

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: P6-ut 13. sz.
Internumban-telefon 78.
Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
szerkesztő, felelős

FELELŐSZERKESZTŐ:
BODROGÓZ Y ZOLTÁN

Rögzítetténi árak:
Egész évre 800 K. Félévre 280 K. Nagydíj-
tér 140 K. Egy hóra 80 K. Egy év után 40 K.

A nemzetgyűlés detronizálni fogja a Habsburg-Lotharingiai házat A detronizáló javaslatot Tomcsányi igazságügyminiszter terjeszti elő. A javaslat a nagyantant minden követelését teljesíti.

A detronizálás a csütörtöki nemzetgyűlésen fog megtörténni. — A kereszténypárt passzív magatartást fog követni.

Budapest, október 31. Bécsből vett híradás szerint a nagyantant kollektív demarsot nyújtottak át a magyar kormányknak, melyben követelik, hogy vagy Károly király mondjon le, vagy az egész Habsburg házat detronizálják. Abban az esetben, ha ezt a magyar kormány nem teljesíténé, nem áll a nagyantantnak módjában a kisanantant további lépéseit megakadályozni.

Budapest, október 31. A nemzetgyűlés csütörtökön ülést tart. Ezen az ülésen Tomcsányi igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt elő a Habsburg-Lotharingiai ház detronizációjáról, azonkívül a javaslatban benne foglaltatnak mindazon követelések, melyek a nagyantant legutóbbi jegyzékéből ismeretesek. A javaslatot bejelentése után sürgősen kiadják a közjogi bizottságnak, majd felfüggesztik az ülést, a bizottság nyomban letárgyalja és az újra megnyíló ülésen a javaslatot tárgyalni és megzavazni fogják.

A javaslat részére a többség biztosítva van. Nagyatádi már hozzáadta beleegyezését és táviratot küldött a párthíveinek, hogy csütörtökön okvetlenül jelenjenek meg a nemzetgyűlésen, mert fontos javaslatot kell letárgyalniok.

A kereszténypárt, melynek vezére ma a kormányzónál kihallgatásra voltak, a kényszerhelyzet következtében passzive fognak viselkedni a javaslattal szemben.

A javaslatot pénteken harmadzori olvasásban is elfogadják, szombaton pedig szankciója jelenik meg a hivatalos lapban.

Még mindig homloktérben a királykérdés.

Fontos tanácskozások a királykérdésben. — Akció a nemzetgyűlés összehívására.

Budapest, okt. 31. A kormányt és a pártokat ez idő szerint kizárólag a királykérdésnek a nemzet érdeke szerint való elintézése foglalkoztatja. A hercepgimás tihányi utjával nincs megoldva ez a fontos kérdés, melynek elintézése miatt Csernoch a királyt felkereste és valószínű, hogy ebben az ügyben még további tárgyalások válnak szükségessé.

Az egységes párt ügyét a királykérdés háttérbe szorította, de a kereszténypártban ma már nem itelik meg olyan kedvezően a miniszterelnöknek ezirányú fáradozását, mint az utóbbi napokban. Haller István, ki a kereszténypárt ügyeit vezeti, ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelent meg a kormányzónál.

Az ellenzéki képviselők már a mult héten mozgalmat indítottak a nemzetgyűlés mielőbbi összehívása érdekében és ma ennek a mozgalomnak a kereszténypárton is akadnak támogatói. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a független kisgazdák részéről a következők jelentik ki:

— A párt főtörvénye, hogy mikor az ország léteérdeke forog kockán, a kormány nemzetgyűlést hívjon, a saját szakállára: ne kormányozzon. Látjuk, hogy a körülöt-

tünk levő államok még ultimátumot sem küldhettek az ő nemzetgyűlésük nélkül. Sajnos, a nemzetgyűlés pártarányai végzetesen hatnak ezekben a napokban, mert az ellenzék nem olyan nagyszámú, hogy az ellenzéki képviselők aláírásával összelehetne hívni a házat, a kormánypártok részéről pedig eddig még nem kaptunk aláírást.

Az ügyvel kapcsolatban Ereký Károly így nyilatkozott:

— A parlamentet a Jegsürgősebben össze kell hívni. A kormány arra hivatkozik, hogy egész Európában nincs olyan erős kormány mint ő és mégseme hajlandó kiállni a nyílt kritikát. Ha a kormány olyan nagyon erős, akkor ne ijedjen meg a nyílt kritikától. Ugy látjuk a Bethlen-kormány nem meri összehívni a nemzetgyűlést kizárólag, pénzügyi és közjogi okokból.

A kereszténypárt egyik vezetője eeket mondotta:

— A nemzetgyűlés sürgős összehívását okvetlenül szükségesnek tartjuk. Szerdán este a párt intéző bizottsága ülést tart, melyen az összes aktuális problémákat megvitatjuk és további magatartásunk feől döntsön.

Teljesítettük az antant követeléseit.

Páris, okt. 31. A Petit Parisien a következő részleteket teszi közzé a nagyköveti konferenciának a magyar kérdésben folytatott tanácskozásairól:

A konferencia elsősorban elakarta osztalni a kisanantant aggodalmait és gyorsan akarta rendezni Károly király jövőjének kérdését. A konferencia azonban ugy vélekedett, hogy az ultimátum, melyet a Duná államok Budapestre akartak küldeni, tárgytalan és céltalan, minthogy a nagyköveti konferencia már maga is a magyar kormányknak átadott jegyzékében Károlynak és családjának letévesztését követelte. A magyar hadsereg dolgát a konferencia nemcsak arra nyilatkozott késznek, hogy a létszámemelésre ügyeljen, hanem arra is, hogy valóknak fogadják el azokat az adatokat melyeket a kisanantant erre vonatkozólag adhatna neki. *Ami a kisanantantól elhatározott mozgósítás költségeit illeti, a konferenciának az volt a felfogása, hogy nem volna helyénvaló Magyarországra hárítani őket, minthogy a kisanantant államal megokoltá jogánatosítottak intézkedésekkel, Magyarország pedig teljesítette kötelességét és meghíusította a király kíséretét.*

Harc az osztrák határon.

Sopron, okt. 31. Szarazvám község határában az éj folyamán osztrák járőrök megámadták az ott tartózkodó felkelőket és két lovas felkelőt súlyosan megsebesítettek. A kiamartoni kórházba szállították őket.

Kik készítettek elő a király-puccot?

Paris, október 31. A Petite Journal genfi levelezője beszélgetést folytatott Querkmann századossal, a királyi bizalmi emberével, aki kijelentette, hogy a puccost Andrássy, Rikovsky, Graiz és Ostenburg őrnagy készítette elő.

Románia több hadosztályt küld a magyar határra.

Prága, okt. 31. A cseh sajtóírójának jelentik Bukarestből: A román kormány ismét telten tanácskozott a magyarországi eseményekkel kapcsolatosan előálló helyzetet és annak nyomán szükségesnek mutatkozó katonai intézkedésekről. Intézkedés történt, hogy szükség esetén a határon néhány hadosztályt állítsanak.

Magyar fölkelők stájer földön.

Bécs, október 31. Hivatalosan jelentik: Tegnap jzaka egyik járó Friedbergől dél keletre stájer földön egy magyar banda megtámadta. A bandát elűzték.

Jugoszlávia hetven ezer élőállatot követel Magyarországtól.

Belgrád, október 31. Az S. H. S. delegáció a trisnoni békeszerződés értelmében benyújtotta a jövőteli bizottsághoz Magyarországgal szemben fennálló termékei hiányát követelésnek számítást. E szerint az S. H. S. királyság 3000 ökröt, 1500 lóherelt, 2500 bikát, 10 000 kancát, 200 cédót, 50 000 birkát, 500 kecskét, továbbá ipri és gazdasági gépeket és egyéb iparcikkeket követel Magyarországtól.

A svéd sajtó Magyarországról.

Stockholm, október 31. A svéd sajtó behatóan foglalkozik a magyarországi eseménnyel. A vezető stockholmi lapok kiemelik a Bethlen-kormány erélyes és megfontolt magatartását, amely megkímélte Magyarországot a polgárháborútól és idegen megszállástól. Az összes lapok élesen elliték a királyi és hívelnek megmondolatlanság és káosz elleni fellépését.

Uj állásapot a kisantant körében.

Belgrád, október 31. A belgrádi követ a következő nyilatkozatot tette:

— Azt hiszem, hogy a jelenlegi helyzetben a kisantant sikere biztosítottnak látszik. Teljes az egyetértés Belgrád és Bukarest között. Románia nem rendelkezik a mozgósítást, de minden szükséges lépést megtejt, hogy annak idején akadálytalanul léphessen fel. A mi államférfianak azt vélük, hogy nem kell mindjárt a mozgósítást elrendelni és kitenni az államot olyan költségeknek, amelyeknek megterítése nagyon kéréség. Hogyan gondolják, hogy Magyarországgal szembeni Csehszlovákia és az S. H. S. királyságnak mozgósítást költseget. A trisnoni békeszerződésben bennt foglaltatik az a jövőteli bizottság ki fogja fizetelni Magyarországgal a szövetségeseinek járó minden adósságát.

A szövetségeseik az első, akik követeléseiket be fogják hajlítani. Ha Magyarország ki akarná fizetni a mozgósítás költségeit, a jóvőteli bizottság a maga számára foglalná az ezeket. Ezért nem is követeli Románia a mozgósítási költségek megtérítését. Románia megtejt minden előkészületet a mozgósításra. A főkövetelés az, hogy ne csak a királyi, hanem az egész Habsburg-dinasztia fozsák meg a trónról.

Eppen ezért nem szükséges fegyveres akciót kezdeni, mert a nagyantant sikeres diplomáciai intézkedéseket tett. A sajtónak az a közlése amely ultimátumküldésről szól, nem elég szabatos. Nem ultimátumról, hanem csak költéségek jegezkéről van szó, amelyek nem mérhetőleg sikerül biztosítani Csehszlovákia, Románia és az S. H. S. királyság közös érdekeit.

Szerdán reggel távozik a királyi Tihanyból.

Budapest, október 31. Ma délelött Bethlen miniszterelnököt felkereste Bánffy és Belitska, később Castagnetto olasz és Hohler angol követ, kikkel hosszabb megbeszélést folytatott. Értesülésünk szerint a királyi királyi a keddről szerdára virradó hajnalon érkezik Tihanyból Dunaföldvárra, hol már várni fogja a Gloworn nevű angol ágyunaszád, mely Galacba viszi. A királyi pár szállításáról az antant hatalmak gondoskodnak, melyek ezt a feladatot már Tihanyban átveszik. A magyar kormány azonban gondoskodik arról, hogy a király az egész utovonalon méltóságának megfelelő bánásmódban részesüljön.

Paris, október 31. A nagykövetség tanácsa megvitatta azokat az eszközöket, melyek a királyi királynak Magyarországából való sürgős eltávolítása céljából alkalmasak. Az angol ágyunaszád, mely elfogja szállítani a királyt, Galacban várja be a nagykövetség tanácsának a király végleges tartózkodási helyére vonatkozó döntését.

Budapest, október 31. Beavatott helyölt vett értesülés szerint Apponyi Albert és Széchenyi Miklós grófok ma a kormány engedélyével a királyhoz Tihanyba utaztak.

Ostromállapot a Felvidéken.

Bécs, október 31. Az egész csehszlovákia Eger-vidék lánokban áll. A német lakosság mindenütt lázong a mozgósítás miatt. A cseh forradalmárok a tulajdonképpeni Csehszlovákiát vonakodnak a határra menni, úgy hogy jórészt német csapatokat kell odaküldeni. A Felvidéken ugy a német, mint különösen a magyar lakosság a végsőkig el van keseredve. Napirenden vannak a legkülönbözőbb természetű rendezővadások és a hatóságok nap-nap után tartóztatják le a városokban az embereket. Az egyre fokozódó nyugtalanság szükségessé tette az ostromállapot kihirdetését.

Nagyan folyik a baranyai választás.

Budapest, október 31. A baranyai választások ma este fejeződnek be. Hiteles eredmény eddig mindössze a csonka dárcai kerületből érkezett, hol a beérkezett jelentés szerint Mándy Sámuel kisgazdapárti programmal 79 szavattal győzött Fenyő Mikszával szemben. — Egyébült a pártok erősen bizakodnak jelöltjük győzelmében és valószínű, hogy több helyen pótválasztás lesz. Az ellenzék főként Regöcén, Nagyszentmiklóson és Pécs II. kerületben vár győzelmet, a kereszténypárton a villányi és szabadkai kerület veszik biztosra, a kisgazdapárt pedig Bján Mohácsos és Szécsény remél dindalt.

A dorogi kerületben a független kisgazdák Méhly Kálmán nyugalmazott államtitkár léptetik fel, aki holnap kedvi megkötüjt. Elkisértek Rassay és Drorzy.

Budapest, október 31. Pécs I. kerületben Ridty belügyminiszter folyócsényen vezet, megválasztását egészen biztosra veszik. A II. kerületben Komorocz István kánonoknak van többsége. A mohácsi kerületben Prakarut Tamás kisgazdapárti jelölt vezet.

Enyhül a pénzszűke.

Az állami jegyintézet megkezdte a hitelek folyósítását. — Szaporodnak a betétek.

Az elmúlt hét végén pénzintézetek felkészültek arra, hogy a közönség esetleg megrohanna a pénztárakat s kivesszi betéteit. Az intézeteknek ez az aggodalma alaptalannak bizonyult, mert a betevők nyugodtan és józanul itelték meg a helyzetet és nem ostromolta meg senki az intézetek pénztárait, nem vettek ki pénzt.

Kétségtelen, hogy a piac elkerülte azt a rázkódást, amely a váratlan politikai eseményekkel együtt szokott járni és ez is elősegítette a pénzügyesnek azt az enyhülését, amelyet különben október havának végére vártak és ami be is következett.

Értesülésünk szerint az állami jegyintézet nagyobb arányokban elégti ki a bankok és takarékpénztárak hitelkérdéseit, elegendő pénzkészlete is van és ha váratlan bonyodalom nem zavarják az ország nyugalmát, addig, amíg Svájcban az újabb pénzküldemény megérkezik, az állami jegybanknak elég pénze lesz. A pénzpiac is ocsóbb lett. Az elmúlt héten 6—6 egyenved százalékos volt, ma már 5 és háromnegyed százalékért is lehet kapni pénzt.

A bankok ugyan még nem folyósítanak nagyobb arányokban lombard hiteleket, ez már nem sokáig várat magára a pénzintézeteknek az elhatározása sem, hogy elegendő pénzkészletek fölött rendelkezzen, a lombard hitelek céljaira is nagyobb összegeket folyósíthat.

A pénzintézetek betétállománya jelentékenyen emelkedett és ezzel is szaporodnak az intézet készletei. A tisztviselők rendkívüli segélyére szükséges pénzügyesek már az állam birtokába jutottak, a segélyeket folyósították. Az állami gabonavásárlási akció is vége felé jár, úgy hogy pénzügyi enyhülésnek minden feltétele megvan és legkésőbb e hó elejére meg is szűnik.

A korona Zürichben.

Sutapest, okt. 31. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatok) —69, osztrák korona: —25, az osztrák bégyezet bankjegye pedig 17 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, október 31.
Valutapiac: Nagolpon 2310, Font 3140 I. a. — Dollár 181, Francia frank 6800, Lengyel máta 101, Mária 490, Lira 3150, Osztrák 21, Rubel 34, Lei 542, Skótel 280, Svájci frank 1440, Koronadár 1510, Frankdár — Holland forint — Bécsi híradás —
Értékek: Magyar Hitel 1825, Osztrák Hitel 780, Itáli 615, Jellai 220, Lestamból 780, Kereskedelmi Bank 4800, Magyar-Olasz 310, Beccini 6525, Deszha —, Altalános 2875, Szécsényi 4250, Salgotarjani 6000, Utikényi 6400 Rima 2740 Schick 1280, Gutman —, Nástel 17400, Banca —, Kötli 150, Magyar Cukor —, Adriá 8300, Atlantik 6500, Királyos —, Bosnyák-Ugrák —, Lipkák 550, Ibbócs —, Vasmezei Villamos —, Gisellamalom 2140, Konkordia 3175, Döll vasút 1320.

Aranyat, ezüstöt, és brilliánsot a legmagasabb áron veszék

Kopár A.

Órák és ékeszerész Deák-ter 12. szám.

Kétéves fizetéses szabadság a főlöszleges köztisztviselőknek.

Keresztény Iparosok a tisztviselői kedvezményeket ellen.

A tisztviselői létszámszökkenés nagy kérdésbe most beleszólt a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is, amely legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a drágaság megszüntetése érdekében teendő célirányos intézkedésekről részletes fölterjesztést intéz a kormányhoz és a Közlekedési Tanácshoz.

E fölterjesztésben a kamara részletesen foglalkozni fog a tisztviselőkérdessel is. A kamara álláspontja ugyanis az, hogy a drágaság egyik indító oka épen a tisztviselői létszám nagyágában keresendő. A fölterjesztés maga is elismeri, hogy a köztisztviselők rettenetes anyagi helyzetben vannak és minden anyagi támogatást megérdemelnék, azonban a kereskedelmi és iparkamara nem tartja helyesnek, hogy amikor a tisztviselők helyzetén javítani akarnak, mindig födőzetlen papírpénzzel történik a javítás.

A kamara arra az álláspontra helyezkedik fölterjesztésében, hogy födőzetlenül csökkenteni kell a tisztviselők létszámát.

Erre az Ausztriában alkalmazott módszert tartja a kamara a legcélszerűbbnek, amely szerint

a tisztviselőknek kétévi fizetéses szabadságot ajánlanak föl.

Aki ezt a szabadságot fölhasználja és elfogadja, az ezzel kijelenti, hogy lemond az állami alkalmazásáról még akkor is, ha a két évi szabadság alatt nem is tudott más elhelyezést találni.

A kormány maga is tudja, hogy a létszám csökkentésére szükség van és éppen ezért — mint ismeretes — nemrégiben rendeletben intézkedett, hogy a tisztviselők a gyakorlati pályán elhelyezkedésének és e célból megkönyvitésére az ipari pályára való áttérést elő isodjon, hogy a kiegészítésre vonatkozó iparjogi előírásokat a tisztviselők javára enyhítik.

Ez valóban megfelelő megoldás volna a tisztviselői létszámának csökkentésére, azonban az ellen viszont az iparosok ellenek vétót. Komoly és erőlyes akció indult meg abban az irányban, hogy az állami tisztviselők számára megállapított kedvezésekről mondjon le a kormány. Ezt az akciókat a Keresztény Iparosok Országos Szövetsége vezeti, amelynek pedig minden okuk megvolna, hogy a tisztviselőket a legodaadóbban támogassák. A szövetséget képviselő a kamara legutóbbi ülésén egyenesen azt követelték, hogy a tisztviselőknek még hosszabb tanoncidejük legyen, mint a többi tanoncoknak.

— A nyomdai munkabérek újabb emelkedése. A nyomdai munkabérek újabb és tekintélyes emelkedése következett be. A munkabérek eme 15—20 százalékos emelkedése azt vonja maga után, hogy a nyomdavezetők a hirdetésekért a lapok árát kénytelenek felemelni. Eme kénytelen-kelletlen ár-emelkedést, amit az egész vonalon való drágulás — eredményezett, olvasóinknak tekintélyes összeget érzeni fog. Kérjük azonban lapunk olvasóit a baráti, tekintve lapunk irányát és azt a sok nehézséget, amivel küzd, amikkel mind az ország az olvasóközönség támogatásával tudott megbirkozni, ezúttan se vonja meg tőlünk. Ellenértékelül igyekszünk a legjobb tudósításokkal, legfrissebb helybeli, vidéki, fővárosi és külföldi hírekkel szolgálni.

HIREK.

Olvasóinkhoz!

A napilapok előállításával kapcsolatos kiadások, a papiros árának és a munkabérek folytonos emelkedése arra kényszerít bennünket, hogy lapunk egyes példányait október hó 30-tól kezdve 3 koronára emeltük fel. A kényszerítő okok folytán november hó 1-től kezdve előfizetési árának is megváltoztak s így az előfizetési díj

Egy hónapra	50 korona
Negyedévre	140 "
Félévre	280 "
Égész évre	560 "

Ezek az árak bár még mindig nem fedezik az előállítási költségeket, de áldozatot hozunk olvasóinknak azzal, hogy november hó 1-től egy elismert fővárosi tudósítót akceptáltunk lapunknál s így tudósításaink elsőrendűek lesznek és az emelés dacára is lapunkat minden más vidéki napilapnál olcsóbban adjuk.

A kiadóhivatal.

Évforduló.

Három éve, október utolsó napjában szakadt ránk az „öszirózsás forradalom”. Még csak gondolni sem já azokra a borzalmak napokra, de a harmadik évfordulónál mégis megállítjuk az olvasót. Megállítjuk azért, hogy bemutassuk azt az utat, amelyik elhozott egész e kijed. A rend teljes felbomlása hónapokon s csaknem egy álli esztendőn át tobzódott, vírral, könnye! u. nemzeti javak teljes elcsopecolásával. Ezalatt, amíg u magyar a magyar rögüt elveszítették hozánk legjavát. Mert ki hinné azt, ha azokban a kritikus napokban lett volna olyan erős ember, aki akart volna katonát látni, ki hinné, hogy ma volna megszállott terület. Azóta egyik sorscapást a másik után kapunk. A kis Magyarország azonban mindenes kétségbejött körülmények mellett is a konzervatívoknak bámulatos karrierjét futatta be. Leg-íbb bizonyítékok a legutóbbi napokban lezajlott események. A nemzet jog érzésének olyan magasztalan tud lenni, hogy koronás királyának is ellenáll, ha törvényellenesen, puccskísérletekkel vesztelyesztetik az ország nyugalmát.

— Lehár árestés törlik Karcag díszpolgárai közül. Karcagra jelentik: Simon Aladár főmérnök, a kizsádapárt elnöke megjelent Karcag város főjegyzőjénél, Hajnal Istvánnál, aki a cseh fogságban levő polgármestert helyettesíti és indítványt jelentett be nála abban az irányban, hogy a város képviselőtestülete törölje díszpolgárai sorából Lehár Antal béró ercedest, aki a királyi visszatérése körül jelentős szerepet töltött be.

Több tétel álszándú, válogatott éteszki

burgonya

örkezett, mely — míg a kőszelott tart — az előfizetési sorrendjében hátsón szállítva, kisebb-nagyobb mennyiségben kapható

Dunántúli Helyismeret és Áruforgalmi Helyismeret és Áruforgalmi Osztályának

Szűgyeny: Transzszandabla. Telefon: 88

— A bakónaki bősök sirjánál a Zrínyi Szövetség egyesületei d. u. 3 órákor gyűlekezzenek. Emlékbzrstedet mond dr. Hajdu Gyula.

— Műkedvelő szimfonizádás. A Kath. Legényegylet vigalmi gárdája vasárnap este tartotta meg a Polgári Egylet nagyertermében 63 ósón első táncsal egybekötött műkedvelő előadását, mely alkalommal színekreállt Guthi Soma és Hegedűs Gyula, dr. Szeebárdi című 3 felvonásos bohózat. A remek új díszletezéssel kiállított darab állandó derűsüségben tartotta a szép számban megjelent közönséget a dícsértéti illeti a derék műkedvelőket, kik közt leginkább kiütnék Szentgyörgyi Nusika, Schnall Tinike, Haffer Linusok, Kövesly Ilonka, Kostein Ignác, Lengyel János és István és Viola Kalmán. A szép előadás után tánc volt, mely zóróráig tartott. A zónát Torma Tóci zenekara szolgáltatta.

— Anyakönyvi hírek. Az anyakönyvi hivatalban 1921. október 23-tól 31-ig a következő bejegyzések történtek. Születet: 8 fiú és 3 leány. Házasságok kötöttek: Zlatnyicki János mézázatos és hent s Hartmann Teréziával, Kiss Ernő szállodás Petrica Irmával, Tarló Ferenc posta és távúrdi ellenőr Nell Viktoriával, Nikiczer József kocsijárártó Bőrdöndi Irmával, Nagy István szabómester Klein Regniával, Elhaltak: Szabó István 23 éves földműves ránkgyőr, Szabó József 52 éves botlyei lhárosberenyből lött seb. Aszlan Elemér 27 éves m. kir. püfői szemléző hahigymák, Kálnovics Katalin 16 éves tödföldműves, Vnida György 72 éves földműves hahatnyallos, Szekál Eva 24 éves napzámos tödföldes, Ugor Antal 19 éves kereskedősegéd tödföldhurut, Skrilicz Ferenc 35 napos ránkgyőr, Bakasi Gyula 79 éves napzámos tödföldgéd, Tóber József 34 éves földműves veselőb, Perkö Péter 71 éves szobafestő agyszékhűdés, Peti Juliánna 40 éves napzámos gerincnyallos, Borsfői József 13 napos ránkgyőr, Hódics Anna 2 éves bálhurut, Haász Györgyné azúli. Németh Mária 27 éves tödföldműves, Horváth Katalin 23 hónapos bálhurut, Kancsalics Ferenc 56 éves földműves tödföldb.

— A posta háshoz késheletti a csomagokat. A posta ezúttal hozza a közőnség tudomására, hogy november hó 1-től a csomagokat kucsival hozhoz kézbesíteli.

— Dr. Knasz László ügyvéd tüszóhly felgyűvéti ügyvédi működését már folytatlja.

— Sőtőiparosok figyelmébe. A folyó hó 23-án megjelent kormányrendelet következtében a sőtőiparosok orsz. szövetségének helybeli csoportja a kenyér és péksüttemény árát illetőleg a következő megállapodásra jutott: 1. a fehér kenyér kgr.-ja 28 K, 2. a félbarna kenyér kgr.-ja 22 K, 3. a barna kenyér kgr.-ja 18 K, 4. a félkék rozsenyér kgr.-ja 12 K, 5. az öt dekás zsemlye 2 K 50 f, 6. a négy dekás császárzsemlye 2 K 50 f, 7. a 3 és fél dekás kiffi 2 K 50 f a fogyasztóközönségnek. A viszontelárúsiók a kenyeret kgr.-ként 1 K-val, a zsemlyét és kiffit drb két 20 fillérral olcsóbban kapják. Ezen árakban a forgalmazódás benne van. A fehér kenyeret ezentúl is csak főzőlisztből, a félbarnát 6-os, a barnát 7 és feles, a zsemlyét csak 0-4-s v. főző lisztből szabad sütni. A hatásdgi kenyér ára továbbra is árnyében marad, vagyis kgr.-ként 6 K 20 f. Ily értelmű előterjesztést tettünk a vármezei árviszálóbizottsághoz. A Sőtőiparosok Orsz. Szöv. helyi csoportjának Elnöksége.

— Pécs megtévesztett menekülőknek szenvedése Albániában. A magyar impérium átvétele előtt magukat bünyőnek érző kommunista felbujtók elmenekültek. Menekülésükben lelkiismeretellen megtévesztéssel magukkal rántottak sok olyan munkást is, akiknek egyáltalán semmi okuk nem volt a menekülésre. Szerbia külpolitikai okokból támogatta a menekülőket, de mikor látta, hogy e vállalkozásnak semmi eredménye nem mutatkozik, cserbenhagyta őket. A felbujtók vezérek Bécsben, vagy más nagy városban eszik a száműzetés líbapetenyéjét, a megtévesztett szerencsétlenek pedig a szerbek, mint kellemetlen idgeneket, Albániába deportálják. A gyilkos klímát nem bírják el és egymásután pusztulnak bele a legkülönbözőbb betegségekbe. Helyzetüket súlyosbítja az albán lakosság ellenséges magatartása. Fényes nappal meghalják a szerencsétleneket és meggyilkolják. A szerbek semmit sem tesznek a védelmüket kérő emberek megvédésére. Pécs térszámla most megmozdult és a magyar kormányt akarja kérni, hogy diplomáciai úton járjon el a szerencsétlenek érdekében.

— A fekete toborzó bemutatója. Bámolatás az érdeklődés, melyet városunk műterő közönsége a Keresztény Tisztviselőnk folyó hó 5 én tartandó Irredenta-estélye iránt tanusit. Az estély a katonaszeker nyitányával kezdődik, utána Benedek Ilonka szavalja el „Magyaroknak” című rendkívül hatásos sajtó költeményét. Ezt Büchelr Mór karmester által dirigált iparosköri hűnévéről jameret dalárda remek produkciója, majd Bodrogkúzy Zoltán felolvas szerkesztőnknek a zsebrakbhoz készített prologja követi. Az előadandó szindarab az oláh megszállás alatt egy alföldi kis városban történik s abban Mazol Lulu, Matkovics Ervsi, Dénes Ilus, Waliguzsaky Béla, Földi Imre János, Viola Kálmán és Matolici Béla, — az utóbbi mint unoka — szerepelnek. A drámban előforduló viziót Banekovics Lulu, Tóth Teresi, Mikó Irma, Bertin Gizi, Lányi Lili, Szabó Mariska és Benedek Ilonka személyesítik. A teljesen új díszleteket Fekete László iparművész készítette. A még meglevő jegyek Kráky György tősdéjében válthatók és pedig tisztviselők és közalkalmazottak részére dr. Mutschbacher Edvin kir. törvényszéki bíró utalványai alapján kedvezményes áron. A rendezés egy hazafias érzelmei fokozására kiválóan alkalmas és megrázó forrulatokkal teljes Irredenta szinjátek előadást vádrnap d. u. 3 órákor az ifjuszág részére, este 7 órákor pedig a katonai legénység részére megiamtli, ez utóbbi előadásokra azonban jegyek csak esetleg az állóhelyekre csupán az estély pénztárnál lesznek kaphatók.

(x) **Dissznótor.** A lazsnaki vendéglőben várnap délután nagy dissznótor lesz cigányzenével. Kínzó borok! Figyelm. s az olasz kizsogálási Számos látogatást ké: *Pécsi Anatól* vendéglős.

40 darab 10 hónapos tisztavéru
szőke mangalica
tenyészkán
eladó a Nagyrecsel uradalomban

Telefon 175.

3511

Takarmányrét

minden mennyiségben szállítok, egy-egy tükva Nagykanizsa állomáson primsban

350 koronáért

Pollák M. Emil

terménykereskedő Nagykanizsa, Kintazy-u.

— **Hogyan állít a szovjet kenyert.** Moszkvai távirat szerint a tumbovi Agronom Zarni, aml mezőgazdasági hivatali jelent, uj kenyersütési módszert fedezett föl. A kenyeret nem örlők, hanem őrletlen magvakból sütik. A kenyér egy hónapig nem szárad ki és tápláló erő tekintetében a lisztből süttött kenyéret csaknem ötvényszeresen fölülmulja. A kenyér készítését módjja igen egyszerű. A magvak vagy egyéb keveréket vízben megmossák, beáztatják és 24 óráig állni hagyják. A feldurvadt magvakat szét-dagasztják s az így nyert téztészterő anyagból a szokásos módon sütik a kenyert. A kenyersütésnek ez a módja, helyesebben a gabonaként étélül való ilyen elkészítése csak az Agronom Zarni szerint uj. Nálunk a falusi nép már régen ismeri köztük, malé és görhöny néven, aszerint, amint az étel pépszerű vagy kemény, mint a kétszárallt. A buza így kétségkívül szaporább, de a sertés helyett az ember eszi meg a korpát. De ezt a kenyeret csak a munkásoknak ajánlják. A vezér urak biztosan majd csak a régi recept szerint készítették el a maguk kenyérét.

— **Mekkora összeg esik a forgalomban levő bankjegyekből egy emberre?** Németországban 94 milliárd márka értékű bankjegy és pénzjegy van forgalomban. A lakosság fejenként 1593 márka esik. Magyarországnak 22 milliárdnyi bankjegye van, amelyből 2800 korona esik egy lakosra. Lengyelország 154 milliárd bankjegyét forgat, amelyből fejenként 6929 lengyel márka jut egy lengyel állampolgárnak. Ausztria 70 milliárdnyi forgalom mellett 10.666 koronával terheli minden állampolgárát. Csehországban 11 és fél milliárdnyi a papírpénz, egy lakosra tehát 851 szokol esik. Adataink az egyes államok számpemter végi bankjegyforgalmának kimutatása alapján készültek.

— **A budapesti gyékényesi gyorsvonat** a most életelepítéskor új menetrend szerint Budapestről keddon, csütörtökon és szombaton 16 óra 5 perckor indul és Kaposvárra érkeik 20 óra 1 perckor. Az ellenkező irányban hétfőn, szerdán és pénteken közlekedik a gyorsvonat, amely Kaposvárról reggel 8 óra 44 perckor indul és Budapestre 13 óra 15 perckor érkezik.

— **Énekpróba.** Az irodalmi kör gyegyeskara a nui Onnup miatt a próbáját f. hó 3-án csütörtökon délután 6 órákor tartja a Rozgonyi-utcai iskolában. *Rétez.*

(x) **A halálautó** című 5 felvonásos amerikai drámát mutatja be ma a Világ mozgó Ez a filmdráma, mely egy igen bájos szerelmi regény keretében játszódik le, kiemelkedik a hasonnemű filmdrámák közül rendezése, témája és fényesint fotográfiaja, valamint *Franklin Farnum* az amerikai cow boy és műlavor játéka által, ki a képen nem is annyira lovas bravuruj, mint művészi játékaival fogja meghódítani a közönséget. — S: eadán — tekintettel halottak napjára — előadásokat a Világ mozgó nem tart. Csütörtökon és pénteken pedig két hatalmas slágert mutat be, az egyiknek címe: „A Pupos és a táncosnő” filmregény 5 felvonásában. Főszereplője a csodás ausztráliai táncosnő.

— **Ingyen orvos és patika a tisztviselőknök.** November 1-től kezdve hivatalos rendelt értelmében az állami tisztviselők, nyugdíjasok és özvegyek a körültekintően lakó orvosi háziorvosi megállapodást létesítenek, melynek költsége az állam fizeti. A tisztviselők ingyenes orvosi, fogorvosi kezelésében részesülnek s az orvosi vényre a gyógyszereket ingyen kapják. A felmerült kórházi és szanatoriumi ápolási költségek megtérítéséért a betegságlényeski alapból igényelhetik. Az olmbetegek ápolási költségeitől külön rendelt fog intézkedni.

— **Sertésvágóhidat akarnak felállítani.** Kertész Lipót állatorvos beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, amelyben egy sertésvágóhid felállításra kér engedélyt.

(x) **Felkérés** mindazokot, kik burgonyát és káposztát nálam előgyeztettek, hogy a vételárat iródtamban fizessék le. *Pollák M. Emil* Kintazy-utca.

— **A Néptáncoképítész Részvénytársaság Nagykanizsán** leszámított váltókát, folyószámla és lombard hiteltel engedélyez. Kertész elfogad. Idegen pénzt, dollárt, dinárt vesz és elad. *Külföldi kifizetések és tősdéi megbízásokat gyorsan és előnyösen teljesít.*

(x) **Röntgenorvos** hr. Dr. Berger Géza szomszéd Sugár-7. sz. alatt házában, nagy klinikai készülékkel (Köch és Sterzöl, drezdai gyártmányú Röntgen laboratóriumot rendezte be, amely minden Röntgen orvostechnikai átvilágításra, idő-, gyors-, pillanatszerű, felületi- és intenzív hosszantartó legmelyebbe beazárzó gyógykezelésre a legkülönbözőbb eredményekkel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 18000 volt feszültségig — 150 volt v. áramból — és 30 mper intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exicte védős- és biztosítóköszülékekkel ellátva. Röntgenugrákkal átvilágítja — orvosi vizsgálattal — igen finom tisztasággal *diagnosztizálhatók* és felvétel: lenzen, simen, képen (Röntgenfotografia) praeci-tással rögzíthetők: a koponya, az és nyaki kéklet, a mellőri és hasüri szervek, a huvelyrendszer, a központi és környéki idegapparatus, a csontok, szalagok, izomlelek, a szemcsinoslop körös elváltozásai, megbetegedései, vérszépi, gyuladással, átkelletei, jó és rossz indulatú, dagamatai, mindennemű törések, burtapadások, ficamok. Csopjaltás hűség-gel figyelhetők meg a belső organumok normális és rendellenes mozgásai és az egész tengéltel (nyelőcső, gyomor, bél) működése chemismusá ép és káros állapotban. A Röntgen orvostechnika magasszintvonalon, emelkedő tudományos módszereit a *gyógykezelés és gyógyítás területén* ma már kémilyülten áthaladtak a legkülönbözőbb bormegbetegedések (pl. női hajszarcsók, félélyek, viszkétek kiütések rhouma, községszűs szib.) a chronikus gyuladások (pl. légzési, tüdőbajok, mell-, hasüri-lyobok) a jó- és rosszindulatú daganatok (mint a golyva, emlő-, gyomor-, méhdaganatok szib.), a belső vérzések (pld gyomor-, bélvérzések szib.) gyógykezelésének és gyógyításának azdes mezején, az életet veszélyeztető súlyos méh-vezérek indokolta *kastrációja*. *Orvosi rendelés és gyógykezelés: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.*

15403/1021.

Hirdetmény.

Közírhre teszem, hogy a szombat-helyi m. kir. gyermekmenhely által a telepen elhelyezett gyermekek és hadi-árvák részére kuloctól ruhaneműek kiosztása f. évi november hó 3-án és 4-én délelőtt történik a város-háza nagytermében a telepfelügyelőnő által.

Nagykanizsa, 1921. október 31-én.

Polgármester.

Apró hirdetések

Hirdetések díjtalanul 6 óráig vételekkel felülírva szerkesztésig.

Sorszállás 30 éves gyermektelen 30 éves ember vagyok, kérem a jószívű gazdákat: urak pártfogását, akikhez elmennek erdő- vagy mezőőrnek, vincellérnek. Elmennek -zállandó portásnak is. Igényeim nincsenek. Megírt izható ságó mért szavatolok. Címem: Dezső, Vörösmarty-utca 9. 3014

Építetők figyelmébe! Kiseb házak gazdasági épületek tartozását, alakítását, javítását jutányosan vállalja Pápay György építő-iparos, Petőfi-ut 24.

Női és gyermekruhák varrását, Átala klisát és javítását jutányosan vállalja öz. Polzer Mihályné női szabó, Teleky-ut 23. Esztig házhoz is megy.

Családeleány jó fizetéssel november 1-re felvétetik. Cím a kiadványaitalban.

Rokkant szakmabeli nő ember vagyok, átvennék kisebb korszakhelyiséget napi elszámolásra óvadékkal. Címem: Dezső, Vörösmarty utca 9. 3015

Uránia mozgóképszínház

Ruzsanyi-utca 4

Eldadások hétköznap 6 és fél 9 órákor kezdődnek

Csak ma! Csak ma!

1921. november 1-én

Modern Herkules

Egy deaktív történet

Eldadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 8 órákor.

Helyárak: Pályó 17, szőle 10, kőrszék 14, fenotartott ülészsék 12, ülészsék 10, kőrszék 6 korona.

Köszöntőlevelek és levelek kedvesmájában részesülnek

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

Makulatur

ujsgáppapir kapható
lapunk kiadványaitalában

Legolcsóbban csakis

Kisfaludi és Krausz néi Nagykanizsán

lehet vásárolni,

ahol az alant jegyzett árukból óriási választékot talál:

Női szövetek duplaszéles 200 K-tól följebb méterenkint
Gabardin 130 cm. széles szövet 300 K-tól följebb m.-kint
Stabara női szövet 110 cm. széles 240 K-tól följebb m.-kint
Schottis szövet 110 cm. széles 225 K-tól följebb m.-kint
Férfiszövetek 600 K-tól följebb m.-kint

Ezenkívül nagy raktár: Női és mintázott női posztókban, kabátvélourokból, sima és mintázott ruháselemekből, bársonyok, plüschök, rumburgi vásznak, Schroll-siffonok, tolltartók, köpperek, flanellek, barhettek, mosók, zefirek.

Kereskedőknek

sajánlunk

Barna csomagolót
Superior csomagolót
Felvágott csomagolót
Színes vékony kalapcsomagolót
Papírzsacskókat
Arccimkét és csomagolóelcsokét
Utazói rendelőknyvet
uzleti könyveket stb.

legolcsóbb árak mellett.

Fischel Fülöp Fiai

papírraktára nagyban és kicsinyben
Nagykanizsán, Fő-ut 1. szám.

Quittner Ártur

katolikus szociális elhárító

Nagykanizsa, Csengery-utca 13 sz.
Elvállni világlátás vezetékek, motorok, callárook, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vasalók, főzőedények, resznak, fűtőeszközök javítását.

Waldenauer

villamos munkálatokat
gyorsan eszközök, anyagok és égők raktáron kaphatók.

Borbevásárlási

megbizásokat vállal,

bor és terményáru szállít, egyminit buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, bökény, zabos, bökény, burgonya, diót, raktár egy helyben, mint waggontételben a legolcsóbb napi áraton

Brunscics Ferenc Hahót.

ATLAS-PALA

legkiválóbb minőségű

TETŐFEDŐ-ANYAG

gyári, gazdasági- és magánépítkezésekhez, régi cserép-szindelytetők átfedéséhez

bármely mennyiségben

azonnal kapható

„ATLAS“

ASBESTMENTPALAGYÁR
RÉSZVÉNTÁRSASÁGNÁL,

Budapest, V., Dorottya-utca 6/a. sz.

Szorgalmi: Palatlas. — Gyár: Budapest.

Telefon: 170-60

Változó Atlas-Pala „ATLAS“ jelzésű vas ellátás

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Hétfőn és kedden szenzációs amerikai udjongság

A halálautó amerikai kalendardráma 5 felvonásban. Főszereplő Franklin Farnum a Cowboy király

Csütörtökön és pénteken: kei ságer egyszerrel

A pupos és a táncosnő

Filmattrakció 5 felv. Főszereplő: Saacha Gura a csodás ausztráliai táncosnő.

A kis Beppó

S-injétek. Egy elött gyermek tört. 4 felv. Főszereplő a buja szépségű nevadás: Hesperia

Helyárak: Pályó 17 korona, I. hely 13 korona, II. hely 10 korona, III. hely 6 korona. Eldadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órákor. Pontos kezdés!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-ut. 13. sz.
 Interurbán-telefon 78.
 Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
 szerkesztő, ábrakészítő

VEZETŐS ZERKESZTŐ
BODROGKÓZY ZOLTÁN

Hirdetvénytől Arak:
 Egész évre 660 K. Félévre 280 K. Negyed-
 évre 140 K. Egy hónap 80 K. Egy nap: szám ára 3 K

Törvényjavaslat IV. Károly uralkodói jogainak és a Habsburg ház trónörökösödésének megszűnéséről.

A nemzet továbbra is fenntartja a királyság ősi intézményét. — A királyi szék betöltését a későbbi időre halasztják. — A miniszterelnök a két kormányzópárt álláspontját a király kérdésében összegezte.

Budapest, november 2. A miniszterelnök kezdeményezésére ma délelőtt fél 11 órakor a miniszterelnökségen pártközi konferencia volt, amelynek kizárólagos tárgya, a detronizációs törvényjavaslat előkészítése és a nemzetgyűlés holnapi ülés programjának megbeszélése volt.

Az értekezlet megnyitása után Bethlen miniszterelnök hosszabb beszédben ismertette a helyzetet és iparkodott a megjelenteket egyöntetű megállapodásra bírni. Tomcsányi ismertette a javaslatot, majd Gaál Gaszton, Apponyi Albert gróf és mások szólaltak fel.

A vita során nem sikerült a pártok kiküldötteinek közös megállapodásra jutniok, különösen Rassay hangoztatta pártja nevében, hogy ők a maguk részéről feltétlenül egy precízebb szögű trónfosztási javaslatot követelnek.

Ugron Gábor felszólalásában hangoztatta, hogy ő és pártja a törvényjavaslat tárgyalásába egyáltalán nem hajlandók belemenni.

Hencz Károly azt indítványozta, hogy a törvényjavaslatból, a kényszerhelyzetre való hivatkozás töröltessék.

Ezt a konferencia el is fogadta. A pártközi konferencia 2 órakor ért véget azzal az eredménnyel, hogy a kormányzópártok megállapodtak az egységes magatartásban, az ellenzék azonban fenntartotta magának a szabad akció jogát.

Budapest, november 2. A mai pártközi értekezleten a két kormányzópárt megegyezett a trónfosztó javaslat és a javaslat indoklásának szövegében, mely a következő:

Törvényjavaslat IV. Károly Uralkodói jogainak és a Habsburg ház trónörökösödésének megszűnéséről.

A magyar nemzetet viszontagságos történelmének gonderthes küzdelmei közt már sokszor sújtották a balsors csapásai, de a szomorú emlékek mellett is dicső múltjában mindig összetudta egyeztetni állami életének feltételeit alkotmányának alapelveivel. E századok tapasztalatainak építő munkája nem emelte alkotmányjogit elvéve a királyi trónfosztásnak lehetőségét.

A trianoni békeszerződés sem róttára a nemzetre a trónfosztás lehetőségét. Most mégis, a békeszerződésben is biztosított állami függetlenségének ellenére, a nemzetől ezt követelik.

A nemzetgyűlés ünnepélyesen óvást emel az ország belső ügyébe való beleszólás, illetve beavatkozás ellen. Mindazonáltal a léteért küzdő nemzet életösztönétől kényszerítve a nemzetgyűlés, hogy a magyar hazra fennmaradását fenyegető veszedelmét bekés uton elhárítsa, kimondja:

1.) IV. Károly uralkodói jogai ezennel megszűnnek.

2.) Az 1723. I. és II. tc.-ben foglalt *pragmatica sankció* — amely az ausztriai ház (domus Ausztriat) trónörökösödési jogát szabályozta, hatályát veszti és ezzel a királyválasztás előjoga a nemzetre visszazsál.

3.) A nemzet, a királyság ősi államformáját változtatlanul fenntartja, de a királyi szék betöltését későbbi időre halasztja el és utasítja a miniszteriumot, hogy ez iránt, arra alkalmas időben javaslatot tegyen.

4.) Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe.

A pártkonferencia után Rassay Károly ezeket mondotta:

— Pártom nevében kijelenthetem, hogy a javaslat hoz nem vagyunk hajlandók hozzájárulni. Kivánságunk az, hogy a szabadkirályválasztás jogcime a törvényjavaslatban kellőképpen kifejeztessek és az cckartsaui levél érvénybe iktassék.

Valószínű, hogy a kormányzópárt részéről a holnapi ülésen deklarációt fognak felolvasni. A pártokon kívüli legitimisták Apponyit kérték fel álláspontjuk kifejtésére. Eddigi megállapodás szerint a legitimista képviselők a szavazásban nem vesznek részt, hanem kivonulnak az ülésteremből.

Eredetileg két javaslat készült. Az egyiket Tomcsányi, a másikat Bernolák szövegezte. A különbség a kiszagda és keresztény álláspont közt az, hogy a kiszagda felfogás szerint nem külső beavatkozásra, nem külső kényszer hatása alatt hozza meg a törvényhozás a törvényt, hanem önként, saját szabad akaratából. A kereszténypárt

czel szemben azon az állásponton van, hogy csak a vis major hatása alatt, csak a fenyegető veszedelem elhárítása céljából hajlandó a javaslatnak törvénné való emelését meg nem akadályozni. Van egy harmadik javaslat is. Rupert Rezsőé, aki a detronizációs javaslatot az 1849-iki debreceni trónfosztási határozatig akarja visszavezetni, hogy ez az intézkedés, mint Kossuth függetlenségi nyilatkozatának megtestesülése jelentkezék.

Magyarország Ausztriával tárgyalásokat kezd a soproni népszavazás kérdésében.

Bécs, november 2. Della Toretta olasz külügyminiszterrel az osztrák külügyi hivatal azt az értesítést kapta, hogy az olasz kormány nem ellenzi azt, hogy a soproni népszavazás kérdésében Magyarország és Ausztria tárgyalásokat kezdjen. A nagykövetek tanácsa ebben a kérdésben a veleneczi megegyezést elvben elfogadta ugyan, de kétségbe nem vont Ausztriának azt a jogát, hogy a ratifikáció kérdésében minden idegen befolyás nélkül döntsön. Az osztrák kormány — így szól a külügyminiszter felvilágosítása — méltányolja azokat a nehézségeket, amelyekkel a magyar kormánynak az utóbbi időben meg kellett küzdeni és belátta, hogy ezidőszent nem volt alkalma a magyar kormánynak a nyugatmagyarországi kérdéssel foglalkozni. Minthogy azonban a felkelőcsapatok garzdaalkodása egyre fokozódik, a bandák száma állandóan szaporodik, az osztrák kormány ezt most már nem hajlandó passzív viselkedéssel tűrni. Della Toretta közléseben az is benne van, hogy Nyugatmagyarországba 1500 főnyi nemzetközi csapatot fognak küldeni.

Jönnek az orosz tuszok haza.

Budapest, nov. 2. A berlini magyar követtség telefonjelentése szerint az első tuszszállítmány november hó 3-án érkezik meg Passauba. Ennek alapján valószínű, hogy a szállítmány nov. 4-én már Bécsben lesz és innen Csorna, Sopron és Pápan át onnan Csótra irányulják.

Bécsben is.

Bécs, november 2. Az Abend szerkesztőségi helyisége ellen kéziránntal elküvetett merénylet tetteseit még nem sikerült elfogni. Érdeks, hogy ugyanabban az épületben van a Bécsi Magyar Újság szerkesztősége is.

A cseh-ek durva jogsértése.

Budapest, november 2. Tudvalevő, hogy a cseh-ek Porosnyán elfoglalták a magyar kormány a bécsi külügyi hivatalba küldött postáját. A magyar kormány a József Főherceg hűjón elfoglalt futárpostát és a rendes posta ügyében a legerélyesebb hangja jegyzékben tiltakozott a cseh delegátusnál a nemzetközi jog e példátlan megsértése miatt, egyben utasította a prágai magyar külügyi képviselést, hogy a prágai kormánytól a szükséges lépéseket tegye meg. A magyar kormány a nagyantant budapesti képviselőit is tájékoztatta ez ügyben.

A trianoni „béke”.

Páris, nov. 2. A Morningpost írja: A magyarországi folytonos zavaroknak igaz oka a trianoni békeszerződés, mely megakasztja a gazdasági életet és az ország fejlődését.

Nagyarányu vidéki kihallgatások a király-puccs kérdésében.

Budapest, november 2. Graiz Gusztáv dr. a mai nap folyamán Budapestre hozták és szintén a pestvidéki kir. törvényszék fogházában helyezték el. Kihallgatás valószínűleg holnap kezdődik. — *Szilassy ügyész* befejezte a király-puccsal kapcsolatos államfő-fiak kihallgatását, egyidejűleg nagyarányú kihallgatások folynak a vidéken is

A makacs cseh kormány.

Bécs, november 2. A Neue Freie Presse-nek jelentik Páriból: A cseh kormány a párisi nagykövete által átrujyított válságban sajnálatának ad kifejezést, hogy a moratóriási költségek megtérítésére vonatkozó követelést elutasították és kijelenti, hogy a cseh kormány a visszautasítás ellenére kénytelen a követelést fenntartani. A köl ség megtérítéséről való lemondás a magyar royalistákat újabb kísérletre bátorítaná.

Károly király és felesége az ágyonaszádon.

Belgrad, november 2. A Gloworn angol ágyonaszád Károly királlyal és feleségével ma éjszaka haladt el a Duna Jugoszláv vonalán. Erzen az uton két délszláv őrszázad kísérete, Ursóváni pedig román monitorok vették át az angol ágyonaszád kíséretét és ezek követni fogják a naszádot egészen Galacig.

A siklósi kerület képviselője.

Budapest, november 2. A siklósi kerületben Simon Jánost kiszagdpárti programmal 10.562 abszolút szavazattöbbséggel képviselővé választották.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 2. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatok) — 67% osztrák korona: — 25, az osztrák hé egz 1 frankjegye pedig 15 szantim.

TÖZSDF.

Budapest, november 2.
Valutajáték: Napóleon 2470, Font 3300, Lira —, Dollar 812, Francia franc 6000, Lengyel marka 70, Mexika 408, Itál 3120, Osztrák 1814, Rubel 34, Lei 541, Szék 765, Svájci frank 1500, Kolumbián 1065, Francia —, Német forint —, Bécsi korona —.
Pártok: Magyar Hitel 1850, Osztrák Hitel 330 Haza 880, Jóléti 220, Lösszintő 170, Kereskedelmi Bank 6900, Magyar-Pénz 352, Bocsoni 6900, Dicső —. Általános szén 8900, Szassván 4345, Salgótarján 6040, Ónkányi 4700, Riva 2700, Selmec 1350, Górn 4315, Borsod 20300, Danica 2950, Nőlkút —, Magyar Cukor —, Adria 0500, Atlanta 0450, Királyr —, Bonyák-Agárd —, Lipák 575, Püspök —, Vasmedve 1 Halmaz 6350 Gicellmalom 2170, Konkordia 3175, Déli vasút 1340.

A katonasírok között.

Pár nappal ezelőtt bent jártak a szerkesztőségünkben s arra kértek, hogy hívjuk fel a város társadalmának a figyelmét a katonasírok feldiszelésére s kérjünk pénzbeli adományokat erre a célra. Megtettük Három napon át figyelmeltük a város egyetemének társadalmát köteles kegyelethez s egy krajcárt sem adott senki. Mindamellett a halottak este ünnep volt a katonametetőben. Nem kereszük, hogy honnan, nem kereszük, hogy kik, de előteremtették a sírok virágát s az évben is pislogott a gyertya a hőők sírján.

A sárguló falevelek északában, mikor a természet lassu haldozással csuszik az enyészett krajbjára, a temetői, a halottak csendes birodalmát a járdakelők csendes beszéde s járása eleveníti meg. Mindenkinen van egy sirhanja, melyen gyertyát gyújt s megvárja a dideregteő ősz szélben, amíg alkonyat tájig tövig légy a virágyertya. Ekkor már borzongva tekintenek körül, mert mindegyre sötétebben figyelmeztelnek a sírkövek a halálra s a haláltól megborzadnak az emberek.

Nekem nincs halottem a kanizsai temetőben. Az én halottemnek a sírján nem gyújtunk gyertyát, keresztfaját kirugtak a helyéből, senki nem tesz rá koszorút. Azért mégis kimentem a temetőbe, akkor, amikor a kandellaberekből az utolsó lángfoszlányokat kapkodta ki a szél, amikor a csönlig légegett gyertyákot már az avar perzselődött s a temető órá már visszaparancsolta a későn jövőkét.

A bakonákai vértanúk sírja már sötétségbe borult, körülötte az elszáradt fű letaposva fekszik.

Messzebb, ameddig a sötétség látni enged, kétségbejött sokaságban, rajvonalakban fekszenek a katonák. A halott légző ... A halott ármádiának melyesége csöndben várakozó töredéke ... Fegyverük nem rop pan, csajkjuk nem csörren, szemük nem veszik, a parancsnok ajka nem pattog vetézészort keményen ... De a holtak ármádiája ... az örök béke ... a megnyugvás síri csöndben fekvő katonái rendületlenül fekszenek a nagy parancsóra.

Az ünneplők tömege már elvonult, a gyertyák is haldokolva pislognak fel, egyedül én járok még a sírkerekek között. Egy pillanatra végigjárom Galiciát, Bukovint ... a nagy háború hartereit s keresem a katonasírokat, amelyekben ma nem gyujtának gyertyát kegyeletes kezek. Keresem azt a sok-sok széthintett koporsót, amelyekben csontok, magyar katonacsontok pordolnak. Keresem ezeket a névtelen hőőket a szeretnek mind-egyinek a sírján gyertyát gyujtani. Szeretném mindgyüknek tudtára adni, hogy a magyar haza mense lobogni kezd, a magyar haza töze lángolni fog s akkor megtudja mi denki, hogy a holtak ármádiája is rohszra ment, mert meg kell mozdulni nég n oszontoknak is a sírok fenekén, amikor a halottak napja lesz a nagy feltámadás napja.

Utolsónak jöttem ki a temetőkapun ... a temetőbe: kulcsa csikordul: egyet s már halotti csönd, hideg sötétség borult a fejükre: Talán a jövő halottak napján én is gyujthatok már gyertyát halottem sírján.

HIREK.

Eb ura a fakó.

A magyar nemzet harmadszor detronizál. Mind a háromszor a Habzburg dinasztia fosztja meg trónjától. Rákóczi idejében Onod volt a trónfosztás helye, ahol két képviselő: Rakovszky és Okolicsányi, Ung és Ugoeca képviselőjét szerte kaszabolták a rögök, mivel a detronizálás ellen szóltak. Onod után a majtényi-sík következett. Rákóczi nagy fejedelmünk összes birtoka, amely az ország nagy részét tette, magában foglalva az egész Felvidéket, Károlyi féle hazárdok kezére került. A Habzburg-ház amilyen nagy volt a „divide et imperabam” s a „tu felix Austria unba”-an, oly nagy volt az adományozásokban. Természetesen mindig a kurucnyarások birtokai kerültek a talpnaló lakályok karmái közé. Ezt a kérdést messze lehetne vezetni ... A második detronizálás Dehrecbenben történt a következők után Világos. A magyar nemzet ma november 2-án, anno 1921, ismét detronizál. Ezekben a sulyos napokban is tiltakozni kell azonban a trónfosztás módja ellen. A jelen esetben ráparancsolták ezt a magyar nemzetre, amelynek legendás nevé vezetői világs-látszó, s minden körülmények között a nemzet életét, gyenge léleketét tartva szem előtt, megcsinálják azt, amit a külföld akar. Élisen és nagyon hangosan tiltakozunk ekkor a nemzet belső ügyeibe való beavatkozás ellen, mert a magyar nemzet s saját ügyeit érdekei szerint akarja intézni. Mi a harmadik detronizációkor nem kiáltunk kigyót-békát, nem, a magyar nemzet méltósága miatt, aki még akkor is nagy, amikor a királyt fosztja meg trónjától. Mi a harmadik detronizációkor arra kérjük a magyarok istenét, hogy mentse meg bennünket a majtényi síktól s Világostól. A külföldnek belügyeinkbe való beavatkozás elleni tiltakozásul, ma a nemzetgyűlésen a detronizálaskor a kereszténypárt ki fog vonulni a teremhől.

— *Házasság.* Horváth Kázmér, a „Pécsi Est” felelős szerkesztője házasságra lépett Vida Ilonkával Pécsen.

— *Forgalomban vannak az új egykoronások.* Az új egykoronások forgalomba kerültek. Alapszínük világos kék. Az első tekintetre hasonlítanak a dollárhoz.

— *Novemberben életbeléptek a házbéremelésék.* November elseje ímleltelen fokozottabb házbéberést jelent a lakók egy részére. Általában az elővetkezett házbébernyed alkalmával a lakók mindazokat a házbér címén kivettelt terheket tartoznak fizetni, amelyeket augusztus elsején már fizettek. Miután azonban a rendelet értelmében az oly lakásoknál, amelyeknek bére 1921. májusban 2000 korona, vagy ennél nagyobb volt, továbbá az olyan üzlethelyiségéknél, amelyeknek bére ugyanakkor 1200 korona, vagy ennél nagyobb volt, a lakbért csak most, november elsőjére lehet felülmélni, ennel fogva az ilyen helyiségéknél a májusban felmért lakbért csak most, november elsőjélt szedhetik a háziurak. Az oly lakásoknál, amelyeknél a háztulajdonos a 60 százalékos emelésen felül nagyobb bérrészt bíró megállapítást kérelmezte, továbbá az oly házasságban tartott bérleti szerződéseknél, amelyeknél a háztulajdonos a bérrészeséget egy évre való rendkívüli emelését kérelmezte, a felemelt lakbért csak az esetben lép életbe, ha a bíróság a bér emelését jogerősen már jóváhagyta.

— *Az Ébredő Magyarok nagygyűlése Szegeden.* Az ÉME f. hó 6-án Szegeden méretekben eddig a legnagyobb gyűlést fogja tartani Szegeden. Az ÉME gyűlésén részt vesz *Prohászka Ottokár* megyés püspök is. Az ünnepi beszédet *Hegedűs György* dr., az Ébredők országos elnöke mondja. A szegedi lapok szerint a gyűlés elé városszerte nagy érdeklődéssel tekintenek.

— **A hőök sírjánál.** Nagykanizsa város társadalma halottak napján gyászos kezelettel kereste fel a nagykanizsai temetőben nyugvó bakónaki hőök sírját. A kommunéldozatainak vértanu sírhelye gyászünnepség színtere volt. *Hajdu* Gyula dr. kenetes hangon, lángoló szónoklatban emlékezett meg a porladó hőökről. Ünnepeknél mentek a főgimnázium ifjúsága s főreáliskola növendékei, akik szavalatokban a gyászbeszéd. kben méltatták a nagyokat. A katonaság is kivonult a nagy háború áldozataihoz s imát mondott a bajtársak sírjánál. Ugyanakkor méltóképp emlékezett meg Kiskanizsa is a kommunéldozatokról. Neumeyer sírjánál *Hegedűs* György dr. nemzetgyűlési képviselő tartott lelkes beszédet. Mint rossz álmot visszaidézte a kommunéldozat, könnyes napjait s a magyarság összetartására, egymás megértésére s a nagyok, a hőök megbecsülésére hívta fel a figyelmet.

— **Dr. Konusz László** ügyvéd ifjúságból felgyógyult s ügyvédi működését újrar folytatja.

— **Az iparosághoz.** A nagykanizsai Ipartestületben ma este nyolc órakor az iparosok forgalmi adója ügyében tárgyalást tartottak, amelyre az összparosághoz sejtár érdekében való megjelenését kéri az **Elnökség**. Ugyanakkor jelenkeznek mind azok a cipészek, akik a köztisztviselők labballi tiltására folyamodni óhájának.

— **Meghosszabbították a vagyonváltás bejelentési határidőt.** Az államadóságokról és a vagyonváltásról szóló 1921. évi XXVI. t. c. egy ízben már meghosszabbított határidőt további egy hónapra meghosszabbították. A meghosszabbítás azért vált szükségessé, mert a pénzintézetek annyira el voltak foglalva, hogy az államadósági címletek vagyonváltására vonatkozó munkálataikat nem voltak képesek az előírt határidőre lebonyolítani.

— **Mit tanítanak a finn iskolában Magyarországról.** Nagyon sok rosszat tanítottak rólunk a külföldi iskolákban a háború előtt és a háború után. Most olyan jól esik hallanunk, hogy van valahol a Keleti tenger partján egy rokonnép, amely szeretettel és az ellenségés agitáció keresztülrében is elfogulatlan igazsággal emlékezik meg rólunk magyarokról. A kultuszminiszterium által kiadott Néptanítók Lapja közli az alábbi meghatóan kedves történetet: Egy magyar tanító utazgatott a finn vidékeken. Kuppio táján egy finnországi tanítavól beszélgetett, aki úgy válaszolt az a tantervet, amely a finn iskolákban Magyarországról ismertetését tőzte maga elé célul: Az anyanyelv keretében 3-4 olvasmányt tárgyalunk a magyar földről, diéső múltjáról, népének szokásairól és munkaszereiről. Vannak képeink a magyar pusztáiról és minden évben legalább 2-3 órány át elbeszélgetünk a legnagyobb testvéreiről, amely az Alföldön telepedett le. Vannak népdalaink is a magyar földről. A földrajzban a szomszédos országok után azonnal Magyarországot vesszük. A történelemben sokszor megemlékezünk a magyar népvándorlásairól, a honfoglalásról, a magyaroknak a törökökkel folytatott harcáiról, Hunyadi dicsőségéről, a magyar szabadságharcokról és Magyarországnak mai állami be rendezkedéséről. Reméljük, hogy minél előbb megismerjük ennek a sokat szenvedő népnek a történetét az egész világon. A sok veszteségekben legalább ennyi legyen a nyereség: Megismerjük a magyar népet és akkor majd jobban meg is fogjuk becsülni.

Legújabb divatú női és gyermek téli kabátok

garnitúrák, sweaterek, keztyűk, harisnyák, schálók még a régi árban óriási választékban kaphatók:

Stern József

di vaterházában Kazinczy-u. 1. Városházpóla

— **Kováts Antal előadásán Eötvös Józsefről.** A szabad lyceumban ma este **Kováts** Antal kegyesrendi tanár folytatni fogja a magyar regényirodalom fejlődéséről hirdetett előadását. Míg az első órákon **Dugonics** Andrástól és **Jósika** Miklósról festett igen sikerült arcképet, Kováts tanár ma a magyar regény egyik legnagyobb mestereiről, báró **Eötvös Józsefről** fog beszélni. Erre a magas nivóju előadásra főtívjuk olvasóink figyelmét s egyben közöljük, hogy az előadás pontosan 6 órakor kezdődik. Belépő díj 5 korona. Bérlet 25 korona.

— **A „Magyaraság” című napilap,** mely dr. **Milóty** István szerkesztésében jelenik meg, a keresztény nemzeti irányzat hitnagigens képviselője. Elsőrendű írógárdája, vidéki és külföldi tudósítói, a lapot nemcsak elevenné tessék, de jól értesültségével mindenkit tud tájékoztatni minden közérdekű eseményről. — Előfizetőknek számtalan kedvezményt nyújt s mindenkinek utániigazítást, tanácsot ad „szerkesztői tizenetben”. A lap kiadóhivatala Budapest, VII. Miksa-utca 8 szam ingyen küld mutaványaszámokat.

(x) **A legszebb kaland** című 57 felvonásos színművet mutatja be ma az Urániummozgó. Ez a film igazai reprezentans alkotása a tökéletességgel fejtett amerikai kinematográfia. Egy hirtelen megzajdogni kezdő császárszól a Járás cselekménye. Milliomosokról, akik gazdagságukban is szomorúnak érzik magukat, mert nélkülöznek az előleki ismeretséget, a nyelvet később azian sikerül megszerezniök. Hogy milyen kacagtató módon, azt a film megmutatja. A darab főszerepét **Enmy** Whlen, a közkezdvelt amerikai filmstar játssa, kedves, természetes közvetlanséggel. A kiváló amerikai film, csak ma marad még műsoron.

— **A székelyek visszautasították az autonómiát.** Konuszvárról jelentik: Csik és Gyergyószék székegyesége kimondta, hogy nem kéri a külön székegy autonómiából, hanem követeli az egész erdélyi magyarság autonómiáját.

— **A románok reaktívalják a magyar vasutasokat.** A román impérium átvétele alkalmával igen sok vezető állásban levő magyar vasutasat nyugdíjaztak. Az oláh kormány többé-kevésbé pótolta a beállott hiányt, de teljesen pátolni nem tudta. A vezérigazgatóság most elérkezettnek látta az időt az elmozdított vasutasok reaktívalására. Egyelőre csak azokat reaktívalják, akik a Miv. nál vezető állást töltöttek be. Ezeknek visszahelyezésére a vezérigazgatóság sürgős intézkedést tett. Egyelőre a reaktívalás költsönös meg egyezéssel köölt és hat hónapra szóló szerződés alapján történik. A főtisztviselőknek ugyanannyi havi fizetést biztosítanak leiben, ahány korona fizetést élvezett a Miv. nál. Egyelőre elrendelte a vasutagazgatóság azt is, hogy erután a vasutoshoz csak olyan kezdő tisztviselőket vegyenek fel, akik az oláh nyelvet s óban és írásban tökéletesen bírják. Azokat a kezdő vasutasokat, akik 1921. augusztus 1. óta vannak a vasut szolgálatában és a fenti követelményeknek nem felelnek meg, haladéktalanul felmentik állásuktól.

— **Énekpróbát** tart ma az irodalmi kör-énekkara a Rozgonyi-utcai iskolában délután 6 órakor. *Réz.*

(x) **A Pupos és a Tánconő** című 5 felvonásos ciodás filmregény, valamint a *Kis Beppo* c. 4 felvonású életkép lesz egyszerre bemutatva ma és holnap, pénteken a Világ mozgóban. A mozgófényképrek és kétrémekből készült filmje a leghíresebb filmszínésznők egész seregét vonultatja fel, a többek között *Sascha* Gurát a ciodás hindu tánconő és a világség *Hesperia* olasz művésznőt.

(x) **Földjényitök.** Mindazon munkások, nincselenek, közalkalmazottak törpe és kisbirtokosok, akik földet, rétet, legelőt és hazhelyet igényelnek és még sehol nem jegeztettek, azok f. hó 3-tól 8-ig a Keresztény Otthonban este 8 órától fél 8 óráig jegeztethetnek. Vasutasok és postások főnökségük-nél jegeztessenek. Az **elnökség.**

— **A Néptakarékpénztár Részvény-társaság Nagykanizsán** leszámított váltókát, folyósámlát és lombard hitelket engedélyez. Betéteket elfogad idegen pénzt, dollárt, dinárt usz és elad. *Külföldi kifizetések és lözdei megbízásokat gyorsan és előnyösen teljesít.*

(x) **Milboffer Kálmán** főelárúsító *Zrínyi* Miklós-utca 42., ajánlja az újonnan kezdődő sorsjátékra, közkedvelt szerencseszámú osztálysorsjegyre. Főnyeremény szerencsés esetben három millió korona. Sorsjegyek ára: egész 96 K, fél 48 K, negyed 24 K, nyolcad 12 korona.

— **Aranyat, ezüstöt, platinát, briliánsokat, aranyfogakat és érmeket a legmagasabb árban vesznek.** **Fried József** ékszerész, *Sugár-utca 2. (Fő tér és Sugár ut sarok) 4 középiskolát végzett fia tanoncul felvételt.*

(x) **Herczeg Ferenc** új vigjátékát, a „*Hórics Cupidot*” egész terjedelmében tartalmazza az *Uj Idők* új száma, melyet számos, a vigjáték bemutatójáról készült művészi kép díszít. A lap közli ezenkívül *Helai* Jenő pompás novelláit és *Herczeg* Ferenc, valamint *Felvinczi* Takacs Zoltán cikkeit *Lyka* Károlyról, a kiváló művészettörténeti íróról, aki a Képzőművészeti iskola első rektora lett. Befelejést nyer ebben a számban *Kádár* Lehel regejének a költész és folytatódók *Crolier* nagyiskönyv műve, az „*Anyahelyes*.”

(663)

Mindenki ismeri már az

aranyhegyi borokat

Jemát kapható 1 literért 24 és 30 koronáért

Sáfrán József üzemeltetésében nagyüzeműen. Magyar-utca 74. sz.

Készül a vármegyék reformja.

Csökkentik a törvényhatósági bizottsági tagok számát? — Kivonatoss-e villizmus? — A választójog kiterjesztése. — A főzölgabrók elhelyezésének kérdése.

A belügyminisztertől az alispánhoz nagy jelentőségű leirat érkezett, amely tartalmazza a fogva tartás az efemer napi események széles keretein. A messze kiható jelentőségű leirat előhírnöke annak a nagy reformtervezésnek, amelyekkel az őszi ülésszekon akar foglalkozni nemzetgyűlés.

Munkatársainknak sikerült a leiratot megszerezni s abból közzöljük az alábbiakat: A trianoni békeszerződés 1921. évi jul. 22-én életbe lépett. Ennélfogva az 1915. évi VI. t. c. 2. szakasza értelmében a törvényhatósági bizottság alkatelemei tekintetében törtéjenek-e és ha igen, milyen változások, főleg pedig, hogy a törvényhatósági bizottság újjaalakítása milyen választójog alapján menjen végbe?

A törvény értelmében ugyanis eddig a törvényhatósági bizottság tagjait is az or-

szágygügyi képviselőválasztók választották, az országgyűlési képviselő választójogra vonatkozó törvény azonban még megalkotásra vár.

A belügyminiszter a kérdések nagy fontosságára tekintettel meg akarja hallgatni a törvényhatóságok első tisztviselőit, akik saját közvetlen tapasztalataik alapján leginkább hivatottak véleményt mondani arról, hogy a közel jövő nagy feladatainak megvalósítására mi y összetételű törvényhatósági bizottság lenne a legalkalmasabb abból a szempontból, hogy az irányító, szabályalkotó, közigazgató ellenőrző és — főleg a városoknál — vagyonekezelő feladatoknak legsikeresebben megtudjon felelni és, hogy a lakosság minden rétegének megfelelő érvényesülése mellett biztosítani tudja, hogy az értelmi színvonal ne süllyedjen és hogy a közügyek intézésében mindig a közérdek követelményei érvényesüljenek.

Ezeknek a szempontoknak a figyelembe vételével a miniszter 15 kérdést tesz fel, amelyre 15 napon belül, tehát meglehetősen sűrűsösen vár feleletet. A legfontosabb kérdések ezek:

Nem lenne kívánatos az ügyeket intéző és vagyonekezelő törvényhatósági bizottsági tagok számának apasztása és ha igen, milyen mértékben?

Mivel a vármegyék politikai kérdésekben való állásfoglalásának nagy sulya van és mivel sok községből állanak, nem lenne indokolt, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottság aránylag nagyobb számú tagokból álljon, mint a városi?

Miként biztosítható, hogy a törvényhatósági bizottságban a lakosság minden rétege megfelelő arányú képviselthez jusson?

Miként gátolható meg, hogy egyik társadalmi osztály, vagy foglalkozási ág se kerülhessen túlsúlyom többségbe?

Kívánatos-e a virilizmus fenntartása, ha igen, milyen terjedelemben és arányban?

A nyera legtöbb adófizetés vétesáéké alapul, vagy gyakoroltassék-e valamely kiválasztás és hogyan? Milyen állami egyesenes adók vétesáenek számításba? Nem kellene-e különbséget tenni az adó tekintetében az ipari és kereskedelmi életet élő városok és mezőgazdaságból élő vármegyék közt? Leheszen-e valaki több törvényhatóságban virilista?

Kívánatos-e a törvényhatósági tisztviselők részére az illési és szervezeti jog fenntartása és milyen mértékben?

Minő széleskörű legyen a választójog és mik legyenek a korlátozások különösen állampolgárság, életkor és otllakás tekintetében? Felruháztatók-e a nők is választójoggal és ha igen, milyen korlátozással?

Mik legyenek a választóhatóság korlátai? Kiterjeszthető-e a választóhatóság a nőkre is az esetben, ha választójoggal van?

Megalkotandó-e új törvényhatósági bizottság az általános tisztújításnak záros határidőn belül leendő megtartásával?

A leirat még több kérdőpontot tartalmaz a esonkavármegyék közigazgatására vonatkozólag. Az utolsó kérdőpont a vármegyék autonóm szervezetébe nyul be erősen, amennyiben azt kérdezi, hogy: „tekintettel a közigazgatás igen fontos érdekeire”, miképpen lenne biztosítható, hogy a járási főszolgabírók a községzalat érdekében más járás élére legyenek állíthatók, esetleg a járás éléről máshova elhelyezhetők.

Apró hirdetések.

Hirdetéseik díjtalan 6 óráig vétesánek fel állásukba szerint

Cuzmadlasegéd azonnali belépésre keresztetik Battyány utca 23. szám alatt. 324

Eladó egy 3x4 méteres plusz szőnyeg Széchenyivár 7. szám alatt. 325

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Tavtrati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árendedmény.

Aranyat, ezüstöt,
és briliánsot a legmagasabb áron veszék

Kopár A.
órák és ékzerész Deák-lér 12. szám.

Makulatur
ujságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában

Quittner Arthur

kelengyel engedélyezett állampolgár
Nagykanizsa, Csangary-utca 13. sz.

Elvállal villáglálást vezetékek, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vasalók, tűzőgépek, rezonáns, filótestek javítás.

Mit lenne

villamos munkálatokat gyorsan eszközölök, anyagok és érc rakaton kaphatók.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királynő-tér, Szarvas szálloda épületében

Csütörtökön és pénteken két sléger egyszerre:

A pupos és a táncosnó ||

Filmröngy 5 felv. Főszereplő: Sascha Gura a csodás ausztrálai táncosnó.

A kis Beppó

Ételkép 4 felv. Egy eltűnt gyermek tört. Főszereplő: Hansperla olasz művésznő.

Helyárak: Páholy 1° korona, I. hely 1° korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona.

Élfedések hétköznap 6 és fél 9 órák, vasár- és ünnepeken 10 órák, 5, 7 és 9 órák. Pénzes kezdés!

Uránia mozgóképszínház
Rozgonyi-utca 4

Élfedések hétköznap 6 és fél 9 órák kezdődnek.

Csak ma!

Csak ma!

1921. november 3-án

A legszebb kaland

Öt felvonásos amerikai színmű.

A főszerepben Emmy Wehlen.

Élfedések hétköznap 11 és fél 11 órák, vasár- és ünnepeken 4, fél 8, 7 és 9 órák.

Helyárak: Páholy 1° korona, I. hely 1° korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona.

Készlettel rendelés 60 szentek korlátozottan kaphatók

Vásárol
hús- (hús és nagylevelű), zab- (platin) fa, erdei- és

gyümölcs-magvakat. Gazdasági- és kertmagvak, hamutól zab, kecske-, fény-mag, mártalozóg kaphatók.

Ország József

magkereskedésben, Nagykanizsa
Br. adóh-tér 10. Telefon interurban 130.

Takarmányrépát

minden mennyiségben szállítók. vagonba lakva Nagykanizsa Állomás periatában

350 koronáért

Pollák M. Emil

terménykereskedő Nagykanizsa, Kintzay-u.

Borbevásárlási

megbízásokat vállal,

bor és terményát szállít, ugyanitt busz, rona, zab, arpa, tengeri, bab, búkköny, szentbüköny, burgonyát, diót, e ákot usy kecske, min wagonokkal a legelőbb napi árakon
Bruncsics Ferenc Hahót.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-ut 13. sz.
Interurban-telefon 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

felelőségi, felelőségi

FELSIŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi eladási Árak:

Egész évre 280 K. Félévre 280 K. Negyed
évre 140 K. Egy hóra 50 K. Egy napra 10 K.

A trónfosztás törvényjavaslatát a Ház előtt.

Apponyi, Rakovszky, Sigray és Beniczky mentelmi jogának a felfüggetlése. — Mentelmi jogszérmek bejelentése. — A miniszterelnök vállalja a felelőséget a letartóztatásokért.

Budapest, november 3. Ünnepi, de inkább komor a parlament hangulata. A palota előtti tér tömve van emberekkel. Sok egyetemi hallgató és feltűnően sok ember gomblyukában van jelvény. A Csaba Szövetség és az ÉME jelvényétől a keresztény női tábor jelvényéig. A Ház bejáratánál háromszor is igazoltatják az embereket. A képviselők sokan jönnek fekete ruhában. Lingauer, Tomcsányi és Csernyus a karlisták „K” jelvényét tűzték ki. A hangulat nyomott, feszült. A pártok közt alig van érintkezés. Az előcsengetésre mindenki betudott, ilyen sokan még egy ülésen sem voltak.

A nemzetgyűlést fél 11 órakor nyitja meg Gaál Gaszton elnök. Megemlékezik Szilárd Béla és Pető Sándor elhunytáról. Jeleníti, hogy Andrássy, Rakovszky, Sigray és Beniczky mentelmi jogának felfüggetlését kéri az ügyesség. (Nagy zaj). Jeleníti, hogy a miniszterelnök hozzá intézett átiratában értesíti, hogy az illetők ellen az eljárás mentelmi jogukra való tekintet nélkül folyik lázadás miatt. (Nagy zaj). Bejelenteti, hogy Gieswein Sándor mentelmi jogának megsértését jelentette be. Bemutatja az Amerikával kötött békéről szóló törvényjavaslatot.

Bethlen István miniszterelnök: Ven szerencsem IV. Károly uralkodói jogának és a Habsburgok örököségi jogának megszüntetéséről való törvényjavaslatot benyújtani.

Felkiáltások a kereszténypárton: Éljen a király! (Nagy zaj).

A kisgazdapárton: Gyűszmagyarok! Lingauer a kisgazdák felé: Kiviteki magyarok! (Folytonos zaj).

A zoi csilapultával a miniszterelnök folytatja előterjesztését és kéri a sürgősség kimondását, amit a Ház többsége elhatároz.

Friedrich István kijelenti, hogy ebben az évben már ötödször jelenti be mentelmi jogának megsértését. Semmi politikai tévkenységet nem fejtett ki, mégis vasárnap óta figyelték a detektívek, mint a kommunizmus alelt.

Drozdly: Kun- Béla mellett tanult az igazságügyminiszter!

Friedrich: Keddig őrizet alatt voltam, amikor előlított a rendőrség. Bevittek a szabatszők és kikaszálták szobájába, hol két napig őriztek. Kérdésemre azt mondták, hogy letartóztatásomra felülüljön a válasz.

Szerenyi: Szép közszebadás!

Friedrich: Később köölték velem, hogy amidőn Gömböcsék toboroztak az egyetemen Magyarország függetlenségére, én ellenpropagandát fejtettem ki. Azt is mondták, hogy

én rendeztem a király-puccsot. Egy jegyzőkönyv arról szól, hogy én a Gábor Aron Körben toboroztam. Igazoltam, hogy ott sem voltam. Harmadik napon egy nagyhatalom követe érdeklődött hollétem iránt annak dacára, hogy erre nem kértem fel, mire szabadonbocsátottak. Kérdésemre azt válaszolták, hogy kormányrendeletre voltam lefogva. Én orvoslást nem várok, nem is remélek. Az igazságügyminiszter ur jómbor mosolyaira csak azt felelem, hogy Nyugatmagyarországon olyan embereket láttam, kik gyilkosság miatt halálra lettek ítélve, ki is lettek végezve, ott azonban mégis szabadon jártak.

Weisz Konrád bejelenti mentelmi jogának megsértését. Kis fiával el akart menni hazulról, mikor egy detektív a kapuban letartóztatta. Elvitték a rendőrségre, ott volt délután 11 óráig. Kérésére, hogy ballgassák ki, azt felelték, hogy nem tudják miért. Úgy mint Friedrich, én sem várok orvoslást, csak megakartam örökíteni a késő nemedék okulására, hogy volt egy idő, mikor országos főkapitányi rendeletre letartóztatottak képviselők.

Hornyánszky bejelenti Zákány Gyula mentelmi jogának megsértését.

Rossay szintén bejelenti mentelmi jogának megsértését. Ő rá talán nem fogjuk azt mondani, hogy király-puccsot akar. Ő tőle Beniczky politikai felfogás dolgában messze áll, de nem tűrhet, hogy egy képviselőt jogtalanul letartóztassanak. Beniczky maga ment el a rendőrségre címét bejelenteni és erre letartóztatták. Bejelenti Beniczky mentelmi jogának megsértését.

A Ház a bejelentéseket átteszi a mentelmi bizottsághoz.

Elnök: A közjogi bizottság ülésének tartamára az ülést felfüggeszti. Szünet után

Gaal elnök: Újbold megnyitja az ülést. Bejelenti, hogy a közjogi bizottság előadója, Rubinek István dr. kíván előterjesztést tenni.

Rubinek István: Tisztelt Nemzetgyűlés! Van szerencsem . . .

Friedrich: Szerencséje van?

Rubinek . . . IV. Károly uralkodói jogának és a Habsburg-ház trónörökölési jogának megszüntetéséről szóló törvényjavaslatra vonatkozólag a közjogi bizottság jelentését előterjeszteni.

A jelentést kinyomtatják és szétosztják a Ház tagjai közt.

Elnök: Napirendi indítványt tesz. A holnapji ülést napirendjén a detronizációs törvényjavaslat tárgyalása szerepel.

Az ülést vége fél 2 órakor.

A politika hírei.

Budapest, nov. 3. Politikai körökben befejezett tényként beszélnek, hogy Bethlen úgy a maga személye, mint a kormány tagjaira nézve, szombaton az ülés után felajánlja a kormány lemondását a kormányzóknak. Ez a lemondás csak formális lesz és a kormányzó előre láthatólag ugyanezt a kabinetet fogja megbízni az ország ügyeinek további vezetésével.

Budapest, nov. 3. Hir van arról, hogy Tomcsányi, Vass és Bernolák tiszvoni kérszöveget

A nemzetgyűlés közjogi bizottsága Kössö István dr. c. nökölésével ülést tartott, amelyen foglalkoztak a detronizálásra vonatkozó törvényjavaslatl. A javaslat tárgyalásán előtt Apponyi illetékességi kifejezést tett az ellen, hogy a közjogi bizottság foglalkozzék ezzel a törvényjavaslatl. Szerinte ez a javaslat a külügyi bizottsághoz tartozik és kérte, hogy ide tegyék át. Bethlen és Dömötör ellenindítványa után a közjogi bizottság megállapította a maga illetékességét, mire Apponyi eltávolított. A bizottság általánosságban és részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Budapest, nov. 3. Ma több helyről jövő forrásból megerősítik azt a hírt, hogy Bethlen kormánya a detronizációs törvényjavaslat elfogadása után beadja lemondását. Eredetileg azt volt a hír, hogy ez a lemondás tiszta formális lesz. Ma este azonban a kisgazdapártban olyan hangok hallatszottak, hogy a párt a királykérdésben való győzelmet ki fogja használni és a kormányban a maga számára több helyet kíván, nemcsak azért, hogy személye garanciái legyenek, de egyszersmind azért is, mert a párt már régen azon az állásponton volt, hogy a kormányban nincsen kellőképpen képviselve.

Azokban olyan kombinációk is vannak, hogy a változott helyzetben a kormányzó esetleg Teleki fogja kormányalakítással megbízni, de sokkal valószínűbb, hogy Bethlen marad.

A kisgazdapártban természetesen a kormányban való előnyomulás tervével kapcsolatban, már a személyi kérdéseket is felvetették. A pártkörökben sűrűn forogtak az új nevek. Így belügyminiszternek Dömötör Mihályt, kereskedelemügyi miniszternek Lipóczy Pál dr.-t emlegették, de szó van arról is, hogy a kultuszért Kovács J. István számára szeretnék biztosítani.

Fennjárt ma este a pártban nagyatádi Szabó is, aki hűveivel hosszasán beszélgetett. Többen azt fejezték ki, hogy nem szabad többé kizárólagosan agrár pártnak maradni, hanem a kisgazdák tömege mellé a polgárságot is meg kell nyerni.

A nemzetgyűlés holnapie nevezetes ülésen a pártok egyetértése még nincs teljesen

biztosítva. Ma este még az a helyzet, hogy a kormánytámogató két párt a holnapi ülésen farkasüzemet fog nézni. Sínté arról van szó, hogy ha egyik, vagy másik párt szónoka némely elragadja magát, ekkor kitörhet az egyenlenség és a pártok a legelősebb ellenétbe kerülnek egymással.

A holnapi ülésen a legitimitást névben Apponyi Albert gróf egy deklarációt fog felolvasni, utána *Schlachta Margit* fog beszélni, ezután a kereszténypárt kivonul. Ezután *Balla, Kerekés* és még többen fognak felszólalni.

Apponyi, mint ismeretes, az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt elazította magát, hogy új pártot alakít. Ma az a hír terjedt el, hogy Apponyi pártalakítási kísérlete meghiúsult.

Olaszország erőlyesen tiltakozott a jugoszláv katonai beavatkozás ellen.

Berlin, nov. 3. A „Deutsche Tages Zeitung” jelenti Rómából: A belgrádi olasz követ a delizálv kormánytól erőlyes lépést tett a felszólította, hogy Magyarország ellen irányuló minden katonai akcióktól tartózkodjék.

Enyhül a feszültség a magyar kérdésben.

Bécs, november 3. A „Neue Freie Presse” jelenti Párisból: Valoszinűleg holnap délelőtti nyujják át a nagyantant képviselői a cseh kormány tegnapi nyilatkozatára a nagykövetek értekezletének választát. Megbízható információ szerint a válasz a következőképp hangzik:

A szövetséges nagyhatalmak meglepéssel vették tudomású, hogy a csehék és jugoszlávok önhatalmúlag semmi szín alatt sem léptek volna fel Magyarország ellen. A kisanant teljesítette az antant legfőbb kívánását. Magyarországának kötelességévé tették, hogy legkésőbb november 7-én proklamálják a Habzburg-ház tagjainak trónfosztását.

A mozgósítási kölliségek megtérítése kérdésében a nagyantant ragaszkodik eddigi álláspontjához. A budapesti kormány loyális magatartásával szemben nem volna méltányos a puccskísérlet pénzügyi következményeiért a magyar népet tenni felelőssé, annál kevésbé, mert a kisanant a nagyhatalmak határozott kívánása ellenére mozgósított, pedig a nagyhatalmak felhívták, hogy bízzék beavatkozások eredményében.

Jugoszlávja nincs meglepéde a trónfosztás javaslattal.

Bécs, november 3. Jugoszláv körökben azt mondják, hogy a magyar kormányának a javaslata, amely a detronizálásról szól, nem kielégítő, mert csak a pragmatika szankció és az örköködés megszűntetését kívánja, de nem zárja ki a Habzburgok visszatérését, illetve újabb megválasztását. A kisanant el van határozva, hogy nem fogadják ezt el megoldásnak és már tárgyalásokat is kezdett ilyen értelemben a nagyantanttal.

TÖZSDE.

Budapest, november 3.
Váltópapok: Neapolen 2020, Pont —, Lova —, Dollár 877, Fran. fr. 6700, Lengyel mázka 20', Német 496, Lira 6000, Osztrák 18', Rubel 39, Lei 536, Szász 817, Svájz frank 1600, Keszandina 1615, Frankdina —, Holland forint —, Néci kifrúts —.
Értékek: Magyar Hitel 1940, Osztrák Hitel 890, Hazai 655, Jeleneb 255, Leszámtól 750, Kerandécsini Bank 7000, Magyar-Olasz 369, Beocsai 7150, Drasche —, Alantón szén 10700, Szászvári 5000, Salgárjárjai 8550, Unkányi 4700, Rima 2785, Schick 1200, Guttenberg 460, Naszi 22600, Danica 3150, Kizlidi 3175, Magyar Cukor 19700, Adria 10000, Adriaúti 7000, Királyvár —, Pozsny-Agár —, Biliták 597, Póbus 850, Vasmézes —, Vilmos 6520 Giebelzomb 2500, Konkordia 4299, Délvati —.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 3. Zürichből jelenti: A magyar korona állása ma: (árálakoz) —60, osztrák korona: —825, az osztrák hűegyet bankjegye pedig 14 szantim.

A népfőiskolai mozgalom Magyarországon.

Jövők fejlődése a mezőgazdaságban gyökerezik.

A magyar faj erejét és életképességét bizonyítja az a körülmény, hogy még mindig újabb és újabb mozgalmak, alakulások — ugyanegy cél felőrekedve, sokszor egymásról nem is tudva — sietnek a porba szujtott nemzet lelkierejének felébrésztésére, gazdasági és szellemi energiájának akcióba állítására. Az a hatalmas nemzeti fellángolás, amely a kommunizmus bukása után megkapta a magyar lelkeket, még ma is lobog igazán, erősen, de már nem olyan széles rétegekben, mint akkor.

Midőn ezt egyrészt a magyar faj javára kell elkönyvelnünk, másrészt aggodalommal kell tekintenünk azért, mivel szétfogócsokjuk a tömörítésre hivottl nemzeti energiákat és kiszéletésűg mozgalmak megindításával, irányításával és vezetésével pazaroljuk el azokat a különböző irányú gazdasági és szellemi erőket, amelyeknek egy cél felő irányításával egy nagy átfogó társadalmi, gazdasági és kulturális fellendülésével követhetnek be.

A magyar léleken van valami vezetésre való törekvés és valami specialis sajátság, amely abban jelentkezik, hogy bár ő maga nem dolgozik, nemhogy nem látogalja azt, aki dolgozik, hanem akadályokat igyekszik az elé gördíteni.

Igy vagyunk ma a népművelés kérdésével is. Mindenki, aki ma érvényesülni akar, a falu népre veti magát különböző jogosult és jogosulatlan, illetékes és illetéktelen egyének, leviteltit politikuskok, örkökarnokok, zugsbankarok és ügnyökök, másképen érvényesülni nem tudó politikai szelkalkások ma mind erre a szeritűk kiadás konjunkturális területre vetik magukat, amelynek az a következménye, hogy a falvak népe nem tud el igazodni az őket agyontömögntani akaró egyesületek kövölt. Annyi egyesület, szövetség, annyi lép akarja ma már boldogítani a falu népet, hogy az teljesen tájékozatlan, még van zavarodva és nem tudja, hol foglaljon állást és kik az ő igazi barátai és kik akarják őt kihasználni főnzű egyéni politikai céljainkra.

Magyarországon az egész népművelési gondolat, közelebből a népfőiskolák gondolata a Magyar Gazdaszövetségben fogamzott meg.

Ennek az egész népfőiskolai mozgalomnak a célja az, hogy a földmívelőnőpet illetőleg annak 16—40 év közötti értelmes és önként vállalkozó egyedét kioklassa azokra az ismeretekre, amelyek gazdasági kedésének ésszerűbbé viteléhez, kereskedelmi tevékenységéhez, adópolitikai működéséhez, állampolgári jogainak és kötelességének gyakorlásához és egyéb olyan ismeretekhez jutaiják, amelyek birtokában nemzetfenntartó hivaítségű az eddigien is fokozottabb mértékben töltetheti be. Eddig a földmívelőnőpet nem aduított meg a lehetőség arra, hogy a maga foglalkozási körében mindazokat az ismereteket megszerezze, amelyek a gazdaság vitelére lépőppan sokoldalúságához szükségesek.

Most amikor a gyilkos trianoni béke szétlőpirt bennünket jövők fejlődésének gyökerei a mezőgazdaságból kell, hogy kinőjjenek a mezőgazdaságnak nagyobb jövője pedig csak úgy lesz Magyarországon, ha a földmívelőnőpet minden irányú művelés s ennek

felőlytán az agrikultúra nagyobb, intenzívebb, fejlettebb, tökéletesebb lesz.

Magyarország egyezét népnők kulturális és gazdasági fölynye teremtheti meg az a magasabbrendű kultúra, amely Csonka-magyarország területéről klerádvá, egységés nemzeti kulturává válik Negymagyarország területén, amely egybeforrasztja velünk a megszállott területek magyarságát és amely magasabbrendűségénél fogva észrevétlenül, nagyobb erőfeszítés nélkül rászra le magáról a megszállók pőcshadát.

Gazdasági talpraállásunk alapja a földben gyökerezdik; a földben rejő érték termelője pedig a földműves, a gazda, ki, ha minél több ismerettel, tudással, tapasztalattal forgalja a földben levő tökélt, annál nagyobb eredményeket ér el egyénileg és annál jobban emeli gazdasági pozícióinkat, nemzeti vagyunkunkat.

A háboru a magyar kar erejétől tett tanubizonyítást, a béke a magyar ész, a magyar akarat és a magyar tudás a magyar teremő erőről kell, hogy tanubizonyítást tegyen!

A népfőiskola, mint a földmívelőnő legfőbbboku iskolája, nevelni fog olyan földműveseket, olyan kisgazdákat, akik a háboruban megszerzett magyar vitézséget és elismerést a béke munkájával sokszorososan fogják a nkmet javára gyümölcösdíteni.

és minden
MA pénteken este
 halászlé és
 túrós-csusza
 a Polgári Egyletben.

Az új italmérési törvény a gyakorlatban.

Tilosnak a „Söntés”, „Buffet”, „Sörház” és hasonló felírások. Tomplom vagy iskola mellett nem szabad új üzlet nyitni.

Az új italmérési törvény életbe lépett s annak intézkedését a gyakorlatban már kezdik végrehajtani. Előszörban a „Söntés”, „Buffet”, „Sörház” stb. címlekek megváltoztatásáról, illetve felcseréléséről szóló rendelkezések hajják végre. Az új törvény értelmében a felírásnak világosnak kell fejeznie az ipar azon ágát, amelyre az engedélyeket kiadák. Minthogy az új törvény csak vendéglő, korezmái, kávéházat, fogadóit, kávémerőzet ismer, az üzlet címe és a tulajdonos neve feltüntetése semmi más felírást nem enged.

Aki ezeket a szabályellenes cégfelírásokat rövidesen meg nem szűnteti, azt az új italmérési törvény 36 § értelmében pénzbírsággal fogják sújtani.

A magyar cégjelés melletti természetesen ott lehet német, francia, angol felírás is, de a törvény szemellenben ez sem lehet más, mint a magyar szöveg hű fordítása.

Aki üzletet akar nyitni, annak előbb meg kell szerezni a hozzávaló italmérési engedélyt és vagy a vendéglőipar engedélyt, vagy a korezmái iparigazolványt, mert különben súlyos büntetés éri. A régi „becsempészes” üzletnyitásknak formája a törvény hatá-

rozott intézkedési következtében többé nem alkalmazható és ezzel senki ne is próbálkozzék.

Uj italméresi üzletet nyitni, vagyis olyan helyen nyitni üzletet, ahol még ugyanolyan üzlet nem volt, csak abban az esetben lehet, ha egy régebben fennálló hasonló üzlettel legalább 20 méter távolságra esik és templom, iskola, kórház, más középület közelében nincsen. A törvény szigorúan kimondja, hogy a kávéházak, vendéglők, korecsmák strájkintányak nem lehetnek. Az ez ellen vétők a legszigorúbb büntetés alá esnek.

Az új italméresi törvény minden tekintetben helyesíthető, de különösen az a pontja, amelyik kimondja, hogy templom vagy iskola közelében nem szabad üzletet nyitni. A korecsmákban napirenden levő duhajkodások csak kérosan hatnak a fiatalokra, nemkülönben a vallásos elemekre.

HIREK.

„K” jelvény.

Mire való képviselő urak? Szmracsányiék? Mire való? Nincs még elég jelvény? Mire való tüntetni, kibélyegezni magunkat, hogy mi mások vagyunk, mint ti? ... Mire való? Nem vagyunk még eléggé ezrefelé szakadva? Ezer véleményen „K” betűsen, jelvényesen, bélyegzetten, bemocskoltan, letespsva, kirugdosva? Mire való Szmracsányiék? Miért kell a bélyeget talán a homlokukra ütni: én karlista vagyok? — Mire való nagy zajt csapni? Nem emlékeznek önök kisdíák korukra, amikor a latin államtészt tanulták? A békák királyt kérnek. Addig könyörgöttek, amíg az istenek kicsót dobtek kibőlük. Mire való a nemzet legyőzsdöntöb gyűlésén a saját szennyeseiket közzsemlére kitergetni? Képviselő urak! Sok, sok minden mire való ezekben a súlyos napokban? Valami rettenetes uralom duhnt itt most a kis Magyarországon. A tegnapi nemzetgyűlés nem is annyira a detronizáció, mint mkább a mentelmi jogszűrelmek gyűlése volt. Értelhetetlen is az, hogy mikép merészleik egy nemzetgyűlési képviselőtl számon kérni, hogy részese a király puccsban, vagy talán éppen keresztelőre, vagy vadászatra járt a kritikus napokban oly óra pontosságra a kritikus helyeken. Ez tényleg borzasztó jogsérelm, hogy az ország érdekében tenni s kérdőre vonni merészlenek. S még hozzá a „K” betűseket, akik valaki mások, mint a szabadkirályválasztók. Talán ezek a hazajátek szeretik jobban, amíg azok a „K” betűjüket.

— Az „Igazság” c. lap megszűnt.

A Magyarországi Munkáspárt céljait szolgáló „Igazság” című napilap eszéjével megszűnt. A napilapnak egy ideig Csizmadia Sándor nemzetgyűlési képviselő volt a szerkesztője és szellemi irányítója.

— Veszedelemesen nő a drágaság.

A drágaság réme, amelytl megborzadtunk már az ősz kezdetén, ma már teljes alakjában itt jár közöttünk. A gabonaiarékkel ellen emelkedése azt eredményezte, hogy egy harapásnyi kenyér a vendéglőben ma már két koronába kerül. A zsemlye is 50 fillérel drágult s ugyanakkor csaknem a fedléré soványodott. Legelőszörban az élelmickek rémitő emelkedése ejti kétségbe az embereket, de az éremelkedés az egész vonalon megindult s szédítő iramban hűd felé. A külkereskedelmi forgalom bizony-

tal-násága, a nyugati valuták folytonos emelkedése, a kereskedelmi világban előállott pénzszűke, ami a fogyasztó közönség tartózkodását vonja maga után, a kereskedők árüvetélti kedvelenésege mind a drágaság rémöt mutatják. Benne vagyunk teljesen a drágasági hullámban s a tél szele veszedelmese figyelmeztet rongyos ruhánkra. Kétségbejött elgondolni, hogy hová visz ez az ut ...

— Hetvenkétezer frank kártérítés.

Az „Ad Astra” svóci léghajózási részvénytársaság 72 000 korona kártérítését követel azért a repülőgéppérről, amelyen IV. Károlyt Magyarországra hozták. A követelés biztosításával a társaság zír alá vette IV. Károly két zútóját és 39 000 frankról szóló takarékpénztári követelését.

— „Rossz a vonal”. Csaknem egy hét óta az interurbán telefonbeszélgetésekkor a telefonos központ azzal a kellemetlen hírrrel kedveskedik, hogy „rossz a vonal”. Ez a t jelenti, hogy csak egy vonal áll rendelkezésre Budapest felé, amelyik viszont úgy tud van terhelve, hogy alig lehet kivárni, amíg a beszélgetésre sor kerül. Természetesen, hogy a vonal elromolhat s a megcsinálása időbe is kerül, de fel kell számlálnunk az ellen, hogy oly fontos fővonalon, mint Nagykanizsa—Budapest, oly huzamos ideig s oly gyakran romlott legyen a telefonvonal. A magyar állam gondoskodjon az elromlott s minduntalan hisznavethetetlen vonalak rendezéséről, amely úgy kereskedelmi, mint gazdasági, kulturális és forgalmi szempontokból a legelősi követelmények egyike.

— Dr. Knausz László ügyvéd ífuszábol: fulgyogyult s ügyvédi működését már folytatja.

— Imre Sándor dr. kultuszállam-

títikár sajtópör. Ismeretes az a rögölmeztárs sajtópör, amelyet Imre Sándor dr. kultuszállamtítikár indított Kiss Menyhért és Hindy Zoltán ellen, amelynek kapcsán a bíróság Kiss Menyhértet három heti foghárra s Hindy Zoltánt hateret korona pénzbüntetésre ítélte. A Kuria most a semmiségi panaszt elutasította s az ítélet jogerőre emelkedett. Érdekes, hogy Kiss Menyhért csak a minap válsztották meg a kiszombori körületben nemzetgyűlési képviselőnek. Kiss Menyhért ma már a mentelmi jog védelme alatt áll.

— Ruhaosztás. A szombathelyi gyermekhitevesztőse tegnap ruhát osztott s nagykanizsai szegénygyermekek számára. Török Gizella a menyhelyélt megbizottja a városbáza nagyteremben mintegy 100 pár cipőt, tál alórúháat és szettvert osztott szét a didergő gyermekek között.

(X) A fehér asszony című 6 felvonásos szalundramát mutatja ma be az Uránia-mozgó. A rendkívül izgalmas és gazdag eseményű film a „Nap” filmgyári remeke, mely a gyűgy által eddig forgalomba hozott filmek egyik leglátványosbja. A pazar műlőben, pompás palotákban, termekben léjtésdőt mozdírdrama eddig igen nagy sikereket ért el mindenütt.

Újabb tétel előndű, világotott ekezősi

burgonya

erkeztet, mely — míg a készlet tart — az előltesések sorrendjében hűhááz szállítva, kisebb-nagyobh mennyiségben kapható a

Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Csangery-ut 6.

Sürgönycím: Transdanubia. Telefon: 59.

Mindenki ismeri már az **aranyhegyi borokat**

Ismét kapható literenként 24 és 30 koronásért

Szafra Jozsef üzemeltető-alkoholadárban
Kanisza, Kiszgát-utca 74. sz.

(X) Az Uránia-mozgó a mai napon a belügyminiszter által kiadott zárra korlátozó rendelet értelmében csak egy előadást tart, még pedig 5 órai kezdettel.

(X) Orvos hír. Dr. Balla János megérkezett. A rendeléseit újból megkezdte.

— Szilvász mester jóslata. November esős, hűvös, ködös napokkal kezdődik. Az egész hónap szeszélyes és bőségesen csapadékos lesz. 15—16-án az ország több részében havazás lesz. Nagy ködök jönnek napokon át. Decemberben hideg, ködös napok következnek, 5-ikétől pedig nagy havazás, mely az ország nagy részét 20 cm. magas hóréteggel fogja betakarni. A karácsony is felér lesz. 6—8 napig fog esni a hó. 22-től 27-ig is még óriási havazások lesznek. 28-án azonban már csak eső lesz s az idő megenyhül. 1922. évben az ideizhez hasonló időjárást várhatunk, a nagy hőségek ismét meg fognak érkezni. De még ez mind nem bizonyos, csak az az, hogy lesz valahogy!

(X) Táncanfolyam megnyit. Laky J. József budapesti okleveles táncánál november 7-én kezd meg táncanfolyamát a Polgári Egyetl szertmében. A szokások és divatos táncokn kívül a gyermek legújabb táncait tanítja. Külön szereket (babi) kolonok. Külön órák bármikor. Haladó és kezdő csoportok. Összegykorolt órák szerdán, szombat és vasárnap délután és este a legújabb modern táncok tanításával. Beiratások és előjegyzések naponta 2—6-ig a tánciskola helyiségében.

— A keresztény tisztviselőnlök esztélyere az előkésztőletek a befejezett stádiumában vannak. A másor minden pontja a szomor magyar sorsnak egy-egy megszólaltatója. Az estély sulypontja Pásztor József „Fekete toborzója” Mulsechenbacher törvényesít bíró műrtő gondos rendezésében megkészt hatású lesz. Pfeifer tanár gyönyörű beállítású víziói az elszakított magyar városok: Kassa, Kolozsvár, Szabadka stábtíbe szvendő óriások titáni fájdalmát, a magyar haza szenvedélyes szerelmét hozzák élénk; a szín darab maga pedig az emberfeletti csapkökkel szított hadist személyesíti meg az anya szerepében s a magyar vér temperamentumát István szerepében. A szereplők őssjtátek, a román tisztek mulatozása, a harci zaj olyan tökéletes, hogy a Fekete toborzó nagykanizsai előadása nem fog elmaradni annak — debreceni, délvidéki és keletmagyarországi megkészt sikerei mögött. A Fekete toborzót egyszerű három nagykanizsai egyestület is felvette műkedvelő műsorára s a keresztény tisztviselőnlök az érdem, hogy igen nagy költségekkel, eredeti díszletekkel s óriási lárdatsággal előnlök mutatja be. Szombaton este a műrtő közönség részére fogják előndű, vasárnap három előadásban a tanuló ifjúság és a katonaság részére. Mindenik előadásnál szuffolt házra van kiltás. A másor többi pontjai gyönyörű háttér képeznek a megkészt szindarabhoz. Bodróközy Zoltán prolugost mond, Benedek Ilonka saját költeményét szavalja, az iparosadában Büchler Mór karnagy vezetésével két dalt énekel. A egyestület felültesztéseket hálfával fogad és hírlapilag nyugtáz.

(X) Sascha Gura a csodás ausztráliai táncosnlök és Hesperia olasz művésznő a főszereplői a Világ mozgóban ma, pénteken bemutatóra kerülő két nagy slágernek, melynek címei a „Kis Bépp” (olasz felvétel), a másik címe a „Táncosnlök”. Mindkét dráma a filmtécnika legújabb alkotási közül váltók. S maiban és vasárnap pedig szenzációs attrakció bemutatása.

— Szabadszálláson hét millió koronát adtak sportklub céljaira. Az nig tízezer főnyi lakos Szabadszállás népfőpádát mutat a sportpártólásra az Alföldnek. A szabadszállási sportiszterető fiatalágból nemrég alakult SSE még egyetlen futballmérkőzést rendezett, máris teljesen meghódította a város népet. Legszébb bizonyosság erről a megértő lelkesedésről az, hogy amikor sporttelep berendezésére, klubház építésére gyűjtést indítottak, a színmagyar szabadszállási nép rövid pár nap alatt hétmillió koronát adott össze a sportklub céljaira. Az adakozásban Vízgyázó János gróf mutatta követendő példát, aki egymaga egymillió koronát adott.

— Béccben egy férfiföltöny 185.000 korona, egy bunda másfél millió. Ausztriát az utolsó hét politikai izgalmai valósággal, a gazdasági tönk szélére hajította. Az osztrák koronát Zürichben 0.17-el jegyzik. A idaszán a dollár egy nap alatt 1500, az angol font 4000, a cseh korona 16 osztrák koronával lett drágább és az értékpapíroknál nem ritka a napi 20—30.000 koronás emelkedés. A bécsi belvárosi előkelő férfidivatüzletében megjelen: az első árjelző cédula, amely egy férfiföltönyért 185 000 koronát és egy bundáért másfél milliót kért. De a legtöbb helyen ki sincsenek írva az árak és igen sok üzlet van, amely ma már csak az angol fontért hajlandó áruját adni.

— Az újdídek—péterváradí hid építéséhez hozzáfogtak. A hid építése 3 millió dinárba kerül és két évig fog tartani. A hidat a lerombolt ponton hid helyett építik fel.

Apró hirdetések.

Hirdetések delután 6 óráig vételekkel feljuttathatók szerint

Zongorát vagy pianót bérelnék. Karbantartásról gondoskodom. Ajánlatokat „Orvos” jellegre a kiadmba kérek. 327

Butorozott szobát keresek azonnali beköltözésre. Cím a kiadóhivatalban.

Gazdak Biztosító Szövetkezete szervező bizviselőket (isztereti iszterek) azonnali beépésre keres. Jelentkezni lehet 8—14 óráig Kazinczy-utca 43. szám alatt. 329

Elcserélném Eötvös tér 2. szám alatti lakásomat egy két vagy egy nagyobb szobás lakásért. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítt.

Takarmányrépát

minden mennyiségben szállítok, vagonba takva Nagykanizsa állomáson paritásban

350 koronáért

Pollák M. Emil

terménykereskedő Nagykanizsa, Kintzay-u.

Quittner Arthur

világítási engedélyezett villanyszerelő

Nagykanizsa, Csangary-utca 13 sz.

Eivállal világítást vezetékek, motorok, csillárak, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felcserélését. Villamos vasalók, fűző edények, reszchauk, fűtőtestek javítását.

Mindenkor

villamos munkálatokat

gyorsan eszközök, anyagok és égők raktáron kaphatók.

Legolcsóbban csakis

Kisfaludi és Krausznál Nagykanizsán lehet vásárolni,

ahol az alant jegyzett árukból óriási választékot talál:

Női szövetek duplaszéles 200 K-tól följebb méterenkint Gabardin 130 cm. széles szövetség 300 K-tól följebb m.-kint Strapa női szövetség 110 cm. széles 240 K tól följebb m.-kint Schottis szövetség 110 cm. széles 225 K-tól följebb m.-kint Férfiszövetek 600 K-tól följebb m.-kint

Ezenkívül nagy raktár: Női és mintázott női posztótkban, kabátvelourokból, sima és mintázott ruhaselymekből, bársonyok, plüschök, rumburgi vásznak, Schroll-sifonok, tolltartók, köpperek, flanellek, barhettek, mosók, zefirek.

Uránia mozgóképszínház

Rozganyi-utca 4

Béldások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Péntek, szombat és vasárnap november 4 én, 6 én és 8-án

Fehéresszony

Dráma 6 felvonásban

A renklivül izgalmas szalondráma a „Star” filmgyár remeke.

Béldások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és Ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyszínek: Páholy 17, szőlle 10, közrész 14, fennirtott Címke-szék 12, Lánckészék 10, közrész 6 koron.

Mozgatóképek 50 másfélkét beveteményben végezölnek

BIRTOK

minden nagyságban, beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek és mindenféle ingatlanok közvetlenül gyorsan és biztosan eszközöl

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. szám.

Borbevásárlási megbízásokat vállal,

bor és terményáruval szállít, ugyanint buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkköny, burgonyát, diót, nákot egy kicsinyben, mint valgonittelekben a legolcsóbb napl áron

Brunics Ferenc Háhot.

Női és gyermekruhák varrását, átalakítását és javítását jutányosan vállalja özv. Polczér Mihályné női szabó, Teleky-ut 32.

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Csütörtökön és pénteken két sláger egyszerre:

A pupos és a táncosnő

Filmregény 5 felv. Főszereplő: Saacha Gura a csodás ausztráliai táncosnő.

A kis Beppó

Eletkép 4 felv. Egy eltűnt gyermek történet. Főszereplő: Heoparia olasz művésznő.

Helyszínek: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona.

Béldások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és Ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Személyesítés és kiadóbívat: Pó-ut 13. sz.
 Interurbán telefon 78.
 Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELELŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

BÉLTÁRSULAT ÁRAK:

Egész évre 560 K. Félévre 280 K. Negyed
 évre 140 K. Egy hónap 50 K. Újvesztett szám 100 K

Történelmi visszatekintés.

A magyar nemzet, a világ legpartoskodóbb nemzete. Teljesen analog történelmi napokat élünk azokkal a napokkal, amikor két táborra szakadva, szinte belészaladt a nemzet a mohácsi-mezőbe.

Akkor a köznemesség szigorúan a szabad királyválasztást követelte s az 1505-ki nemzetgyűlés határozatahoz híven, hallani sem akart arról, hogy idegen kerüljön az ország trónjára.

A főnemesség erősebb fegyverükkel pedig minden erejükkel azon voltak, hogy külföldről hozzanak uralkodót. Arról volt szó, ki menti meg a hazát. A főnemesség-e vagy a köznemesség-e a fiatal király végig hordoztatta a véres kardot, ami nagy veszélyt jelentett s a királyi csapatok alig szaporodtak fel 25000 főre, szemben a török hitlegen nagy armádjával. A köznemesség nem mentek a királyi táborba, hanem a Szeged alatt táborozó Szapolyai János hadseregébe, amelyek kitett 40.000 főt. Szapolyai János lelkendezve küldötte a futárját Mohács alá, hogy várják meg, addig ne ütközzenek, amíg meg nem érkezik, de a dőlőfős főnemesség gyűlése nagyobb volt a köznemességgel, mint az ellenséggel szemben, az volt a válaszuk, hogy a pecsét gyűrűjükkal is szétverik a török hadsereget, nincs szükségük a köznemesség segítségére. 1526. augusztus 29-én délután 4 órakor már a nemzet nagytemetője volt Mohács.

Azért mondtuk el ezt a szomorú történelmet, hogy élesebben lássuk a jelent. Akkor a mohácsi vész után következett csak be az ország három részre szakadása s a kettős trónolás. Ma négy részre vagyunk szeldelve s nem tudni, nem sokkalta nehezebb körülmények között-e. Rongy, pimasz fajta, aki ilyen körülmények között is a „K” betűjével, vagy szabadkirályválasztóságával bomlasztja az országot. Kutyákat kell mindenikünk mellé tennetnünk, ha az ország mai gyászos sorsában azzal nehezítjük a nemzet ügyét, hogy pártviszályokat szitunk. Nyíl egyenes az irány, amelyik ellenségünk felé mutat. Ha ezt valaki nem látja s a pecsét gyűrűjére vág, legyen az karlista, vagy királyválasztó, a nemzet sírásója. Egyformán érezni kell minden magyarnak azt a megaláztatást, amiben ma részünk van. Nem azért, mert karlista vagyok, vagy szabadkirályválasztó, hanem azért, mert magyar vagyok. Elsősorban ez s csak azután más.

Apponyi deklarációja a nemzetgyűlésen.

Vihar a deklaráció körül. — Bethlen miniszterelnök a külső erőszak ellen. — A Ház vasárnap is ülészik.

Budapest, november 4. A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Gadj Gaston elnök. Következik a nap egyetlen eseménye: a detronizációs törvényjavaslat tárgyalása.

Rubinek István előző ismertetési a javaslatot.

Bethlen miniszterelnök: Néhány érvet akar felhozni, melyek szükségessé teszik a javaslatot. Tudja róla, hogy nem alkalmas forma. Pécsi beszédében elmondotta, hogy ő hogyan akarja megoldani a királykérdést. Az a könnyelmű kísérlet, melynek áldozata lett egyfelől a király és a dinasztia...

Felkiáltások: Eljen a király! (Zaj.)

Bethlen: A könnyelmű kísérletnek áldozata lett a nemzet nyugalma is, mert az a mohó kísérlet, mely szomszédainkat a mi ögyeinkbe való beavatkozásra készítette, súlyos volt a számunkra. Ünnepelesen óvat em minden külföldi beavatkozás ellen. (Ugy van! Taps.) Aki ezzel a javaslattal egyező felfogást vallanak, azoknak is tiltakozni kell az idegen beavatkozás ellen. Nekünk a békés utat kellett választani. Minket úgy állítottak be, mint békebonókat, pedig a nagyanant szerint Közép-Európa békéjét mi mentettük meg. Vélünk szemben 42 milliós államszövelség áll, mi csak 7 1/2 millióan vagyunk. Kérem a javaslat elfogadását.

Apponyi Albert emelkedik ezután szólásra. En azt hiszem — mondja — hogy a miniszterelnök szavai nemcsak ebben a Házban, hanem az egész országban osztatlan helyesléssel találkoznak. A nagy- és kismantent minden nemzetközi jogalap nélkül beavatkozni a magyar királykérdésbe. A békeszerződés legelső szövegében, melyet elének terjesztettek, ez volt: Magyar kistársaság. Ezt a békekeletgáció javaslatára kijavították: Magyarország, vagyis ránk leírták államformánk megállapítását. (Ugy van! Eljenzés.) — Híllom, hogy a tudódon azt mondják, hogy a király osztrák csapatokkal jött be. (Nagy zaj.)

A legtitmisták a pirdot verik: Hazugság, rágalom!

Elnök: Kéri a képviselőket, tartózkodjanak az imparlamentáris kifejezésektől.

Apponyi: Lehet, hogy egy-két osztrák származású tiszt volt a király csapatánál, de ezek a király kívánására Sopronban maradtak. A kormány főjő érzéssel tett eleget annak, hogy IV. Károlyt kintja. Fokozottan jöttek a követelések és kérdés, hogy vége van-e annak a láncolatnak, melyet vélünk szemben követelnék. Ezután felolvassa a következő deklarációját:

— A napirendre tűzött javaslat szöki tást jelent ősi alkotmányunkkal. (Ugy van!) A koronás király törvénykezésének kimondásával annak legerősebb pillérét: a magyar nemzeti királyság intézményét támadja meg. A király cs a nemzet meggyezésén alapuló törvény által megállapított trónörökösletlenek egyoldalú megszüntetését pedig bizonytalanságba sodorja a nemzet jövőjét.

— Ez a törvény — mi egyébként bevezető részében kitűnik — csak kiegészítő jogot alkotott és alkotott a sükkéjog alapján

az ősi alkotmányban gyökerező közhatalmu intézmények működésének, különösen a királyi hatalom gyakorlásának tényleges és rögtön el nem hárítható szüntelése miatt. E szünet idejére és abból a célból, hogy ezek működésének visszaállítása a nemzet közreműködésével és befolyásolható történelj, az a határon belül az 1920. I. tc. választásos jog, mely feltételek tisztelget követel. A jog ezen területének elhagyását és a forradalmi térre való lépést jelenti ez a detronizáció. (Zaj.)

Felkiáltások: Rendre, rendre!

Apponyi: Ami pedig ezen a területen alkotottak, ha a törvény alakját nyeri le, jogilag hatálytalan. (Orsiai zaj. Rendre!) E jogi meggyőződésünk folytán a törvény megvalósításában és efeletti határozathozatalban részt nem vehetünk, hánem vele szemben a nemzetre nehezedő kényszerhelyzet hatása alatt tiltakozásunk bejelentését szorítokozunk.

A kereszténypárt tapsol és lelkesen kiáltja: Eljen a király!

Apponyi kimegy. A kereszténypárt tagjai felállanak és így ünneplik Apponyi Albert grófot. Közben sűrűn kiáltják: Eljen a király!

Elnök: A nagy zajban nem hallottam, hogy Apponyi azt mondta, hogy amit a nemzetgyűlés most tesz, az hatálytalan. Miltötaszak megengedni, hogy ezzel szemben hivatkozzam az 1920. I. tc-re, mely kimondja, hogy a nemzetgyűlés szuverén, mely precíz törvények alkotására hivatott. Ez törvényes képviselét. A kijelentéssel a képviselő ur a törvénnyel szembebeltezte magát, amihez nincs joga. Ez elien tiltakozom.

Köszd István: A multban Apponyi bánskegbe volt a nemzetnek, ezzel a nyilatkozattal azonban megtagadta multját. Hozzájárul a javaslatához és kéri annak elfogadását.

Haller István: Szintén tiltakozik az erőszak ellen és javasolja, hogy appelláljunk a nagy nemzetek nagy férfiasához, hogy legyen, ki megvédelmezze a leiport és láncrafűzött magyarságot.

Kovács J. István: Ünnepelesen tiltakozik belgyeinkbe való avatkozás ellen.

Elnök: Ot perc szünetet ad.

Kovács J. István: Folytatja beszédét és annak végén a javaslatot elfogadja.

Rupert Rezső: Ha kimondjuk a detronizációt, akkor a Habsburg-aktának sárjuk le véglegesén. Orülünk, hogy megszabadultunk Ausztriától, hogy ez szabad akaratunkból hozott törvény eredménye. 1849. április 17-én volt mar egy trónfosztási nyilatkozat. Nemzeti becsületünk követeli, hogy az a törvény, melyet a muszka srunyok törtek ki törvénytarunkból, azt itkassuk vissza. A detronizációval véglegesén számúzni kell a Habsburg-szellemet.

Bölcs megoldásnak tartandó, ha a királypuccs részessi amneztsiába; részessülénekk, mert a megbékélésre van szükség. Felolvassa a törvénytervezetet.

Elnök: Napirendi indítványt tesz, melynek során a Ház elhatározza, hogy vasárnap is ülés tart.

Ulés vége fel 3 órakor.

A politika hírei.

Budapest, november 4. A keresztény-párt ma esti ülésén főleg az aktuális kérdésekkel foglalkozott. Haller, Turi, Huszár és Taszler bizalmas megbeszélésre vonultak vissza. A meghesztelésről a következő információt adták:

— A kereszténypárt nem gördül semmiféle akadályt a detronizációs törvény megszavazása elé. A törvény megszavazása azonban azal a következménnyel fog járni, hogy a kormánynak le kell vonni a konzervációt és le kell mondani. Valószínűleg a kormányalakítással ismét Bethlent fogják megbízni. A lemondás azonban szerda előtt semmi körülmények közt sem történik meg.

Budapest, november 4. Mindjeban tisztában vannak a politikai pártok azokkal, hogy a kormányfőválasztás többé nem formálisnak mondható, hanem abban az esetben is, ha a kormányzó ismét Bethlent nevezi ki miniszterelnökké, a kabinet képe teljesen megváltozik. Egyelőre még mindkét kormánypártban reménykedik, hogy az új kormány megalakulásánál a hegemoniát magához fogja ragadni.

A kisgazdapártban ugyan ma már némileg elégtelen hangulat észlelhető és történetek olyan nyilatkozatok, hogy minden kormányt, amely az 5 tetszéstekre nem talál, kíméletlenül meg fognak bukítani. Formálisn utalnak arra is, hogy Nagyatádi híveivel együtt ellenlélekbe fog vonulni.

Ezzel szemben a kereszténypártban ma újabb remények éledtek, melyek magyarokat Bethlen mai beszédében lették. Voltak ugyanis a miniszterelnök beszédének olyan passzusai, melyeket a kereszténypárt állva, tüntetés tapsolt meg és így olyan benyomást keltettek, amelyek szíri Bethlent, a közbéjött események dacára sem távolodott el pécsi beszédének alap gondolatától.

Ma este olyan hírek terjedtek el, hogy a Bethlen-kormány mindaddig, amíg a felkorbácsolt szenvedélyek nem csillapodnak — nem mond le. Sokkal valószínűbbnek tartják azonban, hogy a detronizációs törvény elfogadása után azonnal beadjon lemondását. Ha az egységes párt megalakulása körül folyó tárgyalások sikerrel kecsegtetnek, akkor a kormány beadja lemondását és Bethlen a kormányzó elé terjeszti az új kabineteinek a névlistát.

Kereszténypárti oldalon már határozottan tudni vélik, hogy az egységes kormányzópárt, a kereszténypártból, a Rubinek-féle csoportból és esetleg a diszidensekből fog megalakulni. Ebben az esetben Nagyatádi feltételül kimár a kormányból. Ma már határozottan beszélnek arról, hogy a részükre, az új alakulásban kijáró négy miniszteri tárcát a következőképpen osztják meg: kultuszminiszter: Haller, népjóléti: Huszár, igazságügyminiszter: Bernolák, kereskedelmi: Hegyeshalmi

A kisgazdapártban nem megnnek olyan messze a kombinációk. Erős a hangulat Ráday ellen, amennyiben sikerül lemondásra bírni, helyette Gál Gasztont, esetleg Kosztó kombinálják.

A királypuccs résztvevői ellen lázadás címén indult meg az eljárás.

Budapest, nov. 4. Andrassy Gyula gróf. Rikovsky István, Gratz Gusztáv, Sigray Antsi gróf és Beniczky Ödön, valamint térszai ellen a büntetőtörvénykönyv lázadásról szóló szakasza alapján indították meg az eljárást.

IV. Károly internálási helye.

Fouchal, nov. 4. A Havas ügynökség jelenti: Károly királyt és Zita királynét elhelyezésére ott megtették az előkészületeket. Fouchal egy ugyanolyan nevű portugál kerület stévkvárosa, a Madeira sziget délkeleti partján 21 ezer lakossal.

Belgrad, nov. 4. Károly király és a királyné elutazása halasztást szenvedett, mert az angol monitor Zimony közelében homokzátonyra jutott. A királyi párt motorcsónakon esetleg auton vizik a román határig.

A legitimisták IV. Károlyért misét mondtak.

Budapest, nov. 4. Ma reggel 9 órakor IV. Károly névpárja alkalmából misét mondtak a Bazilikában. A misén megjelent Sándor Pál, Szerényi József báró, Mattyasovszky Sándor, Szemesi György. Valamennyien az ismeretes K. betűs monogrammot tűzték ki. Ott volt rajtuk kívül igen sok tiszt és tiszorvást. — Megjelent Apponyi gróf is, akit, amikor a templom ajtajában megpillantottak, harsányan tüntettek mellette és IV. Károlyt eljenzették.

A nemzetgyűlés vasárnapi ülése.

Budapest, nov. 4. Miután a nemzetgyűlés nem tudta letárgyalni a detronizációs törvényjavaslatot, a holnapi napirendre több szónok maradt, úgy, hogy a harmadszori olvasásra nem kerül a sor és mivel az antant hatalmak által megszabott határidő hétfőn este lejár és előzőleg még az egyeztetést, a kihirdetést és egyéb formalitásokat is eszközölni kell, a nemzetgyűlés vasárnap délelőtt ülést tart, amelynek egyetlen tárgya, a detronizálásiról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Magyarország leszerelése.

Prága, nov. 4. A Narodni Listi estűlése szerint Magyarország leszerelését Weigand tábornok fogja vezetni.

A Habsburgok hihetetlen nagy birtokai.

Kétszázmillió értékű Habsburg-birtok került az amerikaiak kezére. — A vásárlás részletei. — Egy millió kétszáz ezer hold föld a család kezén.

A Habsburg birtokairól hihetetlen hírek keringenek a köznyelvben. Egy amerikai tudósítás nyomán bemutathatjuk az olvasónak, hogy ezek a hírek nem is alaptalanok. Nemrég fejezték be azokat a tárgyalásokat, melyeknek folytán Frigyes osztrák főhercegnek és fiának, Albrecht főhercegnek óriási ausztriai birtokainak egy részét, miknek értéke több mint kétszázmillió dollárba megy, átvette egy amerikai szindikátus.

Untermeyer Sámuel newyorki ügyvéd volt a szindikátus képviselője a tárgyalásokon, melyek már huzamosabb idő óta folynak. A főhercegi családból Albrecht főherceg vezette azokat a maga, apja és hat nővére képviseletében. Az ő jogtanácsosai a bécsi Rosenbery Vilmos és a budapesti Egry Aurél ügyvédek voltak.

Frigyes főherceg tőborszerngy volt és a vilgháborúban az osztrák magyar hadsereg fővezére. Az őregapja unokácssa volt I. Ferenc császárnak és őt fogadta örökbe Albrecht százsz ngyherceg, aki Maria Krisztina főhercegnőt, Maria Terézia leányát vette feleségül. Frigyes főherceg nagybátyja Alfonz spanyol királynak. Nővére: Bjorország királyneje volt. Így tehát a birtokoknak jelentékeny része a százsz ágról eredt.

Ezt az amerikai szindikátus tagjai fontos körülménynek tartják, mert így az a birtok, amit most megvásároltak nem az osztrák kronakincsek része, hanem Frigyes főherceg kezele más forrásból jutott, nem a Habsburgoktól.

Ennek a birtoknak jó részét takarékosággal és gondos kezeléssel szaporították körülbelül 150 éven keresztül.

Annakidőjén Frigyes főherceget megfosztották minden birtokának tulajdonjogától, mik az osztrák-magyar monarchia volt területén feküdtek. Később azonban ezeket a birtokokat részben visszapereltek, részben visszaadták neki azokat a hatalomra visszakerült régi kormányok, részben pedig azoknak az államoknak az új kormányai, amelyek valamelyik békeszerződés következtében ennek a birtoknak uraivá lettek.

Az amerikai tőke érdeklődése 1919-ben fordult e birtokok felé. Frigyes főherceg ekkor ismerkedett meg Thomas J. Felder amerikai üzletemberrel, aki akkor Párisban tartózkodott. Minthogy a háború lehetetlenné tette sok gyárnak az üzemben tartását, a főherceg az amerikai tőke után nézett, hogy annak segítségével állítsa helyre azok működését.

1919. október havában olyan intézkedést csináltak, hogy egy Svájcban bekebelezett társaság vette át a főherceg valamennyi birtokának kezelését, melyek a mostani Csonka-Magyarország területén fekszenek.

Felder pedig megszervezte az amerikai szindikátust, mely aztán ennek a társaságnak a kezébe vette át a főhercegi birtokait. Közben perek is indultak meg egymásik kormány ellen, mely nem akarta elismerni a főhercegi család tulajdonjogát; a pereket a svájci törvényszékek előtt intézték el és ezeket most a „Nemzetek Ligája” által felállítandó főtörvényszék elé viszik, ahol az adás vétel bonyolításából igen érdekes jogi kérdések fognak meg előállni.

Természetesen a főhercegi család nem nyilatkozott az eladásról, Felder azonban kijelentette, hogy az amerikai szindikátus az amerikai és a francia kormánykann teljes tudtával és beleegyezésével megy bele az üzletbe és reméli, hogy az összes még függő kérdéseket sikeresen oldhatja meg.

Azok a tárgyalások, melyek e roppant birtoknak illetőn átvételére vezettek, tulajdonképpen már két évvel ezelőtt indultak meg, amikor Replogle Európában járt és ott Eugene Schneider francia acélgyárossal tárgyalta a tescheni Bergenhütten acélművek átvételéről. Ez a tárgyalás eredményes is volt és Replogle ma az acélművek egyik igazgatója. E vétel következménye volt az, hogy a vevőket megkeresték, hogy más, az acélművekkel határos birtokokat is vegyenek át. Ez a művellet addig ismétlődött, hogy később szükségessé vált nagyobb amerikai tőkének a bevonása is és így jött létre a szindikátus.

A tescheni acélművek minden tekintetben egészen modern telepek. Jelenleg körülbelül 20.000 embert foglalkoztatnak és Replogle szerint munkaképességüknek körülbelül 85 százalékáig dolgoznak. Mellékterményeiket kezeli a szénbányákkal, kokszkemencéket, vasöntőket és amellett, hogy egyike a legelőőbb acél-előállítóknak, versenyezni is tud berendezés dolgában is az amerikai legnagyobb telepekkel is. Schneider továbbra is vezeti fogja az acélműveket.

A Habsburg-családnak a társaság által

átvett vagyona körülbelül 1.200.000 hold föld, amiből 60.000 hold van Olaszországban, 120.000 hold Romániában, 290.000 hold Magyarországon, 200.000 hold Ausztriában és 200.000 hold Cseh-Szlovákiában. Ezekből 12 vagy 14 répkucorgórgy, több százbánya, Ausztrian és Magyarországon nagyobb városokban bérházak, kastélyok és a bécsi Albertina-muzeum tartoznak ehhez a birtokhoz, amint azt már a minap megírtuk. Magának ennek a muzemnek a műkincseit százmillió dollár értékűnek tartják. A háború előtt a Habsburg-család Európán egyik leggazdagabb családja volt, az ő vagyonukat csak az orosz érnak és a Rothschildoknak a vagyonával lehetett összemérni.

A társaságnak, melynek elnöke H. S. Endrey, az a célja, hogy a földbirtokokat és egyéb ingatlanokat elővesszei mielőtt lehet, de minthogy ezeknek a birtokoknak legalább a felét különböző kormányok zárlat alá vették, attól félnek, hogy ezeknek a zárlat alól feloldatás igen hosszú ideig tartó eljárás lesz még. Az acelműveket azonban, mint eddig is, a társaság tovább kezeli.

A szindikátus részvénytevéjét természetesen kizárólag az érdekelt pénzemberek csoportja fizette be. Részvényeket nem fognak árusítani sem Amerikában, sem Európában. A részvények után az eladandó birtokok jövedelméből a Habsburg-család tagjai kétharmadrészt, az amerikai érdekeltek pedig egyharmadrészt fognak kapni.

A terv szerint Raplogie minden évben egyszer meglátogatja az európai birtokot. Már két ilyen látogatást tett is, egyiket a múlt évben, másikat az idén.

1600 Működő samet

aranyhegyi ujborkok

10000 kaphatók Hosszúút 24 és 30 kerület

Szent József Vasvárikeresztény Nagyhatalmú, Magyarországi 74. sz.

HIREK.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Rövidesen meg fog jelenni a kereskedelemügyi miniszternek az ipari munka vasárnapi szünetét szabályozó új rendelete, mely a kérdést a magy. egészében fel fogja oldani és véget fog vetni annak a bizonytalanságnak, mely ebben a kérdésben különösen a vidéken tapasztalható. A rendelet magától értetődően a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény kereteihez van kötve és csak addig marad érvényben, amíg az említett törvénynek korábban elhatározott módosítása el nem készül. Végreleszenderést a vasárnapi munkaszünet ügye csak az új törvénynek életbelétele után nyerhet.

— **Gyászrovat.** Egy övét öszintén szerető munkás édes anyja elhalálóról kaptunk értesítést. Örv. Szalai Zsigmondné halt meg 67 éves korában, hosszas szenvedés után. A megboldogultban Szalai Zsigmond édesanyját gyászolja. Temetése legnap d. u. fél 4 órakor volt a róm. kath. temető halottas házából nagy részvét mellett.

A tanügynek is halottja van. Magazzi főzsefne szül. Szita Margit áll. elemi iskolai tanítónő halt meg 45 éves korában. A kiváló tanítónő és szerető édes anyja halálát két gyermeke gyászolja. Temetése vasárnap d. u. 4 órakor lesz a r. kath. temető halottas házából.

— **Házasság.** Muzsl József és Kincses Buzsika, Kincses József leánya folyó hó 6-an délután Nemesúden a ref. templomban házasságot kötnek (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Milyen uton kaphatnak szeretetadományt a hadilárvák.** A „Hontalálás” írja: Szövetségünk vezetőségének sikerült kikészítenie, hogy az amerikai szeretetadományokból ezentul az igazán legjobban rászorultak, a hadilárvák is részesüljenek, sőt elsősorban ők fognak részesülni. A szeretetadományok szétosztásán ezentul a Gyermekvédő Liga, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, a Szociális Hírszolg. stb. címre történik. Szövetségünk csoportjainak tehát ezekre a szervezeteikkel, illetőleg az ottani helyi hölgypártokkal kell érintkezésbe lépniük, hogy minden egyes szeretetadomány kiosztásánál elsősorban a hadilárvák vétségének figyelembe vesszék, hogy a szintén legnemesebb célokat küzdő társaságok mindenütt segítségére lesznek csoportjainknak és a szétosztásnál ott fogják kezdeni, ahol valóban a legnagyobb a szükség.

— **Több mint két millió hektoliter bor termelt az idén.** Az idei szüret átlag jól sikerült. A szarvatók becslés szerint az idén két millió hektoliterrel több bor termelt. A borok átlagos minősége felülmossa a tavalyit. Az értékesítés ez évben jobban ígérkezik, minthogy a tavalyi készletek már javarészt piacra kerültek. A helyi előfogászás az utolsó hónapokban fellendült és a külföldi piac helyzete is kedvező a magyar kivitelnek. Ausztrián nagyon megcsappant a borkészlet. A borszárak szédültes magasságot értek el. Ma Bécsben 1 liter órát 250–220 osztrák korona. Ez magyar értékben 35–32 koronának felel meg. Ebben az összegben a szállítás, vám és adó is bevé van foglalva. Az osztrák piac bort keres. A Nyugatmagyarországon felfalmozott borkészletet már elfogyasztották. Rossz valutájával francin, olasz, görög, dalmát és spanyol borokat jöven vásárolhat többé. Etekben a mi pénzünk van legközelebb az övéhez, ennél fogva Ausztria nálunk kénytelen borvásárlásait csökkenteni. Mielőtt a szállítási lehetőség meg lesz, élénk horkivétel indul meg Ausztriával. Előreláthatólag Csehországban is nagymennyiségű bort tudunk elhelyezni. A csehkek eddig ellenszennel viselkedtek a magyar bor iránt, a pénzügyi viszonyok azonban őket is a magyar piac felé kényszerítik. Lengyelországba a lengyel pénz értéktelensége, Németországba pedig a német marka és a magyar korona közötti lényeges különbség miatt lehetetlen a magyar kivétel.

— **A Keresztény Hírvivőknél Irredenta esztétet** a közbejött hazafias gyászra való tekintettel a rendőrség utasítására nov. 4-án későbbre, november hó 12–13-ra halasztották. A hírvivőknél kéri az érdeklődő közönség méltányos betámasztást a további járadulattal.

Legujabb divatu női és gyermek teli kabátok garnitúrák, swetterek, keztyűk, harisnyák, schálók még a régi árban orlási választékban kaphatók!

Stern József

divatruházban Kiszinczy u. 1. Városháza mellett

— **Az oláh királyi pár Temesváron.** A „Kőrösvidék” írja: Temesvár november 4-ére várja az oláh királyi párt. Ebből az alkalmából az ott meglévő „Schwabische Volks Presse”, amelyet Strigel „Schwab” tanár szerkeszt, nagy i. yekellettel íparkodik a sváboknál arra binni, hogy minél számosabban jöjjenek be a falvakból a királyi pár fogadtatására és hogy azon zenekarokkal és bandériummal vegyenek részt. Továbbá azt mondja Strigel lapja, hogy a legnagyobb aulit arra kell helyezni, hogy ezren, meg ezren vegyenek részt a svábok a falvakból, mert a nemzet (a német nép) érdeke, hogy rendszeresítet, törvényesítetle és makkgezszege messze láthatóan feltűnjék.

(x) **Hollay Kamilla,** Tanay Frigyes Nla Morii és idb. Ditró Mór játszó a fősze, reket a „Hatal után” című kalandrámában, melyet ma és holnap vasárnap mutat be a Világmozgó. A Hatal után Gaston Leroux világhírű regénye után készült filmre a szentlőrinc Déry Alfréd rendezte. Ezzel a filmmel a Világmozgó megkezdte magyar filmetek sorozatos bemutatását, amennyiben kedden, és szerdán pedig Baró Eszter József szororus költőnk örökbecsű költeményének a „Meggagyott gyermek”-nek tárgyát premierjét, melyre már is sok az előjegyzés.

— **Romániában az orvosok is katonakötelesek.** Az aradi városi hivatal rendelkezlet kapott, szólítsa fel az összes gyakorló orvosokat arra, hogy katonai igazolványukat jelentkezzék. Az összeírás nemcsak a férfiakra, hanem az orvosnőkre is kiterjed. A román törvény szerint ugyanis az orvosnőket lenet katonai szolgálatra kötelezik.

(x) **Szerencse számú sorsjegyek** a november 17. és 19-iki 1. oszt. húshúzó kaphatnak a Hirschler társaságban. Ezenyemre egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona sít. verezemények. — Szivarkahúvelyek, szivarkapaprikák, képeklapok és játékkartyák nagy vánszátkában legelőnyösebben szerethetik de ifj. Hirschler Miksa dohány kisüzés és osztálysorsjegy főelutatójánál.

— **Aranyat, ezüstöt, platint, brillánsokat, aranyfogakat és érmeket a legmagasabb árban veszék.** Fried József ékszerész, Sugár u. 2. (Fő tér és Sugár út sarak.) 4 középszerűtől üvegtől fú lonaucal felvételük.

(x) **Táncanfolyam-megnyitó.** Laky J. J. zsef budapesti okleveles táncántrn november 7-án kezdi meg táncanfolyamát a Polgári Egylet dísztermében. A szokásos és újatons tanfolyamok kívül a szezon legjobb táncait is tanítja. Külön gyermek- (babi) kolonok. Külön órák bármikor. Haladás és kezdő csoportok. Összgyakorló órák szerdán, szombaton és vasárnap délután és este a legújabb modern táncok tanításával. Bérletek és előjegyzések naponta 2–6-ig a beírásokéla helyiségében.

(x) **A fehérszesszony (kísérlet jára)** című 6 felvonásos szeneczióan igazalmas meszeszűvő filmdrámát mutatja be ma és holnap az Uránia-mozgó. A film a budapesti Star-filmgyár monopoliúms, melyben az egyik fő szerepet Barney Margit magyar filmművésznő játsza. A film meséje különbözően finom létezőt mutatkomak felépülő: idegfeszítő dráma, mely a megszokott filmdrámákat magasan felülmossa. A film csupa esemény, fordulót, megkapó esemény, melyet lépésről lépésre a pompás technikai kivétel és a kísérletelődött művészi írás. A film az idei szezon kimagaslóan sikerült alkotása. — Hétfőn és kedden az Uránia-mozgó Herceg Ferenc világsikeri aratói vigyálatát a „Kék rokit” mutatja be, melyet a svédországi Svenska-gyár vitt filmet a legparazabb kiállításban. A főszerepet Tora Tejen, a világ legkiválóbb vigjátékszenésznője játsza. E filmet az Uránia mozgó a vidéki mozgókból közzét elsőnek játsza. A nagy érdeklődésre való tekintettel, jegyek már most előjegyezhetőek.

— **A korona Zürichben.**

Budapest, nov. 4. Zürichben jelenti: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 55. oszt. 36 korona — 17, az osztrák bélyegzet: t hankjegye pedig 12 szantim

— A visszamenőleg járó nyugdíjak kifizetése. Az igényjogosultságukat már elismert hadiözvegyeknek és árváknak a népjóléti minis.terium számfejtősége az igénylés (férj elhalálása, elhunása) napjától az igényjogosultság megőrléséig napján esedékes hátralelét csak az esetben utalják ki egy összegben — minthogy a 42.635—Pü. M. 1921. sz. rendelet szerint most minden jogosult kap előleget — ha a községi előjáróság a jogosultnak eddig kifizetett összes segélyekről, előlegekről számadást terjeszt fel a népjóléti minis.terium IX/o. számfejtőségéhez. Ennek beérkezése, illetve a kifizetett előlegek levonása után a még jogos hátralelét egy összegben fogja igényesnek kitulni, melyről függetlenül azonban a havi összegeknek az utalványozási naptól való folyósítás zavartalanul folyik tovább. A panaszosok tehát, akik az igényjogosultság megállapítása után az attól fogva esedékes 2—2 havi nyugdíjaikat kapják csupán, nyugdíjuk visszamenőleg leendő kifizetetéséig, illetve a már élvezett előlegek levonása végett (lényegv. pontos lakcím és járadék-száma való hivatkozás mellett) ezen számadásnak a népjóléti minis.teriumhoz leendő felterjesztését a községi előjáróságnál mielőbb storgalmazni!

— Az oláhok Maramaroszigeten ledöntötték a honvéd szobrot. Mint tekintik Maramaroszigetéről jelentik, az oláh szoburbohóiási düh újabb vandalizmust követte el. Maramaroszigetnek városággal dicsőségét képezte a vármegyházzal szemben elhelyezett honvéd-émlékű, amelyet a város két negyvennyolcas honvéd emlékére emelt. Éjjel az új oláh „intelligencia” nokiesített a szobornak, ledöntötte azt és összetörte.

A nagykanizsai áll. elemi iskolák tanítótestületei mély megilletődéssel tudtják, hogy szeretett kartársnőjük

Migaziné

SZITA MARGIT
tanítósné

hosszas szenvedés után f. hó 4-én életének 44-ik, tanítói működésének 11-ik évében elhunyt

A megboldogult temetése f. hó 6-án, vasárnap, délután 4 órakor lesz a temető halottas hazából.

Áldás emlékére!

Quittner Arthur

hatszázalag engedélyezett villamoszerelő

Nagykanizsa, Csengery-utca 13. sz.

Elvállal villagítást vezetéseket, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vasalók, fűzőedények, reszauk, fűtőtestek javítását.

Mindenemű

villamos munkálatokat
szabadon eszközök, anyagok és égek
raktáron kaphatók.

Apró hirdetések.

Hirdetéseik díjtalanul 8 óráig vételekkel fel tűzhetőek esetén

Gazdak Biztosító Szövetkezet
szervező tisztviselőket (teszerelt listákat) azonnali belépésre keres. Jelentkezni lehet 8—14 óráig Kazinczy-utca 43. szám alatt. 3399

Eladó egy kisebb és egy nagyobb hidas, észke asztaló, egy festett asztal és többféle apróké Árpád utca 27. szám alatt. 3354

Hibás perzsai- és szmirnasszonyok
művészai javítását ellátalom. Cim a kiadó-hivatalban. 3353

Uránia mozgókép-
színház
Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Péntek, szombat és vasárnap
november 4-én, 5-én és 6-án

Fehéraszony

D. á. utca 6 felvonásban

A rendkívül izgalmas szalondrám a „Star”
filmgyár remeke.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnep-
nap 4, fél 8, 7 és 8 órakor.

Helysínak: Páholy 17, szolte 16, körszék 14, fenntartott
támlaszék 12, támlaszék 15, körszék 8 korona.

Közvetítéselők 3000 székkel helyettesítéshöz részvevőknek

Bisórendű

téli fejes káposzta
és válogatott
burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő
árengedmény.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevélű), juhár- (plátn) fa,
erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertimagvak,
hámosott zab, kender-, fény-mag, madáretelég
kaphatók:

Ország József

megkereskedésében, Nagykanizsa
Brzschot-tér 10. Telefon Interurban 130.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében

Szombaton és vasárnap magyar filmbemutató Hollay Kamilla felépítéssel a

Halál után

G. Leroux híres kalandor regénye 5 felvonásban Rendezte: Deésy Alfréd.

Helysínak: I. hely 17 korona, II. hely 15 korona, III. hely 8 korona

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnep-
napokon fél 4, 5, 7 és 8 órakor. **Pontos kezdés!**

ZALAI ÉS GYARMATI
Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai

telefon:

117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e szakba vágó munkák legizesebb kivitelben készülnek. Szepirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állíttatnak elő.

Kiadóhivat.

telefon:

78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pá ut 13. sz.

Internum-telefon 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

nemzetg. képviselő

FELKÜLÖNSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árkak:

Egész évre 880 K. Félévre 280 K. Negyed-
évre 140 K. Egy hóra 60 K. egyes szám km 3 K

Egy előregedett család gyenge sarjadéka

Altalánosságban elfogadták a trónfosztási törvényjavaslatot. — Rassay, Balla és Dömötör éles támadása a dinasztia ellen. — A Ház holnap harmadszori olvasásában tárgyalja a javaslatot.

Budapest, november 5. A nemzetgyűlés mai ülését 10 órákor nyitotta meg Gáld Gusztáv elnök.

Gáld Endre: Összeférhetlenségi bejelentést tesz maga ellen. — A napirend során

Rassay Károly szólal fel először. Felelősséget nem vállalni, hanem kivonulni nem komoly és nem méltó a mai nagy időkben. A legitimizmus egyet jelent a régi monarchia visszaállítására irányuló törekvéssel. (Helyeslés.) Bethlen pécsi beszédében is erre tett célzást, hiába tagadja a miniszterelnök. Kilátástalan minden gondolat a régi monarchia visszaállítására. Még egyszer ily mesterséges alakulatot nem lehet felállítani. A területi integritás gondolatát össze akarják kapcsolni a dinasztikus gondolatallal. A miniszterelnök ur is azt mondta, hogy az integritás összefügg a Habsburgokkal.

Bethlen: Nem mondtam ezt.

Rassay: Tiltakozom ez ellen, mert ez a magyar államezmeének deklassifikálása. (Helyeslés.) Ez az uralkodó nem fog elindulni, hogy visszaszerezze Kolozsvárt és Kassát, hanem elfogadja Bácsba, (Ugy van!) hogy létrehozza azt a föderációs államalakulatot, melyből rettegünk. Vissza kell utasítanom Haller tegnapi kijelentését, hogy ez a kérdés a nemzet tömegét nem érdekli. A mai napig semmi sem történt a királykérdés tárgyában megoldására. A kormány semmit sem tett és mulasztásának következményeképp omlott a testvérvér. Nem tűrik tovább ezt a kétszínű játékot, mely ebben a törvényben is megnyilvánult. (Viharos helyeslés.) A miniszterelnök pécsi beszédében nyíltan kibontotta a legitimizmus lobogóját, azt akarta, hogy tárgyaljunk a királlyal. Hát ime, eljött a király, hogy tárgyaljon. (Taps.) A király deklarációját, mellyel elakarta a trónt foglalni, Vass miniszter szerkesztette.

Vass: Ez nem igaz.

Rassay: Meg tudom nevezni azokat, akik látták a miniszter ur aláírását a deklaráción. A kormány egységesen tüntet, hogy semmi köze a javaslathoz. A belügyminiszter országos gyűszűt rendelt el.

Felkiáltások: Jú, hogy nem hord gyűszűszalagot!

Rassay: A javaslat tartalma sem bírja el a komoly kritikát. Itt a legitimizmus gondolatának átmenetese történik. A lemondást be kell küldeni és annak a kormánynak kell ezt elengedni. Minden Habsburgot ki kell zárni a királyválasztás jogából. Ha ezt

ki nem mondjuk, olyan korteskedés indul meg Habsburg-eszközökkel, melybe beleszúrt az ország. Büntető szankciót kell felállítani azokkal szemben, kik propagandát kezdenek a Habsburgok érdekében. Le kell törni minden jobb és baloldali szélsőséget. Jöjjön olyan kormány, mely szakít a legitimizmus gondolatával és elrendeli a választást, jöjjenek új emberek. A javaslatot elfogadják. (Taps, éljenzés.)

Schlachta Margit: Tiltakozik nem a királyné, hanem az anya nevében az ellen, amit hírből hallott, hogy a gyermekeket csak politikai feltételek mellett akarják kiadni. Az nttant-hatalmak detronizációs követelését megvetéssel visszautasítja.

Balla Aladár felolvass egy jelentést, mely szerint a Komáromban fogságba jutott kormányhű tiszteket Riedl osztrák tábornok felkereste és elilltoitja a magyar nyelven való beszélgetést. Nem felel meg tehát a valóságnak Apponyi kijelentése, hogy a király kíséretében nem volt osztrák tisz. Tiltakozik az ellen, hogy a detronizációra ez a nemzetgyűlés nem illetékes. Ha ezt nem Apponyi mondta volna, hanem más, akkor az így nyilatkozó kezét az ügyesség már megláncoltatta volna. Helyes! az intézkedést, hogy az antant intézkedett, hogy Habsburg többé ne zavarja Magyarországot nyugalmát. A király november 14-én lemondott a magyar trónról és most megint vissza akart jönni idegen zsoldosokkal. Szakítanunk kell a reakciós kormánnyal, állítsuk vissza a közsabadságot, tegyük lehetővé, hogy mindenki szabadon nyilváníthassa véleményét. A javaslatot elfogadják.

Dömötör Mihály: A Habsburg-dinasztia mindent elkövetett a nemzet elpusztítására. Itt magyar politika 400 év óta nem volt, egyik osztályt a másik ellen, egyik felekezetet a másik ellen igyekeztek uszítani. Sokszor iparkodtunk lerázni ezt az igát, de hasztalan. Nekünk olyan király kell, aki a nagy nyugati demokráta államok barátságát hozza. Nekünk kiváló uralkodó kell, IV. Károly pedig nem volt az. Ő egy előregedett család gyenge sarjadéka, aki bebonyonyította most is, hogy megfelelő emberek kiválasztására képtelen. Bizonyítja ezt az is, hogy Károlyt kinevezte miniszterelnöknek és kiadta az eckarszau levelet. Ez a levél a forradalmak királyi jóváhagyása volt, hozzájárulás a forradalomhoz.

Előlk: Több szóval nem lévén, a vitát bezárom. Feltesz szavazásra a kérdést.

Homonnay Tivadar ebben a pillanatban feláll és kifelé indul. Az ajtóból visszaküldt: — Ellene igen, de mellette sohasem szavazok!

Homonnayval együtt több keresztény-párti képviselő elhagyja a termet.
Meskő: A fronta is kimentek, ha megtámadják az országot?

Gáld: Ismétetlen felteszi a kérdést. Ekkor a keresztény-párti padsorokban már csak Pekár Gyula, Szabó József Sallay János és Gerencsér István ülnek. Az alnök kérdésére feláll az egész kisgazdapárt, a Ház nagy többsége tehát a javaslatot elfogadta.

Koszó István határozati javaslatát a Ház szintén elfogadta.

Elnök: Biejenti, hogy következik a törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Rassay: Az 1. §-nál kéri az eckarszau levél becikelyezését, továbbá annak kimondását, hogy a király az országból eltávozott, továbbá, hogy az osztrák örökös tartományok együttes birtoka megszűnt.

Bethlen és Rubinek: Kérik az eredeti szöveg elfogadását. — A Ház az eredeti szöveget fogadja el.

A 3. és 4. §-t vita nélkül elfogadták.

Elnök: Javasolja, hogy a Ház kivételesen holnap délelőtt 10 órákor tartson ülést, melyen a javaslat harmadszori olvasásában szerepel. A Ház ehhez hozzájárul. — Aztán 10 perc szünetet rendel el.

Szünet után Barla Szabó kéri a földmívelésügyi minisztert, hogy a törvényeknek és rendeleteknek a nagybirtokosokkal szemben is szerezzen érvényt.

Nagyáddi Szabó az interpellációra azonnal válaszol. Megjegyi, hogy minden konkrét panaszt orvosolni fog és ha a nagybirtokosok részéről a törvény kiállítására irányuló kísérletet vesz észre, a legkíméletlenebbül fog velük szemben eljárni. A kérdésben tudomásul veszik.

Drozdly: Személyes kérdésben szólal fel. Ülés vége fél három órákor.

Felozslatták az Erdélyi Magyar Szövetséget.

Bécs, november 5. A kolozsvári prefektus az Erdélyi Magyar Szövetséget felozslatta, illetve nem létezőnek jelentette ki. Ezt n döntést azzal okolja meg, hogy az Erdélyi Magyar Szövetség jöllehet már 4 hónap óta aktív politikai működést fejt ki, még nem mutatta be jóváhagyás véget alapszabályait. A prefektus rendeletére detektívek jelentek meg a szövetség helyiségében, lepecsételték az iratokat és lefogták a szövetség pénztárát.

Ellenőrző bizottság érkezett Debrecenbe.

Debrecen, november 5. Debrecenbe egy ellenőrző bizottság érkezett meg. Tegnap érkezett meg egy japán misszió is.

A kormány lemondása a jövő hétre marad.

Az országos párt a megvalósulás stádiumában van. — Az egység pártban a vezető szerep a kereszténypárté lesz. — Hírek a kánszant újabb követeléseiről.

Budapest, november 5. Politikai körökben erősen hangsúlyozzák, hogy a kormány lemondása valószínűleg a jövő hét derekára marad. Annyi bizonyos, hogy Bethlen levonja a konzekvenciát és hogy a kormány mit teljes összetételében semmi esetre sem marad a helyén.

A kizsádapártban semmi esetre sem hajlandók az új kabinetet támogatni Rédayt, akinek politikájában eddig semilyen irányban sem voltak megelégedve. Hangsúlyozzák, hogy rövid belügyministersége alatt a közigazgatás reformját nem valósította meg, sőt ezen idő alatt az egész közigazgatás dezorganizálódott.

Valószínűnek tartják, hogy Nagyatádi sem lesz tagja az új kabinetnek, sőt a kizsádapárt egyik vezetőjének információja szerinti a jövőben betegségére való tekintettel hosszabb szabadságra megy, helyettesítésével Mayer Jánost fogják megbízni, aki a miniszterium vezetését végleg átveszi.

Hogy Tomszányi helyén marad-e, vagy sem, mindkét párt bizonytalanságban van. Semélyéhez a kormányzópártok egyike sem ragaszkodik.

Az új kabinet, amely egyedül Bethlen egyéni politikáját fogja jelenteni, megalkakulásakor már valószínűleg egységes pártot talál a háta mögött. Az egység párt vajduó ügye most már úgy látszik tényleg a megvalósulás stádiumában van.

Ertesülések szerint Bethlen rövid-ezen beszámolót tart Hódmezővásárhelyen, hol határozottan és éles körvonalakkban fogja megmagyarázni az egység párt programját. Úgy hírlék, hogy ez a szászlóváltás egyúttal a kizsádapárt szakszólásának is okozója lesz.

Most már világosan látszik, hogy a miniszterelnök a vezető szerepet az egység pártban a keresztényeknek szánta és hozzá is csatlakozik a disszidensek és az ugynevezett kizsádapárt mérsékelt csoportja, esetleg a kizsádapárt másik frakciója, amelyet a radikális elnevezéssel szoktak illelni.

Valószínűleg ezzel van összefüggésben az a hír, hogy Nagyatádi megválti társjától és idejét kizárólag a párttervezésnek és a pártügyvitelnek fogja szentelni.

A nemzetgyűlés holnapj őrűlésként végtelven a kizsádapárt Nagyatádi vezetésével kivonul Kossuth Lajos sírhelyre, ahol a földmiveltésügyi miniszter fog széjjel beszédet mondani és a párt nevelés-közvetít lez le a sírra.

A kereszténypártban ma este nagy felláborodás tárgyalták a képviselők a nemzetgyűlés mai ülésén elhangzott nyilatkozatokat, amelyeket a történelem órára meghamisítással állítanak br. Különösen R-szay, B-lla és Dömötör felszólalása ellen emeltek uszok kifogásokat és hangoztatták, hogy ez egy a felszólalásokra már a mai nap ülésén megadták volna a választ, ha nem tudták volna, hogy az általános vitát minél előbb be kell rekeszteni.

A nemzetgyűlés mai ülésén Ereký Károly, Kereszt Mihály és mások a miniszterelnök személyes felkérésére előlítottak a felszólalástól.

Bethlen intervenciójával kapcsolatban különböző nyugtalanító hírek terjedtek el és bevallott politikusok már arról tudjuk, hogy a kánszant egy újabb jggyzéké érkezett, amelyben kijelenti, hogy a dtronizációs javaslat nem elégíti ki és újabb követeléseket állít fel A kánszant újabb követelése állítólag megráhtósen súlyosak és annyeniben megfelelnek a valóságnak, úgy a kormányt megoldhatatlan feladatok elé állítják.

A kormányzó kegyelmi rendelkezése.

Budapest, nov. 5. A kormányzó a mai napon leiratolt intézett Bethlen miniszterelnökéhez, amelyben kegyelmet ad a következőknek:

- 1.) Azoknak, akik a rend és a fennálló uralom ellen a legutóbbi intézett támadásban részt vettek. A támadásban résztvevő vezetőknek is.
- 2.) A nyugatmagyarországi felkelőknek, ha a kormány felhívásának a leszerelésre vonatkozólag eleget tettek.
- 3.) Azoknak, akik az 1918. október 31-iki forradalomban a magyar fuj és társadalom ellen merényletet követtek el.

A harmadik pont alól kivételnek azok, akik a forradalmat megelőző 10 éven belül nyereségügyből elkövetett bűncselekmény miatt 6 hónapi börtönrre voltak jogerősen elítélve.

A Temps a magyar kérdérről.

London, november 5. A Temps cikket ír a magyar kérdérről és többek közt a következőket mondja:

A kánszant fenyegetődzésével szemben Magyarország a nyugatmalom védelméért folyamodott. Az után a lojlis megatartása után, amellyel a magyar kormány a szövetségsek legutóbbi követelésének eleget tett, nem engedhetnék meg a nyugatmalom, hogy valamelyik szomszéd állam beörjön Magyarországra. Az utódállamok úgy látszik szívesen hasznolt huztak volna Magyarország választás helyzetéből és a felelősség kockázata nélkül szívesen léptek volna az egresszív politika útjára.

Csalódásukba a kánszant államai csak nehezen nyugoznak bele. A magyar probléma megoldása körebb azonban ki kell zárni minden területi éhséget és minden nem békés szándékot.

A király-puccs résztvevőit még nem hallgatta ki az ügyészség.

Budapest, november 5. A király utasításával kapcsolatban leartóztatott politikusok ügyében tovább folyik a vizsgálat és a mai napig még csak a tenek egy részét hallgatták ki. A pestvidéki ügyészség fogházában levő politikusok közül Graizot tegnap este hat óráig még ki sem hallgatták. — Gróf Andrássy Gyula és Gratz Gusztáv ügyükben még védőket sem neveztek meg.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 5. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatok) — 55, eztrák korona: — 19, az osztrák bérgyűlés t bankgyűlés pedig — szatim.

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!

De nehéz is a legényembereknek.

Mibe kerül a mosás, tisztítás, fűrdés? — Jó lesz megházasodni.

Hja! Nehéz dolog ma garzon embernek lenni. Csappet sem irgyletére méltó a sorsuk. Pedig mennyire más volt az valamikor. Eleágns, szánd, nyugodt életet élhettek. Eletmódjukat úgy rendezték be, ahogyan jól esett. Az anyagi gondok nem okoztak nekik annyi keserves percet, napokat, mint most. Urak voltak a szó legszorosabb értelemben. Máj, jobb nem is beszélni róla. Helyzetük talán sokkal rosszabb, mostohább, mint a többi halandóknak, akik a szűbb háznál, vagy a családí túzhely körül a mostani súlyos viszonyok figyelembevételével, ha nehezen is, de mégis megtalálják mindazt, amire feltétlenül szükségük van. A szegény garzon ember pedig a legeszkélyebb dolognál is idegen segítséget kénytelen igénybe venni, ami aztán ismét csak az amugy is lapos erázyne rovására megy, ha egyáltalán mehet még.

A mai garzon embereknek szomorú sorsát még szomorúbb teszik azok, akik egyébként a legközelebb állanak hozzájuk, a háziasszony. Ez valóságos réme a garzon embereknek. Vlemikor szinte örültek, ha felesleges szobájukat kiadhatták egy garzon embernek. Mindent meglettek kényére kedvére, csak hogy ezáltal ne jusson máshova meinni. Ma pedig arra törekcsenek csupán, hogy a házért minél magasabbra srólják. Nincs egy nyugodt pillanata szegény legényembereknek. Ha jön az elágy, remegve gondol arra, hogy a háziasszony ismét emésszel áll elő. Nem is mulasztanak el egy ilyen alkalommal sem: jó háziasszonyiink. Értőtük ebben a tekintetben nincs kegyelem, hiába mesél, dumál órákon keresztül a szegény garzon. Hiába igyekszik meggyőzni róla, hogy a csekély fizetésével szemben a kiadásai aránytalanul nagyobbak.

Pedig a szerencsétlen garzon embernek a kiadásai tényleg messze felmúlják azt az összeget, amit fizetés címén havonta kap. Csak vegyük a legkisebb, de mégis feltétlenül szükséges kiadásait, amelyek más nem garzon embernél számtalomban sem jönnek, hogy milyen tekintélyes összeget t: az e maga is ki. Vegyük csak például a tisztáltszókat, a ruhafestőszókat és az egrészágyi szponzomból feltétlenül szükséges fűrdés. Akkor, amikor egy pár vasalás 4—4.50, egy ing 18, egy hálóing 12, egy elsőnadrág 10, egy szobkendő 2, egy törülköző 4, egy pár kézélő 8 és egy pár harisnya mostan és vasalás 5 koronába kerül.

Már pedig a legminimálisabban számítva, egy embernek havonta szüksége van 8 ingre, aminek a mostávasalás 144 korona, avútn feltétlenül kell 6 gallér a ugyanannyi pár kézélő, ami 75 korona, legalább 5 hálóing, ami szintén 60 korona, továbbá szükséges van 12 zsebkendőre, ami 24 koronában kerül a ezenkívül még 12 pár harisnyára és 8 elsőnadrágra, ami ugyancsak 140 korona. Ez a esélyesség mindössze havonta több, mint 400 koronát tesz ki. Ehhez jón még a hstenként legalább egyszeri fűrdés is, ami 50 koronájával számítva is 200 koronát jelent.

Végreményhven tehát egy garzon embernek csupán olyan apró-cseprő dolgokra, ami minoknak 60 koronát is terhet jelent, minimálisán 600 koronát kell kiadni.

Szegény garzon emberek! De úgy kell nekik — mondják ilyenkor a lávós mi-mák — miért nem nőülnek meg, akkor ez sem kerülne nekik 600 koronából. Talán igazuk is lenne ezekben a mamánság, ha az a nőülés is olyan drága dolog nem volna.

360 Kétfoldú számtató

aranyhegyi ujbork

Imént kaphatók Mezőfalva 24 és 30 koronáért

Sáfrán József (Hódmezővásárhelyben Nagy-kutás, Magyar-utca 74. sz.)

HIREK

A Glowworm

mint egy nagy ércpokorsó lefutott a Dunán s annyi kendőbogatás kísérte a nyomán, hogy még az utolsó Habsburg királyt is zavarba hozta tén. Nem könnyen tudná megmagyarázni magának, hogy honnan ez a nagy ragasztódás, mérhetetlen nagy szeretet. Egyes újságok nagy bujdosónak nevezik s könnyben úszó szeműk előtt összehajlik alakja Rákóczi és Kosuth alakjával, akiket épen a Habsburgok tettek annak idején bujdosókká. Apponyi Albert gróf is a pokorsó-hajó kifutásakor fujja meg a legitimismus trombitáját. Keserűen kifakad a nemzetgyűlés ellen, amely végrehajtotta a detronizációt, holott szerinte nincs joga a trónfosztásra, amely a király megkérdése nélkül oldotta meg a királykérdést. Nekünk úgy tetszik, hogy IV. Károly kezdte meg az illetlenséget, mivel ő sem kérdezte meg a magyar nemzetet csak Oostenburgot, akit legutóbb már Moravék néven emlegetnek. S pragmatika szankció törlesztére? Kérdezzük: mennyivel volt több joga annak idején a pozsonyi diétának azt megkötöni?

— Az új kormánybiztos hivatalában. Almásy Sándor, Nyugatmagyarország új kormánybiztos november 1-én elfoglalta hivatalát. Az új kormánybiztos arról, hogy a kormánybiztoság Sopronba teszi át székhelyét, lapunk munkatársának így nyilatkozott: — Maga a kormánybiztoság intézménye nem változott meg, mindössze hatásköre bővült ki, amennyiben Vas-, Sopron- és Mosonmegyéeken kívül Zalavármegye is alá van rendelve.

— Célom a rend és a béke helyreállítása és ezeknek a nehéz ügyeknek szeretettel és jándulattal való kezelése. Teljes erőmmel azon leszek, hogy a kivételes állapot minél előbb megszűnjön és mielőbb visszatérhesünk a régi mederhez.

A napokban az a hír terjedt el, hogy az osztrákok újra betörték Nyugatmagyarországra. Elelöl is megkérdem a kormánybiztoszt, aki a következőket válaszolta:

— Ezekből a hírekből egy szó sem igaz. A nyugatmagyarországi kérdésről csak annyit mondhatok, hogy mi a velencei megállapodás értelmében járunk el és az események progresszert folynak le.

— Akk nem teljesítik a kegyuri kötelezettségeket. A kultuszminiszter sokakat érint rendeletet adott ki. Tapasztalták ugyanis, hogy a különböző kegyuraságok kegyuri egyhá épületek jókarban tartásáról a háború végtes kimenetele óta nem gondoskodnak, amugy az istentisztelet, mint a közközlés szempontjából, és a kegyuri személyzet érdekében is fölöttébb káros. A miniszter elrende tehát, hogy a püspökök írassák össze a listákat a kegyuraságok, akik kötelezettségeket nem teljesítettek, ha pedig a felszólítás után se hoznák helyre a mulasztásaink (a templo az iskola, paplak stb. jókarhozatala kál), az illetékes főszolgabíró előtt a közigazgatási peres eljárást ellenük haladéktalanul meg kell indítani.

— Készenléti vizsgálat. Az Eperjasy család által minden-nteki vizsgálás megvalósítását intéztünk el céljaira adományozott 50 K-ért az utóva hálás közönséget nyilvánítja a József király Szentatium Egyesület nagykanizsai körképére.

— A „Keresztény Szeretet Országos Gyermekvédő Műve” november 12-én szombaton este 6 órakor a váróháza nagyteremben Keményffy Kálmán Dániel esztergomi plebánus, központi kiküldött elnöklése mellett koncerttel egybekötött gyűlést tart. Az est főszáma az elnök beszéde a gyermekvédelem érdekében, ki az ország számos helyen szervezte már vállalkozásai alapon a gyermekek mentési akcióját. Közre fog működni a főgimnázium ének- és zenekara is. A mostani zavaros és morajló világban a városokban, de még a falvakban is a politika küzdelme mellett egy más harc moraja jut napról-napra a fülünkbe: harc a gyermekekért. Nem karddal, nem puskával folyik a harc, nem pusztán a testi nevelés megtartásával, hanem a karitás vigálmával, hogy a harcnak ne eselje tjei, hanem a jövő társadalmi alakulásának, a krisztusi erkölcs és becsület selymébe öltöztetett megmentetjjei legyenek. A gyermekvédelem ma az összes szociális feladatok között a legalapvetőbb mentő munka, mert a gyermekrombolásból alakul ki a jövő társadalom anarchiája s a forradalmak amugy is, még azok a gyermekek is megmetyeltyezték, általan az egész ifjúságot, kik nem is tartoznak a szülőknek kitélt gyermekek sorába. Ezekről és ezek érdekében fog Keményffy plebánus beszélni, mely minden szülő és nemes emberbarát figyelmét a jövő nemzedék megmentése felé irányítja. Elsdort hazánkban sokszor énekeltek már sirató nótát felettünk és mi mégis feltámadtunk, összeszedtük magunkat, szinte hegyeket mozgató hősi erővel, hogy erős akaratral kapcsoljuk be jövőnk az időnek tengelyébe. A halnapi magyarság gyermekeinkben van, azért előrelátó szemünkkel forduljunk feléjük, hogy akik részorulan, azokban megtörjük a lelkiüket takaró jeget s kitépjük a lelki elvadulás csiráit.

— Somssich Béla gróf temetése. A Semmeringben elhunyt Somssich Béla gróf babcsoai nagybirtokos, ideiglenesen eltemetett holtestét áthozták a határon és a babcsoai család sírboltjába temetik el. Az elhunyt főúr a katolikus egyházi életben kiváló szerepet vitt és mindenhol ott volt, ahol a keresztény és magyar kulturát áldozatot kellett hozni. Jótékonyágait és nagylelkűségét széles körökben ismerték. Halálát örvegye, Coreth Erzsébet grófnő, testvérci Somssich József gróf volt külügyminiszter, Somssich Géza gróf és Somssich Ester grófnő, továbbá kiterjedt rokonsága gyászolja.

— Felhívás az Ipartestületi dalárda tagjai, hogy vasárnap, e hó 6-án délelőtt 10 órakor az Ipartestület helyiségében okvetlen megjelenjenek. Búcher.

BERSON
GUMMIAROK
minősége utólrhetetlen.

— Felhívás. Az ÉME felhívja mindazon tagjait, kik Sopronban vagy annak környékén levő, népszavazásra való községeket valamelyikében illetőséggel bírnak, vagy azokban olyan rekonok, illetőleg lakosok, akikhez a népszavazás idejére beállhatnak, személyazonosságát igazolványukkal a Keresztény Otthonban (Rozsgonyi-utca 7.) vasárnap délután 5-ór és a következő napok bármelyikén, de minél előbb, okvetlen jelentkezni szíveskedjenek, hogy az ingyenes oda- és visszautazásra vasuti jegyről idejkorán gondoskodhassunk. Magyar hazánk édes föld darabjainak megmentéséről van szó, tehát legszentebb kötelességének tartan mindenki, akiket illet, hogy a népszavazásra való utazásra minden lehetőséget kihasználjanak, annyival is inkább, mivel semmi anyagi megterheléssel nem jár.

— Ismét Bécsig közeledik a Balaton-Express. A Balaton-Express ismét Bécsig közeledik olyantormon, hogy Sopronban átírányítják a Győr—Sopron—Ebenfűrti vonalra.

— Az Irodalmi és Művészeti Kör zenekara e hó 7-án, hétfőn este 8 órakor próbát tart. Ketting.

— A leglátványosabb és legelőkelőbb női kalapok G. Weiss Lujza kalapalkalmazója vald tekintettel a legújutalozott *fiatalok új diváni választékban fájaron*. Dizingvált készlet átalakításokat (hozott anyagból is) ugyanott modellek után elsőrangú budapesti munkássá készíti. *Bejárati*: Városház épület. Kazinczy utcai kiskapu.

— Németség az is megnehezítette a bevándorlást. A német kormány legújabb rendelete értelmében Németségben született állampolgárok, vagy magánosoknál csak azok a külföldi állampolgárok nyerhetnek alkalmazást, akik már 1914. évi július hó 31-ike előtt Németségben tartózkodtak. Ennélfova azok az egyének, akik időleges munkaszerve (kivándorlás) edjából szándékoznak kiutazni, csak az esetben kaphatnak utlevelet, ha hitelenen igazolják a fennteket, vagy azt, hogy az illetékes német fórum az ottani alkalmaztatásukat kivételosen megengedte.

— Hogy tanítanak a szerbek? Egy szerb olvasókönyv került szerkesztésünkbe. A könyv szövege magyar, eld két lapján Petár és Sándor arcképei vannak. A könyv céltudatosan hamis adatokat tartalmaz az elszakított részekről, melyeket a szokásos iskolaiúv leírásokban ismertek meg a tanulólal. Legérdekeesebb, mert a legdenciduszabb hazugság, a népeiségi adatok hamis beállítás. Némátban a lakosság leginkább szerb és német, kisebb számban magyarok is. Bácska lakossága legnagyobbarátt szerb, magyarok szintén vannak. Baranyában éppen így. Ir még a könyv Temesvárról is, és a közlemény azonban a használatban levő könyvekben hivatalosan le van ragasztva. A könyv ugyanis előbb jelent meg, mint Temesvárt az oláhoknak átlették. A könyv végén versak vannak, köztük a szerb, a horvát és szlovén himnusz.

— Kovács Antal előadásá Kemény Zalgróndról. A szabad lyceumban ma este 6 órakor Kovács Antal kegyesrendi tanár folytatólagosan a magyar regény fejlődéséről tart előadást. Ma este Kemény Zalgróndról, a legklasszikusabb magyar regényíróról fog beszélni. A kitűnő előadó magas nívóú felolvasásai iránt városszerre egyre fokozódó érdeklődés mutatkozik. Az est második előadó Benedek Ilonka Apollónia, melyet szerkesztje és szerkeszt.

Afraknói és lékai várak nagytértük kincsei

Hogyan szállította el az osztrákok elől Eszterházy Pál herceg a megbecsülhetetlen családi kincseket.

A régi Magyarország egyik hőskésztét, az Eszterházy-nemzetsz fraknói és lékavári török-magyar hadimüzemait és kismartoni várkastély mükincseit, hála a fiatal, alig 21 éves, nemrég nagykorúsított Eszterházy Pál hercegnek és előrelátó tanácsosának, a herceg gyors intézkedésére megmentették az osztrákok zsákmányolása elől.

Az Eszterházy nemzetség négyszázötvenezer hold földnek és erdőszéknél volt kúráltan birókosa a régi Magyarországon. A fiatal herceg a költőkódexre összes uradalmának igás és parádás alkalmatosságait mozgósította. 1200 fogas, 15 nagy amerikai toher és 10 személygömbölő állott az úgy szolgálatába. Egy nagy hidserégnél is néltő tréng lehetett volna.

Ez a költőkódex a maga impozáns arányával szinte a középkorban emlegettetett, tekintve a roppant értéki mükincseket, olfalményeket, antik butorok és mintegy 10.000 darab különböző régi fegyver, nagyszámú hadizászló, elavult hadiszerek — köztük 21 darab régi előltői keresek-igyu s Borsosnyinek, Rákóczi brigádserénak a tréncdéli serencésellen ütökében használt golyószóró — nagy sokaságát. Bir a hatalmas nemzetség uradalmának majdnem minden epkéltb népét is mozgósította, így is több millióba került ez a költőkódex. De megérté a furdaló. A fraknói sváklába vjút Eszterházy kincstár megszámálhatatlan milliókat érő tárgyai, Mátyás király aranyos diaskabójai, Ki nizzai Pál kettős kézfogatásra használt eszüt búzagyányai, II. Lipót eszázár és Sobieszky János lengyel király koronázási ruhái, Eszterházy Pál herceg nádor drágakövekkel kirakott mentéi árán egy egész pásti utcát meg lehetne vásárolni.

Ezek a roppant drágaságok, kincseket érő serlegek, érem- és szelencégyűjtemények már korábban elszállították és az eszterházi várkastélyi újonnan berendezett kincstárba helyezték el.

Néhéz munkát adott a fraknói és kismartoni képtár nagy olfajestményei ezreinek elszállítása. A képtárban Szent Istvántól kezdve az összes magyar koronázott királyok arcképei s a hercegi családtagok arcképzűjteménye megvan, ezenkívül Koepeckynek és Mátyásnak több remek festménye.

Nem mindennapi látvány volt látni a szállítással Szent László idejéből származó dírtárból készült nyílt puskák százait, ös-szevredve a IV. Béla korában használt forgatható, vastíuskevel ellátott hadcsipekkel, tehát a puskapor feltalálása előtti hadiszériókkal. Igen érdekes volt a 30 nál több golyólépet, lörngyolódót, sok véres török csatái látott hadilöveg és a feketebőrsony-posztós, régi nyandiszűti, Eszterházy címeres koronás zászlók, számszerint 8 darab. Ezek egyikét a nagy Eszterházy Pál nádor temetésén használták.

A trénozslópok a mükincseket hossz-kilométeres rajvonban csoportonként szállították át Cionkamagyarországgal egyetlen megmaradt 140 szobás eszterházi várkastélyába, amely mint tudjuk a vrszállítási francia királyi kistély hasonmása és. Sopronmegyei megmaradt részében van. Itt a nyolc méteres magas, csodás antik butorral berendezett teremekben szűfolták ös-sze a megmentett kincseket. Főlrakták egészen a mennyezetre. Rakásra van halmozva a fraknói és lékai vár ös-sze értékes homija és a kismartoni kistély antik butorai, az 55.000 kötetből álló híres Eszterházy könyvtár remek köesű gyűjteménye és a levéltár.

Idé kerültk Kismartonból Haydin, a Gotterhalte szerzőjének 60 togu udvari zenekara milliókat érő Sradivarius hegedűi és kistűbűi, Haydinnek összes aranyérméi és más drágaságok, itt vannak az 1856. évi moszkvai koronázás ki cseket érő emléket, Eszterházy Pál herceg, a 48 ki kormány volt külügyminisztere által használt koronázási díszható, melyet nyolc pompás lipiczi

sűrkelő vontatott; az ezüst és aranyveretű löszerszámok és a díszkarok. Nyolc igen nagy, 15—20 métermáras súlyú Schaefferen féderes régi butár, egyik a Mária Terézin királynő által eszterházi paritókódex alátt hszmált áltagos, díznetétes utazó-kocsi, a koci, szuette kerék-ekkel roppant gondt okozott, hogy autókra rakva, sűrűlennél elszállíthatók legyenek. Még nehezebb volt a Közégen elhuvnyt Széchy Mária, a marányi Vénusz butorának és a Luther Márton nagybuzgói szőlőből származó 1526 évszámmal megjelölt boroshordó elszállítása. E-utóbbi a fraknói régiségért legerendőbb ajándék-araja. Igen sokáig, évszázadokon át jó féle budai onyival volt feltöltve, hogy a 10 akós hordó ös-sze ne esék.

A fraknói vár mükincseinek őrizői, az Eszterházy gyalozas hűdők, a focsekafarko frakkot viselő, maduroveges gránátosok, számszerint huzant, könyvzeve hgyáltak el a barok stíllú Fraknó régi ádon várát, mely tudvalevőleg öt-zör nagyobb, mint a esch megszállás alatt levő Krassanahorka vára. Nem bucsuzunk, mert hi-szük, hogy Lsz még idő, amikor: Nyitra, Bajmóc, Fraknó, Léka, Krassanahorka, Gülcög épségben levő megszűllött várak, Murány és a roshadált posonyi vár ormára ujra kitűzzük a nemzeti zászlót.

Helyénvalónak tartjuk itt felhívni a magyar királyi kormány figyelmét arra, hogy sohasem lesz talán jobb alkalom, mint a mostani, hogy megvalósítsák a régi tervezett hadimüzem új itt Budaposten. A várbeli régi, u. n. Ferdinánd lakotnya üresen álló zászsa termek kiválóan alkalmasak lennének e célra. A tavaly oly tragikusán és fiatalon elhalt Eszterházy Miklós herceg és sorok irói előtt egy nyilatkovott, hogy mi sem állna ujriben, megfelelő helyiség biztosítása mellett annak, hogy a fraknói és lékai török-magyar hadimüzem kettős példányiból egy nagyobb-szabású magyar hadimüzem alapjai letéteszenek.

(X) **A fehér asszony (kísértet járás)** című 6 felvonásos szándékosan izgalmas mese-szövésű filmdrámát mutatja be ma, vasárnap az Uránia-mozgó. A film a budapesti Star-filmgyár mozopóliájna, melyben az egyik főszerepet Birny Margit magyar filmmit ősznő játsza. A film meséje kültőlegesen finom leletek tani motívumokon felépült kisregészeti dráma, mely a megszokott filmdrámákat magasan felülmúlja. A film csupa cselckönyv, fordulót, megkapó esemény, melivel löpést tirt a pompás technikai kivétel és a kikétsálysodott művészi izés. A film az idei szezon kimagvas löan sikerült alkotása. — Hátfón és kezdén az Uránia mozgó Herceg Ferenc világiaskerti aratot vigjátékat — Kik rokát — mutatja te, melyet a svédországi Svenska-gyár vet filmre a legparazab kiállásban. A főszerepet Tora Tejn, a világ legkiválóbb vigjátékszínesznője játsza. E filmet az Uránia mozgó a vidéki mozgóok között elsőnek játsza. A nagy érdeklődésre való tekintettel, jegyek már most előjzgehetők.

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII. Józsefv. 84. Telefon 40227-24-47.
22. — a legjobban kcsat elő megvizsgák a
Vidékieknek leveles oktatás
speciálé, magánhasználatú itt-tenkönyvek alapján

2 koronába
- kerül példányonként a
Zalai Közlöny
ha előfizet egy óra vagy negyedévre.

Uránia

mozgóképszínház
Bazsgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Péntek, szombat és vasárnap november 4-én, 6-én és 6-án

Fehérasszony

Dráma 6 felvonásban

A rendkívül izgalmas szalondrámát a „Star” filmgyár remek.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünneppnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyek: Hátholy 17, szűle 16, korszak 14, fenntartott tömböszék 12, kámböszék 10, korszak 6 koron.

Készletteléselői ös-szezálat közlésmozgójna részbenük

BIRTOK

minden nagyságban, beköltözhető házak, lakóházak, üzlethehelyiségek és mindenemű ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközi

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös-ter 29. szám.

Tíz hordó eladó

120 hektor területtel

Bővebbet a kiadóhivatásban. 3355

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

Kereskedőknek

ajánlunk
Buru csomagolót
Superior csomagolót
Felvágott csomagolót
Szűle vékony kalapcsomagolót
Papirzacskókat
Arucímekét és csomagolócémkéket
Utazói rendelékonyvet
üzleti könyveket stb.

legolcsóbb árak mellett.

Fischel Fülöp Fiai
papirraktára nagyban és kicsinyben
Nagykanizsán, Fő-ut 1. szám.

Apró hirdetések.

Hirdetéseik díjtalanok a hirdetőnek felvett díjában azert.

Gazdák Birtokolt Szövetkezete
szervező tisztviselőket (leszerelt tisztikert) azonnali belépésre keres. Jelenkezni lehet 8—14 óráig Kazinczy-utca 43. szám alatt. 3599

35 éves róm. kath. szabó házasság
célibáti megismerkedne tisztességes családból való idősebb polgárránnyal, vagy gyermektelen özvegyvel, aki két kis-korú gyermekével boldog otthoni nyugtana. Levelet „Baldogság” jellegre a kiadóhivatalba kér. 3599

Nagyon jó állapotban levő — urasán kopott — valódi svéd bőrbekécs cladó. Cim a kiadóhivatalban. 3599

Építetők figyelmébe! Kisebb házak, gazdasági épületek tatarozását, alakítását és javítását jutányosan vállalja Pápay György építő-iparos, Petöfi-ut 24.

MAGAS jutalmat fizetek

annak, aki több kétháromszobás lakást szerez. Akik Kanizsáról elköltöznének, vagy akik lakásukat átadják, azoknak sok pénzt fizetek. Cim a kiadóhivatalban.

15710/1921

„Csontka Magyarország nem ország,
Égész Magyarország menyország!”

Hirdetmény.

A városi tanács visszavonásig minden hét kedddén és csütörtökön 9 órai kezdettel nyilvános árverést tart, amelyeken eladatik a felső erdei vágástérületen fekvő döntött, de fel nem dolgozott fa, valamint a még ottlévő bot, gömb és hasábfá, szerszám, faragó és műfa.

Nagykanizsán, 1921. nov. 4.

Városi tanács.

Borbevásárlási

megbízásokat vállal,

bor és terményárut szállít, ugyanint bura, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, békény, saláma, bökény, burgonyát, diót, n. árut ugy kicsinyben, mint nagyonteleken a legelősebb napi árákon
Bruncsics Ferenc Hahót.

Makulatur

újságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában

Quittner Arthur

könyvtárolás segédanyagait villamoszereléssel
Nagykanizsa, Csengery-utca 13. sz.

Élválási világtárolás vezetékek, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vasalók, főzőedények, reszauk, fűtőestek javítását

Mindezen
villamos munkálatokat
gyorsan eszközölök, anyagok és égek raktáron kaphatók.

Legelősebben csakis

Kisfaludi és Krausznál Nagykanizsán

lehet vásárolni,

ahol az alatt jegyzett árukból óriási választékot talál:

Női szövetek duplaszéles 200 K-tól följebb méterenkint
Gabardin 130 cm. széles szövet 300 K-tól följebb m.-kint
Strapa női szövet 110 cm. széles 240 K-tól följebb m.-kint
Schottis szövet 110 cm. széles 225 K-tól följebb m.-kint
Férfiszövetek 600 K-tól följebb m.-kint

Ezenkívül nagy raktár: Női és mintázott női posztókban, kabátvelourokból, sima és mintázott ruhaselemekből, bársonyok, plüschök, rumburgi vásna, Schroll-siffonok, tolltartók, köpperek, flanellek, barhettek, mosók, zefirek.

15483/1921.

Felhívás.

Felhívom a Nagykanizsa város területén tartózkodó mindazon orosz hadifoglyokat, kik hazájukba visszatérni nem óhajtanak, hogy összejárás végett azonnal jelentkezzenek a városi katonai ügyosztálynál II. emelet 31 ajtó.

Nagykanizsán, 1921. november 3.

Polgármester.

Mérlegjavításokat

szűlyök kitérészését a legújabb-
sámban jótállással eszközöl

Szántó Géza

mérlegkészítő műlakatos Kazinczy-utca 8.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében

Szombaton és vasárnap magyar filmbemutató Holloy Kamilla fellépéssel

A halál után

G. Leroax híres kalandúr regénye 5 felvonásban Rendezte: Deásy Alfréd.

Keddén és szerdán **A megfagyott gyermek**

Helyarok: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. Előadások hétköznap 6 és fél ó órákor, vasár- és ünnepek napokon fél 4, 5, 7 és 9 órákor. **Fontos keddén!**

ZALAI ÉS GYARMATI

Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai
telefon:
117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e szakba vágó munkák legizlésebb kivitelben készülnek. Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állíttatnak elő.

Kiadóhivat.
telefon:
78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Pó-ut. 13. sz.
 Internarban-telefon 78.

Megjelenik mindíg kora reggel!

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

névszele, képi-szele

FELKÖLÖSSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belfizetési Árak:

Éves 400 K. Féléves 200 K. Negyed-
 éves 140 K. Egy hóra 80 K. Egyet száma ára 2 K

A kormány lemondása egyelőre nem aktuális.

Külpolitikai helyzetünkben újabb feszültség állott be. — Az egységes párt megalakulására nagyobb szükség van, mint valaha. — Andrássyék ügye. — A X. kerület új jelöltje.

Budapest, nov. 7. A kormány lemondása — beavatott helyről szerzett információ szerint — egyelőre nem aktuális. A kormány addig, amíg a külpolitikai kérdések egész komplexumát nem tisztázza, feltétlenül helyén marad, mert ehhez az ország fontos érdekei fűződnek. Bethlen ugyan ragaszkodik a lemondáshoz, már csak formális okoknál fogva is, de addig, amíg az antant újabb fellépése által felidézett nehézségeket nem tudja eliminálni, nem adja át a helyét másnak. Hogy ezután a kormány lemondása formális marad és a kormányzó újból a jelenlegi kabinetet bízza meg az ügyek további vitelével, vagy komoly kormányválság támad, amelynek során a kabinet rekonstrukciója elkerülhetelenné válik, ebben a pillanatban megállapítani nem lehet.

A külpolitikai helyzetben beállott újabb feszültség arra vezethető vissza, hogy a kormány a nagykövetséket újabb kivánságára, közölte a nagyhatalmak képviselőivel, hogy e pillanatban keresztülvihetetlennek tartja azt, hogy törvénybe iktassák a Habsburg-ház tagjának esetleges megválasztására vonatkozó tilalmat. A kormány ezzel szemben hajlandó ezt a kérdést az által áthidalni, hogy a törvényhez hivatalos magyarázatot fűz, amely alkalmas lenne a nagyhatalmak ilyen értelmű kivánságának kielégítésére. Antant részről a magyar kormány ajánlatára még nem érkezett válasz — ezért érthető az az idegesség, amellyel az antant állásfoglalását várják.

Az aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről ma este a kormány egyik tagja a következőket mondta:

— A kormány megtette azt, amit a kis és nagyantant jóváhagyásával tölköni követelek. Nevezetesen megfosztotta Károlyt és családját az uralkodó jogoktól, mérsérelt kizárta őket a trónörökösödésből és a meghozott törvényben kimondta, hogy a szabad királyválasztás joga visszazárll a nemzetre. Hogy most az antant azt követeli, hogy a Habsburg-ház tagjairól mondjuk ki, hogy azok nem is választhatók — ez a szabad királyválasztás elvének egyenes megtagadása, mert ezzel az elvvel egyáltalában nem egyeztethető össze, hogy valaki örök időre kizárassék annak lehetőségéből, hogy megválasztászik. A követeléssel a kisanant állott elő, de a nagyantant Budapestben időző megbízottai is megjelentek Bethly küügyminiszternél, akivel megbeszéléseket folytattak. Arra vonatkozóan, hogy az antant megvárasszik e a kormány megnyugtató válaszával és

nem követeli-e a megválaszthatóság törvénybe iktatását, a következőket mondotta:

Nem zárkozhatunk el hermatikusán a külpolitikai szempontok mérlegelésétől, tehát úgy ez a kormány, mint bármely más kormány nem tehet mást, mint a kérdés személyi részének megoldásáról gondos mérlegelést tárgyávi teszi a külső diplomáciai helyzetet. Ha az antant ezzel beéri és van rá remény, hogy ezt a kérdést is megoldhatjuk a nagyantant támogatásával, akkor külön parlamenti akciónak nem lesz szükség.

— A detronizációs törvény meghozásával új körjogi helyzet állt elő, így tehát a miniszterelnöknek Pétevelt körvonalaott programja revizióra szorul. A miniszterelnök legközelebb Hédmezővársárhelyen tart beszámolóit és ezzel kapcsolatban fogja körvonalazni azt a platformot, amelynek alapján a most beállott helyzetnek megfelelően az egységes pártot megalakíthatónak tartja. A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy inkább szükség van erőlyes és egységes kormányzatra, mint valaha. Annyi azonban kétségtelen, hogy az egységes párt megalakulása rendkívül sok nehézségbe ütközik. A külpolitikai nehézségeket majd csak kibogozzuk valahogy. A belpolitikai helyzet megoldása azonban sokkal nehezebb. Hogy sikerülni fog-e, az kizárólag a designált miniszterelnök álláspontjától függ.

— Reméljük, hogy a kormányzó urnak sikerülni fog rávenni Bethlen grófit, hogy vállalja a kormányalakítást.

Budapest, november 7. Az egységes pártira vonatkozó tervekkel foglalkoztak minden pártban. A kereszténypárt magyartartásáról illetően a következő információt kaptuk:

— A miniszterelnök dolga, hogy az új kormány megalakításánál kit akar maga mellé állítani. Ebbe mások nem szólhatnak bele. Annyi bizonyos, hogy a kereszténypártban meg van a hajlandóság az akció támogatására és az egységes párt megalakítására, ha ennek a pártnak konkrét munkaprogramját megkapjuk. A kereszténypárt kivánsága csak az, hogy az új kormányban kapj zezere Haller és Huszár feltétlenül helyet kapjanak. A képviselők Hallert kultusz-, Huszár népjóléti miniszternek kívánják, míg Bernolák esetleg az igazságügyi tárcát kapná.

Budapest, november 7. A királypucsal kapcsolatban letérítendőtt politikai körülyben Kulkofalvi Miklós, a mentelmi bizottság elnöke ma és holnap tart ülésnyozást az izotokat, után ériktezebb lep a Ház elnökök-

vel és a miniszterelnökkel. Ha a politikai helyzet úgy alakul, hogy a Ház rövid időn belül nem ül össze, egy a mentelmi bizottság még a Ház szünete alatt ülést tart. A határozatot egyébként azért nem tartják sürgősnek, mert az illetők le vannak tartóztatva és így az eljárás a mentelmi bizottság határozata nélkül is folytatni tudja a büntető hatóság.

Budapest, november 7. A X. kerület Friedrich-párti választó községe Szauffer Gábor dr.-t hivatalos jelöltjének kiáltotta ki.

A Szmercsányi—Benkő-ügy következőisményei.

Budapest, november 7. Szmercsányi György nemzetgyűlési képviselő tegnap Benkő Gábor képviselőt azért, mert a királyról azt mondta, hogy katonszökevény, arcul ütötte. Szmercsányi ebben az ügyben ma délelőtt elkerelte a nemzetgyűlés elnökét és Bethlen miniszterelnököt, kik előlt kijelentette, hogy távol állott tőle a szándék, hogy Benkő Gáborot képviselői minőségében befolyásolja. Azonban addig, míg a detronizációs törvényjavaslat az országos törvényterában meg nem jelent és ki nem hirdettetett, addig IV. Károly Magyarország koronás királya, akiről a Bethlen által tett nyilatkozat tenni nem szabad és benne jogos felháborodást keltett az inkriminált közbeiktatás.

Ezzel szemben Benkő bejelentette, mentelmi jogának megsértését és úgy is, mint az egész kizsádapárt teljes elégtételt követelnek.

Az ügyet egyébként lovasias ura is terelték. Benkő argédei: Pázmándy Dénés és Sprényi Imre dr., Szmercsányi pedig Linsauer Albin és Tealer Béla. A segédek ma délután ülnek össze tárgyalni.

Budapest, november 7. Az az inrultus, amely Szmercsányi György részéről Benkő képviselőt érte, meglehetősen felháborodást váltott ki a kizsádapártból. A kizsádapárt — elterjedt hírek szerint — úgy tekinti a dolgot, mintha magát a pártot érte volna támadás és hírek szerint tökéletesen megdév teszi Benkő ügyét. Olyan kivánságok is hangzottak el, hogy a párt követelje Szmercsányi Györgynek mandátumától való megfosztását és addig, amíg elégtételt nem kap, ne vegyen részt a nemzetgyűlés ülésén.

A Hamburg szálló halottja.

Budapest, nov. 7. A hétfő reggeli lapok nagy szenzációként hozták, hogy a Csengerlyton levő Hamburg szálló egyik szobájában az égy alott a lakéritőnő tegnap egy nő nullát talart. A rendőrség megállapította, hogy ismeretlen nő halála két nappal ezelőt következett be valószínű szíveelhűdés következtében. Külső érvszak nyomát nem találtak a holttesten. Valószínűnek tartják, hogy a hőgyeylet levő fiatalnember a razziótól megijedt, a nőt az égy alá bujtatta, s maga pedig kiugrott az ablakon. A nő jeldében szíveelhűdés érte. Eddig még a nő kiletét nem sikerült megállapítani.

A nagyköveti értekezlet foglalkozott a magyar trónfosztó törvénnyel.

Páris, november 7. A nagyköveti értekezlet szombaton a magyar trónfosztó törvénnyel foglalkozott. A király végleges tartózkodási helyéről tegnap sem döntöttek, mert a portugál kormány a miniszterválság következtében a szövetségesek kérdésére nem tudott közelebb választ adni. Portugália azonban már elvben beengedeztette abba, hogy Károly királyt Madridban helyezze el.

A nagykövetek értekezlete tudomásul vette a nyugat-európai szövetségi közi táborkon bizottságnak a velencei egyezmény végrehajtása ügyében előterjesztett javaslatát.

Muzeumban kiállítják a király repülőgépjét,

Budapest, nov. 7. Az antant határozata szerint az a repülőgép, melyen Károly király repülő-utját meglette, Budapestre fogja szállítani. Már meg is bízták a Magyar Aeroforgalmi Társaság két tisztviselőjét a repülőgép elszállításával, akik már elutaztak Dénesfára. A repülőgép a napokban már Budapestre érkezik, akkor az antant megbírozott döntene, hogy a gépet eladják-e vagy sem. A terv az, hogy a repülőgépet esetleg valamely muzeumban kiállítják.

A szerbek és a csehek még nem szerelnek le.

Becs, nov. 7. Benes miniszterelnök a német parlamenti szövetség vezetőse előtt kijelentette, hogy a mozgósítást nem fogják egy nappal sem tovább fenntartani, mint az állam érdekei szükségessé teszik. Jelenleg még folyóak a tárgyalások és ezúttal még nem lehet a lezárásról folytatni.

A belgrádi kormány törvényjavaslatot terjeszt be, amelyben a mozgósításúgi események miatt szükségessé vált mozgósítás költségeinek fedezésére 200 millió dinár rendkívüli hitel engedélyezését kéri.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 7. Zürichből jelenti: A magyar korona állás: (szárlatok) — 55. osztrák korona: — 17. az osztrák bélyegzet: 100 frankigéig pedig 12 szarv.

TÖZSDE.

Budapest, november 7.
Váltópia: Napoleon 3650 forint 4225 Léva —, Dollár 1076, Francia bank 7825, (angol) márká 36, Márka 430, Lira 4300, Oroszlák 1011, Rubel 39, Lei 562, Székél 1064, Svager forint 19800, Koronások: 1060, Frank-dinár —, Holand forint —, Bécsi kifizetés —.
Kötések: Magyar hitel 2216, Oroszlák hitel 1150, Hazai 740, Melakok 225, Lovardónál 765, Rezsényi-féle 7700, Magyar-Gyula 350, Pannoni 7975, Ursache 6200, Államkassza 128.0, Szissvann 5375, Salkótzsák 8000, Únkényi 9100, Kassa 3225, Székél 1450, Gutmann 5000, Naxel 21600, Itaska 3800, Székél 3775, Magyar-Csegor 10100, Aeria 11000, Államkassza 2760, Királyvár 38000, Pannony-Aeria —, Lipták 1120, Párhuzos 200, Vasmányi Vilmos 1100, Gyalomkassza 3200, Konkordia 4150, Déli valut —.

Egy volt nagykánizsai ferencrendi házfőnök tragédiája.

Ziska Gentília volt ferencrendi házfőnök öngyilkossága. — Hónapok után fedezték fel az öngyilkosságot. — Miskolc mellett, a Bükk erdőben találták meg a tragikus végű volt házfőnök csontvázát.

(Saját tudósítinktól.) Megzáró tragédiának hírelt kaptuk Miskolcra. A tragédia szerencsésen áldozata közeli vonatkozásban van Nagykánizsával, mert tíz évvel ezelőtt itt tartózkodott és a szerencsés szerdának volt a házfőnöke. A szomorú, tragikus tudósítás Ziska Gentília volt ferencrendi házfőnök néki szívbemarkoló tragédiáját hozza hírelt, aki tíz évvel ezelőtt kilépett a szerencsésrendből és otthagyta a papi pályát. A nagyképesség, rendkívül képzett listal házfőnöknek a szerencsésrendből való távozása s éles közbene kellett akkor felütnet. Az idő azonban felédit hozott rá, Ziska Gentília magával sodorta a küzdő élet s mint vsúti távirász az életét és dolgozott asszonyvált, aki tulajdonképpen kiragadta őt a kolostor csendjéből. Azóta tíz év múlt el. Ziska Gentília vsúti távirász, mértékletes életű, szorgalmas, csendes, békes természetű ember volt, aki most már mint csekélyfizetésű alkalmazottja az államnak, küzdött a megélhetésért és hagyta maga után az éveket, míg a lelki bánat és az önmagával meghasonlás kezébe adta a végzetes feyvert, amellyel kioltotta életét.

A rendkívül tragikus öngyilkosságról miskolci tudósítónk az alábbiakban számol be: Hónapokkal ezelőtti elhunni miskolci lakásáról Ziska Sándor vsúti távirász, volt ferencrendi házfőnök. Az volt a gyanu, hogy öngyilkos lett, de nem tudták erre bizonyosságot szerzeni. Most a vélelenn felfedte a titkolt. Két diószyóri asszony a Bükk egy elhagyott helyén egy csontvázat és férfihűhakat találtak. A holttest mellett feküdt egy felöltő is, amit az asszonyok eladtak. Később az asszonyok elmondták, hogyan találták a felöltőt, mire az, aki megvásárolta tőlük, jejenést tett a csendőrségnek. Így azután megállapított nyert, hogy a holttest azonos az elhunni Ziska Sándorral, aki öngyilkosságot követett el. A holttest közelében megtalálták azt a 9 milliméteres forgópisztolyt is, amivel végül vetett életének. Holttestét az erdő végül szétrágták, úgy, hogy csak a csontváz maradt meg. Csúldója eltemetési maradványait, hogy a sok lelki szenvedéstől meggyötört ember megtalálja végső nyughelyét.

Elhelyezésre talált Nagykánizsán az anya- és csecsemővédő intézet.

Két hét múlva megnyílik az Intézet és amerikai vöröskereszt kiküldöttel a Nagykánizsán.

(Saját tudósítinktól.) Ismertet, hogy az amerikai vöröskereszt a magyar anya- és csecsemővédelem ügyét csodálatos humanizmussal károlta fel és hogy a Csonka-Magyarországon ötven intézetet állít fel amerikai pénzzen. A hatalmas Amerikai, igazi emberbaráti segítőkész akciójának programját úgy dolgozta ki, hogy Budapest-en 16 intézetet helyez el, a többi pedig a megyeszékhelyeken és a nagyobb városokban állítja fel. A program szerint Nagykánizsán is azon városok között van, ahol az amerikai vöröskereszt anya- és csecsemővédő intézetet állít fel. A Nagykánizsán felállítandó intézet körül — mint Budapest-en többi-ör megírta — el-into kamoly akadályok merültek fel a megfellelő helyiség keresés első napjában úgy látszott, hogy az intézet felállításánál nem lesz semmi. *Sahján* Gyula dr. polgármester buzdog agillat azonban szerencsésen

elhárította az akadályokat és Nagykánizsán megsezerete a rendkívül nagyjelentőségű szociális intézményt. A lakáskérdést ugyanis úgy oldotta meg, hogy a közlelemelés hivatal összes helyiségeket átadta az anya- és csecsemővédő intézet céljaira.

A polgármester jelentésére, hogy az intézet céljaira a helyiségek rendelkezésre állának — az amerikai vöröskereszt megbízottja P. C. Jeans amerikai orvos és Zentai Pál dr., a felállítandó intézet szervező főorvosa tegnap Nagykánizsánra érkeztek, hogy a kizemelt helyiségeket megsezemléljék és a város vezetőkkel az intézet felállításáról tárgyaljanak.

Illetékes helyről nyert értesülés szerint az amerikai vöröskereszt megbízottjai a város által felajánlott helyiségekkel teljes mértékben meg voltak elégedve és nem látják akadályt annak, hogy az intézet a legrövidebb időn belül megkezdje működését. Információk szerint az intézet két héten belül feltételül be lesz rendezve és működésképes lesz. Mint mondották informátorunk — a kiküldött bizottság már intézkedett a helyiségek berendezéséről és a szükséges felszerelési tárgyakat már megrendelte.

Elmondta informátorunk munkatársunk kérdésére még azt is, hogy az intézet diszpenzer jellegű lesz, azaz csak bjáró beteget fog kezelni. Így védelmébe veszi a hetedik hónapos anyákat, a csecsemőket 3 éves korukig kezelésbe veszi, kelengyékkel, tápszerekkel, orvosos és gyógyszerrel ellátja. A csecsemő-otály élén dr. Szabó István, az anya-otály élén pedig dr. Nispanosky Béla I.érthézi főorvos fognak állni.

HIREK.

November

nyalás, hideg teste vima kigyóként becsuszott a városba és a szivekre telerőzt a kopoltas ruhák alatt és uszorás, fojtó ölelésével nem engedte, hogy többé öröme tágujanak ezek a kis életkölompok. November itt van és amerre sikklik, vízzenyőcsék, fátócsák lesznek az utcák, nedvesek a fátád, szegény ember szemek; a kopaszított árva fátón der gyöngyök teremnek és minden ritka, sápasztó ködbe takarózik diderege.

Má minden csupa fázis. De mintha nem annyira az időjárás, nem a napfény dátum, hanem inkább az élet hidegét volna meg. Így, a mi kánizsapos, sürke munkás, robotos székűk fáták, didereg bennünk — mert valahogy nagyon kopoltas, foszladozó rajta a régi meleg, szinas takaró: az őrm, a béka, a hízott jövő reményei. Nemcsak testünk lett libabőrös a fátástól, két ére a vedlett gulya alatt — de a lelkiünk is tehetetlenül és reménytelenülten vergődik, mint szárnyaszegett veréb a kegyetlen szikrázó havon. Meri mi sorunk napjainban csak a novemberi hav ködök hírsátságát érezzük: jön a tél.

Am a fátások, dideregek alatt — mint mag a hó alatt — ott kuporog, ott rezegnek a tavaszok virágj. Örmösebb élet hiálhatatlan gyökere —. Hízynék ezt, hízynék ezt — mert csak vez a hit pótlója az észlelt napsugarat, mely áthatott a sűrű, fojtó novemberi ködön is.

— **Maklón** miss épülnek a kislakások. A „Maklón Priss Újság” közlése szerint Maklón a városi tanács az állami kislakások építését jelentős létszával vette előre a megvalósítás számára fel, amennyiben a Rége vsűti östületnek már előző határozatát alapján megállapította a kislakások felépítésének módját: és intézkedett a versenytárgyalás rövid határidőre kiütésére itán.

Vásárol
bors (tíz és nagyobbval), juhár, (platin) sa, arélfák és
gyümölcs- és magvakat.
Gazdasági és kerlingmagvak,
hámozott zab, kender, féy-mag, madárteleg, káphatók.
Ország József
magkereskedésben, Nagykánizsán
Erszébet-tér 10. Telefonintérbau 130.

— **Gyászrovat.** Vasárnap délután 4 órakor volt a róm. kath. temető halottszínházából az elhalt Magaziné Síta Margit áll. elemi iskolai tanítónő temetése. A gyászszertartáson testileg megjelentek az állami elemi népiskolák tanítói és tanítónői Szabó István I. körzeti igazgató vezetésével és sok résztvevő. A szertartást Pálkics Róger h. plebánus vezette. — Tegnap délután fél 3 órakor temették el a hirtelen halálra elhalt Ollop Lajost, az izr. hitközség alkalmazottját. A megboldogult városunk szülője volt és visszavonultságban csakis hivatalának élt. Szombaton ebéd után hirtelen rosszul lett és pár perc alatt kiszervevődött, 72 éves volt. A gyászszertartást dr. Winkler Ernő főrabbi vezette, aki szép beszédben emlékezett meg az elhunytáról. A szertartás befejezése után az Ipartestület dalárdája gyászdal énekelt, melytől kifejezett kegyelűlet az egyik legreggeli daltestvér emléke iránt. Utána a koporsót elhaltolták. A megboldogultban Ollop Imre, Ollop Ernő és dr. Ollop Mór testvéreket gyászolják.

— **Vitéli bírtokba iktatás.** Nagy ünnepség keretében folyt le vasárnap Szeptember a herceg *Balthány* László dr. hitbizománygyabirtokos által felajánlott három vitéli telekre vités *Zalai* András, vités *Takács* István és vités *Benedek* József zalwármezei katonák beiktatása. Az ünnepélyre az esős idő mellett is igen sok nép gyűlt össze. A kormányzó főméltóságát vités *Szentkirályi* Gyula huszárezredes, a zalwármezei vités-zsolt kapitány képviselve. A herceg képviselője *Barthos* Gyula erdőmester volt. Képviselettelé magát a vármegye, a zalai gyalgalozred, a pirisita rendház és a szeptemberrendi zárdá. Az ünnepvège zászlókkal vonultak ki az iskolák is. A vitéli bírtokba iktatást díszkönyvülés előzte meg, ahol a három vitést a szepetneki polgárok közé egyhangulag felvették. Ezután megtörtént a vitéli bírtokba iktatás. Az ünnepi beszédet vités *Szentkirályi* Gyula székkapitány mondta. A közég fődologszádnak nevében a vitéseket *Fuchs* János volt bíró üdvözlölte. Ezután *Berkovics* plebánus indítványára üdvö lé távlatot küldtek *Horthy* Miklós kormányzóknak és herceg *Balthány* László dr.-nak. A járás nevében *Gyümörey* István fészolgalbíró üdvözlölte a vitéseket. Az ünnepvège az iskolás gyermekek által énekeltek *Himnusz*-szal ért véget.

— **Lázonganak az eszklimók.** A dán kormány engedélyre nélkül senki sem léphet Grönland szigetre. Az eszklimók szerint ennek az intézkedésnek az az intása van, hogy a dánok a grönlandiakat, így elzavva a művelt világ kulturájáról, a jéggel borított erás sziget természeti kincsét és népcsoportját jobban kihasználják. A dán király a gyarmat 200 éves jubileumán alkalomával nemrég a szigetot járta. A vele volt politikuskok ekkor reformokot helyeztek kiáltásba. Az eszklimók: útjelme is elfogyott s most Grönlandban napirenden vannak a lazongások a határzár intézkedéseivel ellent.

(x) **Szerencse számu sorajjegyek** a november 17. és 19. iki. oszti húzásokhoz kaphatok a *Hirschler* társaságban. Fonyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona stb. nyermények. — *Szárvarkahelyekek, szivarpapírok, levélpapírok, képes lapok és játékkártyák* nagy választékban leg előnyösöbten szerzeszitek be ifj *Hirschler* Miksa dohány kisárus és osztályszerszegy főelölösítónél.

— **Németországban havarott.** Oberndorfi jelentés szerint Németország északnyugati részén várható, minden Átmenet nélkül beárfolt a hűvösebb időjárás. Nagyon sok helyről erős havazást és fagyot jelentettek. A láli időjárás hirtelen beköszönése és főleg az, hogy az ősi esős élmáradt, beláthatatlan karokat okoz a német gazdáknak.

— **A napokban érkezik Nagykanizsára a határmegállapító bizottság.** Megítült, hogy a magyar—szerb határmegállapító bizottság Varasdról Nagykanizsára jön és itt fogja folytatni határmegállapító munkáját. Mint értesülünk, a bizottság a napokban fog megérkezni Nagykanizsára. A város vezetősége a bizottság előre küldött magyar tagjaival megkezdte a bizottság szállásának és irodahelyiségeinek kijelölését.

Munkatársunknak alkalm volt a határmegállapító bizottság egyik magyar tagjával beszélgetést folytatni, aki a bizottság megérkezésére és működésére vonatkozólag a következőket mondta:

— A bizottság a napokban fog Nagykanizsára megérkezni. A bizottságban képviselteti magát a négy antant hatalom, egyegy megbízottal, títkárval és a megfelelő számú műszaki személyzettel. Az érdekelt államok, Magyarország és Jugoszlávia részéről összesen nyolcan vannak a bizottságban.

A bizottság Nagykanizsán tartózkodása alatt a *Mura* és *Dráva* szakasz kérdését egészen *Mihajácig* fogja tárgyalni és felülvívés gálya azokat az igényeket, melyeket az érdekelt államok a határkijezítésre tettek.

— **A jó párt!** A Jászberényben megjelent „Jász-Hírlap”-ban olvassuk a következő hírdetést:

Huszonhat éves leányom számára férjet keresek, kereskedőt, ügyvédet vagy orvost, akinek legálább hatvanéve: korona évi jövedelme van. Leányom egészséges, szolid, fiatalos külsejű, mert félsimérsége nem volt. Szépségnek mondható, felsőbb leányiskolát végzett, minden tekintetben művelt. — Leányom háziasan nevelt, varr, főz, gyúr, egész nap kilenc éves kora óta, zeneileg annyira képzett, hogy soprán, alt, tenor és basszúffó hangyan énekel, remekül zongorázik. Szóval olyan tüneményes muzikális, hogy szó nélkül jászák köztiből és énekel hozzá. Négy évig tartana, ha mindaddig eljászana amit el tud játszani. Leányom nálam lakik, saját villában, főnyves körülmények közt, de hát elvége férjhez kell mennie, mert már huszonhat éves, ezért is keresek jó pártit számára. Cim a kiadóban.

(x) **Köztisztviselők közleménye.** Értesítjük a nagykanizsai eszklimók tagjainkat, hogy az elmaradt szeptember hóra járó kedvezményes kenyérlétszámot — 10 éig év eszedék, mert az általunk kiadott blokkszelvényeket a határidőn túl heváltani nincs módunkban. Az októberi kiadás sorrendjéi lapunkban közölni fogjuk. *M. Közl. F. T. Szóvel kezelt, nagykanizsai fiók.*

(x) **Báró Eötvös József** koszorus költőnk orszécsüi iradalmi alkotása a „Mögnyögtt gyermek” műveit az új kiadásban meg ma és holnap, szerdán a *Víg-mozgó Sas Éde* szentárumban. A főszerepet a már orszécsü hírd kis művevűvésze *Szécsi* Ferko játsza a nagy-é művevűvészei representánsaival egyetemben. E gyönyörű komédny műme adóközösvál a magyar irodalomnak egy teljességtűl fűl a tal napvilágra, s hogy mily remekül sikerült misim bizonyítja jobban, minthogy Bécsben a *Kaiser Franz* Kinonur. — Bécs legnyolgyob és legszebb mozija — 3 héten át volt műsoron. Jégvek már délelőtt 9 től váltathatók.

(x) **Tánciskola átállítás.** Ezújon értesítem a tánckedvelő ifjúságot és a volt kedves tanítványaimat, hogy *tánciskolám* február végén a *Polgári* Egyet. nagyteremben megnyitom. Joindulatu pártfogásuk t élve maradjam kíváló tisztelettel *Blagusa* Kéke okl. táncnár.

— **Pályázati hírdetmény.** A szombathelyi körlehet mezőgazdaságvezetői és szakképződi állásra f. évi november 15-éig pályázat hírdetleik. *Pályázhatnak* a) szakképzett, volt tényleges állományú rokkant tiszték; b) szakképzett, Átmeneti viszonyba helyezett volt tényleges tiszték; c) szakképzett, rokkant, volt tartalékos tiszték. Az alhierfalvai katonai kertgazdasági tanfolyam sikeres végzése szakképzettségnek tekintetik. Közlebbi feltételek a szombathelyi körlehetbizottságánál megudhatók. A kérvények közzvetlenül a m. kir. szombathelyi katonai körlehetbizottsághoz küldendők november 20-ig. Az esetleges pályázók a közlebbi feltételekről a nagykanizsai katonai állomásparancsnokságnál szerzeszhetnek tudomást. *M. kir. szombathelyi katonai körlehetparancsnok. 2021/11-1921.*

(x) **Aranyat ezüstöt, brilliánst a legmagasabb áron veszek. KOPÁR órák és ékszerész Nagykanizsa, Deák-tér 12. szám.**

(x) **A kék róka a Urálában.** Táblás ház előtt mutatva be tegnap az *Uránia-mozgó* *Herceg* Ferenc világsiker aratot vigjátékát a *Kék rókát*. A pompás vigjátékot a svéd *Svenska-gyár* vitte filme, már pedig olyan pazar kiállításban, hogy a film méltó pártja a *Vigszínház* *Kék rókájának*. A filmen a főszerepet *Tora Tejca*, a legihesebb svéd színművésznő játsza. A darab kiállítás a legzebb, filmtéchnikája pedig a legképzátosabb. Külön kimagasló részlet a második felvonás pompás bejettje, melyet a svéd csodaballerina *Karina Ari* táncol sok száz ballerinnával. A remek vigjáték Nagykanizsán is a legnagyobb sikerű aratot. A film még csak ma van műsoron. Jégvek egész napon át válthatók a mozgó jéggyépzáránál és előjegyzehek telefonon. A mozgó igazgatósága ezuton közli a közönséggel, hogy a mozit a tegnapi napól kezdve fűli.

— **Aranyat, ezüstöt, platint, brilliánst, aranyfogakat és érmeket a legmagasabb áron veszek. Fied József ékszerész, Sugar-ut. 2. (Fő-ér és Sugar-út sarok) 4 középiskolát végzett fia tanoncul felvétetik.**

SPORT.

VAC—SzTC 3:0 (1:0).
A VAC vasárnap játszotta az órái szezon utolsó bajnoki mérkőzését, és a székeshérvári SzTC jórésztégy csapatát biztos fölénytel 3:0 arányban megverte. A VAC játéka minden dícséretet megérdemelt a bebizonyított, hogy csatársora kellemes diszponálva szép, erdénemes és vesztélyes játékokat tud produkálni. Bakonyi, Palkó és Bojt csatárok vasárnap remekeltek és jól kombinált náadásáikkal csapatukat a szezon egyik legszebb győzelemhez juttatták. Kitűnő formában volt *Vindisch* közpász fedezet is, akinek nem kis része van a VAC nagyarányú győzelemében. A gólok *Palkó* rúgt.

Varga Ferenc egy a maga, valamint összes 1. konvège nevében íjenti, hogy szeretett öccse

Varga Sándor

f. évi november hó 4-én délelőtt 30-ik órában a hátsóköz szerencsének ártalos feltétele után az urban csemeszen elhunyt.

A megboldogult holt telere folyó hó 8-án (kedden) délután 4 órakor fog a róm. kath. temető halottszínházban megemeltetni és onk nyugalmába helyeztetni.

Az engedélyt reménytelőszelést f. hó 11-én d. e. 10 órakor fog a szent Ferenc rendek plebánia templomában az Urnak bemutatni.

Nagykanizsa, 1921. november 6-án.

Aldott legyen emléke! Beke hamvaira!

Mindenki ismeri már az

aranyhegyi borókat

Jemelt kaphatók úttéraktól 24 és 30 koronáért

Sáfrán József

— **Nagy karácsonyi vásár.** A Protestáns Nőegylet dr. Krátka Léváné s Bertényi Elekné urasszonyok vezetésével nagy arányú segélyezési akciót indítottak a szegények felségélyezésére s a református imaház renoválásának céljaira. A Nőegylet már megkezdte a gyűjtést a város területén s heteken át folytatni fogja a vidéken is. Felkeresik a nagyobb uradalmakat s földbirtokosokat s nagyobbára természetbeni adományok felajánlására szólítják fel őket. Az összeggyűjtött adományokból december 10-én és 11-én nagy karácsonyi vásárt rendeznek, amelyen a szegények oldcsón juthatnak élelmi és ruházati cikkekhez. A Protestáns Nőegylet emberbaráti akciója a legszebb reményekkel kecsegtet, ha a város és vidék tehetősei meghallják a város nyomorgóinak szavát a tél küszöbén s megessik a szívük a sok-sok éhező, didergő szerencsétlenek, akik számára nagy segítség egy kiló zsír, liszt, vagy egy pár cipő. Felhívjuk a város minden rendű és rangú polgárát az akció támogatására s kérjük, ne csukják be ajtajukat a gyűjtő hölgyek előtt.

— **A Balaton-Expressz összeültött egy táborvonalat.** A Sopronból kecsk délután induló Balaton-Expressz hibás váltóállítást következtében Lajtaiúfalu állomáson beleszaladt egy előtte álló tehervonatra. Minthogy az expressz már mérsékelt sebességgel haladt, nagyobb szerencsétlenség nem történt, csupán a tehervonat utolsó kocsija aikkott ki a sinekből.

— **Megszűnt a vonatközlekedés nyugatmagyarországgal.** Mint értesülünk, tegnapi nappal megszűnt a Nyugatmagyarországgal való vonatösszeköttetés.

— **Rakovszky István családját is letartóztatják a csehok.** A prágai Prava Lidu című újság jelentése szerint Rakovszky István nemcsak fiát, amint néhány nappal ezelőtt megintük, hanem a Felvidéken tartózkodó feleségét és leányát is letartóztatják és internálják.

— **Visszatartják a párkányi járást.** Palkovics László alispán vezetésével Esztergomvármegye vezetősége jelent meg a Vácotól szaklós határmegállapító bizottság előtt, hogy átnyújtsák a párkányi járás visszacsatolása érdekében a vármegye memorandumát. A küldöttséget Carrei angol ezredes, a határmegállapító bizottság elnöke és Tsuchiya japán őrnagy fogadják. A helyzetet angol nyelven Ludwig dr. főkonzul ismertette, hangoztatta, hogy a párkányi járás lakossága a legutóbbi népszámlálás szerint 38.000 lélek, amelyből mindössze 754 állotta magát tótnak a többi szinmagyar. Carrei kijelentette, hogy a legnagyobb jóindulattal fogja figyelembe venni a küldöttség kéréseit. A helyszíni szemlét legközelebb meg fogják ejteni.

— **Újabb felkelő-sebesültek.** Vasárnap éjjel a szárazvámi felkelőorrát az osztrákok megtámadták. A heves tüzélelésben öt osztrák katona és két felkelő súlyos sérüléseket szenvedett. A felkelőket súlyos természetű has- és karlővésekkel a soproni Erzsébet-kórházba szállították.

— **Az Éger folyó hó 13-án, jövő vasárnap délután a Keresztény Otthon nagyteremében ismét rendezésű előadást tart a keresztény magyarság.** A Balatoni díjtalan tesz.

SAMU JOZSEF

rézfműves és szobítofcsekedő készítő
Alapítási év: 1877.

Készít: Garancia mellett elsőrendű kivitelben különféle rendezőpálinkafüvés karakokat, kőponti, kőszegi vagy társulati szeszfüvésdák, vörösz mosatótűket, szobítofcsekedőket, vizmelegítőköt sít. Mindennemű rézművet készítése.

Állandó raktár.

Nagykanizsa, Deák F.-tér 12.

(a feléteplommal szembe)

31st

— **VAC-ON-SZTC.** A VAC ma tartja az özi színház-utolsó bájokni műtrődzését, amely alkalommal a Jóképességi székesfehérvári csapat, az SZTC-vel mérkőzik. A VAC a következő összeállításban szerepel: Ritter, Jámor—Kölm, Windisch, Haragósz—Balog Boji, Palkó, Bakonyi, Göllész. Tartalék: Szabados, Bóki, Sebestyén. A mérkőztés fél 3 órakor kezdődik.

— **Gyászmlés.** A Nagykanizsai Emberbarát Temetkezési Egyesület vezetősége értesíti a t. lakot, hogy az évi szokásos gyászmlést f. hó 7-én (hétfőn) az aludtemplomban reggeli 8 órakor kezdődőleg tartja meg.

— **A Keresztény Szociális Egyesület** vasárnap, f. hó 6-án d. u. 5 órakor közgyűlést tart. **Elnökség.**

— **Szabóparosok figyelmébe.** Szilvármegye alispánja 27742—ni. 1921. szám alatt, a vármegyei központi hivatalok és a járásk részére 1922. évből szükséges ruházatok szállítása tárgyában versenyfelhívást hirdet. A versenyfelhívási hirdetémet a hivatalos órák alatt a vármegyei irattérben betekinthető. **Az ipartestületi elnökség.**

(x) **Londoni szabászstanár** 2 hónapnyal tanulmányot tart férfi szabómeisterek és segédek részére, melyben az összes létező férfiruha darabok szabását felolósítással mellé tanítja. A tanulmányok résztvevőit önjánják bővebbet megtudhatnak *Cziboly* Ferencnél, Erzsébet-tér 15. szám alatt.

(x) **Szerencse számu sorsjegyek** a november 17. és 19-iki 1. oszt. húszháoz kaphatók a *Hirschler* tőzsdében. Főnyeremény egy millió, két millió, szerencse esetben három millió korona sít. nyermények. — Szivarkahüvelyek, szivarka papírok, levélpapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szerzethetők be ifj. *Hirschler* Miksa dohány kiserus és osztályosorjegy főelárúsiónál.

(x) **A kék rókát, Herceg Ferenc nagysikerű vígjátékát mutatja be hétfőn az Uránia-mozgó.** A rendkívül nagy érdeklődésre való tekintettel jegyáról mindenki előre gondoskodjék.

— **A rókátat egylet** vezetősége ezton értesíti tagjait, hogy befizetését mátdi kezdve az Arany János utcai iskolában eszközl. A mai befizetéseket délután 1 órátdl kezdődnek.

(x) **Aranyat, ezüstöt, brillánst a legmagasabb áron vesznek. KOPÁR órák és ókzerész Nagykanizsa, Deák-tér 12. szám.**

(2) **A Világ-mozgóban** még csak ma került bemutatóra Deszly Alfréd legzenésibőlis magyar rendező rendezésében a „Halál után” című rege kalandor szenzációja a magyar mozgófénykép iparnak s a melynek főszerepét Hollay Kamilla jászai illusztr. partnerivel: — Keddén és szerdán pedig a magyar kultészet örökbecsű műve br. Edvárs József „A megfagyott gyermek” c. költeménye filmre átdolgozva került bemutatóra a kis magyar film-művészet Szécsi Ferike főszereplésével. Ezen előadásokhoz már jegyek előfogyezhetőek

(x) **Felhívás a Keresztény Társas Temetkezési Egyletbe való belépésre.** A temetkezési egyletnek tagja lehet minden rendű és rangú keresztény vallású férfi vagy nő. A belépéskor 20 korona belépési díj fizetendő, továbbá a tartalékalap gyűjtésére havonként 3 korona és az esetleges hallozás alkalmával a temetési öszegnek a tagokra eső része, mint temetési járuléki. A fizetéseket csak a csalátdól teljesíti s az egylet a tagon kívül még a feleségét és husz éves korig a gyermeket is tisztességes ingyenes temetésben részesíti. Az egylet minden temetésen testületileg vesz részt. Beiratkozni lehet Hild temetkezési vállalkozó irodájában és vasárnap délután 4—6-ig a Keresztény Otthonban, *Hermann* ügyvezető igazgató.

(x) **Dr. Kálly Zoltán jogi szemlérluma** Budapest, Andrásy-ut 3. és Szeged, Palavicini u. 3. felelősséget és biztos sikkrel készít elő bármely egyetem és jogakadémia öszkes jogi vizsgájára és az ügyvédi vizsgára. Jegyzetbirtéki! Rekapituláció? Minden felvilágosítást szóval vagy levélben készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatószag.

(x) **Táncanfolyam-megnyitók.** Laky J. József budapesti oklevél táncánár november 7-én kezdi meg táncanfolyamát a Pulgári Egylet dísztermében. A szokásos és divatos táncoknál kivűtdl a szezon legújabb táncait is tanítja. Különb gyermek (babi) kolonok. Különb órák bármikor. Haladó és kezdő csoportok. Összgyakorló órák szerdán, szombaton és vasárnap délután és este a legújabb modern táncok tanításával. Beiratások és előjegyzések naponta 2—6-ig a tánciskola felelősségtében.

(x) **Milhoff Kálmán** helyárusító Zrinyi Miklós-utca 42., ajánlja az újonnan kezdődő sorsjátékra, kökévelvett szerencseszámu osztályosorjegyét. Főnyeremény szerencse esetben három millió korona. Sorsjegyek ára: egész 96 K, fél 48 K, negyed 24 K, nyolcad 12 korona.

(x) **A Berson** gumiszerkesztő olcsóbb a bőrtel. Kíméli a cipőt, a test megerősítését a járassal cökkenki s ezáltal megóvjátja a korai elaradást és a járásnak bizonyos ruhaszámot és konyvedeséget biztosít. Ezek az előnyök a fáradhatatlan olcsó árak figyelembe vétele mellett kézzel foghatóak. Kérlek meg a Berson gumiszerkesztő iránt az érdeklődés általánosan nyitott és rövidesen lezáró, akár férfi, nő, vagy gyermek, cipőjét illeszen gumiszerkesztője felől.

(x) **Röntgenorvosi hír.** Dr. Berger Géza szakorvos *Szudán* 7. sz. *alatti házában*, nagy klinikai készűtdékel (Koch és Sierzel, dezzeai gyártmány) Röntgen-laboratóriummal rendelkezik, amely minden *Röntgen* orvostechnikai *átvillágításra*, idő-, gyors- pillanat *felvételre*, felület- és intenzív hosszantartó legmélyebb be sugárzó *gyógykezelésre* a legkivűtdőbb eredményekkel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 180000 volt feszűtdésűg — 160 volt v. áramból — és 30 amper intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exakte védő- és biztosítókészűtdékekkel ellátva. Röntgenugyarrakkal átvilágítja — orvosi vizsgálatal — igen finom tisztasággal *diagnosztizálhatók* és felvételre: lemezen, filmon, képen (Wintgenfotografia) precizitással rögzíthetők: a koponya, arc és nyaki képletek, a mellbűri és hasbűri szerkezet, a gyűtdvárrendszer, a közpóll és környéki idegapparatus, a csontok, társágok, izületek, a gerincoszlop kóros elváltozásai, megbetegedések, vérzési, gyűtdásai *alküpletek*, jó és rossz indulatú daganatal, mélynemű törések, berpedések, ficamok. Csútdatos hűségűl figyelhetők meg a belső *óramunk* normális és rendellenes mozgásait és az egész tengelyi (nyelőső, gyomor, bél) működés chemismus ép és kóros állapotban. A Röntgen orvostechnika magasszűtdésűl, emelkötű tudományos módszerei a *gyógykezelés* és *gyűtdítés területén* ma már kivűtdelen áttáldaltak: a legkivűtdbbözűtdb bűtdbetegedések (pl. női hajás arcbűtd, fekélyek, szkegék kiűtdések sít.) a chronicus gyűtdák (pl. rheuma, köszvény, tüdőbajok, me hasbűrtályok) a jó- és rosszindulatú gnatok (mint a golyva, emő, gyomor-daganat, méhárk sít.), a belső vérzések (pl. *gyomor*, *hasbűtd*, *hasbűtd* sít.) *gyógykezelésük*nek *előfűtdgyűtdésűtd* *szűtdésűtd* *mezűtdjén*, az *élet* *veszűtdésűtd* *súlyos* *men* *vérdések* *indokoltak* *keűtd*, *pl.* *Orvosi* *tanulmányok* *és* *előfűtdgyűtdésűtd* *d. s. 112-ig. H. 4. J. 1-ig.*

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-nt 13. sz.
Intarriban-telefon 78.
Megjelenik mindig korán reggel

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
sajtóművei, képművei

FELELŐSZERKESZTŐ:
BODROGÓKÓZY ZOLTÁN

Hírofficiálé árak: .
Egyszéves 260 K. Féléves 280 K. Negyedéves 140 K. Egy hónap 80 K. Egy szám ára 3 K

A politikai helyzet.

Budapest, november 8. A politika berkeiben teljes szélesedé uralkodik. A pártkörök egészen elnéptelenedtek, csak véletlenül jön fel egy-egy képviselő. A kormány minden figyelmét a külpolitikai kérdések tartják lekötve. A külpolitikai boykotokkal kapcsolatban különböző híresztelések kaptak szárnyra, azonban úgy látszik ezeknek nincsen semmi alapjuk és a külpolitikai helyzet tisztázása jól halad előre.

Tegnap az a hír terjedt el, hogy a kormány hétfőre tervezi a nemzetgyűlés megnyitását. Félhivatalos helyről ezt megcáfolni próbálják. Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy a kormány valóban foglalkozik a nemzetgyűlés összehívásának gondolatával és az eddigi jelekből ítélve, a parlament összehívása a jövő hét első napjaiban elképzelhetővé válik. Pártkörökben semmit sem tudnak a kormány tervéről. A kormány nem informálja a pártokat. A pártok hangulata iránt sem érdeklődik a miniszterelnök, vagy hogy az egységspárt megalakításának az esélyét illetve sem merült fel novum, csupán a nemzetgyűlés feloszlásának kérdése tartja izgalomban a képviselőket. Az egységes párt megalakítására irányuló mozgalmak csak a mandátumért aggódó képviselők szempontjából érdeklik a kormányt támogató pártok tagjait. A képviselők ugyanis a legkomolyabban veszik a miniszterelnök ide vonatkozó kijelentését és tisztában vannak azzal, hogy Bethlen ebben a kérdésben nem ismer tréfát. Nem kételkednek abban, hogy ha az egységes párt tervét kudarc éri, akkor Bethlen egy pillanattig sem fog habozni, hogy a nemzet döntését kérje ki.

A kiszagdapártban meglehetősen nyugodalom tekintenek a jövőbe és különösen a Nagyatádi frakció hangoztatja, hogy a nemzetgyűlés feloszlata és az új választások kiírása csak kedvező hatással járhat a pártira nézve. Tisztában vannak ugyan azzal, hogy ez esetben Bethlen a választójogot erőlyesen megszüntetné, azonban rámutatnak arra, hogy a választójogosságért annyira megszüntetni, hogy a kiszagdapártjának ne kedvezzen, a mai körülmények közt lehetetlen. A keresztény-pártban e tekintetben még nem alakult ki egységes állásfoglalás. Viszont tagadhatalan, hogy a baranyai választások eredménye bizonyos mértékben aggodalmakat váltott ki a pártban, egy újabb választás eredményét illetőleg.

Az egységes párt megalakításával és a kormány rekonstrukciójával kapcsolatban különösen Nagyatádi elhelyezkedés érdekli a pártot. Az utóbbi napokban egyre erőteljesebben nyomul előtérbe az a felfogás, hogy Nagyatádi kiválása a kabinetből befejezett

ténynek tekinthető és hogy a belpolitikának e döntő jelentőségű fordulata tulajdonképpen Bethlen kibontakozási tervével is szoros kapcsolatban van. Beavatott forrásból azt közlik, hogy ebben a kérdésben most még tisztán látni nem lehet, az azonban kétségtelen, hogy Bethlen minden igyekezetével azon van, hogy Nagyatádi és pártját belekapcsolja a közel jövő munkájába.

A nemzetgyűlés feloszlására vonatkozólag félhivatalos helyről ma olyan közlések láttak napvilágot, hogy a kormány csak végszükség esetén nyul a nemzetgyűlés feloszlásának fegyveréhez és ebben az esetben is csak tavasszal kerülne a sor a választások kiírására.

A valutatánc áldozata.

Budapest, nov. 8. Hivatalosan jelentik: A Foképítánságong Kiss István rendőrtanácsosnál ma megjelent egy Hegedűs nevű ember. Feljelentést tett Darvas József tözsedebimányos ellen sikkasztás miatt. Hegedűs előadta, hogy pár nappal előbb 5000 dollárt adott át Darvasnak, aki ezzel az összeggel nem tud elszámolni. A megbízások lebonyolítása után, e hó 4 én kellett volna már az összeget visszafizetnie, azonban Darvas a leszámolást folyton halogatja. A feljelentés alapján ma reggel beidéztek Darvast és a detektívek előit megjejtett számitások szerint legfeljebb 600.000 K lehet a kár, amit Hegedűs a dollárügyből kifolyólag szenvedett. Folytatván a vizsgálatot, a könyvek átvizsgálása után megállapították, hogy e Hegedűs-ügyből kifolyólag nem terhel büncselekmény Darvast, amennyiben egyszerű tözsedelési ügyről van szó, ezért elrendelték szabadonbocsátását.

A Magyarország értesülése szerint közel huszmillió K-t tesz ki Darvas fizetési kötelezettsége. Hír szerint a bankok, kikkel Darvas összekötöttesben állott, kijelentették, hogy hajlandók kiegyenlíteni Darvas tartozását, de csak akkor, ha a tözsedetanus Darvast örökre kitiltja a tözsedérel.

A Habsburgok visszatérése ellen

Bécs, nov. 8. Cesko Slovo jelenti: A nagyantant kikényszerítette Magyarországól annak a követelésnek az elfogadását, hogy Magyarország határozott nyilatkozatot tegyen a kis- és nagyantantnak, melyben leszögezi, hogy a Habsburgokat sohasem fogja magyar királynak megválasztani. Ilyenformán a trónfosztó törvényt egy nemzetközi szerződés fogja kiegészíteni, mely kötelező lesz valamennyi érdekelt államra. — A lap véleménye szerint jó volna, ha ezt a nemzetközi szerződést legalább a magyar parlament és a kisanant parlamentjei ratifikálnák, hogy ilyen módon kiegészítő része legyen a trianoni békeszerződésnek. Ezzel a Habsburg-kérdést valóban véglegesen elintéznék.

Osztrák csapatok vonulnak be Nyugatmagyarországba.

Bécs, november 8. A Reichpost mai száma feltűnő helyen ezeket írja: A soproni tábornokközi bizottság azon a nézetben van, hogy a soproni kerületben a népszavazást csak akkor lehet megejteni, ha Nyugatmagyarország többi részét 8 nappal előbb Ausztria annak rendje és módja szerint megszállja. A népszavazást tehát kétségtelenül megfogja előzni az osztrák szövetséges csapatoknak bevonulása Nyugatmagyarország azon részeibe, hol nem lesz népszavazás. A népszavazást hír szerint november utolsó hetében fogják megtartani.

Poincare a Habsburgok ellen.

Paris, november 8. A Revue de Monde hasábjain Poincare hosszabb cikkben foglalkozik a magyarországi királycsinnyel. Az elmúlt napokban — írja — újból bebizonyítottuk, hogy milyen szigoruan szem előtt tartjuk szövetségeseink iránti kötelezettségeinket. Károly király és Zita királyné légi utja bizonyos francia körökben újból félbeszette a simpátiát, mely már a király husvéti utja alkalmából megnyilvánult. Am a király váratlan visszatérése nyomban élénk tiltakozásra késztette Olaszországot és a kisanantot és a francia kormány híven nemcsak előző alkalommal tanusított magatartásához, hanem a szövetségeseivel szemben fennálló kötelezettségeket is, azonnal csatlakozott az ő állásfoglalásukhoz.

A svéd futballisták a kormányzónál.

Budapest, november 8. A kormányzó ma délelőtt fogadta a Budapesten tartózkodó svéd sportférfiakat. A kormányzó hosszasan elbeszélgetett a svéd vendégekkel s melegen érdeklődött a svéd sportviszonyok iránt. A svéd csapat tagjaival együtt fogadta a kormányzó a Magyar Labdarúgó Szövetség elnökét is.

Újabb hadifoglyok jönnek Oroszországból.

Budapest, november 8. A második magyar hadifoglyszállítmányban 375 tuzar s lett külügyminiszter távirata szerint e hó 7. vagy 8-ikán fogja elhagyni Oroszországot. A kommunista ellenszállítmány ma vagy holnap indul utnak.

Az utódállamok ülésézése Rómában.

Róma, november 8. A portorosei értekezlet befejezése után Olaszország az utódállamokat ülésézésre fogja meghívni Rómába.

HUNGÁRIA FÜRDŐ

gőzfürdője és kádfürdője

november végén

ismét megnyílik.

Budapest Dohány-u. 44.

Sándor király merénylője.

Lugano, november 8. Athéni távirat szerint tegnap ott letartóztatták Marinkovichot, a Sándor király ellen elkövetett merénylet értelmi szerzőjét. A jugoszláv hatóságok a görög kormányhoz fordultak Marinkovich kidatása dolgában.

Kudarcot vallott a cseh mozgósítás.

Bécs, november 8. A Montagszeitung új részletek közöl a csehországi mozgósításról és azt állapítja meg, hogy a csehek még nagyobb ellenállást fejtettek ki a mozgósítással szemben, mint a német lakosság. Ezzel magyarazzák meg az olyan különleges incident is, mint pl. a brünni, ahol a bevonult tartalékosok egyik csoportja tisztelt az élükön a Wacht am Rein-t énekelve vonult a kaszárnyába anélkül, hogy bárki ellenük fordult volna. A tiszték és előjárók ellen elkövetett fegyelmi vétségeknek se szeri, se száma. Legrosszabbul viselkednek a cseh újonck és tartalékosok, akik a legzabolátlanabbak. Nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy a közelmúltban a pilseni lövészgyárat megtekintő tábornok óva intette a prágai hadügyminiszteriumot, hogy tartózkodjék a mozgósítástól. A tábornok jelentése szerint a lövészgyárakhoz szükséges precíziós gépek legnagyobb része hiányzik. A mozgósítás crendelése alkalmával a keresztény nemzeti és a német nemzeti párt csaknem egész vezetőségét letartóztatták. A háborúsoklás kitörése eseteére már előre összeírták mindazokat a személyeket, akiket megbízhatatlannak tartottak. A német vezetők férfiak jórésze már el is menekült az országból.

Főlemelték az állami tisztviselők napidijait.

Budapest, november 8. A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak hivatalos kiküldetésénél főlászmítható napidíjak főlemeléséről. Az új díjszabás szerint a napidíj az I. és II. fizetési osztályban ezental 300 korona, a III. és IV. osztályban 270 korona, az V. és VI. osztályban 240, a VII. és VIII. osztályban 210 és a többi osztályokban 180 korona.

Lengyelország semlegessége a Felvidékkel szemben.

Prága, november 8. Skirmunt lengyel külügyminiszter ma délelőtt Prágából hazautazott Varsóba. Prágai tartózkodásának célját elérte: tegnap aláírták a cseh-lengyel politikai egyezményt. A szerződés legfőbb tartalma a jóakaratu semlegesség kölcsönös kötelezettsége arra az esetre, ha Lengyelország vagy Csehország há-

boruba keverednék. A két szerződő állam között esetleg előforduló vitás kérdésekben a népszövetségi döntő-bíróság fog ítélni. Csehország Keltgalticiában, Lengyelország pedig a Felvidéken jelent desinteresselent-t. Ha Lengyelországnak Oroszországgal vagy Németországgal vizsgálja támad, Csehország nem fog állást foglalni, csak abban az esetben, ha a békeszerződések forognak veszedelemben. Az egész egyezménynek az értékét az adja meg, hogy az első komoly közleledés bizonyítéka Varsó és Prága között.

Csehországból már lehet külföldre utazni.

Bécs, november 8. A Prager Tagblatt értesülése szerint mátol fogva mindazok az egyének, a 40 évesek is, akik nem tartoznak a mozgósítottak körébe, utelvéi felmutatása mellett szabadon utazhatnak külföldre. Eddig 40 éven alul senki sem utazhatott ki.

A szovjet elbocsjástól százezzer hivatalnokot.

Riga, november 8. Lenin nagyobb be-szűben ismétlenen beismerte a szovjeturalom esődjét és bejelentette, hogy a szovjet revidiálni fogja hivatalnokainak működési körét. A végrehajtó bizottság elnökét felsőidították, hogy egyedül a népnevelés szolgálatában álló 1,200,000 hivatalnok közül nyolcszáz-ezret bocsássanak el.

Zavargás Tokióban.

Berlin, november 8. Londonból jelentik, hogy a japán nagykövethoz érkezett távirat szerint Tokióban zavargások törtek ki.

Lehár ezredes szökése.

Bécs, nov. 8. A Neue Freie Presse jelenti Münchenből: Lehár ezredes bécsi hírek szerint Prágán keresztül Münchenbe menekült. Itteni hivatalos körökben azonban mit sem tudnak arról, hogy Lehár ezredes Münchenben tartózkodnék.

Lengyelország csatlakozik a kisananthoz.

Bécs, november 8. A párisi Journal szerint Lengyelországnak a magyar kérdésben elfoglalt álláspontjából arra lehet következtetni, hogy Lengyelország rövid időn belül csatlakozik a kisananthoz. Az erre vonatkozó tárgyalás hir szerint közvetlenül befejezés előtt áll.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 8. Zürichből jelenti: A magyar korona állása ma: (zárlatkör) —55, osztrák korona: —17, az osztrák bévezelt bankjegye pedig 12 szantim

TÖZSDE.

Budapest, november 8.
Váltópiaci: Német 4130, Font 4825, Léva —, Dollár 1180, Francia frank 8890, Lengyel marka 37, Marka 400, Léva 5200, Osztrák 25, Rubel 51, Lei 601, Szász 1180, Svájci frank 23000. Norvégiank 1095, Frank-100 —, Holland forint —, Bécsi kúreszt —, Részletek: Magyar áll. 2120, Osztrák áll. —, Részletek: Ausz. áll. 210, Lettlandi 700, Kereskedelmi Bank 7950, Magyar-Áll. 350, Beocsi 8570, Dracola 6700, Malanca szem 13850, Szavován 5400, Szigetvári 775, Urányi 2370, Ilmá 3490, Szent 1500, Gutmann 5070, Sog 24540, Duna 4070, Kőszeg 4375, Magyar Cserk 20160, Adria 11300, Szentmihály 3160, Kőszeg 3400, Jozsef-Áll. 1130, Ligák 63, Fiuma 980, Vasmevelő Vilmos 1325, Gőzüzemelő 3000, Konkordia 4125, Déri vasul —.

SAMU JÓZSEF

rézműves és szőlőfecakendő készítő
Alapítási év: 1877.
Kézelt: Garancia mellett elsőrendű kivitelben különféle rendezőpompák, kúszók, kőzetpompák, kúszók, vízszűrők, mosógépek, szőlőfecakendők, vízmelegítők stb. Mindennemű rézművek készítése.
Állandó raktár.
Nagykanizsa, Doák F.-tér 12.
(a felátérőpompáknál szemben) 3161

— 18 korlételre osztják az SHS államot. Mig kifelé az SHS állam külpolitikája ilyen agresszív magatartást tanusit, a belpolitikában a centralizált elérkeztetnek látják az idő: a történelmi erők letörésére és az elszakadsi kísérletekkel való szemámlásra. A két nagyszerb kormányzó-párt: a radikálisok és demokraták az alkotmány alátámasztására és a centralizmus könnyebb végrehajtására törvényjavaslatot dolgoztak ki, a melyben 13 katonaiosztály kerülete osztották a francia departmanok mintájára. Ez a beosztás nem szamol sem a történelmi hagyományokkal, sem az egyes, a történelmi folyamán kialakult országgrészekkel. Megszünteti teljesen Montenegro, meg Hercegovinát és meg az eddig mindig külön kezelt Vajdaságot. Magukat a kerületeket is egy állapítja meg, hogy a még földrajzilag egy letartóított kerületek is egy-egy kerületbe osztja, nem is szólva arról, hogy az eddigi közigazgatási komplexumokat összevissza keveri. A javaslat Boszniait két, Horvátországot öt, Dalmáciát két, Slóveniát két és Szerbiát öt közigazgatási kerületbe osztja. A Magyarországból kiszakított területek a szerb és korlétel közül a harmadik és az ötödik kerületbe vannak beosztva. Szeremvármegye jórészt Zimony, Pancsova, Alibunai és Fehéretemplom városokkal, a belgrádi harmadik kerületbe osztották be. A többi magyar területből Tiszafalja névvel (Pótsai kerület) alakították a szerbiai ötödik kerületet. Ehhez hoztatartozik a Bácska és a Bánát, kivéve az apatini járást és Pancsova, Alibunai, Fehéretemplom által bezárt terület. A törvényjavaslatot a két párt a legrovidobb idő alatt keresztül akarja előszakolni. Mig a centralizált igy akarja a történelmi kerületek szétbontani, addig a király hazatérve, tegnap lezart és katonasággal erősen megszállt utcákon megy remegve és félve a merénylőtől a Skupstinára, hogy az elnyomott és legelémibb jogainkét megfosztott népek szabadságvesztését törölvénre, az u. u. alkotmányra esküt tegyen. Vajnu meddig állhat ten egy ilyen alkotmány, ilyen erőszak és a történelmi erők teljes negatíválás által összetakolt birodalom? Az első szélvúvágig avgy az első ágyudurránásig?

3160 Kétfoldi samu
aranyhegyi ujbороk
Ismét kaphatók literenként 24 és 30 korundért
Sáfrán József Hűsökegyházaiban Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.
„Híszek egy lstenben,
Híszek egy hazában,
Híszek egy isteni örök igazságban.
Híszek Magyarország feltámadásában
Amen”
Makulatur
újságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában

Az ötszázéves Habsburg-uralom Magyarországon.

Albert 1438—IV. Károly 1921.

A Magyarországra szerencsétlenül kimenetelű világháború kiemelkedő mozzanatait éljük át a történelmi napokban amidőn IV. Károlynak, a Habsburg-ház fejének detronizálásával és internálásával megsemmisülni látjuk azt a Habsburg-házat, amely öt évszázadon keresztül uralkodott Magyarországon és ezen idő alatt tizenkilenc királyt adott az országnak. A mohácsi vész után a megálázott és a haloklás idején kerültek hazánk trónjára a Habsburgok és csaknem öt évszázadon át trónoltak ott, sok fájdalom, keserűséget okozva és nemzetnek, míg aztán a Habsburg családból legutoljára jött IV. Károlyt és családját törölték a magyar királyok és az uralkodások jogosultak nevesorából.

Öt évszázados igát razott le nyakáról a nemzet a detronizálással. Hazánk tragédiája, hogy ezt a historiai napot oly körülmények előzték meg, amelyek a nemzeti akaratot erőteljes megnyilatkozását eleve lehetetlenné tették és a Habsburg-hatalom csillaga külső kényszerrel támogatva bukott le a magyar égbolton lefelé való útjában. Ezzel lezárult az ország régi történelme. De mielőtt a megkülömb cimer a kripta előtt végleg befördülne a detronizált királyi pár számvetései helyére eljutna, vessük vissza tekintetünket a történelmi múltba s vizsgáljuk végig a Habsburg uralkodás öt hosszú évszázadát 1438-tól kezdve egészen a maig, az új történelem napjáig.

A Habsburg család multja.

1438-ban koronázták meg magyar királlyá Albertet, az első Habsburgot. Az első Habsburg király növelte a rendek hatalmát s mint nemzeti király igyekezett uralkodni. Sínys, hogy ennek a haláláig hét évi uralkodás után veget velet. H) a Habsburg királyának multján vezeték, ugy találjuk, hogy a nemzetet bekézen élők igen rövid ideig voltak trónon, ellenben azok, akik a nemzetet állandóan hadilábban állottak, ami szerencsétlenségünkre, esztendőken át uralkodtak. Ez is kérehoztott arra, hogy hazánk függetlenségének, nemzeti államának való kitépítés-terén miért haladtunk oly lassu lépésekkel és miért fűződött a Habsburgokhoz a keves jó mellett oly sok gyásos emlék.

Az első két Habsburg: Albert és V. László uralkodásuk nyomán már rövid ideig tartó a függetlenség miatti államunk. Efelehen. A mohácsi vész után a harmadik válságkorszak Magyarországot új politikai változások elé állította.

A mohácsi csatával megsemmisült a királyi, a főnemsi párt is és a köznevisi rend kerekedett felül. A köznevisi rend Szapolyait szerette volna királlyá tenni. *Törvényt is hoznak, hogy idegen nem lesz többé Magyarországot királyi.* A közneviség, különösen V. László uralkodása alatt tapaszta, hogy a Habsburg ház nem bocsátja gyökereit melyen a magyar faldob és nem érheti át azt a nemzeti önállóságot, amely átjárta a magyar rendeket. Jajjal hihozták össze Szapolyai az országgyűlést a rendekkel azon felajánlva szavakkal, hogy nem hiányoznak a főnemsek, akik az ország védelmének és megmentésének ügyére álltak a magyar nemzetnek és nyelvének kiirtásán fáradoznak. A magyarországi egy részét már ekkor nyelvével felvette a Habsburgoktól és az őket körülvevő idegen érdekvilágot.

Külföld a Habsburgokkal.

A mohácsi vész után a nyugati részek főnemessége Ferdinánd mellé állott, — mert

csak a Habsburgok segítségével — akiknek élén ekkor V. Károly, a hatalmas spanyol császár király állott — remélték visszaszerezni Magyarországot történelmi határait. Amely mohón vgyódott Ferdinánd a magyar trónra, annyira közömbösnek mutatkozott a magyar integrációs törekvésekkel szemben. Szigetvár, Kőszeg hősi védelem után elesnek, anélkül, hogy a magyar király segítségére sietett volna. A Habsburg ellenes közhangulatot mindenestre nagyobb elszántsággal ezen esemény. Rásméltó rövid idő alatt a rendek, hogy Ferdinánd csak bástyáknál használja fel német tarományainak megvédésére a kis Magyarországot és mivel hatalma amogy is bizonyos volt, mit sem törődik a történelmi magyar határok visszaszerzésével. Ebben a korban embriójában él még a Habsburg hatalom és uralom Magyarországon nyugati részén, de vele együtt növekedik és erősödik az ekkor meg embriójában lévő ellenzék függetlenségi törekvése, amely évszázadokon át nyílt harcban lobban a magyar Habsburg nemzetellenes törekvései ellen. 161 évig szállotta meg a török hazánk középső részét. Ez alatt I. Ferdinánd után Miksa, Rudolf, II. Mátyás, II. Ferdinánd, III. Ferdinánd követték egymás: a magyar trónon anélkül, hogy a magyar integrációs érdekében igyekeztek volna felszabadítani az országot nagyobb felér a török uralom alól.

A Habsburgok esalóti politikájukkal töredék, magyar politikát követni nem voltak hajlandók. Ebben rejteik eszöjje az örökös harcok, amelyben a nemzet és a Habsburgok állottak egymással szemben. A mohácsi vész után neler időközben a nemzet végya az erős királyiság, amely egyben a történelmi Magyarországot ismét szerezte el is jelentette. A nemzet nem törekszik alkotmányos jogának kiterjesztésére. A nemzeti szabadsággököket a nemzet önként is vállalkozni hajlandó, csak ennek ellenében teljesüljön végya az egységes magyar terület visszaszerzése. Azonban a balkézre habsburgi politika már ebben a korban is nem a nemzet szétvétel akarta megnyerni hanem a szétvétel, amit dötötök és tisztségek atomizálásával el is éri. Így született meg az 1574-iki törvény, amelyben a nemzet lemond szabad királyválasztás jogáról és udvari magát Ferdinándnak, valamint utódainak.

Az idegen befolyás.

A XVI. századbéli harcok alatt idegen zsoldos csapatok lépik el az országot. Égy város gyákran 4—5 nemzetiségű zsoldos véd a török ellen.

Az idegen katonaság idegen vezetői mellett idegen tisztviselőket is alkalmaz a király. Hosszas kiverlevezések után 1548. és 1553-ian törvényben biztosítják a nemzet követelését, hogy az összes idegen tisztviselő és várkapitányok kiküldessenek az országból. A hadsereg vezetése azonban továbbra is idegenek kezében maradt. Az új törvények tehát csak arra voltak jók, hogy a nemzet tisztán lássa, hogy azok semmibevetésével is lehet uralkodni. Az 1569-iki törvény szerint a bécsi haditanácsnál marad a hadi kormányzat, amely már nem tesz különbséget magyar és nem magyar sereg között. Hosszas közigazgatás után az 1588-iki törvény kállítja a magyar királyi hadügyi kormányzat. Tovább maradt azonban a császári hadügyi kormányzat, amelynek hatáskörét nem eszűrtözték az új törvény. Emiatt a törvényben biztosított jog gyakorlatban semmit sem jelentett. A rendek beleunva az állandó harcokba a Habsburgokkal, végre is felnyugodnak aij megoldásában, hogy a tulajdonképpen fűhadikormányzat a bécsi hatóság és csupán a magyar csapattestek állanak magyar vezetés alatt.

A közigyeket a bécsi titkos tanács intézte. A rendek nem érték el itt sem azon törekvéseket, hogy a király az ország sorsát érintő kérdés eldöntése előtt magyar tanácsokat is meghallgasson.

A magyar pénzügy alárendeltsége volt hogy a török elleni hadjárat céljára különböző érdekelte államok adtak össze pénzt,

amit az osztrák császár, a bécsi udvari Kamara és a pozsonyi magyar Kamara kezelte. Az udvari Kamara a dolog természeténél fogva közvetlen kapcsolatot és hatalmat nyer a császári udvar mellett, aminek fogva a pozsonyi magyar Kamara csapán alárendelt végrehajtó szervvé degradálódott.

Az idegen behatás kihatott az ország belügyeire is. A bécsi udvari kancelláriát elhomályosította a magyar kancelláriát. Ennek következménye volt, hogy a Habsburgok a koronára szállt nemzeti birtokokat, főispányságokat, püspöki állásokat és különféle magyar méltóságokat és jóvedelmeket gyakran elajándékoznak külföldieknek.

Lehet-e csodálni, ha a területellenes eszöket nemzetben az örökös közjogi harcokban összegyűjt a gyujtóanyag, az elégedetlenség, amely a XVII. század elején kibolban a Rákóczi-féle szabadságharcban.

A rendek rájönnek a XVI. században a meg-megújuló serelemeket tárgyaló országgyűléseken, hogy a Habsburgok idegen érdekeket szolgálnak és Magyarországnak csak hátrány van abból, hogy sorsát egy idegen dinasztia sorsához költötte. Az érzelmeinek ezen elhidegülése Habsburg királyról-királyra fokozódott.

A kis Magyarországon e korban nem volt szegény a nagy tehetségekben. Báthory István, Bethlen Gábor, Bocskai, Mariniuzzi mind elsőrendű államférfiak és a magyar király tanácsában mégsem vihettek vezető szerepet!

A hadügyek terén a Zrínyiék, a Dobók, a Jurisicsék mind kiváló vezetnek való katonai tehetségek, akik azonban — e korban éppen úgy, mint később évszázadokon át történt — magyar voltaknál fogva hadvezéri tisztséget nem kaptak.

A Habsburgok maguk előttük azt, hogy a magyarok következetes mellőzésével elhidegítették magukat a nemzetet, amelyből csupán a királytól anyagi javukat élvező főurak támogatják a Habsburg érdekeket.

A hatalmi egyensúly megváltozása

A XVII. század politikai kérdelméhez hozzájárul a felekezeti harc is. A kormány a protestánsok ellen van. A vármegyéknek nagyobb része katolikus és így ezeitől nem várhatjuk a protestánsok érdekeinek orvoslását. Az országgyűlésen uralkodó katolikus párt pedig a protestánsok érdekeit nem akarja tárgyalni, mert azok szerintek nem országos, hanem csak helyi jellegűek. A külpolitikai személynk másféle irányítják a Habsburgok figyelmét. — Buda visszafoglalása, az ország felszabadítása s a török iga nével megnevelti a Habsburg királyok hatalmát. Külföldön is sikeretek érenek el. I. Lipót a szentgyörgyi győzelem hatása alatt, mint meghódított tartományal bínik házzakkal. A Bocskai által megérőstött önálló magyar kormányzatot és a vallás szabadságát igyekszik háttérbe szorítani. A nemzet joggal gondolja azt, hogy királyi végké meg akarja törni. Állatlanos elégedetlenséget, forradalmi gondolatot érel meg. A Wesselényi féle összeesküvés ennek következménye volt, amit a király a dinasztia érdekében erőlyes kézzel vére fojtott.

A királyi hatalom növekedése, a folytonos érdekelte hiábavaló tárgyalása az országgyűléseken és azon körülmény, hogy egyes Habsburg királyok országgyűlést ritkán hívtak össze, mivel tudták, hogy azok kellemtelenséget okoznak az örökös gravémekkel, a vármegye hatalmi súlyának, hatalmi erejének erőbítését vezelték. A nemzet a vármegyei élet szűk keretében éli igazi nemzeti életet. Minden vármegye valósságál kis ország, amely szabadon és magyar szemlemben intézi kormányzatát ügyeit. A vármegyei szervezetben tömörült nemzeti osztály itt igyekszik ellensúlyozni a Habsburgok nemzetellenes törekvéseit!

A XVIII. század elején I. Lipót önkényes rendelkezései vérg sértették a török uralom alól még alighogy felszabadult nemzetet. — A magyar alkotmány fellöngatása, a közelmúltban áttelt Caraffa-féle gyilkolások, a pozsonyi törvényszék ítéletei

mind a legjobb termő talaj voltak az elégtelenség élesztésére, ami lökést a protestánsok elnyomása révén átvitelték fölközdött.

A sulyos adók és az idegenek betelepítése kiróbbantották az első szabadságharcot, amit a nemzet II. Rákóczi Ferencel-sín a Habsburg királyokkal megvívott.

A szabadságharc leverése a királyi hatalmat meguvította. III. Károly kihasználja a nemzet gyengeségét és előkészítve az utat az országgyűlés előtt különféle tisztségek és uradalmak ajándékozásával, elfogadtatta a nemzetet az 1722-23. érvényű, amely pragmatika szankció néven ismeretes. A XVIII. század végén még ilig heverthetik a nemzet a másfél század elők uralom és a Rákóczi-féle szabadságharc, valamint a Mária Terézia utáni harcok következményeit — amik hazánk ércs empíntelen-désében és elszegényedésében mutatkoztak —, midőn újból feljutultak a régi sarkok II. József császár király alatt, aki céludatosan orra törkedett, hogy a magyar szuverenitás, az állami függetlenség romjain tartományi vívársá sítve szle haz-nak.

A XIX. század sem ho ott jót a nemzetnek. A dinasztia ércsében viselőnk külletti a Napóleoni háborúk rejtett ércs és pinzálódásait. Ezzel egyidőben a Metternich fele uralom megsemmisíteti törkedett alkotmányunk megmaradt marcat is. A nemzet újból a vármegyeykölből szült a királyi nemzetellenes rendelkezéseire ellen és legutóbbi ször-rendmény sem. Az elrített nemzet és kiralya kövött újból kitörés előtt áll és haszaltan Szechenyi lángémeje, az ércs százados sör-lermek tüzetlét hevitett magyarság fgyvet ragad 1848-ban az udvar és lgy-ésve sít ellérében, amiket V. Ferdinánd kiraly győnye uralma az eddiginél is jobb-n kifejlesztették. 1867-ben nemzet és kiralya kibékülték. Magyarország árnáltsága — legal-bis is luszó lágyszón — biztosítva lett. A Habsburg dinasztia azonban még ezután sem kúp s átérteni hazánk joges törévsreit, az, hogy egy minden telíteltetés ércs. függélen ércs. sít magyar állam a legnyugobb biztosítka a Habsburg családnak, a szlov államok szpanziv törkedés ellenében.

1878. és 1921. évok közé az magyar történelem lapján állami független-gyűnkért vívott veres kördelme nyomán mutatják. A küllelenség tudomású elleni védőharcunkat sőrán követtek a belso egyenlenség testvérharcát. A muhi végzetes csatavesztés allig nyolcvan három év múlva követi történelmi gyászszertés, Mohács. A szabadságnagy évig tartó török hódoltság alatt ércs és harc emésztette a magyarság arját.

A történelmi null tanúságok amellet szólnak, hogy a Habsburg ház ércs századokon át a magyar nemzet minden áldozatkészsége és jóindulata dacára sem volt képes asszimilálódni hazánkban. Egyedül álló jelenség ez a világtörténelemben, amelyben nincs példa arra, hogy egy uralkodóház, mint a nemzeti törévsékekkel szemben álló negatív erő, uralkodott volna ércs századokon át az állam rovására.

A magyar népből rejtő óserő magyarsága meg est, hogy őt ércs század keseeves küzdelmeiben eloláltán is kibirtuk a Habsburgoktól.

Az 1722. év, vagyis a pragmatika szankció óta most szellőt vissza elcsőz a magyar nemreire a királyválasztás joga. Hazánk muljébsől merített bizodalunk, hogy a magyar nemzet az adott helyzethez simuló politikával mai megalázottságából csakhamar kiszabadul és a körülte levő államok halálos ölésszél, amely gazdaságilag teljesen elorsvasztaná hazánkat, ércs századok tanulságaiból merített okos politikai belátással a fogja hártápi.

Angol hang a kormányzóról.

A „Morning Post” elkke.

A „Morning Post” a Károly puccsal kapcsolatosan Horthy Miklósa kormányzóról a következőket írja:

Kelteleurópa új államában a legutóbbi három ezteződó viharai rendkívüli hatolomra emeltek néhány államféfit — a mai kritikus idők természet-lövetelemények-ppen. Csuh-Szlovákiaiban Masaryk, Romániában Averescu, Görögországban Venizelos, Törökországban pedig Kemal jutottak hatalomra és vagy elbuktak, vagy sikerrel működtek — szent, amint a képségekkel és a körülmény-ig engedtek. Horthy admiralis, Magyarország kormányzója érczektől teljesen eltérő tyust képvisel — On Mennyei-féle szociálpolitikus, nem Avereskuhoz hasonló táborok-politit us, sőt nem is olyan tipikus népezér, mint Venizelos vagy Kemal. Az ő nagysága nemzetgyökérségtől emelte őt hatalomra s annak elfogadásában inkább hazafis kötelességet látott, mint vágyainak teljesülését.

Nagybanjól Horthy Miklós, miután három évet az udvarnál töltött, mint Ferenc József császár személys szernyegzője, a háború kezdetén a „Novarr.” hírhírók élre került. 1915-ben az Adrián egy tengeri ütközetben súlyos megsebesült, meg 1917-ben az osztrák magyar flotta parancsnoka lett. A győrszínlet után délnagyszerzégi birtokára vonult vissza s ott a parizsi béke szerződésig övezte a Lomann kiűrésig tartózkodott. Miután Kun Béla bukása elkövetkezett s a románok Budapestet megszállták, Horthy Dunán ut a magyar nemzeti hadsereg fővezére lett s mielőtt a románok elhagyták ércs városát, beorult Bud pestre. Pár hét múlva a nemzetgyűlés egyhangúlag kormányzóvá val szította minál a legveszélyese király-rcsét egyelőre sikerrel függőben hagyott.

Bár tulajdonképpen sohasem volt politikus, megis az ő személye képviselte a magyar politikai élet legértékesebb elemeit. Egy ember, akit töneművés háborus pályafutása mindvégig megvívta a defetizmusnak meg az irányítól is. Annakidején szembentelt a destruktív elkérthetetlen következményeivel és elhatározta, hogy meglesz mindent a roknya dől ország feltámasztására; s újat szavivl: „Nehéz idők ezek, de nem tehetünk egyebet, mint az, hogy teljesítsük a kötelességünket és dolgozzunk lankatalanul, farsadagot meg ismerve.”

Mér az első találkozásánál lebilincseli a szemlelet az admális személyisége, ami ööl kiérteni szinte lehetetlenség. Egyzserűsége, egyenes lelke és képzettsége egy modern ember jellemre enged következtetni. Egy ember, akinek elvei vannak, ki a kötelességtudásnak és hazaszeretetének a mintaképe, aki meg mondani a gondolatait és szavai mögött nem kell rejtett furfangot keresni. Egy férfi, kinek kiváló szellemi értékét ha korlátokba szorítja is az emberi gyolóság, a hazját rajongással szereti, aki a nép körülött áll fel, imei a lelkivilágukat s nem a szavópolgárt, hanem az embertársat becűli bennük.

Elég hársága volt a régi rendszer megváltó sít felismerni és most minden torévsé a nép jóléte felé irányul. Enniat szembe kerül azokkal, akik minden igyekezetükkel azon vannak, hogy feltámasszák a multat és visszazservezék régi privilégiumaikat. Az érczemet nem szokta titkolni. Úgy látszik azonban, hogy elmulasztotta dicsőíteni a demokrátiát, amiért a demagógok elzótók és reakcionáriusok bélyegezték.

Ha azonban less az ország népében annyi józanság, hogy nem engedti magát félvezetelni a szöszatyárokól és ha önszűket és becsűgyukat a közös nemzeti ércs érdekében félreesszik, Horthy még feltámaszthatja Magyarországot és új életre keltheti a szunnyadó magyar jóvöndöl.

— Házasság. Maskó Géza államrend-örési detektiv é hó 10-én tartja eskűvőjét Bihál Etel úrlányával Nagykiszán.

HIREK.

— A beleszalad utaladom új kezében. Mint értesülök, a Budapesti ur-dalom eddigi bérleje, Pogorzicz Sándor 28 millió koronáért megvette a mintegy 2500 magyar holdat kitevő Janka pusztát és Sándor-mezőt. Az új gazda ércsrendelék ér-öt új gyűjtről volt és az irrodalommal is skörven foglalalkozott. A terület azonban felesleges a jövőben. A gazdaságiaknál az ércs ércs pályán nagy szorgalmával, kiváló képesség-öl jelentékeny eredményeket ért el. A megvásárolt uradalmat most mintegy daszignak terditi be és az egész terület list a nagykereseti pincesz szájra. Pogorzicz megvezerre kiváló gazda hírelen áll.

— Kifosztották a szállodában. Tapolcáról jelt-nik: Hus Kolman kezthelyen talolt a Pannonia szállóban alvás közben lenyomott lifozót. A tolvaj állulcsel behatolt a szobába és 8000 korona készpénzt, több ezer korona ércsért és Hus minden ruhaderajját magval vltte. A tolvajai ércs-örörség a nyomozás során megállapította, hogy a tolvaj list Sztrókovics Gusztáv bonnyuk ércsvezöl lövette el, aki a lopott holmivl megcsővölt. A ércsörörség körözölvelet adott ki Sztrókovics ellen.

— Puztít a vörheny Debreceben. A vörhenygyógy Debreceben olyan megdöbt-enő irányokól töltö, hogy az ércs-örörség új hízott-gy gyhangyuan vimondta, hogy az ércs-örörség, elemi iskolák és a középiskolák első négy osztályát három hétre bezárja. Az utóbbi list nép alatt 54 megbetegés közül 15 végződött halállal. Egyébként Hajdúmezye szomvredos községiben is nagyértékben lépet fel a járvány.

— Kongregációl élet. Az Urasszonyok Mária kongregációjában szerdán este 6 órakor Pécely László mezei szorozás előadását. Ugyanó esteötökön, 19 óra este 5 órakor az Urasszony kongregációjában tart előadást. Az érdeklődő hgyétek mindkét este szívesen látott vendékek.

— Mellékor az osztrák hadaró? A legutóbbi bécsi szajókonferencián Haxlmayer alezredés az osztrák hadgyűi hivatal képviselője informálta a sajtót az osztrák „hadaró” számbeli viszonyiról. Az osztrák hadsereg létszáma a saint germáni béke értelmében 30.000 emberben van megállapítva, ebből 1500 list és 2000 listet. Ezt a létszámot azonban, mint a hadgyűi kormány képviselője kijelentette, idáig még nem sikerült elérni, a haderő Ausztria gazdasági és politikai viszonyainál fogva leginkább munkásokból kerül ki; ami a toborzást illeti, a szociá-biztosítgokban minden pártnak egy bizonyi embere foglalt helyet. Ettől az utóbbi intézkedésöl várják, hogy a megengedett létszám már a legközelebbi időben be lesz töltve.

— Az Irodalmi Kör zenekara kivételesen f. hó 9-én, szerdén este 6 órakor a polgári iskola rajteremben ércsorgyárolatot tart. Felértékes kikérölése végett közöl, hogy a rendes ércsorgyárolatok minden külön értesítés nélkül állandóan minden hétfőn és esteötökön este 8-órán vannak a polgári iskola rajteremben. Hírlapi értesítés csak akkor lesz, ha a rendesöl eltérő napon és időben tart a zenekar gyakorlatot. Egyben felkérem a város zenetéröl közönségét, hogy a zenekarba tagként minél többen belépni szíveskedjenek. Jelenkérés próbak alatt a polgári iskolában. Ketting.

Újabb tétel elcsendő, válogatott díszesi
burgonya
sörkezett, mely — új a lélelet tart — az előnévelés történetben hársás szállita, kisebb nagyobb mennyiségben kapható a
Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvény-társaságnál
Geszengyút 6.
Sürgönyom: Trianonbányás. Telefon: 88.

Karácsonyra
a legkedvesebb és legpharosanabb ajándék egy pár
Miltényi cipő
létesen tartós, vagy megrendelésre kapható:
Miltényi Sándor és Fia
cipőgyárban és kisközpén, a város palotájában.

— **A keresztény tisztviselőnk**
 Irredna catálykúrt, melyet az országos gyűlés miatt 6-ról elhalasztottak — 12. és 13-án megtartják. Az estély műsora ugyanazon művészi értékű számokból áll, amelyeket eddig hírdetünk. A fekete tobzozóra a közbeeső idő alatt még nagyobb technikai apparátussal készültek fel. Bodrogközy Zoltán prologusa irodalmi értéke háttérre esett a megrész tragédiáinak. Az estélyre a Polgári Egyesület nagyteremtő ifjúi fogják s így minden leheletébe meg van annak, hogy az estély külsőségeiben is a legstílusosabb bevezetője legyen. Nagykanizsa téli kulturális szezonjának.

— **A hering áldozata.** Kecskemétről írják: Kecskeméten a Külső Szabadsághaton egy 40—45 év körüli férfi holttetést találtak. A hullát kimentve nem sikerült még ma sem megállapítani. Minden valószínűség arra mutat, hogy vidéki ember, mert eddig a határsági közegek közül sem ismerték fel senki. A hullán külérőszak nyomai nincsenek, a rendőrkapitányság tehát elrendelte a boncolást. A boncolás kezdete nem mutatott a halál okáról semmit, csak a tüdőben volt elváltozás, mely a fulladásra engedett következtetni. A boncoló orvos felnyitotta a halott torkát és megtalálta amit keresett, a halál okozóját. Hanem a felfedezés meglepő volt: Egy hering feküdt a torkában, amit nem bírt lenyelni és a torkán megfulladt. Legjobban csodálkozott az orvos, akinek praxiséban ilyen még nem fordult elő. Az sürin megcsik, hogy helyszájkától, gyümöcsőtől, szilvamágtól megfullad valaki, de hogy egy ember egy jól kifejlesztett heringet igyekszik legyűrni a torkán, ez új valami. A halott kiletét még most sem tudták megállapítani. A rendőrség lefenyképzési és ha az ügyészségtől megérkezik az engedély, eltemetik.

(x) **A megfagyott gyermek** című s br. Eötvös József költeménye után új gyöngye a magyar kincses kőzeteknek filmre átvettette lett tegnap a Világ mozgóban bemutatva. A film erkölcsi sikerét misem bizonyítja jobban, mint a zsúfolt ház, melyben a Világ mozgó tegnap részéül. De meg is érdemli a film, mert egy a gyönyörű fotográfia, mint a magyar művészek játéka s különösen a kis Szűcsi Ferkóé, kinek játéka a közönség szemét nem hagyja szárazon.

— **Uj Otthon.** Szép kiállítás és gazdag tartalma újsg jelent meg ilyen címmel nagy-lányok és fiatalasszonyok részére. Előkelő szép irodalmi rész, lássyoknak, asszonyoknak fontos tanácsok szórakozásról, könyvről, divatról, In-társról, gyermekgondozásról, testápolásról, művészi nyomatás műveléséről, szép képek teszik vonzóvá az új lapot, amely tízezer koronás pályázatot tűz ki olvasói közt első számában. Az első szám tartalmából kiemeljük **Kosztolányi** Dező tárcáját, **Ambrus** Zoltán regényét, **Csonkai** versét, „Az otthon”, „Hires szerelmesek levelei”, „A nő kereset”, „A szép nő” stb című rovatait. A lap főszerkesztője **Ambrus** Zoltán, szerkesztője **Sáros** Pál. Edfizetési ára negyedévre 200 korona. Megrendelhető az Uj Otthon kiadóhivatalában Budapest, Ügyág- u. 5

— **Nyilvános közönet.** **Oz. Bogáti** Hajdu Sandorné boldogult férje emlékére mindenszentek sírköveállítását megváltása címén 100 koronát ajándékozott a nagykanizsai ref. templomalapra, amiről háias közönetet mond az egyház előjárósága.

— **Vasmegegyel Általános Takarékpénztár R. T.)** A **Szombathelyi Általános Takarékpénztár** és a **Vasmegegyel Takarékpénztár Részvénytársaság** legutóbb megartott rendkívüli közgyűlésein elhatározták a két intézetnek Vasmegegyel Általános Takarékpénztár Részvénytársaság cég alatt való egyesülését. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdeklésében működő intézetnek alantékeje az egyesülés kezességelvezetése után 3.900.000 koronára és tartalékulaja 9.100.000 koronára emelkedik, míg a takarékpénztár által kezelt idegen tőkék a 100 millió koronát meghaladják. Az igazgatóság elnöke **Dr. Bathanyai Zsigmond**, alelnökévé **Comrad Ottó** a P. M. K. B. igazgatóját választották meg. A közgyűlésen a P. M. K. B. részéről **Herz** Géza a győri fiók igazgatója és **Farkasi Pál** a nagykanizsai fiók főnöke voltak részt.

(x) **Laky J. tánciskolája** a Polgári Egyesület nagyteremében megnyílt. Tanítás naponta. Közös gyakorló órák: Szerdán, szombaton és vasárnap este 8 órakor. A legújabb modern táncok (Shymmy) tanítását, Buziatások és kulmunkat egész napon át, Tanítást intézetben kívüli is vállalnak.

(x) **A pletyka** című 7 felvonásos tragikomikus filmet mutatja be az **Uránia**-mozgó. A film kimondottan amerikai receptre készült, mely a tragédia és a komédia két véglete közt a helyesekek pompás kihasználásáról szinte föltulmulhatatlan trágikomédiát visz a vászonra. A film meséje egy vidéki primadonna körül játszódik le, aki megjel-nésével felborítja a vidéki kisváros egész nyugalmát, tragédiák szünetnek nyomában, békés családok élete lesz pokol s mindez mégis úgy át van szövve a komédia minden változatával, hogy a film felülmul minden eddig megjelent hasonló alkotást. Aki igazán nevetni akar, az el ne mulassza megnézni a pompás műsort, mely csak ma és holnap kerül bemutatásra. Jegyek egész napon át előre válthatók az **Uránia**-mozgó pénztáránál.

(x) **Szerencse szám sorajegye** a november 17. és 19-iki 1. oszt. burázshoz kaphatók a **Hirschler** társaságban. Főnyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona stb. nyeremények. — Szivarkahölvekek, szivarkapapírok, levélpapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szerzethetők be ifj. **Hirschler** Miksa dohány kisúrs és osztálysorsjeggy felárúsítónál.

(x) **Röntgenorvosi hr.** Dr. Berger Géza szakorvos **Sugár-u. 7. sz. alatti házában**, nagy klinikai készülékek (Koch és Sierzel, dezidai gyártmány) Röntgen laboratóriumot rendezett be, amely minden **Röntgen** orvostech-nikai átvilágításra, idő-, gyors pillanatfelvételre, felületi- és intenzív hosszantartó legmelyebb besugárzó **gyógykezelésre** a legkiválóbb eredménnyel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 180000 volt feszítésségig — 150 volt v áramból — és 30 amper intenzitásg terhelhetően működik, a legmodernebb exacte védő-

és biztosítókészülékekkel ellátva. Röntgenugra-
 rakkal átvilágítva — orvosi vizsgálatait — igen finom tisztasággal **diagnosztizálhatók** és felvé-
 tellel: lemezen, filmen, képen (Röntgenfoto-
 grafia) precizitással rögzíthetők: a koponya, arc és nyaki képletek, a mellüri és hasüri szer-
 vezet, a hűgyvárrendszer, a központi és kö-
 nyéki idegapparatus, a csontok, szalagok, izü-
 letek, a gerincoszlop körös elváltozásai, meg-
 betegedései, vérzései, gyuladásai, állkértelei, jó
 és rossz indulatú daganatok, mindennemű tö-
 rések, borperecdések, ficamok. Csodálatos hűség-
 gel figyelhető meg a belső szervek normá-
 lis és rendellenes mozgásai és az egész
 tengetéi (nyelvécs, gyomor, bél) működése
 kémismusa ép és koros állapotban. A Rönt-
 gen orvostech-nika magasszintvonalu, emelkedő
 tudományosa módszerei a **gyógykezelés és gyó-
 gyítás területén** ma már kiményliten áthalad-
 tak: a legkülönbözőbb bormegbetegedések (pl.
 né hajaz arcból, fekélyek, viszketeg kiütések
 stb.) a chronikus gyuladások (pl. rheuma,
 köszvény, tüdőhajok, mell-, hasbántalások)
 a jó- és rosszindulatú daganatok (mint a
 golyva, emlő-, gyomor daganatok, méhrák stb.),
 a belső szervek (pl. gyomor-, bélvérzések
 stb.) gyógykezelésének és gyógyításának széles
 mezéjén, az életet veszélyeztető súlyos mér-
 vezések indokolta **kastrációk. Orvosi rendelés
 és gyógykezelés: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.**

Apró hirdetések.

Hirdetéseket délután 8 óráig válnak fel díjmentes szerint

Jóforgalom vendégfűző szakképzett vagy hadirokanti társ kerestetik, ki az üz-
 levelezést is vállalja. Lakása az üzletnél lesz.
 Bővebbet a kiadóhivatal közvetli. 1550

Elsőrendű
téli fejes káposzta
 és válogatott
burgonya
 minden mennyiségben kapható.
 Káposzta ára kilogrammonként 12 K.
 Burgonya ára kilogrammonként 7 K.
Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa
 Telefon 131. Távirati cím: **Termény.**
 Wagonrendelésekny megfelelő
 árendekény.

ZALAI ÉS GYARMATI
 Könyvnyomda — Könyvhözteszt — Vonalzóintézet

Nyomdai telefon: 117.	Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, nevjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e szakba vágó munkák legizléscsebb kivitelben készülnek. Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állíttatnak elő.	Kiadóhivat. telefon: 78.
-----------------------------	--	--------------------------------

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

Elsőrendű kemény

fejeskáposzta
 a napokban megérkezik.
 Kg. **11 korona.**
 Csakik magántisztviselő, postások, köztisztviselők részére. — Kéjgyezsek hódában felvetelnek.

POLLÁK M. EMIL
 Klinizai-utca 2.

MEGHÍVÓ.

A Király-Sörfőzde Részvénytársaság

t. részvénysel tisztelettel meghívotnak az 1921. évi november hó 19 én délután 4 órakor Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókintézetének helyiségében megtartandó

XXIX. évi rendes közgyűlésére.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovaforrása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Igazgatósági válszások az alapszabályok 20 §-a értelmében.
4. A felügyelő bizottságnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1921 november 3.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni ohajlják, szelvényeiket szelvényekkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókintézeténél Budapestben, vagy ezen bank nagykanizsai fiókintézetének pénztáránál tértívény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései 8 nappal a közgyűlés előtt a t. részvényeseknek betekinthetesen veggett rendelkezésre állnak.

Vagyoni	MÉRLEG-SZÁMLA			Tétel			
	K	ml		K	ml	K	ml
Sörgyári telep és berendezések	2507867	32	Részvénytőke			6750000	
Pénztári készlet	508556	09	Tartalékalapok:				
Értékpapirtárca	2087580	—	* Rendes tartalékalap	150000	—		
Áruk és anyagok	2068000	—	Értécsökkenési alap	K 1700000	—		
Adosok	0889333	27	Gyarapítás	1850000	—	2100000	—
			Fel nem vett osztalékok	45481	—		
			Hitelezők	2867634	95	2903116	96
			Nyereségáthozat mult évről	47237	04		
			1920—21. évi nyereség	1031683	71	1078920	73
	11832036	68				11832036	68

* Az igazgatósági tudtával elfogadása által a rendes tartalékalap 300,000 koronára fog emelkedni.

Nagykanizsa, 1921 szeptember 30.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Szerdán és csütörtökön november 9-én és 10-én

A pletyka

Tragikomédia 6 felvonásban

Az amerikai filmpár különleges sikert aratása, mely a tragikus és komikus helyzetnek szinte példátlanul érdekes változata.

Előadások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyjérek: Pályó 17, szőle 16, kőrszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, kőrszék 8 korona.

Kétfelvetővel bővebbek kedvezményben részesülnek

Borbevásárlási megbízásokat vállal.

bor és terményárukat szállít, ugyanint bura, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkköny, burgonyát, diót, m. ákól ugy kicsinyben, mint vagontelekben a legelőbb napj árakon

Bencsics Ferenc Hahót.

2 koronába kerül példányonként a

Zalai Közlöny

ha előfizet egy óra vagy negyedévre.

Legolcsóbban csakis

Kisfaludi és Krauszál Nagykanizsán

lehet vásárolni,

ahol az alant jegyzett árukból óriási választékokat talál:

Női szövetek duplaszéles 200 K-tól följebb méterenkint
 Gabardin 130 cm. széles szövét 300 K-tól följebb m.-kint
 Strapa női szövét 110 cm. széles 240 K-tól följebb m.-kint
 Schottis szövét 110 cm. széles 225 K-tól följebb m.-kint
 Férfiszövetek 600 K-tól följebb m.-kint

Ezenkívül nagy raktár: Női és mintázott női posztókban, kabátvelourokból, sima és mintázott ruhaselymekből, bársonyok, plüschök, rumburgi vásznak, Schroll-siffonok, tolltartók, köpperek, flanellek, barhettek, mosók, zefirek.

VILAG mozgóképszínház

Erzebet királyó-tér, Szarvas szálloda épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

Kedden és szerdán, Báró Eötvös József halhatatlan költőnek örökbecsű irodalmi alkotása

A megfagyott gyermek

Drámai költészet 6 felvonásban, Főszerepő: Szécsi Ferkó.

Csütörtök és péntek
 Hollay Kamillával Kamilla | Szombati, Falurossza | Az éjszakai előadások 11 órakor kezdődnek

Helyjérek: Pályó 17 korona, I. hely 10 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. | Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadói hivatal: Pó-ut 13. sz.
Teleruban-telefon 78.
Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
szerkesztő: Mátyás

FELTÖLTŐSZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Hírlétszám Árak:
Égés ávra 580 K. Félévra 280 K. Negyed-
évre 140 K. Egy hóra 80 K. Egyo szám ára 3 K

A belpolitikai kérdések megoldás előtt állanak.

Nagyatádi megegyezett Bethlennel. — Nagyatádi megmarad a kormányban. — A parlamenti frakciók zöme sürgősen megalakítandónak tartja az egységes pártot.

Budapest, november 9. A külpolitikai feszültség, mely az antant első jegyzéke óta a belpolitika aktuális kérdéseit teljesen háttérbe szorította, mára látszólag enyhült, úgy, hogy a belpolitikának azok az aggályos kérdései, melyek hetek, sőt hónapok óta várnak megoldásra, újra a politikai érdeklődés, sőt a politikai akció homlokterébe kerültek. Elsősorban természetesen az egységes párt terve, amelyet most már, hogy a kormány tagjainak legnagyobb része, mint a kormányzópártok és az egységes kormányzópártokon kívülül parlamenti frakciók zöme sürgősen megoldandónak tart. Eddig az egységes párt megalakítására irányuló törekvések csak kísérletek maradtak abban az irányban, hogy a kereszténypártnak, vagy a kisgazdapártnak jusson-e a vezérszerep, mert egyik párt sem akarta feloldozni különálló szervezetét és így csak koalícióról lehetett szó. Feltétlenül szükségesnek látszik, hogy Bethlen az egyik pártot tökéletesen megnyerje és ezt a pártot a disszidensekkel és a másik pártból csatlakozókkal vigye be az egységes pártba, mint feltétlenül többséget.

Gróf Bethlen magához kérte Nagyatádi, aki a késő esti órákban kereste fel a miniszterelnököt. A tanácskozások során megvitatták a belpolitikai kérdések egész komplexumát és szóba került a kormány esetleges rekonstrukciója és az egységes párt megalakítása is. Bővebb részletek a megbeszélemből nem szivárogtak ki, azonban az elterjedt hírekből annyit meg lehet állapítani, hogy *nagyatádi Szabó és Bethlen a legjobb kérdésekben megállapodásra jutottak. Mindenek előtt bizonyos, hogy nagyatádi megmarad a kormányban.* Bethlen biztosította Nagyatádi teljes bizalmáról és igyekezett meggyőzni, hogy egy pillanatig sem gondolt arra, hogy az új kormányt az ő részvétele nélkül akarja megalakítani. Ezzel szemben Nagyatádi kiállításba helyezte támogatását és hajlandóságát fejezte ki arra, hogy továbbra is vállalja a földművelésügyi tárca vezetését.

A miniszterelnök és Nagyatádi meg egyezése halomra döntötte mindazokat a kombinációkat, amelyek arról szóltak, hogy Nagyatádi ellenzékbe készül és hogy Bethlen Nagyatádi kikapcsolásával akarja az egységes kormányzópártot megalakítani.

Budapest, november 9. Mára kiderült, hogy Bethlen sem akarta eljeleni Nagyatádi, viszont Nagyatádi sem gondolt komolyan arra, hogy elhagyja a bársonyszéket és ellenzékbe menjen. Az utóbbi napok félreértése

és különösen Bethlen beszéde, amit a detronizációs javaslat beterjesztése alkalmával mondott, eltavolították egymástól Bethlent és Nagyatádi, azonban egy másik órai nyugodt tárgyalás elegendő volt arra, hogy a két államférfi tisztázza a felmerült különbségeket és újból egyesítse őket az ország érdekében megindított nagy munka. Bethlen a tatatóvárosi napokat követő időkben váratlanul előfordult a kisgazdapárttól és a nemzetgyűlés ülései alatt nyíltan a kereszténypárt felé orientálódott. Ez volt az oka annak, hogy Nagyatádi háttérbe szorításáról és a kereszténypárt előnyomulásáról beszéltek nyíltan a pártkörökben. Voltak olyanok, akik ezzel kapcsolatban az egész belpolitikai helyzet megváltoztatásáról is beszéltek.

Magyaróváron elfogták a Hamburg szállóbeli gyilkost.

Budapest, nov. 9. A rendőrségnek sikerült elfogni a Hamburg szállóban elkövetett gyilkosság tettesét. A gyilkost *Schreiter* Róbertnek hívják, Magyaróváron fogták el és tegnap délután szállították Budapestre. Schreiter beismerte, hogy ő gyilkolta meg a Hamburg szállóban *Rusnyák Annát*.

A szerbek folytatják előnyomulásukat Albániában.

Róma, nov. 9. Jól informált helyről származó hírek szerint az olasz kormány erőlyes lépésre készül a szerb csapatoknak Albániába való betörése miatt. A szerb csapatok Albániában folytatják előnyomulásukat és megszállották Alessio erődjét.

Leszerelnek a cséhek.

Prága, nov. 9. A többségi pártok parlamenti bizottságának tegnapi ülésén Benes miniszterelnök bejelentette, hogy leszerelési parancsot adnak ki az 1895/96. és ezeknél idősebb korosztályok számára. A miniszterelnök azt a reményét is kifejezte, hogy a többi korosztályokat is hamarosan le lehet szerelni.

A nagyhatalmak kifogásolják Ausztria halogató politikáját.

Páris, november 9. A nagyköveti konferencia megkapta az osztrák kormány jegyzékét a nyugatmagyarországi népszavazás kérdésében, de aighe less abban a helyzetben, hogy Ausztria kérésének eleget tehesen. Hir szerint a konferencia körében nem helyeslik, hogy Ausztria, uhelyzet, hogy a helyzet feszültségének csökkentésé irányában

működnék, kicsinyes módon halmozza a nehézségeket és még hologetni akarja a velencei egyezmény életbeléptetését. A nagyhatalmak, főleg Olaszország, azon vannak, hogy a velencei egyezményt, melyet a nagyköveti értekezlet már ratifikált, minél előbb megvalósuljon, mert a közép európai feszültség csak hátrányos hatással lehetne.

Lengyelország pénzügyi helyzete.

Krakó, nov. 9. Ponikowszky miniszterelnök itteni tartózkodása alatt a városban rendezett fogadás alkalmával beszédet mondott, amelyben Lengyelország kül- és belpolitikájának aktuális kérdéseit fejtegette. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Lengyelország pénzügyi helyzete jelentékenyen megjavult. A márka esésének veszélyéről már nem lehet szó, inkább attól lehet tartani, hogy az árfolyam emelkedése túlságosan hirtelen lesz. A kormány feladata az lesz, hogy a márkaárfolyamot stabilizálja és szilárd alapot teremtsen a termelési viszonyok számára.

Lloyd George sürgősen összehívta a népszövetségi tanácsot.

Genf, nov. 9. Lloyd George angol miniszterelnök táviratban kérte a népszövetségi tanácsának haladéktalan összehívását, tekintettel arra a helyzetre, amelyet Albániában a jugoszláv csapatok folytonos előnyomulása teremtett, hogy megtegyék az intézkedéseket arra az esetre, ha Jugoszlávia vonakodnék vállalni kötelezettségeit teljesíteni és folytatni hadműveleteit.

Róma, november 9. Politikai körökben elterjedt hírek szerint az olasz kormány erőlyes lépésre készül a szerb csapatok albániai betörése miatt. A szerb csapatok Albániában tovább folytatják előnyomulásukat és már megszállták Alessio erődjét.

A tél katasztrófális lesz Oroszországra.

Moszkva, november 9. Raskel, az Oroszországba küldött segítségbizottság igazgatója memorandumot írt a liga működéséről az éhezé vidékeken. A memoandumban bejelenti, hogy a tél az éhezők számának növekedése várható és hogy ebben az esetben 15 millió ember fog éhezni. A szállítási lehetőségek legfeljebb az éhezők 75 százalékának élelmezését biztosítják. Eddig csak a gyermekek élelmezését sikerült szervezni és a felnőttek élelmezését, amely épp olyan szükséges lenne, el kellett halasztani. A kolera a forró évszak elmúltával magától megszűnt, de tartani lehet a télén bekövetkezendő tüszjárványtól.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 9. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (árlatkor) —47 1/2, osztrák korona: —17, az osztrák bélyegzett bankjegyzé pedig 12 szantim.

Ujabb kommunista csoport indult Oroszországba.

Budapest, nov. 9. A hadifogolykád keretében e hó 7-én újabb 375 magyar fogoly hagyta el Moszkvát. Ezen újabb szállítmány ellenében most a cserkommunisták újabb transzportját irántották utnak. A kommunisták csoportját már összeállították és ma reggel 7 óra 10 perckor a nyugati pályaudvarról el is indultak Riga irányába. Van közöttük egy népbiztos, két halálraítél, 9 élelfogytalan és 14 tíz éven felüli fegyháza itéli.

Az evangélikus egyetemes gyűlés.

Budapest, november 9. A Deák-téri evangélikus polgári leányiskola dísztermében ma kezdődött meg az evangélikus egyház évi rendes közgyűlése. Mí délelőtti 10 órakor kezdte meg a tárgyalást a teológiai bizottság, melynek előadója a holnapi ülésen fogja előterjeszteni a pozsonyi egyetemes csatlандó teológiai fakultás ügyét. Érdekesége ennek az egyetemes gyűlésnek, hogy ezen előzől először báró Solyomosi Lajos, az evangélikus egyháznak néhány évvel ezelőtt megváltott egyetemes felügyelője.

Osztrák járórok Savanyukútj nyomultak előre.

Sopron, november 9. Altmásy Sándor kormánybiztos tegnap Sopronba érkezett, hogy az illetékes körökkel tanácskozást folytasson a népszavazást illetőleg.

Sopron, november 9. A tegnap és tegnapelőtt kiürített területeken osztrák járórok jelentek meg Pecsényéd, Siklósd, Savanyukút és Tormafalu községekben. A járórok a savanyukúti állomáson több ízben feltűntek, a forgalom azonban a déli-vasuton Savanyukútig még tegnap is rendes volt, minthogy a vasút vezetősége a járórok portyázását nem tekintte az osztrák haderő formális előnyomulásának.

A királyi pár és gyermekeik.

Zürich, november 9. Károly király gyermekei egyelőre Svájcban maradnak, de már legközelebb elviszik őket szintén Madeira-ra. Atköltözésük feltétlenül még Karácsony előtt fog megtörténni. A király anyja is állandó tartózkodásra Funchalba költözik.

London, november 9. A Daily Telegraph jelentése szerint Hunyady gróf, Károly király volt főudvarmester és neje Konstantinápolyban csatlakozott a királyi párhoz és követi őket Madeira szigetre. Ottani tartózkodásuk engedélye dolgában tárgyalások folynak.

Newton lord a tévedések kiigazítását sürgeti.

London, november 9. A felsőházban lord Newton kifejtette, hogy Közép-európa mostani világgazdasági állapota elsősorban annak a békeszerződésnek tulajdonítható, melyet az antant-hatalmak Ausztriával és Magyarországgal kötöttek. Mindaddig, míg a nagyhatalmak nem teszik jóvá a végzetes tévedéseket, Európának ebben a részében nem fogják helyreállítani az egységes gazdasági viszonyokat.

A határmegállapító bizottság befejezte vendvidéki munkáját.

Hol lenne az új határvonal. — A kenyérbérlény a vendvidéken. — Fogságba vetett tüntétek magyar nők — 700 letartóztatás a muraszombatli járásában.

Mint ismeretes, a magyar és a jugoszláv határon a Mura mentén egy határmegállapító bizottság működik hónapok óta. Mint most értesülünk, a bizottságnak, amelynek címe „A Magyar és az SHS. határnál működő határmegállapító bizottság”,

befejezte a vend vidéken a helyszíni tárgyalásokat és most egy közbeeső vonalat tanulmányoz, amely a trianoni békeszerződésben megállapított határvonalatól eltérően vonatnék meg és az lenne Magyarország és Jugoszlávia között az új határ.

Hogy mikép és hol fog haladni ez a határvonal, azt persze még nem lehet tudni, a valószínűség az, hogy amennyiben a legelőbb tanács a határmegállapító bizottság által javaslatba hozandó közbeeső vonalat jóváhagyja,

több község Magyarországhoz való visszacsatolásra emelhető.

Ezek a községek elsősorban a trianoni békeszerződésben megállapított határvonal mentén fekvő, de jugoszláv megszállás alatt levő és tulajdonilag magyar községek lennének.

Ez a közbeeső vonal nemcsak V. svármegyére szól, hanem Zalamegyére is és a Truka községtől le, Le. d. v. u. f. u. j. ter. de vidéket érinti. Ezt az új határvonalat tanulmányozza a bizottság és a döntés elől határolt november 10-épre várta tő.

A bizottság főleg a községek gazdasági helyzetére fordította a főszólt a múltán a trianoni vonal mentén fekvő de jugoszláv megszállás alatt fekvő községek a helyszíni tárgyalások alkalmával bejegyezték, hogy gazdasági helyzetük az elcsatlakozástól tartóztatlan és a forgalom és minden egyéb gazdasági érdek Magyarországhoz köli őket, ez érvek folytan van remény arra, hogy a bizottság határmenti községek visszacsatolását javasolni fogja.

A vend vidéken a tárgyalásokkal végzett a bizottság és most Varsádból november első felében atköltözött közik Napkincsi ára, onnan folytatja most Budapest a Mura és a Dráva szakaszon. Ez tudniillik úgy történik, hogy a bizottság Nyugatnémetországnál és a helyszíni szemlék megtartására minden egyes esetben a Mura és a Dráva vidékére kivonul.

A határmegállapító bizottság munkája magyar részről usgyon nehéz volt. A jugoszlávok mindenképpen igyekeztek az ő igazságait bizonyítani. Legsúlyosabb példa erre, hogy a jugoszlávok a vendvidék gabonaelállítására vonatkozólag készítették egy kimutatást, amely szerint a vendvidéken egy millió métermunka gazonterületen nultak ki, amelyből 600 000 métermunkát mint szükségletet állítottak be, a megmaradt 400 000 métermunkát pedig földszéketként mutatják ki. Ezzel szemben a magyar bizottság megcáfolatlan adatokkal bebizonyította, hogy több, mint 500 vagon a hály. y. kenyérmagvakban, amit eddig Magyarországból szállított az ottani lakosság a vendvidékre, részlet aratási munkábró élén.

A vendék körül körülbelül 10 000 ember járt Magyarországra aratásra. Amennyiben ez lehetetlenné válik és nem lesznek a népet ide aratni, vagy pedig a gabonát nem engedik a vendeknek hazaszállítani, ezt a gabonahányt a jugoszlávok nem tudják pótolni. Anyira fejlődött a hány, hogy az előbbi esetben a hely. idők lakossága kénytelen lesz étvándorolni. Ezt különben maga a vend nép a helyszíni tárgyalások alkalmával a határmegállapító bizottság előtt ki is nyilvánította.

Ahol a határmegállapító bizottság keresztül ment, a lakosság mindenhol a legna-

gyobb örömmel és szimpátiával fogadta. A helyszíni tárgyalások során a bizottság autói többször keresztül haladtak Alsólandván. Természetesen a bizottság magyar tagjainak autóján nemzetiszín szalag lobogott. Alsólandva tiszta magyar lakói, de közülük különösen a nők, megható módon tüntettek a magyarországgal mellett minden egyes alkalommal. A magyar bizottság autóját naponta tele dobálták virágcsokrokkal, annak ellenére, hogy a csokdobáló hölgyeket a jugoszláv hatóságok letartóztatják.

A magyar hölgyek ilték fogságukat eddig, míg a bizottság teljesen el nem végzett munkájával és rávette a jugoszláv hatóságokat arra, hogy a munka végétével a hölgyek azt szabadon bocsássák. Anni meg is történt.

A határmegállapító bizottság munkájával kapcsolatban arról értesülünk, hogy a vendvidéki tüntetések alkalmával mintegy 700 muraszombatjárásbeli lakost letartóztatott. A letartóztatott lakosságot Marburgba vitték és ott tartották őket fogva. A külügyminisztérium és a határmegállapító bizottság közbenjárására most már legnagyobbértékű száladalra helyezték őket. A vizsgálót azonban tovább folvik ellenük. A szabadlábra helyezésük a feltétele az, hogy községük, illetve lakói lyük határát nem hagyhatják el, tehát rendőri felügyelet alatt állanak.

A tüntétek egy része, akiknek a letartóztatásuk alkalmával sikerült elmenekülnök, a szentgotthárdi járás községeiben tartózkodók, hogy mikor mehetnek az a menekültek vissza falujukba, az a jugoszláv hatóságok megtartásától függ.

Prohászka püspök nyilatkozata.

Egységes és kompakt keresztény társadalmat kell kialakítanunk. A kurzus lázas, üstötőnös jellege eltűnőben van. Uj gazdasági elhelyezkedésről van szó.

Szeged, november 9.

Prohászka Ottokár, a lángelű püspök, aki az Ebedől Magyarországra gyűgyűléseisen részt vett, a Szegedi Újmezők munkalársai előtt a következő nagyrértékű nyilatkozatot tette:

— H. szerezéltetészeinknek, melyek egymással szudultak ránk, paralizálni akarják, új egységes nemzeti és kompakt keresztény társadalom kialakítására kell törekednünk. Ezt csak önmegnyugtatás és a régi országú állurók mellőzése által lehet elérni.

— Amit kurzusnak hívunk, annak az östötő, lázas jellege eltűnőben van. De ez természetesen is, mert az inkább csak a nagy reakciónak lázas szimpptomája volt. De a keresztény nemzeti kurzus nem jellem, mert az a mi végzetes elmozdulásunk való megállításánál és az új szaksz. g. orientáció felismerésén alapul. Ezek a megállapítások és ezek a felismerések nemcsak hogy nem homályosodnak el beinünk ezidőszámit, hanem egyformán erőben vannak.

— A világgazdasági és túlsúlyban kommunista jellegű östöt érzelmei, melyek egy-egy ház, minden és kaszárnya felgyűjtésének fénylő östötöküket világítják meg, egyre tovább haladnak, a nagy kérdéseket napról-napra tartják és követelők a keresztény nemzeti érdeklődést is folyton igazgálják. Ebből éthető, hogy a keresztény nemzeti kurzus is, mint ezekkel szemben való reakció, östötűsül. Egy új gazdasági elhelyezkedésről van szó és nem liberális vagy demokratá államformákról. Ezekkel szemben könnyebben el lehet banni, de egy új gazdasági elhelyezkedésről és mindig örökös problémák. A egész magyar kommunizmus ezt a problémát csak úgy élénk lobbantotta.

Mindenki ismeri már az aranyhegyi borokat

1921. november 10. 24. 30 koronáért

Sáfran József (székesfehérvári) Nagybánya, Magyarország 24. 30.

HIREK.

— A zalaezerségi közigazgatási bizottság ülésén. Zalaezerségről jelentik: A közigazgatási bizottság tegnap tartotta a havi rendes közgyűlést, melyen az egyes jelentéseket tárgyalták. Az alispáni jelentés szerint a megyében a kihágási esetek a múlt hónaphoz hasonlítva érdektelenül kevesebdek. A megye területén működő csendőrség 444 esetben teljesített nyomozó szolgálatot, melyből kiderítették 433 bűncselekményt. Ezek tetteiként feljelentették 565 egyén, 57 pedig elővezették. A járásbírósg hatáskörébe tartozó kihágás 16 esetben fordult elő, amely mind kiderítették. Ezek tetteiként 17 egyén feljelentett, 1 elővezetett. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozó kihágás 246 esetben fordult elő, amely mind kiderítették. Ezek tetteiként 368 egyén feljelentett, 23 pedig elővezetett. Zalavármegye területén az államrendőrség 106 hónapban és 92 kihágási ügyben, a nagykiszvári államrendőrség 143 hónapban teljesített nyomozó szolgálatot. Zalavármegyéből a zalaezerségi internálótáborban az elmúlt hónapban 11 egyén ölt internálva, akik a társadalom érdekeire, valamint a kövrendre és közbiztonságra veszélyesek. A zalaezerségi fogházban az elmúlt október hónapban 109 férfi és 29 nő, a nagykiszvári fogházban 104 férfi és 85 nő volt tartóztatva. A megyei állategészségügyi főfelügyelő jelentése szerint a száj- és kőrférfjegy a megyében még mindig terjedő, azonban nem rossz indulatú. Ezidőszent 9 járás, 67 község és Nagykanizsa város területe fertőzött. Sertésbáncól 17, sertésvészelt 28 község van fertőzve. Az elmúlt hónapban 5 tüzet volt, melynek a kár értéke 191 825 korona.

— Nagykanizsa város magára vállalja a forgalmi adó behajtását. A forgalmi adóról szóló törvény megadja a városoknak azt a kedvezményt, hogy a közigazgatási területén befolyó forgalmi adó behajtásával a városok azt megbírhassák és a befolyó összeg egyharmadát részesedést juttat nekik. A törvény e rendelkezésnek alapján Nagykanizsa város a pénzügyminiszterhez kérvényt nyújtott be, amelyben a forgalmi adó behajtására vállalkozik. Hi a pénzügyminiszter a város kérelmét teljesíti, úgy Nagykanizsa igen tekintélyes jövedelmhez fog jutni. Hozzáértés számítások szerint ugyanis Nagykanizsa egy esztendő alatt befizetendő forgalmi adó meg fogja haladni a 10—12 millió koronát. Ennek pedig egyharmada 3—4 millió korona. A város kiadása ezzel szemben pedig a legminimálisabb, mert az adminisztrációs költségek alig tennének ki pár ezer koronát.

— Megindul a csomag- és pénzforgalom Romániával. Ez év tavaszán megállapodtunk Romániával a levélpostai felvételiről. A napokban Nagyváradon tartott postai-találkozaton pedig az egész postai forgalmat földelő postiszervezetben állapodtunk meg. A postaszervezmetény a magyar kormány már jóváhagyta. A postafiarfa számítása nemzetközi alapon történik. Ertesztésünk szerint az egyezmény rövid időn belül életbe lép, úgy hogy még karácsony előtt megindul Románia felé és Erdélyi részekkel a csomag- és pénzforgalom.

— Marosvásárhelyre is bevezetik a földgáz. Marosvásárhelyről értesítünk, hogy a városi tanács szerződést kötött a magyar földgáz társasággal, mely szerint zonnai megkezdik a városi földgáz bevezetését munkálatát. A földgázvezeték 22 km. hosszú lesz, körülbelül 16 km. szakasz már be van építve. Marosvásárhely lesz a negyedik város, amely Torda, Marosújvár és Csicsozentmiklóson után a földgáz olcsó olásait élvezheti fogja.

— A keresztény tisztviselők Irredenta estélye. Arra való tekintettel, hogy a keresztény szeretet gyermekvédő müvének 12 én délután előadása lesz a keresztény tisztviselők Irredenta estélyétet szombaton este fél 9 órakor kezdik. Előadás kezdete után az híjak zárva lesznek. A terem futve lesz.

HUNGÁRIA FÜRDŐ

gőzfürdője és kádfürdője

3558

november végén
ismét megnyitlik.
Budapest Dohány-u. 44.

— A „Keresztény szeretet Országos Gyermekvédő Müve” nov. 12 én szombaton este 6 órai pontos kezdéssel a városba diszteremben műsorral összekötött propaganda gyűlést tart, melyre minden nemesen érző, a közügyet szívén viselő lelkes emberbarátot tisztelettel meghív az Egyesület. KÜÖN meghívott nem bocsát szét. Az est programja a következő: 1. Magyar Híszkegy. Himnusz. Enéklí a főgimnázium énekora. 2. Szepessy László: Az Árva karácsonya. Szavalja Baggaró Béla főgimn. v. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Mondja Keményffy Kálmán szentiszéki tanácsos, esztergomvárosi plébános, központi kikötőtű. 4. Mozart II. quartett. E'adók: I. Hegedű Fodor Lajos fő VIII. o. t. II. Hegedű Frank György VI. o. t., mely hegedű Riedl József VIII. o. t., gordonka Dorjain István VIII. o. t. 5. Sik Sándor Jani. Szavalja Jéger Józsa utclány. 6. Tiltás: Nem-nem soha! Éneklí a főgimn. énekora. Beleyóví nyinos. A szónok intenciója szerint az első előadás az intelligenciáé lesz. Vástrnap reggel fél 9-ór a főgimn. és a polgári iskola és iskola tanulói nek fog beszélni a fűlödtömlőmban, délután 4 órakor pedig a Keresztény Othontan tart előadást.

— A svéd és a vidéki válogatott csapat mérkőzése (6:2). Budapestről jelentik: Péntek esteben alig 4000 ember előtt folyt le a vidéki válogatott és svéd csapat mérkőzése. A meccset végignézte Horthy Miklós kormányzó is. Az eredmény 6:2 volt a svédék javára, mely nem reális. A vidéki csapatnak a csatlósora és hátvéd-párja jó volt, a fedezetor és a kapus azonban nem felelt meg a várakozásnak. A svédok szép játékok produkáltak és mintegy kikaparták közörszót a vasárnapi csorbát.

— Nagykanizsa közalkalmazottai kedvezményes szemet kapnak. A közalkalmazotti alkalmazottak nemzeti szövetségének szénkiosztó bizottsága értesíti a nagykanizsai közalkalmazottakat, hogy a kedvezményes szénkiosztása november 20—25-én megkezdődik. Kiosztásra kerül a Kansz és Pongrácz budapesti cég által szállított felsőrendű porosz szén métermentésként házhöz szállítva 35 koronáért. A szénosztás és pénztávétel Springer Gusztáv dr. ny. felügyelő Kistaludat utca 10, a házhöz szállítást pedig Zsohar Gyuláné fuvarozási vállalat végzi. A Kansz képviselője, D'Euseux Aladár ny. máv. felügyelő időnkint ellenőrizni fogja az osztást. A hivatal főnökök felkeretnek, hogy az igényjogosultaktól a szállítási megkezdése előtt az emlitett összeget beszédni és az egyösszegben Springer ny. felügyelőnk kézbesíteni sziveskedjenek. Akik a szemet maguk akarják elszállítani, azoktól csak a szén ára, 20 korona lesz beszérendő. A szénfejto hivatalok felkéretnek, hogy a lakáscímet a jegyzetben és utalványon pontosan töltsék ki. A nyugdíjasok a szén árát és a fuvardíjat szinten nevezett felügyelőnél fizethetik.

(x) Hollay Kamilla a mi új film-művészet csillaga jászai a löszerepet az „Egy az egye” című remek tarsadalmi drámban, mely Peiadan világhírű regénye után készült, fiare az és pántken kerül bemutatóra a Világmozgatóban. A szombat és vasárnap „Faurosza”-hoz jegyek már előjegyzelhetők.

2 koronába
kerül példányonként a
Zalai Közlöny

ha előfizet egy óra
vagy negyedévre.

— A románok az orvosnőket is kötelezik katonai szolgálatra. Az aradi városi hivatal rendeletet kapott, hogy szólítsa fel az összes gyakorló-orvosokat arra, hogy katonai igazolványukkal jelenkezzenek. Ez meg is történt, de természetesen csak a férfi-orvosokat írták össze. Erre a kolozsvári egészségügyi főfelügyelősgő távirati uton küldött utasítást, hogy a nőorvosokat is írják össze, mivel a román törvény szerint az orvosnőket is lehet katonai szolgálatra kötelezni.

— Egy millárd korona értékű ház amit lerombolnak. Ez a hihetetlenül hangzó hír Amerikából érkezik hozzánk. A „jobb halta hazájában is pénz 1 millárd magyar korona. Mégis megőrtött az ez eset, hogy egy ilyen nagyrékű házat kizárólag abból a céből vásároltak meg, hogy lerombolhassak. Gfó Széchenyi Lászlóné Wunderbilt Gladys tulajdonosa volt ez a háromleteres épület, melyet 12 millió dollárért, ami több mint 1 millárd koronának felel meg, vásárolt meg Széchenyiék által egy árszámla, melynek csupan a helyzere volt szűksége. Az űlet perktuálása után nyomban hozzá kezdtek a nagyrékű épület lerombolásához, mert a helyén egy nagy 20 emeletes szállodát akarnak építeni.

(x) Szerencse számu sorsjegyek a november 17. és 19 ki. oszt. huzashoz kapnia a Hirschler társaságban. Főnyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona stb. nyeremények. — Szivarkahüvelyek, szivarkapapírok, levélpapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szereshetők be ifj. Hirschler Miksa Juhász kistrus és osztályorsjegye föt-arutónál.

— Aranyat, ezüstöt, platint, briliánsokat, aranyfogakat és érmeket a legmagasabb árban vesznek. Fried József ékszerész, Sugár-ut. 2. (Fő tér és Sugár-ut sarak) 4 közepikolát vettél ju tanoncul felvételt.

(x) Milhoffer Kálmán főelárusító Zrínyi Miklós-utca 42., ajánlja az újonnan kezdődő sorsjátéka, aközvedt szerencseszámu osztályorsjegyeit. Főnyeremény szerencsés esetben három millió korona. Sorsjegyek ára: egész 96 K, fél 48 K, negyed 24 K, nyolcad 12 korona.

(x) Elvezett egy fekete sziszkin utánutató karmantyú a Csengeri uton. Beestülates megtaláló illő jutalom ellenében adja le a polgármesteri hivatalban vagy a rendőrségen.

(x) A pletyka című 7 felvonásos tragikomikus filmet mutatja ma be az Uránia-mozgó. A film kinonndotón amerikai receptre készült, mely a tragédia és a komédia két véglete közt a helyzetek pompás kihasználásáról szinte fölmúlhatatlan tragikomédiát vis a viszonra. A film meséje egy vidéki primadonna körül játszódik le, aki megjelenezdelve felbontja a vidéki kisváros egész nyugalmát, tragédiák sületnek nyomában, bíkés családok élete lesz pazol a mindez mégis úgy át van szövve a komédia minden változatával, hogy a film fölül minden eddig megjelent hasonló alkotást. Aki igazán nevelni akar, az es ne mulassza megnézni a pompás műsort, mely még csak a mai napon kerül bemutatásra. Jegyek egész napon át előre válthatók az Uránia-mozgó jegypénztáránál.

— Kovács Antal előadása Jókai-ról. A szabad ügyemben ma este 6 órakor Kovács tanár folytatja a magyar regény fejtő dőseről szóló sorozatos előadását. Ezúttal Jókai regényeinek méltatása következik, mielő is varrosszere nagy az érdeklődés a mai előadás iránt. Vasárnap dr. Benisch Arthur budapesti áll. főgimn. igazgató a megszállott területek magyarságának sorsáról tart előadást, melyre szintén már most felvívjuk utóadások figyelmét.

— A román kizsáradpárt zászló-bontása Erdélyben. Kolozsvárról jelentik: A román országos kizsáradpárt vasárnap bontott zászlót Kolozsvárt Boydin Duic szenátor előlétele mellett. A gyűlés elején az elnök bejelentette, hogy a rendőrség eltiltotta az addótervények bírálatát és tiltakozott az alkotmányban biztosított jogok elfelfűkálása miatt. A többek között nagy

hatással beszélt Panaitescu egyetemi tanár és képviselő: Fel kell fordítanunk — mondotta — azt a szocialis rendet, amely hetven százelek alfabetát teremtet. Ebben az országban nyolcvan százelek a földműves paraszok s az értelmiség nyolcvan százeleknek az osztályának a fia s így jogos, hogy az uralom is ezek kezébe jusson. Ghiulescu egyetemi tanár ezeket mondta: Ha a nemzeti párt a gyulafehérvári demokratikus nyilatkozatot szegre akarja akasztani, a kiszagapart követeli magát annak végrehajtására. Itt Erdélyben csak az csinálhat politikát, aki szereti Erdélyt és nem az, aki csak üzérkedni jön ide. Az idejövőknek azért úgy kell dolgozniuk, hogy megérdemeljék az erdélyi polgárjogot. — A határozati javaslat így emlékezik meg a kisebbségekről: A nemzeti kisebbségekre nézve kijelentjük, hogy az állam méltóságát teljesen megőrizve, a gyulafehérvári határozatban megígért jogokat egészen elismerjük és kívánjuk a velük való komoly munkát s hajlandók vagyunk közreműködni, hogy közöttünk polgári testvériesülés alakuljon ki.

A párisi bizottság dönt az elhurcolt vasuti kocsik ügyében.

Portorose, november 9. A magyar kiküldötteknek törekvése főleg arra irányul, hogy a vasuti kocsiknak, első sorban a tartály kocsiknak kiadását kiszékesztik, melyeket a románok a megszállás idején lefoglaltak és elhurcoltak. Ugylátszik, hogy az 1918-ban elhurcolt kocsik kérdésében a döntést a párisi jövátételei bizottságra fogják bízni.

Huszonegy és tizenhárom.

Becs, november 9. A lapok jelentik, hogy 21 magyar felkelő ellenében összesen öt osztrák csendőrt és nyolc vármórt bocsátottak szabadon. Egyedül dr. Egán Imrét nem cserélték ki. A kicsérés a soproni tábornoki bizottság érdeme.

TÖZSDE.

Budapest, november 8.

Valutapiac: Németlen 40⁰/₀, Font 4600, Léva —, Dollar 1235, francia frank 9850, Lengyel mára 31⁰/₀, Várka 480, Léva 5300, Osztrák 22⁰/₀, Rubel 60, Lei 432, Scelin 1200, Svájci frank 24000, Koronadollár 1085, Frank —, Holland forint —, Kézi kifizetés —.

Értékek: Magyar Hitel 5010, Osztrák Hitel 1930, Hazai 600, Jézások 220, Leszkiműlt 775, Kereskedelmi Bank 7950, Magyar-Olasz 345, Bocsim 7600, Draxha 5090, Altlános szén 12600, Szászvári 9300, Sálgyártási 7230, Ürlányi 7950, Bima 3100, Schick 1450, Guttmann 4725, Naxel 24680, Danica 3850, Klotilla 4200, Magyar Cukor 12400, Atria 10500, Atank 3600, Királyor 2850, Bosnyák-Azár 1240, Lipják 585, Thibus 810, Vasnevelő Villamos 1400, Güzellamalom 3000, Konkordia 4125, Déli Vasút —.

Ne fáradjon a szerkesztőségbe,
rendelje meg telefonon a

ZALAI KÖZLÖNY-t

Dunántul legrégebbi újságját, a kereszténység szószólóját. Megjelenik hétfő és ünnep utáni nap kivételével naponta korán reggel a legfrissebb hírekkel, eredeti fővárosi telefon-tudósítással. Előfizetési ára az összes vidéki lapukénál olcsóbb; helyben, reggel házhoz hordva, vidékre postai szétküldéssel egy hóra

50 K

Egyes szám ára 3 korona

☞ Telefon 78. szám ☞

Apró hirdetések.

Hirdetések díjtalanul 6 óráig véletlen felállításban szerelt.

Külön bejárata butorozott szoba magányos ur részére azonnal kiadó. Cím a kiadói hivatalban. 1510

Eladó egy csinos öltött vaskályha, egy kis könyvespolv és egy gyermek iskolapad Nador-utca 7., ajtó 2

Jóforgalmu vendéglőhöz szakképzett vagy hadirokkant társ kerestetik, ki az üzletvezetést is vállalja. Lakása az üzletnél lesz. Bővebbet a kiadói hivatal közvetíti. 1510

Butorozott lakást

egy, esetleg kétszobásat, lehetőleg konyhaszettel keresek.

Minden árt megfizetek.

Címeket a kiadói hivatalba kérek.

Elnörendü kemény

fejeskáposzta

a napokban megérkezik.

Kg. **11 korona.**

Csakis magánüzletilek, postások, köztestviselőik részére. — Előjegyzések iródaiban felvetnek.

POLLÁK M. EMIL

Kinizsi-utca 2.

Makulatur

újságpapír kapható lapunk kiadói hivatalában

Quittner Arthur

határozatlan engedélyezett állományozó

Nagykanizsa, Csangary-utca 13 sz.

Elvállalja világítási vezetékek, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vezárlók, fűzőelvények, rcszekek, fűtőtestek javítását.

Min. 2000 Ft.

villamos munkálatokat

gyorsan elkészítők, anyagok és égők raktáron kaphatók.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor kezdődnek

Szerdán és csütörtökön november 9-én és 10-én

A pletyka

Tragikomédia 6 felvonásban

Az amerikai filmpar különleges sikerű alkotása, mely a tragikus és komikus helyzetnek szinte példátlanul érdekes változata.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órákor.

Helyek: Páholy 17, szűle 16, kőrszék 14, fenntartott terem 12, támlásszék 10, körzék 6 korona.

Kétfelvonású 500000 Ft. kedvezményben részesülnek

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

Vásárol

hász- (kis és nagylovak), juhár- (plután) fa-, aszól-fak és

gyümölcs-magvak.

Gazdasági- és kertmagvak, hámozott szőlő, kender-, fűnyug, madarcsesep kaphatók.

Országh József

magkeskedésében, Nagykanizsa

Brzsebet-ter 10. Telefon interurban 130.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

Csütörtökön és pénteken Hollay Kamilla fellépéssel

Egy az eggyel (Kamilla)

Pelldan híres regénye nyomán.

Szombaton és vasárnap Falurossza Jégycék már előjegyezhetők.

Helyek: Páholy 17 korona, I. hely 10 korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona. Előadások hétköznap 8 és fél 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órákor. Pótlás kezdés!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatali Fő-ut. 13. sz.

Interurbán telefon 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

személy. képviselet

FELTÖLTÉSREKÖZELT

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Hírlétszám ára:

Egyszeri ár 500 K. Féléves 200 K. Negyed-
éves 140 K. Egy hónap 50 K. Egyes szám ára 3 K

A kereszténypárt memoranduma.

Rubinek kész támogatni Nagyatádit. — Az egységes párt a kiszagdapárt platformja szerint jöhet csak létre.

Budapest, november 10. Nagyatádi pozíciója nemcsak a kormányban, hanem a kiszagdapártban is megerősödött. Rubinek, aki ez időszert Balatonfüreden tartózkodik, értesítette Nagyatádit, hogy kész erőteljesen támogatni a párt egységének megővására irányuló ügyében. Rubinek közölte Nagyatáddal, hogy ma már természetesen nem ragaszkodik a 11 ponthoz és reméli, hogy sikerül minden nézeteltérést kiküszöbölni és ezáltal megtudják övni a kiszagdapártot a felbomlás veszélyétől.

Ezek után valóban nem kell tartani attól, hogy a kiszagdapárt jobboldali frakciója a kereszténypárttal körülte lehetővé teszi a miniszterelnöknek az egységes párt megalakítását abban a formában, mint ezt Bethlen eredetileg terve vette. Nagyatádi semmi körülmények közt segy egyezik bele a kiszagdapárt felbomlásába és ezért az egységespárt, amennyiben egyáltalában létre jöhet, csak a kiszagdapárt keretén belül alakulhat meg. Hogy a kereszténypárt eiben az esetben hajlandó lesz-e az egységes pártban való részvételle, azt e pillanatban megállapítani nem lehet. A kiszagdapártban sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a kereszténypárt egy részében meg van a hajlandóság arra, hogy Bethlen az egységespárt megalakítására irányuló törekvésében feltétlenül támogatja.

Mint beavatott forrásból közlik, a kormány majd csak a soproni népszavazás után mond le. Még a tábornoki bizottság döntése nem érkezett meg, de általában azt hiszik, hogy a népszavazás e hó 17-ike táján lesz és alkalmasint erről van meggyőződve Bethlen is, aki pártalakítói hódmeszövársá helyi beszédének idejét november 20-án tűzte ki.

A kereszténypárt most megismélti azt a memorandumot, amelyet annakidején, a miniszterelnök pécsi beszéde előtt, Bethlennek átnyújtott. Még a mai nap irásban nyújtják át a miniszterelnöknek azokat a kívánásokat, amelyeket a párt a kormány és a nemzetgyűlés munkaprogramját illetőleg támasztott.

Információk szerint a kereszténypárt azt kívánja, hogy a kormány küszöbölje ki mindazokat az akadályokat, amelyek a földbirtokreform és a háhlyévtörvény végrehajtását akadályozzák, mert a párt előkelő szándéka, hogy egy ház törvénynek a legteljesebb mértékben érvényét szeressen. A memorandumban egyébként széleskörű szociális program megvalósítását kívánják a kormánytól. Így az ipartörvény revíziójáról szóló javaslat revízióját, a munkáskérdés-

rendezését, a tisztviselők megélhetésének lehetővé tételét és olyan erélyes intézkedések egész sorozatát, amelyek az immár lúrhietlen drágaságot le lehet törni.

A párt hangsúlyozza a memorandumban, hogy a kormánytól most is csak munkát, erélyt és a közérdekű kérdések megoldását kívánja, de semmi személyes kikötése nincsen.

Kiszagdapárti oldalról a következő információkat adták a jelenlegi politikai helyzetről:

— A kiszagdapárt soha sem volt egységesebb, mint ma. Rendületlenül áll a 10 pont alapján! Még azok is csatlakoztak ahhoz a leszögezett állásponthez, akiknek a királykérdés megoldásában a multiból némi aggodalmak voltak.

— Az egységespárt most kizárólag a kiszagdapárt platforma alapján jöhet létre. Még azok a politikusok is, akik Bethlen annak idején Pécsre kísérték és Nagyatáddal szemben az egységespárt politikáját címezték, egyhangulag Nagyatádi mellett vannak. Egyébként sokkal nagyobb és még erősen háttérben lévő kérdések irányítják a politikai helyzetet. Ezekről majd csak hosszabb idő múlva lehet beszélni. Egyet azonban bizonyosan mondhatok, hogy a román Ferdinánd soha magyar király nem lesz.

Azok a hírek, hogy Nagyatádi kedvét veszítve ott akarja hagyni a földmivélségi minisztériumot és hivaival együtt ellenzékbe megy, azt a meggyőződést érelték meg a kereszténypárt tagjaiban, hogy az új egységes párt gerincét ők fogják alkotni és hozzájuk csatlakoznak a kiszagdapártnak azok a frakciók, amelyek nem követik Nagyatádit a nemzetgyűlés baloldali padjaiban. Tegnapi szomban Nagyatádi váratlanul megegyezett a kormányalókl, aki kijelentette, hogy nem is gondol olyan kormányra, amelynek a kiszagdapárt vezetne nem lenne tagja és hogy ragaszkodik ahhoz, hogy Nagyatádi továbbra is földmivélségi miniszter maradjon.

Nagyatádinak az az álláspontja, hogy a kiszagdapárt politikai szervezetét és bizonyos tekintetben volt függetlenségét megtartja az új alakulásban is.

A kereszténypártban tudják, hogy a kiszagdapárt egységesen áll vezére mellett. Ebből arra a következtetésre jutottak a kereszténypártban, hogy az egységes pártban a domináns szerep a kiszagdálnak jut és ez az oka annak, hogy a memorandum megővegezésénél azoknak az előja lesz irányadó, akik a miniszterelnök és a párt közt meg-

lévő ellentétet akarják kielezni és azok ugy velük, hogy leghevesebb, ha a párt a végleges eredmény kialakulásáig várakozó álláspontra helyezkedik.

Az evangélikus egyház tiltakozása.

Budapest, november 10. Ma kezdődött meg az evangélikusok egyetemes gyűlése Budapesten. A gyűlés tiltakozói az ellen, hogy a nemzeti hadsereg védőszentje Kapiztrán János lett. Ennek indoklása az, hogy a nemzeti hadsereg bár keresztény, de semmi szín alatt nem katolikus. Ezenkívül tiltal azni fognak Prohászka Ottokár frankfurti beszéde miatt. Tudnillik Prohászka a reformátusok kivonulása a római egyház kebeléből az első forradalmi ténynek bélyegezte és ezt végső okként szerepelteti a következő forradalmaknál. Szerinte a következő forradalmakat, tehát a francia forradalmat, a 71-es francia kommunét és a világháború utáni forradalmakat és a bolszevizmust a reformátusok okozták. Ez a két tiltakozás képezi az egyetemes gyűlés legfontosabb pontját.

A márka esése nyugtalanítja a franciákat.

Páris, november 10. Az egész francia sajtó egyhangulag nyugtalanúságot fejezi ki a márka esése miatt, minthogy e körülmény súlyos következményekkel járhat a jóvátétellel illetőleg. A lapok megállapítják, hogy a német kormány ezzel könnyebbé teszi és sarkalja a német kivitelt és ezzel elősorban növeli a német vagyont, mert a német ipar ugyazólván naponkint jói valutára cserélődik ki. A lapok sürgetik azoknak az intézkedéseknek a megtételét, melyekkel Németországot kényszerítik vállalt kötelezettségei tiszteletben tartására. Az Echo de Paris közli, hogy Millrand a jóvátételi bizottság tagjaival tegnap hosszan értekezett, mely alkalommal állitilag rendkívül szigorú rendszabályok életbeléptetését vették tervbe. Allitól meg minisztertanácsot fognak tartani a márka esése ügyében.

Éjféltkor általános sztrájk kezdődött Rómában.

Róma, november 10. Az általános sztrájk proklamálása után a népházból elvonuló sztrájkolók nagy tömegben a város belseje felé fordultak. A lovasgárdia feltartóztatta és szétszórtu őket. A sztrájkhoz a nyomadások is csatlakozt-k, így a lapok meg sem jelenhettek.

Bécs, nov. 10. A fascisták kongresszusából kifolyólag Rómában véres összeütközés volt a fasztek és a munkások közt. A római munkásmozgalmak a november 10-én az általános sztrájk problémáit, mely ma éjféltkor kezdődött.

Pinkafő magyar akar maradni.

Sopron, november 10 Pinkafő nagyközség küldöttsége felkereste *Guillaume* tábornokot, kérve, hogy járjon közbe, hogy Pinkafő magyar maradjon, mert a lakosság nem akar elszakadni az anyországtól, azonban a város ipara sem tud Magyarország nélkül létezni. A tábornok megígérte, hogy illetékes helyen közbe jár.

Sopron, november 10. Sikléd községben osztrák jövrők jelennek meg, akik elvegytek a mulatózó legények közt. Éjfél felé a legények elvették a fegyvereiket és elkergették őket.

Költöznek a király gyermekei.

Bécs, nov. 10. A Süsslviche Correspondent jeleníti Zürichből: Miután Károly király és kísérete elhagyta Hartenstein, Károly király gyermekei a vierdrüdtáli tótól a szentgalleni kanton kormányának bejegyzésével Mária Terézi hurogú kisvárosában a Rohschach melletti Wartegg kastélyban költöznek. Amikor Károly király a forradalom után Svájcba jött, legelőször e kastélyban lakott.

A montenegrói köztársaság.

Bécs, nov. 10. Podgoricéből táviratozik, hogy a montenegrói felkelők kiküldötték a montenegrói független köztársaságot. Szerb csapatok után vannak a felkelők leverté.

Róma, nov. 10. A montenegróiak felhasználják a szerb-albán viszályt és felháradtak Jugoszlávia ellen. Egy montenegrói zászlóalj megszállta Lovcena hegyet, mely igen fontos stratégiai pont.

December közepe előtt szó sem lehet a népszavazásról.

Bécs, november 10. A bécsi külügyminisztérium közli, hogy a velencei megegyezés Nyugatmagyarországnak a felkelőtől való megzsidósítását tényleg határidőhöz kötötte és pedig három héten belüli időre. A népszavazás azonban nem ettől számítandó 8 nap múltán, hanem akkortól számítandó, amikor Ausztria tényleg átveheti és át is veszi az uralmat. Mind-egyed még a megegyezés ratifikálása sem történt meg. Nem felel meg a valóságnak, hogy a Burgenlandból kivonultak a felkelők. Az osztrák kormány nem vehette át a hatalmat Burgenland felett, erre még csak felszólítást sem kapott, mert ennek előfeltételei nincsenek meg. Szó sem lehet tehát arról, hogy a népszavazás már aktuális lenne. Ha a velencei megegyezést Ausztria és Magyarország nyomban ratifikálná is, Ausztria akkor is csak három hét múlva venné át Nyugatmagyarországot feltéve, ha addig a megkívánt előfeltételek biztosítottak és csak ezután lehetne megtenni az előkészületeket a 8 nap múlva megtartandó népszavazásra. Erről tehát december közepe előtt szó sem lehet.

A király egyik repülőtszjtét kiutasították Svájcbaól.

Zürich, november 10. Zimmetmann bajor kapitányt, aki IV. Károly repülőgépen hozta Svájcbaól, kiutasították a jógu-utlan repülőgép használat címén le fogják tartóztatni.

SAMU JÓZSEF

vözműves és szőlőfeskendő készítő
Alapítást év: 1877.

Készít: Garancia mellett elsőrendű kivitelben különböző rendszerű pálinkafőző kazánokat, központi, közésgél vagy tartuszerű szeszfordékat, vörhész mosóulatöket, szőlőfeskendőket, vízmelegítőket stb. Működőműveket készítesz. Állandó raktár.

Nagykanizsa, Deák F.-tér 12.
(a főtértemplommal szemben) 394

Albániót kiűritik.

Paris, november 10 A nagykövetsök tanácsa elhatározta, hogy interpellálni fog a belgrádi kormánynál, hogy visszavonja az Albániában tartózkodó jugoszláv csapatokat. Albánia határa végvérvényes, mert azokat a nagyhatalmak illetékes szövetségi bizottságai elismerték.

A Szmcresányi-Benkő affér ügye.

Budapest, november 10. A Szmcresányi és Benkő affér ügyében az a hír jelent is, hogy az eset a katonai bűnelbíróság elé kerül. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a tárgyalások során a katonai bűnelbíróságról szó sem esett. A tényállás az, hogy Szmcresányi szeptédel felük nevében felajánlotta a fegyveres dögletét, Benkő szeptédel pedig bejelentette, hogy felük a feletts katonai hatóságának tesz jelentést az esetről és amig az a válasz nem érkezik, kérté a tárgyalások felüggasztását. Ehhez a másik fél szeptédel is hozzájárult és a tárgyalások egyelőre megszüntek.

TÖZSDE.

Budapest, november 10

Váltópapok: Nyolcsz 41.5, Font —, Léva 160, Holland 1245, Francia frank 3700, Lengyel márk 387, Mária 523, Lira 4000, Osztrák 211, Rubel 47, Lsd 860, Szokol 1220, Svájcl frank 22000, Koronásárny 1180, Fiank-fianc —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 10%.

Értékek: Magyar Hitel 2100, Osztrák hitel: 830, Hitel 500, Jelzálog 210, Lászlóhitel 785, Kereskedelmi Bank 7925, Magyar-Olasz 225, Beszélő 8100, Dracbe 6000, Altalános sz 13100, Szászárty 5200, Salföldiár 8000, Nászár 8200, Rima 3100, Schick 1463, Gullmann 4000, Nászár 24300, Danica 3726, Kiolli 4075, Magyar-Cokor 10860, Ajka 10860, Atisankia 3750, Úralky 3400, Bonyhár-Agár 1335, Ljiljak 808, Phöbus 800, Veszprém Vilmos 1460 Giszelmalom 3500, Koronás 4250, Déli Vasút —.

— Repülőgéppel a hernyök ellen.

A repülőgéppel Amerikában a gyümölcskereskedés használt fel egy ötletes farmer. A Quid altannban Harry B. Cowannek remek szöggyűmölcsös van, amelyben a hernyók annyira elszaporodtak, hogy az egész gyümölcsösöt pusztulásnak lehetett félteni, Amde megt látnak az orvosától a fegyverszudalemnak. A repülő állományról repülőgépet és egy pilótát kötelezték ki a farmer. A hatalmas (Imos arzenollal telt) permetező készület a repülő gép aljára erősítették és felülről repülőközben fesskendőzték le a mérget a fergékig: elterpett gyümölcsfákra, Össz gyümölcsfára is tiszáz font mérget permeteztek szét, de nem is maradt a jóékonny hatás, másnap már a hernyók milliói dögölnen hevertek a fák aljában.

3-60 Kétfoldi aranyhegyi ujbork

3-60 Kétfoldi aranyhegyi ujbork
3-60 Kétfoldi aranyhegyi ujbork
3-60 Kétfoldi aranyhegyi ujbork

Mi turániak.

Vergődök lelkem egész meglévő letemre hívni honnet-kezt én testvérem, il derék, becsületis magyarak. Itt a „Nagy Halott” előttünk, próbáljuk kelteni, de nem mozdul, mert minden keltegetésünkre egy egy szemernyit feljebb verjük a tort a sebhe, amit a bulák, a ziványok, n gyávák, az ördögök vertek édes hazánk testébe. Míg e balkezes mentést látom, elrepül a lelkem messze keletre, mikor e halott hazai ifjú, hős, diadalmas volt. Ming-Ruth a hősök leverője, aki pusztá kézzel megfojtotta a sárgasörényű nagy kutyát, uralkodott a nemzetén. Dicsőség, babér övezte a fiatal nemzet homlokát.

De Isztár az Urdnug leánya megirigyelte ezt a dicsőséget, mert Ming-Ruth a hősök nemzője, vissza dobta Nyugat országok szép szemé kedvéért a felje nyujtott kezét. Atok, nehéz, keserves turáni átok nehezted a nemzetre. Ming-Ruth íni a szép „Enkeu” kedvéért kardra kapta.

Aztán megcsúnt a dicsőség, de a nyomorúság nem. A turáni felföldön az átok határára kiséradtak a vizek és a civdő testvérek elmentek heten hátfelé. Az egyik a jéges ósraira, a másik a nagy hegyek labaláira, a harmadik puszták sárga fővényére. Hunor a legerősebb, elvígatott népével messze nyugatra, hogy egyedül, idegenül ott pusztuljon el a Nagy Atok alatt a Duna-Tisza köze aranyos rónián. A legfiatalabb, a jószágos Magyar, jó spáhos legközelebb telepedett meg a Dajk vize környékén és csak szűlei szászára nyuló élete végzetével kell fel messze utjára szeretet testvérei után.

És megtörtént a rokonok sírját a rómiában a szövetet maradék testvérekre a hideg hegyek között. De a Nagy Atok ezer év alatt sem hagyta el a népet, lett megzavarta mint, magzatja hamvavde.

És nem tudott egymásra találni a szétfúrtott nemzet, pedig a józok hité szerint — ha két testvér ujra találkozik és egymás szivedoblását megérti, megszűnik a turáni nagy átok és Isztár hatalma megörik.

Most messze északra, két jó testvér, Suomi fia, a finn és az eszt nyújtják felénk zsinívét jobbjukat, Ragadjuk azt meg, öleljük át kezünkre, hogy szűnjön meg a Nagy Atok, hogy mi ujra szép, dicsőféges nemzet legyünk — mi turániak.

— Az úntant rombolási őrllete

Németországban. A hadianyagok elpusztítása után az úntant bizottságok most már a polgári fogyasztás céljára szolgáló gyárak és nyersanyagok elpusztítására vették meg aukat. Először a gyártva bányák eszerekedetükkel, hogy Németország gazdasági felénye indította őket a világháborúban való részvételre. — A minden emberi érzést felugró vandálműsúrd a következők részleteket tudtuk meg: A Spandau hadműveket a baleszterződés értelmében bekezdtek előállító üzemekké alakították át a németek. Motorokerekek, géprések, vadaszati cikkek, szerelmek készülték a hatalmas gyártelepek, mely csak ezer embernek adott kenyert. A gyár üzemét most nagy veszély fenyegeti. Az úntant műsúrdok ugy látnak örület szállította meg, mert attól való félelműben, hogy a gyárak nem kizárólag a hátkés élelkek szolgáló árukat termelnek, egye gépeket eladhatnak, másokat leszerelhetnek. — Láthatólag minden hozzerítés nélkül, parnosokt adnak a legvadásibb rombolásokra. Gyákkeményeket döntönek le. Nem engedik új gyárak — például Spandau-n a maltingáry létesítést. — Hasonló barbarizmussórd érkeznek hurek Németország minden vidékéről. — Hannauban a Wolf gang-művek nagy részét le kellett rombolni. A Mojna melletti Frankfuriban az egyik gyár 50 tonna lövgypotot és 150 tonna fűtőanyagot lopott kapott az antanttól többör gyártására. E-t a nyugotok el kellett égetni. Magán gyárat pedig földig leromboltatták. A gáz és tel. fonyvezeték-t főlzásgatták; a földalatti csatorna hóidatát is megsemmisítették.

HIREK.

Behavazta

a kora novemberi hó az utcák szürke hátát s a szél súvítve nyargal végig c házak közén. Időnként pedig rohamra indul és vadul kergeti a szálló hópelyhet, odaszoritja a házak sarkába, megbujtatja az ereszek alati, a falak párkányzatán s kanyargós dombokat formál a szelfordulóknál. November a komoly telet jásza, avagy pedig ijesztget s mint a rakoncátlan gyermeknek a pesztra a mumust, úgy a november, nekünk mutatja meg a legsötétebb mumust, a kemény, kegyetlen telet. November haragszik s ránk szabaddítja a borzalmas hideget, a csontot átjáró, súvító szélet, a havas szelvihart, bekergeti agysegj teinkbe a tél iszonyát, markáns vonásokkal élénk rajzolja a fázós emberek meleg ruha nélküli sok milliói csapatát, a dermesztő szobákat, a téli nagy nyomort, a nélkülözést, a vasuti pályák menekült vagonparkjait. November terhes, szürke hófelhői megülék a lelkeket s az amugy is borús horizont felé a legsötétebb, legfélelmetesebb felhőket tornyosítják, a hosszu, hosszu, kegyetlen telet.

— Négyezer internáltat szabadon bocsátottak a zalaegerszegi foglyotáborból. A Zalaegerszegi Ujság írja: A zalaegerszegi internálási táborban járt biztosítg az internáltak ügyének megvizsgálása után négyezernek szabadonbocsátását hozta javaslatba. A kijelöltek a legközelebbi napokban visszanyerik szabadságukat s így az ezerkötőzre fogoly helyett csak nyolczász marad továbbra a táborban. Ezek a tére már el vannak látva ruhával és munkával: kosart fognak fenni, vagy hasonló munkával töltik el a téli napokat. A táborban jelenleg kommunista felgyokon kívül szabetszák, árdágiók és lányszok vannak internálva.

— Madeira. Vessünk egy futó pillantást Madeira szigetére, melynek nevéét most az egész világisjátó emlegeti, azon a révén, hogy ezt a helyet szemelték ki a hatalmak, kint legalkalmasabban IV. Károly tartókodására.

A Madeira szigetesoport Afrika északi partvidékétől nyugatra: mintegy 650, Portugália fővárosától, Lisabontól délnyugatra mintegy 1200 km-re fekszik az Atlanti Ocean közpász medencéjében. Három apró, lakatlan, egy kisebb és egy nagyobb szigetből, a 60 km. hosszú és 22 km. széles tulajdonképeni Madeira szigettől áll, amelyek mind vulkanikus eredetűek. Egészben véve hegység borítja, amely a nagy sziget hossztenyelyének megfelelően kelet nyugati irányban húzódik, legmagasabb csúcsa 1847 m. A hegységet nagyon sok helyi patak szegatja meg, amelyek szebbnél-szebb keresztvölgyet alkotnak.

Eghajlata szelíd, derült, ahol az évi hőmérsékleti ingadozás alig tesz ki 15—20°-ot (10° és 32° közt váltakozik.) Záporeső alakjában bőven kap csapadékot, amely gyorsan elfolyik a tengerbe, vagy eltűnik a szivacszerű talajban. Levegője általában véve kőd és pormentes. Vagy termékenységgével, szép őserdősséggel, gazdag szubtrópusi növényzetével érdemelte ki „az Ocean virága” elnevezést, amelyet a portugálok kedveskedésből adtak re (florida Oceano). Az angol előkelők körökben divatos gyógyhely; különösen a téli hónapokban keresi fel sok tődsés inellbeg.

A szigetség a portugálok birtokában van, mint az egykori nagy, hatalmas gyarmattiradalom gyöngye. Lakóinak száma százötvenzóra, többnyire portugálok; fővárosa a

sziget déli partján, a nápolyihoz hasonló szépen alkotótt öböl mellett épült 26000 lakóju Funchal . . .

Mindenestre némi vigasztalásul szolgálhat IV. Károly legburgóbb hívei szám rá is az a tudat, hogy valóságos földi paradicsomot választottak ki tartózkodási helyül a királynak, akik számkivetésbe önként kísér el királyi hitvese s hihetőleg rövid időn belül követik szeretett gyermekeik is, ha ezíránt kívánásukat a szülők kifejezik.

— Mi lesz a vagonlakókkal?

A tél már itt van, dermesztő szele besúvít ablakunkon és a hazajűkűl kiűzött menekültek száza még mindig a fűtetlen vagonokban várják az állam, vagy a megértő társadalom segítségét. A menekültek elhelyezése érdekében számtalan nagyhangu akció indult eddig meg, sajnos azonban eredmény nélkül. A lakásrendeleték özöne, a különböző kormányrendeletek csak sikertelen próbálgatások maradtak. A helyzet szomorú képe a régi. A menekültek ezrei még mindig a vagonokban sinylődnék, várva a felkinálkozó igények megvalósulását. Nagykanizsán is vannak még vagonlakók. Tudomásunk szerint 21 család lakik még vagonban. Ezeknek érdekében azonban még nem történt semmi intézkedés. Más városok a bekövetkező tél küszöbén erélyes lépést tesznek a még mindig hajléktalan menekültek érdekében. Az országos menekültügyi hivatal helyi szervezetei sűrgős beadvánnyal fordultak nem egy esetben az Országos Menekültügyi Központhoz, a lakásügyek országos kormánybiztosságához és a városi tanácsához és kérték a hajléktalan menekültek azonnali elhelyezését. Több városban a menekültügyi hivatal, vagy maga a városi előjáróság minden előkészületet foganatosított a menekültek elhelyezésére. Elkészítette a hajléktalan menekültek pontos létszámát, lakást jelölt ki számukra stb., melyhez csak az illetékes hatóságok intézkedése szükséges, hogy a menekültek még a tél beállta előtt lakáshoz jussanak. Csak Nagykanizsa város maradt ki, mint legtöbbször, az előrelátók, a gondoskodók sorából. Lakásínség mindenütt van, talán még nagyobb, mint Nagykanizsán s azért mégis jut fedél a menekülteknek. Itt a tizenkettődik óra, cselekedni kell s a vagonlakókat el kell helyezni.

— Jugoszláv katonaszökevények

Szegeden. Szegedről írták: Mota az SHS. királyság az albán és magyar kérésdél kap csalóban mozgósított, majdnem nap-nap után fordult elő, hogy behívott vagy már fegyver alatt szolgáló szerb katonák hol egyenként, hol csoportosul szöktek ut deleztek a demarkációs vonalon. Így vasárnap délután 10 óra tájban egy körülbelül 20 főszerb fegyveres, részben fegyvertelen csak lény kenyérszákkal és tábori kulacsos felszerelt és szinlimas látványt nyújtó kiéhezett rangyos és piszkos csapat keített felindult Ujszegeden, amint két rendőrünk kíséretében haladtak a közei hid irányában, hogy Szegedre hozzák át inmorális véget, míg további sorsukról döntés történik. Arra a kérdésre, hogy talán azért jönek vissza, mert itt jól érezték magukat, vigyorogtak és egyikük jó magyarsággal megjegyezte, hogy nagyrészt albán katonák, kik nem hajlandók hazajűk és fájuk ellen harcolni. Hogy mi igaz ezekből és nem esetleg kémek-e, majd ezután derül ki. Egyelőre őrizetben vannak és bűljöden miz-zóják a magyar kényeret.

— Köztisztviselők figyelmébe. Értessükük i. tagjainkat, hogy az október ked vezményes áruk kiosztását következő sorrendi; hen megkezdjük: Szombaton nyugdíjasok; hétfőn törvényes, ügyesség, járásbírósság-kedden városi posta, pénzügyórság; szerdán mozgóposta, rendórság; csütörtökön tanterületek, állampénztár, sóhivatal, fűszelgábrórság, dohányraktár, folyamérnökség; pénteken a városháza. Figyelmeztetünk mindenkit arra, hogy csak a jelzett napokon okvetlenül jelenkezzenek az átvételre, mert mi szigoruan ragaszkodunk annak pontos betartásához. Mindenkéi a befizetés alkalmával sorszámat kap Üzetünkben és csak avval veheti át kedvezményes áruit. Így elkerűlűk azt, hogy visszaélés és tolongás legyen. A vidékiek szombati kezdve jönnék sorra. Minden árucikküket a befizelt elmaradott blokkjaira is megkapják árandóságukat. Felkérűk tagjainkat, hogy a fenti sorrendet okvetlen tartásák be, mert ha rendesen jelenkeznek az átvételre, még e hónap végén a novemberi kiosztást is megkezdűk. Ez különösen vonatkozik a vidékiekre, akiknek nincs módjukban, azt bármikor eszközölni. Akik netán elmaradnának a kiosztásról azok az általunk hirtelileg kezőűt napon tartoznak azt jövűeni. Úgyisintén tudomására hozzuk a tisztviselőknek azt, hogy Budapest, ról a még ki nem váltott női és férfi szövetek megérkeztek. Amiknek kiosztása hétfőn kezdődik. A cipőtalpak is viszonylűleg nem sokára megérkeznek. Magyar Köztisztviselők Szövetkeze.

(x) Aranyat, ezűstöt, brillánsot a legmagasabb napi áron veszek. KOPÁR órá és ékszerész, Deák-tér 12 szám.

(x) Hollay Kamilla az „Egy az egyel” című film főszereplője ismét ragyogtató művészetét. Pelladon remek regénye után itt e gyönyűrtű filmen, mely még csak ma lesz műsoron. „Falurosza”-hoz már jérgek váltathatók.

(x) A francia Pathé-gyár remek alkotását a Nevelő halált mutatja ma be az Uránia-mozgó. A film egy kalandortörténet keretén belül a kelet minden misztikumát vászonra viszi. Csupa különlegesség, újdonság a film. Külön érdekeség a darabnak az ópium barlangos jelenet, amely a kelet e kevesektől ismert titkát fedi fel. A film minden részletében izgalmas. Rendezése pazar, a szereplők játéka pedig kimondottan művészi. Jérgek előre váltathatók a mozgó jégyépztáránál és előjégyezhető telefonon.

(x) Szerecsene számú sorjégyek a november 17. és 19-iki 1. oszt. húszáshoz kaphatók a Hírszerző társaság. Főnyeremény egy millió, két millió, szerecsens esoben három millió korona stb. nyerenyek. — Szivarkahűvelék, szivarkapapírok, levélpapírok, képes lapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szerethetők be ifj Hírszerző Miksa dohány kisüzés és osztályorszjegy főelárúsnál.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 10. Zürichből jelenti: A magyar korona állása ma: (zárlatok) —45, osztrák korona —17, az osztrák bélyegzet bankjegye pedig 12 szentim.

Csonka Magyarország — nem ország Egész Magyarország: mennőrszág!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó édesanyánk elhunytja és temetése alkalmával mélyszéges gyászunkban részvételük fajtádmunkát enyhíteni szivesek voltak, de különösen kártsárainak és dr. Schwarcz Károly orvos urnak velűnk szemben tanúsított jószágét ezuton is hálás köszönetet mondunk. Nagykanizsa, 1921. november 10

Mlgyász testvérek.

— Mibe került a világháború? A világ pénzügyi tudósai egymással versenybe dolgoznak, hogy lehetőleg pontosabban megállapítsák a világháború költségeit. E munkában Amerika vezet. Legutóbb az illionisi egyetem nemzetgazdasz tanára E. L. Bogart adott ki erre vonatkozólag egy könyvet „War Costs and their Financing” címmel. Ebben 208 milliárd arany dollárra becsüli a a hadviselő államok összes kiadásait. Ez kb. 1000 milliárd magyar arany koronának és 250.000 milliárd papír koronának felel meg. Ez az elképzelhetetlen összeg huszszorosa teszi a világ eddigi összes aranytermésének. A pénzügyi lapok még alacsonyabbnak tartják Bogart becslését. A National City Bank kimutatása is érdekes, amelyből kiviláglik, hogy az utolsó két évszázadban hogyan emelkedett a világ államainak fidejelen államadóssága. 1713-ban az utrechti béke után még csak 1 és fél milliárd dollár. A napoleoni háborúk előtt 2 és fél, utána 1816-ban 7 milliárd. A krími háború kezdetén 1848-ban 8 1/2, 1873-ban a német-francia háború után 22 1/2, 1897-ben a spanyol-amerikai háború idején már 30 1/2 milliárd dollár. A világháború kezd-tén 44 milliárd dollár volt az összes államadósság s így emelkedett a mai hihetetlen magasságra: 1915-ben 57, 1916-ban 120, 1917-ben 200, 1918-ban 225, 1919-ben 248, 1920-ban 255 milliárd. Ebből levonva a béke évek 44 milliárdos államadósságát, marad 211 milliárd, mint háborús adósság. Ez az összeg, mint látjuk, Bogart becslésével körülbelül megegyezik.

Karácsonyra Miltényi cipő

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár

közzes márkán, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia
cipőruhájában Fő-úton, a város palotájában.

BIRTOK

minden nagy számban, beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek és mindenemű ingatlanok közvetítést gyorsan és biztosan eszközöl

Szántó Vilmos inga lanforgalmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. szám.

Előrendű kemény

fejeskáposzta

a napokban megérkezik.

Kg. 11 korona.

Csakis magántartások, pontások, közistartások részére. — Előjegyzések irántában felvételnak.

Pollák M. Emil
Kilzal-utca 2.

Quittner Arthur

határozottlag engedélyezett villamyszerelő

Nagykanizsa, Csengery-utca 13. sz.

Elvállai világítási vezetékek, motorok, cellárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Vidámus vasutak, fűzőedények, reschauk, fűtőtestek javítását.

Mindenemű

villamos munkálatokat
gyorsan eszközöl, anyagok és eszközök raktáron kaphatók.

Uránia mozgóképszínház

Rozsgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor kezdődnek.

A Pathé filmgyár remekei

Péntek, szombat és vasárnap
november 11-én, 12-én és 13-án

A nevető halál

A kelet rejtelméi 5 felvonásban.

Rendkívül érdekesítő kalandörtörténet, mely a oroszikus keleten játszódik le.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünneppnap 4, fél 6, 7 és 9 órákor.

Helyárak: Páholy 17, szőlle 16, kőrészek 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 11, kőrészek 6 koron.

Köztisztviselők 20 sorszámk kedvezményben részesülnek

Borbevásárlási megbízásokat vállal

bor és terményárukat szállít, ugyanint bors, rozs, zab, arpa, lencse, bab, búkköny, zabosbúkköny, burgonyát, diót, n. ákot úgy kicsinyben, mint nagykontélektben a legolcsóbb napi áron

Brunscics Ferenc Hahót.

15351/1921.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Nagykanizsán uralgott ragadós száj es körömfájás megszűnt. **Folyó évi november hó 16-án** (legközelebbi szerdán) tartandó hetivásárra hasított körmű állatok felhajtását újból megengedem.

Nagykanizsán, 1921. évi november hó 10-én.

Polgármester.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platin) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertingavak,

lumocott zab, kender, fény-mag, madártelevég

kaplakok:

Ország József

m. kereskedésben, Nagykanizsa

Erzsébet-tér 10. Telefon Interurbán 150.

Előrendű téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: **Termény.**

Waggonrendeléseknél megfelelő árcedmény.

15751/1921

"onka Magyarország nem ország.

Hegsz Magyarország meyorország."

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. földmivélségügyi miniszterium 96415/1921. sz. rendeletével a régi marhalevelek újra való kicserélését rendelte el.

Ennélfogva régi marhalevelekkel sem eladni, sem vásárolni, sem vasuton szállítani nem lehet, szóval állatokat régi levelekkel forgalomba hozni f. évi **november hó 15-én** tul nem szabad. Sőt régi marhaleveleken az egészségügyi bizonyítvány megújítása és az irányítás is tiltamzva van

Régi marhalevelek csak jelenleg tulajdonban lévő állatokra tarthatók meg, hogyha azok forgalomba nem hozhatók.

Ellenben leölt vagy elhullott állatokról a régi marhalevelek a városi marhalevelkezelőszéghz beadandók, mint ugyis hasznavehetetlenek.

Nagykanizsán, 1921 évi november hó 8-án.

Polgármester.

Butorozott lakást

egy, esetleg kétszobásat, lehetőleg konyhahasználattal keresek.

Minden árt megfizelek.

Címeket a kiadóhivatalba kérek.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szállada épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

Csütörtökön és pénteken Hollay Kamilla fellépével

Egy az eggyel (Kamilla)

Pelladan híres regénye nyomán.

Szombaton és vasárnap **Falurossza** Jegyek már előjegyezhetők

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünneppnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órákor. Pontos kezdés!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Pf.-nt 13. sz.
Interurban-telefon 78.
Meglátogatni mindig kora reggel!

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELKÖZZÉSKESZÍTŐ
BODROGKÖZY ZOLTAN

Hírlétszámok Árak:
Éves ár 860 K. Féléves 380 K. Negyed-
éves 140 K. Egy hóra 80 K. Egyeztetés ára 3 K

Vészfék.

Ne legitimizmusról és a szabadkirályválasztásról veszekedjenek és pofoszkodjanak most oda fönt. A sajtóban felburjánzott csiszlikhang ne rágódjon a demagógia köntösében vagy ha úgy tetszik subájában a politika posványában. Ne pártokért, emberekért.... stb. folyjon most a tinta a tollakból s ne nyírja senki saját magának a birkák aranygyapját, hanem vegyék észre, hogy a buza mázsája itt nálunk, Magyarországon, ahol régi idők óta olyan természettel nem dicsékedhetnek el a termelők, mint az idén, kétségbeejtő — már kétezerhatszáz koronáig rugaszkodik.

A nyavalya járja vad, dévaj táncát ebben az országban, a tél jege sütégeti a talpukat a lyukas cipőkben s odafönt s idelent a kerekragadt képűk, a magukat jóléttel teleszivottak, akik tehetnének valamit a nyomorogók hihetetlen tömegének érdekében, azok ma szabadon választják a királyt, vagy huzogatják lábikrájukra a lakáharisnyákat.

Nem Uraim! Ma nem ez a legnagyobb kérdése létünk és nemlétünknek. Kerekhasu politikusaink leszedhetik a királyi vár kupolájáról a szent koronát s felfordíthatják akár kisistenek, vagy feltarisznyázhathatnak a Duna jegére.... de gondoljanak ekkor arra is hogy *irtózatlan nő, veszedelmes dagad a halálképek, a kopogószeműk, a lazaron ruhájuk tömege is, akik nem tudják megfizetni a 2600 K-ás gabonát.* Az elégedetlenség, kétségbeejtő fel-felhördülés mindennap jobban hallható a petróleumszagu külvárosi lakásokban, a vagonok befagyott ablakain belül, a hivatalokban s mindenütt, ahol nem tudnak 2600 K-át összerobtotolni a napi kenyérré.

Uraim! Eb ura a fakó, itt ma ne szítsanak szinte mesterségesen ismét *bolszevizmust!* Ne gyártsák szinte terminusi pontosságra az elégedetlenség s koplalóknak tömegét, mert ha a tömeg meg van, Kun Bélák teremnek itt még ebben a rothadó országban!

Nagyon, nagyon komoly napokat élünk megint. A legnagyobb komolyságot az adja az időknek, hogy *mindenfelől foglalkoznak, csak azzal a nyavalyával nem, amelyik napról-napra ijeszttöbben toborozza a tömegeket s minden percben jobban belcrágja az éhséget, a gyomorukba.*

Uraim! Mi láttunk már fekevesztett tömegeket, mi átéltünk már pokolt, istennyírákat, ne, az ég szerelmére,

ne szabadkirályválasszanak s legitimizálódjanak most addig, amíg a gabona métermázsája 2600 koronán!

Csináljanak egyszer már olyan politikát, hogy az éhezők tábora tapssoljon. Vagy ne várjanak ma már

tapssot sem ezektől, elégedjenek meg azzal, ha nem jajgatnak s nem nyujtják kenyérré a kezüket. Ezt pedig csak akkor lehet elérni, ha nemcsak azt tudom, hogy 100 K van a zsemben, hanem hogy az 100 K-át ér is. —*gk—*

A kereszténypartban az intranzigens elemek nyomulnak előtérbe.

Tegnap este minisztertanács volt. — A kereszténypart elégedetlen miniszterével. — Haller akciója Vass ellen. — A kisgazdapárt élesen felülbírálja a kereszténypart memorandumát. — Az egységes pártot csak a kisgazdapárt keretén belül lehet létrehozni.

Budapest, november 11. Este minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja részt vett. Félhivatalos közlésnek szerint Tomcsányi a minisztertanácsnak bemutatta a király-propaganda büntetéséről szóló törvényjavaslatot. Egyébként az este tőlymáru nem lehetett megállapítani, hogy a minisztertanács mivel foglalkozott, bár a pártokban nagy érdeklődéssel várják a minisztertanács határozatát. Általában úgyanis az a felfogás, hogy a minisztertanácsban szóba kerültek mindazok a fontos kül- és belpolitikai problémák, melyek ma a kedélyeket izgatják. A külpolitikai kérdések aktáját lezárták tekintik és azt hiszik, hogy a belpolitikai helyzet szundulására elérkezett az idő.

A kereszténypartban különösen az igazságügyi miniszter legújabb javaslata foglalkoztatta a képviselőket. Éles hangon bírálták a kormány azt a tervét, mely szerint a királyválasztás időpontjának meghatározását a kormány magának kívánja fenntartani. A király-propaganda büntetérek bizonytalan meghatározása a kereszténypartban kialakult vélemény szerint, egyet jelent a legteljesebb abszolutizmussal. Azt állítják, hogy a királyválasztás időpontjának, a király személye meghatározásának joga a nemzetet illeti. Ha a kormány a nemzetet ettől a jogától el akarja ütni, akkor ezzel tüpot nyújt a gyantsításra, hogy ezzel a törvénnyel rejtett céljai vannak. Ezzel kapcsolatban rámutatnak azokra a közös hírekre, amelyek már napok óta igazolomban tartják a fővárost és amelyekre vonatkozólag még nem tartotta szükségesnek a cáfolatot kiadni, viszont a cenzura megenged olyan közleményeket, amelyek a román-magyar barátság megerősödéséről adtak hírt. Nem tartják kizártnak a kereszténypartban, hogy a kérdéses külpolitikai koncepcióknak valóban gyökere van a kormányban és annál s inkább helytelenül, hogy a miniszterelnök e tekintetben nem informálja a pártokat. Ami a Tomcsányi-féle javaslatot illeti, elhatározták, hogy a legelőször harcot fogják elene a parlamentben megindítani.

Miután a kereszténypartban a ma este

megnyilvánult hangulat alapján ítélve, egyre inkább az intranzigens elemek nyomulnak előtérbe, a pártnak ez a szélső jobboldali frakciója azt hirdeti, hogy a párt számára erkölcsi lehetetlenség Bethlennel megegyezni és azt követeli, hogy minden átmeneti megoldás és minden megalkuvás helyett a legelőször harcot kell megindítani a miniszterelnök és a kormány politikusaival szemben. Az intranzigens elemek előnyomulásának az oka az is, hogy ma már éles hangok hallatszának a kereszténypartban a párt miniszterei ellen is, ekeik azzal vádolnak, hogy a párt programját nem a kellő erővel képviselik a minisztertanácsban és Bethlen akaratára előtt minden esetben deferálnak. Hegyezhalmty bukott embernek tartják. Nincsenek megelégedve Bernolákkal és Vassal sem. Érdekes, hogy a Vass elleni akcióit Haller vezeti, akitől természetesen, mint minden eddigi állásfoglalásában, ugy most is távol állanak a személyi ambíciók. Ezuttal egyébként úgy látszik, hogy Haller mögött a párt nem jelentéktelen többsége áll és így nincsen zárva, hogy Hallernek ismét vezetői szerep jut a kereszténypartban.

A kereszténypartban ma este az a hír keltette a legnagyobb szenzációt, amely szerint Andrásy elhatározta, hogy lemond mandátumáról és visszavonul a közügyektől. Amennyiben ez a hír megfelel a valóságnak, úgy könnyen érthető, hogy a pártvezér, páma elnyerése céljából akcióba lépnek azok a politikusok, akik méltóknak és hivatottaknak tartják magukat erre a pozícióra.

A kisgazdapártban ma este sokat beszéltek a kereszténypart memorandumáról és ezzel kapcsolatban az a felfogás alakult ki, hogy az egész memorandum nem egyéb, mint a kereszténypart felajánlkozása. Pölnyes hangon emlékeztek meg arról a hiányról, hogy a szabadságjogok helyreállítását, valamint az internálás megszüntetését nem vette fel a miniszterelnök elé terjesztett kívánások sorába a kereszténypart. A kisgazdapártnak xordja lesz arra, hogy a kereszténypart által elhunygott kérdéseket kellő nyomattékkal állítják be a maga programjába.

Az egységes pártokról nem sok szó esik a kisgazdapártban. Megállapítják, hogy az egységes pártot csak a kisgazdapárti keretein belül lehet létrehozni és amennyiben a miniszterelnök más tervekkel foglalkozik, úgy a legulsóbb kudarc fogja érni. A kisgazdapárt ugyiltszik eddig még nem tapasztalt erővel fog ragaszkodni a kormány rekonstrukciójához. Elsősorban Ráday és Tomcsányi eltávolítását követelik. Ráday ellen különösen amiatt emelnek kifogást, hogy a detronizációs javaslat elfogadása alkalmával országos gyászt rendelt el és nyíltan hangoztatják, hogy ha Ráday tagja lenne az új kormánynak, akkor ez a kormány a kisgazdapárt támogatására nem számíthat. Míndent el fognak követni Tomcsányi eltávolítására is, bár a Tomcsányi elleni akció sikerét illetőleg nem nagy a bizakodás.

Kulkajalvy Miklós, a nemzetgyűlés mentelmi bizottságának elnöke tekintettel a bizottsághoz beérkezett ügyek fontosságára a sürgősségére és nagy számára, a bizottságot folyó hó 14-ére, hétfő délelőtre hívta egybe.

Megszigorították Andrássyék fogóságát.

Budapest, nov. 11. Czucz Gusztáv védőjéről Vázsonyi Vilmost kérte fel, Vázsonyi azonban még nem nyilatkozott, hogy elvállalja-e a védelmet vagy sem.

Budapest, nov. 11. A fogházban levő államfegyűlakkal való érintkezést a mai napon megszigorították aképen, hogy a fogházban levő politikussokkal felesleges csak hetenként kétszer, közvetlen hozzátartozók pedig legfeljebb hetenként egyszer érintkezhetnek.

Az antant meg van elégedve a magyar kormánnyal.

Budapest, november 11. Az antant budapesti megbízottai átnyújtották a külügyminisztereknek annak a levélnek a másolatát, amelyet az antant Beneszhez intézett. A levél hivatkozik arra, hogy a trianoni szerződés értelmében Magyarország leszerelését a nagyantant intézi. Az antant teljesen meg van elégedve a magyar kormány és Horthy kormányzó korrekt viselkedésével, melyet IV. Károly magyarországi viselkedése alált tanusított. Miután pedig többször felszólította a határállomány mozgósításuk megszüntetésére, semmi alapja sem lehet annak, hogy Magyarország a mozgósítási költségeket megtérítse. Ugyanezt a levelet Belgrádban és Bukarestben is átnyújtották.

Nem elmebeteg, csak feldult idegzetű.

Budapest, nov. 11. Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy Eküdt Lajos megőrült. A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak, mert Eküdt Lajos az orvosi vélemény szerint elmebetegségben nem szenved, ellenben feldult idegállapotára való tekintettel, szakszerű ápolásra van szüksége.

Magyarország háborút idézhetne elő.

London, nov. 11. Lloyd George az angol újságokban egy interpellációra kijelentette, hogy a kisanant államai nem nyerne képviselőket az ellenőrző-bizottságnak, mert a trianoni szerződésben erről nincs szó. Lloyd George nyilatkozatának végén kijelentette, hogy amikor a nagyhatalmak beavatkoznak, ez abból az aggodalomból történik, mert Magyarország bizonyos irányzat követése miatt háborút idézhetne elő, amit a világ el akar kerülni.

Megértették a szabad örendelkezési jogukat.

Paris, november 11. Az angol felelházban Newton lord interpelláció alkalmán szövegátette a magyar kérdést. Rámutatott arra, hogy a kisanant leggyveser fellépése igazságtalan volt egy vidékile, csöppnyi állammal szemben. Az exkraly kísérletét Horthy kormányzónak és a magyar kormányának erlyes fellépése hiusította meg, akik ezzel megmentették Európá békéjét. A Habsburgok visszatérítél való félelem azt a legendát szolgálja, hogy egy mltrírás, Magyarország veslyése lehet szomszédaira.

Az interpelláció kapcsán *Uramour lord* (?) tiltakozott arra, hogy Magyarország szegél szemben megsértették a szabad örendelkezés elvét. Sajnálnatának adott kifejezést, hogy Anglia az exkraly börtönröndök csapott fel.

Thillmore lord azt a kérdést intézte a kormánnyhoz, hogy a szövetséges vagy a kisanant hatalmai minő jogon írták elő Magyarországnak, kiralyának kit jelöljön vagy kit ne jelöljön. A kisanantnak a magyar kérdésben tanusított magatartása éles ellenében áll a népszavaztségi egyezmény alapelveivel.

A kormány nevében *Crawford* válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy a szövetséges hatalmak már a kisanant előtt követelték a Habsburg-dinasztia trónfosztását, a mozgósítási költségek áthárítására irányuló kívánásokat pedig a szövetségesek visszutasították, mert igazságtalannak tartották.

Newton lord válaszában kijelentette, hogy fellegősa a kisanant tanusított felfogása oda irányult, hogy Magyarországon lehetetlen állapotot teremteni.

Doulcet, az új francia követ.

Budapest, november 11. Fouchet francia követ néhány nap múlva elhagy beunniúkt és az új követ, *Doulcet* ma érkezik Budapestre. *Doulcet* régi diplomata. A nakidéljen mint fiatal követségi titkár Cambon mellett kezdte Londonban diplomáciai pályafutását és később is nagyfontosabb posztra állította át a francia külpolitikát.

Magyar-osztrák tárgyalások a népszavazás kérdésében.

Bécs, november 11. A bécsi olasz követség közli, hogy a nyugatmagyarországi kérdés új stádiumba jutott, amennyiben Magyarország kijelentette hajlandóságát, hogy az osztrák kormánnyal a népszavazás részleteiről hajlandó tárgyalásokat folytatni Ezeket a tárgyalásokat ugyancsak Olaszország ügya közvetíteni és megvan minden remény, hogy gyorsan és eredményesen fogják leonyolítani.

Nyugatmagyarországgal megindult a vasúti forgalom.

Sopron, nov. 11. A forgalmat az egész vonalon újból megkezdtek és útfel fogva a menetrendszőr személy- és áruforgalom újból megindult. Minden vonat esendörjárór fog kiérni.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 11. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (szárlator) —45, osztrák korona: —15, az osztrák bé egyeztetésnek pedig 11 százezer.

TÖZSÉNY

Budapest, november 11.
 Valutapla: Napiárny 2700, Font —, L. a —, Dólia 1050, Francok frank 80-0, Lengyel korona 25-0, Munka 470, Lira 4050, Osztrák 1970, Róma 55, Re. 643, Szász 1118, Svájci frank —, Svájci frank 1130, Svájci frank —, Holland forint —, Bécsi forint 1750
 Értékek: Magyar hitel 2029, Olasz bank hitel 920, Magyar 605, Jótársas 225, Kaszinóbank 760, Kereskedelmi bank 7800, Magyar bank 310, Borsos 7100, Brassó 5800, Magyar szén 11900, Csehszlovák szén 2900, Csigánybank 7800, Utvány 7850, Rénsz 3420, Német 1490, Gólmány 4875, Német 22900, Lira 3650, Német 45-0, Magyar Bank 18700, Állat 9500, Állat 3675, Magyar 2000, Magyar 1190, Állat 5100, Magyar 825, Magyar 11500, Szászbank 29-0, Német 4050, Dell

Kedvezményes áru lisztot kapnak a magánalkalmazottak.

Maximálják a gabonárakát.

Beavatott körökben pár nap óta erősen tartja magát az a hír, hogy a kormány kedvezményes áru lisztet látja el a magán- és kereskedelmi alkalmazottaknak.

Ez a hír természetesen, bár még nem jelent meg hivatalos formában, általános melegeledtségget kellett, mert ha a kormány valóban tervei a kereskedelmi- és magánalkalmazottak kedvezményes lisztellátását, úgy csak egy régi hibát tesz jóvá.

Megkérdetük ez ügyben a közalkalmazottak szövetségének egy vezető tisztviselőt, aki ezeket mondogta munkatársainknak:

— A kormány — egyes híradások szerint — valóban foglalkozik a kereskedelmi- és magánalkalmazottak kedvezményes lisztellátásával és mint hírlík, oly módon, hogy 15 koronás bílonként árban tervei a kormány a liszt kiállítását.

Amennyiben ez a terv a gyakorlatban is megvalósul, úgy valószínűleg a Közalkalmazottak Fogyasztási Szövetségét volna a közvetítő szerv, ami előnyös is volna, mert nem kellene e célra újabb adminisztrációs szervezet felállítani, ami viszont költségmegtakarítást jelentene.

A GOK egyik főtisztviselője ezeket mondotta:

— Hivatatosan még nem értesültünk a kormány tervéről, de valószínűnek tartjuk, mert a kereskedelmi- és magánalkalmazottak mai helyzetén a legelső idje változtatni.

— A kormány terve a gyakorlatban azonban súlyos gazdasági következményekkel járna, mert a kormány a kereskedelmi- és magánalkalmazottak részére szükséges lisztmennyiséget a szabadforgalomban vásárolja meg és tudvalevő, hogy valahányszor a kormány vásárolt, mindig felárkó a buza ára.

— Megbizható közlések szerint, a buzarát további emelkedése esetén a kormánynak határozott szándéka a gabona- és lisztárak maximálása.

— Erre már azért is szükség van — mondotta informátorunk — mert a mai árak mellett a kormány nem tudja még az állami és közalkalmazottak lisztszükségletét sem biztosítani, már pedig vezetőségünk elhatározta a gabonárak további emelkedésének megakadályozását.

A királypuccs segítette Sándor szerb királyt trónra.

Egy horvát politikus nyilatkozata.

Budapest, nov. 10.

A horvát legitimisták pártjának egyik vezetőembere Bud-pestben tartózkodik. Egyik lap munkatársa megkérdezte, hogy véleménye az a királypuccsot megkérdésze. A válasz a következő volt:

— A puccs következtében, amelyről előzetesen nem tudunk, kinas helyzetből juttunk és így pártunk ugyszólván pillanatslag lejárulást szenvedett. Ezel szemben a horvát közlésság új párt pozíciója határozottan megerősödött.

— A puccsot Andrássy művének tartjuk, akinek, mint főnemesség, létezők elcsúsztatása a magyar politikának fokozatos demokratizálódásával. Vele egy köve fut a főnemesség és főpappag egy részének a földreformotól.

— A mi szempontunkból a legfontosabb következmény Sándor szerb király re-taurációja volt, aki különben aligra fogja látta volna el a szerb trónt. Sándor király atya elhalálozását követő napon Dravlykov Párisban a Koutineusz-szűllőben hábszort. Ez volt az oka Sándor király hosszabb betegegének. Dravlykovist: a király szörnyeség ültette le. Ez a merénylet megerősítette Sándor király elhatározását, hogy az országot főbbé nem ter vissza. Végül most Pasican: sikerült lezárására bírni a királyt, me egy Szerbiát fenyegető rémet festette elő a faira.

HÍREK.

— **Nagy Pál tábornok** **Kanizsára.** Nagy Pál tábornok tegnap Nagykanizsára érkezett. A kiváló tehetségű és vívő magyar honvéd tábornoknak nagy része van abban, hogy a puccsrendzők nem sodorják bele az országot a végpusztulásba. **Horthy Miklós** kormányzó **Ófömlétség**re, amint ismeretes, annak idején Nagy Pál tábornokot bízta meg felhatalom parancsnoksággal a puccs leverésére.

— **A gyermekvédelemről** fog ma este a városban beszélni műsossal összekötött előadás keretében **Keményfi Kálmán** Dániel esztergomi püébános. Oly általános ez a téma, hogy épp most a legnagyobb mértékben érdekelni kell minden érdekes szívet és humanitással gondolkodó német lelket. A fűtlen szobák a hideg levegő, a vacogó kis gyermekek forró lehelletét sem lesz melegebb; a vagonok csak ott álljanak beül a díjerdő, remek kiskisérők a szelvény rajbaja el a zsi kis megeget, melyvel valamiképp túrhatóbb akarnék tenni borus otthonuknál; a barakkok deszkáin is megtalálják a hideg, a kujjorgó szél a legkisebb részt, s a beteglények csak valamiképp barátságosabb lakásuk, mint a vagonokéknak. Szomorú képek, epizódok és vázlatok az éjtel komor színpadán... egy józontól nemzedék pusztulásának előfutóját. Ezeket feltartóztatni mindnyájunk első kötelessége, mert az utolsó romlik, bomlik, pusztul az épület, a társadalom épülete, mely ha leomlik, magával temet mind nyajunkat, kik pillérjéi nem támogatják. — A keresztény szeretet gyermekvédő műve minden érdekűdöt ismétlen ismételt megvív. Betéplés díjjal. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik.

— **A magyarság sorsa** a **megszállott területen.** A szabad lycumban egyes vasnap este a magyar kulturpolitikának egyik legértékesebb munkása, dr. **Benisch Arthur**, a kultuszminisztérium művelődéspolitikai osztályának vezetője rendkívül érdekes előadást fog tartani a **magyarság sorsáról a megszállott területeken.** Benisch igazgató ennek a kérdésnek legalaposabb ismerője, azért élénk érdeklődéssel várjuk vasárnap előadását. A vasárnap előadása közreműködik az Irodalmi Kör vegyeskara is.

— **Harmik korona a cukor kilogramma után járó kincstári részvétel.** A belföldön fogyasztásra vagy felhasználásra kerülő cukor után további rendelkezésig kilogrammonként 30 korona kincstári részvétel fizetendő.

— **A népfőiskolai tanfolyam megnyitása.** A járási szabadoktatási bizottság által szervezett népfőiskolai tanfolyam a legközelebbi napokban megkezdí működését. Beiratkozás lehet november 12-ikén, 14-ikén, 15-ikén és 16-án este 6—7 óra közt a polgári fiúiskola rajztermében. Tekintettel arra, hogy a tanfolyamra csak korlátolt számú hallgatószék vehető fel, azért ajánljuk az érdeklődőknek, hogy minél hamarabb jelentkezzenek felvételre. A tanfolyam november közepéig március végéig tart. Minden hónapon este 6—8 óráig lesznek az előadások, melyek az első két hónapban a következő ismeretekre terjednek ki: irodalom, történelem, földrajz, számtan, mértan, egészségtan, társadalmi és erkölcsi ismeretek, ipari (technológiai) és mezőgazdasági ismeretek, helyesírás és fogalmazás (polgári ügyiratok), könyvtvitel és ének. A második tanfolyam, mely február és március hónapokon keresztül tart, a fentiekhez újabb ismeretanyagot csatolnak, a hallgatószék kívánságának tekintetbevételével. A hallgatók a beiratkozási indexet (leckekegyvet), a második tanfolyam sikeres elvégzéséről pedig bizonyítványt kaphnak. A tanfolyamra való felvételt semmi más előfeltétel nincsen, csupán az írás és olvasás tudása. — Az első

tanfolyamot az egyes tárgyakat Surányi Gyula és Székáll Gyula kegyesrendi tanárok, dr. Szabó István orvos, Ketting Ferenc polgári iskolai tanár, Májtyényi Károly szabad oktatási titkár, Rácz János kántor és más szakemberek fogják tanítani.

— **Lerombolták a zombori Erzsébet-szobrot.** Eddigéig talán a véletlen folytán nem esett a vandál természetű jogszlovók dühének áldozatul a zombori Erzsébet királyné szobor, amely szerényen húzódott meg az ottani kisközség épület lombos fái alatt. A npokban a király bejövételével kapcsolatos mozdítás alkalmával új zászlókat helyeztek el a lakatnyában, melynek felühdődt magyarvülőllő legénysége puskával zúzta össze a márvány mellszobrot s a szemedtomhra szórták.

— **20 százalékos lesz a pótdó Zalaegerszegen.** Az egyik zalaegerszegi lapirunk írja: A városi tanács hosszú ülésen tárgyalta a polgármester által előterjesztett költségvetését. Az oly szomorú és miserabliss s-rib-n feltüntetett városi pénzügyi helyzet orvendezus csütánvaló változók, amennyiben a jövő évi költségvetés alapján a tanács a költségvetésnek azt az indványt fogja előterjesztetni, hogy a jövő évben a városi pótdó a 194 százalékos pótdóval szemben 20 százalékos állapítsa meg. Ez az új városi pótdó 104 százalékos emelési jelent.

— **Nagy hóviharak.** A hirtelen időváltás az egész vármegye területén viharzerűen jelentkezett. Az eddig békezesített állapotok szerint az országutakat sok helyen átérhetetlen hófúvások zárják el s a lakosság a hivatalos közlegk rend-elkészésé hozzá látott az utvonlak rendezehozásához. A fargalomtól megsz-e főlvak szinte teljesen el vannak zárva az utvonlakról. S az ilyen helyeken a kocsiposta járatok már napig szünetelnek. A Nagykanizsára este fél kilenckor érkező személyvonat nem tudott pontosan befutni a nagykanizsai állomásra a hófúvás miatt. Mindegy két és fél órái vezetégtelés után indult el a kamárzvárosi állomárról, amíg a hóke zavarlatanná telte a vonalat. A fél kilencké személyvonat fél tizenkettőkor érkezett be fél éltől. A hirtelen időváltás az egész ország területén viharzerűen történt be, nagy hófúvásokkal és szelvényarokkal. A külföldi lapok már napokkal ezelőt jeleztek az időváltásról. Párisból írják, hogy a francia fővárosban egy hét előtt meg a Sajnánban fuódték és a kávéházak előtt üve itták a vermutot s a többi étvagygyezelőt, míg ma minden átmenet nélkül jég-hideg szél sepi végig a bulvárdokon a lehullott sárja falcvélet s a szenes-pinekek és raktárak edőt hosszú sorban ácsorognak szértér. A hegyvidékeken erős hovázás is volt. — Fivénből írják, hogy ott heves ciklon volt, mely fákat tépt ki és kényemények döntött le. Egész Felsőzsolcszországban hideg szelvényar tombol. — Kop-nagyhágóból írják, hogy míg Skandináviában és Dániában eddig olyan meleg ész volt, hogy a tavaszi virágok újra kibújnak, eper termelt masodszor és a burgonya masodszor csirgított. Majd a mult héten hirtelen vihar százuldott végig Eszékterüpon és attól kezdve az idő hidegre fordult, Dán a partin olyan viharok dühöngönek, hogy a Német-Dán tenyeri gőzkompolyglatot fel kellett gusztesztelni. A dán tengerparti városokban a vihar következőben kiöntött a tenger és a mélyebben fekvő városrészeket elárasztotta. — Rotterdamból jelentik, hogy a holland partokon nagy vihar tombol. Több hajóról híres híres két elemlető naszd is elmerült.

(X) **A Falorusza** c népszimű a magyar szépirodalom gyöngye Matyas-vicsky Ilona, Medgyaszay Jenő, Andorffy Ida, Kúthy József, József-pérezével kerül ma és holnap Vasárnap bemutatásra a Világ-mozgóban. A filmetek különös érdekességet kölcsönöz az, hogy teljesen új felvételt, s a színpadi darabban előforduló összes énekek a filmen befektént vették fel, mely betéteket szívségessé teszi az összes előadásokon **Sáfrán** Ferenc fogja énekelni. Az előadások pontosan kezdődnek. — Jégvek még csekély számban kaphatók.

— **Adóellenőrző csoportokat szerveznek a vidéken.** Amióta az új adónevek életbe léptek, az illetékes hatóságok azon fáradoztak, hogy az új adók a gyakorlatban zökzenés nélkül bevitelnek s ezzel egyrészt az államháztartás bővítését fokozzák, másrészt, hogy a polgárokat a mai nehéz helyzetben a pontos adófizetésre szoktassák. Már működőnek is a pénzügyi detektívek és már eddig is többmillió adócsalásról rántották le a leplet. A detektívek a kávéházakban és más fogalmak helyeken megfigyelték az üzletközleteket és a megfigyeléseket azután az adóbevallásoknál felhasználják. Minthogy a pénzügyi detektívek a gyakorlatban jól beváltak, a pénzügyminisztériumban elhatározták, hogy a vidéken is adóellenőrző csoportokat fognak felállítani. E célból szaktanfolyamot állítottak fel a pénzügyminisztériumban. Az adóellenőrző csoportoknak a legkiválóbb tisztviselőket és legügyesebb pénzügyőröket fizik ki nevezni, akik azután teljes intenzivitással fogják a polgárok adóbevallását ellenőrizni.

— **Windischgrätzet három hónapi fogháza ítélték.** A csehek letartóztaták herceg Windischgrätz Lajost, amikort október 22-iki puccsal kapcsolatban Egeren át hazafelé igyekezett. Mint most Prágából jelentik, a herceget a cseh hatóságok három hónapi elzárásra ítélték, mert engedély nélkül lépte át a cseh határt, nyilvánvalóan azért, hogy a királypucsban résztvehessen. A herceg a pozsonyi fogházában már megkezdte a büntetésének kitöltését.

— **Szereb hegyi lakókat telepítene Bácskába.** Pribicevics Szvetozár, az áruló horvát szökevény, aki kiszolgáltatva a horvátoktól, ezt a művelt, nyugateurópai civilizációt áthatott n-pet a balkáni s-erb ényzőmások, Zágráiban tartott beszűdésben bejelentette, hogy a Magyarországtól, magyar nagybirtokosoktól elrabolt földekre Szerbiának rossz, sziklás talajról származó embereket fognak telepíteni, akik egyuttal a határvédelmet is ellátják. Ez a bejelentés kedv valóra válni. A délvidéki magyar földelken most már nagy csapatjai ének és garázdálkodnak a legveszedelmesebb, rendre és termelő munkára nem szoktatható elemeknek. Az bizonyos, hogy Dálmagyországy szűben levegő vidékeinek lakosságára szomorú sors vár. Meg kell soknia, hogy puskvál és késsel menjen a földjére, óvakodva a lesben álló gyilkosoktól és rablótól és hogy ingylen és ingatlan vagyonát feyyverrel védje, folyton fenyegető rablámadásoktól. Természetes, hogy az új szerb honfoglalók kello kiemítés után jönek egyelőre, mint bérlők, azután birtokosok és tulajdonosok a magyar földre. A fejtűbe vesék, hogy ők a földet nemzetvédelmi célból kapják, védenők kell a földeiket, elcsúszban a magyar, azután a vele tartó svábok és horvátok elmen. Ez mind e-puztatást épp úgy hősi, hazafias celekdedetek lesznek, mint az előbbi lakóhelyek voltk.

— **Aranyat, ezüstöt, platint, brilliánsokat, aranyfogakat és érmeket a legmugasabb árban veszek.** **Fried József** ékszerész, Sugárút 2. (Fő-érte és Sugárút sarak.) 4 közepiskolai végzett filu tanonac felvételt.

(X) **Szerencse számú sorsjegyek** a november 17 és 18-iki 1. oszt. húszhoz kapkították a **Hirschler** ösűdésben. Főnyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona sz. nyere-emények. — **Szivarok** hüvelyek, szivarok papírok, levélpapírok, kécs-lapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösben szereshetők be ifj. **Hirschler** Miksa dohány kisárus és osztálysorsogy íbel-árúsiónál

(X) **A francia Pathé-gyár** remek alkotását a **Nevelő halált** mutatója ma be az **Uránia-mozgó** A film egy kalandortörténet keretén belül a kelet minden misztikumát vázolja szízi. Csupa különlegesség, újdoság a film. Külön érdekessége a darabonak az ópium barlangos jelenet, amely a kelet e kevesektől ismert titkát fedi fel. A film minden részletében izgalmas. Rendezése pazar, a szereplők játéka pedig kimondottan művészi. Jégvek előre válthatók a mozgó jégpénztáránál és előjgyezhetők telefonon.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint uszorbírószéktél.

B. 2020/1921/2. sz.

A Magyar Állam nevében!

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint uszorbírószék árdrágító vizsgálata vétsége miatt Somogyi Julianna ellen a kir. ügyészségnek a főtárgyaláson előterjesztett vádmítványban foglalt vád felett dr. Kenedy Imre kir. ít. táblai bíró mint elnök, dr. Biba Ferenc kir. tszéki bíró és Vékássy Károly útszék, valamint dr. Hitzelberger Sándor kir. tszéki joggyakornok mint jegyzőkönyvvezető részvételével Csillaghy György kir. ügyésznek mint közvédlőnek, a szabadlábban levő vádlottnak jelenlétében Nagykanizsán, 1921. évi október hó 12. napján az 5950. M. E. sz. rendeletben előírt eljárás szabályai szerint megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és a védelem meghallgatása után meghozta a következő

Ítéleteti

Somogyi Julianna 18 éves, r. kath. vallású, balatonmagyaródi születésű és lakos, hajadon, földműves szülők gyermeke, irni-olvasni tudó vádlott bűnös az 1920. évi XV. t. c. 1. §-ának 2. pontjában ütköző és minősülő árdrágító vizsgálata (áruzsura) vétségében, amit azáltal követelt el, hogy Nagykanizsán, 1921. évi október hó 12. napján a piacon az ideit természetű szemes tengeri kilogrammonként 22 koronáért árusította, tehát olyan közszükségleti cikkért, amelynek legmagasabb árát a hatóság meg nem szabta, olyan árt követelt, amely tekintettel a termelési és egyéb költségekre, vala mint a gazdasági élet viszonyaira, a méltányos hasznot meghaladó nyereséget foglalt magában.

A kir. törvényszék ezért:

Somogyi Julianna vádlottat az 1921. évi XV. t. c. 1. §. 2. bek. alapján a Btk. 92. § alkalmazásával 1000 (egyszer) korona pénzbüntetésre mint 15 és 1000 (egyszer) korona pénzbüntetésre mint mellék büntetésre ítéli: ezenkívül a bűneljárt lefoglalt 20 kg. tengeri okkobszával bünteti;

a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését a Btk. 54. §-ának 2. bek. alapján mellőzi;

a pénzbüntetést behajthatatlansága esetre a Btk. 63. §-a, illetve 1921. XXVIII. t. c. 5. §-a alapján 20—20 napi fogházra kell átváltoztatni;

a pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a nagykanizsai kir. ügyészségnek az 1921. évi XV. t. c. 5. §-ában meghatározott célra megfizetni.

Vádlott köteles a felmerülő büntügyi költséget a Bp. 480 és 481. §-a értelmében az államkincstárnak megtéríteni.

A kir. törvényszék az 1920. évi XXVI. t. c. 7. §-ának 3. bekezdése alapján elrendeli, hogy az ítélet jogerőre emelése után elítélt költségén a Nagykanizsán megjelölt „Zalai Közlöny” című napilapban egyszer közzétevések. Ezenkívül az ítélet jogerőre emelkedése után a Bp. 494. §- értelmében a kir. ügyészségnek, a büntetés nyilvántartása végett Balatonmagyaródi község előjáróságának megküldeni rendeli.

Indokolás, stb.

Nagykanizsa, 1921. október hó 21.

Dr. Kenedy Imre s. k., Dr. Biba Ferenc s. k., az uszorbírószék elnöke.

A kiadmány hitelűl:

Amon s. k., s. luv. tisztviselő.

A B. 2020/1921/2. sz. ítélet végrehajthatóságát a Bp. 494. § alapján bizonyított. Nagykanizsa, 1921. évi október 12.

Egy s. k., közlial bíró, a kir. tszék elnöke.

Makulatur
újságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában

3,60

Működő szám-tól

aranyhegyi ujjborok

Ismét kaphatók illerentkor 24 és 30 koronáért

Sáfran József (Hátszerkeresztesben Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.)

Apró hirdetések

Hirdetőkkel délután 5 óráig vételekkel feljuttathatók a szerkesztőségbe

Eladó egy csinos öntővasalkálya, egy kis könyvesállvány és egy gyermek iskolapad Nádor-utca 7., ajtó 2.

Aprított tűzifa minden mennyiségben kapható. Tűzifa és szénkereskedés Csányi László-utca 1. 3,65

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árendemény.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

A Pathé-filmgyár remeke!

Péntek, szombat és vasárnap november 11-én, 12-én és 13-án

A nevető halál

A kelet rojtelmei 5 felvonásban.

Rendkívül érdekesítő kalandortörténet, mely a misztikus keleten játszódik le.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 6, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyek: Páholy 17, szűlő 10, kőrszék 14, fenntartott kámlászék 12, kámlászék 10, kőrszék 6 korona. Későbbi előadások 20 székkel kedvezményben részesülnek.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevélű), juhar- (plánc) fa, erdei-fák és gyümölcs-magvak. Gazdasági- és kertimagvak, hámorított sá, kender-, fenyő-mag, madárcseleg kaphatók.

Ország József

megkereskedésben, Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

Szombaton és vasárnap Mattyasovszky Ilona, Medgyasszay Mari, K. Demjén Mari, Andorffy Ida, Kürthy József és Kertész Dezső felépítve!

A falurossza

Népszínmű 5 felvonásban

A filmen előforduló énekeket az összes előadásokon szíveséggel

Sáfran Ferenc ur énekli

Helyek: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Fontos kérdés!

ZALAI ÉS GYARMATI

Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai telefon: 117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e szakba vágó munkák legizlésebb kivitelben készülnek. Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állíthatnak elő.

Kiadóhivat. telefon: 78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

Nyomatott a lap tulajdonosok: Zalai és Gyarmati, nyomdászatban.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint uszorabírószéktől.

B. 2030/1921./2. sz.

A Magyar Állam nevében!

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint uszorabírószék árdagító visszárdító vétsége miatt Somogyi Julianna ellen a kir. ügyészségnek a főügyészségen előterjesztett vádiratjában foglalt vád felől dr. Kenedy Imre kir. í. táblai bír. mint elnök, dr. Biba Ferenc kir. í. táblai bír. és Vékássy Károly önkök, valamint dr. Hitzelberger Sándor kir. í. táblai joggyakorlóknak mint jegyzőkönyvezető részvételével Csillaghy György kir. ügyésznek mint közvédelmek, a szabadlapon levő vádlottnak jelenlétében Nagykanizsán, 1921. évi október hó 12. napján az 5950. M. E. sz. rendeletben előírt eljárás szabályai szerint megtartott nyilvános fő tárgyalás alapján a vád és a védelem meghallgatása után meghozta a következő

Ítéletet:

Somogyi Julianna 16 éves, r. kath. válásu, balatonmagyaródi születésű és lakos. hajadon, földműves szülők gyermeke, irni-olvasni tudó, vádlott bűnös az 1920. évi XV. t. c. 1. §-ának 2. pontjában ütköző és mindösszöl árdagító visszárdító (áruszorosa) vétségében, amit azáltal követett el, hogy Nagykanizsán, 1921. évi október hó 12. napján a piacon az ideti természet szemes tengeri kilogrammonként 22 koronáért árusította, tehát olyan közszükségleti cikket, amelynek legmagasabb árát a hatóság meg nem szabta, olyan árt követelt, amely tekintettel a termelési és egyéb költségekre, vala mint a gazdasági élet viszonyaira, a méltányos hasznót meghaladó nyereséget foglalt magában.

A kir. törvényszék ezért: Somogyi Julianna vádlottat az 1921. évi XV. t. c. 1. §. 2. bek. alapján a Btk. 92. §. alkalmazásával 1000 (egyezer) korona pénzbüntetésre mint 10 és 1000 (egyezer) korona pénzbüntetésre mint mellékintézkedés: itéli: ezenkívül a bűneljártást lefoglalt 20 kg. tengeri ekeközével bünteti;

a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését a Btk. 54. §-ának 2. bek. alapján mellőzi;

a pénzbüntetést behajthatatlansága esete a Btk. 53. §-a, illetve 1921. XXVIII. t. c. 5. §-a alapján 20—20 napi fogházra kell átválttatni;

a pénzbüntetés az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 16 nap alatt kell végrehajtás terhével a nagykanizsai kir. ügyészségnek az 1921. évi XV. t. c. 5. §-ában meghatározott célra megfizetni.

Vádlott köteles a felmerülő büntügyi költéséget a Bp. 480 és 481. §-a értelmében az államkincstárnak megfizetni.

A kir. törvényszék az 1920. évi XXVI. t. c. 7. §-ának 3. bekezdése alapján elrenelti, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után elítelt költéségen a Nagykanizsán megjelenő 'Zalai Közlöny' című napilapban egyszer közzétetésék. Ezenkívül az ítélet jogerőre emelkedése után a Bp. 424. §- értelmében a kir. ügyészségnek, a büntetés nyilvánartására végett Balatonmagyaród község előjáróságának megküldeni rendeli.

Indokolás, stb.

Nagykanizsa, 1921. október hó 21.

Dr. Kenedy Imre s. k., Dr. Biba Ferenc s. k., az uszorabírószék elnöke. előadó.

A kiadmány hitelről:

Amon s. k., s. hiv. tisztviselő.

A B. 2020/1921./2. sz. ítélet végrehajtásához a Bp. 494. §- alapján bizonyított. Nagykanizsa, 1921. évi október 12.

Ecsy s. k., Zalai bír. a kir. táblai elnök.

Makulatur ujságpapír kapható lapunk kiadóhivatalában

aranyhegyi ujborkok Sáfrán József

Apró hirdetések Eladó egy csinos öntöttvas kályha, egy kis könyvesládvány és egy gyermek iskolapad

Aprított tűzifa minden mennyiségben kapható. Tűzifa és szénkereskedés Csányi László-utca 1.

Elsőrendű téli fejes káposzta és válogatott burgonya minden mennyiségben kapható

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árendegedmény.

Uránia mozgóképszínház

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

A Pathé-filmgyár remekei

Péntek, szombat és vasárnap november 11-én, 12-én és 13-án

A nevető halál A kelet rejtelmei 6 felvonásban.

Rendkívül érdekes film kalendortörténet, mely a misztikus keleten játszódik le.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 8 órakor.

Helyek: Pályhó 17, szőlle 16, kőrés 14, fontastott lámpások 12, lámpások 10, kőrés 8 korona. Köztisztviselők 30 alkalommal halványdíjazottak

Vásárol gyümölcs-magvakat

Gazdasági- és kertmagvak, hámozott zab, kender, fény-mag, madárcaleség kaphatók

Ország József magkereskedésében, Nagykanizsa

Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

VILÁG mozgóképszínház Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében

Telefon 74. Szombaton és vasárnap Matyasszky Ilona, Medgyasszay Mari, K. Demjén Mari, Andorffy Ida, Kőrthy József és Kertész Dezső feltételei

A falurossza Népszínmű 5 felvonásban

A filmen előforduló énekeket az összes előadásokon szívszögéből Sáfrán Ferenc ur. énekli

Helyárak: Pályhó 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Fontos kezdés!

ZALAI ÉS GYARMATI Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai telefon: 117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e szakba vágó munkák legizlésebb kivitelben készülnek. Szépirodalmi művek, és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állítanak elő.

Kiadóhivat. telefon: 78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

Mit akar a magyar kormány?

Budapest, november 12. A tegnapi minisztertanács újfel után két óráig tartott és azon az összes külpolitikai kérdések szóba kerültek. Hivatalos információ szerint most, hogy a soproni népszavazásán kívül a miniszterelnök az összes külpolitikai komplikációkat elintézte, teljes erővel kezdi meg a belső konszolidáció kiépítését. Programjának aarkpontja a földbírtokreform végrehajtása, mely kizárólag pénzügyi nehézségek miatt szenvedett halasztást. Foglalkozik majd az állami törvényjavaslatokkal, melyek a nagy tömegek nyomorának enyhítését és megszüntetését célozzák. A kormány energikusan hozsálát a legfrövidebb idön belül a veszedelmesen elharapódzó drágaság letöréséhez és ezzel kapcsolatban a magyar valuta megjavításához.

A harmadik évfordulón.

Bécs, nov. 12. Ferrario tábornok a soproni tábornokközi bizottság vezetője tegnapi Bécsben járt és Schöberrel tanácskozott az Ausztriának ítélt nyugatmagyarországi terület megszállásáról és a soproni népszavazás rendeleiről. Osztrák politikai körökben meg vannak gyözödvé, hogy Nyugatmagyarország átadása a jövő héten teljes rendben fog megtörténni. Az átsátolt terület egyelőre katonai megszállás alatt marad, míg egészen meg nem tisztítják az esetleges hátramaradt felkelöktöl. A legujabb értesülés szerint az osztrák csapatok az antant tábornoki bizottságának fel-szólítása értelmében a köztársaság kiküldetésének harmadik évfordulóján, tegnapi már meg is kezdték a bevonulást az Ausztriának ítélt területekre.

Németországban nem farsangoknak.

Berlin, nov. 12. Tekintettel Németország általános helyzetére, de különösen a gazdasági viszonyok bizonytalanságára, Kölnben beiktottak minden farsangi előkészületeket. A német kormányt fölhívták, hogy Németország egész területére hasonló intézkedést tegyen.

A Németországtól elvett bányákat francia igazgatás alatt egyesítik.

Varsó, november 12. A Gazetta Warszawska értesítése szerint a Prágában tartott cseh-lerlyei tárgyaláson Weygand francia tábornok is résztvett. A lengyel-cseh egyezséget politikai és hadügyi tekintetben is érvényesíteni akarják és arról van szó, hogy a Lengyelországra eső német bányákat francia igazgatás alatt egyesítik.

Berlin, november 12. A köningshüttei bányafelügyelőségen tegnapi francia bányamezőnökök és üzemvezetöök jelentek meg, akik kijelentették, hogy megbízásuk van az üzem átvételére.

— **Megalakítják a Stefánia-szövetséget Nagykanizsán.** Az anya- és cseccsemövédö otthon felállításával kapcsolatban a várososház elhatározta a Stefánia-szövetség megalakítását. A jövő hét elején összehívják a játékony egyesületeket és az egész társadalom egységes bevonásával tervezik a Stefánia-szövetség megalakítását, amely hivatalos lesz az anya- és cseccsemövédö otthon ügyvezetését is szorgalmazni.

Vasut épöl a Balaton köröl.

Merre fog haladni a vasut. Még ez évben megkezdik a vasut építését.

Nagykanizsa, november 12.

A szépséges magyar tengernek, a Balatonnak a felvirágoztatása és európai hírvé tétéle hatalmas lépésekkel közeledik a megoldás felé.

Szerencsétlenségéink közepette viz-szátal momentum, hogy végre valahára megindult a magyar eröknek, a magyar szépségeknek kihasználása és az idök szellemének megfelelő módon való emelése.

Kolbenschlag Bélát, Zalamegye alispánját illeti az elismerés a kezdeményezését. Az alispán a balatoni kultusz fejlesztésére adott vezetett be a szamoszados megyékkel együttösen.

Több vállalkozás is indult a Balaton szögégeinek feltárására. Ezek közt tartozik Kugler Mihály nyugalmazott mérnök akciója is, aki a régóta tervezett és régóta óhajtott balatoni körvasutat akarja megvalósítani.

Kugler Mihály kérvényében a tervet a következőleg körvonalazza: A körvasut mindenütt a lehetőszéghöz képest közvetlen a vízparton haladna. Balatonfüredöl kiindulva és, oda visszatérve, a délvissatolt Lepsényben, a Máv. val valamely alkalmas ponton összekötvé. A vonal hossza a lepsényi szárny-vonalal együtt ca 200 km. lenne. A vasut a következő helységeket érintené: Balatonfüred, Alsódörs, Almádi fürdö, Vörösbéreny, Kenese, Aliga fürdötelep, Sóstómajor, Balatonföldvár, Szarász, Lelle, Boglár, Felsőfonyod, Bélatelep, Máriafelep, Balatonberény, Keszthely, Balatonederics, Szigliget, Tördemic, Budaönyomtáj, Zánka, Balatonudvari és Örvényes.

Hiszük, hogy e nemes és nagyjelentőségü terv illetékes helyen a legnagyobb megértésre fog találni és a terv megvalósítását illetékes a legmesszebbmenöleg fogják támogatni az illetékes körök a vállalkozást.

Kilátásba helyezi Kugler Mihály, hogy ha az építési engedélyt megkapja, ugy a munkát még ez évben megkezdheti.

Tizennyolcadikán érkezik Kanizsára a határ-megállapító bizottság.

Harmannyolc tagból áll a bizottság.

(Saját tudósítónktól) Megirtuk, hogy a Muramenti határ megállapítására bizottság érkezik Nagykanizsára, ahol több napig fog tartózkodni. Most arról értesülünk, hogy a bizottság a jövő héten, 18-án érkezik meg. A bizottság tagjai a következők: A nem érdékelt hatalmak képviselői: Cree Dávid úr ezredes, a bizottság elnöke Marmónia Maurice francia alezredes, Jangawa Heinske japán ezredes, Valvaassori Giovanni olasz ezredes, De Saint Servin francia kapitány titkár, aki feleségét is magával hozza, Arata Scisuke, a japán ezredes titkára.

Az S. H. S. bizottság a következő tagokból áll: Thelak Antin ezredes, határ-biztos, Kostic Vlad alezredes, Goidini Santo örnagy és felesége, Janjusevic Ljubicza titkárnő, Kulver Dragutin követségi attasé, Mak Dragutin főmérnök, Vojislava Petrovich miniszteri titkár.

A magyar bizottság a következő tagokból áll: Vassel Károly vezérkari ezredes és felesége, Hadfy Zoltán örnagy, Heitelendy Andor követségi attasé, Zelovich László mű-

egyetemi asszisztens, Bobek Antal miniszteri osztálytanácsos, Gréveichigh Gyula százados, futár, Gillyen Sándor miniszteri osztálytanácsos, Bódog Sándor főmérnök.

A bizottságöt ezeken kívül a műszaki személyek egészül ki, akikkel együtt a bizottság 38 emberből áll.

A város 4 bizottságöt a Központ, a Korona és a Szarvas-szállóban helyezi el. A nagyhatalmak és az S. H. S. bizottságnak irodai helyiségeit is szállodákban rendezik be, míg a magyar bizottság irodai helyiségeit a laktanyában helyezik el.

HIREK

— **Fővárosi festömvézesek kiállítása Nagykanizsán.** Budapest ecntrikus élete a művészetben a háboru vége óta egy kissé alábbhangyott; kiváló színészek szerzöttek el vidéki elsőrangú társulatokhoz. Világnevek szerepelnek a vidéki hangversenytermek dobogóján. És most a képművészetek is bevonulnak azokba a városokba, amelyek híre után méltóknak tart arra, hogy ebben a tekintetben is a legelősk között legyen. Nagykanizsán a magyar művészek elite-jének munkái kiállításra kerülnek. Csak pár nevet kapunk ki a sok közül: Gletter figurális, bravuros dolgai, Bosznai költöi lönye. Kuszka, Pörge, Markai, Humayer, Horváth, Udvari, Kövér, Istvánffy Gabriella, Kacsányi, Visky és egyéb elsőrangú művészek legáikerültebb művei szerepelnek még a kiállításon. A megnyitási helyét és napját kellö idöben közölni fogjuk.

— **A gyalgördök használása.** Panaszos leveleket kapunk, hogy egyes háztulajdonosok a rendörség szigoru rendelkezése mellett sem tisztítatják a házak előtt a gyalgördöt. Az egyik panaszos pl. az alábbi kérdést intézi hozzánk és a város illetékes hatóságokhoz: a város köztisztaságára a városi tanács által hozott és a rendörség által ellenörizött törvények mindenkre kötelezők-e, avagy vannak-e kivételek azok alöl? Ha igen, ugy kérjük, hogy a kivételek nevei egy fekete táblán feltüntesenek, hogy hasonló esetekben ne a rozsult meghozott köztisztasági törvényeket szidjuk, hanem azokat, akik a mindenkre kötelező törvények alöl a fekete táblán való megjelölés folytán kibujnak.

— **Petroleumforrás Nyitra megyében.** A cseh sajtóiróda jelenti: A Bobemické Noviny köztli Egbeblből, hogy ott kenden az egyik fúrásból oly nagymennyiségü nyersolaj tört fel, hogy rövid idő alatt elárasztotta az egész környéket. Az olaj óriási zsilaj tört ki a földből és csaknem 80 méter magasságra oszlopot alkotott. A kitörést heves gázrobbanás kísérte. A nyersolajforrások körül mély árkokat ásának és gátakat építenek ideiglenes tartályok gyánat, ugy, hogy már valóságos petroleumtavak veszik körül a kitörés helyét.

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII. Dehánys. 24. Tel. Tolnay József 124-47. 2692. a legjobban készült magánváltás.

Vidékileknek levelezö oktatás speciális, magánhasználatú írt technológiájú alapja

Mindenki keressék már az aranyhegyi borokat

1921. november 24. és 30. között
Sáfrán József

— **Esküvő.** Tegnap délután vette oltárhoz dr. Török Ottó szekszárdi ügyvéd, városi tisztifőgyűlés Kőröskényi Pirokától. Kőröskényi Piroka egyike volt azoknak a nemeslelkű bölgyeknek Nagykanizsán, akik életüket szinte teljesen a játékoságnak szentelik. Szíve és keze mindenütt ott volt, ahol játékoságot kellett gyakorolni. Salva jószágáról, fáradhatatlan agitálásáról pártfogoltjai: a vagyonlások, a menekültek, a rongyos gyermekek, az utca koldusai, a szegényház elaggottjai, a kórház betegei, stb. tudnának beszélni. Mi a magunk részéről csak annyit tudunk, hogy mindig élesen tiltakozott a nyilvános elismerés és dicsőítő szavak ellen. Amily mértékben osztunk örömeim most, annyira sajnáljuk, hogy megváltik városunktól. Kívánjuk neki őszinte szívet, hogy az a sok áldó szó, amit gyámoltottjait naponta szorítottak felé most beteljesedjenek a benné, szívébe és lélekébe boldogságban.

— **Négy vagont kihalókat.** Eddig még ismeretlen a vasuti állomáson négy árúval megrakott vagont kirabolat. A feltört vagonok közül egyikben Igándi keszervízet találtak s ezt sérültenül hagyták. Annál nagyobb garázdalkodást vittek azonban végbe a többi vagonban, amelyek szezeitelokkal, konyakkal és pálinkával voltak megrakva. A rendőrség erőlesen nyomoz a tettesek után.

— **Fiatal mártírtárs.** Tóth János, aki négy évvel ezelőtt végzte a keszthelyi főgimnáziumot jeles eredménnyel, folyó hó 8-án avatottja a budapesti József-műegyetemen művelődés-mernökké a mindössze 21 éves.

— **Előadás a Keresztény Otthonban.** Ma, vasárnap délután 4 órai pontos kezdéssel ünnepes összejövetelt tart Nagykanizsa keresztény magyarsága a Keresztény Otthon nagyertermében, mégpedig ritka érdekességű előadásokkal és zenészművekkel egybekötve. Kiemelkedő pontja a műsornak Keményffy K. Dániel érseki tanácsos, esztergomi plebános előadása. Szencziánusok ígérkezik már ritkasága miatt is, a gitárkísérettel előadandó két gyönyörű irredanta dal éneklése Németh Magdától. Gitáron Márk Géza fogja kísérni. A Sauerman művésziük együttes játéka lesz a következő műsorszám legedő és zongorán. Nagy tudaukat reklamozni főelőlege. A befejező szám P. Héaly aromos előadása lesz a francia és a magyar kereszténységéről. Az összejövetelt rendező öné szívesen elvár minden keresztény mártír tevért. A belépés kijuttal.

— **Irredanta estély.** Tegnap este fölt le a Polgári Egyetel nagyertermében Mächenbacher Edvin kir. törvényesít bíró rendezésében a keresztény tisztviselőkné irredanta estélye. A szépen sikerült estélyről ismét legközelebbi számában fogunk bővebben megemlékezni.

— **Kézsi a kiskisánai mozi.** Ismeretes, hogy a város Kiskisánai mozi rendezésére és a négy korcsmárnak egyik melléképületét alakítja át igen stílusosan. Az átalakításmunkálatok már megkezdődtek és olyan előkészítéstudiumban vannak, hogy a hó végére a mozi felújítását megkezdik. A mozi 150 üléses lesz és betáknak egyelőre 2-3 szék fog ülőhelyeket tartani.

— **Tanítói képzés.** A „Zalamegyei Általános Tanítóintézet” 6. évfolyam, hó 17-án, d. e. 10 órakor Zalaegerszegi nagyertermében képzésüket tart, melyre a vármegye területén tanítóképzés állami és községi tanítóknak, tanítóknak, évszék, valamint a más jellegű iskoláknál működő tanítókat és az érdekelteket tanúgy barátok meghívhatnak. Tárnyarozat: 1. Elméleti megváltó. 2. A „Zalamegyei Általános Tanítóintézet” ujja-alkításának kimondása. 3. Központ kijelölése. 4. Tisztújítás. 5. Képviselőválasztás a „Magyarországi Tanítók Országos Szövetségébe”. 6. Gírgasok Dicsőítése, nagykanizsai áll. elméleti tanítóné felolvasása az Országos Szövetség által kitűzött tételtől. 7. A „Magyarországi Tanítók Országos Szövetségé” küldöttének előadása. 8. Tagdíjak megállapítása. 9. Az „Étvő”-alap elnöksége küldöttének felolvasása. 10. A „Kalász” Hitel-, Áru- és Mezőgazdasági Szövetkezet küldöttének előadása. 11. Indítványok. Zalaegerszeg, 1921. nov. 3-án. Szirmai Miksa, kirtanfelügyelő.

— **A Keresztény Szeretet Gyermekosztály** díjazás és előkelő közönség részvételével tartotta meg tegnap este propagandát a városba diástermében. A gyűlés főszáma volt Keményffy Kálmán Dániel szentszéki tanácsos, központi kiküldött beszéde, megrúzó színekkel festette a gyermekelkek megszületését és az elhagyottak szomorú helyzetét. Nagyon határos volt Jäger Józsa szavazata (Sik S.: Jani) a gimnazisták előadott énekek, különösen az Induló, mely magával ragadta a közönséget. Itt említjük, hogy Keményffy plébános, ki vasárnap reggel a felsőtemplomban fog beszélni a föl kilences diákmisszió után a főgimn. és a polgáriskola növendékeinek, délután négy órakor pedig a Keresztény Otthonban.

— **Megszökhött a fegyházból.** A budapesti államrendőrség széleskörű körözést adott ki Somogyi Hillinger Gyula retteggett betörő ellen, aki a váci fegyházból a napokban megszökhött. Somogyi Hillinger Gyula Nagykanizsán és környékén jóliamert betörő, akit legutóbb 1920-ban ítélte el a nagykanizsai törvényszék öt évi fegyházbüntetésre. A nagykanizsai rendőrség megkezdte ellene a körözést.

— **Napalnos kedai Vároiban.** Amikor hirtelen futott, hogy Napalnos bevonul Vároiba, Waleska grófné ujongva aiet a császár elé, hogy előnék üdvözölhesse. A forrózórú korzikai félremagyarazza a grófnéle tekintetét és nem tartja megvondónak; hogy a hadjárati fáradalmait egy szép lengyel nő karjai közt pihenhesse ki. Mária menekül a császár elé, aki üldözi őt szerelmével s ezért hirtelen elhagyja Varsót. Ezen szerelmi regény Napoleon életének egyik legnagyobb momentumát, mit Waleska grófné cím alatt filmet vittek. A grófné szerepét a már regén látott bájos Hella Maja alakítja nagy művészettel. A kiváló filmet az Uránia mozgó fogja bemutatni hétfőn és kedden. A filmet már most felhívjuk a mozilátogató közönség figyelmét.

Ujabb tétel előfűző, válogatott étkész:

burgonya

érlelt, mely — míg a húsait tart — az előfűzőt sercsőzőben hűtve zártan, főzve nagyobbszámú megváltó helyett

Dunántúli Elemliszter és Áruforgalmi Rézervejtársaságunk,
Székhely: Székesfehérvár, Magyar utca 6.
Szállás: Székesfehérvár. Telefon: 38.

Hungaria Föld

gősbűvölés és kádfűvölés
november végén
ismét megnyituk
Budapest Dohány-n. 44.

— **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt héten született 18 fiu, 16 leány. *Házasságok költöttek:* Nagy István szabómester Klein Regnival, Lincz Boldizsár kir. vámtiszt Komlóssy Margittal, Horváth Gyula: déli vasúti géplakatos Sinkovics Juliánával, Horváth József földműves Hajdu Rozálával, Ország János napazamos Ötvös Rozáliával, Lejtényi Ottó magánhivatalnok Würzburger Terézival, Mejon Jakab műköztörzs Horváth Máriával, Meskó Géza államrendőrségi detektív Bihál Etelkával, Hambalkó Antal betárszód Günsberger Rozálával, Török Ferenc nyomdai gépmeister Kranitz Juliánával, Erdel Ferenc szabóság Varga Vilmmával, Gábor György földműves Márta Annával, Mágócai József napazamos Ódor Annával, dr. Török Ottó Gyula városi tisztifőgyűlés Szekszárdról Kőröskényi Piroka Emmával. *Haldászok:* Novák István 22 éves cipészmeister tüdőgömbök, Szabó István 23 éves földműves tetanus rángóros, Balog Ferenc 32 éves földműves, Deák István 7 napos rángóros, özv. Szalai Mihályné Németh Katalin 68 éves aggarály, özv. Migayz Józsefné Sida Margit áll. elemi isk. tanítónő 47 éves tüdőlob, Kovács Mária 16 éves tüdőlob, Szalai Albert 83 éves földműves végelyengedő; Fátcs Jánosné Varga Erzsébet 78 éves aggarály, Hofmann József 9 hónapos agghártyalob, Krauwetter József 14 napos rángóros, Ollap Lajos 72 éves nyug. izz. hirt. tisztviselő szívizületés, Herjavec József 10 hónapos béluhur, Tóth József 1 hónapos béluhur, Varga Sándor 21 éves hentesagéd béluhur, Lajki József 66 éves földműves nyit csontfőrérből származó vérmérgés, Pödör Méri 15 éves Felázózik capó ízületi cauz, özv. Kedemencz Mihályné Horváth Mária 74 éves aggarály, Józ Lajos 47 éves kocais Felázózikból vérmérgésből származó tüdőlob, Weisz Beláné Neufeld Szelina 48 éves agghérletés.

— **Dr. Benisch Arthur előadása a szabad lyceumban.** Ma este 6 órakor a szabad lyceumban dr. Benisch Arthur, a kultuszminisztérium művelődési politikai osztályának vezetője előadást tart a magyar kultúra sorsáról a megrázzolt területen. Benisch ennek a kérdésnek legalaposabb ismerője s egyuttal a magyar kulturpolitikának egyik legértékesebb munkása, akinek tudásától és ügyzetetétől még igen sokat várhatunk. Örommel köszöntjük őt városunkban, mikor lejön hozzánk előadást tartani, de egyuttal megragadjuk az alkalmat, hogy felhívjuk figyelmét városunknak kulturális intézményekben való szegénységére. Emlékszünk nek, ő volt az, aki a mult év folyamán felvetette a kanizsai leánygimnázium alapításának gondolatát, mely azóta alszik ugyan, de még mindig nem aludt el véglegesen, mert alkalomadtán vissza kell térnünk rá. De nem csupán a leánygimnázium hiányzik Kanizsáról, hanem velet együtt még igen sok kulturintézmény. Kulturintézmények, amilyenekkel a mindenkor magyar kormányok főképpen Erdélyt és a Felvidéket halmozták el s amelyek most a cseh, szerb és oláh vandallizmus áldottal lettek. Erről a cseh, szerb és oláh vandallizmusról fog megemlékezni éppen most előadásában Benisch igazgató, akinek előadást a legelőkebben olvasdunk figyelmébe ajánljuk. Az előadást a gimnáziumi ünnepek szám (Nem, nem soha) és Domján Gyula szavazata (Soproni ének) fogja leegészíteni. Egyben köszöljük, hogy a városi főújságról a vezetőleg gondoskodott.

— Dr. Örvényi Bedő Klári és Kalmár Heddy. Igaz művészi életben volt része a nagyüzemi és előkelő publikumban, mely a rettenetes vihar dacára teljesen megtöltötte a Kaszinó hangversenytermet. A szombati hangverseny egyik kimagasló eseménye volt a Szerb koncert sorozatának. Két Kanizsáról elszármazott nagytehetség és kiváló tudású művész produkciójában gyönyörködöttünk a szombati koncerten. Dr. Örvényi még Bedő Klári korából ismerik Kanizsa zenekezelőit. Mint művészt, most mutatkozott be szülővárosában, és zinté, meleg sikerrel. Kulturált koloratúrája, széles skálájú hangjának finom csengése, előadásának megképzése megérdemelték rendkívüli sikerét. Különösen értékes egyéni tulajdonsága hangjának csodálatos drámai ereje. Igen nagy tetesztet aratott Brahms „Der Schindl-jével, Pucini „Tosca Imájával” és a magyar művelővel. — Kalmár Heddy, fiatalága ellenére, szintén a „beértek” közé tartozik. Sikere tiszta művészi produkció eredménye volt. Nagyszerűen összerakított műsorával sokat ígért, de több tételt adott. Brilláns a technika, intuíciójában gazdag az előadás, éret, kiforrott művészletére vall a fel fogása. Különösen Chopin G-moll balladája és Beethoven Waldstein Sonátáját játszotta frappáns hatással. (r. g.)

— A Futura országos elnökség vezetője Nagykanizsa. Ipolyi Kellér Gyula a Futura országos elnökség vezetője tegnap Nagykanizsán járt utjában felülvizsgálta a Futura helyi szervét. A Zalai Közlöny ismeretes liatbotrány alkalmával hosszu nyilatkozatot közölt Ipolyi Kellér Gyula elnökség vezetőjéről, aki a Futura részéről ama kijelentést tette, hogy a vétkezes ellen a legszigorúbb s kélhetetlen eljárást fogja megindítani, amennyiben annak a Futurára nézve helye volna. — Ipolyi Kellér Gyula a Futura helyi szervezék felülvizsgálása kapcsán a legteljesebb megelégedésének adott kifejezést, a legnagyobb elismeréssel látta azt a nagy gazdasági munkát, amit Pósch Géza igazgató végaz a vármegye területén kiváló szakutadással, előkelő gazdasági érzékével. Tiszteletére a Központ szálló ártteremben díszesen felterített asztalnál a Futura előkelőbb tisztviselői teljes számban megjelentek s az ebédet együtt töltötték el. A hivatalvizsgálat után Ipolyi Kellér Gyula Szombathelyre utazott.

(x) Fejlekedés megérkezett. Király-u. 46 szám alatt átvehetik akik előjegyeztették. Pollák M. Emil.

(x) A Keresztény Társas Temetkezési Egylet pénteken, f. hó 18-án este 7 órakor választmányi ülést tart, a melyen való pontos megjelölés kéri. Elnökség.

(x) John Mac Whlter, a Cunard Line kontinentális igazgatója Budapestre érkezett a társaság itteni irodájának megtekintésére. Ez alkalommal átadta az iroda vezetőségének az angol király elismerő okirata másolatát, a melyet a Cunard Line nyolcvan éves fennállásának jubileuma alkalmából intézett a társasághoz s amelyben köszönetet fejezte ki a hajóvállalat működése fölött, megállapítván, hogy fennállása alatt — a háború előtt és után — soha egyetlen emberéletben vagy postaszállományban nem esett kár a Cunard Line hajóin.

KALLAY

jogi szemináriuma

Budapest VI. Andrásy-ut 8. és Saeged, Pallavicini-u. 3.

Feltétlen sikeres és felelős előkészítés bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgára.

Jegyzetbérlet! Rekapituláció! Információ díjtalan!

SAMU JOZSEF

rözművés és az előképzés vezetője
Alapítási év: 1877.

Készít: Garancia mellett elsőrendű kivitelben különféle rendezési pálmakafészkák, kárpontok, kézművi vagy társulati asztalok, vörösrészes mozdulatok, az előképzés vezetője, vízmelegítőket s. b. Mindennemű rözművek készítése.

Általános raktár.

Nagykanizsa, Deák F.-tér 12.

(a feladatokmal kapcsolatban)

34d

— Beiratkozás a népfőiskolába. A népfőiskola vezetősége felhívja mindazokat, kik a közhasznú ismereteket nyújtó tanfolyamra beiratkozni szándékoznak, f. hó 14-ikén, 15-ikén, vagy lekövetkező 16-ikán este 6—7 óra közti a polgári fiúiskola rajztermében jelentkezzenek, ahol bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

(x) A pénz a héten külön létszámszámot adott, mely a közgazdasági újságírás komoly szencziója. A lap 30 oldalas tartalmából kiemeljük a következőket: Korányi Frigyes báró vezércikkét írt a pénzügyi helyzetéről. A nemzetgyűlés pénzügyi feladatairól Kéködi Szabó János nemzetgyűlési képviselő írt feltűnően kelendő cikket. Dr. Horváth Lipót, a Magyar Államok Takarékpénztár vezérigazgatója, továbbá Fleissig Sándor az Angol Magyar Bank vezérigazgatója és Prager Gyula a budapesti Giro egyeslet igazgatója eseményezésbe menő nyilatkozatokat tesznek az aktuális pénzügyi problémákról. Széles körökben kelt feltűnést az a cikk, mely művészi illusztrációk kíséretében számol be a pesti tömeges életről. Érdekes közlemények számolnak be a vámpolitikáról és iparvédelemről, a szeszpiac eseményeiről és a hét egyéb történéseiről. Buday Barna az OMGE h. igazgatója, a szeszreform-törvényről, Belányi Arthur, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, a gazdaságpolitikai jövő feladatairól nyilatkoznak. A Pénz c. számában. Tartalmazza ezenkívül a lap a budapesti értéktörzsde értékesítési árú-termeinek párhelybérleti névsorát, a törzsde vezetőiségének és tisztviselőinek, továbbá értékpapírkereskedők egyezménye tagjainak teljes névjegyzékét. — A Pénz megrendelhető Budapest, IV., Ferenciek tere 3. II. 6. Edfőizetésre az egész évre 300 korona. Az e heti külön létszámszám külön is megrendelhető példányonként 6 koronáért.

— Elvezérett f. hó 10-én a Fő-utódi a Sas koromáig vezető útvonalon egy kabárra való biberpenn galér. Becsületlen megtaláló jutalom ellenében Korház-utca 9. szám alá adja le.

(x) A Világ-mozgó még csak ma tartja műsorán a „Falurossza” című gyönyörű dalbetétes népszimfoniát a magyar irodalomnak, melynek összes dalait szíveségből Sáfár Ferenc énekel, ki a tegnapi bemutatón rendkívül zajos sikert aratott gyönyörű baritonjával. Kedden és szerdán Mattyasovszky Ilona főszereplésével a „Kétarcu aszony” kerül bemutatásra.

(x) Össztűné. Ma, vasárnap van az első össztűné Rakos tancsintézetben cigányzenével és ezennel minden csütörtökön is össztűné lesz tartva mindenkori cigányzenével és 15 korona belépő mellett.

(x) A francia Pathé-gyár remek alkotását a „Nevő haldit” mutatja ma be az Úrdina-mozgó. A film egy kalandörtörténet keretén belül a kelet minden misztikumát vezérről vizsi. Csupa különlegesség, újdonság a film. Külön érdekessége a darabnak az ópium barlangos jelenet, amely a kelet e kevesekről ismert titkát fedi fel. A film minden részletében izgalmas. Rendezése pazar, a szereplők játéka pedig kimondottan művészi. Jegyek előre válthatók a mozgó jegypénztáránál és előjegyezhetők telefonon.

(x) Szarvascsapás a csoroggyök a november 17. és 19-iki I. oszt. húszhához kapások a Hirtcher 16. szobán. Főnyeremény egy szilbó, két méző, s. eremény. esetében 100000 millió korona s. b. r. eremények. — Szivarkakérvéyek, szivarkák-gyírok, levélpapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösben szerzethetők be I. Hirtcher! Miksa dohány kisüzem és osztályozású feldolgozóval.

(x) A Barson gummitarok olcsóbb s bővebb. Kímélő a cipőt, a test megőrzésére a járművekkel az által megójtja a koraik ártárát és a járművek bizonyos rugalmasságot s könnyedséget biztosít. Ezek az előnyök a barmulaton olcsó árak végülme vétele mellett bizsiti foghatók. tessék, hogy a Barson gummitarok iránt az értéktől állandóan olvassák és rövidesen mindeket, akár férfi, nő vagy gyermek, elpójtják Barson gummitarokkal fogja eladni.

(x) Milhoffer Kálmán főeljárúzó Zrínyi Miklós-utca 42., ajánlja az utjonnan kezdődő sorjátréka, kézképvél szerencseszámú osztályozásjegyeket. Főnyeremény szerencsés esetben három millió korona. Sorjátréka ára: egész 96 K, fél 48 K, negyed 24 K, nyolcad 12 korona.

(x) Röntgenorvosai hír. Dr. Berger Géza szakorvos Sugár-ut 7. sz. alatti házában, nagy klinikai készülékekkel (Koch és Stenzel, Jrezadi gyártmányú Röntgen laboratóriumot rendezett be, amey minden Röntgen orvostechnikai ártólógitára, idő-, gyors- pillanat felvételre, felületi- és intenzív vizsgálatok legnyelnyebb besugározó gyógykezelésre a legkülönböző eredményekkel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 180000 volt feszültségig — 160 volt s aramból — és 30 amper intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exacie védős és biztosítóeszközökkel ellátva. Röntgenugyarrakkal ártólógitva — orvosi vizsgálatnál — igen finom tisztasággal diagnosztizálhatók és felvételre: lemezen, filmen, képen (Röntgenfotográfia) precizitással rögzíthetők: a koponya, arc és nyaki képek; a mellűri és hasűri szervek, a húgy-árrendszer, a központi és környéki ideggyárat, a csontok, szalagok, izületek, a gerincoszlop köros elváltozásai, megbetegedései, vérszéki, gyútlásai, ártólóletei, j. és rossz indultu daganatai, mindennemű törések, berepedések, ficamok. Osálatos hűséggel figyelhetők meg a belső organumok normális és rendeltetésen mozgásai és az egész testlelet (nyelődés, gyomor, bél) működés chemismusá és koros állapotban. A Röntgen orvostechnika magasszínűvonalu, emelkedő tudományos módszerrel a gyógykezelés és gyógyítás területén ma már kénytelenül ártólóttak: a legkülönbözőbb barmegbetegedések (pl. női hája arcból, fektéyek, vízszetek kiütések s. b.) a chronicus gyútlások (pl. rheuma, köszvény, údudójok, mell-, hashártyalobok) s j. és rosszindultu daganatok (mint a golyva, emlő-, gyomor-daganatok, méhrák s. b.), a belső vérzések (pld gyomor-, bélvérzések s. b.) gyógykezelésének és gyógyításának széles mezején az éleleti vastagítást sulyos megbetegedések indokolta kástációj. Orvosi rendelés és gyógykezelés: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.

(x) Aranyaszt, esztét, brillánsok a legmagasabb napi áron vannak. KOPÁR órák és ókszerkez, Deák-tér 12 szám.

A mindennapi kenyér drágulása.

Két elkéseredett hangu levél. — Háromszáz százalékkal drágult a buza. A szabadforgalomban tőzdespekuláció eszköze lett. Az irtódkenésre nincs remény. — Mi az oka a buza áremelkedésének.

A tegnapi posta az alábbi két levelet hozta a „Zalai Közlöny” szerkesztőjének címzve:

.... Becses lapjának tegnapi száma vezető helyen megbuzra a vészféket s rá mutat arra pontra, ahonnan minden baj baj ered. Rámutat a kopolkól növekedő tömegére s nagyon helyesen figyelmeztet az új Kun Bélákra. Legyen szabad elárulnom, hogy méltóságos ur vagyok, becsületben öszültem meg, dolgoztam azért, hogy szolgáljak vele s ekkor abban is hittem, hogy élemedett koromban gondatlanul fogom lemorozsolni kenyereim hátralevő részét. Ma kopolkól, hideg szobám van, beteg vagyok, lerongyolodom s félek, nagyon félek, hogy én, a méltóságos ur a lizogódó lelkük tömegébe kerülök. Kérem önöket, tartsák napirenden a társadalmó páriáinak panaszát, mert félek s nagyon sokunknak kell félnie attól, hogy egyszer az ész felmondja a szolgálatot.

A második levél így hangzik:

.... Az Isten áldja meg azt a kezét, amelyik tegnap olyan szívünkbeli szóval tette siralmas sorsunkat. A napi gondok az élet nyomorúsága annyira elfoglal, hogy szinte lélegzeni sincs időm, de mégis megírom közönség levelemet. Kérem a „Zalai Közlönyt”, ne hagyjon el bennünket, mert félünk a téltől. Éhezünk és fázunk s senki sem segít rajtunk....
Egy nyugdíjas.

Csak azért közöltük le ezt a két levelet, hogy bemutassuk azoknak, akik meleg kályha mellől tilt gyomorral szemlélők az életet s nem akarják meglátni, hogy súlyos megelhetési problémák sziszegnek közöttük. A kenyér kérdése, a gyomor követelő korgása iránt mind a két levélben s ha ma foglalkoznak a hazai s a nemzet sorsával, legelső kérdés ez.

A sok szerencsétlenség között, amely a legutóbbi két év alatt érte az országot, bizonyára egyik legnagyobb és mindenki által érezhető csapás. A két év színvonalának állandó és folytonos drágulása. — Magyarországi agrárállam lévén, amelynek megcsonkított keretei között egyetlen erőforrása a mezőgazdasági termelés, a buza árának emelkedésétől, vagy esetétől függ minden más közszükségleti cikk ára is.

Állandó emelkedés.

A buza ára pedig napról-napra emelkedik a legutóbbi tőzdesjegyzés már 300 százalékkal magasabban tartja a buza árát, — mint amilyen a buza kezdő árfolyama volt az emelkedés első idejében. A tőzdesjegyzéseket figyelve a korona árának csökkenéséig magával vonja a buza árának emelkedését is, melyből nyilvánvaló az a következtetés, hogy a szabad gabonaforgalom éltelbelpése óta a legelsőkétségbe közszükségleti cikk is tőzdespekuláció eszközévé vált. Az emelkedési tendencia pedig már négy hónap óta szilárdan kitart és nincs semmi remény arra, hogy ez csökkenteni rövidesen em, hanem előreláthatólag még emelkedni fog.

Az emelkedés fázisai.

Érdekes megfigyelni a buza árának a korona esásával kapcsolatos emelkedésének fázisait.

Közvetlenül az aratás után a buzá 700, 800, 1000 koronás áron korlátlan mennyiségben lehetett vásárolni. Az első emelkedést maga az állam vásárló szervei idézték elő, amikor az ellátatlanok gabonájáért 1300 koronát kintáltak.

A magyar korona ára augusztus 15-én a zürichi piacon 167 centimes. Ekkor a buza árát már 1428, az árpát 1375, a rozst 1100, a zabát 1290 koronára juttatta a budapesti tőzsde. Egy hónappal később a korona árfolyama 20-ra csúszott le a vele kapcsolatosan a buzá 1530—65, az árpát 1400—75, a

rozst 1150—75, a zab árát 1370—420 koronára tartja a terménytőzsde.

Október 15-ére ismét 40 centimes csökkenés jelent Zürich. A terménytőzsde is emeli ismét az árakat és a buzá 1780—810, az árpát 1570—650, a rozst 1360—80, a zabot 1425—75 koronás áron jegyzi. Az emelkedés legmagasabb fokra a legutóbbi tőzdesnapon lépett. November 9-én a korona árfolyama már csak 47 é fél centimes. A buza ára pedig már elérte 2550—70, az árpát 1775—825, a rozst 1725—50, a zab ára 1900—950 cs árfolyamot is.

A gyakorlatban azonban a tozsdén kívül 2800 koronás áron alul nem lehet buzá vásárolni.

Meddig emelkedhetnek még a terményárak?

Egy előlék Nagykanizsai terménykereskedő munkatársunk kérdésére az emelkedés okairól és az ezek további alakulásáról a következőket mondotta:

— A buzaár emelkedésének első oka a korona hanyatlásában keresendő. — Nem kevésbé játszik szerepet az emelkedésben az is, hogy a gazdák, akik pedig az aratás után szivesen adták oda a buzá 700—800 koronás áron, most tartózkodnak az eladástól. A kiszáradtól 2500 koronás áron nem lehet buzá vásárolni. A kiemelkednek egyáltalában nincs szüksége pénzre. Nem válik meg a buza természetől, egyrészt újabb emelkedésre vár, másrészt pedig a tartalék buzával akurja le a ingatlan vagyonválságot.

— A buza árának emelkedéséhez hozzájárul az is, hogy Csehszlovákiában magasabban a buzaárak, mint nálunk. A malomok pedig kivehetik a lisztet és így bármily magas ár mellett is megtalálják a számításukat.

— Az árak további alakulására ma, amikor a régi gyakorlatra teljesen rácsófoltak az új és kiszámíthatatlan viszonyok, nem lehet felkimeretes véleményét mondani. Esetleg minden megváltozhatik máról holnapra. Nagyon komoly helyről azonban olyan véleményt is hangoztatnak, hogy voltaképpen csak most vagyunk az emelkedés kezdetén.

— Sajnos, hogy a buza ára határozta meg az élet színvonalának árát és ezzel együtt az iparcikkek és a kereskedelmi termékek ára is emelkedik.

A kenyér és liszt árának emelkedése.

Az élet színvonalának ára a buza árával emelkedik. Ez legelőször a buza közvetlen termékének, a liszt és kenyérárak emelkedéséből tűnik ki.

Szeptemberben a nullás liszt ára 27, a főzölszté 23, az elsőrendű kenyérliszté 19, a másodrendű kenyérliszté 15, a fehér kenyér 16, az egész barnaé 13 kor. volt. Másfél hónap múlva, novemberben a kenyér és a liszt árak már 60 százalékos emelkedést mutatnak.

November 9-én a nullásliszt már 46, a főzölszté 41, az elsőrendű kenyérliszt 36, a másodrendű kenyérliszt 29, a fehérkenyér 32, a félbarna kenyér 26, az egész barna kenyér kilogramja 19 koronába kerül.

A liszt árának emelkedésével a miskolci sütőiparosok egyelőre eltekintettek a kenyér árának újabb emelésétől, de kijátás van arra, hogy a lisztárak további emelkedésénél nem tartják továbbra is a mi kenyérárakat.

Apró hirdetések.

Hirdetések díjtalan 6 óráig vételesek fel díjtalanul eszerint

Aprított túzifa minden mennyiségben kapható. Tűzifa és szénkereskedés Csányi. László-utca 1. 3165

Ujagráultok felvétele a Horváth hírlapíróudában.

Házeladás. Geisón a Vasuti-utcában lévő Freund félo ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Geisón.

Szombathely mellett, Gyöngyösharmához tartozó Deszkás-vendéglő 7 hold földel eladó. Felvilágosítást ad dr. Smidelius Jenő ügyvéd Szombathely. 5971

Eladó 2 hilegverő kanca a pallini Keltz-majorban. 5370

Egy zsírterítés eladó Kislafud-utca 32. sz. alatt.

Egészséges, kemény, fejes

télikáposzta

17-étől ismét kapható lesz a legolcsóbb napi árban

Brunscics József
Sugár-ut 53.

Uj-bor 30 K, ó-bor 22 K

Uránia

mozgóképszínház
Rozgonyi-utca 4

Hétadások hétköznap 6 és fél 9 órákor kezdődnek

A Pathé-filmgyár remekei

Péntek, szombat és vasárnap
november 11-én, 12-én és 13-án

A nevető halál

A két rejtelmű 5 felvonású, Rendkívül érdekes-félo kalandortörténet, mely a misztikus keleten játszódik ic.

Hétadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünnepnap 4, fél 8, 7 és 9 órákor.

Helysér: Palyó 17, szőlő út, körék 11, fentartott kávéház 12, ünnepnapok 10, körök 6 koroná, Kőbányai-utca 60 színház közönséghelyek részére 1000

2 koronába

kerül példányonkint a

Zalai Közlöny

ha előfizet egy óra vagy negyedévre.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint büntető bíróságtól.

B. 1316/1921./3. sz.

A Magyar Állam nevében!

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint büntető bíróság árártágot visszaélést vételége miatt Farkas Ernő ellen a kir. ügyészségnek 4088/1921. k. l. számú a főtárgyaláson módosított vádlóirányában foglalt vád felett dr. Kenedy Imre kir. ít. táblai bíró mint elnök, dr. Biba Ferenc kir. íszéki bíró, Vékássy Károly úlnök, dr. Benitzk Ferenc kir. íszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvételével Csillag György kir. ügyészek mint közváltónak, a szabadlábon levő Farkas Ernő vadlottak jelenlétében Nagykanizsán, 1921. évi október hó 24. napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és a védelem meghallgatása után meghozta a következő

Ítéletet:

I. Farkas Ernő 32 éves r. kath. nagyradai születésű komáromi lakos, nős, 3 gyermek atyja, vagyonalan, ir-olvas, vendéglős, bűnös az 1920. évi XV. t. c. i. §. 2 p. és 4. §-ba ütköző és minősülő árártágot visszaélést vételégében, amelyet úgy követett el, hogy mint vendéglő tulajdonos a hivatalosból folyó felügyeleti kötelesség teljesítésben azt a mulasztást követte el, hogy a vendéglői árak felszámítását nem őrizte ellen, a pénz beszedését 10 éves Ilona nevére leányára bízta, aki Komáromban 1921. évi június hó 30 án 1-1 csésze kávét 1-1 drb. kenyérrrel Sipos Dezső és Csizsar Lajos vendégeknek 16-16 koronát számított fel s ezáltal közszükségleti cikktől olyan árt követelt, mely a méltányos hasznát meghaladó nyereséget foglalt magában.

A kir. törvényszék ezért:

I. Farkas Ernő vadlottat az 1920. évi XV. t. c. 4. §. alapján a Btk. 92. §. alkalmazásával 1000 (egyezer) korona pénzbüntetésre mint büntetésre, ezenfelül 500 korona pénzbüntetésre mint melékbüntetésre ítélt; a pénzbüntetést behajthatatlansága esetűre a Btk. 58. §-a alapján 20-10 napi fogházra kell átváltoztatni;

a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztését a Btk. 54. §. ának 2. bek. alapján mellőzi;

a pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt az 1920. évi XV. t. c. 5. §-ában meghatározott célra megfizetni, az esetleg felmerülő büntügyi költéseket az államkincstárnak megfizetni, de e költéseket a kir. törvényszék az 1890. XLIII. t. c. 4. §-a alapján egyenlőre behajthatatlannak nyilvánítja.

A kir. törvényszék az 1920. évi XXVI. t. c. 7. §-ának 3. bekezdése alapján elrendeli, hogy az ítélet rendelkező része jogerőre emelkedése után elléti költésén a Nagykanizsán megjelent „Zalai Közlöny” című napilapban egyszer közzétessék.

Végül a kir. ívszék Bp. 494. § értelmében elrendeli, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után a kir. ügyészséggel és a büntetés nyilvánvaratasa végett a komáromi községi előjárósággal közöltesse.

Indokolás, stb.

Nagykanizsa, 1921. október hó 24.

Dr. Kenedy Imre s. k., Dr. Biba Ferenc s. k., az uzsorbírók elnöke.

A kiadmány hiteletű:

Amon s. k.,
s. hiv. tisztviselő.

A B. 1316/1921./3. sz. ítélet végrehajthatóságát a Bp. 494. § alapján bizonyítottam.
Nagykanizsa, 1921. évi október 24.

Eöry s. k.,
kuriai bíró, a kir. íszék elnöke.

Makulatur

újságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában.

Pálffy Bank

tel. 1316/1921./3. sz.

Tőzsdét megbízások a budapesti és külföldi tőzsdékre
Váltak, idegen pénzek vételére és eladására a legmagasabb árfolyamon
Értékpapírokra 80%, lombardköltséget ad
Napitőzsdai árfolyamokat (táviratlag is) készséggel küld

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár

Miltényi cipő

készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia
dipóvárosiában főúton, a város palotájában.

BIRTOK

minden nagyságban, beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek és mindenemű ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközözi

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi
Nagykanizsa, Eötvös-ter 29. szám.

15700/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

Hirdetmény.

A városi tanács visszavonásig minden hét keddjén és csütörtökön 9 órai kezdettel nyilvános árverést tart, amelyeken eladatik a felső erdei vágás-területen fekvő döntött, de fel nem dolgozott fa, valamint a még ottlévő bot, gömb és hasábfá, szerszám, faragó és műfa.

Nagykanizsán, 1921. nov. 4.

Városi tanács.

Quitner Arthur

tel. 1316/1921./3. sz.

Nagykanizsa, Csengery-utca 13. sz.

Elvált villágitási vezeték, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését, Villamos vasalók, főzőedények, reachauk, fűtőtestek javítását

Mindenemű villamos munkákat gyorsan csakidőnk, anyagok és ércök raktáron kaphatók.

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

Elsőrendű téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

Borbevásárlási

megbízásokat vállal,

bor és terményárat szállít, ugymint bura, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zababúkkönyt, burgonyát, diót, mákot ug kleslyben, mint waggontelekben a legolcsóbb napi árakon

Bruncsics Ferenc Hahót.

Aki házat, szőlőt,

kis- és nagybirtokot eladni vagy venni akar, az forduljon bizalommal a 20 év óta fennálló, törvényszékiileg bejegyzett és az Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett

Aczél Ignác

székhelyén és ingatlanforgalmi irodájában Nagykanizsán, Fő-ut 3., ahol most is több nagykanizsai ház és a vidéken több kis és nagybirtok van eladásra előjegyezve.

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

15687/1921. „Csonta Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország!”

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-túr. Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

Szombaton és vasárnap Mattyasovszky Ilona, Medgyasszay Mari, K. Demjén Mari, Andorffy Ida, Kürthy József és Kertész Dezső léleptéve!

A falurossza

A filmen e főszereplő énekelte az összes előadásokon szíveséggel Sáfrán, Ferenc ur énekl

Kedden és szerdán Mattyasovszky Ilona főszereplésével Kótarcu asszony kerül bemutatásra

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél órákor, vasár- és ünnepek fel 4, 5, 7 és 9 órákor. Ponton kezdés!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Személyiség és kiadóbírság: 120-út 15. sz.

Latarnak-telefon 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

MELELŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

HÍRLELTÁRI ÁRAK:

Egész évre 500 K. 744-re 280 K. Negyed-
évre 140 K. Egy hóre 50 K. Egyre szám ára 3 K

A kormány lemondott.

A Bethlen kormány lemondásának okai. — Nem külpolitikai kérdések okozták a lemondást. — A kiszáradt követelésel az új kormányalakításánál.

Budapest, november 14. A kormány lemondásával kapcsolatban a következő hivatalos kommuniké adták ki:

Ma délelőtt egy órakor Bethlen István miniszterelnök megjelent Horthy kormányzónál és felajánlotta a kormány lemondását. A kormányzó a döntést fenntartotta magának és felkérte a miniszterelnököt az ügyek további vitelére. A miniszterelnök a kormányzónak előterjesztést fog tenni a kibontakozás ügyében meghallgandó politikusok audienciájára nézve.

A kormány lemondásával kapcsolatban a következő információkat kaptuk:

Nem válságról van szó, hanem a belpolitikai helyzetre irányul. A kibontakozási folyamat lefolyásáról, mely programterületen halad abban az irányban, amint azt a miniszterelnök legutóbb megjelölt. Bethlen most is elsősorban az egységes pártot akarja létrehozni és e tekintetben támaszkodni kíván mindazokra, kik magukévá teszik a miniszterelnök elvét. A miniszterelnök programja változatlanul a pécsi program, mely nem szorul revízióra, csupán kiejár belőle a királykérdésre vonatkozó részt, mely azóta elintéztet nyert. Bethlen az egységes párt alakítását mindenképpen a jelenlegi pártokkal kísérli meg, ha ez az akciója nem vezet sikerre, úgy nincesz kizárva az új választás.

Budapest, november 14. A kormány lemondása teljesen váratlanul érte a politikai köröket. A lemondást a hét végre várták és azt hitték, hogy amennyiben Bethlen sikerülne határozni a még fűgőben levő külpolitikai kérdések megoldásához segíteni és esetleg az egységes párt megalkotása irányában eredményeket felmutatni, így a kormány lemondása valóban csak formális lesz és nem fogja nyomom követni komoly politikai válság. Ellenkezi körökben általában az a felfogás, hogy a miniszterelnök a kormány lemondásával meg akarta akadályozni a nemzetgyűlés összehívását, amit különben nem tudott volna elhárítani. A nemzetgyűlés összehívását vérsé eddig 25 ellenzéki képviselő írta alá. A liberális blokk tagjain kívül csatlakoztak a megoldomhoz a demokráta párt tagja, Szilágyi Lajos és a Friedrich-párt tagjai is. Ezen kívül a keresztény-párt több tagja is biztosította az ellenzéki képviselőket, hogy amennyiben szükségé volna rá, ők is aláírják az ívet.

Ezek szerint tehát a nemzetgyűlés összehívása biztosítottak látszik. Az ellenzék nyilván hirdette, hogy a nemzetgyűlésen a leghevesebb támadásokat fogja megindítani Bethlen és kormányával szemben. Rumautak azt arra, hogy a miniszterelnök visszalé a parlament nélküli helyzettel és olyan nemzetgyűlési szerződésekre kötelezte magát, amelynek megkötése a nemzetgyűlés szuverenitásának

súlyos sérelme. Támadásaik során meg akarták állapítani a miniszterelnök felelősségét abban a kérdésben, hogy Raszny Károlynak a Habsburgok megváltóztatatlanságára vonatkozó indítványt elvetette, pedig ezáltal ki lehetett volna kerülni az antant újabb beavatkozását és meglehetett volna kimélni az országot ettől a súlyos megaláztatástól.

Politikai körökben egyébként a legteljesebb tájékoztatlanúság uralkodik a kormány lemondását illetően. A kormányt támogató pártok körében is hangostalják, hogy a külpolitikai helyzet szanálásának időpontja meg nem következett be, így tehát a lemondásnak indokolása, amely a külpolitikai kérdések aktáinak lezárására vonatkozik, nem felel teljesen a valóságnak.

Beavatott politikusok úgy tudják, hogy a kormány lemondása nem olyan külsőségek közt történt, amint azt a félhivatalos tudósítások beállítják. Igaz ugyan, hogy a lemondáshoz a minisztertanács hozzájárult, azonban a lemondást a miniszterek még nem írták alá, csak ma reggel kezítették el a váraklást a kérvényt és küldték el azoknak a minisztereknek, akik a hirtelenül összehívott minisztertanácson nem jelenhettek meg. Így például Nagyatádi, aki vidéken tartózkodik, nem is írhatta alá a lemondást. Ebből is arra következtetnek, hogy ma délelőtt érlelődött hitelen valóságos a kormány helyzete és azaz is tisztában van mindenki, hogy ez a komplikáció csak a belpolitika frontjáról érthette a kormány helyzetét.

A holnapi nap folyamán kihallgatáson jelenik meg a kormányzónál a kiszáradtpártból Nagyatádi és Gaál. Azonban mindkettő vidéken tartózkodik és így a meghívásának holnap már nem tehet eleget. Ugyancsak holnapra kaptak meghívást gróf Apponyi, Teich és Prohászka. Azt hiszik, hogy a kihallgatás során a kormányzó meg fogja hallgatni a kormányt támogató pártok többi tagját és magához fogja kérétni a vezető ellenzéki képviselőket is.

Az egységes párt-ügynék mindenesetre még a válság során tisztázódni kell, mert különben Bethlen nem hajlandó tovább vezetni az ügyeket.

A kormány lemondásának a híre a kiszáradtpártot teljesen váratlanul érte. Nagyatádi Erdősokonyán van, Gaál Gaszton pedig Balatonbogláron és így a párt teljesen tájékoztatlan a kormány lemondásának indító okai és a kibontakozás eddig terbe vett lehetőségei felől. A párt Budapestben időző tagjai azon a nézetben vannak, hogy a kormány lemondását, még ha Bethlen is kapna megbízást, a kormány bizonyos mértékű rekonstrukciójának kell követni. — Regszokodnak ahhoz, hogy úgy a miniszterelnök, mint a kabinet többi tagja a kormányzópartok sorából kerüljenek ki, ami Bethlenre nézve, az adott helyzetben azt jelenti, hogy be kell lépnie vagy a kiszáradtpártba, vagy a keresztény-pártba, vagy pánton-kivüli miniszterelnököt a kiszáradt semmi körülmények közt sem hajlandók támogatni.

Andrássyék a mentelmi bizottság előtt.

Budapest, nov. 14. A mentelmi bizottság ma délelőtt ülést tartott, melyet azért hívott egybe az elnök, hogy a letartóztatásban levő Andrássy, Rakovszky, Bnicsky, Sigray, továbbá Friedrich, Glaswein, Zákány és Weisz Konrád nemzetgyűléai képviselők mentelmi ügyeiben a tárgyalást megkezdik. Kufkafaly elnöklésével az ülésen jelen voltak Rubinek István, Haller, Somogyi, Pallavicini, Rupert, Mikovényi, Legesz, Dömötör, Erekly, Tassler, Hornyánsky és Baris-Szabó. A bizottság a letartóztatott képviselők ügyében előadól egyhangulag Somogyi Istvánvá választotta meg, míg a többiek ügyében Rubinek István lesz az előadó. A bizottság elhatározta, hogy ezekben az ügyekben érdemes ülést tartanak, e hó 18-án pedig az érte az ülése meghallgatás végett a bizottság a letartóztatásban levő képviselőkkel is meghívja.

A bizottság elnöke nyomban az ülés után felkereste az igazságügyminisztert, hogy vele a letartóztatott képviselők megjelenéséről tárgyaljon. Együttal átiratot intézett az ügyészséghez, melyben felhossa azt, tegye lehetővé, illetve intézkedjék, hogy a letartóztatásban levő képviselők pénteken megjelenhessenek a mentelmi bizottság előtt.

Fertőböz község hű az anyarszázgához.

Sopron, nov. 14. Fertőböz község lakosságának küldöttsége felkereste ma Turner Mihály soproni polgármestert és községe nevében kijelentették, hogy a lakosság egyhangulag Magyarország mellett fog szavazni a népszavazás alkalmával. Amennyiben akad, aki ellenszavaz, úgy azt kiközösítik maguk közül.

Az osztrákok Nyugatmagyarországon.

Sopron, november 14. Legújabb jelentés szerint az osztrákok a mosonmgyzei Barátudvari nyomutak előré. A Vulkavonulat majdnem mindenütt elérték. A telefonösszeköttetés az osztrák megszállás alá került Kismartonnál szűnétel, Tormafaluba ezer emberből álló osztrák katonaság érkezett ügy ezred vezetésével Nagymarton irányából. A telefonösszeköttetés Nagymartonnál is szűnétel.

A már megszállott területen ugyazólván teljes katonai diktatura uralkodik, amennyiben az összes polgári hatóságok a katonaságnak vannak alárendelve. Vasmegebe tegnap délig még nem voltak osztrákok. Mosonmgyezében Nezsider, Pándorfalut megszállták és Valla felé nyomutak előré, a soproni járásban ezidig még nincesnek osztrákok. Nezsiderben az osztrákok a főszolgabíró elhurcolták.

Apponyi lemondott a népszövetség előkészítő bizottság elnökségéről.

Budapest, nov. 14. Apponyi Albert gróf november 13-án lemondott a „Magyarország felvétele a népszövetségbe előkészítő bizottság” elnökségéről. A kormány a lemondást elfogadta és köszönetet nyilvánított Apponyinak.

Rövid idő alatt az összes fogoly itthon lesz.

Budapest, nov. 14. Jungerth Mihály ma kijelentette, hogy az összes fogolytranszportokat úgy oszák be, hogy még karácsony előtt valamennyi orosz fogságban volt tusz otthon lehessen. November folyamán jön haza a szibériai foglyok két vagy három transzportja, decemberben pedig azok, kik Petrográdban és Moszkvában, továbbá Turkesztánban és Ukrajnában vannak.

Dalmácia föllázadt a szerbek ellen.

Bécs, november 14. A Montagszeitung jelenti Zágrábról, hogy a Sebenico városában és környékén kitört lázongás még mindig nem csillapodott le. Az állandó rekvirálások fokozzák a parasztság izgalmit és állandó veszélyt jelentenek a nyugalom helyreállítására. Palazzóbb kellett megerősítést kérni a csendőrség és a rendőrség számára.

A jóvátételi bizottság elé új jelentést terjesztenek Németország helyzetéről.

Berlin, nov. 14. A jóvátételi bizottság és a német kormány képviselői tegnapelőtt előzetes megbeszélést folytattak, melyekről tegnap tettek jelentést a kormánynak. A kezesség bizottság ama tagjainak, akik már eddig a tevékenységét fejtették ki Berlinben, beható értekezések vannak a bírodalom pénzügyi helyzetéről és az adóörvényekről és ezeket a jóvátételi bizottság kívánságára kiegészítik.

Berlin, nov. 14. A Daily Express berlini tudósítója jó forrásból értesül, hogy a jóvátételi bizottság angol tagjai három esztendői moratórium engedélyezését támogatják. Bratruv és D'Avernon ezt tartják a kérdés egyetlen praktikus megoldásának. Az olasz és a belga képviselők ugyanezen a véleményen vannak, ezzel szemben a francia megbízottak azt akarják, hogy a szövetségi bizottság mondja ki Németország csődjét és nevezzen ki szövetségi felszámoló bizottságot.

Az uralkodó után.

Páris, november 14. A luxemburgi Havas ügynökös jelenti: Reuter államtitkár a kamarások kijelentette, hogy Károly király kíséretéhez tartozó különböző személyiségek tartózkodási engedélyre csak ideiglenes. Mibelyt Károly király internálási feltételeit megállapítják, e személyiségeket az ország elhagyására szólítják fel.

Az osztrákok meg akarják hamisítani a soproni népszavazás eredményét.

Páris, november 14. A Temps rámutat az osztrákok intrikáira, akik német minlára meg akarják hamisítani a soproni népszavazás eredményét.

Az osztrákok ratifikálják a velencei egyezményt.

Bécs, november 14. A Montag értesülése szerint az osztrák nemzetgyűlés jövő pénteken ratifikálja a velencei egyezményt.

Reflexiók Keményffy K. Dániel előadásaira.

Két nap alatt hat ízben beszélt a gyermekek érdekében a keresztény gyermekvédelem lelkes apostola, Keményffy Kálmán Dániel szentszéki tanácsos. Hatszor tárta fel, megrázó színekkel festve a nemzet nagy épületének roskadozó alapját és az elhagyott, nyomorult gyermekekét elhangzott szerető szavait sok-sok szívből jövő sóhaj kísérte azok részéről, kik át tudják látni a nagyjelentőségű kérdés mibenlétét.

A sajtó és a gyermekmentés nemzeti létünk két alapfőlétele, mindkettő oly gyenge kezekkel támogatva a mindenkori kormányok részéről, hogy a részvétlenségből támadt mulasztások mérhetetlen károkozói lettek. A társadalom — a sajnos, nagyon sok oldalról igénybevett társadalom nemes szeretele segít még legjobban az elhagyott gyermekeknek és ennek a kipróbált társadalomnak tagjához intézte meleg, szerető szavait Keményffy plebános, kik szülők, apák, anyák, testvérek, legjobban megtudják érteni, különösen a mostani nehéz időkben, a tél fagyos napjaiban a kis elhagyottak, a Senki fiainak helyzetét. Az előadó megdöbbentő a megrázó erővel vázolta a gyermeklélek pusztulását és zűlést, a modern rabszolgatartóknak zsarukki kihánszolását a gyermekek köréből, kik ott szenvednek, pusztulnak sokszor éjjel is dolgozva fiatal gyenge testükkel az üzemek fullasztó, fájó levegőjében. A lemelőkben sok kis hant domborodik — a társadalom áldozatai, a sírok számát a fiatalon elhunytak tömege növeli, egy egy letört virág arról a fáról, melyet meg kellett volna mentenünk.

Ha eddig mulasztás, vétkes közöny történt, most a gyermek megbecsülése és lelkeinek megmentése, kicsiszolása hatványozott feladat mindnyájunk részéről, most a gyermekben s az ő lelken keresztül magolyg felénk a magyar jövő. A gyermek olyan gyémánt, mely minden szerető szülő szemében ott ragyog, a maga szelid vonásával, csillogó tekintetével s erre nevelünk, ötvözünk, kalapálnunk kell az elhagyottak lelkét is a szerető felkarolás által. Ez a felkarolás napjainkban nehéz feladatot íróna a társadalom összes tagjaira, azért eréjének és szeretetének csak csekély kisugárzását kéri a keresztény szeretet országos gyermekvédő műve is a neimesen érde s a nagy eszmét lelkiükön hordozó emberbarátoktól. S ezt a kicsike áldozatot úgy hozhatjuk meg, hogy az egyszerű tagjai sorába lépünk. Az évi tagsági díj oly csekély (10 korona), hogy a mostani viszonyok mellett számba se jöhet és sok ezer kis árva, elhagyott, szülőtől gyermek megmentéséhez járulnak hozzá adományaikkal. Minél többet adunk másoknak a magunkból, annál magasabb és nagyobb, annál teljesebb és boldogabb lesz a mi életünk.

Tagsági díj fizethető a keresztény szeretet gyermekvédő művére a főtitk. plebánia hivatalban, Diósi Géza kegyesrendi tanárnál s a különféle egyesületeknek kiosztott gyűjtőleveken. Évi tagdíj 10 korona, alpisítő tagdíj 500 korona, melynek fejében a tagok az egyesület negyedévesnkint megjelenő gyermekvédelmi folyóiratát is díjtalanul kapják. d.

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!

HIREK.

— Megindul a Jugoszláv vasuti forgalom. A királypuccs kapcsán ismeretes, hogy a jugoszlávok felzárkóztak a gyékényesi vonal sínjeit s azóta a vonatjáratok Jugoszlávia felé nem közlekedtek. A Délvasut főnökségétől vett értesülésünk szerint a jugoszláv vasuti forgalom a mai nappal ismét megindult.

— Képzéskiallítás a Casinóban. Tegnap délelőtt nyílt meg a nagykanizsai Casinó könyvtárszobájában a fővárosi festőművészek csoportkiállítása, amely iránt a közönség meleg rokonszenvre nyilvánult meg már a megnyitás perceiben. Csupa hangulatos, üde levegőjű, színdús képzőművészeti tárlat a közönséget. Különösen nagy érdeklődéssel fordultak Glatter figurális, hatalmas érzéssel megfestett képei felé, melyek mindegyike bravuros munka. Pörge Gyergely nepusútkes zásmerképei ugyancsak lekötötték a látogatók figyelmét. Udvary Géza üő aktja valóságos gyöngye a szakavatott kézzel aranzsított kiállításnak. Kacziány Géza peraszti studiuma és tengeri tájképe igen finomak. Neogrady Antal plain-air munkái frissek. A nagy művész mindig el tudja találni az igazi izlésség útját; Zorkóczy Gyula képei elevenek, Kaczaghy erdő részletei a Párisban elhunyt Paál László iskolájára emlékeztetnek. Szepesi-Kusza Jenő tátrai részletei csupa csillogó poézist árszatanak magukból. A husz jeles piktor közül felemelkedik még Istvánffy Gabriellát, Markó Ernőt, Pileh Edét, Hunayert, Visky, Kárpáthyt. A kiállítás megérdemli, hogy a közönség a legnagyobb szeretettel karolja fel. A tárlat meglekintése díjjalan és egész nap nyitva van.

— Újabb zavar az expressz-vonat forgalomban. Általános felütést keltett, hogy vasárnap a Bécs felé induló expressz-vonatról a nagykanizsai vasut állomáson a Szombathelyen túl utazó utasokat leszállították. A Délvasut hatóságainak eme intézkedése azért történt, mivel Ausztria ismét nehézségeket támasztott a vonatokban. A magyar vonatokat nem engedte be Bécsbe. Vasárnap óta az expressz-vonat csak Szombathelyig a személyvonatok pedig Sopronig közlekednek. Vasárnap a bécsi express nem érkezett meg.

— Hová tartozik a nagykanizsai szerb hitközség. A trianoni béke előtt a nagykanizsai szerb orthodox hitközség a pozsegamegyei püsköfiséghöz tartozott. A változott viszonyok folytán a nagykanizsai szerb hitközség a budai püsköfiséghöz fog tartozni.

— Benisch Arthur előadása. A szabadelvű leucyban vasárnap este magas színvonalú előadást tartott dr. Benisch Arthur a magyar kultúra sorsáról a megszállott területeken. Sorra vette a csehek, az oláhok és a szerbek „kultur” munkáját, mely ellen az elszakított magyarságnak sem a békeszerződés, sem a népszövetség nem nyújt védelmet. — Benisch az íjessző adatoknak egész tömkegével igazolta, hogy a megszállott területeken a régi kultúrát a diadalmas „hódítók” legalább 50 évvel visszaféjlesztették. Az estélyt Szurdny Gyula az Irodalmi Kör másodikodnoka nyitotta meg, aki meleg szavakkal köszöntötte Benisch Arthurt. Duónán Gyula alkalmi költeményt szavalt igen hangulatosan. Az este befeljezés-képen a gimnazistái énekkar előadta a Tüger Nem, nem soka e gyönyörű dalait, melyet igen nagy hatást keltett.

— Felkérteknek a VAC vígalmi gárda vezetőségének tagjai, hogy szerdán este 10 órákor a „Kör-m” órákban fontos ügyben megjelenjen sziveskedjenek. Vezetőség.

— **Keresztény Hívtvitelölönök Irredenta estélye.** Csak a legésztebb elismerés hangján írhatunk a téli szezon ez első nagyobb szabású estélyéről. Az anyagi siker nem érdekel bennünket, az erkölcsi sikert azonban nekünk kell elkönyvelnünk és a siker pedig sokéig emlékezetes lesz előttünk — könnyeinken, bánatunkon, megszufoolt szegény magyarságunkon keseregni összegyűlt magyarok előtt. Az ott emelkedő gondolatoknak minden hulláma, a stavaknak minden rezzenése igazán az Irredenta Hungária, a meg nem váltott magyarság ügyét szolgálta. A „Fekete toborzó” a prológusnak ugyszólván szerves folytatása volt. A műkedvelők játékáról is, a darab beállításáról, diszkrétéséről is azt kell mondanunk, hogy jóval több volt, mint „műkedvelő” szórakozás. A szereplők komoly tehetségről adtak tanúságot egytől-egyig s ez az együttes bárhol zajos sikereket aratna. Mazol Lulu az anya szerepében még a legkényesebb kritikának is felette áll, pedig ez a szerep nagy és komoly munkát igényelt. A keszreire feszített magyarság fájdalomát megérző, de soha erőletetté nem váló erővel adta. Ennek a fájdalomnak fokozása a tébboljal határos végkitörése, majd üdvözölt megnyugvása magával ragadó volt. Sok őszinte dícséretet érdemelt Matkovics Erzsike, aki Zsófia szerepében első léptéttől az utolsóig csokolivalában bős jelenés volt, annyi természetes kedvességgel, közvetlen mozgással, hogy derűt adott az egész szomorú történetnek. Dénes Ilus Juci szerepében csupa temperamentum és élet s rátermett játékos készsége mutatja az, hogy sok jókedvet fakasztott ott is, ahol különben a szöveg erre nem adott alkalmat. Kár volna későbbi szereplési során ezt a színerit elhagynia. A férfi szereplők között nehéz volna elsőseget tenni. Ezért az érdem a helyes szereposztást is illeti. Walliguszky meleg hangjával és díszkrét szinpadai mozgásával mestersen adta a szülők szeretet, szeretlem és a magyar dac közötti vergődő legényit. Lépten-nyomon elárulta, hogy a szinpadnak — s a szinpadai szoknyáknak — régi és zavarba nem hozható ismerőse. Földi Imre János a tanyás szerepében a természetes egyszerűség volt, kiről minden nyomasztó gondja mellett is sugárzott a kunérozni szerető öreg paraszt józai humora. Viola Kálmán a Kocak Lojzi rövid szerepében széles jókedvet fakasztó kitűnő alakítása volt. Babi a Janika szerepében ezer puszit és sok bonton érdemelt. — Az estély kisérő műsorában Benedek Ilonka saját költeményével sok megérdemelt tapsot váltott ki, — az iparos dalárda pedig Büchler karnagy vezetésével a magyar Híszkegy és a Fohász elnékelésével megjelöltetőt hatást keltett a magyar könnytet és magyar szomorúságot arani jól közönségekben. Külön kell megemlékeznünk az előképek szcenirozásáról és a szereplők mesteri alkalmazkodásáról, ami a lányok kedvességén és rátermettségén kívül elsősorban Pfeifer tanár művészi rendező tehetsége érdeme. És végül az őszinte siker meleg elismerésül a szerényen kulisszák mögé állott rendezőnek, Mutschbacher bíróknak kell néhány sort szentelnünk, akinek

páratlan hozzáértése és illece egymásután juttatja Koniza mértő közönséget abba a helyzetbe, hogy átlagosan felül álló műkedvelő előadásokban gyönyörködhesen.

— **A bortermés ellenőrzése.** A „Zsári Közlöny” megírta, hogy a vármegye területén a bortermés bejelentése a gazdák részéről a leghanyagabban történik. Megírta azt is, hogy az ellenőrzés a legszigorubb módon fog megtörténni. A pénzügyvizsgátság értesítette a város polgármesterét, hogy a bortermés fokozott ellenőrzését a közel jövőben megkezdi Nagykanizsán és környékén.

— **Előadás a Keresztény Otthonban.** A Keresztény Otthonban mult vasárnap délután az Éme által rendezett összejövetelre a kanizsai magyarságnak oly lelkes és hatalmas tábora jelent meg, amilyent a két év előtti legizőbb napokban a közös vaszélyi és keresztényi ügyvé tartozás benső érdése hozott csak össze. Ezt a nagy érdeklődést az előadás műsorának minden pontja valóban meg is érdemelte. *Keményffy K. Dániel* — szentszéki tanácsos, a gyermekfelelem apostola *Németh Mihály* elnök üdvözöl szavai után a magyar gyermekzülletnek retentenes képét tárta fel. Riika érdekesség volt a musor következő száma: *Németh Mánd* és *Németh Irma* tanítónők ének duettje, melyet gitáron kísért *Márk Géza* egyszerűen be is konferálta e műsorámat gitár zenetörténeti műllianak rövid vázlatával. Két történeti dalt adtak elő igen nagy hatással. *Sauermann Ferenc* és Antal hegedűzongora együttesben *Bérid* IX. hegedű versenyt adták oly bensőséges hatással a koncerttermek feszélyezettsége nélkül, hogy a lelkes újítás elő (az idő rövidsége miatt) valósággal menekülnök kellett. P. Hédy fejezte be a műsört a francia keresztényesgről, annak jelenlegi megújodásáról szóló előadásával. Éles párhuzamot vont az elzölöttnek vélt franciák mélyen vallásos irányu lelki átalakulása s a kurzusos magyar keresztényesség felérésben üres lélkűsége közötti. Európa legsúlyosabb keresztény íróval bizonyította, hogy a keresztény szellemű megmozdulás világlajensége annak, mint zigázi erőteljesnek hatása az emberi és nemzeti művelődésre mérhetően hatalmas. Még mindig tökélyesbűlő srónoki képességének legjavát adta P. Hédy és el is ragadt halgatóságát szívölő jövő szavainak suggestív erejével. A következő hónapban szintén megtartja az Éme ezt a kultur-massiót teljesítő összejövetelét.

(x) **A Világ-mozgó grandiosus műsorán** ma és holnap fogja bemutatni a magyar kinematográfia legújabb alkotását a *Kétarcu asszony* című ap é (kalandor) drámáját, melynek főbb szereplői Matyusovszky Ilona, Vándori Gusztáv és Charly Gondjike s híres néger általa játszik. Ez a film a legújabb és legprádásabb kétfős szerepben mutatja be Matyusovszky Ilona nagy filmművészetét.

— **A kenyér és péküztemények hatóságilag megállapított ára.** A vármegyei ármegállapító bizottság közölte a polgármesteri hivatalnal a kenyér és péküztemények újabb megállapított árát. Észertint:

fehér kenyér kgr.-ja	K 28.-
félbarna kenyér kgr.-ja	22.-
barna kenyér kgr.-ja	18.-
fél kgr.-os rozsenyér	12.-
4 dékás császár zsemle	2 50
5 dékás zsemle	2 50
3/4 dékás kifli	2 50

A kenyér és péküztemények árulása már az újabb árak szerint történik.

(x) **Szerencse számu sorajegyek** a november 17. és 19-iki 1. oszti. húszhöz kaphatók a *Hirschler Iószében*. Főnyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona stb. nyoremények. — Szivarke-hüvelyek, szivarpapírok, levelepapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szereshők be ifj. *Hirschler Miksa* óndas kistárs és osztályszerszjegy főárulónál.

— **160 K-ás zsír Szombathelyen.** Pár soros hirdetést olvastunk a szombathelyi újságokban, amely szerint ott 160 K-ás zsír lehet kapni. Ugyanekkor Nagykanizsán a zsír kilogramja 200 korona.

— **A mezőgazdasági haszonbérletekről szóló új kormányrendelet.** A hivatalos lap folyó évi. március hó 27-iki 86 számában 2080/1921 M. E. szám alatt jelent meg a mezőgazdasági haszon bérletekről szóló új kormányrendelet. A rendelet kimondja, hogy a 20. kat. holdat meg nem haladó azon haszonbérletek, amelyek földműves, hadirokkant, hadiövezgy vagy hadiárva kezén vannak és 1922. márc 1. előtt járnak le az 1921/32. gazdasági év végéig meghosszabbodnak; akkor ha az illelté haszonbérő a haszonbérleten felül 20 kat. holdat meghaladó egyéb földbirtokkal nem bír. Az ekképpen meghosszabbított haszonbérletek után az 1921/32. gazdasági évro rendszerint azt a haszonbérlet kell megfizetni, amely az 1920/21. gazdasági évre járt, ha azonban a haszonbér a szokásos haszonbérletnek, vagy a méltányosságának meg nem-fel-ügy a gazdasági év vége előtt legalább egynevedével, annak bírói uton való felemelése vagy mérséklése kérhető. Mindezen rendelkezések az alhaszonbérletekre és a legelőteljes átengedett területek is érvényesnek kivételével azon rendszerint szántó művelésre használt területeket, amelyek az 1920/31. gazdasági évben csupán gazdasági kényyszerűsögből használnak legelőtelésre. A rendelet akként intézkedik továbbá, hogy a haszonbérleti szerződéseknak az alhaszonbérleadaatt illó rendelkezéseit nem nyerve alkalmazást alkot, ha az alhaszonbérteleves földműves, hadirokkant, hadiövezgy, vagy hadiárva, kimondja ezenkívül, hogy a haszonbérlet meghosszabbítására szintén igényt annak, aki a földbirtokforras folyán másutt kap meg felelt területű földet. A vitás kérdések felett elsőfokban a közgazdasági bizottság gazdasági albizottsága, másodfokban az Országos Földbirtokrendező Bizottság dön.

(x) **Napoleon hadai Varsóban.** Amikor híre futott, hogy Napoleon bevonult Varsóba, Walska grófnő ujongva siet a császár elé, hogy elölknek üdvözölhesse. A forrvérő korzikai féltremagyarzadás a grófnő lelkes tekintetét és nem tartja megvetendőnek, hogy a hadjárát farsádlomait egy szép lengyel nő karjai közt pihenhesse ki. Mária menekül a császár elé, aki üldöző őt szerelmével s ezért hirtelen elhagyja Varsót. Ezen szerelmi regény Napoleon életének egyik legnagyobb momentumát, mit *Walska grófnő* cím alatt filmbre vittek. A grófnő szerepét a már régen látott bájos *Hella Moja* alakítja nagy művészettel. A kiváló filmet az *Urdania* mozgó fogja bemutatni ma kedden. A filmbre felhívjuk a mozilátogató közönség figyelmét.

1600 KÉTIŐN SZEMTŐ

aranyhegyi ujbórok

Ismét kaphatók literenkint 24 -- 30 koronáért

Sáfrán József (Göschereberekben Nagykanizsa, Magyar-utca 76. sz.)

LEGSZEBB NŐI KABÁTOK ÉS RUHÁK

legszilidabb árakért Fürst József Kékszillag divataruház suterén helyiségében kaphatók.

Cáfojék a román-magyar uniót.

Bukarest, november 14. Románia és Magyarország viszonyáról elterjedt hírek teljesen alaptalanok. Celjük csak az lehet, hogy Károly király legutóbbi kalándjával kapcsolatban Romániával szemben bizalmatlanságot keltsenek a kisantant többi államaival.

TÖZSDE.

Budapest, november 14.
 Váltópénz: Napoleon 3560, Font —, Lira —, Dollár 998, Francia frank 7200, Lengyel márká 231/2, Márk 417, Lira 3800, Osztrák 19, Rubel 40, Lei 650, Szokol 1103, Svajc helv 19000, Koronadínról 1350, Frankdinar —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 177/2.
 Értékek: Magyar Hitel 1800, Osztárk Hitel 1000, Kasai 640, Jelölő 230, Letételek 730, Kereskedelmi Hitel 700, Magyar-Olasz 325, Beceoli 8500, Drasche 5200, Altaléoni szén 9800, Szászvári —, Salgótarján 7000, Ürliányi 7000, Róna 3170, Schick 1250, Gutmann 4300, Naalei 21350, Danica 3250, Klórid —, Magyar Cukor 18000, Acéta 9200, Atlantika 3100, Kúlyvár 2750, Fenyővár 7850, Lipák 535, Póbus 550, Vasmalac Vilamos —, Gteli malom 2950, Konkordia 3750, Déli vasút —.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 14. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatok) —47, osztrák korona: —16, az osztrák béveg zett bank-egyed pedig 11 szantim.

Apró hirdetések.

Hirdetéseik dátuma 8 óráig vétkesnek felülírva maradjon!

Szombathely mellett, Gyöngyöshermánhoz tartozó Deszkás-vendéglő 7 hold földdel eladó. Felvilágosítást ad dr. Smidelius Jón Gyűvél Szombathely.

Házeladás. Gétsen a Vasút-utcában lévő Freund téle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zalgonndnál Gétsen.

Egy jó munkás csizmadiaségédet felvesz Papp István Nagykanizsa, Telek ut. 8.

Hibás perza, szmirna, bosnyák, toronálai, afgami, gobelin szövetek, valamint mindenemű keleti szőnyeg, függönyök, terítők művészi javítását elvállalja iparművészünk, ki már több nagykanizsai urt család részére általános megelégedésre javított. Cim a kiedohivatalban.

Üzlet kládó. Pénzt egy negyed milliót házra és üzletre kölcsön vennék. Egy üzlet-helyiség átadó. Ajánlatokat kérek Benedek vegyeskereskedésében Eötvös-tér 10. sz. a. leadni.

Egy-két jó munkás csizmadia segéd állandó munkára felvétetik. Horváth Rezső, Árpád-utca 19. szám.

Kereskedőknek

ajánlunk

Barna csomagolót
 Superior csomagolót
 Felvágott csomagolót
 Szines vékony kalap-csomagolót
 Papírzacskókat
 Arcméket és csomagolóiméket
 Utazói rendelőknyvet
 üzleti könyveket stb.

legolcsóbb árak mellett.

Fischel Fülöp Fiai
 papírraktára nagyban és kicsinyben
 Nagykanizsán, Fő-ut 1. szám.

2 koronába

kerül példányonként a

Zalai Közlöny

ha előfizet egy óra
 vagy negyedévre.

Elsőrendű
téli fejes káposzta
 és válogatott
burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
 Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő
 árendémeny.

Quittner Arthur

hatóságilag engedélyezett villanyzerelő

Nagykanizsa, Csengery-utca 13. sz.

Elvállal villagítást vezetékek, motorok, csillárók, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felzerelését. Vilamos vasalók, főzőedények, resztrak, fűtőtestek javítását.

Műdenemű

villamos munkálatokat

gyorsan csukózik, anyagok és órák raktáron kaphatók.

VILÁG mozgóképszínház
 Erzsébet királyi-ter, Szarvas szálloda épületében
 Telefon 74. — — — — — Telefon 74.

A színház kelemenesen műve van.

Buffet!

Kitűnő zenel

Képljen és szerdán világghírű néger atléta felléptével

Kétarcu asszony

Apacs kalandor dráma 6 felvonásban

Itta és rendezte: BOLVÁRY GÉZA

SZEREPLŐK: Lord Wilmont Horváth Zoltán, Percy, unokabocsa Vándor Guszta, Dabny, a lord felesége Mattyasovszky Ilona, Mary, apacsleány Mattyasovszky Ilona, Bob, néger Inas Charley Groidge, A vaskezd Jack Zsoltdos Jend, Bili, apacs Gárdy Lajos.

Jön!

November 17 én és 18 án LI HANG (A kegyetlen)

Jön!

Helyrak:

Fahely 17 korona, I. hely 17 korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona.

Éledások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

ZALAI ÉS GYARMATI
 Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai
 telefon:
 117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e szakba vágó munkák legizlésesebb kivitelben készülnek. Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állittatnak elő.

Kiadóhivat
 telefon:
 78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség: Aladár utca 13. sz.

Internumban-teléfono 78.

Megjelenik mindíg korá reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

nagyszámú, kérésre

FELSŐSZERKESZTŐ:

RODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árkak:

 Régió árva 800 K. Félárva 280 K. Nyegyd-
 ára 140 K. Egy hóra 50 K. Egyen szám ára 3 K

A válság rövid lefolyású lesz.

A kormányzónál megkezdődtek a kihallgatások. — Ha békés megoldás nem sikerül, Házfeloszlítás következik. — Bethlen új választásokat akar. — Kombinációk az új kabinet tagjairól.

Budapest, november 15. A kormánynek lemondásával nem volt egyéb célja, mint az, hogy tabula rasa teremtse a bepolitikában. Nem történt semmi egyéb, minthogy a miniszterelnök következetes maradt programjához és elhatározta, hogy lemond. A beteg parlamenti helyzetet szánalmi akarja. Most, hogy a külpolitikában sincs oly feszültség és csak a nyugatmagyarországi kérdés likvidálása van hátra, melyre vonatkozólag is a megállapodások már teljesen kézen vannak és a velencei egyezmény végrehajtása hosszabb időt igényel, a miniszterelnök a beteg parlamenti helyzet rendezéséhez fogott. A kormány tehát lemondott nem azért, hogy válságot idézzon elő, hanem megerősítse helyzetét és lemondott nem azért, hogy távozzon, hanem, hogy megerősödjön térjén vissza.

A lemondással kapcsolatosan természetesen történnék személyi változások is, ami már csak azért is valószínű, mert ez a miniszterelnök politikai programjának megfelel. A nemzetközi helyzet lehetővé tette a miniszterelnök elhatározásának bevilágítását és ilyenformán lépett előtérbe a bepolitikai helyzet tisztázása.

A kibontakozás a következőképp történik: A kormányzónál folyó kihallgatásoknak nincs egyéb céljuk, minthogy a kormányzó meghallgassa a pártok vezetőit. Az élvől alap az, hogy egységes párt alakuljon, melybe azonban a pártok kívüli álló erőket is beveszik. A vélemény az, hogy e válság rövid lefolyású lesz. A hosszú tárgyalásokat a miniszterelnök eleve ki akarja zárni, mert az idő gyors csalekvését sürget. Ha békés megoldás nem sikerül Házfeloszlítás következik.

A kormányzónál tegnap délután kezdődtek a kihallgatások. Elsőnek egy óra után *Bethlen* Sándor honvédelmi miniszter ment a kormányzó elé, utána *Kenéz Béla* a Ház elnöke, utána *Prohászka Apponyi, Teleki* és *Ernst* Sándor következett. Mára várják nagyatádi *Szabó* és *Gaál* Gaszton kihallgatását.

Bethlen ma délelőtt *Vass Józseffel* és *Beliczkával* tárgyalt.

Lukovich Aladár, a nemzetgyűlés hírnagya a helyzetről ezeket mondta:

— Én a kibontakozással kapcsolatban semmiféle mellékkörülményről és különösen olyan momentumokról, melyek közzétételét forognak, nem tudok. A kibontakozással egyidőben megvalósítható lesz az egységes párt, melyet minden kormányzati tényező szívesen lát.

A keresztény pártban most is szimpatíválva kísérik a miniszterelnök vállalkozását és ha a felállított postulatúimoknak a miniszterelnök hajlandó eleget tenni, támogatni fogják törekvéseiben. A képviselők azt hiszik, hogy a rend teljes helyreállítására megvan a megfelelő erő és ha az illetékes legfőbb tényezők kellő eréllyel állítják ezt a rend szolgálatába, így igen rövid idő alatt konszolidált helyzetet lehet teremteni. Nincsenek azonban túlságosan megelégedve azokkal a miniszterekkel, kik a kabinetben képviselik a pártot. A pártvezérek közül *Haller*, *Huszár*, *Ernst* és *Turi* ma délelőtt *Ernst* lakásán hosszan tanácskoztak.

Az ellenzék körében tudvalevőleg mozgalom indult meg a nemzetgyűlés összehívás ügyében és már követték is az összehívó ívet. Tegnap már megfelelő számú aláíró volt, mert a kormányzati képviselők közül is többen csatlakoztak a mozgalomhoz. A kormány lemondásával megváltozott a helyzet és az ívet eltérőleg az eredeti terülről nem adták át ma a nemzetgyűlés elnökeinek. Az ellenzék néhány napig vár, de ha látja, hogy a válság hosszúra nyúlik, így sürögősen összehívja a nemzetgyűlést.

A demokrata-párt és a liberális blokk közti tudvalevőleg tárgyalások indultak meg. Ma már befejezett dolog, hogy a demokrata-párt belép a blokkba.

Budapest, november 15. A kisgazdapártban ma este fentjárt a ház elnöke *Gaál* Gaszton, aki kijelentette egyrészt, hogy a külügyi bizottságnak szerda délutánra kiüszött ülését a kormány lemondása ellenére is meg fogják tartani, másrészt kijelentette azt, hogy mennyiben a 30 képviselő aláírásával ellátott szabályszerűen kiállított összehívás kérelmező ívet neki átnyújtják, akkor a házszabályoknak ide vonatkozó szakasza szerint a Házat négy napon belül össze fogja hívni. Más kérdés szerinte, hogy a lemondásban levő kormány az ország érdekében levőnek tekintik-e, hogy ilyenkor a nemzetgyűlés ülészen és meglehet, hogy az összehívás esetén a kormányelnök legmagasabb kérésint olvastat fel, amellyel a Házat újból elnapolják. A ház elnökének nyilatkozata értelmében tehát könnyen meglehet, hogy a nemzetgyűlést a legközelebbi napokban mégis össze fogják hívni.

A kormányzó a mai nap folyamán megkezdte a kormányzósággal kapcsolatos kihallgatásokat. *Gaál* Gaszton és *Nagyatádi* helyeit, akik vidéken tartózkodnak, *Kenéz*

Bélat és *Ernst* Sándort hallgatta meg. Holnapra *Gaál* Gaszton, *Vass József*, *Rubinek* Gyula, gróf *Hadik* János, *Botlik* József, *Tomcsányi* és *Huszár* kaptak meghívást. *Nagyatádi* kihallgatására csak holnapután kerül a sor, mert *Nagyatádi* csak holnap este érkezik vissza a fővárosba.

A kibontakozás lehetőségét illetően a legkülönbözőbb kombinációk kaptak szárnyra és senki sem tudja megállapítani, hogy mi igaz ezekből a híresztelésekből. Altalában a helyzetet meglehetősen pesszimistikusan ítélik meg és mindkét kormányzópártban erősödik az a felfogás, hogy a válság nagyon súlyos, sokkal súlyosabb, mint ahogy az első pillanatokban látszott.

Azt a beállítást, hogy a kormány lemondása programszerűen következett be és csak formális lemondás történt, ma már senki sem veszi komolyan. Mára kiderült, hogy *Ráday* sem írta rá a lemondási okiratot, mert a délelőtti folyamán nem tartózkodott a miniszteriumban és már *Bethlen* bejelentette a kormányzónak a kormány lemondását, amikor *Rádayt* arról értesítették, hogy lemondott.

Ugy a kisgazdapártban, mint a keresztény pártban hangoztatják, hogy akár *Bethlen* lesz miniszterelnök, akár más politikus kap megbízatást, a kormányalakítást csak akkor hajlandók támogatni, ha teljes garanciát tud felmutatni a parlamentáris kormányzat igazgatás és illetéklen beavatkozások dolgában. Ebből a szempontból érdekes az a felhívatalos komüniké, amelyet a keresztény egyesülés pártjának ma este bizalmas megbeszélésén adtak ki. A komüniké így hangzik:

A keresztény egyesülés pártjában az a felfogás alakult ki, hogy általában szimpatikusnak kísérik *Bethlen*nek a többségi párt megalakítására irányuló munkáját, most az a felfogás, hogy programjával feltétlenül honorálni fogja a párt gazdasági és szociális követeléseit. Egyben erősen hangoztatják, hogy nem engedik sem program, sem pártalakítás, sem kabinet alakítás dolgában fajt a compil elé állítani a dolgot, hanem ezeket a kérdéseket a súlyos helyzet figyelembe vételével beható tárgyalások során kívánják tisztázni, mielőtt végleges határozatot hoznak. A párt támogatja a kormányt minden olyan törekvésében, ami a rend tökéletes helyreállítására irányul és erőlyes intézkedéseket követel olyan irányban, amely egyszerűsödésére lehetetlenly tegye az állam prezindat és a gazdasági konszolidációt vezéreltető támasdásokat.

Az el nem leplezhető izgalomhoz még hozzájárul az a fevültség is, amely a párt két frakciója közt egyre jobban nyilvánvaló lesz és amely kibontakozás a tárgyalások során feltétlenül összejutkására fog vezetni

a pártion belül is. A párt intranzigens része ma is lehetetlennek tartja a Bethlennel való megegyezést és olyan kormányt kíván, amely nyugodtan támaszkodhat a keresztény párt többségére. Ezen esetben pedig Bethlent feltétlenül el kell ejteni. Az egységes pártból hallani sem akarnak, amennyiben Bethlen vezetésével alakulna meg.

Mi után általában azt hiszik, hogy Bethlen az egységpárt tervével kudarcot fog érni, a legkülönbözőbb kombinációk merültek fel a tekintetben, hogy Bethlen milyen megoldást készít elő erre az esetre. Jól értesült forrásból azt az információt adják, hogy a lemondott miniszterelnök titokban már maga is szakít az egységpárt gondolatával és má már csak azért ragaszkodik ehhez a megoldáshoz, hogy a nemzetgyűlés feloszlását indokolni tudja.

A személyi kérdésekre vonatkozóan még senki sem tud pozitívumot, azonban vannak olyanok, akik azt állítják, hogy a kabinettből valószínűleg kimarad Békés és azt hiszik, hogy Nagyatádi sem lesz tagja a kabinetnek.

Az osztrák forgalom.

Budapest, nov. 15. Az osztrák határ a magyar vasuti forgalom számára előreláthatólag még mindaddig zárva marad, míg az új vonatátváltó állomások és vámhivatalok fel nem állították, hogy ez mikor történik meg, bizonytalan. A hajóforgalom azonban ma is szünet nélkül fennáll. Az osztrák követség állandóan adja a vizumokat tekintet nélkül arra, hogy az illetők milyen uton-módon jutnak el Ausztriába.

Osztrák gyávaóság.

Sopron, november 15. Tegnap este hét órakor Pintér új 15 löbésű álló osztrák járőr felkereste a község jrgyűlést és felajánlotta, hogy állítsa össze a felkelők névsorát és adja át nekik. Míjd a korcsmás mentek és nagy lakomát rendeztek. A pinkafői polgárorség parancsnoka felszólította őket, hogy távozzanak el a helyszérből, különben 300 főnyi polgárorségével kiveri őket. Az osztrákok erre hanyat-homlok elmenekültek.

Félhivatalos a magyar királyi hadseregbe való önkéntes belépésről.

Budapest, november 15. Abból a célból, hogy a kormány a békeszerződésben aláírt kötelezettségeket elgegyezzen, rendeltet bocsátott ki, amelyben felszólítja a lakoságot, hogy legénységi minőségben teljesítendő 12 évi tényleges szolgálattételre jelentkezzenek.

Szolgálatotter isztji, tisztjelölt, vagy állásit rendfőosztásit viselőik is felvételnek. Ezeknek az egyéneknek ugyan le kell mondanok rendfőosztásokról. Gondoskodás történik azonban egy megkülönböztető jelölésről. Fizetés tekintetében is más elbírálás alá fognak eani. Csak olyan egyének jelentkeznek, akik még 38 ik életévüket nem töltötték be.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 15. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (számla) —55, osztrák korona: —20, az osztrák hlyegzett bankjegye pedig —12 szantim.

HUNGÁRIA FÜRDŐ

gőzfürdője és kádifürdője

3153

november végén ismét megnyílik.

Budapest Dohány-u. 44.

Az osztrákok Nyugatmagyarországon

Bécs, nov. 15. A bécsi lapok jelentéséből kivehető, hogy a Nyugatmagyarországra bevonuló osztrákokat egyáltalán nem fogadták valami lelkesedéssel. A lapok mindenképpen igyekeznek szépiíteni azt a tényt, hogy még a németül beszélő lakosság is ridegen viselkedett az államilagos főszbadiókkal szemben. A Reichspost így ír:

— Hogy a lelkes üdvözlés jelcnetei elmaradtak, annak tulajdonítható, hogy a megszállás a maga külsőségeiben rendkívül komoly volt. Lelekes tüneményekre nem kaphatók.

Miért nem tud fizetni Németország?

London, nov. 15. Henderson Liverpoolban mondott beszéd-ben kijelentette, hogy az angol munkásságnak az a nézete, hogy Németországban közvetlen jöveteleket kell teljesíteni, de ezt Németország termelőjének Felhasználása kettősvisán folytón beállott csökkenése lehetetlennek teszi. Az angol munkások elítélik a versaillesi szerződés gazdasági rendelkezéseit és úgy velük, hogy a Németországra rótt föltételek a német gazdasági élet helyrcállítást megakadályozzák.

Holnap vonulnak be az osztrákok a stájer határ felől.

Bécs, nov. 15. A Neues Wiener Journal híradása szerint már holnapra elkészül a népszavazási szabályzat. A stájer haláron csak szerdán kezdődik meg az előnyomulás, a csapatok parancsnoksága Bécsőshelyben marad. A bécsi lapok jelentéséből kivehető, hogy a bevonuló osztrákokat egyáltalában nem fogadták lelkesen. A lapok mindenütt igyekeznek szépiíteni a tényt.

Fordulat a szovjetpolitikában.

Riga, november 15. Megalakult Péterváron az új szovjet és Sainovjevet választotta meg élőknek. A népbírószovjetelnök üdvözöl beszédében a burzsoáziahoz fordul, diacétre viselkedését és azt fejtegette, hogy a forradalom korszaka diacsően lezárult, most a gazdasági munkára került a sor. Az orosz emigránsok jöjjenek haza, Miljukov számára is szabad az ut, az orosz haza ödiömmel várja őt. A bolsevik Krasznavy Gazetta is már más hangokat pengat. Azt írja, hogy már a burzsoáziaának is jogot lehet adni. A szovjetúterán feltűntést kellett Brender bajor kommunista megjelenése, aki a várfogságból ugrott meg és aki felszólalt és arról beszélt, hogy a német munkásság a reformisták befolyása alá került.

Véres harc Róma utcáin.

Bécs, november 15. Rómából jelentik a Neue Freie Presse-nek: Az általános sztrájk tovább tart, mert a vasutasok — a szakszervezetek vezetői fáradtságának ellenére, — vonakodnak munkába állani, amíg a kormány meg nem enged, hogy megélt téraai-akat ünneplésen ellessenek. Több munkásszakszervezet szolidaritást vállalt a sztrájkolók-al. A lapok nem jelennek meg. Tegnap délután a szocialisták ismét megtámadták a aściásték, akik tünető korura indultak. Az össetűteránek újabb öt halotja és mintegy száz sebesülje van.

TÓZSDE.

Budapest, November 15

Váltólap: Napoleon 9350, Font 3900, Léva —, Dollár 980, Francs frank 7400, Lengyel mátká 10, Márk 440, Lira 4500, Osztrák 18^{1/2}, Ruéel 50, Lira 604, Szokol 1045, Svájcz frank 18000, Koronadár 1310, Frank-díár —, Holland forint —, Bécsi kitérés 17^{1/2}, Sztrájkok: Magyar 11120, Osztrák 11120 —, Hatal 625, Itáliáig 225, Lesztantóltó 735, Kereskedelmi Bank 700, Magyar-Olasz 321, Beocsi 6000, Drasche 4800, Államias véto 10825, Szászvári 4600, Salgótarjáni 7000, Úrkényi 6000, Rima 2825, Schick 1200, Guttman 4600, Nacsi 20200, Danica 3100, Klotli 3875, Magyar-Cukor 17000, Adria 9050, Adria 2075, Kínágyar 3100, Bosnyák-Az 1200, Ljiljak 520, Phibus 820, Varmegyei Vítamos 1340, Cirillakomló 2000, Konkor 3550, Déli Vasút —.

Megörült, mert elvették a lakását.

A lakáshivatal egyik tréftát a másik után csinálja. Hol az ugynevezett igényjog-sulakant utstija el, hol pedig azoknak ad lakást, akiknek semmi jogcímük erre nincs. Nem lehet megállapítani, hogy ki és mi az oka ennek, de az az egy kétségtelen, hogy a pesti lakó és a lakást kereső a legnagyobb és legkínosabb reklátsóknak van kiéve.

A lakáshivatal az elmúlt napokban egészen furcsa döntést hozott. Heltétlenül mondató ki, hogy Mészáros Józsefnek, Mészáros József törvényeséki hites elcserszakértő elvett féllege tartózik egyzobakonyhás lakásá dírmélen elhagyni. Lukács, ha lakásnak nevezhető, a Mozsár-utca 6. számú házban, az első emeleten van, illetve volt. Egy szep napon értesítést kapott, hogy ki kell költöznie. Ő szerény, borzasztóan kiapokodott kicsi hajlékba, feltette togoa bútorait, apró vackait. Törvényi azonban mindig törvény marad és Mészárosnak kőlörködni kellett. Megjelent a végrehajtó, szigoruan akarta letelni szomor munkáit, amikor Mészárosné tombolni kezdett. Sidiót miúndt, amit egy urasszony uriformában szidhat, de ez mitsem használt. A végrehajtó rendőrkért küldött és a szomszédos kerületi kapitányságról négy markos rendőr ment át a hatodik szán alá, hogy kiharhatommal szerezzen érvényt a törvénynek.

Amikor Mészárosné meglátta a rendőrköt, toporokolt. Letépte ruháit, fejt a felba verie, a kivezényelt rendőrköt pedig csak a legbrutálisabb eszközökkel tudták megakadályozni, hogy a szerencsétlen teremtés nagyobb kárt ne tegyen magában. Lefogták és átvitték a kapitányságra. A rendőrköt orvos megállapította, hogy a viruló azpségű, mindössze harminckétéves asszonyon kitört a tóhely. A további vizsgálat van hivatala megállapítani, hogy a nem várt kilakoltatás az oka-e a szerencsétlen né megféleboldásának. Mészárosné bevitték az anygföldi tóhelydába, ahol ápolják. Stilszerű befejezés: a nyomozás folyik.

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Telefon József 124-47.
2092 a legjobban készült elő megvizsgálók.

Vidékteleknek levelező oktatás
speciális, magánhasználatú írtankönyvek alapján

Csak egy nagy gazdasági fordulat segít Magyarországon.

A korona felé a buza ára napról-napra felfelé megy. — Krízises napok a gazdasági életben. — Milyen módon lehetne a buza árakat lenyomni?

— *Saját tudósítónktól.* —

Előkelő közgazdasági pozícióban levő szaktekintélyektől a Zalai Közlöny az alábbi érdekes cikket kapta a gabonárák folytonos emelkedéséről s avval kapcsolatos gazdasági krízisről. A cikk erősen kereskedő szemmel nézi és fedi fel az állapotokat, de sok részében megszívlelendő igazságokat és őszinteséget tartalmaz, ezért is teljes terjedelmében itt közöljük:

A gabonakereskedelem az 1921—22. gazdasági évben alapjaiban és rendszerében nagy változásokon ment keresztül. A legszilárdabb és békében is szeretve tisztelt gabonakereskedő ma önkéntelenül is valutaszpekuláns lett. A koronának és általában a külföldi valutáknak féktelen ingadozssai súlyos következményekkel jártak a gabonakereskedelemben. Míg békében a gabona ár az egyik évről normális emelkedés, vagy ésszel ment át a másik gazdasági évre, addig az idén Hegredűs nagyjelentősége, de végre nem hajtható tervei, szóbeli reklámjai alapján meglehetősen alacsonyan indult. A közbejött politikai és gazdasági események és különösen a korona esése természetesen magukkal hozták a gabona ár emelkedését. Júniusban a 7—800 koronás gabonár mellett és később a 900—1000 koronás ár mellett a termelő örömmel adta el búzáját és bőven meg volt fizetve évi munkájáért. Azonban akkor a világarbitázs és a belföldi ár között nem volt akkora differencia, mint ma. A korona esésével a buzaár napról napra szökkent.

Látásból a buza horribilis áremelkedést ért el, azonban miután a buzaár a valutához, illetve a világarbitáshoz igazodik, azt lehet mondani, hogy még mindig távol áll a teljes kifejlődéstől.

Miképpen lehetne a buzaárakat lenyomni?

A buzaár lenyomása, leszóritása erőszakos eszközökkel, egy intézkedéssel megtörténhetik, de az gazdasági eredményt nem hoz, sőt Magyarországra néve nagyobb kárt jelent, mert gazdaságilag visszavetne bennünket. Ez a mód volna a buza- és liaktivítelnak máriól-holnapra való beszüntetése. A beszüntetés azonban nem jelentene egyebet, mint a folyamatban lévő gazdasági krízis legfelsőbb pontjának elődázását. Mint minden betegségnél, úgy az ország beteg gazdasági helyzeténél is van egy időpont, ami a krízisnek a legmagasabb foka. Nézetem szerint ez nálunk még nem következett el, de ahajtom, hogy minél előbb következék be, mert ha lazabete hónapokon át 40 fokos lázzal küzd, elenyved, míg a krízis, ha bármilyen súlyos is, de az 24—48 óra alatt lefolyik, utána hamarosan felgyógyul a beteg. Nálunk a folyamatban lévő gazdasági krízis csúcspontja akkor lesz, amikor az árak elfogják érni, vagy nagyon megközelítik a világarbitázt.

Akkor a spekuláció nem lehet már oly féktelen, akkor nem lesz már az a nagy hajza az áru után, mert a nyereség inkább munkadíj jellegű fog öltetni csekélységénél fogva. Éppen azért még bizonyos ideig az árakban talán várható emelkedés, de semmiesetre sem sokkig. Napokról, esetleg hetekről lehet szó. Nincs kizárva, hogy másképpen fog alakulni a helyzet, mert hisz a közgazdaságban jóslásokba bocsátkozni nem szabad, sőt nem is lehet. Amikor est a világarbitázs megközelíti a buzaár, illetve eléri, akár emelkedés, akár pedig koronajavulás útján, akkor már nyugodti lélekkel gondolhatunk a gazdasági konszolidációra. Onnantól kezdve az ut igen reményteljes. Az árak a csúcsponttól lassan, fokozatosan lefelé fognak lendülni, a korona pedig, miután a belső vásárló értéke ugysz nagybodik, jelfelje fog emelkedni, mig most éppen megforditva van. A korona ment le és a buzaár ment fel. El kell következni annak az időpontnak is, amikor a korona felmegy és a buzaár esik.

A mi közgazdasági életünket mondhatni egészen a kenyérmagvakra kell alapoznunk, azért indul ki az elmelkedés a buzaárból. A hiba ott van, hogy a pénz, mely eredetileg csereeszköz volt, eltévezette utját. A pénznek, szóval a csereeszköznek nem volna szabad spekuláció tárgyát képeznie. Ha például nem volna a világon az arany mint csereeszköz elismerve és csak előrendű szükségleti cikkek utalványai lépeznek a csereeszköz, pl. 1 kg. buza egyenlő lenne 1 m² talpbérrel, 1 m² posztóval, 1/2 kg. petroleummal és azokról szóló fizetési utalvánnyal fizetnének, akkor Magyarországon nem volna gazdasági krízis, mert buza, marha és egyéb terményfeleslegeivel meg tudná fizetni azokat a cikkeket, amelyekre tehát szükségünk van. Tehát Magyarországi belső gazdasági értéke nem áll arányban a koronán jogyzásával, mert hisz tulajdonképpen a valutajegyzés nem akar más lenni, mint valamely népközösség, állam, ország gazdasági értékének számokban való megjelölése más országokéval szemben. Ma azt mondják, hogy 100 korona 50 svájci centimetre ér. Ha a gyakorlatban meg akarom vizsgálni, hogy tényleg így van-e, akkor vennem kell Svájcban valamit 50 centimért, pl. egy előrendű élelmi cikket és vennem kell Magyarországon 100 koronáért valamit. Vagy pl. elmegegyék svájci vendéglőbe, köztkező helyre, ahol 50 centimért akarok ebédelni. Nem fogok mást kapni, mint legfeljebb 1 darab kenyert, esetleg egy pohár sört; ezzel szemben Budapesten egy közepes vendéglőben 100 koronából vehetek 8 drb. kenyeret és 8 pohár sört, amely mennyiséget Svájcban, svájci pénzzel fizetve 4 franczal kellene megfizetnem. Nem állitom, hogy egész pontosan

így van, de legalább is ilyenformán áll, ha nem is 8, de legalább 5 arányban. Tehát abszolút igazságtalan Magyarországi gazdasági értékének a zürichi számokban való kifejezése és erre előbb-utóbb rá fog jönni a külföld is.

A helyzet már nem sokáig tartható, s ha az előbb említett krízis csúcspontja hamarosan elvetkezék el és nem fordul a normális gazdasági élet felé a törekvés, elvárak teljesen Magyarországi. A megélhetési viszonyok még rosszabbak lesznek és végzetelenségig hoznak a nyomoruságra. Nekünk is és a jó orvoslak is az a kötelessége, hogy a krízisen essünk keresztül minél hamarabb és kezdjük meg a gyógyulási folyamatot. Minden gabonakereskedőnek eminen érdeke az, hogy essenek az árak, mert kevesebb pénzzel és kevesebb kamattal kell dolgoznia, továbbá a rizikó is kisebb.

Biztosítva van az egész évi sóellátás.

Az árak leszállításáról egyelőre nem lehet szó. A Luja-gőzmalomban elégett só jelentékeny hányadát teszi a készleteknek.

— *Budapesti tudósítónktól.* —

A sóellátás helyzetéről és várható kilátásairól tudósítónk ma kérdést intézett a sóelosztó bizottság vezetőségéhez és ott a következő értesüléseket kapta:

A Luja-gőzmalom pincéjében mintegy 170—180 vagonszó volt elraktározva. Ebből a tűzvész következtében nagyobb mennyiség pörkölődött meg, felhasználhatatlanná azonban csupán felhasználtunk mintegy tízedrészét. Ez a tízedrészét vagone pedig az ország szükségletének kielégítésénél alig jön számba, hiszen Csonka-magyarország egész évi sószükséglete mintegy hétezeröttszáz—nyolcezer vagone. Ez a mennyiség belátható ideig teljességgel biztosítva van úgy, hogy az egész országban a békeadagokat bocsáthatjuk rendelkezésére a lakoságnak.

A só kilogrammja a fővárosban most körülbelül 12 koronába kerül. A kicsinyben kereskedelemben vidéken ennél valamivel többet, mert a most mondott árhoz szállítási költségeket is kell számítani.

Az árak csökkentéséről sajnos, egyelőre nem lehet szó, ami főképen a koronának még mindig tartó esésével hozható összefüggésbe. Az íment megnevezett mennyiségeket Németországból szerezzük be, mivel az oláh impérium alatt álló máramarosmegyei sóbányákból való szállítása a sónak sokkal többet kerül, mintha Németországban szerezzük be a nekünk szükséges mennyiséget. Máramaros megyéből ugyanis a vasuti fuvarozást kell igénybe vennünk, míg a német gyá-

LEGSZEBB NŐI KABÁTOK ÉS RUHÁK

legszilárdabb arakért Fürst József Kékcshillag divatruház suterén helyiségében kaphatók.

rakból dunai hajókon tudjuk Magyarországra juttatni a söt.

A söt kiutalását továbbra is az országos elosztó bizottság intézi, amely az egyes vármegyék alispánjainak kérelmére megfelelő mennyiségnek bocsát az illető vármegyére rendelkezésére. A közigazgatási hatóságok gondoskodnak azután a kiutalt söt szétosztásáról, illetve a kiskereskedőkhez való juttatásáról.

Tudósítónk értesüléseiből csupán azt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy a kormányknak több elmélkedés kellene foglalkoznia a söt mikénti elosztásával, miután tudomásunk szerint az elosztás végrehajtásában igen nagy számmal vesznek részt olyan elemek is, melyek éppen nem a keresztény és nemzeti irányzat dicsőségét szolgálják. E megjegyzésünk egyáltalában nem a tisztességes kereskedőkre vonatkozik, hanem azokra a máról-holnapra lett egyénekre, akik új foglalkozásukat semmi egyébre nem használják fel, mint jogtalan és lelkiismeretlen haszonszerzésre.

Nagy károk a halászatban.

Haltenyésztésre alkalmas vizeink egy-karmadtal vette el a békeszerződés. Háromnegyed millárd korona jövővelünk van a halászatból.

A magyar halászati ipar jelenlegi helyzetére nézve a mai napon megszólaltatott Répási Miklós helyettes államtitkár, a földművelésügyi minisztérium vizügy osztályának vezetőjét, aki ezekben adott felvilágosítást:

Köveletlenül Magyarország feldarabolatása előtt mintegy háromszáz ezer holdra volt vehető az a vízterület, mely — beleértve a Balatont is — számbavehető halászotnyújt Magyarországnak. Az a területmennyiség a békeszerződés folytán egyharmaddal esett. Amíg a régi Magyarországon évente mintegy száz ezer métermázsát halat fogtak ki, a természet és mesterséges halvizekből, addig jelenleg alig lehet többre tenni az évi hasznot hetven ezer métermázsánál. Még ez a mennyiség is meglehetősen értéket jelent az ország közgazdasági szempontjából, mert a mai halárakát véve alapul, csaknem háromnegyedmilliárdos eredményre jutunk.

A halászati ipar üzének legelső akadályai a segédanyagok hiánya, illetve gyenge minősége. A haltereléshez szolgáló takarmány-neműk, amelyek békéidőben kizárólag állati táplálásra szolgáltak, ezidőszent kisebb mennyiségben állnak rendelkezésre. Mesterséges halterületeink Csonkamagyarország határain belül, mint ahogy kilenczer holdat tesznek ki. Nevezetesebb tógazdaságok működnek Somogygyégyében: Iharoson, Sásdon, Vrázslón, Buzdákban. Biharmegyében pedig: Tiszaradványban és Ugrán. Balatonlellyen mintegy négyezer holdas a haltenyésztés.

Az orvhalászat ugyanolyan mértékben divik, mint ahogy az orvadászat pusztit szerte az országban. Ez azonban az általános háborús demoralizáltság eredménye s reméljük, hogy nem kell súlyosabb kormányintézkedésekhez nyulni, hogy ezek a kilenczer hold korlátaitra szorítsanak. A halászati törvény meggyőződésintézet szerint mindazonáltal módosításra szorul bizonyos vonatkozásokban. A revízió megejtésére az illetékes tényszerűen meg van a teljes hajlandóság és amint elkövetkezik az ideje a revíziót végre is fogjuk hajtani.

Az idei százaz időjárás módfelett sok kárt tett úgy a tenyésztetekben, mint a természetes halvizekben.

**Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!**

Földbirtok Igénylések

A hercegi, palinai és lazsnaki ingatlanok igénylése. A hercegi birtokból 1900 holdat lehet igénybe venni, amelyből 500 holdat a városigényel. Milyen célokra akarja fordítani a város az 500 hold földet?

A város házán a földigénylők összírása már hónapok óta javában folyik s a jelentkezők száma tetemes. Eddig mintegy 3000-en nyújtották be igényüket. A városzámú jelentések során a város vezetőségének illetőleg a birtokrendező bizottságnak tekintélyes gondot okozott, hogy a megfelelő adatokat összegyűjtse.

Károlovics József városi tanácsos és társai kérvényt nyújtottak be, mintegy 3000 földigénylő nevében, amelyben a földbirtokreform törvény értelmében megneveztek azokat a földterületeket is, ahonnan igényük kielégítését várják.

A kérvény felkerült az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz Budapestre, ahonnan adatygyűjtésre leküldték az ügyet a városhoz. Az adatygyűjtés nagy érdeklődés mellett történt tegnap délelőtt **Bandis Gyula** gazdasági felügyelő jelenléte mellett. Az ügy további vitele **Bandis Gyula** gazdasági felügyelő kezében van, aki már meg is kezdte a munkálatait.

A kérelmezők részletesen felsorolják azokat a földeket, amelyekre igényt tartanak. Ezek között első helyen foglal helyet a hercegi birtok, a palinai Somogyi-féle birtok, azonkívül a lazsnaki uradalom.

Az igénylők nagy számát tekintve, mintegy 1900 hold földre van szükség, ebből azonban 500 holdat a város is igényel városi erdekek és kulturális közgazdasági célokra.

Ebben az 500 holdban benne lenne a felülítandó gazdasági szakiskola földje, amely kitenne 40—50 holdat. Azonkívül szükségé van a városnak 50 hold földre a csatornázási rendszer dorítótelepének (szennyvíz levezető művek) céljaira.

Mintegy 40 hold földet emésztene fel az Alsóendva, Letenyé, Nagykanizsa között régóta tervbe volt vasútvonal kiépítése, amelynek tervrajzai már a régi bekevékben készen voltak s amely vasútvonal felépítése a változott viszonyok mellett még inkább elkerülhetlenné vált.

Közlegelő céljaira legkeveseb 250 hold földet kell a városnak kisajátítani, amely célra a mai Pongrácz-féle Kis- és Nagykanizsa között elterülő rétséget szemelte ki a város.

Városi mintagazdaság céljára a sánci-pusztát akarja a város megszerzeni, amely Nagykanizsa ellátását elsősorban hivatott szolgálni.

Amint ezekből látható, az 1900 hold földből a város igénylése folytán alig marad a földigénylők számára 1400 hold, ami nem fogja kielégíteni a kívánalmakat. Előreláthatólag, ha a kérdés teljesen aktuálissá válik, erős harc fog még kifejlődni a város és a földigénylők között. Tekintve azonban azt a késedelmekedést, ami a földbirtokreform végrehajtásánál észlelhető mostanában nem igen fog sor kerülni a fegyverek összemérésére.

HIREK.

— **Esperes-iktatás.** A somogyi evangélikus egyházmegyéje újonnan választott esperesét, **Mesterházy Sándor** nemespátrói lelkes és főtűzűjét, dr. **Műtész** Zaigmond kaposvári járásorvost holnap, csütörtökön délelőtt 9 órakor az evang. templomban ünnepélyes közgyűlés keretében iktatja be hivatalába. Az evang. egyház tagjait ezen ünnepélyre ezúton is meghívja az egyház vezetősége.

— **Áthelyezés.** **Seifried József** államrendőrségi kapitányt a belügyminiszter Nagykanizsáról Pécsre áthelyezte. A városra azért nagy szimpátiának és tiszteltetnek örvendő rendőrkapitány új állomás helyét már elfoglalta és a kerületi kapitányságnál a személyügyek referense lett.

— **Kicsérlik a 20- és 10 koronásokat.** A hivatalos lap keddi számában megjelenő pénzügyminiszteri rendelet értelmében, november hó 16-ikával megkezdik az Országos Magyar Bank magyar felülbírógészű husz- és tízkoronás bankjegyeknek kicserélését. Ezen bankjegyeket az emlitett időponttól november 30-ig a m. kir. állami jegyintézet és a m. kir. állampénztárak levonás nélkül cserélik ki államjegyekre.

— **A fővárosi festőművészek kanzsai képképzőintézet** a közönség egész nap sűrűn látogalja. A publikum hosszan időzik az egyes hangulatos, finom, mesteri kézzel megfestett munkák előtt, amelyek kivétel nélkül valóban figyelemre méltók. Tegnapi már több vásárlás is történt.

— **Ahol nem kézbesítik a postát.** Különböző helyekről, kereskedőktől, magánosoktól, sőt egyes hivataloktól kapjuk a panaszt, hogy a vidéki postát az illetékes postahivatalok nem a leglelkiméretesebben kezelik. A postai küldemények, különösen a levél- és újságpostát igen sok esetben a szomszédos községekbe négy-öt nap múlva, vagy egyáltalán nem kézbesítettek. Hasonló, vagy még ennél is rosszabb állapotok vannak Kiskanisán. Ahol a kézbesítő öreg postaszolgá megbetegedett folytán — tekintettel havi 80 korona fizetésére — közel 10—14 napja egyáltalán nem kézbesítik a levél- és újságpostát. Az öntönével érkező panaszokra felhívott Harsey György postafőnök úr figyelmet s habár a mulasztó postahivatalok nem a nagykanizsai posta hatáskörébe tartoznak, szives volt megírni, hogy közbéjára az áldatlan állapotok megszüntetése érdekében.

— **Merénylet Csicserin ellen.** Rigából jelentik: Szombaton merényletet követek el Moszkvában Csicserin népbíró ellen. A szocialforradalmi párt egyik tagja két revolverlövést adott le rá. A golyók célt tévesztettek. Az elfogott merénylők kijelentette, hogy pártjának parancsára cselekedett. E vallomás alapján a szovjetkormány a szocialforradalmár pártból több, mint három ezer személyt tartóztatott le.

Karácsonyra
a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár
Miltényi cipő
készen raktáron, vagy megrendelésre kapható
Miltényi Sándor és Fia
alpárkultúrában 86-úton, a város palotájában.

— A nemzeti kisebbségek keze-
lése Erdélyben. A nagyintézt a roma-
nokkal 1919. dec. 9-én Párisban szerződést
közlött a nemzeti kisebbségek védelmére a
azokat a Népszövetség garanciája alá helyezte.
Románia azonban, amint lord Newton is
közvetlen tapasztalás alapján megállapította,
ezeket a nemzeti kisebbségeket, tehát az or-
szág lakosságának negyven százalékát nem
létezőknek tekintti, vagy büntülési terrorral
nem létezőkké akarja átalakítani. Ime egy
eset bizonyíték: Csernovitban — írja az
odav. ló „Voiwaerts“ — egy Népirodai Allit-
totok fel. A nyomtatványokat már is el-
készítették. A személyi lap rovatát közlött ott
van ez is: „Nemzetiség“ és ez három részre
van osztva így: I. Román. 2. Román alatt-
való. 3. Idegen.... Állam alattvalója. — Ezek
szerint a sok nemzetiségű újszülött Romá-
niában még mindig csak egy nemzetiséget —
a románit ismernek el, s ha valaki nem
román nemzetiségű, akkor eladóbbrendű lény,
aki a román alá van vetve, — ime ennyit
is Romániában a Népszövetség — garan-
ciája, kezességell

— Taggyűlés. A Kath. Legényegylet
tagjait felkérjék, hogy a ma (szekció) este
az egyesület helyiségében tartandó taggyű-
lésre megjelenni sziveskedjenek több fontos
tárgy meghozatalára céljából. Az elnökség.

— Kereskedelmi szerződés Német-
ország és Jugoszlávia között. Belgrád-
ból jelentik: A gazdasági és pénzügyi mi-
nisteri bizottság ma a Jugoszlávia és Német-
ország közt kötendő kereskedelmi szerződés
tervezetét tárgyalta. A szerződés anyagi
részét elfogadták, a politikai részt azonban
véleményezésére a helygyminisztériumhoz ter-
ték át. A belgrádi intémet követ kijelentette,
hogy kormányától fõlhatalmazást nyert a
szerződés aláírására.

— Embert koponyát találtak egy
kosárban. Budapestáról jelentik: A ma-
dár napok óta titokzatos bûntényben nyom-
oz, melyre vonatkozólag azonban mindaddig
nem jutottak kellõ pozitívumok birtokába. A
rákos pereszteri temető környékén Kõdinen
János kaszármasi mult héten, csütörtökön
este, miközben hazafelé tartott, egy kis ko-
sarral talál, amely kulccsal le volt zárva. A
kosarat hszavítva, felbontotta és legnagyobb
megdöbbenésére emberi koponyát talált benne.

A megrémes a kosarat tartalmával együtt
bevittve a fõképzõiságra, ahol a koponyát
véleményezés végett a rendõrvoznak adták
át. Az orvosi vizsgálat szerint lehet, hogy a
teljesen kisméretű koponya egy emberi-ont-
váz régi maradványa, lehetséges azonban,
hogy az utóbbi évek egyik fel nem derített
bûntényére vonatkozik. A rendõrség a nyo-
mozás folyamán több mul. vámsémbert hallga-
tott ki, akik a rakuskészítési temető kör-
nyékén tartózkodnak, hogy nem látták-e
valakit az utóbbi napokban a temető táján,
aki a koponyát tartalmazó kosart ott el-
rejtette. Erre vonatkozólag azonban a kih-
laltatottak semmielő bizonysírókat, vagy
gyanúokat nem szolgáltatottak, amely a nyo-
mozás sikerét elõsegíthetné. A rendõrség a
titokzatos ügyben tovább folyt tja a vizs-
gálatot.

(x) A kétércu asszony. A magyar
„Star“ filmgyár remek alkotóra került beu-
tatásra tegnap a Világ meggõzben Matyusovszky
Ilona és Charley híres néger attéma fél-
étével s még ezek ma lesz látható a magyar
kincematógra és csodás alkotása, melynek
szövege, valamint remek fotografiai párját
tikítidák.

SAMU JÓZSEF

részmûves és szõlõfecskendõ készítő
Alapítási év: 1877.
Készít: Garancia melléti első-
rendû kivitehen különféle ren-
dszerű **pállinkafész** **kazánokat**,
kõzpontj, **külsõ** és **vagy**
tarulat **szeszõzfõk** **vörösréz**
mosólatéket, **szõlõfecsken-**
dõket, **vízmelegítõket** stb.
Mindenemû remélvük készítése.
Állandó raktár.
Nagykanizsa, Deák F.-tér 12.
(a telefonszámommal szemben) 3156

A keleti veszedelem.

Zürichből
jelentik: Az Ostschwitz „Olaszország és a
keleti veszedelem“ című cikkeket közli,
amelyben azt írja, hogy Ausztria azért köze-
ledett a kisanantához, mert ninra érzéke a
közeleddi keleti veszély iránt. A szerbek és
cschek túrelmentlenül várják az orosz kolos-
zárás újrafelállítását. Szerbia gondolkodás nélkül
zsolajdába állana és Csehország is, amely
mindenbe belerjárja magát, már most is állan-
dóan szem elõtt tartja az orosz leheletsegeket.
Románia komoly védelmi tényszerének
nem tekinthetõ, úgy hogy Magyarország és
Ausztria a legfõbb szatellitok erõk. Ha el-
buknak, akkor a Prága-Berlin front Olasz-
ország közvetlen szomszédtségába jut, amely
ilyenmódon elveszíti az Adriát. Ez a konstel-
láció ösztönözte Olaszországot arra, hogy
Közép-Európában a vezetést magához ra-
gadja, ami iránt Magyarországon teljes me-
gérítés állapítható meg. Remélhetõ, hogy rö-
videsen Ausztria is fel fogja ismerni ezeket
az igazságokat.

(X) Röntgenorvos

Dr. Berger
Géza szakorvos Sugár-ut 7. sz. **alatti házában**,
nagy klinika készülékkel (Kuch és Sierzel,
drezdai gyártmány) Röntgen laboratóriumot ren-
dezett be, amely minden Röntgen orvostech-
nikai **átviteltápra**, **idõ-gyors pillanat felvétele**,
felületi- és intenzív hosszantartó legmelyebb be
sugárzó **gyógykezelésre** a legkíméletbõr eredmé-
nyes kiválóan alkalmas. A hatalmis appa-
rátus 130000 volt feszültségig — 150 volt a
áramból — és 30 amper intenzitásig t röhich-
tõn müködiük, a legmodernebb excto védõ-
és biztosítókészülékkel ellátva. Röntgen-uga-
rakkal állítógátja — orvosi vizsgálatot — ilyen
finom tisztasággal **diagnosztizálhatók** és telvé-
tel: lenzenek, fimuon, képen (Röntgenfoto-
grafia) precizitással rögzíthetõk: a koponya,
arc és nyaki képlet, a mellõri és hasi régi-
nyékû idegáparatus, a kõzponti és kő-
nyeki idegáparatus, a csontok, szalagok, izm-
letek, a gerincoszlop koros elváltozásai, meg-
betegedései, vérzése, gyulladásai, alkórelczi, j-
és rossz indulatú daganatok, mindennemü tö-
rések, berepedések, ficamok. Casualtatás hõség-
gígyelhethetõk még a belsõ organomok nor-
malis és rendellenes mozgásai és az egész
tengeleli (nyocõsõ, gyomor, bel) müködés
cnemismusai és koros állapotban. A Ront-
gen orvostechnikai magasszintjüonatu, emelked-
tudmányos mûszerrel a **gyógykezelés és gyõ-
gyítás területén** ma már kíméletlenül állhat-
lak: a legkülönbözõbb bõrmegetegedõsök (pl.
nõi hujas arcbõr, fektékék, viszkeleg kitérés
stb.) a chronikus gyulladások (pl. rheuma,
köszvény, tüdõgajok, mell-, hashártyalobok)
a jó- és rosszindulatú daganatok (mint a
golyva, emõ-, gyomor-daganatok, néhrák stb.),
a belsõ vérzések (pld gyomor-, bõvérzések
stb.) Gyógykezelésének és gyógyításának azéles
mezzsüen, az élet veszélyeztetõ súlyos mēh-
vezések indokolta **kastrációj**. Orvosi rendelés
és **gyógykezelés: d. e. 8-12-ig, délután**
2-4-ig.

— A horbálybiletok zárójája. A
kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy mind
azokban a városokban és községekben, a
melyekben a borbályi és fodrászüzletek vasár-
napokon az egész napon át zárva tartának,
ezek az üzletek szombaton esti fél 9 óráig
legyenek nyitva tartandók. A szombatra név-
megállapított ezen a zárórán túl a borbályi-
és fodrászüzletekben sem alkalmazhatók fog-
lalkoztatni, sem bármienemû munkát végezni nem
lehetnek.

(x) Herceg Ferenc képsi irodalmi
folyóiratának, az Új Idõknek legújabb száma
gazdag és változatos tartalommal jelent meg.
Az érdekes regényfolytatáson kívül Surányi
Miklós, Szõlõsi Zsigmond, Dobosi Pécsi Mária,
Lőrinczy György és Nyári Andor elbeszélései,
továbbá Boross Sándor, Somlyó Zoltán és
Verság János verseit közli. A számos érdekes
és aktuális cken kívül a legújabb szindara-
bokról és aktuálisékról nagy képárlvéleli és
Müchbeck elõs fejleccé díszítik a tartalmas
számot. Elõfizelési ára negyvedere 80 korona.
Mutatványssalot ingyen küld a kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrássy-ut. 18.

(x) Szerencse számu sorajjegyek a
november 17. és 18-iki 1. oszt. húszhoz kap-
hatalók a **Hirschler** **összében**. Fõnyeremény egy
millió, két millió, szerencsés esetben három
millió korona stb. nyeremények. — Szivarka-
hûvelék, szivarkapapírok, levélpapírok, képes-
lapok és ártájkartárók nagy választékban leg-
elõnyösebben szerzethetõk be ifj. **Hirschler**
Miklós dohány kísarús és osztályosorsjegy fél-
árusitónál.

(x) Ha a holtak feltámadnak című
5 felvonásos drámat játékot mutatja be ma
és holnap a **Urania-mozgó**. A rendkívül
finom meszeszõvetésű film egy megható szerelmi
regényt vizs a vásznonra. A film csupa ese-
lekmény, hangulat, szépség és kedvesség.
Bepillantás egy igazi boldog hajtkéba, ame-
lyet azonban felold és a tragédiák sorozatá-
nak dob oda. A film a leppompásból millió-
ban játszódik le, a Rivieran nagy városok
szédtetés pompájában. A fõszerepet a kiváló
olasz színésznõ **Diana Carenne** játssza, nagy
mûvészettel és végtelen bájjal.

3.000 Kétfoldos szamta
aranyhegyi ujbork
Ismeri kaphatók Hecseobán 24 és 30 hospórtál
Sáfrán József Izsákterkerkerkerkerker Nagy-
Szaloca, Magyar-útca 76. 50.

ATLAS-PALA
Legkiválóbb minőségű
TETÖFEDŐ-ANYAG
gyári-, gazdasági- és
magánépitkezések-
hez, régi cserép-zsin-
delytetõk átfedéséhez
Karmely ismertségben
azonnal kapható
„ATLAS“
ASBESTCEMENTPALAGYAR
RÉSZEYNTARTASASÁGNÁL.
Budapest, V., Dorottya-utca 6' a. az.
Sargonyzinu **Palatis**. Gyár: Budapest.
Telefon: 179-149
Vélõdi Atlas-Pala **„ATLAS“** kétfoldos
vaz itléttu

Földes Margit-Crème
crème, pudor, saappan, szájpolv, szentia, szépségápolás
ciklett legjobb kvalitatású bõrrengedõs: minden nagy
gyõgykezelés és drágábbis kapható. — Ha melleit, hõn-
vörösség, szarhõs meggy, akkóval károsító 16-18 óráig
arcópolást. Miltcsere, szilv, olasz arc hatman. 66 leon.

Apró hirdetések.

Házeladás. Gelsen a Vasuti utcában lévő Freund féle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsen.

Egy-két jó munkás csizmadia cégél állandó munkára felvéleik. Horváth Rezső, Árpád utca 12. szám.

Szombathely mellett, Gyvögyöshermánhoz tartozó Deszkás-vendéglő 7 hold földdel eladó. Felvilágosítást ad dr. Smidelius Jenő ügyvéd Szombathely.

Eladó 2 hidegvértű kanca a pallini Ksztr-majorban.

Égészséges, kemény, fejes

télikáposzta

17-étől ismét kapható lesz a legolcsóbb napi árban

Bruncsics József
Sugár-ut 53.

Uj-bor **30 K**, ó-bor **22 K**

Makulatur

ujságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában.

Korpát adunk

buzza, rozs és lófas ellenében. Elárasztási napi áran

Vessünk:

kukoricát, napraforgómagvat,
olajosmagvakat, héveléseket

Turán bel- és külkereskedelmi R. T.
Budapest, VI., Andrássy-ut 11.

Ne fáradjon a szerkesztőségbe,
rendelje meg telefonon a

ZALAI KÖZLÖNY-t

Dunántul legrégebbi ujságját, a kereszténység szószólóját. * Megjelenik hétfő és ünnep utáni nap kivételével naponta korán reggel a legfrissebb hírekkel, eredeti fővárosi telefon-tudósítással. Előfizetési ára az összes vidéki lapokénál olcsóbb; helyben, reggel házhoz hordva, vidékre postai szétküldéssel egy óra

50 K

Telefon 78. szám

Uránia mozgóképszínház

Resznyai-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor kezdődnek.

Szerdán és csütörtökön
november 16 an, 17 én

Ha holtak feltámadnak

Dramai játék 5 felvonásban. A főszerepben
Diana Carena.

A rendkívül finom mesejű film egy csodásan
szép szerelmi történetet visz vászonra.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünnep-
nap 4, fél 6, 7 és 9 órákor.

Helyárak: I. hely 17, szolte 10, közcsék 11, fenntartott
tanulászék 12, tanulászék 11, közcsék 8 korona.

Köztisztviselők, tanácselölkek kedvezményben részesülnek

16987/1921

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország menyország!

Hirdetmény.

A városi tanács kedvező idő esetén minden héti **kedd és csütörtökjén 9 órai kezdettel** a Felső erdő Vajda nevű vágásában nyilvános árverést tart. Eladásra kerül döntött fa, bot és gömbfa. valamint haszon, faragó és műfa.

Nagykanizsán, 1921. évi november hó 10-én

Polgármester.

Elsőrendű téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirat cím: **Termény.**

Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

Quittner Arthur

hatóságilag engedélyezett állományozott

Nagykanizsa, Csengery-utca 13. sz.

Elvállal világítást vezetékek, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vasutak, főzőedények, resznauk, fűtőtestek javítását.

Mindenemű

villamos munkákat gyorsan eszközök, anyagok és egék raktáron kaphatók.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet kiralyne-tör, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitűnő zene!

Képen és szerdán világhírt néger műtér felléptével

Kétarcu asszony

Apacs kalendardráma 5 felvonásban

Író és rendező: BOLVÁRY GÉZA

SZEREPLŐK: Lord Wilmont Horváth Zoltán, Percy, unokatestvé Vándor Gyulák, Daisy, a lord felesége Matyasovszky Ilona, Mary, apacsleány Matyasovszky Ilona, Bob, néger: Max Clauze Gy. úg, A vas-kezes Jack Szoldos Jenő, Bill, apacs Garday Lajos.

Jón!

November 17 én és 18 an LI HANG (A kegyetlen)

Jón!

Helyárak: Páhely 17 korona, I. hely 15 korona, II. előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünnep-
II. hely 12 korona, III. hely 6 korona. II. napokon fél 4, 5, 7 és 9 órákor. **Pontos kezdés!**

ZALAI ÉS GYARMATI

Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai

telefon:

117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, rölapok stb. e szakba vágó munkák legizlesebb kivitelben készülnek. Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állíttanak elő.

Kiadóhivat.

telefon:

78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztés: és kiadóhely: Pó-ut 13. sz.
Interurban-telefon 78.
Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELELŐSZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árak:
Éves ár 880 K. Féléves 480 K. Negyed
éves 140 K. Egy hónap 40 K. Ingyen szállt Ára 8 K

A politikai helyzet.

Budapest, november 16. A kibontakozásra irányuló akcióknak és megbeszéléseknek ma váratlanul új irányt adott a kizsákdapárt felfogásában és hangulatában beállott változás, amely valószínűleg döntő kihatással lesz a válság megoldására. A kizsákdapártiak szimpátiával kísérik Bethlen politikai mozgulatait és erősen hangoztatják, hogy az új kormánynak az adott körülmények közt csak ő lehet a feje. Szigorú kritika tárgyává teszik a kereszténypárt és az ellenzék azon tagjainak megatartását, akik résztvettek a külügyi bizottság mai ülésén és azt is helytelenítik, hogy Apponyi ahelyett, hogy a miniszterelnököknek azon indíványát, mely szerint a külpolitikai kérdéseket a bizottság ma tárgyalja érdemben, szavazására tette volna fel, hosszú és terjedelmes vitának adott helyet. Teljesen osztják a miniszterelnököknek azt a nézetét, ha a lemondott kormány az ügyek vitelével meg is van bizonva, formális felvilágosításokat nem köteles adni. A pártban tudni vélik, hogy a külügyi bizottság mai ülésén a kereszténypárt és a Bethlen közti hid végleg leomlott és a kibontakozással kapcsolatos orientáció a kereszténypárt felé végleg lehetelenné válik.

A kizsákdák hajlandók Bethlent minden erejükkel támogatni, mert szerintük programja tekintetében lényeges eltérések közöttük nincsen és nézetük szerint B-then az egyetlen olyan politikus, akinek elég erélyes keze van arra, hogy a belpolitikai kérdéseket a legrovidebb időn belül megoldja.

Természetesen támogatásuk ellenértékeképpen ragaszkodnak ahhoz, hogy két vagy három láncát kapjanak. Így első sorban a belügyi és földmivélségiit. A személyekre nézve határozott kétségekkel nem is foglalkoznak. A belügyminiszterium élére Gaál Gáspárt látnak szívesen, a földmivélségi tárca élén pedig azon esetben, ha Nagyatádi ügy nyilatkozik, hogy fáradt, pihenni szeretne, úgy a párt Mayer Jánosot támogatná.

A külügyi bizottság ma délután 5 órakor tartotta Apponyi gróf elnöklésével ülését a képviselőház bizottsági termében. Jelen voltak Ressay, Szilágyi, Friedrich, Szerényi, Szmezcsevny, Haller, Szádeczky, Pröhle, Berky, Iklódi-Szabó, Vaszonyi, Gombos stb. A kormány részéről csak Bethlen volt jelen.

Szmezcsevny volt az első felszólaló, aki kifejezte a bizottság összehívásának szükségességét. Bethlen kijelentette, hogy nem akar kitérni a felelősség elől, azonban kéri, ne szálljanak most vitába, mivel a kormány lemondott, hanem halasszák el az ülést. Szmezcsevny deklarált Bethlen előtt. Pallavi-

cini éles hangon apostofálta a kormány megatartását és követelte az ülés megatartását. A beszéd előtt Bethlen és Gombos el hagyták a termet, a többiek pedig folytatták az ülést. Friedrich beszédében kifogásolta, hogy Andrásyot egy hatodik emeleti vasbeton förtömbbe helyezték el, ezzel a megoklással, hogy ott jobban van védve az esetleges támadások ellen. Romániával való tárgyalásokat tette szóvá és élesen támadta a kormányt. Ressay után Vaszonyi beszélt, aki hangoztatta, hogy a kormány még akkor is felelős, ha lemondott.

Az ülés végén a felszólalók kívánságát jegyzőkönyvbe foglalták és harminc aláírták. A nemzetgyűlés összehívását a legrovidebb időn belül követelik.

Rögtönítelő bíróság elé állítják a Király-utcai verekedőket.

Budapest, november 16. A rendőrség a letartóztatott három fiatalembert az ügyesség indítványja alapján a rögtönítelő bíróság elé állítja. A letartóztatottak névsorait: Laskovics Jenő 30 éves tisztviselő, Ferenczi János 24 éves főiskolai hallgató és Némethi Vilmos 25 éves teológus azzal védekeznek, hogy ittas állapotban voltak, amikor a rendőrség elé állították őket. A rendőrorvos megállapítása szerint is, nem voltak beszámíthatók. Az ügyesség és ovosszakértő meghallgatása után fogja megállapítani, hogy a cselekmény bünteljögi bestrámitás alá esik-e vagy sem.

Peidl a helyzetről.

Budapest, nov. 16. Hosszu ideoig tartó külföldi tartózkodás után tegnap Budapestre érkezett Peidl Gyula, aki ezeket mondotta:

— Minden hazatéréssel kapcsolatba hozott és a különböző lapok után a közvéleménybe terjesztett hír merő kombináció és minden alapot nélkülöz hazajöttem, mert itthon akárook élni. Hogy a magyar szocialdemokrácia mennyire fogja kivenni részét a mostani kibontakozásból, nem tudunk sügg. Ez teljesen a kormány dőné. Nézetem szerint az országára nézve az egyedüli helyes megoldás az 1919-beli Clark féle megállapodás valóra váltása lenne.

Újabb zavargások Berlinben.

Berlin, november 16. Hosszabb ideig tartó nyugalom után az élelmiszerek fokozódó hiágassága miatt most újabb zavargások voltak Berlinben. Neuköllnben egy nagyobb tömeg megostromolta az élelmiszertületeket és szétrohanta az ott talált készleteket. Nehány kereskedő bezárta a boltját, de a tömeg betört az áblakokat és a kirakatokat és ilyenmódon mégis bejutott az üzletek belsőjébe. A rendőrség a dühöngző sokasággal szemben tehetetlen volt.

Az osztrákok átülték a semleges zónát.

Sopron, november 16. A tegnapi nap folyamán az osztrákok megszállották Helénpatakot egy zászlóalj, egy géppuskával és tüzérrel. Lépefalvát megszálló járór a semleges zónában nyomult előre. Amint megálta a mi tábori őrsünk, szonnal rajvonalba fejlődött, erre az osztrákok fehérendőt lohogattak, a parancnokuk átjött a mi parancnokaságunkhoz és kijelentette, hogy csak tévedésből lépték át a megszállt vonalat. Erre csendben visszavonultak. Mosonmegyében az osztrákok megszállták Németújfalut és ettől nyugatra Öregpusztát. Vasme gyében még nincsenek osztrákok.

A székesfehérváros rendje.

Budapest, november 16. Az államrendőrség és a városparancsnokság a kormány intencióinak megfelelőleg minden intézkedést megtett a rend biztosítására. Napok óta az esti órák beálltával erős rendőri őrszarak cirkálnak Budapest minden utcáján. A forgalmas utcakereszteződéseknél nagyszámú gyelogos rendőrséget helyeznek el. A rend biztosítására irányuló akaratot teljes mértékben megvalósítják a városparancsnokság részéről a város minden részéből kiküldött erős katonai őrszarak. A főváros rendjének ilyen biztosítását az a körülmény tette szükségessé, hogy az utóbbi időben különböző utcai rendezavarások járszódtak le, melyeknek megismétlődését minden eszközzel megakadják akadályozni. Tegnap este híre ment, sőt egy reggel német nyelven megjelenő újság meg is írta, hogy az államrendőrség és a városparancsnokság az újazaka lesterelte a Budapestben tartózkodó felkelőket. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, amennyiben ilyen messzemenő intézkedésre nincs szükség, miután az illetékes tényezők mindent elkövetnek, hogy a hazatérő felkelőket, kik a nyugatmagyarországi mozgalomban oly nagy hasznosságról tettek bizonyosságot, megfelelő állásba elhelyezték és megélhetésükről gondoskodjanak.

A német hitelakció.

Berlin, november 16. A birodalmi kormány tegnap folytatta a hitelakció megbeszélését. A kormány határozatai még nem ismeretsek, de híre jár, hogy a kormány visszautasította a birodalmi iparszövetség feltevéit. A kormány most azután azzal a kérdéssel fog foglalkozni, hogy milyen más utamódon lehet a legközelebbi jóvátételi fizetéshez szükséges összeget előteremteni.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 16. Zürichből jelentik: A nagykorona állása ma: (zárlat) —50, osztrák korona: —17, az osztrák bélyegzett hankjegye pedig —12 szantim.

Uj választások kijelzése.

Budapest, nov. 16. A belügyminiszter a bécs-budapesti bécsmalmási, a baranya-magyarországi, pécsváradi, zalántai és eszterlánci, valamint a somogy megyei választási körülményekben a lemondás következtében megtartandó időközi választások napját december 11-ére tűzte ki.

Jegyzékváltás a soproni népszavazás tárgyában.

Bécs, nov. 16. Az osztrák külügyminiszteriumból közlik: a külügyi bizottság tudatta a szövetséges hatalmakkal, másrészt Masirevich dr. bécsi magyar követ útján a magyar kormány álláspontját a soproni népszavazás végrehajtásának módja tekintetében. A hatalmak, illetve a magyar kormány válasza ezekre még nem érkezett meg, de már várják és legelőbb holnap bizonyára megjön. Ha a hatalmak vagy a magyar kormány válasza kedvező lesz, akkor a velencei jegyzőkönyvet a soproni népszavazás végrehajtásának rendelkezésével együtt a parlamenti tisztezők elé fogják terjesztani. Arra a kérdésre, hogy mikor lesz a népszavazás Sopronban, azt válaszolták, hogy miután a nekünk itélt terület békés átadása bekövetkezett, a népszavazást e hó végén várják.

A százezer koronás.

Bécs, nov. 16. Az osztrák-magyar bank a legközelebbi napokban megkezdí a százezer koronás pénzjegyek kibocsátását. Az új papírpénz szereltek jellemző az osztrák gazdasági viszonyokra.

Hol fog lakni Károly király?

London, november 16. A Times madcirai távirata szerint még mindig bizonytalan, hogy Károly király hol fog lakni, mert az a két épület, melyet a portugál kormány erre a célra felejtelt, a régi német anatórium és a Vigie-villa igen romlott karban vannak. Almeida, Portugália elnöke felejtelt Károly királynak a saját villáját, amely Fouchaltól néhány kilométernyire a hegyekben fekszik, de Károly még mindig nem határozta el magát, hogy elfogadja-e az ajánlatot, vagy sem.

Amerika nem enged a hadiadóssághól.

Bécs, nov. 16. Az Intrantsgeant washingtoni levelezője arról értesít, hogy az amerikai küldöttség ellenzi fog minden olyan javaslatot, amely a szövetséges adósságainak csökkentésére vonatkozik. Az amerikai szenátus még abba sem megy bele, hogy a hadiadósságokat egységessé tegye vagy konszolidálja.

Friedrich nem adó.

Budapest, nov. 16. Sztarcho Gusztáv dr. a budapesti ügyészség elnöke ma délelőtti értesítette Friedrich Istvánt, hogy a bűnvádi perrendtartás 101. §-nak 1. pontja alapján az ellene indított büntelmi miatt folyamatba tett nyomozást megszüntetik.

Megszűnik a cseh ostromállapot.

Praha, november 16. Csehszlovákia miniszterelnök a német szociáldemokrata képviselőknél nála járt küldöttségével közölte, hogy a minisztertanács határozata alapján megszűntek az ostromállapotot a granitzai kerületben, ahol a mozgósítás alkalmával véreztető örszervezeteket voltak, amelyek számos halálos áldozatot követeltek. A Felvidéken az ostromállapot szintén megszűntetik a legközelebbi napokban.

Felhívás

a nemzeti hadseregbe való önkéntes belépésre.

Budapest, nov. 16.

A nemzeti hadseregbe való önkéntes belépésre vonatkozóan a m. kir. honvédelmi minisztérium a következő felhívást tette közzé:

Abból a célból, hogy fegyveres erőnknek a békeszerződésben előírt és a nemzetgyűlés előt felvő honvédségünkről szóló törvényjavaslattal bevezetendő önkéntes jelentkezési rendszer szerint a törvényjavaslat életbe lépése után végrehajtandó kiegészítést megkönnyítsük, kívánatos, hogy már most minél nagyobb számmal lépjenek be önkéntes jelentkezők útján oly egyének a nemzeti hadsereg kötelékébe, aki a békeszerződésben előírt 12 évi tényleges szolgálati kötelezettség elvállalására hajlandósággal bírnak. Ez okból a honvédelmi miniszter 30940/EV.—921 számú rendeletével a hadképes férfi lakosságot, a m. kir. nemzeti hadsereg kötelékébe való önkéntes belépésre hívja fel. Természetesen a legesélyesebb mértékben sem érinti ez az intézkedés a hadkötelezettségre vonatkozó törvények érvényességét.

A rendelet szerint legénységi minőségben teljesítendő 12 évi tényleges szolgálatra vétetnek f. l. jelentkezők. A legénységi szolgálatra azonban tiszt (tisztjelölt) vagy aliszti rendfokozatot viselő egyének is felvétetnek. Ezeknek az egyéneknek rendfokozatuk jelenleg viseléséről le kell ugyan mondaniuk, azonban az ilyen tisztjelöltek és alisztek viselt rendfokozatuknak megfelelő, a tisztek pedig a tiszthelyettes rendfokozatának megfelelő legmagasabb illetményeket fogják élvezni. Gondoskodás fog történni ezenkívül ezen egyének megfelelő beosztásáról és megkülönböztető jelzéssel való ellátásukról.

A felvételi feltételei a következők: 1. Magyar állampolgárság. 2. Testi és szellemi alkalmasság. 3. Erkölczi érdemesség és nemzeti szempontból való megbízhatóság. 4. Betöltött 17, de túl nem haladott 36 életév. 5. Nőtlenység (gyermektelen özvegyes vagy elvált állapot). 6. Kiskorúaknál az aya vagy gyám beleegyezése. A jelentkezés az önkéntes belépésre: A tartózkodási hely törvényhatóságánál (alispáni hivatal, városi katonai ügyosztály) kell jelentkezni és a felvételi feltételek fennállását okmányokkal kell igazolni. — A fegyvernem és csapatot szabadon választható. Szolgálati kötelezettség 12 év. Az előzőleg teljesített tényleges szolgálati ideje azonban a szolgálati kötelezettségbe teljes mérvébe beszámítottatik. — Olyan egyének, akiknek magánviszonyaiban a szolgálati kötelezettség tartama alatt életbevágóan fontos változás áll be, az aliszti kötelezettség letelte előtt elbocsátható. Illetmények: Az önkéntes jelentkezők a teljes ellátáson (elhelyezés, élelmezés, ruházat) kívül a szokásos alisztek részére járó illetményekben rognak részesülni. Ez a rendfokozathoz képest évenként 6935 koronától 9565 koronáig terjed.

Az önkéntesek jövőjéről való gondoskodás: Az önkéntesek bejutnak a hivatásos aliszti karba, biztosítottak a katonai szolgálatba a 12 évi szolgálat letelte után való kilépés esetére a csendőrség, állományőrség, vámőrség és pénzügyőrséghez való felvételi. Gondoskodás fog történni a polgári közszolgálatban való elhelyezésükről és a gazda-

sági önállóságuk megteremtésében való támogatás. A részletes felvételi feltételek bármely községi előjárásnálnál, járási főszoalgebírósnálnál, városi katonai ügyosztálynál, vagy alispáni hivatalnál nyerhetők.

Az önálló magyar vám-tarifa felé.

Export és import lehetőségek. — A gyékényesai és barcsi határállomások jelentősége. — Nagykanizsa fontos szerepe.

Amiért politikusaink, közigazdaságunk 1867 óta annyit küzdöttek, jogi- és szócsatákot vívtak, most végre a vesztett háború „gyümölcseként” hull, helyesebben talán zudul a megcsontított ország karjaiba. Az ajándékot ezúttal az átkos trianoni béke nyújtja felénk. Ugyanis a békeszerződés határozomnyai szerint 1922. január végével átterhetünk az önálló magyar vámtarifára.

Erre az „önállóság”-ra kell most a rövid két hónap alatt elkészülnie az életképesnek nevezett magyar mezőgazdaságnak, a fejlődő iparunknak, a zsenge gyáripárunknak, az exportra törekvő kereskedelmünknek, ha bele akarunk kapcsolódni a körülöttünk elhelyezkedő nemzetek gazdasági vérkeringésébe.

A rendelkezésünkre álló rövid idő alatt kell kül- és belső információkat szereznünk az export és import nagyságáról, körülményeiről. Ezt a munkát már Budapesten megkezdte a Vámpolitikai Központ.

A központ már, amint a viszonyok engedik, érintkezésbe lépett Romániával, Csehslovákiával, Ausztriával, Németországgal a szükséges információk végett és a beérkezett jelentések alapján ad véleményt az export és import lehetőségekről a kereskedelmi minisztériumnak és a budapesti iparos- és kereskedővilágnak.

A Vámpolitikai Központ révén így csak a fővárosi gazdasági körök értesülnek elsőnek megbízható, jó forrásból a ki- és bevitel körülményeiről, mennyiségéről, értékéről. De így a vidéki mezőgazdasági, ipari és kereskedői érdekek ismét háttérbe szorulnak, mert nincs oly gazdasági szerv, amely tájékoztatná a vidéki gazdasági köröket az őket érdeklő export és import nagyságáról.

A Balkánra irányuló kereskedelmünknek a jövőben — mint a jelek mutatják — Nagykanizsa lesz egyik átmeneti állomása. Nagymagyarország határát a multban 26 pontban szelte át a vasút, ma Csonkanyagorszag határát alig a fele. Ezek közül most kettő a legfontosabb, a gyékényesai, amely a fiumei és a burci, amely a jugoszláviai és balkáni forgalmat bonyolítja le. Nyilvánvaló, hogy az új orientálódásban Nagykanizsának igen fontos és súlyos szerepe lesz, csak tudjon is élni a város az előadódó helyzettel.

— Rendőri vizsga. A nagykanizsai állományőrségen szolgálatot teljesítő négy címzetes őrmester, névszerint: Váradly István, Dobos István, Varga Mihály és Szepes: Dániel sikeresen letették a tőrszermesteri vizsgát. A két első jelsz a két utolsó jó eredményel.

1100 KÉPZŐ ISMERTETŐ

aranyhegyi ujborkok

Ismét kaphatók Iltoranként 24 és 30 koronáért

Sarran Jozsef

HIREK.

— **November harmincadikán érté-
küket vezetik a 200, 50 és 25 korona
Osztrák-Magyar Bank felülbélyegzésű
Bankjegyek.** A hivatalos lap keddi szá-
mában megjelent rendelet értelmében az
Osztrák Magyar Bank felülbélyegzésű 200, 50
és 25 koronáról szóló jegyeit a m. kir.
Állami Jegyintézet és az állampapírtörvények
november hó 16-ától november hó 30-ig már
csak 75 százalékos levonással fogadják el fi-
zetésképpen, vagy kicserélés céljából. Nov.
30-ika után a bankjegyek teljesen elvesztik
értéküket és államjegyekké sem cserélhetők
ki többé. Ugyancsak november hó 16-ától
november hó 30-ig lehet kicserélni a régi 20
és 10 koronás bankjegyeket levonás nélkül.

— **Miskolc nem ad hitelt a kor-
mányoknak.** Miskolc városában a menekül-
telemek szüksége volt, hogy kritéssal állás-
sék el és járdával kell körülvenni. Ezért fel-
terjesztést intézett a kereskedelmi minis-
terhez, hogy ezeknek a munkáknak keresztül-
vitelére engedélyezzen a városnak 900.000
koronányi hitelt. A kereskedelmi miniszter
pedig Miskolc városát kérte, hogy a város
adjja ezt a hitelt a kormányoknak. A miskolci
polgármester azonban felterjesztést intézett a
miniszterhez, melyben rámutat arra, hogy a
városnak a menekült-létp építéséből kifolyó-
lag máris másfélmilliót követelése van a
kormánytól, tehát nincs abban a helyzetben,
hogy újabb terheket vegyen magára.

— **A közigazgatás államosítása.**
Pár héttel ezelőtt jelentetük, hogy Ráday
gróf belügyminiszter lehatolt intézett a vár-
megyék és városok törvényhatóságaihoz,
melyben a közigazgatás államosítása kér-
ésben véleményét kér. A miniszter 21 pont-
ban foglalta össze kérdéseit, melyeket annak
idején lapunkban ismertettünk. Mint értesül-
ünk, a miniszternek adott válaszal a tör-
vényhatóságok vezetői elkészülték és véle-
mény már is érkezték a belügyminisztérium
törvényelőkészítő osztályába. A vélemények
egy-egy kérdésnek nagyon eltértek, és abban
szinte mindannyian megegyeztek, hogy a
közigazgatás államosítása továbbra már nem
halasztható. Legtöbb alispán és polgármester
a virilizmus fenntartása mellett vonulatta fel
érveit. A javaslatok közül itt adjuk a követ-
kezőket: A törvényhatósági bizottsági tagok
számának kiegészítése szükséges szakszerű-
ségeket. Ezeket a miniszter nevezze ki. A tiszt-
viselők szavazati joga továbbra is tartassék
főn. A nők választói vagy választhatósági
jogát törölni kell. A közigazgatási tisztviselők
élet hosszának választandók. Ertesülésünk
szerint e hó végén a közigazgatás államosítá-
sára ügyében a belügyminisztériumban ankké-
nt is lez.

— **Szilvárvány Nyugatmagyaror-
szág főlélt.** Egy Nyugatmagyarországról
jött fiatal ember meséli, hogy a minap hajnal-
ban Felsőoldon ritka természetű tüncemény
volt észlelhető. Roka reggeli órákban észak-
nyugat felé hatalmas ívet, élesen színezett szil-
várvány tőt fel, amely csaknem egy óra hoz-
szágig volt látható Nyugatmagyarországra főlt.

— **Vázsonyi — Gratz védője.** Dr.
Gratz Gusztáv volt miniszter nemrég az
Ügyészség engedélyével levelet írt Dr. Vázsonyi
Vilmos ügyvéd nemzetgyűlési képviselőnek,
amelyben megkérte őt, vállalja el a védelmét.
Vázsonyi meglátogatta Gratzot a pestvidéki
Ügyészség fogházában. Dr. Gratz azonnal
kiállította Vázsonyi részére az ügyvédi meg-
hatalmazást, úgy, hogy most már Gratznak
hivatalosan is Vázsonyi a védője.

— **Az osztályfőnökök pótdíját
kappak.** A kultuszminiszter azoknak a taná-
roknak, akik valamelyik osztálynak a főnökei,
400 korona évi pótdíjat engedélyezett. A
pótdíjat a városi iskolák is folyósítják taná-
raiknak a városi tanács hozzájárulásával.

— **Emlékmű a budáról csatá-
térre.** A belügyminiszter megengedte, hogy a
MOVE a budai Csatátérre felállítandó obe-
lisztkölségeinek részben való megszerzése
céljából saját tagjai körén belül november hó
5-től kezdődőleg hat hónapi időtartamon az
gyűjtő leveleket gyűjtsék rendezhesen.

— **Kováts Antal előadásna Jóka-
ról.** A szabad lyceumban ma este 8 óra-
kor tartja Kováts Antal kegyesr. főgimn. tanár
a magyar regény fejlődéséről hirdettet utolsó
előtti előadását. Ez alkalommal Jókai Mór
regényeit fogja ismertetni, a legközlebebbi alka-
lommal pedig Mikszáth Kálmánról fog beszélni.
A terem fülve lesz. Belépődíj 5 korona.

— **Hálókocsok Budapest és Pécs
között.** A m. kir. államvasutak igazgatóságá-
tól nyert értesülés szerint a Budapest keleti
pályaudvar és Pécs között naponta közlekedő
1912—13. számú vonatokkal egy hálókocsi
fog közlekedni november 20-ától. A pótegy
első osztályon 22 14, a második osztályon
12 71 francia frank lesz, amely összeg napi
árfolyamon magyar koronával is fizethető.

— **Értesítés.** A Szociális Misszió Társul-
at a folyó hó 19-ikére tervezett teadélután-
ját ragályos betegség miatt bizonytalan időre
elhalasztja. A lejártlott természetbeni adomá-
nyokat kérjük a következő alkalomra fenntar-
tani. *Szociális Misszió Társulat.*

(x) **Bélyeggyűjtők figyelmébe.** A
felkelő magyarok által megszállt Nyugatmagyar-
ország 1921. aug.—szept. ányomású bélyegek,
melyek csak kis mennyiségben kerültek forgá-
lomba, teljes sorozat 9 drb K 4000 mgf
megszerezhető Fischel Fülöp Piai könyvkeres-
kedésében.

(x) **Ha a holtak feltámadnak** című
5 felvonásos drámai játékot mutatja be ma
az „Urdina” mozgó. A rendkívül finom,
mesésrövidű film egy meglehető zserelmi re-
gényt visz a vászonra. A film csupa cselek-
vény, hangulat, szépség, és kevéssé. Beilantás
egy igazi boldog hajlékba, melyet a
sors azonban felold és a tragédiák sorozatá-
nak dod oda. A film a legpompásabb millió-
ben játszódik le, a Rivierán, vagy városok
széledőes pompáiban. A főszerepet a kiváló
olasz színésznő, Diana Carrene játssa nagy
művészettel és végtelen hájjal. Másoron van
ezekről „Zigola a Varietében” című két
felvonásos vígjáték, mely a burleszk komikum
legnagyobb alkotása. A film csup. szre-
záció és a komikus helyzeteknek olyan kitűnő
használatára, ami szinte példátlan. A film
tegnapi bemutatását kacaj és vig nevetés
kísérte mindvégig.

(x) **Elveszett f. hó 15-én a Bagóhegy-
től a Vajda ut kereszteszög egy börtárc,
melyben többféle igazolvány, fegyverengedély
és 300 korona volt. Beültesít megatláló kére-
tik, hogy 1000 korona jutalom ellenében lapunk
kiadóhivatalában adja le.**

(x) **Li Hang** a kogyetelen a címe annak
a remek, csodás kiállítású keleti drámának,
mely modern millióben mutatja be egy bosszu-
szomjas japán életet. A kelet minden színe és
pompája benne van a kinematográfia remekben,
mely ma és holnap kerül bemutatásra a Világ-
mozgóban. A főszerepet Henny Porten bájos
nővére Rosa Porten kreálja.

Szerkesztői híretek.

M. Gr. Bár nem tartozunk beszámolni
rőle, mégis tudomására hozzuk, hogy közle-
ménye azért nem jelent meg, mivel oly érte-
metlenül adta elő kívánását, hogy az akkor
éppen fontos tárgyalásban lévő szerkesztőségi
tagunk a tárgyalás után nem emlékezett
zavaros előadására. Tudomásvétel végett: a
jövőben minden alkalommal érthetesen, irás-
ban (gépírásosan) tessék előterjeszteni kíván-
ságát.

TÖZSDE.

Budapest, november 16.
Valutapiáo: Napoléon 3440, Vost 4000, Léva
—, Dollár 975, Francia frank 7400, Lengyel málta 23,
Munka 314, Lira 4000, Osztrák 10, Rubel 83, Lel 835,
Szolet 1075, Svájcl frank —, Koronadár 1310, Frank-
dár —, Holland forint —, Bécsi korona 1887 1/2.
Értékek: Magyar Hitel 1245, Osztrák Hitel 360,
Bank 840, Székvölgy 235, László 795, Kereskedelmi
Hazel 7800, Magyar-Olasz 335, Bocsoni 7000, Drasche
5000, Általános osz 123 0/0, Szászvári 4700, Salgótarjáni
6850, Urkányi 7400, Rma 2850, Schlick 1280, Guttman
4450, Nefel 22900, Danica 3175, Klótdé 4275, Magyar
Cukor 18100, Adria 9200, Atlantic 2425, Kézváros 3200,
Bonyhák-Agár 1150, Ujvári 550, Phoenix 880, Vasmező
1100000000, Csillagmalom 3000, Konkordia 3800, Déli
Vasút 1400

Amerikai tőkével amerikai aranyúvát építenek ki egy magyar filmvállalatot.

Száz millióra emelik a Star alapítóját.
A mozgófényképiáir érdeklőségek kö-
rében sokat beszélnek ezidőszent arról a
legközlebebbi hetekben bekövetkező tranzakció-
ról, amelynek központjában a Star filmgyár-
részvénytársaság áll. Ennek a magyar film-
vállalatnak ugyanis, egy amerikai hasonvállal-
atnak (a legnagyobbak közül való e téren)
érdekes ajánlatot tett.

Az ajánlat szerint a szóban forgó ame-
rikai vállalat, amelynek Amerikában hatalmas
aranyo organizációja, több filmgyára, kölcsön-
szője és számos színháza van, átvenné a Star
részvényeinek jelentékeny részét, amiért a
Starnek dollár-értelvényeket bocsátana a
sajnáttól rendelkezésére.

Úgy tudjuk, hogy az amerikai vállalat
megbizottai az elmúlt hetekben néhány napig
Budapestten tartózkodtak és ezen idő alatt
behatólan megbeszéltek a Star illetékes
tényezőivél a tranzakció összes részleteit.

A Starnál — amelyhez ez ügyben for-
dultunk — meroven elzárkózunk minden az
amerikaiakkal kapcsolatos tárgyalásokra vo-
natkozó felvilágosítástól. A Pénz munkatár-
sának azonban beavatott mőködőből még
a következőket sikerült megtudnia a gada-
sági szempontokból kétértelműen nagyjelen-
tőségű tranzakcióról.

LEGSZEBB NOI KABATOK ÉS RUHÁK
legszilidabb arakert Fürst József Kecskillag divatruház suteren helyissegben kaphatok.

— Az amerikaiak, akik Budapestet rendkívül alkalmasnak tartják a legkülönbözőbb terepeket megkívánó filmek felvételére, valószínűleg el voltak ragadtatva a Star posztaréti telepeinek hatalmas méreteitől. Ugy kontemp-lálják az új vállalkozás anyagi kivételét, hogy a Star szukaszesszive száz millió koronára emelne fel az alapítókéjét, még pedig a bankok bevonása nélkül. Az amerikai vállalat természetesen nem csak anyagsilag vállalna részesedést a Star kereteinek kibővítésében, hanem megfelelő helyek biztosítását követeli magának a vezetőségben is. Ami újabb technikai felszerelése a Starnak telepei kibővítésénél szüksége lesz, azt az amerikaiak bocsátának rendelkezésére.

— Művészeti szempontokból — amelyek adott esetben egyáltalában nem választhatók el a gazdasági vonatkozásoktól — a Star jelenlegi kereteinek áttörése nagyon tág perspektívát nyújt. A terv az, hogy magyar színészekkel és technikai személyzettel, de amerikai rendezőkkel Budapestén amerikai arányú filmeket készítenének. Ezeket a filmeket azután az amerikai társvállalat központjai révén Amerikában is forgalomba hoznák, viszont a társvállalatnak Amerikában készült filmeket a Star kiépített budapesti kölcsönzője helyezni el Magyarországon. Ilyenformán a társvállalatok magyar és amerikai filmjeinek elhelyezését illetőleg a szó-szoros értelemben gazdasági körforgás jönne létre.

Ami már most a Star hatalmas, valószínűleg amerikai arányokban való fejlesztésének gazdasági vonatkozásait illeti, amennyiben ugyanis a tranzakció létrejön, nem nehéz megjósolni, hogy ez a társulási művelet a magyar filmpárt és filmkereskedelmet terén új jelentős lépést jelent a nyugati szempontokból vett tökéletesedés felé, amelytől a fiatal magyar filmpárt még nagyon messze áll.

Apró hirdetések.

Hirdetések feltétele: 2 óráig vételekkel felüljárva szerinti

Házaladás. Gelsen a Vasuti-utcában lévő Freund-féle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsen.

Több kézimunka eladó Szemere utca 19. szám alatt.

Kereshetőknél

ajánlunk

Barna csomagolót
Superior csomagolót
Felvágott csomagolót
Színes vékony kalapcsomagolót
Papírzacskókat
Arckémet és csomagolócémkét
Utazói rendeléskönyvet
uzleti könyveket stb.

legolcsóbb árak mellett.

Fischel Fülöp Fiai
papírraktára nagyban és kicsinyben
Nagykanizsán, Fő-ut. 1. szám.

2 koronába

kerül példányonként a

Zalai Közlöny

ha előfizet egy óra
vagy negyedévre.

Korpát adunk

buzs, rozs és köles-ellenben. Elszámolás napi áron

Vesszünk:

kokorleát, napraforgómagvát,
oljóságvagvát, hüvelyeseket

Turán "bel- és külkeres-
kedelmi R. T.

Budapest. VI., Andrássy-ut. 11.

Borbevásárlási megbizásokat vállal,

bor és terményárat szállít, ugyanint buzs, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, hőkönny, zabos-bőkönny, burgonyát, diót, n-á-ot egy kicsinyben, mint wagontelekben a legolcsóbb napi áron

Bruncsics Ferenc Hahót.

4303/1921.

Adófizetés iránti hirdetés

Alulírott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az adófénykönyvben előírt és az 1909. évi II. t.-cz. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetésben közhírré tételétől számított 8 (nyolc) napon belül, vagyis e hó 23-ig annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

Városi adóhivatal.

Nagykanizsán, 1921. november 16.

Horváth S. k.
adóügyi szán vevő.

Quittner Arthur

kaláságilag engedélyezett villanyüzemelő

Nagykanizsa, Csangary-utca 13. sz.

Egyáltalán világlátási vezetékek, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vasalók, főzőedények, resznak, futótestek javítását

Niolemeni

villamos munkálatokat
gyorran eszközölök, anyagok és égek
raklárán kaphatók.

Uránia mozgóképszínház

mo. gókép-
színház
Rozganyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 óraor-kor-kérdékek

Szerdán és csütörtökön
november 16 An, 17 An

Ha holtak feltámadnak

Drámai játék 5 felvonásban. A főszerepben
Diana Carenna.

A rendkívül finom meséjű film egy csodásan
szép szerelmi történetet visz vászonra.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 óraor, vasár- és ünne-
napok 4, fél 6, 7 és 9 óraor.

Helyítárok: Páholy 17, szálle 16, kúrszék 14, fenntar-
tanítászek 12, kúrszék 11, kúrszék 6 korona.

Kétfelvezetőkön 60 szállelét kedvezményben részesítékek

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő
árengedmény.

Vásárol

hárs- (has és magvétel), juhár- (platin) fa,
erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági és kertimagvak.
Kiszárolt: kender, fény-mag, madáretelég
kiszárolt.

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa
Brazsót-tér 10. Telefon Internában 130.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvan szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kelemenesen látva van.

Buffet!

Kittinó zene!

Csütörtökön és pénteken: keleti est! Keleti lény és pompa!

Li Hang (A kegyetlen)

Keleti kalandorúfama 5 felvonásban. Főszereplő Rosa Porten a hűres német filmúvésznő.

Szombaton és vasárnap EGO Rejtélyes történet.

Helyítárok: Páholy 17 korona, I. hely 13 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. || Előadások hétköznap 6 és fél 9 óraor, vasár- és ünne-
napokon fél 4, 5, 7 és 9 óraor. Pontos kérdések!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Személyesség és kladóhivatal: P.6-nt 13. sz.
Interurban-telefon 78.
Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS OYÓRGY
személyi képviselő

FELELŐSZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi áratok:
Régész évré 360 K. Félévire 280 K. Negyed-
évré 140 K. Egy hónap 80 K. Egy év szám ára 3 K

A politikai helyzet.

Budapest, november 17. A kiszagdapárt tagjai ma este bizalmas értekezletet tartottak, amelyen Nagyatádi közölte a kormányzónál történt kihallgatás lefolyását és a miniszterelnökkel folytatott tanácskozások eredményét. Nagyatádi előadása nyomán az a vélemény alakult ki, hogy a párt támogatni fogja Bethlennek az egységes párt megalakítására irányuló törekvéseit. A helyzetet úgy ítélik meg, hogy Bethlen elsősorban a kiszagdapárt csatlakozására számít és a kereszténypártból legfeljebb 20—25 képviselő részvételét kívánja. Ezek szerint az egységes párt a disszidensekkel együtt körülbelül 130 tagot számlálna.

A kiszagdapártban meg vannak arról győződve, hogy Bethlen dezignálása a szombati napon megtörténik. Információ szerint a kiszagdapárt ma esti értekezletén kialakult felfogásban az egész párt kivétel nélkül egyetért és miután Nagyatádi közölte, hogy a miniszterelnök nem kívánja kirekeszteni az egységes pártból az ugynevezett szelős szabadkirályválasztókat sem, a Dömötör—Henc—Kovács J. István-féle frakció is csatlakozik a párt többségének álláspontjához. A támogatásban a párt nem feledkezett meg arról sem, hogy megfogalmazza azokat a feltételeket, amelyekhez a támogatást köti. Ezek a feltételek a következők: A kormány levonja a legutóbbi restaurációs kísérlet konzekvenciáit és e célból:

1. A nemzeti hadsereg kötelékéből elbocsátja a megbízhatatlan elemeket.
2. A polgári adminisztráció terén is erélyes kézzel fog hozzá a tisztítás munkájához, hogy az országot többé hasonló meglepetések ne érjék.
3. Az új párt az 1921. évi 47. t.c. alapján áll.
4. Az új párt átveszi a kiszagdapártnak ismeretes 10 pontját.
5. Tényi és személyi garanciákat nyújt a pártprogram végrehajtásához.
6. Sürgősen hozzátal a földbirtokreform és a házhelyekről szóló törvény megvalósításához.
7. A közigazgatási reform sorát a választójogi törvénnyel nyitja meg. Ezen bizonyos süktéseket vizit keresztül. Másodsorban kívánják a nők szavazati jogának kihagyását.
8. A szabadságjogok helyreállítását a párt nem kívánja külön hangsúlyozni, mert az a véleménye, hogy a kiszagdapártunk és kérdésben elfoglalt álláspontja közismertes.
9. Személyi kérdések tekintetében a párt ragaszkodik Ráday távozásához.
10. A párt követeli számarányának megfelelő képviseletet az új kabinetben.

Karácsony táján lesz a soproni népszavazás.

Bécs, november 17. A Neues Wiener Journal a következő párisi táviratot hozza: A nagykövetek konferenciája az osztrák kormányának a velencei egyezmény végrehajtása ellen tett kifogásaira a többi közt azt válaszolja, hogy a nagyhatalmaknak nincsen módja, azon Nyugatmagyarországra csapatokat küldeni, de intézkedni fognak abban az irányban, hogy a soproni népszavazás pártatlan lefolyása biztosítható.

Bécs, nov 17. A lapok értesülése szerint a soproni népszavazás nem e hó végén, hanem csak december második felében lesz.

Bethlen miniszterelnök a karlisták nemzetrontó üzemleiről.

A fővárosban tendenciózusan terjesztett és karlista célokat szolgáló rémhírekkel, szemben gróf Bethlen hívtán miniszterelnök ma a következő kijelentéseket tette:

— Azok a tényezők, akik a királypucshoz közel állnak, nap-nap mellett különféle rémhírekkel iparkodnak a közvéleményt nyugtalanítani. Szükségesnek tartom éppen ezért kijelenteni, hogy bár a kormány az ország ügyeit lemondott állapotban viszi tovább, mindamellelt a rend fenntartásáért a legmesszebbmenően vállalja a felelősséget s azt nemcsak akarja, de föltétlenül tudja is biztosítani. Ugyanazok a tényezők iparkodnak most is zavart szítani, akiknek különféle próbálkozásait már hosszabb ideje megütközve szemléljük s akik csak azért, hogy a magyar közvéleményt megtéveszessék, képesek lettek volna a felekezeti békét is megbontani. Először azzal a jelszóval próbálkoztak, hogy Magyarországon protestáns egyeduralom készül s a kormányzati hatalom a katolikusokat háttérbe akarja szorítani.

— Föltálaták a közvéleménynek azt az ostobaságot, hogy a protestáns kormány protestáns királyt akar behozni az országba és idevonatkozóan már tárgyalásokat is folytat, mely tárgyalások természetesen csak az ő kitalálásaiiban éltek. Ugyanakkor azal a fogással is kísérleteztek, hogy a kormány perszonál-unióit készit elő egyik szomszéd országgal, melynek uralkodója katolikus s ezt mint befejezett tényt terjesztették csak azért, hogy a kormányt ferde színben tüntethessék föl. Nap-nap mellett moleztálták ugyanezek az urak a külföldi követéségek itteni vezetőit is, azt hazudva, hogy Budapest feleltlen elemek szervezkednek oly célból, hogy betörve a fogházba, Andrásyt és Rakovszkyt fölkoncolják. E megtévesztés közepkeztében külföldi követek ismétellen fordultak hozzáink idevonatkozó kérdésekkel, melyek fölött természetesen csak mosolyognon lehetett. Néhány napja azután új fordulatot vett ugyanezeknek a tényezőknek taktikája. Azt állították, hogy Budapestben anarchia van s a leghihetetlenebb hazugságokkal és képtelen kitalálásokkal zaklatják a közvéleményt, percről-perce újabb rendbontásokról és garázdálkodásról terjesztvén híreket.

— Elérkezett az ideje, hogy a magyar közönség föllismerje, hogy honnan fuj a szél és semmi otromba ugrotásnak többé ne adjon hitelt.

— Elvégre mindaz, aminek most tanu vagyunk, közismert recept szerint történik,

amelyet ezek az urak kommunistáktól és a bécsi emigránsoktól lestek el.

— Mindezekkel a törckvésekkel szemben megállapítom azt, hogy Budapestben az utóbbi napokban semmivel sem fordult elő többé rendezavarás, mint a legnormálisabb időkben s amennyiben történetek rendezavarások, azok elkövetőit a rendőrség minden egyes esetben előállította, s ügyüket bünyöségük merve szerint törvényesen elintézték. Hogy e tényállás dacára folytatott bünyös taktika mily káros az országra, az, ugylátszik ezeknek az elemeknek teljesen közbömbös s épp oly kevés felelősségérzetet tanusítanak ma, mint annak idején, amidőn a végzetessé válható puccsot előkészítették, avagy azt oltalmukba vették.

— Ezeknek az uraknak az üzelmiei okozák elsősorban azt, hogy Magyarországról hítele nem tud helyreállni, ezek az urak adnak lovat újból és újból a bécsi emigránsok propagandája alá.

— De végre is elérkezett az ideje annak, hogy ezeknek a nemzetellenes játékoknak véget vessünk és gondoskodjunk arról, hogy e célzatos hazugságok terjesztőivel szemben a megfelelő megtorlás gyakoroltassék. Ez is a jogrendhez tartozik s a kormány el van szánva a jogrendek ezt a következtetését is levonni.

— Nem tudom — mondta a miniszterelnök, — mit ért azon Apponyi Albert gróf, hogy a kormányzatnak nincsen minden megtámadási lehetőségén fölül álló erkölcsi és jogi bázisa, ha ugyan nem arra érti, amit nyilatkozata későbbi folyamán említ, hogy a kormánynak törvénybe ütköző kihágásokat dédelget, ha ugy látszik, hogy azok az uralkodó rendszer céljait szolgálják. Ezek súlyos vádak, melyeknek bizonyításával Apponyi Albert gróf ezuttal adós maradt és adós is fog maradni, mert az állításával ellentétben álló tények megcfofjálják azokat.

— Azt lelkem nem lehet még a kihágások dédelgetésének nevezni, ha a kormány olyan egyenetlen, akiket Apponyi gróf nem tud szenvedni — mert minden pletykának hitelt ad, — tisztán az ő kedvéért és törvényes slap és indok nélkül nem hajlandó üldözni.

— Ami pedig a kormányzat erkölcsi alapját illeti, erre csak az a megjegyzésem, hogy aki ilyen súlyos bírsálatot gyakorol, annak elsősorban van szüksége arra az erkölcsi alapra, amelyet neki csak a megdöntéhetetlen és kétségbevonhatatlan tények adhatnak meg.

— A kormány sem nem kért, sem nem volt szüksége felhatalmazásra a kormányzó részéről ahhoz, hogy bármivel szemben, aki a törvény ellen cselekszik, teljes szigorral eljárjon, mert a kormány még lemondott álla-

HIREK.

Hogy fest a román „aranyhíd”

Imitt-amott fel-felűti a fejét a román sajtóban a magyar-román szövetség, a személyes unió híre. A sajtó úgy állítja a kérdést, mint a gazdasági élet legfontosabb alfáját, másrészt mint aranyhidat, melyen keresztül „Mare Románia” nyugodt, megelégedett a boldog Erdélyi országolhat. A dolgok mely lényegét tekintünk, mert a kérdés tárgyalaas lehogy a legértelmelenebb szemlencsésde az alábbi „apróságokat” mégis legergőz: Take Jonecsu levedlett román miniszter, a románoknak ma is vezérembere, a Kolozsváron megjelenő magyar lapokban gyakran harsonzára a román-magyar barátság szükségességét. Közgazdasági szempontokból lehet valamelyes igazat tenni azt, hogy a szabadforgalmat kereskedelmet, az államok egymáshoz való, vagy legalábbis tűrhető barátsága bírhatja. Mi azonban úgy tudjuk, hogy kutya-macska barátság soha sem vezet szerelemre, se házasságra, olyan mint a kölcsönkapott holdudvár, a világít, mikor fizetnek érte. El nem tud képzelné, hogy Take és hiu általa miképen fogják fel a barátság megbecsületlen értékű tulajdonságát? A nemzetközi barátság kiszárja a vendéglátózsarolást, a kisebbség győőrtetést. Ez semmi jelét nem látunk annak, hogy baráti jöbukat nyujtsák felénk, a hely azonban tudjuk, látjuk, hogy ledőlnözemzeti szent kegyelettel védelt és tartott szobrainkat, bebörtönöztek hazalelkeseidükben kimagasló magyarságiszarolók és szorolják minden vonalon telen magyar polgárainkat és minden képzelték módon, zig-ivrig győőőbennünk. Ezek után az kérdezzük, borulhat a széky a győőlettel a vandomustól tajtékozó román nyakába? Kérünk csak meg egy-két erdélyi menőtől, mikép vélekedik a magyar-román szövetségről!

Vetköztető hivatalok. Magyar irja lapunk baráta: A lőkősházi állomaj meg dolga egy makói lakosnak, aki mit sejtve, Üzleti ügyében járt-élt az állomásronján. Egyszerre előtte termett két oláh rendőr és minden bevezetés nélkül húzzák a kabátját, nadrágját, cipőit, fehérneművőrtőremben. Levették tőleket pőrére, szűrtelenre. Makói polgárfőúr a kétségbelegmagasabb fokán vergődött, mi lesz teha így eresszik világgá? Kellemsen csak! Az udvarias rendőrök az állomáson berendő szabóműhelybe, onnan a másik szobában rendezett áusztierműhelybe vezették, befeljezték és szétszedelt kabátot, cipőt, nadrágy, ahogy — összefűzőgették és így a atyánkért felöltöztetve, utjára eresztették román demarkációs vonal román részén a vetköztető és öltöztető új hivatalukat szervezték.

potban is természetesen rendelkezik mindazokkal az eszközökkel, amelyek a rendelkezéssel megővését biztosítják. A célat a híresztelésnél is egészen világos. A jelenlegi rendezési ügy világtitokban akarják a közönség elé állítani, mintha egyes rendbontó elemek az ő védelme alatt állnának, vagy a törvényes büntető eljárásnak újat akarnak vágni.

— Ez is egyike azoknak a perfid eszközöknek, amelyekkel néhány lelkiismeretlen egyszemély az országban dolgozik, hogy az ország kormányzójába, a kormányba és minden törvényes tényezőbe vetett hitet és bizalmat aláássanak.

— A kormány lemondása e híresztelésektől teljesen függetlenül következett be, miután azok a súlyos események, amelyek a magyar közeletet az utolsó időkben nehéz teherpróbának tették ki, ildomossá tették, hogy a kormány a bizalmi kérdést felvesse. De lemondott a kormány másfelől azért is, mert lemondásával szabad utat kívánt nyitni annak az akciónak, amely a nemzetgyűlés zilált pártviszonyait van hivatala rendbehozni.

Mindenki ismeri már az **aranyhegyi borokat**

Ismeri kapható Hővezetőket 24 és 30 koronáért

Sáfrán József

A történelmi Horvátország szébtörténete.

Jugoszláviát 17 kerületre osztja a belgrádi kormány. — A horvát sajtó feljajdulása.

Megemlékeztünk arról, hogy az SHS állam két többségi pártja, a radikálisok és a demokraták egy tervezetet dolgoztak ki, amelynek értelmében az egész SHS államot 17 kerületre osztják a francia departamánok mintájára. Mivel mindkét parlamenti párt a legszigorúbb centralizmus barátja, minden eszközt megragad arra, hogy ezt a tervezetet törvényerőre emeljék s ezáltal mindazokat a széthúzó erőket, melyek szétröbbantással fenyegetik az SHS államot, egy csapásra megsemmisítsék.

A tervezet teljesen figyelmen kívül hagyja a történelmi hagyományokat. Horvátország egyes részeit Szerbiához, másrészt Roszniához csatolja, a bán méltóság utódját, a helytartóságot megszünteti, egyzóval teljesen új alapokon akarja kielépíteni az állam szervezetét.

Természetes, hogy a horvát és szlovén lapok, amelyek nem a kormány által lesznak szubvencionálva és fenntartva, egyöntetűleg feljajdulnak a terv ellen. A horvát nemzeti blokk, a Radicspárt a legelőbb harcot hirdetik ellene és egész Horvátországban aszintó-forradalmi a hangulat.

„A kerületi beosztás — mondja a Die Drau november 12-iki száma — miatt nem fogadták el az alkotmányt és ezért harcolnak ellene.”

És a szerbek mégis keresztül akarják hajszolni tekintet nélkül erre. „Az bizonyos, — mondja tovább a szerb kormány német nyelvű északi felhivatalosa — hogy ennek végrehajtásával vége Horvátország területi integrálásának és vége ezervező történelmüknek is. A magyar alkotmány és az országzervezet ebben a tekintetben pártatlan volt és hozzá hasonlóan nem lehetett a földkereségen találni.

Meg kell sünnie Horvátországnak — mondja féjdelommal a lap — mint politikai és történelmi fogalomnak, meg a horvát Sabornak, mint ezen történelmi és politikai fogalom megszűnését jelentő is. Annak ehhez a kerületi beosztáshoz már semmi

köze, mert Horvátország már megszűnt 1918-ban létezni, mikor a nemzeti tanács elhatározta, hogy a szerbek és szlovének államához csatlakozik.

De nemcsak ezért nem tud most Horvátország tenni semmit ez ellen, de azért sem, mert a Magyarországgal való kapcsolatot megszüntették és a királyt megfosztották jogaitól. Akkor kellett volna ezt jobban megfontolni és mérlegelni. Most már késő és nehéz visszacsinálni.”

A Sátor sajnós, 1918. októberében önmagát osztalta fel. Most már sajnálják a dolgot. Azok a politikai nagyságok, akik 1918-ban ezeket a viszonyokat előidézték, már régen meg nem történtté szeretnék tenni az egészét — fejezi be a cikket a Die Drau.

Körülöttünk lappang a keleti marhavész.

Az oláhok titkolják a betegség jelenlétét, a magyar kormány fel van készülve az esetleges veszedelem elhárítására.

Munkatársunk felkereste hivatalában Fokányi László miniszteri tanácsos állategészségügyi főfelügyelőt, a földmiveltésügyi miniszterium állategészségügyi főosztályának vezetőjét és kérdést intézett hozzá a Magyarország területén uralkodó állatbetegségről. A miniszteri tanácsos ezekben volt szíves válaszolni kérdőzközdéseinkre:

Az ország belső területén ezidőszárint nem igen merült fel olyan jelenség, amely súlyosabb állatbetegség fellépésére, vagy jelenlévő betegség pusztítására engedne következtetni. Sokkal súlyosabb veszedelem fenyeget hennünket Bukovinán felől, shonnan értesüléseink szerint Orosz-Lengyelországból már lesujtók a keleti marhavész. Az oláh kormány minden erővel tagadja és titkolja előltűnt azt, hogy az ő fennhatósága alá tartozó területeken ilyen súlyos veszedelemről szó lehet. Ez érthető is, állatlátalmozásnak export-lehetőségeit akarja védelmezni vele. Minekünk azonban kötelességünk, hogy szemmel tartjuk a készülő bajt és amint komolyabb mértékben fenyegeti határainkat, azzal szemben nyomban megtegyük a szükséges óvintézkedéseket. A magyar kormány el is van határozva arra, hogy a keleti marhavézt nyomban jelelvőkezése után méltóan fogja fogadni és állatorvosaink készen állnak a határállomások felé való elindulásra.

Szóróm termelésére természetesen csupán akkor kerül sor, amikor a baj már fellépett, mert hiszen a szórómtermelés beteg állat veréből történik, azt a beteg állatot pedig természetesen nem hozhatjuk át a határainkhoz, amíg arra feltétlenül is elkerülhetetlenül szükség nincsen. Addig semmiképpen sem engedjük meg, ami a közelmunkában olyan nagy ellenszenvet váltott ki a földmiveltésügyi kormány intéző közeivel szemben, hogy ugyanis egyes vállalatok pusztán nyereséskédes céljából ki akarták érszokolni azt, hogy szórómat termelhesenek. Nem engedhetjük meg ezt annál inkább is, mivel a szórómtermelés, mint most is említettünk, feltétlenül avval jár, hogy a fertőzőse lehetőségét növeljük, aminek pedig mai, ugyanis agyonszanyagott állatállományunkat semmi körülmények között ki nem tehetjük.

— A magyar málnácsák védelme. Az akadémia, a Kisfaludy Társaság, az összes képzőművészeti egyesületek memorandumot nyujtanak át a külföldön, védelmet kérnek az antanttól az elszakított országrészek magyar málnácsái számára.

Újabb tétel előrendül, válogatott étkészlet

burgonya

érkezett, mely — míg a készlet tart — az előzetesen sorrendjében háttas szállítva, kisebb-nagyobb mennyiségben kapható a

Dunántúli Élelmiszer- és Ártforgalmi Részvételársaság

Csongrád-ut 6.

Sürgönyein: Transdanubia. Telefon: 165

— Áthelyezés a főgimnáziumtól.
A pirista rendkormány *Ravadies* Ferenc a pirista főgimnáziumi rendes tanárt a nagykanizsai róm. kath. főgimnáziumtól a debreceni pirista főgimnáziumhoz helyezte át. A rendkormány az áthelyezéssel a debreceni főgimnáziumnál üresedésben lévő matematikai székot tölti be. *Ravadies* Ferenc mint tanár volt városunk főgimnáziumának. Életét teljesen tanítványainak szentelte a kiváló pedagógiai érzékével, nagy skatúrással a pirista rend egyik tekintélyes tanárává fogja felküzdeni magát. Magabizárkított modora mellett nagy lelket rejtget, mely a legszebb emberbaráti érzéseket őriz. Tanár kollégáival a legjobb baráti és kollégialis viszonyban volt, mindenki csak a legjobban vélekedhetett róla. Mint matematikus sem volt a rideg számok embere, mert a legelvontabb tudománya mellett is a lehető legközelebb férkőzött tanítványai felé, akik talán a legjobban fáj-lalják tanáruk távozását. Mi is ősszinte, meglepő szerettel bucsuzunk a fiatal tanártól a hisszük, hogy bucsunkban hasonlóképp adzának a szülők, kiknek gyermekeit mindig önzellenül, megkülönböztetés nélkül nevelte a tanította.

— A határmegállapító-bizottság francia tisztelet Nagykánizsán. A magyar—jugoszláv határmegállapító-bizottság, a mint a Zalai Közlöny már megírta, ma érkezne teljes számban Nagykánizsára, hogy a jövőben határmenti operációs munkájukat Nagykánizsa központból folytassák. A bizottság francia tagjai, számszerint hárman, tegnapelőtt este Nagykánizsára érkeztek, de rövid idő tartózkodás után ismét tovább utaztak. A hatóságok minden percben készen várják megérkezésüket.

(x) **Li Hang** a kegyetlen cím alatt mutatott be a Világ-mozgó tegnap egy nagyszabású filmdrámát, mely még csak ma lesz látható a mely feljeli a kelet minden fényét a tündök pompáját, a művészet pedig kik emekbe készül filmdráma főszerepelt játszik, a filmművészet legmagasabb fokán állnak s szerepeikben olyak produkálnak, amely filmen még alig volt látható; a kiállítás pedig, valamint a fotográfia előrangúvá teszik a filmet Szombaton és vasárnap pedig „Egő” a rejtelmes cím alatt egy a kinematográfia terén teljesen új szerűt mutat be a Világ-mozgó.

— Köztisztviselők figyelmébe.
Felkértem azon tisztviselőket, akik augusztus 26. és szeptember 10. számú burgonya szelvényeiket nem váltották be, mivel azok lejártak; kivételosen az Üzletvezetőnek kérdésre egy intézkedést a központunk, hogy azokat még ma elfogadjahajuk és az érte járó mennyiséget kiszámoltatjuk. Az elmaradt postai, rendőrségi, városi, igazságügyi és nyugdíjasok burgonya befizetés véget főközületünkben jelentkezzenek a reggeli órákban. Többen nem vették át szelvényeiket amit nálunk előjegyeztek. Figyelmüketünk mindenkit, hogy tegyék meg, mert a szelvet és cipőulványok a hét végével lejárnak és elvesztik érvényüket, mivel újjak lesznek kibocsátva. *Magy. Köztisztv. Fogy. Szöv. üzletvezetője.*

(x) **A szerelem ABC je** című 5 felvonásos filmtörténetét mutatja be ma az Uránium-mozgó. A mindvégig fordulatos, szellemes film főszerepét az amerikaiakkal alig húsz éves filmdivája, Mac Larray alakítja. Népszerűség egyenrangú a May Pickfordok, Constance Talmeyek népszerűségével s ma már ott tart, hogy egy-egy filmalkotása valószínű eseményt

jelent még az amerikai közönségnek is. A film egy ifjú házaspár történetét mutatja be a legkedvesebb, legjobbosabb keretben. A „Szerelm ABC je” mondhatni az utóbbi idők legnagyobb filmsikerét jelenti. A kiváló filmtartakción kívül a műsoron szerepel még az amerikai burleszk-komikum felülmúlhatatlan kacagató vígjáték-sorozatának egyik legújabb darabja „Zigótó mint villám os-kalau”.

Az amerikai kivándorlók figyelmébe.

Budapest, nov. 17. A belügyminiszter körrendeletet adott ki az Egyesült Államokba bevándorolni készülőkről érdekelben. A belügyminiszter elrendelte, hogy a hatóságok oktassák a kivándorolni készülőket, hogy a bevándorlási törvény értelmében csak bizonyos százelek magyar vándorolhat ki Amerikába. Ez a létszám már betelt és 1922. július hó 22-ig magyarok nem vándorolhatnak be az Egyesült Államok területére.

Bottlik József a helyzetről.

Budapest, november 17. Bottlik József, akit a kormányzó ma kihallgatáson fogadott, egy újságról előtt ezeket mondta:

— Az én véleményem szerint az új pártalakulás és az egységes párt feltétlenül sikerülni fog és hiszem, hogy azt n kiszardapárt a maga egészében támogatni fogja. Ez a pártalakulás hivatala lesz a konzolidációt teljesen kiegészíteni és a társadalmi béket megteremteni. Az alkotmányjogi kérdések szerintem az új párt programjából kiküszöbölendők, természetesen azonban, hogy a kormányzatnak a detronizációról szóló 1921. évi 47. t. c. alapján kell állnia. Legfontosabbnak tartom a választójogi reformnak megalkotását, mely után szerintem a nemzetgyűlés további együttmaradásának nincs létjogosultsága.

Cáfolják a román-magyar személyes újságot.

Bukarest, november 17. Bonyon német lapok híreket terjesztenek olyan tervekéről, melyek magyar-román személyes újságot létesítésére vonatkoznak. Ezek a hírek merőben koholmányok. A legutóbbi események bebizonyították, hogy Románia teljesen szolidáris politikát folytat a kizsantantól.

(A M. T. I. megjegyzi, hogy Bethlen miniszterelnök a M. T. I. munkatársa előtt kifejezetten megállapította, hogy a kormányhatalommal szembenálló körök kísérletének többek közt azzal a fogással, hogy a kormány személyes uniót készít elő egyik szomszédos állammal. Ezt mint befezett ténny terjesztik csak azért, hogy a kormányt ferde színben tüntessék fel).

Az osztrákok a népszavazási területre nemzetközi csapatokat kérnek.

Budapest, nov. 17. Nyugatmagyarország sorsának eldöntése ügyében az osztrákok változatlanul folytatják azt a politikát, mellyel kezdetül fogva elődésni iparkodtak a kérdés végleges rendezéséért. A magyar kormány változatlanul a velencei egyezmény alapján áll.

Bécs, nov. 17. A nyugatmagyarországi tartományi kormány székhelye ezuttal Savnyukton lesz. A nyugatmagyarországi kato-

nai akció vezetője *Vidosiz* brigadéros nyilatkozott: Nyugatmagyarország megszállása eddig minden akadály nélkül folyt le, csak délen vannak még nehézségek, melyeket ok főként az, hogy nem lehet odá poltást küldeni. Ezeknek a leküzdése még hosszúra ideig eltart.

A bécsi *Telegraphen-Correspondent* Büro jelenti, hogy azoknak a tárgyalásoknak folyamán, melyeket az osztrák kormány a népszavazás ügyében elrendelt, a kormány kijelentette, hogy csak akkor lesz abban a helyzetben, hogy a velencei egyezményt nemzeti tanács elé terjeszthesse, ha pozitív ígérteket kap arra nézve, hogy a népszavazási területére nemzetközi csapatokat fognak küldeni. Az erre vonatkozó döntést ma vagy a holnap napra várják.

Általános razzia a főváros területén.

Budapest, november 17. A katonai és rendőrhatalóságok az éjjel az egész főváros területén razziát tartottak. A razzia reggeli órákban ért véget, mintegy 90 személyt állítottak elő, végeredményben azonban 13 férfi és 32 nő maradt a különböző kapitányok sájkok, ezeket különönböző szállították. Az elmúlt éjszaka teljesen nyugodtan tel el, tegnap csaköntken lehetett már a közületi éretel. A rendőrség egyébként arról kapott értesítést, hogy az utóbbi időben zavarok incidens okozó elemek különböző zűrés garrniszálókba vetették magukat, erre határozták el az általános razziát.

Leszerel a cseh hadsereg.

Bécs, a cseh leszerelés második fejezet november 16-án kezdődik és egy héttel tart. November 26-ára már véget ér a leszerelésnek, az része is. A Felvidéken összpontosított haderőket erre az időre visszaviszik Csehszlovákia és Morvaországba.

Az albán főlkélok Skutari előtti.

Bégrad, november 17. Az északalbán főlkélokörzsek nyolc kilométerre állnak Skutari előtti. A város védőcsapatai kitörést kísérte meg, de a főlkélok visszaverték őket. A főlkélok tovább nyomulnak előre Tirana felé.

Rakovszky családját internálják a csehek.

Prága, november 17. A Narodny List Rakovszky anyjának és fiának letartóztatásával kapcsolatban jelenti, hogy az ösz internáltak, kik jelenleg Aranyosmaróti Érsekújváron és több felvidéki városban vannak elhelyezve, legközelebb egytől-egy Morvaországba és Sziléziába szállítják.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 17. Zürichből jelenti. A magyar korona állása ma: (zárlat) —5 osztrák korona: —18, az osztrák királyhoz bankjegye pedig —12 szantim.

TÖZSZE.

Budapest, november 17.

Váltópapák: Napoleon 3225, Fent 3750, L. —, Dollár 400, Francia-frank 6900, Longwy márká Márká 405, Lira 4000, Osztrák 17, Rubel 53, Lei 0, Szokol 1004, Svájci frank 18200, Koronadár 1275, Frank diár —, Holland tonni 345, Bécsi kifizetés 10¹¹, I. **Értékek:** Magyar Hitel 1980, Osztrák Hitel 9, Hitel 075, Jeltöltő 235, Luxembélt 750, Retskedő Bank 7400, Magyar-Olasz 315, Bocconi 5150, Drasi 5000, Aitalános szén 13000, Szaszvási 4000, Sálgyalaj 7000, Utikányi 7300, Rima 3025, Schlick 1380, Guttm: 4450, Naszi 22500, Danica 3400, Kéltul 4900, Mag Coker 18000, Aditi 0100, Atlantika 3275, Kéltul 30, Bolyász-Agrár 1180, Lipkák 547, Phibus 840, Vasnegy-Vilajam 1325, Gisztelemalom 3000, Kookordia 3900, I. Vasul 1380.

LEGSZEBB NŐI KABÁTOK ÉS RUHÁK
legszolidabb árakért Fürst József Kékcillag divatruház suturen helyiségében kaphatók

Az albán felkelők újabb előnyomulása.

Grac, nov. 17. A Tagespost jeleníti Belgrádból: Az északalbániai felkelő törzsek nyolc kilométerre állnak Szkutariától. A város védőcsapatai kiűrését kísérelték meg, de a felkelők visszaverték őket a felkelők tovább nyomulnak előre Tíra felé.

Prága, nov. 17. A Cseh Sajtóiroda jelenti Belgrádból: Az SHS királyság ellen az albán események miatt emelt vádakkal kapcsolatban a kormány hivatalos lapja, a Samouprava Lloyd George eljárásáról kijelenti, hogy az minden jogalapot nélkülöz. A népszövetség nem hivatott, hogy az albán-kérdést tárgyalja.

A Tribuna sajnálkozással fejezi ki afelel, hogy Lloyd George a baloldári irányzatú apszoluitista álláspontjára helyezkedett. A népszövetség nem egyéb, mint Nagybritannia exozitúrája és ha ez ennyire kevés jóllátást tanúsít Jugoszláviával szemben, önként felvetődik a kérdés, mit keres ezek után Jugoszlávia a népszövetségben. A Balkán című lap megállapítja, hogy Lloyd George eljárása nem áll sem az igazságosság, sem pedig Anglia érdekeinek szolgálatában. A Radikal a szövet-szövegekhez fellebbez és inti őket, hogy ne siatassék el az albán kérdés megoldását.

Apró hirdetések.

Hirdetések díjtalanul 6 óráig vételekkel felvételre szentelt

Házeladás. Golsén a Vasuti-utcában lévő Freund-féle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Golsén.

Több kézimunka eladó Szemere utca 19. szám alatt. 386

Nős, gyermektelen kiszolgált állítzi, ki huzamos ideig a rendőrségnél volt beosztva, éjjeli őri, portási vagy más hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 390

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár **Miltényi cipő**
készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:
Miltényi Sándor és Fia
alpörökházban Fő-utca, a város palotájában.

Halló! Figyelm!

Sok pénzt megtakarít,
ha nem fát, hanem
elszörendű salgótarjáni darabos
tüzelőszőnet

vezsz
Sartory Oszkár Utóda cégnél
Király-utca 39. szám,
ahol az kis és nagy mennyiségben kapható

Korpát adunk

buzsa, rozs és köles ellenében. Elszámolás napj áron.
Vesszünk:
kukoricát, napraforgómagvát,
olajosmagvakat, hüvelyeseket

"Turán" bel- és külkereskedelmi R. T.
Budapest, VI., Andrássy-ut 11.

betesítjük a nagyérdemű közönséget.
hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt levő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kilépésével megszűnt és ezertül **Király-utca 31. sz. alatt Tomasits és Kovács** név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét I. minőségű portland cementraktárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kutygyűrűket, kutkákákat, iatós és sertésnyakut, hidakat (minden n átreben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementzsináldelyeket. Elvállunk e szakmánkba vágó mindenemű cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornázást stb. Készítünk c-nyos és tartós kivitelben sir- és emlekkerészteket. Kérjük a nagyérdemű közönség szives támogatását

Tomasits és Kovács

cementáru iparosok. 306

Bérbeadó iroda

2 szobás, telefonhasználattal és hatalmas raktérhelyiséggel

Cim megtudható lapunk kiadóhivatalában. 385

BIRTOK

minden nagyságban, **beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek** és mindenemű ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközöl

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodájára
Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. szám.

Uránia mozgóképszínház

Ragonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Pathé-film! Amerikai szenzáció!

Pénteken, szombaton és vasárnap november 18-án, 19-én és 20-án

A szerelem A B C-je

5 felvonásban, **Mae Murray**, a legújabbos amerikai filmművésznő fellépésével.

A mindvégig fordulatos, szellemes filmnek a főszerepét az amerikaiknak alig husz éves filmdivája, Mae Murray alakítja. A "Szerelmek A B C-je az utóbbi idők legnagyobb sikerű filmje.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, szűlle 10, kőrszék 14, fenntartott látmászk 12, támlászk 10, kőrszék 6 koron.

Köztelítőknek 50% kedvezményben részesülnek

Aki házat, szőlőt,

kis- és nagybirtokot **eladni** vagy **venni** akar, az forduljon bizalommal a 20 év óta fennálló, törvényszékiileg hozzájárult és az **Országos Földbirtokrendezői Bizottság** által engedélyezett

Aczél Ignác

penzkölcsön és ingatlanforgalmi irodájához Nagykanizsa, Fő-ut 3., ahol most is több nagykanizsai ház és a vidéken több kis és nagybirtok van eladásra előjelezve. 386

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-lor, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Kitűnő zene!

A színház kellemesen fűtve van. Buffet!

Csütörtökön és pénteken keleti est! Keleti fény és pompa!

Li Hang (A kegyetlen)

Keleti kalanddráma 5 felvonásban. Főszereplő **Rosa Porten** a híres német filmművésznő.

Szombaton és vasárnap **EGO** Rejtélyes történet.

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 6, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

ZALAI ÉS GYARMATI

Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai telefon: 117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, rölapok stb. e szakba vágó munkák legizesebb kivitelben készülnek. Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek csinos és gyors kivitelben állítatnak elő.

Kiadóhivat. telefon: 78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. sz.

Leteruban-teléfono 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

személyi képviselő

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árak:

Egész évre 800 K. Félévre 280 K. Negyed
évre 140 K. Egy hóra 80 K. Egyos szám ára 3 K

Egy-két magyar szó.

Idegen autók túlkölnék a város utcáin. A Központ-szálló bejárója el van barrikádózva az utazó bórondók apraja-nagyjával. Megérkezett a magyar—jugoszláv határmegállapító, illetőleg „kiigazító” bizottság.

Ne vegye zokon senki, ne csodálkozzon senki keserűségünkön, amikor fáj, szivszagatóan fáj, hogy így kell az antant nagyhatalmainak képviselőit fogadnunk. Így, ilyen körülmények között, ilyen funkcióban, ilyen munkakörben, hazánk, az integrál magyar haza apró falvainak vissza könyörgésében.

Mi, magyarok a legnagyobb lelki s talán a legnaivabb nemzetek egyike, mi magyarok, a legmélyebbről érző magyarok Teremtő szent Isten, oda jutottunk, hogy kunyerbálnunk kell saját hazánkat, a mi hazánkat, az ezer éves magyar hazát. Hónapokig megfeszített tárgyalásokat folytatnak a kormány megbízottai Muraközért és az elszakított vendvidékért s még ma sem tudjuk, hogy megkapjuk-e ezt az országrészt.

Nem akarjuk mi most papirosra vetni ezt a sok-sok keserűt, kiabrándulást, csalódást, ami folyton, folyvást, napról-napra jobban pezsdíti magyar véréinket, nem akarunk mi most sirva könyörögni azért a hazáért, amelyiknek fiai ott harcoltak önmékk szemben franciák a nyugati frontokon s akik oly nagyok voltak a vitészségben... Ném, a siránkozás, a lemonadás, az elbusulás nem stílusos a magyar tradícióhoz sem. Mi most összeszorított fogakkal, hangtalanul túrjuk, várjuk, hogy mit fognak önkök még csinálni velünk. Várjuk, hogy van-e önmökben egy porcikája annak az ideológiának, amelyik becsüli az igazságot, nagy, magasán nagy tud lenni akkor, amikor a gyengébb felett ítélkeznie kell s fel is meri ismerni a pörére vetkezett igazságot.

Mi magyarok hiszünk, még a legnagyobb megpróbáltatások napjában is hiszünk. Hiszünk most abban, hogy hamarosan haza tudunk menni Muraközünkbe, hiszünk abban, hogy keblünkre ölelhetjük az elszakított vend testvéreket, akiket önmök láttak megnyilatkozni Muraszombatban, akiknek ezért ma nagyon súlyosan szevedniök kell a következményeket, akik még így sem tudnak belenyugodni az elszakításba.

Gondolják el önmök franciák, akik-

nek a vére épp oly felpezsdülő, mint a miénk, mit éreznének önmök, ha pl. Trianonban egy határozott volna a sors, hogy nem az önmöké a Rajna jobb partja, vagy nem a hazájuk Bretagne, ahol tudvalevőleg mégis csak bretagneknak laknak, vagy nem önmöknek pompázna a paráznán festői, buján költőies Provance... Mit éreznének önmök ha barát. testvér, rokon nélkül rugdosnák önmököt azok is, akikbe talán tegnap még a sáros

lábukat sem törölték volna belé.

Mit éreznének önmök' olaszok, ha Velencét kiszakítanák az olasz egységből, vagy önmök angolok, ha a skótokat, iredet szétszakítanák a szigetország hatalmas impériumból.

Ezt érezzük mi magyarok. Az igazságtalanság szorongó érzését. De hitet, rendületlen magyar hitet, hogy a legnagyobb megaláztatás nyomában csak a legnagyobb igazságszolgáltatás jöhet.

—gk—

Apponyi pártalakítási kísérletei.

Tanácskozások Apponyi lakásán. — A kereszténypárt zöme, ha Apponyi eláll az új pártalakítástól, ellenzétkbe vonul.

Budapest, november 18. A keresztény-pártnak az egységes párttal szemben elfoglalt álláspontja még mindig bizonytalan. A párt tagjai nem értenek tökéletesen egyet. Apponyi pártalakításáról úgy beszélnek a pártban, mint befeszített tényről. Apponyi lakásán tegnapi este gyűltek barátai és politikai hívei, számszerint mintegy harmincan, hogy megbeszéljék az aktuális politikai kérdéseket.

Az egységes párt tervével kapcsolatban egyesek szóvá tették, hogy Bethlen azoknak a politikusoknak, akik Apponyinak a detronizációs törvény alkalmazási felolvasott deklarációját aláírták, nem hajlandó helyet adni az új pártalakításban.

Mint ahogy nem tartják kizártnak, hogy az egységpárt frontot fog foglalni ezek ellen az elvek ellen, melyeket Apponyi és barátai képviselnek, felmerült az a gondolat is, ha esetleg szükségesé válik, hogy Apponyi és hívei pártot alakítsanak. A fő indító motívum, ami emellett szól, — az volt, hogy azoknak, akik a miniszterelnök és Apponyi közt megindult vitában, melyet a miniszterelnök hanyajánál fogva már majdnem harcnak tekintenek, Apponyi álláspontját vallják

Sem elülyedni, sem beülyedni!

Budapest, november 18. Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter ma a következő nyilatkozatot tette:

— Nem vagyok hejlandó a kizsádapárt feloszlásába belemenni. Nem vagyok hajlandó belemenni abba sem, hogy a kizsádapárt elülyedjen, vagy beülyedjen. Aki a kizsádapártot alapítottam, erkölcsi lehetetlenségnek tartom, hogy ezt a pártot az én segítségével megszüntessék. A kizsádapárt a háború alatt alakult, az azóta alakult pártok mind megszüntek, az egyetlen párt, amely megmaradt, a kizsádapárt, ezt tehát senki kedvéért nem engedem meg sem megszüntetni, sem elülyeszteni, sem beülyeszteni. De nemcsak nekem erkölcsi lehetetlenség ez, hanem az országnak is. Nagy érdeke, hogy a kizsádapárt megmaradjon. Ha meg is szüntetnék, azok a rétegek, melyek hata-

magukénak, — kötelességük mellé állni és az esetleges zúslóbontást minden erejükkel támogatni. Ebben az esetben nemcsak a deklarációt aláírt képviselők állnak Apponyi mellé, hanem sokan azok közül is, akik a deklarációt nem írhatták alá, mert akadályozva voltak és sokan azok közül is, akik nem írták alá, de fel fogásban azonosították magukat Apponyival. De ha Apponyi párt alakítására, amely ma még semmiképpen sem tekinthető pozitívnak, nem is kerülne sor, az azt egyet a kereszténypárt hangulatából teljes bizonyossággal meg lehet állapítani, hogy az egyik frakció Bethlen új alakulásával szemben feltétlenül ellenzéki álláspontot fog elfoglalni.

A párt tagjainak egy része nyíltan kifejezté az ellenzékvénét, amellyel Bethlen kísérletére és törekvésére tekint és nem csinál titkot abból, hogy a miniszterelnököt nem hajlandó tovább támogatni. Könnyen megleheti, hogy az elégedetlenkedők álláspontja fog irványsülni, amelynek következménye az lesz, hogy a párt zöme vagy egyenesen felsorakozik Apponyi mögé, vagy ha Apponyi eláll pártalakítási szándékától, ellenzétkbe vonul.

lomra kerültek, más kizsádapártot, vagy kizsádapártokat alakítanának. Mi a kizsádapárt ellen mérsékelt, felelősségteljes és lelkiismeretes politikát csinálnak és nagyon valószínű, hogy ha ezt a pártot megszüntetnék, olyan kizsádapártok létesülnének, amelyek sokkal szélsőségesebb politikát csinálnak mint mi. Ez pedig egyáltalán nem áll az ország érdekében.

— Arról lehet szó és belé is nyugodnék, hogy a kizsádapárt nevéét polgári jelzővel kibővítsük. A kizsádapárt nevének azonban ki kell fejezni a párt programját és azokat a tömegeket, melyeket képvisél és ezért hosszú címet, mely ennél többet, vagy kevesebbet fejeznie ki, semmiképpen sem engednek meg. A kizsádapárt tudatában vannak a nehé helyzetnek, tudatában van annak, hogy ma a népszerűséget és a pártérdeket is kell helyezni a közérdekeknek. Az esetben, ha a kizsádapárt ellenzétkbe menne, nem lenne rosszindulatú ellenzétk, nem társ kortopolitika, mert a mai idők nem alkalmasak erre.

potban is természetesen rendelkezik mind-azokkal az eszközökkel, amelyek a rendfel-tétlen megóvását biztosítják. A célzat e hi-rezstáléneli egészen világos. A jelenlegi rendszer elő világitásban akarják a közön-ség elé állítani, mintha egyes rendbontó ele-mek az ő védelme alatt állának, vagy a törvényes büntető eljárásnak útját akarnák vágni.

— Ez is egyike azoknak a perfid esz-közöknek, amelyekkel néhány lelkiismeretlen egyszén országban dolgozik, hogy az orszá-g kormányzójába, a kormányba és minden törvényes tényszerőbe vetett hitet és bizalmat aláássanak.

— A kormány lemondása e híresztel-sekől teljesen függetlenül következett be, miután azok a súlyos események, amelyek a magyar közeletet az utolsó időkben nehéz teherpróbának tették ki, áldomosá tették, hogy a kormány a bizalmi kérdést felvesse. De lemondott a kormány másfél órázert is, mert lemondásával szabad utat kívánt nyitni annak az akciónak, amely a nemzetgyűlés zilált pártviszonyait van hivatva rendbehozni.

Mindenki ismeri már az 1920
aranyhegyi borokat
Ismét hapható Hosszúkat 24 és 30 korosztár
Sáfrán József (Eszterházyakéban Nagy-
kanizsa, Magyar-utca 74. sz.)

A történelmi Horvátország szétbontása.

Jogosláviát 17 kerületre osztja a belgrádi kormány. — A horvát sajtó fellajdalása.

Meglepetéstünk arról, hogy az SHS állam két főbbéti pártja, a radikálisok és a demokraták egy tervezetet dolgoztak ki, amelynek értelmében az egész SHS államot 17 kerületre osztják a francia departanok mintájára. Mivel mindkét parlamenti párt a legszigorubb centralizmus barátja, minden eszűt megragad arra, hogy azt a tervezet-t törvényerőre emeljék a szálal mindzok-t a széthúzó erőket, melyek szétbontással fenyegetik az SHS államot, egy csapásra megsemmisítik.

A tervezet teljesen figyelmen kívül hagyja a történelmi hagyományokat. Horvát-ország egyes részeit Szerbiához, másrészt Boszniahoz csatolja, a báni méltóság utódját, a helytartóságot megszünteti, egyszerűvel tel-lesen új alapokon akarja kiépíteni az állam szervezettel.

Természetes, hogy a horvát és szlovén lapok, amelyek nem a kormány által leszek szubvencionálva és fenntartva, egyöntetűvel feljajdulnak a terv ellen. A horvát nemzeti blokk, a Radica-párt a legélesebb harcot hirdetik ellene és egész Horvátországban szinte forradalmi a hangulat.

„A kerületi beosztás — mondja a Die Drau november 12-iki száma — miatt nem fogadják el az alkotmányt és ezért harcol-nak ellene.”

És a szerbek mégis keresztül akarják hajszolni tekintet nélkül erre. „Az bizonyos, — mondja tovább a szerb kormány német nyelvű eszki felhivatalosa — hogy ennek végrehajtásával vége Horvátország területi integrálásának és vége ezervez történelmük-nek is. A magyar alkotmány és az ország-szervezet ebben a tekintetben páranal volt és hozzá hasonló nem lehetett a földkere-kzésen találni.

Meg kell szűnnie Horvátországnak — mondja fájdalommal a lap — mint politikai és történelmi fogalomnak, meg a horvát Sabornak, mint ezen történelmi és politikai fogalom megazemélyesítőjének is. Annak ehhez a kerületi beosztáshoz már semmi

köze, mert Horvátország már megszűnt 1918-ban létezni, mikor a nemzeti tanács el-határozta, hogy a szerbek és szlovének álla-mához csatlakozik.

De nemcsak ezért nem tud most Hor-vátország tenni semmit ez ellen, de azért sem, mert a Magyarországgal való kapcso-lat megszűntették és a királyi megfosztották jogaitól. Akkor kellett volna ezt jobban meg-fogtolni és mérlegelni. Most már késő és nehéz visszacsinálni.”

A Sbor sajnós, 1918. októberében öm-magát osztalta fel. Most már sajnálják a dolgot. Azok a politikai nagyságok, akik 1918-ban ezeket a viszonyokat előidéztek, már régen meg nem történtté szeretnék tenni az egészét — fejezi be a cikket a Die Drau.

Körülöttünk lappang a keleti marhavész.

Az oláhok titkolják a betegség jelen-létét, a magyar kormány fel van készülve az esetleges veszedelem elhárítására.

Munkatársunk felkereste hivatalában Fokányi László miniszteri tanácsos állategés-zségügyi főfelügyelőt, a földművelésügyi mi-niszterium állategészségügyi főosztályának vezetőjét és kérdést intézett hozzá a Magyar-ország területén uralkodó állatbetegségről. A miniszteri tanácsos ezekben volt szives válaszolni kérdőkördéseinkre:

Az ország belső területén ezidőszárint nem igen merült fel olyan jelenés, amely súlyosabb állatbetegség- fellépésre, vagy jelenlevő betegség pusztítására engedne kö-vetkeztenni. Sokkal súlyosabb veszedelem fe-nyeghet bennünket Bukovina felől, ahonnan éreztélésük szerint Orszá-Lengyelországból már lesújtott a keleti marhavész. Az oláh kormány minden erővel tagadja és titkolja előttünk azt, hogy az ő fennhatósága alá tartozó területeken ilyen súlyos veszedele-mről szó lehet. Ez érthető is, állatállomá-nyának export-lehetőségeit akarja védelmezni vele. Minekünk azonban kötelességünk, hogy szemmel tartassuk a készülő bajt és amint komolyabb mértékben fenyegeti határainkat, azszal szemben nyomban megtegyük a szük-séges óvintézkedéseket. A magyar kormány el is van határozva arra, hogy a keleti mar-havészt nyomban jelentése után méltón fogja fogadni és állatorvosaink készen álla-nak a határállomások felé való elindulásra.

Szérum termelésére természetesen csu-pán akkor kerül sor, amikor a baj már fel-lépett, mert hiszen a szérumtermelés beteg állat vérből történik, az a beteg állatot pedig természetesen nem hozhatjuk át a ha-tárainkon, amíg arra feltétlenül is elkerülhe-tetlenül szükség van. Addig semmiképp-en sem engedjük meg, ami a közelmúltban olyan nagy ellenszenvet váltott ki a földmü-velésügyi kormány intézői körével szemben, hogy ugyanis egyes vállalatok pusztán nyereszerkedés céljából ki akarták érszakolni azt, hogy szérumot termelhessenek. Nem en-gedhetjük meg ezt annál inkább is, mivel a szérumtermelés, mint most is emillettém, feltétlenül avval jár, hogy a fertőző lehe-tőség nőveljék, aminek pedig már, ugyanis egyetemesnyargatott állatállományunkat semmi körülmények között ki nem tehetjük.

— A magyar mükincsek védelme.

Az akadémia, a Kifaludai Társaság, az összes képződőszveti egyesületek memorandumot nyújtanak át a külföldnek, védelmet kérnek az antanttól az elszakított országrészek mag-yar mükincsei számára.

HIREK.

Hogy fest a román „aranyhíd”

Imitt-amott fel-felűti a fejét a sajtóban a magyar-román szövetség, a személyes unió híre. A sajtó úgy áll be a kérdést, mint a gazdasági élet le-fontosabb alfáját, másrésztől mint ara hidat, melyen keresztül „Mare Románia” nyugodt, megelégedett a boldog Erdélyi országolhat. A dolgok mely lényegétől tekintünk, mert a kérdés tárgyalása lel-hogy a legértelmesebb szalmacsapá-de az alábbi „apróságokat” mégis les-gezünk: Take Jánoscu levedlett romániszter, a románoknak ma is ve-emberc, a Kolozsváron megjelenő mag-yar lapokban garzon harosznál a román magyar barátság szükségességét. Közga-sági szempontokból lehet valamelyesze-mert tény az, hogy a szabadforgalmat kereskedelmet, az államok egymáshoz t-jó, vagy legalább tőrhét barátsága bi-sítja. Mi azonban úgy tudjuk, hogy kutya-macská barátság soha sem ve-re se szerelmre, se házasságra, olym-mint a kölcsönkapott holdaugár, ak-világít, mikor fizetnek érte. El nem tud-kézelni, hogy Take és hiu alattu-miképen fogják fel a barátság megbe-hetetlen értékű tulajdonságát? A nemzet-közötti barátság kizárja a vandálizmust, zsarolat, a kisebbség gyötörtetését. Ez semmi jelét nem látunk annak, hogy baráti jobbjukat nyújták felénk, e hely-onban tudjuk, látjuk, hogy ledöntö-nemzeti szent kegyelettel védett és la-tartott szobrainkat, bebörtönöztek haz-lelkedésükben kimagasló magyartjárnak zsarolat és zsarolják minden vonalon-telen magyar polgárainkat és minden-képelhetők módon, izig-vérig gyölké-bennünket. Ezek után azt kérdezzük, k-borulhat a székegy a gyűlöletből v-and-mustól tájékozó román nyakába? Kér-zünk csak meg egy-két erdélyi mené-tőt, mikép vélekedik a magyar-ör-szövetségről!

— **Vetkőztetés hivatalok.** Mű-lja lapunk barátja: A lökösházi állomá-volt dolga egy makói lakosnak, aki mit-sejtve, Üzleti ügyeiben járt-kelet az állomás-ronjár és minden bevezetés nélkül húzzák a kabátját, nadrágját, cipőit, fehérmű-várteremben. Lovetkőztették pórtére, szűt-temben. Makói polgártársunk a kérésébe legmagasabb fokán vergődött, mi lesz t-ha így ereszti világgá? Kellémesen berend-Az újárvas rendőrök az állomáson berend-szabáműhelybe, onnan a másik szobában rendezett szűsterműhelybe vezették, ak-lefejték és szétzedett kabátot, cipőt, na-— ugy, ahogy — összefűzőgették a így-átjánkftá felhőztöve, utjára ereszették román demarkációs vonal román részén vetkőztető és öltözött új hivatalukat szűt-

Újabb tétel elsőrendű, válogatott étkezés
burgonya
ékeztet, mely — míg a kizétlat — az előzet-sorrendjében hűtés szállítva, kisebb-nagyobb mé-nyiségben kapható a
**Dunántúli Elelmiszter- és Állat-
forgalmi Részvény-társaság**
Gyöngyösi út.
Sürgőycím: Transzdanubia. Telefon

— **Áthelyezés a főgimnáziumtól.**
A piarista rendkormány **Ravadies** Ferenc piarista főgimnáziumi rendes tanárát a nagykanizsai róm. kath. főgimnáziumtól a debreceni piarista főgimnáziumhoz helyezte át. A rendkormány az áthelyezéssel a debreceni főgimnáziumnál üresedésben lévő matematikai székét tölti be. **Ravadies** Ferenc mint tanóra volt városunk főgimnáziumának. Életét teljesen tanítványainak szentelte s kiváló pedagógiai érzékével, nagy szaktudásával a piarista rend egyik tekintélyes tanárává fogja felküzdeni magát. Magabizáltságot modora mellett nagy lelket rejtget, mely a legszebb emberbaráti érzéseket Őrzi. Tanár kollégáival a legjobb baráti és kollégális viszonyban volt, mindenki csak a legjobb vélekedhetett róla. Mint matematikus sem volt a rideg számok embere, mert a legelvontabb tudomány mellett is a lehető legközelebb férdőzött tanítványai felé, akik talán legjobban fájólkák tanárak távozását. Mi is őszinte, meleg szeretettel búcsuzunk a fiatal tanártól s hiszünk, hogy búcsujában hasonlóképp adóznak a szülők, kiknek gyermekeit mindig önzetlenül, megkülönböztetés nélkül nevelte a tanította.

— **A határmegállapító-bizottság francia tisztjel Nagyzikanás.** A magyar—jogszóló határmegállapító-bizottság, a mint a Zalai Közlöny már megírta, ma érkezne teljes számban Nagyzikanásra, hogy a jövőben határmenti operációs munkájukat Nagyzikanás központból folytassák. A bizottság francia tagjai, számszerint három, tegnapielőtt este Nagyzikanásra érkeztek, de rövid itt tartózkodás után ismét tovább utaztak. A hatóságok minden percben készen várják megérkezésüket.

(x) **Li Lkari** a kegyetlen cím alatt mutatott be a Világ-mozgó tegnap egy nagyszabású filmját, mely még csak ma lesz látható s a mely fellelji a kelet minden fényét s tündöklő pompáját, a művészek pedig kik e remeke készült filmját a fészereiket játsák, a filmművészet legmagasabb fokán állnak s szerepeikben olyak produkálnak, amely filmen még alig volt látható; a kiállítás pedig, valamint a fotográfia esőirányú teszük e filmet Szombaton és vasárnap pedig „Ego” a rejteljes cím alatt egy a kinematográfia terén teljesen új szerűt mutat be a Világ-mozgó.

— **Külsitziviselek figyelmebe.** Felkértnék azon tisztviselők, akik augusztus 26. és szeptember 10. számú burgonya szelvényeiket nem vették át, mivel azok lejárnak; kivételesen az Üzlethezelnök kérésére úgy intézkedat a központunk, hogy azokat még ma elfogadjatjuk és az érte jó mennyiséget kiszolgáltatjuk. Az elmaradt postai, rendőrségi, városi, igazságügyi és nyugdíjasok burgonya befizetés végett főközlönyünkben jelenkezzenek a reggeli órákban. Többen nem vették át szelvényeiket amit nálunk előjegyeztek. Figyelmeztelünk mindenkit, hogy tegyék meg, mert a szöveget és cipőutalványok o hét végéig lejárnak és elvezint érvényüket, mivel újjak lesznek kibocsátva. *Magy. Köztiszv. v. Fogy. Szöv. üzlethezelnöke.*

(x) **A szerelem ABC je** című 5 felvonasos filmtrófénei mutatja be ma az Uránia-mozgó. A mindvégig fordulatos, szelimes filmnek fészerejét az amerikaiaknak alig husz éves filmdivája, **Mac Murray** alakítja. Népszerűsége egyenrangú a **May Pickfordok**, **Constance Talmeyek** népszerűségével s ma már ott tart, hogy egy-egy filmalkotása valóságos eseményt

jelent még az amerikai közönségnek is. A film egy ifjú házaspár történetét mutatja be a legkedvesebb, legjobóságabb keretben. A „**Szerelem ABC je**” mondhatni az utóbbi idők legnagyobb filmsikerét jelenti. A kiváló filmtrófének kívül a műsoron szereplő még az amerikai burleszk-komikum felülmúlhatatlan kacagató vigjátéksorozatának egyik legújabb darabja „**Zigotó mint villam os-kalau**”.

Az amerikai kivándorlók figyelmebe.

Budapest, nov. 17. A belügyminiszter körrrendeletet adott ki az Egyesült Államokba bevándorolni készülőök érdekeiben. A belügyminiszter elrendelte, hogy a hatóságok oktassák ki a kivándorolni készülőket, hogy a bevándorlási törvény értelmében csak bizonyos százalék magyar vándorolhat ki Amerikába. Ez a létszám már betelt és így 1922. július hó 22-ig magyarok nem vándorolhatnak be az Egyesült Államok területére.

Bottlik József a helyzetről.

Budapest, november 17. **Bottlik József**, akit a kormányzó ma kihallgatáson fogadott, egy újságíró előtt ezeket mondta:

— Az én véleményem szerint az új pártalakulás és az egységes párt feltétlenül sikerülni fog és hiszem, hogy az a kiszagad-párt a maga egészében támogatni fogja. Ez a pártalakulás hivatva lesz a konszolidációt teljesen kiépíteni és a társadalmi békét megteremteni. Az alkotmányjogi kérdések szerintem az új párt programjából kiküszöbölendők, természetesen azonban, hogy a kormányzatnak a detronizációról szóló 1921. évi 47. t. c. alapján kell állnia. Legfontosabbnak tartom a választójogi reformnak megalkotását, mely után szerintem a nemzetgyűlés további együttmaradásának nincs létjogosultsága.

Cáfoltjak a román-magyar personális unió híret.

Bukarest, november 17. Bizonnyos német lapok híreket terjesztenek olyan tervekről, melyek magyar-román personális unió létesítésére vonatkoznak. Ezek a hírek merőben koholmányok. A legutóbbi események bebizonyították, hogy Románia teljesen szolidaritás politikát folytat a kisanantiai.

(A M. T. I. megjegyzi, hogy Bethlen miniszterelnök a M. T. I. munkatársa előtt kifejezetten megállapította, hogy a kormányhatalommal szembenálló körök kísérleteznek többek közt azzal a fogással, hogy a kormány personális uniót készít elő egyik szomszédos állammal. Ezt mint befejezett tényt terjesztik csak azért; hogy a kormányt ferde színben tüntessék fel).

Az osztrákok a népszavazási területre nemzetközi csapatokat kérnek.

Budapest, nov. 17. Nyugatmagyarország sorsának eldöntése ügyében az osztrákok változatlanul folytatják az politikát, melyvel kezdték fogva előadni iparkodást a kérdés végleges rendezéséért. A magyar kormány változatlanul a velencei egyezmény alapján áll.

Becs, nov. 17. A nyugatmagyarországi tartományi kormány székhelye ezuttal Savanyukuton lesz. A nyugatmagyarországi kato-

nai akció vezetője **Vidosiz** brigaderos így nyilatkozott: Nyugatmagyarországot megzavallása eddig minden akadály nélkül folyt le csak délen vannak még nehézségek, melynek ok főként az, hogy nem lehet oda pótlás küldeni. Ezeknek a leküzdésére még hosszú ideig eltart.

A bécsi Telegraphen-Corresponden Büro jelent, hogy azoknak a tárgyalásoknak folyamán, melyeket az osztrák kormány a népszavazás ügyében elrendelt, a kormány kijelentette, hogy csak akkor lesz abban a helyzetben, hogy a velencei egyezményt a nemzeti tanács elé terjeszthesse, ha pozitív ígérteket kap arra nézve, hogy a népszavazás területére nemzetközi csapatokat fognak küldeni. Az erre vonatkozó döntést ma vagy holnap napra várják.

Altalanos razzia a főváros területén.

Budapest, november 17. A katonai és rendőrhatalóságok az éjjel az egész főváros területén razziat tartottak. A razzia reggeli 6 órakor ért véget, mintegy 90 személy állítottak elő, végeredményben azonban 13 férfi és 32 nő maradt a különböző kapitányok ságokon, ezeket ilonchözba szállították. A elmúlt éjszaka teljesen nyugodtan telt el, tegnap csökkeneteni lehetett már a készült séget. A rendőrség egyébként arról kapott értesítést, hogy az utóbbi időben zavaros incident okozó elemek különböző zug- és garnizálókba vetették magukat, erre határozottak el az általános razziat.

Leszerel a cseh hadsereg.

Bécs, A cseh leszerelés második fejezet november 19-én kezdődik és egy hélig tart. November 26-ára már véget ér a leszerelés. A része is. A Felvidéken összpontosított haderőket erre az időre visszavonják Csehszlovákia és Morvaországba.

Az albán főlelkők Skutari előtt.

Belgrad, november 17. Az északalbán főlelkőtörzsek nyolc kilométerre állnak Skutari. A város védőcsapatai kitörést kísérte meg, de a főlelkők visszaverték őket. A főlelkők tovább nyomulnak előre Tirana felé.

Rakovszky családját internálják a csehék.

Praha, november 17. A Narodny List Rakovszky anyjának és fiának letartóztatás-vál kapcsolatban jelenti, hogy az ősszi internátának, kik jelenleg Aranyosmörtör Érekujjávrón és több felvidéki városban vannak elhelyezve, legközelebb egyfel-egy Morvaországba és Sziléziába szállítják.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 17. Zürichből jelenti: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 5 osztrák korona: — 18, az osztrák bélyegez hankjegye pedig — 12 szantim.

TÖZSDE.

Budapest, november 17.

Váltópapok: Napoleon 325, Post 3750, L4 Dollár 300, Franciafrank 6900, Lengyel márká 400, Lira 6000, Osztrák 17, Rubel 50, Lei 6, Székeli 1004, Svájci frank 18290, Koronadár: 1275, Fradár —, Holland font 345, Récsi kifizetés 161, —
Értékek: Magyar Hitel 1950, Osztrák Hitel 91, Hazai 475, Jeltárog 235, Lisszaboni 700, Kereskedő: Bank 7400, Magyar-Ülkez 315, Beocsint 7150, Duna-5000, Altalanos érde 12000, Szászud 4000, Salgótarj 7010, Utiköny 7300, Rencia 3025, Selmék 1920, Gutta-4450, Nautci 23250, Danica 3100, Klitüd 4200, Magy. Cukor 18000, Adria 9100, Atlantika 3375, Királyos 26, Bonnyák-Agár 1180, Lipták 647, Főhöz 840, Vasmező, Vilamos 1325, Girellamalom 3000, Körtörök 3900, —, Usztos 1380.

LEGSZEBB NŐI KABÁTOK ÉS RUHÁK
legszolidabb árakért Fürst József Kökcsillag divatruház suteren helyiségében kaphatók

A tartós eszések eloltották a balatonmelléki berektüzet

Hat—nyolcezer katasztrális holdon okozott kárt a tűz.

Keszthelyi tudósítónk jelenti: A már már katasztráfalissá váló balatonmenti berektüzet a közelmúlt napokban erőteljessé lett eszések csaknem teljesen megszüntette. Az égő anyag ma már csak helyenként füstölög, ezeket a területeket azonban körülárkolták, úgy, hogy eszédőszert a tűz továbbterjedéséért nem kell tartani.

Tudósítónk értesítésével kapcsolatban budapesti munkatársunk felkereste a földművelésügyi kormány illetékes közegét, aki a következőket mondotta.

— A berek kigyulladás mintegy hat—nyolcezer katasztrális holdnyi területen okozott károkat. Szerencse, hogy a tüzvész mélyebbre nem hatolt, hanem csupán a tőzegréteget tákaró és könnyen gyuló anyagot pusztította el. Néhol ugyan a tőzeg is lángra kapott, ebben a fontos mezőgazdasági területszerben azonban nincsen számbavehető kár.

— A hatóságok, élőkön a földművelésügyi miniszteriummal, mindenesetre gondoskodni fognak arról, hogy a berek ezentul minél tökéletesebben meg legyen védve esetleges újabb veszedelmekkel szemben. Az a gyanu merült fel ugyanis, hogy a vést ezuttal is megfontolatlan pártizások okoztak. Legközelebb rendeletet fog kibocsátani a kormány, amelyben megtiltja, hogy veszélyes vidéken szabadtéri tüzet tessen rakni.

A lengyelek betörték a suvalki kormányzóságba.

Berlin, nov. 18. A litvániai távirati ügynökség jelenti, hogy a lengyelek három kilométer mélyéig benyomultak a suvalki kormányzóság területére. A litván lakosság a népszövetséghez folyamodott segítségért és kérte, hogy vizagálóbizottságot küldjön ki a helyszínre.

Apró hirdetések.

Hirdetések díjtalanul 5 óráig vételekkel teljűltimber meglet!

Házleadás. Gelsen, a Vasuti-utczában lévő Freund féle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsen.

Gőzkazánhoz két fűtő felület k. Jelenkezni lehet a Szeszfinomító Erzsébet tér 12. szám alatti irodájába.

Ne fáradjon a szerkesztőségbe, rendelje meg telefonon a

ZALAI KÖZLÖNY-t

Dunántul legrégibb újságját, a kereszténység szószólóját. Megjelenik hétfő és ünnep utáni nap kivételével naponta korán reggel a legfrissebb hírekkel, eredeti fővárosi telefon-tudósítással. Előzetési ára az összes vidéki lapokénál olcsóbb; helyben, reggel házhoz hordva, vidékre postai szátküldéssel egy hóra

Egyes szám ára 3 korona

Telefon 78. szám

Nagy karácsonyi vásár

olcsó árakkal
már megkezdődött

Kisfaludi és Krausz

dívalnagyrúházában az „Arany kakas”-hoz
Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Uránia mozgóképszínház

Rozgoyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Pathé-film! Amerikai szenzáció!

Pénteken, szombaton és vasárnap
november 18 án, 19 én és 20-án

A szerelem A B C-je

5 felvonásban, Mae Murray, a legbájosabb amerikai filmművésznő fellépésével.

A mindvégig fordulatos, szellemes filmnek a főszerepét az amerikaiaknak alig húsz éves filmdivaja, Mae Murray alakítja. A „Szerlem A B C je az utóbbi idők legnagyobb sikerű filmje.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, szőllő 10, körkép 14, feonartól tálmalassá 12, támlásárkó 10, körkép 6 korona.

Koncertestívelelők 20 órávalatok kedvesmégnyben részesülök

Korpát adunk

buza, rozs és köles silencben. Elszámolás napi áron.

Vessünk:

kukoricát, napraforgómagvat,
olajmagvakat, hévelyszeket

„Turán” bel- és külkereskedelmi R. T.
Budapest, VI., Andrásy-ut 11.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szorvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitűnő zene!

Szombaton és vasárnap a
filmművészet legtragyóbb
csillagainak fellépésével

„EGO”

„A rejtélyes idegen.”
Trükk és kulandordrama öt
felvonásban

Soha nem látott szellemes bravurok és irükkük a kinematografában.

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 12 korona, II. hely 10 korona, III. hely 8 korona, Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Fonton kezdés!

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt lévő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kiállításával megszűnt és ezentul Király-utca 31. sz. alatt Tomasits és Kovács név alatt folytatjuk üzemenket. Egyben felbivjuk a tisztelt közönség b figyelmét I. minőségű portland cementraktárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kutyűrűket, kutkávákat, iatú és sertésvályukat, hidakat (minden méretben), cementlapokat, pima vagy virágos színekben, cementszíndelyeket. Elvállalunk és szakmánkba vágó mindennemű cementmunkát, u. m. sírboltozat, csatornázást stb. Készítünk cínos és tartós kivitelben sír- és emlékkereszteket. Kérjük a nagyérdemű közönség szives támogatását

Tomasits és Kovács

cementárú Iparosok.

Vásárol

hárs- (kis és nagyvelő), juhar- (platan) fa, ardeifák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertimagvak,
bámorot zab, kender, fény-mag, madárteleg
taphatók:

Ország József

m. gkereskedésében, Nagykanizsa
Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Pó-ut 13. sz.
Interurban-telefon 78.
Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRVY
szászajki, képviselő

FEL-ŐSSZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Egész évre 800 K. Félévre 280 K. Nygá-
dévra 140 K. Egy hónap 80 K. Egyes szám ára 3 K

Meg lesz az egységes párt.

Nagyatádi kimarad az új kabinetből (?) — A kisgazdapárt nyilatkozata. — Nagyatádi és Mayer közé nem lehet éket verni. — Szerdára összehívják a nemzetgyűlést.

Budapest, november 19. A kormányzó a mai napon folytatta azoknak a politikusoknak a kihallgatását, akiknek a véleményét a kibontakozás érdekében meg akarta hallgatni. Berzevics Albert, Gombós Gyula, Gyömörey György, Benárd Agoston, Fáy Gyula jelentek meg a kormányzónál. Weber János kihallgatása, miután este érkezett a fővárosba, holnapra marad. Gombós előadta felfogását a kibontakozás lehetőségéről, amely véleménye szerint abban áll, hogy a kisgazdapárt valamivel kizárólagos platformját és felveszi a keresztény gazdák, kisgazdák nemzeti pártja nevet és azok a politikus, akik ilyen alapon hajlandók támogatni Bethlent, belépnek a pártba. A választás azonban a mai nap sem vittek dűlőre és az egységes párt terve semmivel sincs közelebb a megvalósuláshoz, bár a látás mellett szól, hogy az egységes párt meg lesz, még pedig olyan módon, hogy annak az egységes kisgazdapárt fogja a gerincét képezni és ahhoz csatlakozik a keresztény pártok egy része és a diákszervezetek egy része.

A választás az, hogy súlyos akadályok torlaszollják el az egységes párt felé vezető utat, így elsősorban az, hogy Nagyatádi ki akarják szorítani a kormányból. Nagyatádi eljegyzéséről szóló hírt ugyan azóta minden oldalról megcáfolták és a kisgazdapártnak az a része, mely a régi kormányzópártból mindenképen át szeretett volna jönni az új kormányzópártba, olyan módon kommentálta a dolgot, hogy nem nagyatádi Szabó látvánna a kormányból való kizárolásáról van szó, csupán arról, hogy Nagyatádi beleáradt a munkába és részbe nélkülvetlenedett, úgy, hogy a saját akaratából akira otthagyni a bárszervezeteket.

Egészen természetes dolog, hogy Nagyatádi, ha Bethlen nem csinál frontot, a kis-

gazdapártnak számos olyan tagja fogja követni, aki személyes híve Nagyatádnak. Tehát bizonyos, hogy Bethlennek az a terve, hogy az osztalán 102 tagból álló kisgazdapárt köré csoportosulva a disszidenseket és a keresztény pártok az új politikát követő elemei építsék meg az egységes pártot, meg-hiusultnak tekinthető.

A kisgazdapárt félhivatalos könyvotatásában megjelent nyilatkozat élenk fényt vet arra, hogy az egységes pártok és a kormányzó Nagyatádi nélkül való megalakítása nem találkozik osztalán szimpátiára a kisgazdapártban. A nyilatkozat szövege szerint így hangzik:

„Nagyatádi és Mayer közé nem lehet éket verni. Nagyatádi tegnapi nyilatkozata összehasonlítva az egységes párt tagadhatatlanul ügyesen felépített kártyávarát. A vezér félre nem magyarítható nyilatkozata nagy megnyugvást kellett az egész pártban, amelyre rendkívül elkedvetlenítőleg hatott Bethlen tiltakozása. Mára ugyancsak kiab-rándultak mindazok, akik ebben a tévhitben ringatták magukat, hogy Mayert kijátszhatták Nagyatádi ellen. Nagyon rossz emberismerők azok, akik azt hiszik, hogy Mayer bármilyen politikai fordulat esetén cserében hagyán vezértársát, akinek közös politikai eszméken és célokban kívül éviúdes barátság és bajtársiasság fűz. Nagyatádi és Mayer közé nem lehet éket verni, még a legügyesebb taktikázás esetén sem.

Az ellenfeleknek azt az ívét, amelyen a Ház egybeválasztás kéri, s amelyet összesen 32 képviselő írt alá, ma délelőtti nyújtották át Kenéz Bélának, a Ház alelnökének. Bárczy Rassy és Drozdy adták át az iratot. Kenéz rögtön érintkezésbe lépett Gaál Gasztonnal, aki vidéken tartózkodik. Gaál a Házat szerda délelőtti 10 órára akarja egybehívni.

Tatára, mikor minden lezajlott. Azután ment a király vonata után és mire Tatára ért a budai csata már eldőlt. Két napig volt a király csapatai közt és nem tudja megérteni, hogy tulajdonképp mit értenek a tettenérés alatt. Tiltakozik az ellen, hogy az ő ügyét statáriális uton tárgyalják, minthogy ennek perrendszert feltételek nem forogtak fenn. Nem a személyét védte.

— Nyugodt lelkiismerettel és mosolygva mennék az akasztófa alá is — mondta — mert nem tudom megérteni, hogy bűn volt az, smiert mint belső titkos tanácsos lettett eskünhöz híven koronás királyom mellé állottam.

Meggyőződése, hogy az ország érdeke is ezt kívánja. Ez utóbbi körülményt külpolitikai szempontból is bizonyítani igyekezett. Azzal véget, hogy ő letett esküjét követte és az ország érdekeit akarta szolgálni.

Rakovszky kijelentette, hogy az elő-

készletekről nem tudott semmit. Váratlanul értesítést kapott, hogy menjen Sopronba Gratzal, aki a kormány megbízásából éppen külföldre akart menni. (Már a jegye is meg volt). Nem is akarták elhinni, mikor az üzenet jött, hogy a király kéri őket. Sopronba érkezve a szállodában tudták meg, hogy nem a király küldötte, hanem a király személyesen, sőt hogy a királyné is ott van, amire pláne nem számítottak. Ő nem tudott előzetesen semmiről, de mikor a király ott volt, esküjéhez híven az ország érdekében állónak tartotta, hogy a király mellé álljon.

Ugyanilyen értelemben fejtegettek szereplőiket a többiek is.

A mentelmi bizottság mint ismeretes, csak kedden fog érdemileg dönteni az ügyben. Valószínű, hogy a bizottság kimondja a mentelmi jog megsértését. A kormány annak idején az ország biztonság érdekében szükségesnek tartotta a letartóztatást, a mentelmi bizottság azonban értelmét és indokát nem látja a további fogvatartásnak és követelni fogja a szabadlábrahelyezést. A letartóztatásban levő képviselők Beniczky kivéve, maguk kérték mentelmi joguk felfüggesztését, amelynek a bizottság előreláthatólag eleget is fog tenni, azonban csak rendez bírói eljárás ellen.

Nem lesz antant katonaság a népszavazásnál.

Bécs, nov. 19. Gorton angol tábornok a soproni bizottság tagja szintén magáévá teszi azt az álláspontot, hogy a népszavazás területéről a magyar csapatokat el kell távolítani. Erre vonatkozólag a bécsi katonaság követség a következőket jelenti ki:

— A soproni tábornoki bizottság f. hó 16-án átadott egy jegyzékét Guillaume tábornoknak, melyben közli, hogy a nagy-követek tanácsa azt a javaslatot, hogy a magyar csapatok távolítsanak el a népszavazási területől, elutasította. Befezestet tény tehát, hogy a magyar csapatokat a népszavazási területen nem váltják fel antant csapatok.

Elutaznak a kommunisták.

Bécs, nov. 19. A cseh kormány tudvalévőleg Oroszországba szállított 59 tagból álló magyar csereszopráti Szobnál feltartóztatott. Caicserin külügyi népbiztos erre átirat a szovjet prágai megbízottjának, hogy a transport átengedésének a kieszközléséhez tegye meg a szükséges lépéseket. A bécsi cseh követség értesülése szerint a prágai kormány a megbízott intézkedésére hajlandóan mutatkozott a transportátengedésre. — Ezt említjük meg, hogy Csehszlovákia a mai nappal megnyitja a teherforgalmat, a személyforgalom azonban még szünetel.

Részletek a mentelmi bizottság üléséről.

Budapest, november 19. A királyi puccos rendezőinek pénteki kihallgatása kapcsán, melyet a mentelmi bizottság szombatra jeltett, egy könyvotatos tudótője azeket tudta meg:

A szombati kihallgatás terve, melyet a mentelmi bizottság a sajtó útján tett közzé, valószínűleg félre akarta vezetni a felelőtlen elemeket, kik tünéletű zavarására és kézi-gránátos merénylőre készülték Rakovszkyék ellen. Így azután mindentek a letartóztatottak elővezetése minden zavaró incidens nélkül mehetett végbe.

A főgás Rakovszkyt viselte meg a legkevésbé, míg Andrásy és Beniczky lát-hatóság meg voltak törve.

Andrásy kihallgatása során különösen azt fejtegette, hogy a tettenérés esete nem forog fenn. Ő már köztök akkor érkezett

Kik fizetik Károly király tartásdíját?

Genf, november 19. Angol híradás szerint a nagykövetek értekezlete Károly király évi tartásdíját 2000 font sterlingben állapította meg. Ennek az összegnek kifizetésével a volt osztrák—magyar monarchia valamennyi utódállamát terhelik meg.

Berlin, november 19. Az antant kormányai — londoni távirat szerint — vissza fogják utasítani Csehszlovák és Románia tiltakozását, melyben megtagadják, hogy mint az egykori monarchia utódállamai fizessék Károly király és családjának eltartásának költségeit. Az angol kormány úgy vélekedik, hogy IV. Károly nehéz pénzügyi helyzete egyik ok volt arra, hogy kalandos utjára vállalkozzék.

A magyar államjegyek előállításának költségei.

Mennyibe kerül egy-egy államjegy előállítása Svájcban? — A kisebb címletek itthoni előállítására. — Kétféleképpen. — A postapénzt még nem soroljuk be.

(Saját tudósítónktól.) Emlékszik még arra a korszakra a tisztelt olvasó, amikor a kékhasu bankok nem igen tömegesen nyújtózkodtak a tárcájában, mily gondosan hagyogyalta össze tiz, husz koronását a há meg egyezzer összehajította, mely lelkiismereti furdalása volt, hogy vajjon nem árt-e az értékelnek... no arról meg ne is beszéljünk, hogy lsten ne adja, de be talált szakadni, vagy jobban összegyűrődött.

Ma a pénz értékvesztése kapcsán a pénz megbecsülése, a papíros anyagának a kímélése is a zéró felé jár. Napi látvány, amikor marokra kapva gyömösözik az emberek a zsebükbe a papírospenzt, mint ahogy a hanyag emberek a zsebkendőjüket szokták.

Sokan nem is tudják talán, hogy egy-egy államjegy előállítása is milyen nagy pénzbe kerül.

Munkatársunk felkereste az Állami Jegyintézet s információt kért az államjegyek előállításának költségeiről, ahonnan az alábbi érdekes adatokat kaptuk: Egy darab tízezerkoronás előállításai ára 25 korona, az ötezerkoronásé 15 korona, az ezerkoronásé 10 korona, az ötszázkoronásé 8 korona, a százkoronásé 6 korona, az ötvenkoronásé 5 K.

Mint ismeretes, az eddig említett államjegyeket a kormány Svájcban készítette. A 20, 10, 2 és 1 koronásokat itthon készítik. A 20 és 10 koronás előállításai ára husz fillér, a két legkisebb címleté pedig 10 fillér.

A Jegyintézet az erőszakosan megrongált, összetépett, összegyűrűt s bepiszkított pénzeket csak az előállításai ár levonásával váltja be. A hiányos pénzekből pedig a hiányzó rész értékének leszámlításával.

Arról már hírt adtunk, hogy a tíz-és huszkoronás bankjegyeket a Jegyintézet a hó utolsó napján váltja be. Tájékoztatóul hangsúlyoztatlan közöljük, hogy a postatakarékpénztári tíz-és huszkoronások, valamint az ötkoronások továbbra is forgalomban maradnak.

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII., Dobó-u. 84. Telefon József 128-67.
2002 a legjobban képzett előmagtávoknál.
Vidékteleknek levelező oktatás speciális, magánhasználatra írt tankönyvek elosztása

Megalakult a Nagykanizsai Autóforgalmi Részv.-társaság

Személyforgalmi autóbusszjárat Nagykanizsára—Letenye vonalán. A részvénytársaság tagjai.

A Zalai Közlöny hír adott már róla, hogy az Autóforgalmi nagyszabású autóforgalmi tervvel foglalkozik. Nagyjelentőségű vállalkozás sikerült több hónapi fáradsagtalan munka után Pósch Géza igazgatónak összehozni és pedig a Nagykanizsai Autóforgalmi Részvénytársaságot. Ennek a vállalkozásnak gazdasági és kulturális előnyei kihatnak egy a magánosra, mint a kereskedőre, iparosra és a gazdára, Nagykanizsán és környékén egyaránt. Mint értesültünk a napokban a részvénykibocsátási felhívás meg fog történni és a közel jövőben elsősorban Letenye—Nagykanizsa közötti személyszállító autóbussz járat fog megindulni. A munkálatok már most folynak, hogy a teherforgalom is hamarosan megkezdődjék.

Ezen vállalkozás nemcsak autóbussz személyszállítással, teherforgalommal fog foglalkozni, hanem tovább van véve még személykocsik járatása, autójavító műhely, motor- és gépjármű műhely, nyilvános garage, nyilvános benzín állomás, autókalkiterek és autófelerész tetési cikkek árusítása stb. Az alaplásban részt vevők már előre is garantálják a vállalat rendkívüli rentabilitását. Ugyanis oly szerencsés vannak az alapítók összevágolatra, hogy jobbat talán kívánni sem lehet. Pénzügyi szempontból az alapítók között helyet foglal a Dézslai Takarékpénztár r. i. Nagykanizsa, szervezés tekintetében a Zalamegyei Szövetkezes Áruforgalmi r. t., műszaki szempontból a világhírű Fiat Művek Budapest, szállítmányozási szempontból Schenker világcég, a fiók vezetésével pedig a Letenyei Takarékpénztár r. i. Letenye van megbízva. Alapítóiként szerepelnek még *Bettelheim* cég valamint *Lücsenstein* Emil Pogányszentpéter, mint fuvaroztatói tényezők, alapítói még azonkívül *Pósch Géza*, akégyben a vezetési is vállalja. A vállalat négymillió korona alapítókéval indul meg. A vállalat iránt nagy a szimpátia éppen az előbb említett szerencsés összeállításánál fogva és nagy az érdeklődés a kereskedő, iparos és gazdák köztönség részéről. Különösen a tőmegáru szállítás szempontjából fontos e vállalat megalakulása, fontos továbbá a Letenye—Nagykanizsa közötti abnormális közlekedési viszonyok miatt is, másrészt kedvező jelentőségű nyer azáltal, hogy környékünkön, körülbelül 2—3 vármegyére szóló körzetben sehol még hasonló, de feltétlenül szükséges vállalat nincs. A részvények minden valószínűséggel szorin fuvar adó tényezőknék, gazdáknak, iparosoknak, gyárosoknak, vállalkozóknak, kereskedőknék vannak szánva.

HIREK.

A g-húr.

Ira: Bodrogköz Zoltán.

Vastag felhőbe borult az ég.
Vén kandallóm csak pislogva ég.
Az utcán dörmöböl egy szekér...
Ujjam-hegyéből serked a vér...

Ódon hedegim bug az éjbe.
G húrja bémárok telkembe.
Ez a sötét g-húr vagyok én.
Ölöttre, kopottra vert legény.

A g-hur sir búsan feketén,
Mint hógolya rák rágná a testén.
A vén húr nyílik, egyre vésik,
Rojtözödik a szakadástig.

Már nem is szól, csak éjfeleken
Mikor már lágyan minden pihen.
Ilyenkor recsegn; nagyot ropan.
S ekkor úgy a szívembe dobban...

Egyszer mégis elpattan a vén húr.
Csattanása a levegő: szür.
A hegedűk ekkor sírnak fognak,
A részeg legények felzokognak...

A Hold kikönyököl egy felhőre.
Mint egy vastag bárony szemfedőre.
Egy ablaknál szerendőt húznak
Halálát köszöntik a g-húrnak...

De a cigány hurok nem mulatnak...
Az ablaknál mind szejjel szakadnak.
Igy szakad le a legbúsab g-húr
Vén kopott legény, de így is nagy ír.

— Az Angol-Magyar Filmszínház Igazgatója Nagykanizsán. Az Uránia-mozgórdól hetek óta a legkülönbözőbb hírek kelték szárnyra városrészre és bizonyos körök annak közeli becsukásáról beszéltek. Olyan hírek is kolportáltak, hogy a jelenlegi tulajdonos, a Move lemond a jogról és más kezükbe kerül a mozgószínház. A kősz híre azonban teljesen valótalan. Az Uránia-mozgórdó finanszírozó hatalmas vállalat az Angol-Magyar Filmszínház elosztalva ezeket a híreket. Mint értesültünk, Kiss István a vállalat egyik igazgatója, a magyar filmpár régi, kitűnő szakembere lejtött tegnap Nagykanizsára s megvizsgálta az Uránia-mozgórdó ügyét és kijelentette, hogy az Angol-Magyar Filmszínház legmesszebb menő támogatással most is az Uránia-mozgórdó mellett áll és szó sem lehet a mozgószínház becsukásáról. — Megállapította, hogy a mozgórdó multban letemes anyagi veszteségek érték különböző üzemmavarok miatt, de jelenleg a legkifogástalanabb állapothban van egész technikai felserelés és most a legkitűnőbb előadások bemutatására képes. Annak bebiztosítására, hogy az Angol-Magyar Filmszínház különösen sokat tördök a nagykanizsai Uránia-mozgórdóval, kijelentette, hogy a jövőben az eddigieknél is hatalmasabb attrakciókat fog Nagykanizsára szállítani lekötni és a most megjelent összes moziszekeccet is leküldi.

3450 KÖZLEMÉNY

aranyhegyi ujjborok

Imént kaphatók Hírekből 24 és 30 koronásért

Sáfrán József Hírekből 24 és 30 koronásért

Hírekből 24 és 30 koronásért

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

szuterán helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra pengemennyiségű maradványok, kabátok, ruhák, pongyolák.

Fürst József „Kékcillag áruház”
Telefonszám: 388.

— **A határmegállapító bizottság Budapestre utazott.** A határmegállapító bizottság egy része legnap délelőtt az expresszvonattal Budapestre utazott, hétfőn már visszatérnek Nagykanizsára.

— **Novák János volt képviselő vendéglőt nyit.** Novak János v. országyűlési képviselő kérésnyit nyújtott be a városhoz, amelyben a gőzfürdő udvarán levő, jelenleg zeneiskolának használt helyiségben, vendéglő nyitásra kér engedélyt. Ugyanakkor hadiövezeg lényája az Ökörkorcsintában fog vendéglőt nyitni.

— **Anyakönyvi hírek. Házasságok kötetek:** Rádi János földmives Biró Katalinnal, Károlyos László földmives Bagonyai Máriával. **Születések:** 9 fiu, 14 leány. **Elhaltak:** Varga Sándor 11 hónapos bélhurut, Szekeres Jenő 47 éves nyug. törzsermester szívbillentyű elégtelenség, Branisa Mihály 64 éves ciszmadia tödőféldg, Horváth Ferenc 75 éves földmives agyvérzés, özv. Hamusics Györgyné szül. Ipsa Terézia 76 éves végegyengülés, Korpics Ferencné szül. Rada Mária 64 éves bélhurut, Milley Ferenc 11 napos rángórcs, Magyar Ferenc 47 éves ciszmadia veselőb, Nováczky József 7 napos veszeletett gyeség, Gerócs Imre 78 éves földmives, özv. Kohn Józsefné szül. Padernosz Mária 86 éves agyszélhűdés, özv. Deutsch Sándorné szül. Récei Rozália 68 éves májrák.

— **A Keresztény Szeretet Gyermekevédi Műve,** mely árpádiházi szent Erzsébet oltalma alatt áll, ma vasárnap az alsó- és felsőtemplomban gyűjtést rendez az egyesület céljaira. A felebarátii szeretet nevében kéri az egyesület a nemes emberbarátokat, hogy pénzbeli adományaikkal javítsanak a nyomorult, éhező, nélkülözésben élsatnyult gyermekek ezreinek szomorú sorsán. Sohasem volt nagyobb szükség a nemes lelkek támogatására, mint éppen napjainkban. A gyermekhalandóság és nyomor ismeretlen méreteket értett. A világ nagy nemzetei, kik röviddel ezelőtt ellenségeink voltak, milliókra menő szeretetadományokkal sietnek gyermekeink segítségére. Ahol az idegenek segítenek, nem maradhatnak el a mi fiúink sem.

— **A város belterületét megtilaszták a bűntanyáktól.** Imeretes az a miniszteri rendelet, amelyik arról intézkedik, hogy az összes italmérisi engedélyeket revizió alá kell venni. Tudvalevőleg az italmérisi jog nincs képesítéshez kötve, így bárki nyithat korcsmát. Az italmérisi engedélyek felülvizsgálása eszerint érthető okokból elsőrangú fontosságú. A pénzügyigazgatóság leírta a városi hatóságokhoz, hogy a rendelet értelmében ejtse meg a reviziót. Politikai megbízhatóság tekintetében a felülvizsgálást a rendőrség végzi, a többi szempontok szerint pedig a városi hatóságok eszközölk. A legutóbbi városi tanács-ülés foglalkozott az italmérisi engedélyek felülvizsgálásának az ügyével s úgy határozott, hogy felterjesztést tesz több, számszerint hét korcsma bezárása ügyében, amelyek jobbra a város belterületén fekszenek s nem ütik meg azt a mértéket, amit a város kulturális, erkölcsi és forgalmi követelése megkíván. A városi tanács

foglalkozott azzal is, hogy kiktől kellene az engedélyt megvonni, a listát össze is állította, amelyet felküldtek a pénzügyigazgatóságához. Az intézkedéssel kapcsolatban a városnak az az álláspontja, hogy a bezárandó korcsmák helyébe képesítéshez kötött vendéglőket fog nyitattani, ahol nemcsak szeszitalok kímérése, hanem meleg ételek felzárkálása is történni fog. A város eme intézkedését a legnagyobb szimpáthiával fogadjuk, ismerve azt az erkölcsi zűlést, amit ezek a részegítő zugkorcsmák tenyésztettek. A korcsmák bezárásával több képesített iparos is a jól megérdemelt önállóságához jut, ami a vendéglő iparj fejlődését is szolgálja Nagykanizsán.

— **Kovács Antal előadása Mikszáth Kálmánról.** A Szabad-Lyceumban ma este 6 órakor tartja Kovács Antal kegyessendi főgimn. tanár befejező előadást a magyar regény fejlődéséről. Ez alkalommal Mikszáth Kálmán regényeit fogja ismertetni. A magas színvonalu irodalmi előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét s egyben közöljük, hogy csütörtökön dr. Szabó István előadása következik sorra a baktériumok munkájáról. Belépődíj 5 korona.

— **Beiratkozás a népfőiskolába.** A legközelebb megnyitó népfőiskolába még be lehet iratkozni hétfőn és kedden 7—8 óra közt a központi elemi iskola épületében levő iparos-tanonciskolai irodában.

— **A Move első tudományos előadása szombaton, 26-án délután 6 órakor lesz az Uráninban.** Dr. Pröhle Vilmos egyetemi tanár fog beszélni a Turánizmusról, arról az óriás és igen kevesek által ismert dűséről, melyet turáni származásunk és fajunk jelent, amely származás messze túl viszi törzsfánkat a him magyar mondókán, Turán és Irán rejtelmes küzdelmibe, sőt eddigi feltevések szerint az elsüllyedt Lemuriára s amely faj előtt nyitva áll a jövő, — hogy az árja fajok — lassu kiélése után diadalmasan törjön előre az eddig szunnyadó őserő: a Turán. Az előadást hangulatos műsor követi. Zongorakiséret mellett énekelni fog Kenedy Aura urhölgy; zongora-számmal szerepel: Teasdale Ilona urhölgy; nagyidai Kendeffy Ödön pedig, a főreáliskola Erdélyből menekült, költői lelkü tanára két kedves — Erdély szüztizta illatát — a szomorú sréklény érzéseket sugárzó költeményét fogja elszavalni.

— **Helyreigazítás.** Az újbbi helyreigazító levelet kaptuk: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Kedves Barátom! Kitűnő lapjában a lakáshivatal megszervezését tárgyoló cikkbe személyemmel kapcsolatban némi tévedések csuszak be. Ismerve az emberek gonoszságát, kik talán tudják is, hogy közzétűnk nem meleg baráti viszony van (ez pedig sokértéku nekem) még azt hihetik, hogy szerény magam informáltam önt, avagy adtam tala alá az adatokat. No meg az igazságnak is tartozunk mindketlen a helyreigazítással. Először: nem vagyok doktor, másodsor: csak tb. vm. főjegyző vagyok. Ami pedig a töbi himnusz-áradatot illeti, én csak esetleges igazságtalansága egésze az ón lelkét. Fogadja nagyrabecsülésem igaz nyilvánítását. Laurentzi Oszkár tb. vm. főjegyző. — A levelet teljes terjedelmében leközöljük, hozzá tesszük szonban azt is, hogy bár ezek az apró tévedések fennforogtak közleményünkben, a helyreigazításnak szűk terjedelmünk miatt a levélben felelmett egészen jogos aggályok miatt adunk csak helyet. Mi nem akartunk egy pillanatra sem címetek és rangokat halmozni, mert Laurentzi Oszkár nem a cím teszi azzá ami, egyedül őszinte örömműnknek adtunk kifejezést, hogy vannak emberek, akik a szerénységet is észreveszik akkor, amikor az emberek tisztán rangokért és címekért képesek a legszentebb ideákon is keresztűl gázolni.

— **A lakásnyomor enyhítése.** A város a lakásnyomor enyhítése érdekében kérvénnyel fordult a honvédelmi miniszteriumhoz, hogy a barakkokhoz épületei körül két barakkot a nagykanizsai város lakásnyomor enyhítése engedjen át a város rendelkezésére.

— **A Kath. Legényegylet tagjaihoz.** A szerdán tartott taggyűlésen dr. Majlátyi Károly tanár a szabadoktatási bizottság titkára szép előadásban fejtegette a „Népfőiskola” c. intézmény kiváló fontosságát. Szép szavainak hatása alatt elhatározták a megjelentek, hogy a december 1-én megkezdődő népfőiskola hallgatói közzé belépnék. Mivel ezen taggyűlésen a zord idő miatt aránylag kevesen vettek részt, ezton is felhívjuk a tagtársak figyelmét ezen fontos közművelődési intézményre és felkérjük mindazokat, akik ebben belépni akarnak, vagy eziránt érdeklődnek, sziveskedjenek az egylet helyiségében jelentkezni, hol is bővebb felvilágosítást nyerhetnek. A jelentkezés határideje f. évi november 28-ig tart. A Kath. Legényegylet Elnöksége.

— **A Keresztény Társas Temetkezési Egylet vasárnap délután 3 órakor temeti az első halottját,** Magyar Ferenc 45 éves iparost a temető halottasházából. A temetésért a család semmit sem fizet, mert annak a költségét teljesen az egylet fizeti. A temetés kiállításáról bárki meggyőződést szerezhet. Az egylet tagjai kértnek vasárnap délután fél 3 órakor a Keresztény Otthonban gyűlekezni, a honnét zászló alatt történi a kivonulás. A temetkezési egyletbe a Keresztény Otthonban minden nap delőlött 8 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 5-ig lehet beiratkozni. Elnökség.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Barta Miksa

elsőrangú női divatházában szerezhetők be. Az előrehaladott időny miatt a még raktáron lévő női öltönytök habártna mégny lezárultak árka. Meglátható minden véltököznyozar nélkül. Fő-ut. György-ut. sarok

— **Kiszagdalakodalom.** Nagy lakodalmot hétfőn lesz Kiskánizsán. A vármege kiszagdalának elnöke, **Károlyics József** városi költénésos az örömege, kinek legkisebbik fia házasodik ma. A hegyen-völgyön lakodalomra már leváltak két ökröt, két disznót s 150 szarmanyat. A kommentárt mindenki gondoljon hozzá.

— **Előadások az Irredentizmus szorgalmában.** A „Move” főosztálya a Uránia mozgósínház igazgatóságával karöltve egy — az egész téli szezonot kitöltő tudományos előadás sorozat megtartását vette tervére egyrészt azért, hogy a mozgósínházat a kultúra intenzív szorgalmába állítsa, másrészt azért, hogy a Move kanizsai végvára gyönyörű hivatalának megfelelően itt, a feldarabolt ország közvetlen peremén fáklyát gyújthasson az irredentizmus szent ügyének. Az előadás tervezetnek egyik ága t. i. az idén ugyazólván kizárólag ennek az ügynek akar apostola lenni. Újra öntudatra akarja hozni az országot ért óriási igazságtalanságokat, de egyttal az öntudatra a magyar-szék erjét a kétségtelen jövőjét is. Az előadásokat Budapestnek, Nagykanizsának és a vidéknek illusztris nevei fogják tartani, első helyen **Próhle Vilmos** egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő, **Tormay Cecil** író, a magyar asszonyok magasztos ideálja, **Gömbszky Gyula**, a Move országos elnöke, Nagykanizsa előadói közül **Kovács Antal**, dr. **Surányi Gyula**, **Szakáll Gyula** főgimnáziumi tanár, **Móger Károlyné** polgári iskolai tanárnő, **Marion Boldizsár** zalaezerségi főgimn. tanár, **Nemeth Béla** kezszelhyi gazd. akadémiái tanár, **Zrínyi Károly** csurgói képzési igazgató. Az előadásokat vetített képekkel kísérik s minden előadás mellett hangulatot kísérő szövegek lesznek. Az előadás sorozat ideálja az volna, hogy az irredentizmus izzó gondolataiban Nagykanizsa szeparatiztikus társadalmi rétegeit egy őszinte felkérésre hozza össze. Hiszünk, hogy e mögött a becsületet gondolat mögött Kanizsának egyetlen magyarja sem keres hátsó gondolatot, s az előadások, melyeknek ideje egy van megválasztva, hogy egyetlen kulturális egyesület érdekeit se sértesse, valóban a nemzeti érdekei népei lesznek. Az előadás-sorozat másik ága az ifjúság szórakozó oktatásának ügyét szolgálja, ezen sorozat első előadása hétfőn délután lesz az iskolák részére, a rovarok és növények kölcsönös életéről, gyönyörű állat és mozgó vetített képekkel.

(x) **Táncszertély.** A Laky-tánciskola a Polgári Egylet nagyertermében ma, november 20-án, vasárnap este 7 órai kezdettel táncszertélyt rendez. Belpót díj 15 korona. Tanítás és beiratkozás egész napon át. A legújabb modern táncok tanítása.

(x) **Henny Barnatala** világhírű regényét, a **Baccarat**l mutatja be hétfőn és kedden az Uránia-mozgó. A nagyszerű filmet, amelyet „Star-filmgyár” hozott forgalomba. A mozi igazgatósága felhívja a közönség figyelmét.

Pálffy Bank

NATIONALBANK

Budapest, IX., Üllői-út 5. Telefon 4.08

Tőzsdei megbízások a budapesti és külföldi tőzstézere
 Váltók, idegen pénsek váltása és eladása a legmagasabb árfolyamon
 Zrtékpapírokra 80% tobarzdokciót ad
 Mapiátszódel árfolyamokat (táviratilag is) kasszákban küld

3167

Anyarozsot

és mindentelke grógnórákat a legmagasabb rangú illendős
Magyar Gyógyászó R. T.
 Budapest, VIII., Baross-úta 17. Mináltszódel újított létezik. 3099

— **Jaj, megint keresztel!** A Központ-kévéház legelőbb sarok asztalának, amelyik a nagykanizsai újságírók és sajtóbarátok kedves találkozó helye, tegnap előkelő politikai vendége volt. A személy megnevezése ezuttal nem fontos, de országgezer ismert a királypucssokkal kapcsolatban. A saját legutóbb szinte mozivászóna kívánczó hírt kohlott személyével kapcsolatban. Kedves, közvetlen beszélgetés folyik az asztalnál. A politika ága-bogának minden zugába be-kukkantanak egy pillanatra. Gondolat gondolatot követ s ez olyan szédítő iramban halad, hogy egy fél órán belül alig volt politikai kérdés, amelyiknek felemlítésétől óssze ne tímásódotott volna a jelenlévők szája. Szó esett róla, hogy a Duna jege nehezen fog befagyani az idén. Meg aztán azt is mérlegelés tárgyává tették, hogy hiszik-e annyit disznó az idén, hogy tavaszra fel lehet tarisznyázniok a kiszagdalának Rákos mezére... és még nagyon sok mindenről szó esett.

Az egyik jelenlévő újságíró megcsömörlőve a politikától, kellő tisztelettel és mély tapintattal bátor volt úgy mellékesen megkérdezni, hogy a képviselő ur milyen ügyben utazik...

— Ó, én most nem politizálok. Nem, ó dehogyan, nem politikai ut... Keresztel! lesz.

— Jézus Mária! Megint keresztel!

Az újságíró fél hangosan feljajdul:

— A jószágát neki, megint puccs lesz

benzél.

(x) **„Ego” a rejtelmes idegen** cím alatt tartotta nagy bemutatóját tegnap este a Világ mozgó s az igen szép felvétel film sikerét a szulfot ház igazolta, a film, melynek művészei a bécsi Burgszínház és Opera művészei, a legszebb kvalitásuk közül való s megérdemelt azt az osztalat sikert, amelynap részület. E műsor még csak ma, vasárnap lesz műsoron. E helyen említtük meg a Világ mozgó zseniális karnyagának érdekes találmányát, melyet már több nap óta mutat he; ugyanis találmánya révén, melyet zongorára alkalmaz — sikerül neki harmóniumot és zongorát egykiszterre játszani. Kedden és szerdán ??? ???

— **A Magyaraság** című naplóp, mely dr. Miklós István szerkesztésében jelenik meg, a keresztény nemzeti irányzatú interjúkés képviselője. Először úrbárány, vidéki és külföldi tudósítói a lapot nemcsak eleven teszik, de jól értesültségével mindenkit tud tájékoztatni minden közérdeklő eseményről. Előzetesek színtelen kedveteményt nyújt s mindenkinek utbaigaztat, tanácsot ad szerkesztési ügyekben. A lap kiadóháza Budapest, V. Miksa-úta 8. Isten küldi mutatónyagát.

(x) **Krampszok** népd választásában Felsch Filipp Fiai papírüzletében kaphatók.

(x) **Dr. Kállay Zoltán jogtanácsára** Budapest, Andrássy-út 8. és Szeged, Pallavicini-úta 3. feljöltszódel és biztos sikerrel köztül első barmly egyetemen és jopakadémia órással jogi vizsgákra és az ügyvédi vizsgákra. Jozsot bízott! Rekapituláció! Minden felviteltájszódel szóval ügy levélben kétszódel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság.

(x) **A szerelem ABC-je** című 5 felvételűs filmtörténet mutatja be ma az Uránia-mozgó. A mindvégig fordulatok, szellemes filmnek a főszerepét az amerikaiaknak állg husz éves fil-dívája Mae Murray alakítja. Nézérszódel egyenrangú a May Pickfordok, Constance Talmeydek népszerűségével s ma már ott tart, hogy egy-egy filmalkotása valósság eseményt jelent még az amerikai közönságnak is. A film egy újabb házáspár történetét mutatja be a legkedvesebb, legbájosabb keretben. A „Szerelem ABC-je” mondhatni az utóbbi idők legnagyobb filmkiterítet. A kiváló filmatrakción kívül a műsoron szerepel még az amerikai burleszk-komikum felülmúlhatatlan kacagató vigátek-sorozatának egyik legújabb darabja „Zigot mint villamos-kelauz”.

(x) **Értesítés.** A Király-Szörözde R. T. részvényeinek 10. sz. szelvényei a folyó hó 18-án megtartott közgyűlés határozata értelmében a Pest Magyar Kereskedelmi Bank helybeli fiókjánál folyó évi november hó 21-től kezdve beváltaknak.

(x) **Felhívjuk** olvasóink figyelmét **Fürst** József dívtáru nagykerekessző cégnek lapunk mai számához mellékelt rópláparja.

(x) **A Berson gummiáruok** olcsóbb a bórniál. Kíméli a cipőt, a test megerősítést a járásnál csökkenti a kemény megjárólja a kora elfáradást és a járásnak bizonyos rugalmasságot és könnyedséget biztosít. Ezek az előnyök a barmutatlan olcsó árak ágyelében teljes mellett kézzel foghatóvá teszik, hogy a Berson gummiáruok iránt az érdeklődés mindenképpen növekszik s rövidesen mindenki, akár férfi, nő vagy gyermek, eljőpét Berson gummiáruokkal fogja ellátni.

(x) **Röntgenorvos** hír. Dr. Berger Géza szakorvos **Sugár-út 7. sz. alatti házában**, nagy klinikai készülékekkel (Koch és Sterzel, drezdeli gyártmány) Röntgen-laboratóriumot rendezett be, amely minden Röntgen orvostechnikai **átviteltájszódel**, idő-nyors- pillanat **felvételre**, felvételre is intenzív hosszantartó legnyelnyeb be-szárgzó **gyógykezelésre** a legkifejlesztőbb erede-megyekkel kívánatos alkalmas. A hatalmas apparátus 180000 volt feszültségig — 150 volt a áramból — és 30 ampere intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exacte védő-és biztosítóköszülékekkel ellátva. Röntgenugyarrakkal átvilágítja — orvosi vizsgálattal — igen finom tisztasággal **diagnosztizálhatók** és felvételre: tiszta, tiszta, képen (Röntgenfotográfia) precizitással rögzíthetők: a koponya, arc és nyaki képleték, a mellűn és hasüri szervek, a húgyvárrendszer, a központi és környéki idegapparatus, a csontok, szalagok, izületek, a gerincoszlop kóros elváltozásai, megbetegedései, vérzései, gyulladása, átképleték, és rossz indulatú daganatok, mindennemű törések, berepedések, ficamok Csodálatos hűséggel figyelhetők meg a belső organumok normális és rendellenes mozgásai és az egész tengőlet (nyelőlés, gyomor, bél) működés chemissimusa ép és kóros állapotban. A Röntgen orvostechnika magasszínvonalu, emelkűdő tudományos módszereit a **gyógykezelés és gyógyítás területén** ma már kímlyülten átháladtak: a legkülönbözőbb bormegbetegedések (pl. női hájas archób, fekélyek, vizekire kiütések stb.) a chronikus gyuladások (pl. rheuma, közbvény, útdűbajok, mell-, hasüriyalobok) a jó- és rosszindulatú daganatok (mint a golyva, emlő-, gyomor-daganatok, méhrák stb.) a belső vérzések (pld gyomor-, bélvérzések stb.) gyógykezelésének és gyógyításának széles mezéjén, az életet veszélyeztető súlyos mēh-vérzések indokolta **kastrációj**, **Orvosi rendezés és gyógykezelés: d. e. a—12-ig, délután 2—4-ig.**

Nyilt-tér.*)

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az újonnan berendezett szuterén helyiségemben nagyszabású

karácsonyi vásárt

rendezek, ahol eladásra kerül óriási mennyiségű

szövet, selyem, bársony kardon, balzszt, grenadin zefir, vászon, siffon

maradékok

A maradékok oly olcsóért lesznek árusítva, hogy mindenkinek lesz alkalma karácsonyi és téli szükségletét beszerezni.

Egy szép női kabát 3000 K-tó
 Egy teljes kész női gyapjú ruha 2500 K-tó
 Finom pangolyók 1500 K-tó

Fürst József

„Kékcallag” dívtáruháza Nagykanizsa
 *) Az a rovásban közzétett sem a szerkesztőség, sem a kiadóhávtal felajánlást nem vállal.

Látogatás a Hangya Szövetkezet boltjában.

A Hangyáéni 10—15—20 százalékkal olcsóbbak az árak. — Állandó nagy készlet minden ipari, vadászati-és élelmiszerben. — A szövetkezeti befektetés mint üzlet is elsőrangú.

— Száid tudósítottál. —

Végtelenül örömdem Nem ismert meg, hogy újságíró vagyok.

— Tetszik parancsolni? Szólt hozzám egy jól öltözött, slima modoru fiatalabb ember.

— Igen, — szóltam — vásárolni akarok. S elkezdtem legeltetni a szememet a polcokon. Végig slmogattam tekintetemmel a pultokon heverő, csomagolásra váró árukat s mint aki milliomosnak tartja magát, előkelő aroganciával a legdrágább áruk felől kezdtem érdeklődni. Jaj, szegény üzletvezető — gondoltam magamban — hogy fog ó a . . . ki-vánni, ha végül is egy fabatka árát sem fogok vásárolni.

Dültek elem a szövetek, a zefírek a kész ingek, a harisnyák, a cipők . . . — Tessék megpróbálni kérem! Választék van, mindig a legjobb árut tartjuk, nem fogja megbánni . . . stb. stb.

Ényleg kitűnő cipők . . . közben a pult mögé térferegtem, hogy ne lássa szédülni vágó cipőmet, mert akkor mégis erkélcsi kölélességgem volna megvásárolni azt a kellemesen felkínálkozó box cipőt, amelykének ára 1000 korona.

40-es számút te'szik?

— Igen, nekem kicsi lábam van, talán 39 és feleslet.

Erre megkezdődött a bányászás a dobozok között. A lélekeztem kezdett elakadni, hogy akad 39 és feles. Idegesen kutattam az áruhalmazok között, amikor az üzletvezető lemondóan tudomra adja, hogy ilyen kis szám nincsen.

— Jé, de kár! Mennyire kellene pedig ebben a locs-pocsban egy pár jó erős strapa cipő.

Fellelegeztem. A cipőbolton már túl vagyunk. Megtudtam az árakat s mások erszénye szerint mérve, szenzációsan olcsók. Ezen túl voltunk. Ezután jöttek a vásznak. Kitűnő minőség s olcsóbb, mint Nagykanizsán bárhol. Nekem természetesen, a vastag túl vastag volt, a vékony pedig túl vékony. Valahol a középszen szerettem volna. Ámire még mindig nem vezette el kiszolgálóm a türelmét, csak azt jegyezte meg nagyon udvariasan: csodálatos, pedig más minőség alig kapható ma bárhol is. Megtudtam, hogy a vászon métere 130 korona. Ez a legfinomabb. A zefiré 100 koronától

Azután érdeklődni kezdtem az üzlet menete, szervezete, forgalma stb. felől. Ekkor láttam, hogy itt tulajdonképp nem is feltétlen kell vásárolni, pedig már ki-néztem magamnak egy doboz fogpört, amit épp előttem adtak el 3 koronáért.

Az üzletvezető ezeket mondta:

— Én az üzlet ügyeit még csak két hónap óta vezetem s ezalatt az idő alatt számításunkban s forgalmunkban észrevehető haladást tudok felmutatni. Mondom ezt akkor, amikor mindenütt arról panaszkodnak, hogy nem vásárolnak Ennek egyetlen oka az, hogy nagyon sokat dolgozom s dolgozik mindeink, aki

körülottem van. Áránk — meggyőződé-heik róla — 10—15—20 százalékkal olcsóbbak, mint a többi kereskedésekben. Elődomtól eltérőleg én a legjobb s legfinomabb árukat árusítom s a közönség már észre is vette. Nekünk különben nagy szerencsénk, hogy nagy készletek nem kell tartanunk, mivel a helyben levő nagy Hangya raktárból akkor pótoljuk az áruinkat, amikor akarjuk.

— Nagyobbára kik a Szövetkezet vásárlói?

— Elsősorban a város keresztény lársadalma, jobbra a kisparosok, kiskereskedők s az intelligencia. Hétlvásárok azonban modzulni sem lehet a falu-szlaktól. A környékbeliek itt vásárolják a kaszkától kezdve minden szükségletüket s nagyon meg vannak elégedve. Ez természetes is, mert mindent a napi legolcsóbb áron kapnak. Pl. a cukor nálunk a következő árban kapható: Kristály 94 K, süveg 102 K, kocka 104 K. Gyujtó 19 K, máshol 22 K, a frank-kávé 100 K, máshol 128 K stb. Különösen kedvező áraink vannak gazdasági eszközökben s vas-anyagokban.

— Kik vásárolhatnak a szövetkezet-nél? Kérdésem egy kissé naiv volt, mert az üzletvezető mosolyogva válaszolt:

— Mindenki. Nem csak a tagok A tagoknak azonban üzletileg nagy előnyeik vannak A befektetett összeg után ml a legnagyobb 5%-os kamatot adunk, sőt a vásárlások után az évi zárlat kapcsán jutalékokt Elfogadunk áruelőleget is, amely után szintén 5%-os kamatot adunk s az előlegező akkor veszi ki a pénzét, amikor akarja.

Gondoltam kész a riport, többre nem is vagyok kíváncsi.

Az üzletben 3 segédel, 2 inast láttam serénykedni: Az üzletvezető még mindig udvariasan rendelkezésemre áll, pedig már láthatja, hogy az idejét rablom.

Az elébem halmozott árukat az inasok gondosan visszacsomagolják. Ejnye, itt mégis illenék vásárolni valamit.

— Kérek egy doboz fogpört!

Gondosan becsomagolják, szelvényit kapok három koronáért.

Az ajtó tele indulok, az üzletvezető udvariasan felém szól: Legyen szerencsénk máskor is.

Kutya fáját, megmondom ki vagyok s miért jöttem. Az ajtóból visszafordulok

s bemutatkozom az üzletvezetőnek: e a Zalai Közlöny szerkesztője vagyok.

— Donászy Emil üzletvezető. — Jé! Ha tudtam volna!

Nem kérem! Jobb így, legalább is nekem jobb s higgye el, hogy a Hangyá-nak is. Ajánlom magam. Alászolgálja.

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár

Miltényi cipő

keszen raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia

építőházában Vö-úton, a város palotájában.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár

Zsebnaptár

Tárcsnaptár

Reklámnaptárak

Kis naptárkönyvek

Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésben, Nagykanizsán

Ne táradjon a szerkesztőségbe, rendelje meg telefonon a

ZALAI KÖZLÖNY-t

Dunántul legrégibb újságját, a kereszténység szószólóját. ✘

Megjelenik hétfő és ünnep utáni

nap kivételével naponta korán

reggel a legfrissebb hírekkel, eredeti főtárosi telefon-tudósítással.

Előfizetési ára az összes vidéki

lapokénál olcsóbb; helyben,

reggel házhoz hordva, vidékre

postai szétküldéssel egy hóra

50 K

Egyes szám ára 3 korona

✘

✘ Telefon 78. szám ✘

A Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaság

(Csengery-ut 6. szám)

a megnyilvánult közóhainak megfelelő, hétfőtől kezdődőleg

sajt, dió, bab, tojás stb.

élelmiszereknek kicsiben való elárusítását a mindenkori legolcsóbb árak mellett megkezdi. — Új tétel elsőrendű

rózsaburgonya

Telefonszám: 79. érkezett! Sürgőncim: Transdanubia.

Apró hirdetések.

Hirdetéseik díjtalanul 5 óráig feltároltak fel. Újraírható szerzők

Házeladás. Gelsen a Vesúti-utcában lévő Freund féle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsen.

Gözkazánhoz két fűtő felvételt k. Jelenkezni lehet a Szeszfinomító Erzsébet tér 12. szám alatti irodájában. 355

5000 koronát fizetek annak, ki egy szobát és egy konyhát átenged rövid időre. A szoba bútorozott, a konyha közös is lehet. Bővebbet a kiadóban. 356

Ház eladás. A vétel esetén 2 utcai szoba, egy előszoba, egy konyha, ététkamra, faház, három darab állatra istálló, kocsihintó, nagy kert azonnal elfoglalható. Bővebbet a kiadóban.

2 darab 4 hónapos foxi, 1 darab 4 hónapos dani és egy darab 3 éves németvizsla kutya (mindhárom fajtisza) eladó. Mráz, Csengery u. 63. szám.

Négyszobás adómentes családi ház a Sugár-úton, bekötözhető lakással szabadkézből eladó. Cím a kiadóban.

Uránia mozgóképszínház

Rozsnyai-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Pathé-film | Amerikai szenzáció |

Pénteken, szombaton és vasárnap

november 18-án, 19-én és 20-án

A szerelem ABC-je

5 felvonásban, Mae Murray, a legbájosabb amerikai filmművésznő fellépésével.

A mindvégig fordulatos, szellemes filmnek a főszerepét az amerikaloknak alig husz éves filmdivája, Mae Murray alakítja. A „Szerelm ABC-je az utóbbi idők legnagyobb sikerű filmje.

Előadások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Pályó 17, szűle 18, kőrszék 14, fenolatorított lámpaszék 12, lámpaszék 10, kőrszék 8 korona.

Készletvételre előzetes felvételre kedvezményben részesítjük

Sörley Jenő áruházában, Nagykanizsa

Fő-ut 5.

e héten eladásra kerül:

140 cm széles gypju férfszővet	
minden színben métere csak	480 K
140 cm széles gypju férfszővet	780
140 " " " gácsi	880
140 " " val. di. doubl kelme, alkalmi ár	1200
130 cm széles fekete és sötétkék seviott	750 K
130 cm széles fekete és sötétkék sima posztó, alkalmas női ruhákra és kabatokra	490 K
Dus választék vászon, sifon, sofr. és pargetokban!	

BIRTOK

minden nagyságban, bekötözhető házak, lakóházak, szlethelyiségek és mindenre név ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközöl.

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös tér 29. szám.

Nagy karácsonyi vásár

olcsó árakkal
már megkezdődött

Kisfaludi és Krausz

divatnagyházában az „Arany kakas“-hoz

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Borbevásárlási

megbízásokat vállal, bor és termékeket szállít, ugymint busz, rozsa, arpa, tengeri, bab, búkköny, zabos-búkkönyt, burgonyát, diót, irákat ugy kicsinyben, mint vagontelekben a legolcsóbb napi árakon
Bruncsics Ferenc Hahót.

16987/1921.

Csonka Magyarország nem ország, Egész Magyarország menyország!

Hirdetmény.

A városi tanács kedvező idő esetén minden hét **kedd és csütörtökjén 9 órai kezdettel** a Felső erdő Vajda nevű vágásában nyilvános árverést tart. Eladásra kerül döntött fa, bot és gömbfa, valamint haszon, faragó és műfa.

Nagykanizsán, 1921. évi november hó 10-én.

Polgármester.

Korpát adunk

busz, rozsa és köles ellenében. Elszámolás napi áron

Vesszünk:

kukoricát, napraforgómagvat, olajmagvakat, hüvelyeseket

"Turán" bel- és külkereskedelmi R. T.

Budapest, VI., Andrássy-ut 11.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt lévő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kiépésével megszűnt és ezennel Király-utca 31. sz. alatt **Tomasits és Kovács** név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét I. minőségű portland cementárkturunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kutyárukat, kutkánykat, itató és sertéságyukat, hídakat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementzindélyeket. Elvállalunk a szakmánkba vágó mindennemű cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornákat stb. Készítünk csinos és tartós kivitelben sír- és emlékkerecsket. Kérjük a nagyérdemű közönség szíves támogatását

Tomasits és Kovács

cementáru Iparosok.

Eladó batárkocsi

könnyen leszerelhető üvegezett fedéllel.
Nagykanizsa, Hunyady utca 39. sz. alatt.

Bérbeadó iroda

2 szobás, telefonhasználatjal és hatalmas rektárhelyiséggel

Cím megudható lapunk kiadóhivatalában

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitűnő zene!

Szombaton és vasárnap a filmművészet legirányozható csillagának fellépésével

„EGO”

„A rejtélyes idegen.”
Trükk és klanjordanra öt felvonásban

Soha nem látott szellemes bravurok és trükkök a klnematográfiában.

Helyárak: Pályó 17 korona, I. hely 16 korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona. Előadások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-nt 13. sz.

Intanuban-telefon 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEEDŐS ÖYÖRÖV
személy. kézzel

VELEŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Hírlétszám árak:

Egyszer 300 K. Féléve 280 K. Negyed-
évre 140 K. Egy hétre 80 K. Egyes szám ára 3 K

A legnagyobb magyar.

Széchenyi István írta azt, amit a mai vezérek helyére iktatunk:

„Itt táton azon mélység, melynek fenekéből gözölgő ki a majd-majd elülyedő nemzeti létnek rothadt szága s mely mindaddig... tárva fog állani előttünk, míg azt az *önismert* s *javulásnak csak jobb* emberek által gyakorolt szelleme örökre be nem töltik s míg az örvény helyén nem áll fel egy nemzeti oszlop, mely *nemesült* nemzeti szokásokból s *igazi bölcsesség* köveiből nem lesz összerakva s *erény* és *honszeretet* által eggyé forrasztva.”

„Honunknak, a közérdeknek bajnoki pártolásához nem fellengő entuziazmus, lelkesedés, hanem bizonyos *zarándoki komoly magamegtayadás* szükséges.”

„Nálunk még mindig nagyon divát és nagybot mint akárhol, másban keresni és találni fel a hibát.”

„Nálunk minden, még a politika is jobbadán a szeretet és gyűlölet, szimpatia és antipatia legtulságosabb határai között mozog és az érvényesülést a szenvedélyek politikai gyümölcsöztesével akarják elérni.”

„Az olyan ember, aki *szeretettől és gyűlölettel egyaránt távol, undok irigységtől mentes* politikát képes folytatni, az ilyen — a *lelki független ember*.”

„De ilyen lelki független ember, összevévén minden rendbelit, kik valamely hathatós fordulást tehetnek létünkben, hány van? *Ki m r tiszta lelkiismereti bátorsággal az előítéletek seregével szembeszállni* s hazafait éppen ott támadni meg, ahol mint a nyavalyának gyökérhelye, a vágás legkínzóbb? ... S ha lennének ily hazafiak, kiknek szándéka oly tiszta, mint a kristály, *vajjon van-e elég lelki tehetség és élettudományuk?* S ha van tudományuk, *van-e még hihető élet is előttük?* ... *Van-e bennük erő a felbőszült rágalom, megsértett hiúság s önszeretet marcongasít férfiasan kiálni? Nincsenek-e anyagilag érdekelve s van-e vagyonai függetlenségük nemes jószándékaikat sikeresen előre is mozdítani?*”

„Nagyon elszomorodam e *lelki függetleneket* keresvén, mivel csak néhányat letem. S azon kevés — úgy gondolám — sosem fog diadalmasodni az itthoni *előítélettel bírókon*, az elpuhult született vezérekre s a zsidó markában lévő *számátlan külön színűken*.”

„*Zarnokaink, veszedelmeink: a népszavendélyekkel ügyesen kacérkodni tudó kortes vezérek.*”

„*A lelki függetlenek a magyar politika terén sokkal kevésbé juthatnak szerephez, mint más országokban. Oka ennek ismét a magyarság fajti tulajdonai.*”

„*Mi magyarok tengünk hosszú századok óta, mint egy magában irigykedő, agyarkodó, már-már pusztulásra fajult méh-raj.*”

„*Alig van közöttünk ember, aki a másik megálatatásán ne örülne.*”

„*Agyarkodunk egymás ellen, mint tehetetlen sajtérgek.*”

„*Csak úgy hosszabbítsd meg életemet, oh mennyei Atyám, úgy imádkozom mindennap, ha a közre nézve hasznos lehetek!*”

„... Ezeket írta majd egy évszázad előtt *Széchenyi*, akit legnagyobb ellenfele nevezett a *legnagyobb magyarnak*.”

„... Majdnem egy évszázad és ma is igazak megállapításai. De igaz a bajainkra irt receptje is: hagyjuk el a hibáinkat. És helyezkedjünk arra az alpra, amelyet ő *hirdetett modernül először: legyünk igazán keresztények, igazán magyarok és igazán szociálisan haladók!*”

Az egységspárt megalakítása befejezett tény.

A kereszténypártban Huszár és Ernat vezetik a mozgalmat. — Haller is támogatói fogja Huszárakat. — A kiszagdák szerint csak pártjuk keretén belül alakulhat meg az egységspárt.

Budapest, november 21. Beavatott politikai körökben azt jósolják, hogy a kormányzó egy-két napon belül befejezi a kihallgatásokat és Bethlent újból miniszterelnökké designálja. A kormányzó a mai nap folyamán Rubinek Gyula, Teleki Pál, Véber János és Kovács J. István véleményét hallgatta meg. Értesülésünk szerint Kovács J. Istvánról eltekintve, Rubinektől Heinrich Ferencig az összes politikuskok az egységes párt megalakítása mellett nyilatkoztak. Kovács J. István ezzel szemben kijelentette, hogy az egységes pártban nincsen semmi célja. Bethlen egy pár hónapsra szóló munkaprogramjának megvalósítását egységes párt nélkül is biztosítani tudja. A kormányzó az előtte megjelent politikuskok véleményét helyesléssel vette tudomásul és ez volt az oka annak, hogy pártkörökben ma este az egységes párt megalakítását befejezett ténynek tekintették. Az úgynevezett gubernamentális elemek a kiszagdapártban és a kereszténypártban is diadalmamorbán hirdették, hogy hiábavaló minden gáncsvetés, Bethlen győztesen fog kikerülni a válságból.

A kereszténypártban ma már egész világosan meg lehet állapítani, hogy a párt miniszterén kívül elsősorban Huszár és Ernat vezetik azt a mozgalmat, amely az egységes párt megalakítását tűzte ki célul. Haller megatartása még ma is bizonytalan, azonban különböző jelekből arra lehet következtetni, hogy Haller is Huszárakkal fog menni, annál is inkább, miután az ő támogatását a miniszterelnök kézzel egy miniszteri tárcával honorálta. Lingauerék ezzel szemben határozottan kitartanak előbbi álláspontjuk mellett és semmi esetre sem vesznek részt az egységes pártban.

Az egységes párt hívei igyekeztek a

kereszténypárt határozatlan része előtt megvilágítani a helyzetet a tekintetben, hogy minden ellenkező híresztelés ellenére el van szánva arra, hogy az ellenzék sikerét a nemzetgyűlésen meghívja az által, hogy feloszlatja a Házát és új választást rendel el akkor, ha az új kormányt támogató pártok nem tudják elszánni magukat arra a lépésre, amelyről Bethlen a konzolidáció megteremtését várja.

A nemzetgyűlés feloszlatásának a fenyegetése ma sem tévesztette el hatását és ez az oka annak, hogy a kereszténypártban ma a Vass-Huszár-Ernat-csoport javára torlódott el. Teljes bizonyossággal azonban még nem lehet a kereszténypárt lényeges állásfoglalására vonatkozólag következményt levonni. A kiszagdák, különösen Nagyatádi és hívei hallani sem akarnak arról, hogy a kiszagdapártot az egységes párt érdekében feloszlassák és még azok is, akik a pártban Bethlen exponenseinek tekintik őket, csak úgy tudják elképzelni az egységes pártot, ha ez a kiszagdapárt keretén belül történik meg.

Beszárták a bécsi tőzsdét.

Budapest, november 21. Az osztrák kormány elhatározta, hogy a tőzsdei látogatási díjat havonta száz aranykoronára emeli fel, ami körülbelül 100 000 K-nak felel meg. A bécsi tőzsdei kamara erre elrendelte, hogy a tőzsde további intézkedéséig zárva maradjon a határonnal. Szünetel tehát a clearing forgalom, a bankok és cégek kijelentették, hogy üzletkötésre nem vállalkoznak. A bécsi tőzsdei kamara azért volt kénytelen elrendelni a bezárást, mert a tőzsdei szövetkezetek kijelentették, hogy megakadályoznak minden forgalmat. Déli 12 óráig rendkívül zajos és lármás jelenetek folytak le a bécsi tőzsdén. A tőzsdei szövetkezetek sztrajkbizottsága vezeli a mozgalmat, mely még a magánforgalmat sem akarja eltűnni. Évégéből elhatározta, hogy ellenőrizi a kávéházakat is, nehogy üzleteket kősenek.

A soproni népszavazás.

Budapest, november 21. Ferrario tábornok, a soproni tábornokközi bizottság elnöke, aki ma-délől Budapestre érkezett, megjelent Castagnetto herceg, olasz kövvel, kívül halasz tanácskozt. Vele érkeztek Gorton és Hammerlin tábornokok is. Jövetelük célja az, hogy a magyar kormány informálják a soproni népszavazás végrehajtására vonatkozó határozatokról, egyuttal a népszavazás pontos időpontját megállapítsák.

Véres lázadás Bombayban.

Poris, november 21. Bombayból jelentik: A trónörökös klérétének elvonulása alkalmával sulyos zavargások történtek. A katonaságnak sikerült a felvonulástól távol tartania a tüntetőket, mire ezek a látványosságra sietső sokaságra támadtak. A rendőrség a trónörökös utjának mentén összpontosították, úgy hogy a többi városrészen csak gyöngyözések maradtak, amelyek tehetetlenek voltak a tüntetőkkel szemben. A bennszülettek több helyütt torlorkozt mögül harcoltak. A rendőrség sulyos vereségeket szenvedett. A város valóságos csataterületre hasonlított. A lázadók számát alig lehet felbecsülni. Eddig 200 embert tartóztattak le.

Nagyatádi felmondta a vámörli malmokkal kötött szerződést.

Ellenőrzés alá kerülnek a vidéki malmok.

Budapest, nov. 21. Nagyatádi Szabó István a vámörli malmokkal kötött u. n. kontingentálási szerződést a mai nappal felmondta és közölte a malmokkal a rendeletet, hogy a vidéki kereskedelmi és vámörli malmok összkontingentáról a f. év október hó végéig esedékesé vált 10.105 vagon gabonának mindössze 50%-a folyt be. A 3400 vámörli malom közül, melyekkel a miniszter szerződést kötött, ez év október végéig ezer malom egyetlen kgr. u. bonát sem szolgáltatott be közfogyasztás céljaira. Egyuttal elrendelte 3400 vidéki malomnak Állami ellenőrzés alá helyezését. Az ellenőrzés a felmondott levél kiküldésétől számított 48 órán belül az egész ország területén hatályba lép. Az ellenőrzésre vonatkozólag úgy intézkedik, hogy e malmok e célra készült malomlapolyívet és elszámlálási jegyzékek kötelesek kitölteni. A malomellenőrök ügyelnek arra, hogy a malmok ezt a kötelezettségüket teljesítsék. A miniszter egyelőre nem állítja vissza az őrési tanúsítvány rendszert.

Rubinek a helyzetről.

Budapest, november 21. Rubinek Gyula a kormányzónál történt kihallgatása után egy újságról előt a következőket nyilatkozta:

— A kormányzó urnak kifejtettem a Bethlen-féle programra vonatkozó nézetemet. A magam részéről Bethlen törekvéseit a legnagyobb rokonszenvvel kísérem és örömmel látom az egységes párt legnagyobb akadályát levő kérdésnek, a királykérdésnek a kiküszöbölését. Magyarország külpolitikai sulya a Habsburg-kérdés nyomásának megszüntüléig megmagyobodott. A kinevezés véleményemnek adtam és adok is kifejtését, hogy az egységes párt megvalósításának az ideje elérkezett és amennyiben Bethlen, akinek most nemcsak ithon, hanem a külföldön is nagy népszerűsége van, ezt a kérdést meg akarja oldani, faradtságát siker is koronázza. A helyzet kulcsa a miniszterelnök kezében van és így nem hinném, hogy személyi kérdésekben meg fog akadni a kibontakozás.
— Személyi kombinációkról beszélni egyelőre sem lehet. A parlament összehívása abszurdum, akkor, amikor nincs felhívás miniszterelnök.

A politikai helyzet.

Budapest, november 21. A kormányzó előtti audienciák ma sem értek véget. Ma voltak kihallgatáson: Rubinek Gyula, gróf Teleki Pál, Wéber János, Kovács J. István, Vasadi-Balogh György, Palacsi Dénes és Heinrich Ferenc. A kormányzó holnap is fogad politikusokat.

Annai bizonyos, hogy szerdára már nem alakulhat meg az új kormány. Illetékes helyen a nemzetgyűlés összehívását nem tekintik másnak, mint ellenzéki taktikának, melynek sem célja, sem eredménye nem lehet. A miniszterelnök jelenleg nincs Budapestben, vidéken tartózkodik, designálása e hét vége előtt nem várható.

A szerdai ülésen az új kormány még nem mutatkozik be és valószínű elnapolják a nemzetgyűlést esetleg kormányzó kérésre. Az összehívók részéről Rassay a külpolitikai kérdéseket, Szilágyi, Rupert és Kerekes az amnesztia rendelkezlet, Dróczy a sajtócenzúra és lappalépitési nehézségeket teszi szóvá. E beszédekben kívül esetleg Somogyi István dr., a mentelmi bizottság előadója előterjeszti a mentelmi bizottság határozatát a letartóztatásban levő képviselők ügyében.

Bokányi vallomása a Károlyi-perben.

Budapest, nov. 21. A Károlyi-féle hazafülségi perben ma folytatták Bokányi Dező kihallgatását. Baza Barna kérdésére kijelentette Bokányi, hogy Károlyi Mihály mindig ragaszkodott Magyarország területi integritásához. Károlyi azért nyilvánította Kun Bélát politikai fogolygún, mert Lenin szikratévirata előtt tette függvényé 20.000 magyar katonatiszt sorát, akiket Kun Béla és társairól tiszoknak nyilvánítottak. A tárgyalást december 12 én folytatják.

Uj köztársaság, amelyet a magyar hadifoglyok segítettek naggyá tenni.

Egy a szibériai fogságból minap hazatért tisztnek érdekes elbeszélését közöljük arról az országról, melyet a magyar hadifoglyok segítettek megalapítani és naggyá tenni.

Szibéria politikai viszonyai az utóbbi év folyamán teljesen tisztázódtak. Kelet-Szibéria, a Baiskál-tóval a Csendes Óceánig elszakadt Szovjetoroszországtól és Taitsa fővással új államot alkot, melynek önálló kormánya és külön alkotmányozó nemzetgyűlése van.

Az elszakadást azok készítettek elő, akik a moszkvai kormánynak, annak szélsőséges intézkedéseivel nem értettek egyet és „Szibéria a szibériaiaké” elv alapján ellen-szolgálték annak. Az alkotmányozó nemzetgyűlésen az egyes pártok a következő számarányban foglalnak helyet: 147 (sajátúsgosan mérsékelt) kommunista, 19 menszeviki, 30 szocialforradalmar, 78 pártunkivüli, azaz antibolszeviki demokrata és 13 alkotmányos demokrata.

Japán, amely az új köztársaságot egyelőre megzavallva tartja nagy mértékben rokon-

szenvez vele és segíti megerősödésében, hiszen közte a Szovjetoroszországtól között „ütköző állimot” lát benne. Gazdasági érdeke is ezt parancsolja Japánnak, mert a hatalmas területű és már berendezkedett új köztársaság jó felvevőképeségű piacnak bizonyult.

A második orosz forradalom kitörésétől kezdve e terület lakossága rendkívüli mértékben gyarapodott. Az erőszak elől menekülő polgárság és a táborokból szabaduló hadifoglyok szívesen telepedtek le ezen a természeti kincsektől dusan megáldott és politikai zavaroktól csendes vidéken.

A német, osztrák és török kormányok semmi áldozattól vissza nem riadó akciói következtében hadifoglyok lassanként hazakerültek, csupán a magyar foglyok maradtak vissza nagyobb számban. Minthogy hazájukról tökéletesen el voltak vágva, még a levélbeli érintkezés is lehetetlen volt, nem csinálhattak tehát egyebet, mint sorukba egyelőre betelődve, ott a mindennapi kenyér becsületese megkereséséhez fogtak.

A megnövekedett lakosságu területen majdnem teljesen ismeretlen volt az ipar fogalma. Az iparcikkszütséglet igen nagy volt, behozatalra pedig — a szállítási eszközök teljes hiánya miatt — még csak gondolni sem lehetett.

A magyar hadifoglyok — mérnökök, vasmunkások, szerelők, faiparosok, építőmunkások, cipészek és a többiek — hozzáfogtak a munkához. Minden iparágban nagy volt a nyersanyaghiány. Számos helyen — leginkább szövetkezési alapon — hatalmas gyárvallokatok építettek. Így például a krasznajarki tábor ipartelepén is, melynek forgalma 1919. novemberben 2 millió rubel volt. Könnyen elképzelhető, hogy mit jelentettek ezek a derék magyar hadifoglymunkások az új ország iparának.

Ebből az is látható, hogy mit fog jelenteni Szibéria, mint kivándorlási ország az egész Európa szellemi és testi munkásfeleslegének, ha az orosz belpolitika egykor újbold rendszer mederbe terelődik.

A távol keleti új köztársaság gazdasági életének megalapozásában — túlzás nélkül mondva — a magyar hadifoglyok vették ki az orszárlánst, amit egyébként mind az ottani hatóságok, mind a lakosság a legteljesebb mértékben elismer és méltányol. Becsületes munkálom olyan barátozat szerettek Magyarországnak, akik csak a jövőben mutathatják meg irántunk érzelt hálájukat.

— Keresztény Szociális Egyesület.

A polgári fiúiskola helyiségében megnyílik a „népfőiskolai tanfolyam”, melynek az a célja, hogy a magyar ipari és mezőgazdasági munkás-ságot a szellemi és gazdasági kultúrának minél magasabb fokára emelje. A tanfolyam tárgyai: irodalom, történelem, földrajz, számtan, mértan, polgári jogok és kötelességek, helytársas és fogalmzás, ipari és mezőgazdasági ismeretek, egészségügy, könyvtétel és ének. Felhívtnak a tagok, hogy a népfőiskolába minél tömegesebben iratkozzanak be Surányi Gyula igazgatónál, vagy Majtényi Károly titkárnál. Tandíjat nem kell fizetni. *Elnökség.*

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kékcillag áruház”
szuteren helyiségében, ahol a nyalim-ör-kért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, novonolák. **Telefonszám: 388.**

HIREK.

— **Házasság.** Dr. Fröhwald látván Istenyi körös f. hó 15-én házasságot kötött Dunay Mária Teréziával Képcsényben. Néznagyok voltak a menyasszony részéről herceg Bathányi-Strattmann László dr. Nagykassa kegyura, a vőlegény részéről Jacquemat Miksa m. kir. ezredes. Az esketést Horváth Lajos prépost végezte.

— **Havonként vizsgálják a kutakat.** A népjólléti miniszter rendelkezben utasította a törvényhatóságokat, hogy a források és kutak viznyálását, nyers és szűrt viz hőköket és az élővizek vizsgálatát legalább havonként egyszer vizsgáltsák meg. Bakteriológiai szempontból évenként legalább egy vizsgálat tartandó az összes kutaknál, forrásoknál, álló- és forrásvizknél.

— **Gyászrovat.** Egy érdemes munkás matrona fejezte be életét folyó hó 19-én éjjel. Özv. Kohn Józsefné, szül. Padernosz Mária urnő halt meg 33 éves korában hosszors betegedések után. Temetése vasárnap délután 4 órakor volt, a r. kath. vallás szerént, nagy közönség részvétele mellett, melyen a Délivásut alkalmazottai voltak teljes számban. A megboldogultban Kohn Lipót d. v. fűtőházi másodfőnök édesanyját gyászolja. — A régi jó világ egyik derűkedélyű polgárja halt meg vasárnap délután Tólos Ferenc volt vendéglős személyében. A megboldogult Kossuth-téri vendéglője rendes találkozó helye a csendes szórakozást kedvelő embereknek, akik éppen ezért szívesen is keresték meg az ő vendéglőjét, amely kitűnő borairól is híres volt. Néhány éve nyugalmra vonult és csendes házi tevékenységben töltötte napjait most bekövetkezett haláláig. Heven éves volt. Temetése ma délután 4 órakor lesz, a rom. kath. temető halottas házból. — Mély részvétet fog kelteni az a gyászújr, hogy Riesz Dezso, Riesz Lipót pénzügyőri főbiztos fia 17 éves korában meghalt A fiatalember, aki a Tuutsch Gusztáv cég alkalmazottja volt, rövid, de súlyos szenvedés után 17 éves korában dőlt ki az élet sorából. Temetése ma délután fél 5 órakor lesz a r. kath. temető halottas házból. A szerencsétlen szülők iránt, akik alig egy pár hete vőjüket, most pedig egyik gyermeküket temetik el, általános részvét nyilvánul meg.

— **Új gabona-kiőrlési arány.** Az eddigi rendelkezésektől eltérően a kormány által közfogyasztás céljaira szánt terményekből onnantól a malmok a következő őrlményeket állíthatják elő: A búzát átlag 78 százalékra kell kiőrlőni a ebből a buzamenyiség 37 százaléka erejéig durát és finom tésztaizist, 18 százaléka erejéig főzőlisztet, 33 százaléka erejéig kenyérlisztet, 8 százaléka erejéig takarmánylisztet kell előállítani.

(x) **Nyukosz hivatalos helyiség.** Sugár-ut 26. Hivatalos órák naponként délután 3—5 óráig. Ugyanitt a Nyukosz tagok által I. osztályú ülfűz rendelhető 1930 koronáért. Befutározást az Eszter gyso mellett győri erdőről mindenki saját rendelkezése szerint eszközölheti. Fuvárosok fennli szám alatt jelentéskethetnek.

— **Bácsi jelentés a vonatforgalom megindulásáról Ausztria és Magyar ország között.** Bécsből jelentik: Az őt nap óta szünetelő teher- és személyforgalom Magyarország és Ausztria között a közeli napokban újra megindul. A vonatok a régi menetrend szerint fognak közlekedni s a határátelészél is a régi rendelkezések lesznek irányadók. A megszállt területek a Déli vasut vonalán a vonatok Wienernustadtól Nagymaromig már forgalomba helyezettek.

— **A Keresztény Társaság Temetkezési Egylet** vasárnap délután 3 órakor temette az első halottját Magyar Ferenc iparost. Keresz Gyza tanár alelnök könyveket fászkasztó szép beszédrel búcsúztatta a halottat és a magyar, a keresztény összetartásra buzdította a jelenlévőket. Az egylet zászló alatt testületileg vonult fel és az imponásán megjelent közönség meglegedve győződt meg arról, hogy ez intézmény a feladatának meg fog felelni.

— **A Move Ifjúsági előadása az Urániában.** Megirtuk, hogy a Move főosztálya a kultúra és a nemzetnevelés szolgálatába állította az Uránia-mozgót is és sorozatos tudományos előadásokat kezdett. Az első előadás tegnap volt, amelyet a Move agitálók, Keresz Gyza kísér előadással. A mindvégig érdekes előadás tárgyát a virágok élete képezte, melynek élvezését fogozta a sok szép vetített kép és egy remek színes film. Az előadást a polgári iskola és a főgimnázium tanulói nézték végig.

— **Hadirokkantak estélye.** A mostani rendkívüli terhes megélhetési viszonyok az összes szegény emberek között legjobban sújti a hadirokkantakat, a hadiözvegyeket és árvaikat. Az a mérhetetlen nagy felbuzdulás, ami étekdükben a háború elején megindult, a legnagyobb részben szépen csillagó igéretté szaporodott össze, amit sem megenni, sem abból ruházkodni, sem pedig tüzelt helyett felhasználni nem lehet. Az él, ez a kegyetlen iskolamester, nem hajlandó azt a sok ígérést, mit a hadirokkantak egyesülete eddig szóban is, írásban is kapott, késpézn gyanánt elfogadni, még zürichi jegyzéssel sem és így a hadirokkantak, ha csak azt nem akarják, hogy ők maguk is, özvegyeik is, árvaik is, a nyomorban pusztuljanak el, kénytelenek egyesületeik és ennek révén özvegyeik és árvaik részére pénzt szerezni. Nemcsak a hidegek jöttek meg, de lézedik a szeretet szent ünnepe a karácsony is és a hadirokkantak már most gondoskodnak arról, hogy azok a szerencsétlen özvegyek és árvaik, kiknek vesztésigéit pótolni a legnagyobb pénzbeli áldozatok árán sem lehet, ezen a szent ünnepen ne érezék az elhagyatottság, ne érezék a nyomor szenvedéseit. A társadalom irtalmára és jószívűségére számíthatnak vállalkozásukban. Nem állnak ki benn kezükkel, műlábuikkal, gyonygyötőt idegeikkel a nyilvosságára, hogy könyöradományokat gyűjtsenek, nem mutogatják özvegyeik éhségől sípéd néciá, árvaik hidegtől piroslló lábait. Ők szerényen és illedelmesen egy esti előadás keretében akarják a jobb sorsban levő jó szívű emberekkel könyörületre és adakozásra bírni. Nem a nyomor szellesztetésével, hanem mint az élet hőselekk sorsüldővel, hanem mint az élet hőselekk sorsüldővel,

zöttjei, szívükben a fájdalommal és szenvedésekkel, arcukon a vídámágot erőltetve közlekednek az irtalmas szívűekhez, hogy őket mulattatva és szórakoztatva nyerjék meg ügyüknek. December 3-ra terveznek egy jótékonyuló előadást egyesületük feltegitésére végez. Sokkal, nagyon sokkal tartozunk hadirokkantainknak, azok özvegyeinek és árvaiknak. A háború után ígérte is nekik az állam a legmesszebbmenő támogatást. De sajnos, szerencsétlen országunk maga is oly helyzetbe került, hogy ezeket az ígéreiteit beváltani nem képes. A társadalom jobb módban levő tagjaira hárul a feladat, hogy az államnak a segítségére siessenek és a szegény rokkantak és hozzátartozóikat megmentsék a nyomortól, a végszükségtől. Sokkal frisebb az ő szenvedésük és áldozataik emléke, semhogy már most teljesen el lehetne azokat feledni. Karoljuk fel tehát a rokkantak ügyét.

— **Köztisztviselők figyelmébe.** Értésítjük t. tagjainkat, hogy novemberi kedvemenyica jegyeik lebélyegzését megkezdttük. Továbbá felhívunk mindenkit, akinek a kedvemenyica burgonyája már be van fizetve az hónap azaz kedden reggel 9 óra után a Szarvaszokkellada udvarában átvetheti. Ujjabb előfizetés csak akkor fogadunk el, ha a fennjelzett mennyiség már kiadttuk *Magy. Közt. Fogy. Szöv. Üzletvezetőség.*

(x) **Hulló csallagok** a címe annak a frappans drámának, melyet ma, kedden és holnap szerdán mutat be a Világ mozgó egy 3 felvonásos igen szellemes vigjáték kíséretében, melynek címe a „Picau'i kisasszony”. Mig az előbbi a Pathé gyár olasz felvétele és Mercedes Brignone kisasszony a párisi Comédie Française társasága a főszerepet, addig a másik a viljáték német felvétele s szíporkezik a szellemességtől. A feliratozat Karinty Frigyes írta át igazi magyar szilbusba s a darab minden egyes jelenete a humor és ötlet tekintetében.

— **Erdélyi szar a magyar anyoraszának.** A magyar szírelátás szempontjából nagy jelentősége van annak a hírek, amely az erdélyi sertésárvitvel megengedéséről szól. Az oláh kormány állítgató közel száz ezer sertés és negydegy millió kilogram szarsonna kivitelét engedélyezte az eddigi összes kivitel korlátozásokat megszüntette. Mivel a magyar kormány is elősegíteni igyekszik a szar behozatalát, így remélhető, hogy Erdély közel kétmillió sertésállományából nagyobb mennyiségű árú kerülhet a magyar piacra.

(x) **Krampusok** kapható választékban Fischel Pál utj. papírüzletében kaphatók

(x) **Baccarat** a címe annak a remek társadalmi drámának, melyet az Uránia-Mozgó ma bemutat. *Henry Bernstein* világhírű regényének filmjét a Star-filmgyár hozta forgalomba. A pompás, pazar kiállítású film egy világi tragédiáját vízi filmre, akizetl kártyázza mindenét és hitelezőit elől a halálba megy. Kedves, amit a kiválóan nagy mozi színésznő *Fanny Ward* alakít, mindent előkelőn ugyan megmentésére, a pénzt megszerzi, de már késő, Robert arra már halott. A film technikai szempégn kívül valóságos szenzációk *Fanny Ward* tolteljei és bámulatosan nagy szerű művésze, mely az örléte szerető asszony lelkenek minden árnyalatát mestersen vízi színre. — Itt jrl-ni be az Uránia-Mozgó igazgatószáka, hogy szerdán és csütörtökön Dosztojevskij világhírű regénye a „Megbűvölték” kerül bemutatásra. A film valóságos szenzáció, melyre már most felhívjuk a mozilátogató közönség figyelmét.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb
karácsonyi
ajándékok

Barta Miksa

elso rangu noi divathazaban szerezhetok be. Az előrehaladott időny miatt a még raktáron lévő pol és iszonyú kábítókat melyen leszállított árban. Megtekinthető minden vételközny szerűnkül. Fa-ut és Csongary-ut sorok

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Alkotmányos és Keresztény Pártok 13. sz.
 Interurbium 76.
 Megjelenik mindig kora reggel

FÜSZERKESZTŐ:
 Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
 szerkesztő, felelős

FELELŐS-FÜSZERKESZTŐ:
 BODROGKÖZY ZOLTÁN
 szerkesztő, felelős

Belföldi árak:
 Éves: 600 K. Féléves: 300 K. Negyed-
 éves: 140 K. Hét napra: 80 K. Kívül: 100 K.

A figyelmet eltorelni

az elsőrendű szükségletekről, az életbevágóan fontos kérdésekről, — ez régi taktikája a zavarosban halászó, az elégedetlenséget megnyergelni akaró politikának.

Amikor 1867-ben az alkotmányos élet kezdődött, az országnak, a társadalomnak minden rétege az 1848-i, az 1859-i és az 1866-i háborúk által okozott gazdasági bajok sulya alatt nyögött.

De nemcsak a háborúk idézték elő az általános lerongyolódást, hanem az akkoriban európai virágkorát élő liberális gazdasági elméletek, illetve az ezek alapján tobzóó gyakorlat is.

Az osztrák abszolutizmusnak kedves volt a liberalizmus gazdasági elveinek Magyarországon való meggyökeresedése; mert a liberalizmus elvei alapján a gazdasági megerősödés, a vagyonyújítás nem széles néprétegeknek jut osztályrészül, hanem a keveseknek, akik aztán a megnövekedett vagyoni sulyukkal ránehezdednek a széles társadalmi rétegekre és fogva tartják őket. A liberalizmus gazdasági kifejűlődéséhez és uralmához is arra volt szükség, ami az abszolutizmusnak kívánatos volt t. i., hogy minél kevesebb önálló kisekisztszencia legyen; ellenben minél többen legyenek függő viszonyban.

Ezt a célt 1867-ig abszolutisztikus eszközökkel iparkodtak elérni.

Mikor aztán az alkotmányos élet mellett az önkénynek kevesebb tere jutott, akkor a liberalizmus, hogy gazdaságilag továbbra is uralkodhassék, ahhoz a taktikához folyamodott, hogy a széles társadalmi rétegek figyelmét iparkodott elterelni a gazdasági kérdésekről.

Innen van az, hogy 1867 után a közvélemény nem foglalkozik már azokkal a gazdasági problémákkal, amelyeket Széchenyi, a „legnagyobb magyar” felvetett.

Gazdasági kérdések helyett a közjogi kérdések foglalták le nagy közönység figyelmét. — Evtizedek elmúltak anélkül, hogy a törvényhozás gazdaságpolitikai és szociális ügyekkel foglalkozott volna. Vagy ha foglalkozott, akkor a liberális szellemében hozta törvényeit. Gondoljunk csak az ipartörvényre, mely a kisiparnak máig is életgő problémája és gondoljunk a kereskedelmi törvényünkre, mely annyit nyitott ajtót hagyott a visszaélések számára.

Es a nagyközönység rá sem ért

feleszmélni, mert a liberális sajtó mindig más — közjogi vagy botrány — témával izgatta a közvéleményt s új és új vita anyagot dobott a pártok közé. És míg mi vitáztunk, a liberálisok eluralkodtak egész társadalmi és gazdasági életünkön.

A liberális taktika ma is ugyan az — Amikor a keresztény nemzeti egyesülés pártja és a keresztény-szocialisták mindinkább erőteljesen követelték a kormánytól reális gazdasági és szociál-politikát, akkor a liberálisokkal kacérokdoó nagyatádiek bebodták a közjogi királykérdést és pedig oly eszközökkel, hogy kiváltották reakcióul a szerencsétlen király-puccsot.

Most pedig, amikor a miniszterelnök minden erejét egy komolyan dolgozni tudó egység létrehozására fordítja és szívesen látja a keresztény pártok komoly gazdasági és szociális programját, akkor a liberálisok és

a kiszagdákna liberálisokdoó nagyatádi-szárnya ismét közjogi kérdéseket feszeget. Amikor egyik nap a keresztény nemzeti egyesülés pártja és a keresztény szocialisták elhatározzák, hogy hajlandók támogatni az oly egységes pártot, mely a keresztény pártok egész gazdasági és szociális programját megvalósítani akarja, akkor másnap már a liberális blokk így állapítja meg a saját programját: a „sajtószabadságért, a kivételes törvények megszüntetéséért és a közszabadságok helyreállításáért” akarnak küzdeni.

Ez is szép. De azt hisszük, előbb kenyér, ruha, lakás, fűtés, munkaalkalom, stb. kellene. Miért nem akarnak erről beszélni és tenni a liberálisok, akik az ország vagyonának háromnegyed része felett rendelkeznek és tudnának is segíteni, ha akarnának . . .

Bethlent ma dezignálja a kormányzó.

A kereszténypárt tegnap esti értekezlete. — Lingauerék ellenzékbe mennek. — Gaál Gaszton megengedi a nemzetgyűlés összehívásának megindokolását.

Budapest, november 22. A válság úgy látszik fordulóponthoz érkezett. Az eddigi jelek után itélve ma véget érnek a kormányzói kihallgatások és Bethlent holnap dezignálják. A dezignálás megtörténte után a miniszterelnök rögtön megkezdi a pártokkal és pártvezérekkel a kormányalakításról és az egységes párt megalakításáról egyidejűleg a tárgyalásokat.

Ami a nemzetgyűlés holnapi ülést illeti, beavatott helyen az a vélemény, hogy aktív kormány hiányában a nemzetgyűlés holnap nem fog érdemleges munkát folytatni. Valószínű, hogy az ülés úgy zajlik le, hogy az elnök az ülés megnyitása után megteszi előterjesztését. Bejelent, hogy a mentelmi bizottság előadója kíván szólni, mire a mentelmi bizottság előadója betervezi a bizottság határozatát. Utána Bethlen jeleneti fogja, hogy kormányzói kézirat érkezett, mely az ülésezt elnapolja. A politikusok közül mégis többen vitájták, hogy az ellenzéknek alkalma lesz felszólalni.

Budapest, november 22. A kereszténypártban ma este konferencia volt, amelyen a párt a holnapi ülést tartandó magatartását beszélték meg. A napirendre vonatkozóan a párt azt az álláspontot foglalja el, hogy amíg a kormányválság elintőzése nincs, addig a Ház tanácskozás szűntetljen.

A kereszténypárt jobboldali frakciója, amelynek Lingauer és Pallavicini állanak az

élén, lehetetlennek tartja a megegyezést Bethlennel és nem hajlandó részt venni az egységes pártban. Amennyiben Bethlennek mégis sikerülne megalakítani az egységes pártot, úgy Lingauerék feltétlenül ellenzékbe mennek és a legélesebb harcot fogják megindítani az egész kormányzati rendszer ellen. E pillanatban még nem lehet megállapítani, hogy Lingauerékkal hány főre fog szaporodni a kereszténypárt ellenzéki csoportja. Azonban Lingauerék 10—15 képviselőre számítanak.

Politikai körökben különböző hírek terjedtek el arról, hogy a holnapi ülésen alkalma lesz az ellenzéknek megindokolni a nemzetgyűlés összehívását és hozzá szólhatnak a nemzetgyűlés újbóli elnapolásához.

Gaál Gaszton erre vonatkozólag a következőket mondta:

— Én a magam részéről megengedem az ellenzéknek egy tagjának, hogy a nemzetgyűlés összehívását megindokolja. Amennyiben a holnapi ülésen sor kerül a Ház elnapolására, úgy e tárgyban megengedem a vitát.

Miután Gaál Gaszton holnap megengedi az ellenzéknek a nemzetgyűlés összehívásának megindokolását és az újbóli elnapolás ügyében is megengedi az ellenzék tagjának a felzólalást, a holnapi ülés izgalmasnak ígérkezik. A nemzetgyűlés összehívását Reassy fogja megindokolni. Beszédében foglalkozni fog kül- és belpolitikai kérdésekkel.

A mentelmi bizottság ülése.

Rubinek javaslatát fogadták el. — Somogyi javaslatát leszavatták. — Somogyi lemondott az előadói tisztről

Budapest, november 22. A mentelmi bizottság mai ülé-ét fél 11 órakor nyitotta meg *Kutkafalvy* Miklós. A délelőtti a bizottság a még hátralévő iratok ismertetésével foglalkozott. A rendkívül terjedelmes jegyzőkönyv felolvasása körül *Gratz* Gustáv és *Ostenburg* leltett nagyobb feltűnést. *Gratz* vallomása egyenesen szenzációképpen hatott.

Délben szünetet adott az elnök. Utána *Somogyi* István előadó terjesztette elő javaslatát, amelyben kéri, hogy a bizottság mind a négy esetben mondja ki a mentelmi jog megsértését, méltányolva azonban a kormány indokait. A kormányt letartóztatásukról nem kell a bíróság felelőssé tenni. Tekintettel arra, hogy a négy érdekelt képviselő bírói határozat nélkül még mindig letartóztatásban van, javasolja a bizottság, hogy a nemzetgyűlés utalítsa a kormányt, intézkedjék azonnali szabadlábrahelyezésük érdekében. A négy képviselő jóhiszeműségét bizonyítottak vezetik a minihogy az érdekelt képviselők maguk is ügyöknék a rendes bíróság elé vitelet kéri, javasolja a bizottság azt is, hogy az ügyet a statáriális bíróság mellőzésével rendes bíróság elé utalja. Mondja ki továbbá a nemzetgyűlés, hogy amennyiben a rendes bíróság a képviselők személyes szabadságának korlátozását vélné szükségesnek, tartozik a végből a nemzetgyűlést újabb megválasztani.

Rubinek István nem ért egyet az előadói javaslatával. A maga részéről azt javasolja, hogy mondja ki a nemzetgyűlés, hogy *Rakovszky*, *Andrássy*, *Bniczyk*, *Sjary* képviselők mentelmi jogát. A jelen ügygel kapcsolatban függessze f. l. *Rubinek* hosszabbban megindokolta ellenjavaslatát és a büntetőtörvénykönyv alapján fejtegette azt, hogy súlyos büneestéről van szó, amely első volt kétszerte és így lézadás, ellenséggel való szövetség és tettenérés esete forog fenn. — *Dömötör* helyesli *Rubinek* javaslatát. *Rupert* hosszú felszólalásában jogi szempontból boncolja az ügyet és *Somogyi* javaslatát elégetlennek tartja. Véleménye szerint annak ellenére, hogy a letartóztatott képviselők maguk kériék, nem lehet őket kiadni még rendes bíróságnak sem. Telten érdeklő az ő esetükben még szó sem lehet. Ez nem más, mint tipikus politikai üldözés. Súlyos sérelem esett a négy képviselő mentelmi jogán és az ügygel kapcsolatban, a törvénytelenségek egész sorát követték el. Használó értelemben szólottak fel *Haller*, *Legera* és *Hornyszky*.

Pallavicini politikai székletést lát az ügyben. Arra az álláspontra helyezkedik, hogy jogállamban a letartóztatás csak bírói végzés alapján fogatosítható.

Előzők szavazására bocsátja a két javaslatot, melyek közül a bizottság 9 szavazattal 8 ellenében *Rubinek* Istvánét fogadta el. *Somogyi* javaslatát mellett szavaztak: *Mikó* György, *Hornyszky*, *Rupert*, *Haller*, *Sa-*

mogyi, *Pallavicini*, *Taszler* és *Legera*. A javaslat ellen: *Rupert*, *Dömötör*, *Rencés*, *Gübor*, *Csukás* *Endre*, *Hadházi* *Zsigmond*, *sokorúpai* *Szabó*, *Erekly*, *Sallay* *József* és *Kolozsy* *Endre*. Különös feltűnést keltett, hogy *Erekly* és *Sallay* is a javaslat ellen szavaztak.

A szavazás után *Somogyi* bejelentette, hogy lemond az előadói tisztről és a javaslatot, mint kisebbségi véleményt fogja a nemzetgyűlés elé terjesztetni. Ezenkívül javasolni fogja, hogy a házszabályok értelmében, minthogy képviselők letartóztatásáról van szó, a nemzetgyűlés tűzze azonnal napirendre.

Somogyi lemondása következtében az előadói tisztelet *Rubinek* vette át. A bizottság javaslatát ő fogja a nemzetgyűlés elé terjesztetni.

A miniszterelnök Budapesten van

Budapest, november 22. A M. T. I. jeleir: Több oldalról szóva tették ezt a körülményt, hogy a miniszterelnök a vasárnapot a fővárosi távol töltötte. Megállapítható, hogy a miniszterelnök, aki létező óta először vett magának egy szabad vasárnapot, a kibontakozás közeli politikai tevékenységet nem is fejt ki, mert arra egy lemondott kormányelnök hivatva nincsen. A deignálendő miniszterelnök csak akkor láthat hozzá a tárgyaláshoz, ha a kormányzó részéről a deignálás már megtörtént.

Egyébként *Bethlen* miniszterelnök már Budapesten van és ma délelőtt tanácsot szepeltel fivérének, *Bethlen* *Pal* grófnak esküvőjén.

Magyar haderő a népszavazás tartamára.

Budapest, nov. 22. A soproni szövetségközi tábornoki bizottság tagjai tegnap délután *Bánffy* külügyminiszterrel hosszabb tanácskozást folytatott a soproni népszavazás tárgyában. A tábornoki bizottság tagjai kijelentették, hogy a velencei egyezmény végrehajtását most már minden erejükkel siettetni fogják és a népszavazást tovább halasztani nem engedik. Ausztriának be kell végre látni, hogy a szerződés ratifikálását nem huzhatja-halaszthatja tovább. Hogy mennyire hiábavaló Ausztria erőlködése, az legjobban kitűnik a nagykövői tanács f. hó 5 én hozott határozatából, melyben elutasítja az osztrák kormányt, ama kérését, hogy a népszavazási zónából a magyar csapatokat, melyek a rend és nyugalom fenntartását biztosítják, az antant távolítsa el és helyükbe nemzetközi csapatokat küldjön.

A Tisza-per ítéletét már írásba foglalták.

Budapest, nov. 22. A Tisza bűnper fő-targyalási elnöke dr. *Gudó* István befejezte a mintegy 5000 oldalra terjedő jegyzőkönyv áttanulmányozását és az ítéleteket most már kézbesítették a védőknek. A felelősekről indokait a mai napról számított 8 nap alatt kell beadni. A felelősekről iratok a kir. ítélőtábla elé fognak kerülni.

A mentelmi bizottság ülése.

Budapest, november 22. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága ma délelőtti *Kutkafalvy* elnökelete alatt ülést tartott. A bizottság ülésén *Somogyi* előadó folytatta az iratok ismertetését. Ismertette *Gratz*, majd *Ostenburg* vallomását, utána a többi iratokat. Minthogy az ügyészségtől a mai napon is érkeztek újabb iratok, az iratok és vallomások ismertetése igénybe vette az egész délelőtti. Két óra után az elnök szünetet rendelt el.

A külügyi bizottság a királypucsa aktáit kéri.

Budapest, nov. 22. *Móser* *Ernö*, a külügyi bizottság előadója holnap beterjeszti a bizottság jelentését a legutóbbi üléséről. A jelentés elmondja, hogy a bizottság elfogadta *Szmrecsányi* *Györgynek* azon indítványát, hogy kéri a nemzetgyűlést, utalítsa a kormányt, hogy az október 21-ével kezdődőleg váltott diplomáciai jegyzéket és okiratokat terjessze a bizottság elé.

A dorogi választás.

Budapest, november 22. A dorogi választókerületben tegnap ért véget a választási küzdelem *Mehely* *Kálmán* a liberális blokk és *Ludwig* *Ernö* a kereszténypart jelöltje között. A küzdelemből *Mehely* *Kálmán* került ki győztesen 210 szótöbbséggel.

Belfasti csendélet.

London, november 22. Belfastban vasárnap és hétfőn véres utcai zavargások voltak. A zendülés pöncsök kocsiakkal és gépjegyerekekkel támadtak. Az utcai harcnak sok halottja van.

A német jóvátétel.

Páris, nov. 22. A Temps minden más újsághírel szemben biztos forrásból tudja, hogy a jóvátételi bizottság semmiféle haladékot nem adott a német kormányt és teljes összegben követeli a január és február 15 én esedékes törlesztéseket. E fizetések teljesítése előtt a jóvátételi bizottság nem is hajlandó tárgyalni a német birodalmi kormánnyal a fizetés módozatairól. Január 15-én 5000 millió aranymárka, melyből 100 millió áruszállítással federve van, február 15-én 275 millió aranymárka lesz esedékes.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 22. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zártul) —58, osztrák korona: —18, az osztrák bélyegzett bankjegye pedig —12 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 22.
Váltópapok: Napoléon 3050 Punt 3750, Léva —
Dollár 918 Francia frank 8750, Lengyel marka 28,
Márk 303, Lira 3775, Osztrák 147, Rubel 54, Lel 0871,
Szokol 075, Sváici frank 17300 Németdóler 1120, Frank-
linár —, Holland forint —, Régi kintés 147,
Értékpapok: Magyar Hitel 2180, Osztrák Hitel 1500,
Hazai 872, Jelkötő 230, Lendvától 780, Zserkedőket
Bank 7600, Magyar-Olasz 310, Beosztani 2125, Dracsko
—, Alutalanszén 12850 Szekszárdi 4450, Salgótarjáni
8775, Irtványi 7100, Rima 3400, Schick 1260 Guttman
4800, Nemes 2290, Danica 3255, Klotild 4150, Magyar
Cukor 17050, Adria 9000, Atlantika 3000, Kintárs 3250,
Bonyhák-Agyár 1180, Lipták 545, Phibus 800, Vasmezei
Villamos —, Cselemlalom 2800, Konkordia 2475, Déli
Vasút 1500

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fűrst József
szuterén, helyiségeben, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.
„Kékcillang áruházz”
Telefonszám: 388.

A téli divat.

A kosztüm alkonya. — Vége a bokor-ugró'szoknyának. — A divatcipő alacsonyarkú. — A kalap nagyszélű. — Torony magas árak.

— Saját tudósítónktól. —

Régen, valamikor nagyon régen, hölgyek valóságos divatválsóban voltak már ilyenkor, november elején. A téli divat újdonságai érdekelték őket, bujták a kirokatokat, a ruhaműhelyeket, rendeltek párisi, bécsi divatlapokat... és csináltatták a legújabb divatu gyönyörűségei szép ruhákat és kalapokat.

Ma? Szintén megvan az érdeklődés a divatos dolgok iránt. Akár milyen csapás érne még bennünket, a női nem gyengesége folytán a divat sohasem menne ki a divatból. Legfeljebb ma, némelyik kivételénél, szászor is meggondolják hölgyeink, hogy csináltassanak-e valamit azokból a káprázatos dolgokból, amiket a párisi és bécsi divatműhelyek röpitének világgá így tél idején.

Ilyenformán csupán olvasás céljából írunk a téli divatról valamit Éva leányainak, mert biztosra vesszük, hogy minden kívánságuk mellett egyetlen akadályva van a divatos öltözködésnek: a leromlott valuta.

Es ez annál nagyobb csapás, mert az idén mindenütt a kabát van előtérbe, ami teljesen leszorította a szereplés szinpadáról a kosztümöket. A női furlang, a női mesterkedés teljes csodójt jelenti ez, mivel kosztümből kabátot alakítani már lehetetlenség. A kabátoknak bő az ujjuk s bőven van rajtuk prém. Az alapszín barna, de mindenesetre sötét. Az estélyi ruha fekete, rövid ujjakkal.

Ugyazintén vége a kurté, bokorugró szoknyának is. Ennek is megvan persze a maga magyarzata. Korántsem erkölcsi szempontok, de "egyedül az, hogy megdrágult a kelme, tehát Divat Ofelsége nem lenne eléggé zsarnok, ha nagyobb áldozatot nem kívánna hódolótól. Már az estélyi ruhák teljesen hosszuk és rövid idő múlva ilyenek lesznek az utcaiak is.

A cipők alacsonyarkúak és kényelmesek, persze azért, mert drága a bőr! Ha olcsó lenne, bizonyára azok cipőt ajánlanának a divatlapok. A nagyszélű kalap ismét divatba jő.

Ami pedig a divateitkek árait illeti, az egyenesen háboruzongató. A valamire való fogadó ruha 7000, egy pongyola 4000, utcai ruha 8000, látogató ruha 11.000, estélyi ruha 14.000, kosztüm 12.000, köpeny 20.000, szilskin bunda 70.000 K-ba kerül. A téli divat ugyszólván csak két anyagra szorítkozik: Crepe de Chinere és szövetre. A prém is két féle: szilskin és berezt. Egész bő ga garnitúrát az idén nem hordanak. A karmantyú pedig kimegy a divatból. Nutria és szilskin-bőre ára 3—6000 korona, alszaki róka pedig 18—20.000 korona.

*Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!*

HIREK

— **Újbóli felelemlik a postai tarifákat.** Rövid ideje van annak, hogy a postai tarifákat jelentékenyen fölemelték. A napokban a postaiszolgátság új postatarifáris díjakat állapított meg. Az erre vonatkozó ügyirat, — mint értesülünk — már elkészült és most felsőbb jóváhagyásra vár. A postatarifáris fölemelés kapcsolatosan van az üzemi pótlékok fölemelésével. Az üzemi pótlékok fölemelésével előállott kiadási többlet fedezetét adnék a felemelt frankódíjak. Ezersint a postatarifák 50 százalékkal, a táviradidíjak 100 százalékkal, a távbeszélődíjak pedig 150 százalékkal emelkednének.

— **Ezerkétszáz tanút hallgattak ki a királypuccs ügyében.** A mentelmi bizottság ma délen érdemben tárgyalja a legutóbbi puccskísérelt alkalmával letartóztatott politikusok ügyét. Ugyanebben az ügyben egy a budapesti ügyészség, mint a katonai ügyészség széles körben folytatja a vizsgálatot az októberi puccs többi résztvevője ellen is. Dr. Czövek Sándor rendőrfőtáncos Dénesafán, Szombathelyen, Győrött, Tatán és Torbágyon a helyszínen folytatta a nyomozást és eddig ezerkétszáz egyént hallgatott ki. Az eljárást az 1920. évi I. törvényekik alapján lázadás címen folytatják a tettesek ellen.

— **Harc egy kamaráért — egy kamara ellen.** Pécs felszabadulása óta Kaposvározt az érdeklődés központjában szüntelenül a kereskedelmi- és iparkamara áll. A kereskedelmi kormány ugyanis fel akarja azt oszlatni, illetve bele akarja olvasztani a pécsi kamarába. A kormányának ez az elhatározása Kaposvár érdekelt köreiből nagy elkeseredést keltett és mindent elkövetnek, hogy a kamara továbbra is Kaposvározt maradjon. A kereskeknek és feliratoknak azonban nem volt még idősig foganatja, mert a kereskedelmi miniszter megmaradt eredeti elhatározásánál. Ezért most a kaposváriak tiltakozó feliratokat küldtek a kormányhoz, amelyben arra kéri, hogy álljon el a kamara áthelyezésének tervetől. Tiltakozó feliratot küldött mindenekelőtt Somogyvármegye, amely kijelenti, hogy a vármegye kereskedő és iparos közönsége a békében és háborúban egyaránt teljesen dologtalannak, szakszempontból pedig használhatatlannak bizonyult pécsi kamarához egy fillérrel sem hajlandó hozzájárulni, sőt ennek a kamarának az imperiumát sem ismeri el. Ellenben ragaszkodik a kaposvári kamara feltétlen fenntartásához és annak működését egy pillanatra sem hajlandó megszüntetni. Kamarai illetékével — jelenti ki a törvényhatóság — csakis a kaposvári kamara fenntartásához hajlandó hozzájárulni, mert hatalmi szóval a kaposvári önálló kamarát ma már nem lehet megszüntetni, vagy más kamarához visszacsozokolni. Tiltakozó táviratot küldött a kereskedelmi miniszternek a kaposvári iparteleület is, amely leszögezi azon álláspontját, hogy erőszakkal szemben is ragaszkodik a kaposvári kamara fenntartásához. A kapos-

vári kereskedők tiltakozása sem kevésbé határozott hangú. „A mi érdekünk képviselése — jelenti ki a kaposvári kereskedők közönsége — nem lehet sem részvét sem jutalom záloga és a mi pénzünkön fenntartott intézményhez nekünk van elősorban jogunk”.

— **Előadás a Turanizmusáról.** A Turanizmus kérdésének legavatottabb ismerője dr. Pröhle Vilmos egyetemi tanár 26-án szombaton este az Urániban, névös műsoros est keretében előadást fog tartani. A kérdés egyre erősebben foglalkoztatja a turáni népek kulturéletét s már erős szellemi kapcsolat hálója kezd szövődni a legtávolabb kelet turáni népeitől a japánoktól Turán nyugafő állóig — a magyarokig, — s ebbe a szerleml kapcsolatba lassan kezdik bevonni az ősv Turán ma még öntudatlanságban élő és erőti, kelet népeit. A rendkívül nagy horderejű előadásra felhívjuk Kanizsa egyetem tanármesterének figyelmét. — Hisszük, hogy Pröhle előadásában lelünk a nagy reménytelenségű a jövő óriási lehetőségei felé fogunk emelkedni. A népek sorását a történelem erői mozgatják, a történelem pedig felette állanak a szenvedélyek politikája szülte eseményeknek, békéknek, hátróknak. Magyarok, fel a fővel, — a jövő a Turánél! Az estély kísérő műsorát Nagykanizsán új és a szereplés terén a legértékesebbek között álló elők adják. Magán zongora számmal szerepel Tiesdale Ilona urhölgy a zeneiskola kiváló tanárnője, énekkel Ágh Gyuláné urhölgy, a hangverseny dobogóknak sok zajos sikert ért ismerőse, két kedves költeményét szavalja nagyidai Kendeffy Ödön a 32. gy. e. volt őrnagy, a főredikolónak Erdélyből menekült tanára.

— **Gyászszóvat.** A vendégfő ipar nagyszámban megjelent képviselőinek jelenlétében történt meg Tólos Ferenc temetése a r. kath. temető halottas házából tegnap délután 4 órakor. A beszentelés Pálkinás Rogér h. plebános végezte teljes segédlettel, a gyászénekeket pedig Rátz N. János főkántor énekelte. A szertartás után a díszes ércokporád a családi sírbólthoz vitték, hol is a végső áldás után elhelyezték. — Ugyancsak a r. kath. temető halottas házából temették el délután fél 5 órakor a korán elhalt Rissz Dezstóti, a Teutsch Gusztáv drogéria alkalmazottját. A beszentelésen, melyet Heidinger Jenő f. r. atya végeztet, nagyszámban vettek részt a mélyen gyjított család ismerősei és barátai, akik szintén részvételt osztottak igaz bánatukban és fájdalommal közlegésükben. A végső áldás után a virágokkal elborított koporsót elhantolták.

— **A németek nem kapnak moratoriumot.** Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt párisi jelentése szerint Dubois, a jóvátételi bizottság elnöke, tegnap a közértségség elnökének és a miniszterelnök helyettesének jelentést tett berlini utja eredményéről. Szerinte a bizottság tagjai teljesen egyöntetű fölfogáson vannak, meg a berlini tartózkodásának idején az hallatszott, hogy a francia delegátus véleménye erősen eltér többi társától. Dubois szerint legfeljebb

NAGY KARACSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Bartá Miksa

elsőrangú női divatházában szerezhető be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női és lakonyha kabátok májleg lezárított árba. Megtekinthető minden vétélőkészlet szálból. Fő-ut. az Honnagyer-ut. dűrh.

A kérdésekre néve lehetnek apró eltérések arra nézve nem, hogy Németország a január 15-iki és február 15-iki részleteket a londoni ultimátumban megállapított szövegben kell megfizetnie.

— **Lehár exrása kolduruhába menekült Prágába.** A királypucsból kilyódlag menekülni kényszerült Lehár ezredes az első hírek azt közölték, hogy Comáromnál a járdörök tűzével találva, megölt. Mint utjabban értesülünk, Lehár és díjtársa a sortűz elől a Dunába vetették magukat, az aleacsony vizat keresztül gázolák és sértetlenül értek tőföldre. Nyolc napig a szó teljes értelmében élen-szomjan és izgalom menekültek anélkül, hogy egyetlen szalaka fedél alá jutottak volna. Nyitrazásomokrétán megálltak egy szatócsnál. Három nappal később csak földre érkeztek. Innen kezdve egész Prágát koldurahuában öltözötték meg az utat. Azután Zittounon el vonatoznak menekültek Prágából Bajorország felé, zonnán már értesítést is küldött bécsi cenzor szerző testvérének meneküléséről. Lehár a király páncérsáka menekült, mint azt bányához írt levelében mondta.

— **A százezerkoronás.** A milliós bankó, Mark Twain humoriszje kezd a megvalósulás stádiumába lépni. Ausztria legközelebb már százezerkoronás bankót nyomtat. Szovjet-Oroszország pedig ötázezerkoronás. Az ötázezerkoronás rubel bankótól pedig már csak egy lépés az ut — a milliós rubelésig. Nőnek-nőnek egyre a számok a bankjegyeken, abban a mértékben, amint népszerűségük nő, ami ez esetben azt jelenti, hogy — egyre kevésbé lesznek ritkák, egyre több pénzteraca rekeszeiben lapulnak már meg. Valamikor, még nem is olyan régen, alig hét-nyolc év előtt, az ezerkoronás bankó volt az, melyre a legnagyobb tisztelettel néztünk. Igaz, hogy az az ezerkoronás kétszáz dollárt ért — akkor. Aztán, de már a háborúban, a tizezerkoronás emelkedett a legmagasabb tisztelet polcára és a hazai bankgyártás termékei közül még mindig őt illeti meg az elsőség. Am, hogy még mindig élvezheti e tiszteletet — az már más kérdés, mi Ausztriát követjük mindenben és így el lehetünk készülv, hogy nem is olyan nagysokára minélünk is komoly valóság lesz — a százezerkoronás bankó. Igaz ugyan, hogy e sorok írójának — és vele együtt még sok ázezer hasonszórű élhetetlen páriának — ténztárcájába sohasem kerül majd százezer koronagy, mint ahogyan tizezerkoronás sem stott, de hát nem ez a fő. Nem azért csatlak Ausztriában sem ezt az új bankgyártást. Hanem azért, hogy a szegény nyomosoknak és milliárdosoknak az legyen sok dolguk és ne fájadjanak vele ann soká, amikor — millióikat, vagy liárdjaikat megszámálják. Ha valakinek k egy rongyos milliárdosokja van és akarja számolni ezerkoronásokban, éppen a millió bankót kell végignyálaszania az ujjai között. Hát ettől a nagy munkától akarja megkímélni őket gondos kormányuk. Mert hiába, ebbe bele kell nyugodnunk: a koronányok csak a gazdagokkal tördőnek és az új százezerkoronás bankókat is csak azok számérsá nyomatják, akiknek — van százezer koronájuk. Vagy, akik — el fogják sziasztani:

— **Házasság.** Topolits Erzsébet és Forray Valér főszolgabiro házasságát kötötték nov. 10-én Sásdon.

— **Eljegyzés.** Kisfaludi Aladár eljegyzése öv: Krausz Vilmoséval. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Házasság.** Laakner József vendég-168 Szepcsenek és nő 19-én házasságot kötött öv: Magyar Istvánné szül. Andri Katalinnal.

A szabad lyceumban vasárnap este tartotta Kováts Antal kegyesrendi tanár, az Irodalmi Kör tiszteletbeli elnöke, a magyar regény fejlődéséről hatodik a egyuttal befejező előadását. Szépen sikerült képet festett a legnagyobb magyar íróról — **Dugonics** Andrástól kezdve egészen **Miszáth** Kálmánig. Lebilincselő előadásban méltatta **Dugonics** *Étel kőjének* korára gyakorolt nagy hatását és **Dugonics** szerepét az 1770-es években meginduló újjászülés előkészítésében. **Dugonics József** Miklós volt az első nagy állomás a magyar regény történetében. Ő volt a magyar történelmi regény megalapítója, aki némes erkölcsi felfogásával, rokonszenves regényalkjával, a magyar mult regényes emlékeinek felelevenítésével egycsapásra meghódította a magyar olvasóköröznöngéit, még pedig nemcsak a közposztályt, hanem egyuttal a főrangukat is, akik közé ő maga is tartozott. **Eötvös** József honosította meg nálunk az u. n. irányregényt. Ennek a demokratikus eszmékkel teit magyar főurnak az volt az elve, hogy a költészet kedves játékká súlyed alá, ha elszokad a kor nagy eszméitől. A hazájának való használás, a közviszonyok megváltozása volt életének a főcélja s ez a törekvés szabta meg regényecinek irányát is. **A Falu jegyzőjé**-ben lesújtó kritikát gyakorolt a vérmegeyéről. Azóta a felpanaszolt viszonyok megváltoztak, de a vérmegeye még mindig reformra szorul. Ma is elkegne egy **Eötvös** József, aki feltárja a társadalom vérző sebeit. A készülő közigazgatási reform van hivatalra arra, hogy általa **Eötvös** eszméi beteljesedjenek. **Kemény** Zsigmondban bemutatva **Kovács** tanár a magyar regényírás, a magyar korrajz és jellemrajz legnagyobb klasszikusát. **Jókai**ban a könnyed nemesmondás, a szárnyaló fantázia és a csodálatos elhitédképesség művészt, **Mikszáth**ban pedig a játéki humor, a vidám ölet és zamatos anekdoták utóelhetlen mesterét. **Kováts** tanár egész előadás-sorozatát mély nemzeti érzés hatotta át. A művészi előadás mellett ez a nemzeti érzés volt leginkább az, ami a hallgatóságot meghódította. Öröndetes jelenység, hogy a mai példétlanul rossz gazdasági és társadalmi viszonyok közepette is állandóan telt ház előtt lehet Kanizsán előadásokat tartani a magyar irodalom köréből. Ebben különben igen nagy része van **Kováts** tanár rokonszenves egyéniségének is. — A vasárnap előadással befejeződött a hat előadásból álló sorozat. Csütörtökön új előadó következik sorra dr. **Szabó** István személyében. aki a **bakteriának világszóló** tart előadást.

(x) **Találattott** egy használt szemüveg. Igazolott tulajdonosa lapunk kiadóhivatalában átvetheti.

szertés-burgonya

— míg a kőszel tart — kisebb-nagyobb mennyiségben kapható —

Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvétel-társaságnál
Csomogyán ut 6.

Szergőyeim: **Tranadánubla.** Telefon: 88.

(x) **Orvos** hr. Dr. **Kabdebó** Antal rendelését F6-ut 34 szám alatt megkezdte. Szakorvosi rendelés bór- és nemibántalmakban hétköznapokon délelőtt 9—12-ig.

— **Általános vasutasztrájk** Olaszországban. Zürichből jelentik: Római jelentés szerint Olaszországot Általános vasutasztrájk fenyegeti, mivel a kormány a vasutasok fizetésemelésére vonatkozó követeléseit teljesíthetetlennek jelentette ki. A kormány reméli, hogy a katolikus faszistákkal és az ugynevezett „Gazdasági Szindikátus” tagjaiival, mérésértl kerettekben bár, de fenn tudja tartani a forgalmat.

(x) **Röntgenorvos** hr. Dr. **Berg** Géza szakorvos **Sugár-ut 7. sz. alatti házában**, nagy klinikai készülékek (Koch és Szerze, drezdai gyártmány) Röntgen-laboratórium rendezett be, amely minden **Röntgen** orvostechnikai **átvilágításra**, idő-, gyors-pilant **felvételre**, felületi- és intenzív hosszantartó legmélyebb sugározó **gyógykezelésre** a legkötünűbb eredményekkel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 180000 volt feszültségig — 150 volt v. áramból — és 30 amper intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exacte védős- és biztosítókészülékekkel ellátva. Röntgenugrákkal **átvilágítja** — orvosi vizsgálatnál — igen finom tisztasággal **diagnosztizálhatók** és felvétel: leneczen, filmen, kápen (Röntgenográfia) precízitással rögzíthetők: a koponyajár- és nyaki képletek, a mellűri és hasűri szervek, a huygyvárrendszor, a központi és környéki idegapparat, a csontok, szalagok, izületek, a gerincoszlop koros elváltozásai, megbetegedései, vérszéli, gyuladással, alkópleti, j- és rossz indulatú daganatai, mindennemű törésék, berepedések, ficamok. Csodálatos hűségű figyelhetők meg a belső organumok normális és rendellenes mozgásai és az egész tengeréleti (nyelés, gyomor, bél) működés chemiamusa ép és koros állapotban. A Röntgen orvostechnika megasszínovánuja, emelkedő tudományosa műszerei a **gyógykezelés és gyógyítás területén** ma már kíméletlenül áthalalnak: a legkülönbözőbb bórmegebetegedések (p. n. hóhjas arcbór, fekélyek, viszketeg kiütések stb.) a chronicus gyuladások (pl. thrombus, köszvény, tüdőbajok, mell-, hasnyalirakok) a jó- és rosszindulatú daganatok (mimi a golyva, emlő-, gyomor-daganatok, méhrák stc.), a belső vérzések (pid. gyomor-, bélvérzés stb.) gyógykezelésének és gyógyításának azúri mezején, az életet veszélyeztető súlyos meváltozések indokolta **kastrációjáig**. **Oroszi rendelés** és **gyógykezelés: d. e. 5—12-ig, délután 2—4-ig.**

(x) **Dráma és vígjáték** est a Világ-mozgóban. Tegnap igen szép közönség előtt mutatta be a Világ-mozgo Afons Doudet világhírű regényének a „Hullo csillagok”-nak filmváltozatát Mercedes Brignone kisasszony a hirtelen Francia művésznő felépítébe, egy bajos, öltöiesen szellemes vígjáték a **Pacsuli kisasszony** című színdarabban. E műsor még csak ma, szerdán lesz látható. Holnap és péntek-n pedig a **Cizmas kaland** c. kerül bemutatásra.

(x) **Krampasok** szép választékú Fischer Földp Fiai papíráruházban kaphatók.

(x) **Dosztojevszki**, egy orosz író remekműve a „**Megbáélték**” kerűl bemutatásra az Uránia-Mozgóban. Ez az orosz műjében lejtásúdo darab egy nagy misztikum, egyúttal fokozódó izgalom, megszállott férfiak küzdelme egy cselező nőért, hogy egymást hamvasztasson, hogy együtt pusztuljanak mindannyian. **Dosztojevszki** nagy, hatalmas szellem, az orosz lélek misztikuma, ködös elbomlásai, ezotikus rajongásai villanak ki a filmből. A szellem nagy önánágot remekművét a Star-filmgyar vitte filmre. A szerepik a magyar színművészei előkelő reprezentánsai. Katalini **Bajor** Gizzi, Murint **Géza**, László alakítja Szerpelnek Abonyi **Béla**, Medveczky **Maria**, Sugar **Károly**, Latabár **Árpád** és mások. A filmet 16 éven felülék nézhetik meg. Jegyek egész nap válthatók az Uránia pénztáránál.

„Hisszek egy Istenben,
Hisszek egy hazában,
Hisszek egy isteni örök igazságban.
Hisszek Magyarország feltámadásában
Amen.”

Régi valuták.

Az ember ahogy végig megy az utcán, a kirakatoknál valóságos numimatikai gyűjteményeket lát külföldi papírpénzekből, dollárokból, márkákból, szokolokból stb. A valuták megismerteti velünk a különféle külföldi pénzügyeket s míg azelőtt bizony kevés ember tudta, milyen is a román lei, vagy német márka, ma az utcagyere is ismeri őket, éppen úgy, mint a napi árfolyam-értéket.

A régebbi időkben is mindig volt egy-egy pénzfaj, akkor még aranyból vagy ezüsből, melyet az emberek manipulációkra felhasználáltak, csakhogy természetesen nem ilyen aránytalan méretű bábé arányban hullámzásal, — mint ma. Régebben az ilyen felcsoport, kedvelt és gyakran értékén is túlbeszült pénz tényleg forgalomban is volt s a tényleges forgalmi közkedveltsége, kopósága, emellett az értékét, nem a napi politika, mely ma már csakugyan börtényezik, de nem kifejező a pénz háta mögött álló gazdasági erőket és fedezet nagyságának.

A nagy görög birodalom tömördek pénz-fajjformán és egész világon forgalomban volt, mégis a macedóniai Nagy Sándor aranyai, az u. n. staterok és H. Fülöp ezüst tetradrachmái különösen kedveltek s a pénz forgalomban útrékedés tárgyai voltak. Ellenjedségüket és közkedveltségüket mi sem bizonyítja jobban, minthogy a görög birodalom határain túl élő barbár törzsek is utánozzák e pénzeket. — A római császárság idejében, úgy az arany, az arany, mint az ezüst pénz, a dénár is elterjedt volt az egész világon s a római császárság császárak változtatották pénzügyi politikájuk s a nagy birodalom gazdasági állapota szerint a pénz értékét, hanem a külforgalomban is mindig változott és hullámzott. A kelet római császárság, a bizánci kényurak arany solidusai és kisebb pénzei is, mint a triens stb. nemcsak a maguk idejében voltak kopósak, hanem a népvándorlás barbár népeinek (hunok, gótok, germánok, avarok, slávok) is forgalomban voltak, átkykasztva le mint ékszernek s tényleg mint értékmérő s erre vagy pénzforgalomban, ha ugyan az utóbbiról e népeknek beszélnünk.

A középkorban a frank birodalom dénárjai, a germánok egyoldalú braktérai, s velencei dogék metapanjai, a zchínói, ducaljai, a firenzei florenusok, az olasz testonok, majd egy egész új pénzfaj, a nagyobb méretű ezüst tallér, amelyet Tirolban verettek először, voltak nemzetközi forgalom tárgyai és az idők haladásával ezeknek értéke pontosabban kialakult, árhullámzások ismertebb és mind több adatot, sőt összehasonlító táblázatokat ismerünk, melyek világosságot vetnek arra, hogy éseink idejében is hogy változott ugyanazon pénznek az értéke, ami mögött természetesen abban az időben is nagy politikai és gazdasági okokat kell keresni.

Nálunk Magyarországon szintén volt egy pár pénznem, melyet a külforgalomban különösen kerestek. Mindjárt Szent István és követei utódjainak jó ezüst dénárjairól tudjuk, hogy azok még messze északi államokban is forgalomban voltak, később azonban, különösen a XII. században nagy pénzromlás következett be. 1147-ben a kereszties háborúk idejében Odo de Diojlo panaszokodik, hogy míg a Jeruzsálem felé való utjakban Magyarországon könnyű volt a vásár és pénzváltás, Görögországban rézpénzrel bántják őket, s a beváltásnál is nagyon nyereskedtek rajtuk. A harmadik kereszties háborúban azonban ez a mód megváltozott egy egy akkori kereszties vitéz szerint a magyarok mindenben kedvükre jártak, úgy, hogy nem lehetett ellenük panasz, csak az ezüstenek, a dénároknak felváltásában károsítottak meg őket súlyosan, két kőni dénárért csak 5 magyart, két frizahért csak 4-et, 1 rézpenzbürgiért csak 1-et adtak, melynig ér többet, mint egy vronai." Ebből a rövid feljegyzésből is látni, hogy mennyire pénznem forgott régebben is közösen s mennyire egy volt mindgyüknek már akkor is a nagy külön-külön értéke. Hiszen tudjuk, hogy a penzváltók tekintélye számmal voltak már

a legrégebbi időkben is, ami világosan mutatja, hogy szükség volt rájuk. Érdekes szokás volt az évenkénti pénzbevéltés is, i. i. törvényeink szerinti minden évben új pénzt bocsátottak ki, a régiét bevonták, de úgy, hogy kopósra és sérülése bizonyos összegzet leszámtolták s a kieserlést végző királyi kiküldöttek s az evet a kamara haszná (Lucrum camerae), ami tekintélyes jövedelmet tett ki.

Nálunk 1200—1240 ig az u. n. friesachi (salburgyi ésekek, karinthiai hercegek és más délnémet hercegek dénárjai), utóbb 1246-tól 1338-ig bécsi dénárók voltak a szokottal nagyobb számban forgalomban és az éremleletek nagy része szávszámra szolgáltatja az efele pénzeket, ami azt bizonyítja, hogy a régi kor embere is igyekezett a pénzét jó valutába fektetni, mert akkor tényleg a friesachi és bécsi dénárók jobbak és nagyobb értékűek voltak a magyar pénzénél.

A magyar arany és dénár Hunyadi Mátyás és részben utódai által is elfogadott és jó pénz volt Európában, különösen az aranyak, u. n. aranyforintok, annyira, hogy az első orosz aranyat is m. gvar mintára verték, sőt Hollandia, Belgium és Felső-Olaszország nemely fejedelemségei szintén magyar mintára verték aranyaitak.

A XVI. és XVII. században felülénk sok lengyel és német pénz forgott nálunk, különösen Felsőmagyarországon volt elterjedve jó lengyel ezüst garasokkal kifejtett horkekedelem révén is.

Valóságos szaktudásnak kellett lenni, aki a sokféle pénznem árcképté számba tudta venni, régi jegyzékekben és levelekben majdnem minden egyes esetben két-háromféle értékjelöléssel is megjelöli ugyanazt a pénzügyet. Utjabban volt konvenciók, rénes, kupa, bomlot, vonás forint, sijn krajcar, hosszú pénz, stb. stb., végre mérhetetlen sorban mind más-más értékkel.

Ez a pár adat is bizonyítja, — hogy smidta pénz van, az óvatos és elővigyázó ember mindig igyekezett vagyonát jó pénzbe fektetni s az élelmes és kalnár szellemű pedig kihasználta a helyzetet s a különböző pénznemek közötti árhullámzásokat a saját zsebe javára fordította.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen jó gyermekünk elhalálozása és temetése alkalmával mélyszégyes fájdalomunkban osztokodni szivesek voltak, fogadják hálás köszönetünket

Negykanizsa, 1921. november 23.

Riesz Lipót és jeje

Apró hirdetések.

Hirdetéseik elvételére 8 óráig vételekkel feljuttatni kell

Házaladás. Gelsen a Vasuti-utcában lévő Freund féle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kőzből cladó. Bővebbet Balázs Zeigmondnál Gelsen.

5000 koronát fizetek annak, ki egy szobát és egy konyhát átenged rövid időre. A szoba burorozott, a konyha közös is lehet. Bővebbet a kiadóban.

Házaladás. A vétel esetén 2 utcai szoba, egy előszoba, egy konyha, előkamra, faház, házm darab átlára istálló, kocsiháza, nagy kert azonnal elfoglalható. Bővebbet a kiadóban.

Zencéértöt keresek, ki 2—3 gyermeknek hetenkint hegedűórát adna. Cim a kiadóban.

Eladó ház. Geray-utca 17. szám alatti ház 40.000 koronáért eladó. Azonnal beköltözhető. Bővebbet Magyar-utca 132. sz. 2615

Eladó két jó vaskályha és egy kutfej Sugár ut 20. szám alatt. 2615

Ülőkadát keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Uránia mozgóképszínház

Előadások hétköznap 6 és fél 9 óraor kezdődnek.

Csak felnőtteknek 1 Magyar film!

Szerdán és csütörtökön november 23-án, 24-én

Megbűvöltek

Dosztojevszki világhírű regénye 6 felv.-ban.

A kiváló film, melynek főszerepét Bajor Gizi, Nemzari Színház művésznője játssza, a Star-filmgyár remeke.

Hirdetéseik hétköznap 8 és fél 9 óraor, vasár- és ünnepnap 1, fél 6, 7 és 8 óraor.

Helysírak: Pálffy 17, Szulcs 16, Kőröcz 14, fennszóltott tanácsok 12, tanácsok 10, köröcz 8 korona.

Közvetítésre 20 szentek kedveskedésben értesítettek.

Nagy karácsonyi vásár

olcsó árakkal már megkezdődött

Kisfaludi és Krausz

divatnagyrúházában az „Arany kakas”-hoz

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

INGYEN

nem, de legolcsóbban
karácsonyi
 és ujévi
 szükségletét
Singer József és Társa
 Erzsébet-teri áruházban
 szerezheti be.

Értesítjük a nagyrészt közönséget,
 hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt levő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kilépésével megszűnt és ezentúl **Király-utca 31. sz.** alatt **Tomasits és Kovács** név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét a minőségű portland cementárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kútgyűrűket, kút-kávékat, itató és sertésvíz-utakat, hidakat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementszindelyeket. Elvállalunk e színekben a vágó mindennemű cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornázást stb. Készítünk esztós és tartós kivitelben sir- és emlékereszteket. Kérjük a nagyrészt közönség szíves támogatását

Tomasits és Kovács
 cementáru iparosok.

Aki házat, szőlőt,

kis- és nagybirtokot eladni vagy venni akar, az forduljon bizalommal a 20 év óta fennálló, törvényszékiileg bejegyzett és az **Országos Földbirtokrendező Bizottság** által engedélyezett

Aczél Ignác

penzügyi és ingatlanforgalmi irodájához Nagykanizsán, Főnt 3., ahol most is több nagykanizsai ház és a vidéken több kis és nagybirtok van eladásra előjegyezve.

Makulatur

újságpapír kapható
 lapunk kiadóhivatalában.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár
 Zsebnaptár
 Tárcsnaptár
 Reklámnaptárak
 Kis naptártípusok
 Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai
 könyvkereskedésben, Nagykanizsán

A Dunántúli Élelmiszer-és Áruforgalmi Részvénytársaság (Csengery-ut 6. sz.)

a megnyilvánult közönségnek megfelelően

vaj, sajt, dió, hah, mák, tojás

stb. élelmiszereknek kicsiben való elárúását a mindenkor legolcsóbb árak mellett megkezdték.

Uj tétel elsőrendű **burgonya** érkezett.
 válogatott érkezési

Telefon 59. szám.

Sürgönycim: **Transdanubia**

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár

Miltényi cipő

készén raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia
 cipő-üzemében Fő-utca, a városa palotájában.

Borbevásárlási

megbízásokat vállal,

bor és terményáru szállít, ugyanint húsa, rósa, zab, arpa, tengeri, bab, búkköny, zabos-búkköny, burgonyát, diót, mákot usz kicserélt, mint wagonételeket a legolcsóbb napi áron.

Bruncsics Ferenc Hahót.

16987/1921.

Csonka Magyarország nem ország
 Egész Magyarország menyország!

Hirdetmény.

A városi tanács kedvező idő esetén minden hét **kedd és csütörtökjén 9 órai kezdettel** a Felső erdő Vajda nevű végében nyilvános árverést tart. Eladásra kerül döntött fa, bot és gömbfa, valamint haszon, faragó és műfa.

Nagykanizsán, 1921. évi november hó 10-én.

Polgármester.

Eladó egy jókar- ban lévő rögkőzet

könnyen leszerelhető üvegezett fedélle!
 Nagykanizsa, Hunyady-utca 39. sz. alatt.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálláda épületében
 Telefon 74.

A színház-kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kittnő zenel

Kedden és szerdán a Pathé-gyár olasz felvételi remeke, a

Hulló csillagok

A fons Daudet híres regénye filmen 4 felv.

Ezenkívül

Pacsuli kisasszony vígjáték 3 felvonásban

Jön!

Csütörtökön és pénteken **A csizma kandor**

Jön!

Helyárak: Páhely 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. II. Előadások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fel 4, 5, 7 és 9 órakor. **Fontos kezdés!**

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut. 13. sz.
 Interurbán-telefon 78.
 Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
szászegri, királyi

FELELŐSZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árak:
 Egész évre 300 K. Félévre 280 K. Nyeged-
 évre 140 K. Egy bors 80 K. Egyenlő számú 3 K

A Ház elvetette Apponyi indítványát.

Rassay, Bethlen és Apponyi szóharca. — Szilágyi Lajos a jogrendről. — Négy szónok a mai ülésen. — Érdekes interpellációk.

Budapest, november 23. Tíz óraker nyitotta meg Gaál Gazton a nemzetgyűlés ülését. Jelenti, hogy harmincnál több képviselő kérte a Ház összehívását.

Szmracsányi: A Benkő-affér miatt megköveti a Házat.

Elnök: Rassaynak adja meg a szót.

Rassay Károly: Azért hívtuk össze a Házat, mert az ügyek vitele, ahogy eddig ment, tovább nem mehet. A kormány politikai és jogi felelősséggel tartozik. A jogi felelősség akkor is terheli, ha már megszűnt miniszterelnök lenni. Politikai felelősséggel is tartozik a kormány. A nemzetgyűlés összehívásával módot akartunk nyújtani a kormánynak, hogy tisztázza magát. *Tudni akarjuk, hogy hol és mikor mondott le a kormány.* Nagybecsülmél a kormányzói kihallgatásokat, de helyesebb, ha a nemzetgyűlés precízizozza álláspontját. A kormány félhivatalosának jelentése szerint a kormány csak felszámolta lemondását, a miniszterelnöknek a lemondásához fűződött kijelentései tehát nem helytállóak. Képviselői kötelességünk tudatában azt mondjuk, hogy ennek a játéknak már véget kell vetni.

— A nyugatmagyarországi kérdésben a miniszterelnök nem tájékoztatta. A kormány nemzetközi megállapodás formájában intézte el a királykérdést, így pedig az elintézés érvénytelen. Nem lehet szuverén ténynek minősíteni azt, amit a kormány a külállomásoknak bevallott elzárta megállapításai alapján szavaztat meg. Így a kormány idegen államok akaratának kifejezője, ez a nemzeti szuverenitás feladás. (Helyeslés).

— Lehettelen politikát csinál a kormány. Legutóbb egy pár mágnás ifju kedvéért megszervezte a lengyel követésget és a lengyelek pár napra megye a kisantanthoz csatlakoztak. Ezzel belekötöttünk Németországba.

— Állítom, hogy toborzás folyik. Ezzel átmaszólták a különítmények címét. Ki azta ehhez a jogot?

Weiss Konrád: A kamarilla!

Friedrich: Ők toboroznak és engeg csaknak le. (Derűltség).

Rassay: Azért hívtuk össze a nemzetgyűlést, hogy önmaga döntson afelett, akarja-e ezt a kormányzati rendszert támogatni vagy sem. Én elhiszem, hogy itt jogrend van, én elhiszem azt is, hogy az Athenaeum rombolóit elfogták, de ezzel most nem kívánok foglalkozni, hanem az, amnezstia rendelettel. — Ezután az amnezstia rendelet 3. §-át élesen bírálja.

— Mígden a nyáron a miniszterelnök

urnál jártunk, kijelentette, hogy itt semmi bűn nem marad megtorlatlanul. És ime.

Drózdly: Bűnpártolás!

Rassay: Akik a királypuccsban résztvettek, fanatikus, de becsületes emberek voltak és jó hazafiak.

Vázsonyi: Különb multtal, mint önlök! (Nagy zaj. Elnök az ülést felfüggeszti).

Rassay: A pénzügyi politikával foglalkozik, majd indítványozza, hogy a legközelebbi ülés napirendjén a kül- és belpolitikai helyzet szerepeljen és ezt holnap tartsa a Ház.

Bethlen miniszterelnök: Személyes megtámadtatás címén kér szót, mert a lemondott miniszterelnök politikai nyilatkozatot egyébként nem tehet. A kormány lemondott, mert erre megérett a helyzet. A kormány ténykedéséről vállal minden felelősséget. Nem áll, hogy a kormány abszolutizátiúkusnak kormányoz. A királypuccs aktáiról könyv jelenik meg, akkor módja lesz a Háznak ezzel foglalkozni. A toborzással a kormány a trianoni békeszerződésnek tesz eleget. Az amnezstia rendelet kiadása sürgőssé vált a velencei egyezmény folytán. Javasolja, hogy a Ház üléseit napolja el.

Elnök: Rassay és Bethlen napirendi indítványt tettek. Négyen szólhatnak fel. Kettlen mellette, kettlen ellene.

Hadházy: Zsigmond: Nem fogadja el Rassay indítványát és a miniszterelnök álláspontját helyesli.

Apponyi Albert: Mikor aláírtam az összehívó ívet, alkalmat akartam adni a kormánynak, hogy a lemondás indokait a Házban mondja el. Volt állásfoglalásomnak meg egy indoka volt, mert a sajtó guszabakötése miatt a nemzetgyűlés az, ahová egy kis friss levegő bejöhet. Nem tartom kívánatosnak ennél fogva a nemzetgyűlés szünetelését.

— Független levő mentelmi ügyek képezik a második indokot. Egyenesen alkotmányjogi botránynak mondható (Taps.) az, hogy a nemzetgyűlés több tagja a mentelmi jog sérelmével vagy anélkül, de most is bőrtömbben van. Én ugyanezt mondanám akkor is, ha politikai ellenfeleimről volna szó. Ha a nemzetgyűlés nem buzdokkolik tagjainak sértetlenségét felett, önmaga tekintélyét ássa meg. Módot akarok adni arra, hogy a mentelmi bizottság előadója jelentését holnap terjessze elő. Javasolom, hogy a Ház holnap tartson ülést és azon a mentelmi bizottság jelentése szerepeljen.

Henz Károly: Elisméri azokat az alkotmányjogi szempontokat, melyeket Apponyi kifejtett. Ő is óva int atól, hogy a mentelmi

ügyekből politikai kérdést csináljanak. De nem osztja Apponyi érvelését. A konkrét esetben a nemzet létérdekeinek veszélyeztetése tisztázta a történeteket és a nemzet létérdeke még a mentelmi jognál is több. — A miniszterelnök javaslatát fogadja el.

Szilágyi Lajos: Tegye lehetővé a kormány azt, hogy megállapítható legyen, hogy valóban úgy van-e, hogy a mentelmi jognál súlyosabb érdekek követelték-e a kormány intézkedéseit. Azután a jogrendről beszél, majd azt fejtegeti, hogy sajtó és gondolat-szabadság nincs, terror van, a képviselők megfigyelés alatt állanak. Telefon beszélgetéseket kihaltatnak, hamis feljelentést gyártanak, mint Friedrich ellen. Apponyi indítványát fogadja el.

Rassay: Visszavonja indítványát.

Elnök felteszi a kérdést. A többség Apponyi indítványát elveti.

Felkiáltások: Éljen az egységes párt!

Vértes P. Vilmos a Szmracsányi-Benkő affért teszi szóvá.

Szmracsányi válaszol.

Mózer Ernő betérjeszti a külügyi bizottság jelentését.

Elnök szünetet rendel. Szünet után rátérnek az interpellációkra.

Rassay: A Magyar Ugar egy kéthetenként megjelenő politikai lap kolportázs-jogának megmardása miatt intéz kérdést az összkormányhoz.

Drózdly: A cenzura tulkapasait teszi szóvá, különösen az ellenzéki sajtóval szemben.

Friedrich látván: A cseh miniszterelnök beszédjét teszi szóvá és kijelenti, hogy Benes azt mondta, hogy sem a cseh kormány, sem a kisantant nem intézett a magyar kormányhoz semmiféle ultimátumot. Kérdi, akkor ki intézett. Hivatalosan arról értesültünk, hogy az ultimátum egész zuhataga jött erre az országra. Ki mond igazat? Kezd Benesnek jobban hinni, mint a mi külügyminiszterünknek.

Kerekes Mihály: A földbirtokreform és a házhegy ügyében interpellál.
 Ulás vége fél 3 óraker.

A politikai helyzet.

Budapest, november 23. A kisgazdapárt Mayer elnöklésével bizalmas értekezletet tartott. *Nagyatádi* ismertette a helyzetet. Kijelentette, hogy vele az egységes párt megalkotásáról még senki sem tárgyalt. Feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy a párt programját és jellegét az új alakulás ne sérthesse. Nem egyezik bele abba, hogy a pártot elcsúszassék. Annak nincsen akadály, hogy más pártállású képviselők a kisgazdapártba belépessenek. *Kovács J.* látván kivethetlenné tartja az egységes párt megalakítását és helyette pártársövetség megalakítását javasolja.

Rubinek az egységes párt érdekében beszélt. Többek felszólalása után Nagyatádi arra kéri a képviselőket, maradjanak minél nagyobb számban a fővárosban, mert esetleg szükségessé válhat az egységes pártihoz való csatlakozás kérdésében a pártterkezetek összehívása. Javasolja, hogy egy 15 tagú bizottság megválasztását, amely abban az esetben, ha a párt tagjai nem lennének kellő számmal a fővárosban, ebben a kérdésben határozatot hozhasson. A bizottság megválasztása után az értekezlet fél 10 órakor véget ér.

A keresztény pártban egész határozottsággal meg lehet állapítani, ha a párt nem is bomlik, de három jól elkülönített frakcióra tagozódik, amelyek élén Huszár, Haller és Lingauer állnak. A Huszár-fele csoport, mint az a nemzetgyűlés mai szavazása alkalmával élesen felismerhető volt, minden körülmények közt hajlandó a miniszterelnök zászlóját követni. Ez a támogatás hír szerint összefüggésben van az új kabinet személyi kérdésével, amelynek rájuk nézve kedvező megoldásra állítolag Huszárék ígéretet is kaptak. A Haller-csoport több-kevesebb habozó álláspontra helyezkedik és Lingauer és elbarátrai határozottan a miniszterelnök ellen foglalnak állást.

Bethlen gróf ma egyébként fenn járt a keresztény pártban, ahol rajta kívül jelen voltak Hegyeszhalmi, Vass, Bernolák. A párt tagjai közül igen számosan voltak fenn, köztük Turi, Huszár, Haller, Somogyi, akik a miniszterelnökkel megbeszélésre vonultak vissza. A megbeszélésen a párt tagjai az aktuális kérdésekre igyekeztek Bethlentől felvilágosítást nyerni. Bethlen Andrásyék ügyére vonatkozólag kijelentette, hogy méltányolja a párt álláspontját és azt a kellemtelen helyzetet, amelybe a négy letartóztatott képviselő van. Benne meg is volna a hajlandóság arra, hogy változtatáson rajta, azonban részben a küllálomok még mindig érezhető nyomása, részben a néphatalmat következtében ez idő szerinti nem lehetséges. Úgy is azt mondják, hogy a mai kormányzat a 'grófnak kedvez. — Kijelentette Bethlen azt is, hogy designálása után nyomban érintkezésbe lép a pártok vezetőivel. A tárgyalások befejeztével haldéktalanul megalkítja kabinetjét és néhány napra rá gondoskodni fog a nemzetgyűlés egybehívásáról.

A konferencia után Bethlen kijelentette, hogy designálása még nem történt meg. Ha megtörtént volna — mondotta — sokkal formásabban jöttünk volna össze ma este.

Forrongás a német iparvárosokban.

Berlin, november 23. Chicago News tudósítja jelenti lapjának: Az ipari gépontokból Hamburgból, Lipséből, a Ruhr-terület több városából olyan jelentések érkeznek, amelyek határozott analógiát mutatnak fel a berlini eseményekkel: hétéfn, kedden a tömeg az élelmiszertölkra és raktárakra vetette magát és ugyanúgy kifosztott. Ezek a vidéki esetek mindig újabb keletűek és korántsem oly komolyak, mint azok, amelyek a fővárosban történtek és még mindig történnek, de jellemző, hogy a hatóságok máris intézkedtek aziránt, hogy ez a mozgalom

valahogy általánossá ne váljék — igaz, hogy az intézkedések főleg közbiztonsági jellegűek és nem szociálisak.

Berlinben a tömeg főleg az üzleti városrészes üzeleire vetette rá magát, az élelmiszertölköket, cipő- és ruhaüzleteket teljesen kifosztotta, ami annál is könnyebben ment, minthogy a rendőrség csak akkor avatkozott a dologba, amikor a városrészes közvetlen közelében lévő üzletek ellen intézkedést támadt. Akkor végre zárt tömegben érkezett a rendőrség, közrefogta a fosztogatókat és szemmelintátlag azon volt, hogy az egész gyűlekezetet lefogja. Ennek természetesen vég közelharc volt az eredménye, a fosztogatók életr-halálra küzdöttek, de csak ököllal, ami annak volt köszönhető, hogy a rendőrség sem használta tüzfegyvert. Ugyenilyen jelenetek játszódtak le a város egyéb pontjain is, még pedig a külvárosokban csakugy, min az ököllal Westendben. A rendőrség enyhé és kiméletes eljárása egybéként, beavatott forrásból származó értesülések szerint, adott esetben nem fog megszünni.

Németország meg akarja szabaddítani a franciákat az új háború veszedelmének gondolatától.

Páris, november 23. Washingtonból táviratozók: Themann Odön, Németország Newyorki meghatalmazottja hírlapirakó előtt úgy nyilatkozott, hogy Németország kész a nemzetközi törvényeknek olyan kezeséget adni, amelyek alkalmasak arra, hogy megszabadítsák Franciaországot az új háború veszedelmének gondolatától.

Újra megindulnak a tárgyalások Magyarországgal és Csehszlovákiával

Prága, november 23. Újváki kereskedelmi miniszter, aki jelenleg Pozsonyban tartózkodik, úgy nyilatkozott, hogy a félbeszakadt tárgyalások Magyarországgal most ismét meg fognak indulni. A magyar meghatalmazottak már Prágába érkeztek.

TÓZSDE.

Budapest, november 23.

Váltópapír: Napjaink 3200, Pont 3745, Léva — Dóla 917, Francia frank 600, Lengyel marka 24 1/2, Mátka 365, Lira 3600, Osztrák 14 1/2, Rubel 57, Lól 040, Szokol 955, Svájci frank 17600, Koronadóllár 1145, Frankdólar — Holland forint —, Bécsi kifizetés 1478
Értékek: Magyar Hitel 2205, Osztrák Hitel 1280, Hazai 070, Jelzálog 250, Lérszámítól 745, Kereskedelmi Bank 7800, Magyar-Olasz 320, Beosztalt 7800, Dicsőse — Államok szála 12950, Szávayák 4545, Salgótarjáni 6965, Ürkányi 7800, Kima 3580, Schlick 1300, Guttmann 4400, Nasici 22250, Danica —, Klóidli 4225, Magyar Cukor 19000, Adria 8875, Atlanika 3500, Kinyóvár 2900, Bosnyák-Agrár 1130, Lipták 570, Püchub 310, Vas megyei Villamos —, Gtellemszalm 2800, Koncordia 2375, Déli Vasút 1420

— Szigorítják az érettségi vizsgákat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki az érettségi vizsgák színvonalának emelése érdekében. A magyar nyelvben a helyesírás alaposabb eljárást és a magyartalanságok kiküszöbölését tűzi célul. A latinban a szókincs és a nyelvtani ismeretek kibővítését tartja szükségesnek. Irodalomtörténetben a legújabb kor is ismerik kell a növekedékeknek. Ezenkívül a legnagyobb magyar költők tüzetesebb megismertése céljából, előírja bizonyos köllemények könyvnelkül való tudását. Így Petőfinék legalább 20—25 versét, Aranyank 5—6 balladáját, Toldinak egy énekét és ezenkívül minden nagy költőinkől kell néhány verset tudnia az érettségi vizsgák ifjunak. A történelem tanításban is napjainkig kell haladni. A rendelkezések megvalósítása esetén reméli a miniszter, hogy 2—3 év alatt elérhető lesz az érettségi vizsgák legmagasabb színvonal.

HIREK.

A buza valuta.

Pénzünk leromlása már addig jutott, hogy alig lehet lejjebb. 1917-ben egy alkalommal az albániai hadsereg tisztikarához az a bizalmas felszólítás érkezett, hogy mit kellene csinálni a magyar valuta megújítására. U. i. az albán kereskedők csak Napoleon-aranyokban s esetleg ezüsten kötött üzletet. A csere módszer sem igen vált már be, mert jómagunknak sem igen volt már szó a leve-szünkben s cukor a feketekávéknak. Akkoriban kerültek forgalomba a kuponos tíz koronások. Az albán szélesre húzta a száját a fizetésnél s válasza ez volt „nye bogami”. Most is sokat beszélnek róla, hogy mit kellene csinálni valutánk megújítására. — Aranyunk nincs, szénkünk nincs, semmink sincs. Mire támaszthatjuk hát rá valutánkat? Ujjában sokat írnak arról, hogy jó lenne behozni a buzavaltut. Talán nem is a legutolsó gondolat. A buza s általában véve a gabona-árak emelkedése közel hoznáknk pénzünket a régi értékhez. S ha az tekintjük, hogy a szabad-forgalom legnagyobb dicsőségére ma tőzsdéi játékszer lett, mint a papírok, hát bizony még hatjani is lehet annyira is talán, hogy a ruhánkon át vet a bordának. Akik a kérdéssel egészen komolyan foglalkoznak, azok sok érvet fel tudnak hozni mellette. Ezek azt mondják, hogy aranyunk nincs, tehát arany valutáról szó sem lehet. Buzánk azonban van, legyen hát buzavaltuta. Az is egész komoly formában mondják, hogy a buza mint értékemő is kiünő, mivel világgiaici ára nincs kitéve oly igen nagy ingadozásnak. Erre csak az a válaszuk: világgiaici ár ide, világgiaici ár oda, mi csak azt tudjuk, hogy ezeltől pár hónappal még 800 koronáért adták el a gazdák gabonájukat, s ma már 2500—3000 koronáért szálkójják ki a magazinokból. Dehát jó, szereze be az állam azt a három millió métermázsá búzát, ami a forgalomban levő államjegyek egyharmadrésznny fedezetere szükséges. Természetesen akkor valahogyan így featene a magyar államjegy felírása: „A Magyar Állami Jégjyintézet kizsoltgált magtárából ez utalványért egy métermázsá 78 kilós búzát.” Mit szólnának azonban a gazdák ahhoz, ha ilyen módon a buza ára soha nem változhatna?

— A hamis ezreszek ismertetőjelei.

Az új kibocsátású pénzekkel is kísérleteznek márja pénzhamisítók. Egyes vidéki városokban hamisított ezreszek fedeztek fel a forgalomban. Szerencsére az új bankjegyek előállítás oly körülményes, hogy a hamisítók nem tudták teljesen leküzdeni az utánzás nehézségét. Így a hamisítványok könnyen felismerhetők. A hamis ezserkoronások azon a felén, amelyen Szent István képe van, a „törvény” szó „w” betűje helyett „y” áll. Szent István koronájáról a csüggő lánc rajza hiányzik. A sorozatszámok az eredetin cinber-színűek, míg a hamisítványokon meggyiprosnak. A bankjegy tulsó oldalán az „Ezer korona” idegen fordítású kifejezesei után a pontok hiányznak.

NAGY KARACSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kékcshillag áruház”
szuterén hályiságában. női a bullán-árakért kerülnek eladásra nagymenny-ségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.
Telefonszám: 388.

— **Kaposvár nem kap Kereskedelmi és Iparkamrárt.** Pécsi megszállása idején a pécsi Kereskedelmi és Iparkamara Kaposvárot nyert elhelyezését. A felszabadulás után természetesen visszaköltözött régi székhelyére. Kaposvár ebbe semmiképp sem tudott belenyugodni, mindent elkövetett, hogy Kamarát kapjon. Az ügyet energiásan szorgalmazták a hatóságok s állandóan napirenden tartotta a sajtó. A kereskedelemügyi minisztérium most értesítette Kaposvár városát, hogy a kaposvári Kamarát beszünteti s december hó 1-ével hozzátartozandó a pécsi Kamarához. Kaposvár nem nyugszik meg a miniszter rendelkezésébe, a kérdést körgyűlés elé viszik s az egész város egyetemes társadalmának segítségével megfellebbezik.

— **Főlehelik a mozik helyárait.** Leromlott valutánk minden téren érezeti hatását. A közszükségleti cikkeken kívül a kulturális célokat szolgáló cikkek is megdrágultak s így érthető, hogy jóval emelkedett a mozik rezsiköltsége is. Különösen a filmkölcsondíjak emelkedtek olyan magasra, hogy szinte megfizethetelenné. A moziutadonosok körében országos mozgalom indult meg, hogy a mozik helyárait fellemléjk. Mint értesülünk a nagykanizsai mozik is fellemléjk helyárait. *A helyáremelés vasárnap lép életbe. Az Uránia-mozgó helyárait a következők lesznek: Páhyó 22 kor., szőlye 18 kor., kőrszék 16 kor., fentartott támlászék 14 kor., támlászék 12 kor., zártzék 7 korona. A Világ helyárait: Páhyó 22 kor., szőlye 18 kor., l. hely 15 kor., ll. hely 12 kor., ill. hely 7 kor. A köztisztviselőknél adott kedvezmények mindkét mozgóban a következők: Páhyó 14, szőlye 12, kőrszék, illetve l. hely 10 kor. — A helyárok, — mint a mozik mondják — még ilyen mértékkel az ország többi moziáinak viszonyitva, alacsonyak. A Dunántul. mozik 25—30 koronás páhyó árakkal dolgoznak. Budapestben pedig már 55 korona a páhyó ára.*

— **Harmaleonyle millióba került a szolnoki hid.** E héten adták át a forgalomnak a szolnoki Tízaz-hidat. Megemlülünk róla néhány apróságot. Elkészítése a román kivonulástól kezdve f. hó 15-ig tartott. Költsége felülmennek a 38 millión. (A tokeji hid 11 millióba került). Betöltése 15-én reggel 5 órakor kezdődött meg s délután fél háromra végződött. Három órák már keresztül is vezette a felügyelő mérnök a hat nehéz mozdonyt, mely a teherpróbat volt hivata megjeitni. A hid határozottan bevált s bár még apróbb simítani valók akadnak rajta, teljesen használható állapotban van. Nem kell tovább halgatnunk az ideiglenes hid idegesítő remegését. A vonatok csekély lassítással haladnak rajta keresztül.

— **Vasárnap — tilos a pálinka.** Tegnap jelent meg a hivatalos lapban a vasárnap-i teljes munkaszünetről szóló rendelet. A rendelet a szeszitalok frusitását is szabályozza és hozza társadalmi és politikai harcok údvös eredményeként megítélta a vasárnapokon mindennemű szeszital kiszolgáltatását. Vasárnaponként kizárólag a kávéházakban, a kávé-mérésekben és a cukrászújakban szabad rumot a szokásos mennyiségben tehoz kiszolgáltatni. A kizárólagos pálinkamérésre a munkaszüneti napokon egész napon át zárva kell tartani.

— **Gyászrovat.** Egy kiterjedt szécskörti család gyászáról tanuskodik a hír, hogy özv. *Gärtner Vilmosné szül. Fischer Jozefa,* néh. Gärtner Vilmos pékmeszter özvegye f. hó 22-én 76 éves korában végelegyengőlében meghalt. A szelid lelku, példás szorgalmu uróné nemcsak férjének volt legbuzgóbb munkatársa, hanem a családi otthonnak is legfőbb erete és összekötő kapocsa, akinek halála pótolhatatlan veszteség egyetlen fiára, dr. Gärtner Antal ügyvédre. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Király-utca 36. sz. gyászházból.

— **A nők is lehetnek iskolaszéki tagok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter mivel az anyákat, mint akik a nevelés ügye iránt érdeklődésel viseltetnek, a népiszkola munkája körébe óhajta bevonni s az iskola és az iskola közötti a megkívánt kapcsolatot még intenzívebbé fejleszteni, azért 151686—921. számú rendelővel az iskolaszék és az állami elemi népiszkolai gondnokság jogát a nőkre is kiterjesztelte.

— **Barcs katonaságot kér.** Barcs város küldöttéileg felkereste Soós altábornagyot Pécsset s arra kérték, hogy engedélyezzen Barcsnak állandó katonaságot. Ugyanakkor *Huber Gyula* apátplébános szót emelt az Újvidékre menekült megtevesztett pécsi magyarok érdekében, akik most nagy nyomorban sínylőnek Újvidéken. Soós altábornagy válaszában kijelentette, hogy el fog járni mind a két ügyben s igyekszik Barcsnak állandó katonaságot biztosítani s a külügyminiszter felkéri, hogy tegyen lépéseket a megtevesztett magyarok érdekében.

— **A szabad lyceumban** ma este 6 órakor tartja dr. Szabó István a *baktériumok munkájáról* szóló előadását. Az előadás iránt általános érdeklődés mutatkozik, mert Szabó doktor múlt évi előadásából meggyőződött a hallgató közönség, hogy a legszárzabban látszó tudományos kérdésekről is lehet érdekesítő előadást tartani. A baktériumokról szóló előadás pedig nem is olyan elvont téma, mint első pillanatra látszik, mert igen sok gyakorlati vonatkozása és szoros kapcsolata van az egészségüggyel, amely iránt mindnyájunknak érdeklődőnlünk kell, ha nem akarunk a saját kárunkon okulni. Belpódjó 5 korona.

— **A kenyér és sütemény árának újabb emelése.** A buza és lizt árak folytonos emelkedésének természetes következménye az, hogy a sűtők is kénytelenek az árakat újból emelni. Az országos központi árviszsgáló bizottság a fővárosi sűtőipar-tülettellel együtt a következő árakat állapította meg: fehér kenyér 40 korona, félbarna 30 és a barna kenyér 24 korona kgr.-ként. Viszontelárusítók 1 koronánál több hasznat nem számíthatnak fel. A kifli és zsemlye ára: kicsinyben 2 K 50 fill., nagyban 2 K 30 fill. Ster kenyér ára marad mint volt. Városunk ipar-tüstellének sűtőszaksztyála a folyó hó 22-én tartott értekezletében a fenti árakat a kenyészer nyomása alatt elfogadva, hasonló értelemben sürgős előterjesztést intézett a vármegyei árviszsgáló bizottsághoz.

— **Borzalmas repülőszerecsétlenség Újvidéken.** Újvidékről jelentik: Tegnap délután az újvidéki repülőtéren beszállt az egyik iskolaplánba Zsápnik Freesco repülő-hadnagy és Radnicsi Vilmos megfigyelő, hogy repülőgyakorlatokat végezzenek. A gép alig emelkedett 150 méter magasságra, mikor a biplánból hatalmas lángok csaptak ki. A pilóta igyekezett lefelé kormányozni a gépet, azonban, amikor a gép mintegy 80 méternyire volt a földtől, Radnicsi Vilmos lobogó lánggal ége kiugrott a gépből. A szerecsétlén ember nyomban meghalt. Pár pillanat múlva lezuhant az égő gép és a pilóta-hadnagy szintén holtan húzták ki a romok alól.

— **Szűtveleptések Csallóközben.** Tudvalevőleg Komárom környéke messze fel északnak a az egész Csallóköz színmagyar, amely területen, Trianon legnagyobb gyönyörűségére, testvéreink cseh járom alá kerültek. A cseheknek nyilván sok bajuk van a színmagyar területekkel s okos politikát folytatnak a magyarság kiirtására. Csallóköz területére, mint nekünk Győröböl jelentik, a csehnek cseh légiónáriusokat, felvidéki toátokat és Szerbiából átjött Wrangel-hadereszegek katonákat telepítenek le. Az utóbbiak ural-kozzók, akik halálazzal foglalkoznak.

(x) **Szolgátt keres az Uránia-mozgó.** Jelentkezni lehet az Uránia igazgatóságánál délelőlt 10—12 óra és délután 5—8 óra közt.

— **Felakasztotta magát.** *Németh Ferenc* zalaujalji gazda felakasztotta magát. Tetének oka az, hogy feleségével, akivel már hónapok óta válóféiben volt, állandó perpatvarban élt. *Németh Ferenc* egy éve jött haza Amerikából, ahol tekintélyes pénzt szerzett, azonban szerecsétlén gazdálkodása folytán nem sokra jutott. Elkeseredését fokozta zavaros családi élete.

(x) **Elvesztett a Látóhegy és Kisfakos közti hegyi uton egy bírtácsa,** melyben 5 korona készpénzen kívül néhány élelmiszeri és fajegy volt. Műtűtan a megtalálóra teljesan értéketlen s a tulajdonosra, mint hadirokkantira mégis értékelni bír, kériük a megtaláló, hogy lapunk kiadóhivatalában leadni sziveskedjék.

(x) **Dosztolevszky,** a nagy orosz író remekműve a *Megbűtölék* keről bemutatóra az Uránia-Mozgóban. Ez az orosz millióben lejártszó darab egy magyar misztikum, egyre fokozódó izgalom, megszállott férfiak küzdelme egy eszeislő nőért, hogy egymást hmvasszák el, hogy együtt pusztuljanak mindannyian. Dosztolevszky nagy, hatalmas szelleme, az orosz lélek misztikumá, ködös elborulási, exaltikus rajongásai villanak ki a filmből. A szellem nagy óriásának remekművét a Star-filmgyár vitte filmbre. A szereplők a magyar színművészet előkelő reprezentánsai. Katalint *Bajor Gizi,* Murint *Bakó László* alakítják. Szereplőnek Abonyi Géza, Medveczky Maria, Sugár Károly, Latabár Árpád és mások. A filmet 18 éven felültek nézhetik meg. Jegyek egész nap válthatók az Uránia pénztáránál.

— **Pénteken megnyitlik a bécsi tőzsde.** Bécsből jelentik: A tőzsdesztrájk hólnapra valószínűleg végetért, úgy hogy pénteken megstartják a hivatalos börzenapot. Kedden megágyforgalom sem volt. Általában azt hiszik, hogy a nemzetli tanács pénzügyi bizottsága el fogja fogadni azt a javaslatot, a melyet a tőzsde bizottság a börzedező módosításáról eléje terjesztett.

NAGY KARÁCSONYI ÖCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Barta Miksa

elsőrangú női divatházban szerezhetők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női öleányka kabátok mélyenlezállított árak. Megtekinthető minden vételkényezern nálköl. Fő-út és Csengery-út sark

— **Köztisztviselők burgonyája.** Fel-
kerünk mindenkit, aki még nem vette volna
át burgonya járandóságát, azok a mai napon
tegyék meg, mert ellenkező esetben az álta-
lunk kiadott blockok érvényüket veszítik és
burgonya jegyeik teljesen megszűnnek. Mivel
a nagykanizsai köztisztviselők és közalkal-
mazottak burgonya igénylését teljesen ki-
elégítettük — rendeleteink értelmében —
következnek a vidéki közalkalmazottak, meg-
nyugtattuk a köztisztviselőket, mindenki meg-
kapja burgonyáját, mert még több ezer
vagon áll Szabolcs vármegyében a köztiszt-
viselők rendelkezésére. Egyébként figyelmeztetünk mindenkit, akinek még van október
hávi be nem váltott élelmiszer jegye, azokat
még e héten váltsa be, mert 26-ig szintén
lejárnak, vagyis érvényességük megszűnik. A
novemberi zárt a következő sorrendben
osztjuk ki: csütörtök: nyugdíjasok, péntek:
pénzügyőrök, fősolgabírók, dohányraktár,
folyammérnökség, szombaton: tanintézetek,
vidékiek pedig péntektől kezdve következő
hét péntekéig bármelyik napon megkapják
összes járandóságukat. *M. köztisztv. fog-
szöv. üzemeltetőség.*

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 23. Zürichből jelentik:
A magyar korona állása ma: (zárlat) —57,
osztrák korona: —17, az osztrák bélyegzett
bankjegye pedig —12 szantim.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik feljethetetlen jó férjem,
illetve rokonunk elhalálása és teme-
tése alkalmával mélyszégyen fájdalomunk-
ban osztozkodni szívesek voltak, fo-
gadják hálás köszönetünket.

Nagykanizsa, 1921. november 23.

**Özv. Tólos Ferencné
és Mezriczky-család**

Értésítjük a nagydémü közönséget,
hogy a **Zárda-utca 10. sz. alatt** levő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kilépésével meg-
szűnt és ezennel **Király-utca 31. sz.**
alatt **Tomasits és Kovács** név alatt
folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk
a tisztelt közönség b. figyelmét I. minő-
ségű portland cementraktunkra. Aján-
lunk kiváló minőségű kutyáértéket, kut-
kavákat, iatát és sertésvályukat hidakat
(minden méretben), cementlapokat, síma
vagy virágos színekben, cementszigetleket.
Elvállalunk e szakmánkba vágó minden-
nemű cementmuokát, u. m. sírbolto-
kat, csatornázást stb. Készülünk csinos
és tartós kivitelben sír- és emlékeresz-
teket. Kérjük a nagydémü közönség
szíves támogatását

Tomasits és Kovács
cementárú iparosok.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevélű), juhár- (platin) fa,
erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,
hámozott zab, kender-, feny-mag, medéricség
kaphatók.

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa
Erzsébet-tér 10. Telefon interurban 130.

Nagy karácsonyi vásár

**olcsó árakkal
már megkezdődött**

Kisfaludi és Krausz

divatnagyruházában az „Arany kakas”-hoz
Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Apró hirdetések.

Hirdetések naponta a óráig vételeknek fel oldásukáig szentelt

Házeladás. Gelsen a Vasuti-utcában
lévő Freund-féle ház, vendéglőnek is nagyon
alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs
Zsigmondnál Gelsen.

Zenedőrtök keresek, ki 2—3 gyermek-
nek hetenkint hegedűorakát adna. Cim a
kiadóban.

Őlőskadat keresek megvételre. Cim a
kiadóban.

Ujságelárúsítók és kézbesítők felvétel-
nek Horváth hírlapárudájában.

Eladó egy használt, de jó állapotban
levő szmoking Öltöny egy magas és egy telje-
sen új szmoking mellényvel. Bővebbet a kiadó-
hivatalban.

Ógyes gép- és gyorsírókasszony
felvételük helybeai részvételre szándékoznak. Aján-
latok a kiadóhivatalba adandók be.

Vizsgázott gépész, ki hasonló minő-
ségben már alkalmazva volt, állást keres, eset-
leg uradalomba is elmenne. Címe: Toth József
Letenve.

Eladó egy ház két hoidas belsőséggel.
Főépület áll 4 szoba, folyosó, konyha, élék-
kamra, ezenkívül az udvarban még két kisebb
lakható ház mellékelvességekkel. Átköltözés
folytán aronnal eladó. Üzletelhelyiségnek is al-
kalmos. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Makulatur

ujságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában.

Uránia mozgóképs- színház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor kezdődnek

Csak felnőtteknek! Magyar film!

Szerdán és csütörtökön
november 23-án, 24-én

Megbűvöltek

Dosztojevszky világhírű regénye 5 felv.-ban.

A kiváló film, melynek főszerepét Bajor
Gizi, a Nemzeti Színház művésznője játéza,
a Star-filmgyár remeke.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünne-
nap 4, fél 6, 7 és 9 órákor.

Helyárak: Páholy 17, szőlle 16, kőrszék 14, fenatartott
támlásszék 12, támlásszék 10, kőrszék 6 korona.

Köztisztviselők, közalkalmazottak kedvezményben részesülhetnek

2 koronába

kerül példányonként a

Zalai Közlöny

ha előfizet egy óra
vagy negyedévre.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van. Buffet! Kifünő zene!

Csütörtökön és pénteken Gösta Eckmann világhírű svéd művész fellépését. I a

Csizmás kandur Két ifjú története
Előkép öt felvonásban.

A titkosztos atléta és Jóni

Ohnet György világhírű regénye, a Sarah grófnő Francesca Bertinivel.

Helyárak: Páholy 17 korona, I hely 15 korona, II előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünne-
napokon fél 4, 5, 7 és 9 órákor. **Pontos kezdés!**

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóiroda: P.6-ot 13. sz.
 Interurban-telefon 78.
 Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:
 Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELELŐSZERKESZTŐ
 HODROGKÓZ Y ZOLTÁN

Hírlétszám ára:
 Egyszeri ár: 80 K. Félévre 280 K. Negyed
 évre 140 K. Egy évre 50 K. Egyet szára 8 K

A nemzeti egység pártja.

Bethlen tanácskozásai a kisgazdapárt vezetőivel. — Bethlen új kormányának programja.

Budapest, november 24. A kormányzó ma déli 12 órakor kihallgatáson fogadta Bethlen István grófot. A kihallgatás 1 órakor ért véget és Bethlen mint designált miniszterelnök távozott a kormányzóságról.

A designált miniszterelnök délután 6 órakor tárgyalt nagyatyáit Szabó Istvánval, este pedig látogatást tett a kisgazdapárt helyiségében. — A délelőtti folyamán szűkebb tanácskozás volt a miniszterelnökönél, melyben a miniszterelnökön kívül a kisgazdák részéről Rubinek István és Herman Miksa, a kereszténypárt részéről Uselty Ferenc és Kontra Aladár, a disszidensek közül Fáy Gyula, Gyömrői György és mások vettek részt. Ezen a szűkebb tanácskozáson az egységes párt megalakításáról volt szó és értesülésünk szerint Bethlen kijelentette, hogy amennyiben nem sikerül egységes többségi pártot létrehozni, akkor is megalakítja az új pártot, melynek már neve is van: A Nemzeti Egység Pártja. Kijelentette a miniszterelnök, hogy kabinetjéig két nap múlva valószínűleg összeüljön állítani és a jövő hét elején napjában bemutatkozni a Házban.

Budapest, november 24. A miniszterelnök ma a kisgazdapárt vezetőit kérte magához. Nagyatyáit, Mayer és Rubinek fel hat után jelentek meg a miniszterelnöki palotában és körülbelül egy óra hosszat időztek Bethlennél. Bethlen közölte velük, hogy a designálás megtörtént és kérte további támogatásukat. Majd kifejtette javért. Elmondta, hogy egy egységes, vagy legalábbis egy többségi pártot akar létrehozni és a kormány vezetését csak abban az esetben hajlandó vállalni, ha sikerül ezt az egységes pártot megalakítani. Mindenekelőtt a kisgazdapárt támogatását szeretné megnyerni, még pedig olyképen, hogy az új pártból az egész kisgazdapárt csatlakozzék. Nem helyez nagy súlyt arra, hogy az egységes pártba az egész kereszténypárt is beolvadjon. Megélezi az 120—130 főnyi többséggel. Az egységes pártba csak azok léphetnek be, akik kimondottan az 1920. évi 47. t. c. alapjára helyezkednek. E szerint tehát a kereszténypárt szélső jobboldali frakciója nem csatlakozhat az új párthoz.

Az új párt programját illetőleg Bethlen nem tett részletes kijelentéseket csak nagy vonásokban érintette azt a programot, melynek alapján pártját fel akarta építeni. A programban szerepel a választójog, a közigazgatási reform és a felházház reformjának megvalósítása. Ezenkívül Bethlen az új párt és az új kormány legfontosabb feladatának a gazdasági és az ezzel kapcsolatos pénzügyi kérdések megoldását tekinti.

Meg akarja indítani a szociális törvényhozást és erőlyes intézkedéseket tervez a drágaság leírására. Különösen a tisztviselői nyomor enyhítése céljából vannak a gazdasági tervei. Ezenkívül közölte a kisgazdapárt vezetésével azokat a terveket is, amelyek az egységes párt megalakításának technikai módjaitra vonatkoznak. Híjlandó az egységes pártot a kisgazdapárt kereteiből kikapcsolni, azonban ebben az esetben a pártnak ki kellene bővíteni programját és meg kellene változtatni a nevet.

Nagyatyáit és Mayer a miniszterelnök közlést tudomásul vették és kijelentették, hogy végleges választ csak a párt plénumának megkezdése után adhatnak. E célból a kisgazdapártot szombat este értekezletre fogják összehívni és ott előterjesztik Bethlen proposícióját. Személyi kérdések a miniszterelnökkel folytatott tanácskozások során nem kerültek szóba.

Az új kormány listája még távolról sem ismeretes. A háznak ülését valószínűleg szerdán hívják össze, ahol az új kormány bemutatkozik és Bethlen elmondja az addig már megalkult új pártnak, az egységes pártnak a programját.

Hir van arról, hogy Bethlen az új kormányba bizonyos parlamenten kívül álló elemeket is be fog venni, még pedig volt munkapárti politikuskokat.

Erőszakoskodnak a csehek.

Budapest, november 24. A cseh hatóságok nap nap után átkutatják Pozsonyban a magyar személyszállító hajókat. Ha véletlenül a hajónak nem is volna oka Pozsonyban kikötni, kényszerítik, hogy utját megszakítsa Pozsonyban kössön ki, hogy az ottani cseh közegek átkutathassák a hajót. Rendelet érkezett a magyar hajós-társaságokhoz, melyben a cseh kormány a trianoni békeszerződés 279. §-ára való hivatkozással közli, hogy elrendelte a Dunán futó összes hajószállító-menyeknek, valamint átviteli (transzit) külföldieknek Pozsonyban való átvizsgálását. Hozzáteszik azt is, hogy ha a hajók nem kötnék ki, karhatatlommal fogják erre kényszeríteni. Illetékes helyen kijelentik, hogy a cseh kormánynak erre nincs joga.

Érdekes védői indítvány a Károlyi perben.

Budapest, november 24. A Magyar Híradó jelenti: A Károlyi-perben a népbiztosok előzetes kihallgatása után Nagy György dr. védő újabb sürgős beadványt intézett a törvénytöréshez, hogy előzetesen hallgatassanak ki Clemenceau György volt francia miniszterelnök annak a kereseti vádnak a megdöntésére, hogy Károlyi Franciaország részére kémszolgálatot teljesített. Továbbá Franchel d'Esperay tábornok annak bizonyítváására, hogy a belgrádi fegyverszüneti szerződés megkötésekor maga a tábornok jelenlétében ki, hogy egyedül ő van hivatala és csak őt utasította az antant a szerződés megkötésére és Diaz csak az olasz frontra szóló szerződést köthette meg.

Szociálisták a béke érdekében.

Páris, november 24. A II. Internacionálé végrehajtott bizottsága Vanderwede elnöklété alatt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy nemzetközi szocialista értekezletet hív egybe. Az értekezlet célja az lesz, hogy a nemzetközi egységet újból helyreállítsa és a leszerelés munkájában valamint a béke megszerzésében újból közreműködjék.

A forrongó német munkásság.

Berlin, november 24. Azok a kommunista küldöttségek, melyek tegnap az egész birodalomból idérkeztek, megkísérítették, hogy a szakszervezetek vezetőit közös akcióra bírják, melyben az erőszak fegyverét használnák. A szakszervezetek azonban még csak nem is tárgyaltak velük a ugyanilyen elutasító módon viselkedtek a szociálisták is. A nagyberlini üzemtanács tegnap ülésén a kommunista utolsó kísérletet tették arra, hogy a berlini munkásságot — a szakszervezetek akaratát ellenére is — erőszakkal fölléper, általános sztrájkra bírják. Ez azonban nem sikerült nekik, mert maguk a berlini kommunista vezeték is az általános sztrájk ellen nyilatkoztak. A kommunista kiküldötték elhatározták, hogy tízenegy napon belül összehívják az üzemi tanácsok birodalmi kongresszusát.

Reismann zongoragyáros meggyilkolásával gyanúsított három Kovács a rendőrségen.

Budapest, nov. 24. Reismann zongoragyáros meggyilkolásával gyanúsított Kovács fivéreket a rendőrség tegnap őrizetbe vette és minthogy értesült arról, hogy a harmadik Kovács Tibor a fővárosban tartózkodik, ez irányban is megkezdte a nyomozást. Ma sikerült elfogni a Diana-szállóban Kovács Tibort. Bekísérték a főkapitányságra és szonnan megkezdték kihallgatását.

Japán-angol-amerikai szövetség.

London, november 24. Tokióból jelentik, hogy a nagy államtanács támogatja az új kormány politikáját. Takaskire miniszterelnök a külügyi kérdéseknél főbb pontokkal ezeket állította fel:

1. A japán kormány belezegzik abba, hogy flottáját 70%-kal csökkentse.

2. Lemond az angol-japán szövetségről, mégha előzetesen nem is jön létre az új szövetség, melyben harmadik gyanánt Amerika szerepelne, de a japán kormány a kezdeményezést e tekintetben Angliának engedni át.

Antantpanasz osztrák tisztok ellen.

Bécs, november 24. (A. M. T. I. magánjelentése. A Deutschösterreichische Tageszeitung soproni jelentése szerint Fallier tábornok és Michel őrnagy, kik a múlt vasárnap, mint az antant képviselői, Kismartonban tartózkodtak, panaszt tettek az osztrák kormánynál az osztrák tisztok magatartása miatt, kik Nyugat-Magyarországon nem köszöntötték a francia képviselőket.

Lloyd George fogadja Stinnet.

Bécs, november 24. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója azt állítja, hogy Stinnes eddig eredménytelenül próbálkozott meg azzal, hogy a miniszterekkel érintkezésbe jusson. A tudósító rámutat arra az aggodalomra, hogy Stinnes esetleges eredményeit a Wirth-kormány ellen használhatná ki. A Westminster Gazette későbbi londoni jelentése szerint Lloyd George valószínűleg fogadja Stinnet.

Hüttner és Sztyankovszky súlyos betegek.

Budapest, nov. 24. A Tisza-perben szereplő két főbűnös, Hüttner és Sztyankovszky a helyőrségi kórházban szállították. Hüttnernek a kórházban contuberkulózist állapítottak meg. Ugyanebben a kórházban van Sztyankovszky is, akinek régi tüdőbaja ujult ki. Mind a ketőnek állapota igen súlyos, ezért hosszas gyógykezeltésre van szükségük.

Hogy akar Csehoraszág apánaszt fizetni?

Béc, november 24. A cseh kormány hajlandó Károly király apánásából a részes részt fizetni, azonban azt kívánja, hogy ez az összeg a Magyarország részéről Csehoraszágnak fizetendő jóvátételi összegből fizetessék.

Ujabb nehézség a nyugatmagyarországi kérdésben.

Bécs, november 24. Az osztrák külügyminisztérium jelenti, hogy a nagyhatalmak azon kívánsága, hogy Ausztria legkésőbb e hónap 27-ig ratifikálja a velencei egyezményt, most már aligha valósítható meg, mert mindaddig, míg a magyar csapatokat nem vonják ki Nyugatmagyarországból, az osztrák kormány nem áll módjában az egyezményt ratifikálás céljából előterjeszteni. Osztrák parlamenti körök számítanak arra, hogy az elhalasztás a nagyhatalmak részéről megtörtelő lépéseket von maga után, még pedig elsősorban a hitel-alkotás sikerének rovására. A népszavazás területének határát ma elzárta, hogy Nyugatmagyarország felől Ausztria felé nincs forgalom.

Uj francia párt.

Paris, november 24. A Journal des Débats értesülése szerint új politikai párt alakul, amely a parlamenten kívül és belül a különböző csoportok valamennyi köztársasági érdekeit tagját egyesítendő, a bal- és jobboldali extrémisták kivételével. A párt azok szerint az irányelvek szerint fog haladni, amelyeket Briand miniszterelnök jelölt ki a köztársasági párt számára legutóbbi kamari beszédében. A párt neve Action Nationale Républicaine lesz.

Japán területi engedményei.

Hága, november 24. Washingtonból jelentik: Japán delegátusa sejteti, hogy meg van a lehetősége annak, hogy Japán lemond a kontinentális Sibiria legnagyobb részéről. Ezzel szemben Japán úgy mint eddig, tiltakozik az ellen a követelés ellen, hogy érdekeltségét jelentsék a Siantung vidéken és lemondjon Sachalin szigetről.

Olaszország tengeraltjtárákat akar építeni.

Bécs, november 24. A Havas-ügynöknek jelentik Washingtonból: Az olasz kiküldött a kilences bizottságnak kifejeztette, hogy Olaszországban, ha védekezni akar, azüksége van tengeraltjtárákra. Hozzátette még, hogy Olaszország pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy újabb egységeket építsen, mert az ilyen építkezés óriási költséggel járna. Olaszországnak az az álláspontja, hogy a Földközi-tengeren olyan erős hajóhadra van szüksége, mint amilyen a legerősebb Földközi-tengeri flotta az angolokén kívül.

Tetemesen felemelték a behozatali vámot.

A vámemelés a hazai ipar érdekében történt.

A hazai ipar pártolása érdekében a kereskedelmi kormány a pénzügyminisztériummal egyetértőleg a külföldi termények és a külföldön gyártott iparcikkek behozatali vámját tetemesen felemelte. Az illetékes szakkommisszár a behozatali vám felemelésére az érdekeltek véleményezésére készítette, mert megkívánja a kormány fejlesztésére legjobb orvosságoknak mutatkozott az az elv rideg követése, hogy amit Csonkamagyarországon elő tudunk állítani, azért ne szálljunk külföldre. A behozatali vám felemelése tényleg oly magas irányzatot veti, hogy emellett külföldről tényleg kockázatos iparcikket behozni. Az új rendelet november 23-án lép életbe.

A rendelet értelmében az eddigi tizenkészeres felépés, vagyis vámiletek megmarad. E csoportba tartozik a rizs, kávé, kakao, festékek, cserzőanyag, kátrány, gyanta, papír stb. Ez osztályba soroltaknál tehát nem történt vámemelés.

Az eddigi 20-szoros, illetve 60-szoros vámiletekkel ellátott áruk, 40, illetve 80-szoros vámot tartoznak fizetni. Az előbbi osztályba tartozik a gyümölcs, pamut, kőit áru, kalap, gyertya, gyufa, stb. Az utóbbi osztályba pedig a gyermatarúk, elkészített gyümölcsök, sajtok stb. tartoznak.

A festett és színyomatos papírok és képek, faárúk, játekárúk, vas- és fémárúk, gépek 150 szerez vámileteket fizetnek.

HIREK.

— **Megszűnt a távirat cenzora.** A király puccs óta, amint ismeretes, a postacenzura fokozott elővigyázatossággal működött. A cenzura kiterjedt nemcsak a külföldi levelekre, hanem a táviratok ellenőrzésére is. *Pár nap óta a táviratok ellenőrzése megszűnt.* Ez, a rendkívüli állapotok rendkívüli intézkedése a viharos napok teljes elmúlásával természetesen üleg hatályát veszítette s nyilván felsőbb utasításra ma már a táviratok ellenőrzés nélkül továbbíthatnak. Mondanunk sem kell, hogy a kereskedelmi világban a táviratok bna a legrövidebb ideig való visszatartása is, gyakran milyen akadályokat jelentelt.

— **Dródy támadja Zsilinszky Endrét.** Dródy Győző a pacsi választókerület nemzetgyűlési képviselője a parlamentben elmondott legutóbbi interpellációja kapcsán élesen támadta a „Szózat” főmunkatársát, Zsilinszky Endrét, a keresztény új-giró gérda élcesező a nagszerű tollu harcosát. Dródy Győzőnek ezúttal nem tudni, hogy mi fáj s ha nagyon fáj, miért éppen Zsilinszky Endre személye. Talán azt nehezteli, hogy Zsilinszky Endre személye, keresztényes magatartása a politikában nem a konjunktúra, hanem a harc, a napi rávilágítás folytatja a vezetők közé emelte? A Szózat tegnapi száma nagyon röviden az alábbiakban válaszol Dródy Győzőnek: „Ami pedig a Szózat főmunkatársát illeti, bizonyára elégtétellel fogja elkönyvelni azt a tényt, hogy az első személyes és nyilvános támadás, mely kétszertendős publicisztikai tevékenysége során érte, éppen Dródy Győzőtől származik. Elégtétel lehet ez számára a multa vonatkozásban, biztats és — minden babona félrelételel is — jó ómen a jövőre. A Szózat pedig köszönetét nyilvánítja lovag Dródy Győző, a kommunista tanítóit tanfolyam szabadszerelmi előadójának, a jeles újságpedagógusnak, a lovaslásság magantudorának, a nyári cilinderrelvéses esztétikusának, a Kanárizsigetektől ideszalajtott kiváló államférfiúnak: az ingyenes propagandáért.”

— **Ullmann István megvált az állami szolgálatól.** A hivatalos lap mai száma közli: Ullmann István a kormányzó dr. baranyavári Ullmann István miniszteri tanácsost elöl az állásától saját kérésére fölömentte és megengedte, hogy neki kiváló szolgálatát elismerés tudtul adassék. Megengedte egyuttal a kormányzó, hogy Ullmann István a miniszteri tanácsosi címet az államszolgálatból történt megváltása után továbbra is használhassa.

— **Gyászrovat.** Nagyszámú, intelligens közönség adta meg a végisztséget tegnap d. u. 4 órakor özv. *Gartner Vilmosné szül. Fischer Jozefa* urnó emlékének. A Királyi utca 36. sz. gyászszáznál volt a beszentelés, melyet Pálkás Róger h. plébános végzett teljes segédlettel. A szertartás után a r. kath. temetőbe kísérték el a halottat, hol is a végőnlődés után elhaltok. — Bár nem vártlan, de mégis mélyen megrendítő a gyászír, hogy *Jfi. Wilde Ferenc*, a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. tisztviselője tegnap délelőn 41 éves korában Letenyén meghalt. Julius végén hirtelen rosszul lett, agyvérzés támadta meg, de akkor a gondos ápolás megjavította egészségét és állapota lassan javulásnak indult. Budapestben is hosszabb időt töltött orvosi kezelé alatt, de itt nem javult egészsége. Azóta folyton egészsége helyreállításán fáradozott és a hónap elején Letenyére ment ki, hol is édesatyja házában töltötte idejét. Itt a szódai szöröközés, a levegőváltás annyira javította állapotát, hogy már teljes meggyógyulásában reménykedtek. Azonban a Gondviselés másképen intézkedett. Három nappal azelőtt hirtelen rosszul lett és súlyos szenvedésekről panaszkodott. Kedden eszméletlénvesztette és azóta csak haldoklás volt élete, migmen tegnap délelőn a halál megváltotta szenvedéseitől. Holttestét hazaszókták és a r. kath. temető halottas házából vasárnap, f. hó 27-én d. u. 4 órakor temetik.

— **A Move főosztály** tudományos felosztás estje iránt érdeklődőket értesítjük, hogy az estlyre számozott jegyeket bocsátunk ki. Az ünneplő műsora: *Irradanta* dalok Erdélyből. A cuki havoak fölött; *Estis* fenyő tetéjében, énekelj Agn Ghyulné urhölgy. Költeményei közül azavál: *Kendeffy Odón*, *főrediskola tanára*; „*Automue*” atudes de Concert Channuedeltől, zongorán előadja *Tiesdal*-Ilona urhölgy. A Turánzmauról előad *Prähle Vilmos* egy. tanár, orsz. zy. képviselő. A magas színvonalu estlyre a főosztály meghívja a városnak, hivataloknak, egyesületeknek, társulatoknak hivatali karát s a város társadalmának minden réteget.

— **Akadályok a köztisztviselők ruhaellátásában.** A kormány február tervezte a köztisztviselők kedvezményes ruhaellátását. A nemzetgyűlés 1200 millió koronát szavazott meg erre a célra, a köztisztviselők fogyasztási szövetkezete a szükséges szövetek legnagyobb részét külföldi gyárosoknál már le is kötötte. Ertesülésünk szerint a köztisztviselők ruhaellátása legutóbb igen nagy akadályokba ütközött. A fogyasztási szövetkezet ugyanis érdeklőit a belföldi gyárosoknál, hogy a hiányzó szövetmennyiséget itthon szerezzze be. Ekkor kiderült, hogy a törvényhozás által felajánlott összeg nem elég az egész szövetmennyiség beszerzéséhez, hanem legalább 300 millió korona kell még, hogy a tisztviselők ügyét a mai viszonyok között le lehessen bonyolítani. Ertesülésünk szerint a kormány ez újabb 300 millió korona iránti kérést elutasította, úgy, hogy most az a helyzet, hogy a kedvezményes ruhaellátás ügye megakadt.

— **Akarat** szövetkezet, ház hely igénylők 1921. nov. 27-én délután 3 órakor a Keresztény Otthonba fontos gyűlést tartanak. Az élnökség.

NAGY KARÁCSONYI VASÁR! „Kékcillag áruház”
szüteren helyisegeben, ahol a hullár-arakert kejtünk eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.
Fürost József
Telefonszám: 388.

— **Uj monopollam jogoszláviában.** Ismeretes, hogy a legutolsó napokban a mi valutánkkal együtt az összes közép-európai valuták és így az SHS állam valutája is nagyon zuhan. A pénzügyminiszter Kumanudi dr.-nak állása megrendült emiatt, úgy, hogy kénytelen volt távozni. Pasic új kabinetjében nem foglalhat helyet. A jogoszlávi pénz zuhanása nagy aggodalommal töltötte el az összes pénzügyi köröket. A pénzügyi tanács a pénz értékének csökkenését spekulációra vezette vissza. Eppen ennek megakadályozására elhatározta a pénzügyi tanács, hogy rendeletet bocsát ki, melynek értelmében az idegen valutákat azentul csak a Narodna Banka (az állami jegybank) vásárolhat és adhat el. Azt hiszik, hogy az idegen valuták monopoliujama által a különféle bankok spekulációjának véget vetnek. Azok a kereskedők pedig, kiknek idegen valutákra lesz szükségük, hogy a vásárolt cikkeket kifizethessék, kényszerítve lesznek a „Narodna Banka”-hoz fordulni, mely azután szabályozólag hat a valuták árára és megakadályozhatja valuták további zuhanását.

— **A Déli vasut nyugdíjással** felhivatnak, hogy a f. évi szeptember 1-től befizetési lassúságért iránt napoként délelőtt 9—11 óra között az állomásfőnöki irodában jelentkezzenek. Az állomásfőnökség.

— **A tisztességes kereskedelem védelme.** A debreceni áruvásárló-bizottság a szeg levele ut, midőn a drágaság mellett észrevesz és kifogásol egy mas körülülményt is, amellyel az áruvásárlóknak hadat üzen és egyáltalán védelmére kel a tisztességes kereskedelemnek. A debreceni bizottság az új iparkérdvényekről alábbi általános igazságokat mondja el az előjáróságának: „A bizottság a véleményezés véget ide küldött kérvényekből azt látja, hogy a termelő (különösen testi) munkától ma mindenki idegenkedik s a konjunktúra kihasználására a mai viszonyok között nagyon alkalmas kereskedői árus, piaci árus, szociális, élelmiszerüzlet, kucepállyára tolong. Minthogy ez a jelenlegi társadalmi bajok következménye, de egyszerűsített további nagyobb bajoknak oka is, mert az állami élet keretén belül megkívánt aránylagos munkamegteremtést kerékvágásból kiemeli és a tisztességes, erkölcsi és anyagi erejét ültelibe fektetett kereskedelmének védelmére veszteléseire meletti a fogyasztó közönség rovására a legtöbb visszafelést az ilyen hivatalos nélküli egyének követik el, a bizottság felkéri az előjáróságot, hogy a hatóság engedélyek megadásánál ezt a körülményt figyelembe venni sziveskedjék.”

— **A kenyér sítélés ára.** A folyó hó 24-én a kenyér és sütemény árának megállapítása tárgyában megjelent közleményünkben tévedésből kimeradt a sítélés ára, mely 1 K 60 filléren állapították meg. A sítélés szokásnyi elsőnökség.

— **Borsodban megkezdődött a földosztás.** A földbirtokreformmal kapcsolatban az igénylők összeírása, ellenőrzése és a daigyjutése Nagykanizsán már megtörtént. Az ügy a gazdasági felügyelőség után az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz került, amelynek a döntését most várják. Mikolci tudatóink jelentése szerint Borsodmégében a földosztás már megindult. A vármegyében 20 község földnélküli lakossága fordul kérvénnyel az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz, amelyben részint legelőt, részint szántóföldet kértek. Őt községben már el is rendelék a föld osztását, amelyet a rendező bíróság intéz. Borsodvármegyében már több község jutott hozzá legelőhöz olyképpen, hogy a gazdasági felügyelőség közvetítésével felvett tárgyalások alapján hozza lejárta bérleti szerződéseket kötött a birtokosokkal.

— **Orvosi hír.** Dr. Kabdebó Antal rendelését Fűt 24. szám alatt megkezdte Szakorvosi rendelés bór- és nemi bántalmakban hétköznapokon d. e. 9—12-ig.

— **Stabó István dr. előadása a szabad lyceumban.** Stabó István dr. tegnapi este előadást tartott a szabad lyceumban. Előadásában az élet legnagyobb ellenségeit, a betegséget okozó bacillusok és baktériumok világát mutatta be. A mindvégig érdekes s labilincselő előadást tekintélyes publikum hallgatta végig.

— **Még nem döntöttek a lakásügylek viteléről.** Hirt adtunk róla, hogy a város tekintettel arra, hogy a rendőrség nem vállalta magára a lakásügylek vitelét, felírta a népjóléti minisztériumhoz a lakásügyi tanács felállítását ajánlotta. A népjóléti miniszter nem fogadta el a város ajánlatát, ellenben felzárkította a rendőrséget a lakásügylek átvitelére. Beusterien Erich dr. államrendőrtanácsos erre munkaerőt kért a kerületi kapitánytól, ahonnan elutasított választ kapott. Az új kezelébe a hó 21-én kellett volna kerülnie a lakásügylek, de mindezekig még végleges döntés nem történt, mivel a rendőrség a nehézségeket újabb tudásra adta a népjóléti minisztériumnak, ahonnan a válasz még nem érkezett meg.

— **Betörés.** A Kosuth-tér 21. szám alatt eddig még ismeretlen tettesek betörték Benzse Gyula háziulijonos fakszmájába s onnan több értékes holmit elloptak.

— **A francia sajtó kezd megérteni a magyarok irredentizmusát.** A francia sajtó közli *Horthy* kormányzónak *Doulet* budapesti francia követ megbízólevelének átadása alkalmával mondott beszédét. Egyik elterjedt újság azt írja, hogy Magyarországon azért van irredentizmus, mert az ország felzárkásával három millió magyart elszakítottak és a szomszéd államok fenhatósága alá hajtottak. Az utódállamoknál pedig nem igaz az, hogy a régi Magyarországon állítólag volt nemzetiségi elnyomást emlegetik, mert a magyar uralom alatt volt nemzetiségeknek sokkal jobb dolguk volt, mint most van az idegen jórabbba hajtott magyaroknak, sőt nemzetiségeknek is.

— **A Keresztény Szociális Egyesület pntekén,** f. hó 25-én este 6 órakor választmányi ülést tart. Kérnének a választmányi tagok teljes számban megjeleneni. — **Elnökség.**

— **Adomány a kórház karácsonyfájára.** Dr. Málék László ügyvéd a kórház karácsonyfájára 500 koronát volt szives ajándékozni, mely kegyes adományért hálás köszönetét fejezi ki a *Kórházigazgatóság*

(X) **A császár brigadéros** a címe annak a 7 felvonásos remek Napoleon filmnek, melyet az Uránis-mozgó ma bemutat. A rendezésben, kiállításban pazar film történelmi háttere Hessen város elfoglalása, ahová 1806-ban a győztes francia hadsereg bevonul. Hessen város felei alatt játszódik le a megkapóan szép dráma, melynek hőse egy né et származású erodes (a császár brigadéros) aki belépett Napoleon világhódító hadseregébe s a nagy hadvezér szülővárosa ellen küldte harcba. A film szépségeiben és kiállításban az eddig bemutatott és Nagykanizsán megcsodált Napoleon-filmeket jóval felülmúja. A mozielőadó közönség igazán klasszikusan szép és hatalmas filmben gyönyörködhetik, melynek minden jelenete nagy szenzáció.

(x) **Aranyat, ezüstöt, brilliánst** a legmagasabb napi áron veszek **KOPAR órást és ékszerész, Deák tór 12.**

(x) **Krampuszok** szép választékban Fischei Flúpó Fiat papíruházában kaphatók.

(X) **A császár kandur** a Világ-mozgó negyszerű műsorának clouja általános isetszát és sikert aratott a tegnapi bemutatóján, miért is felhívjuk olvasónk figyelmét a remek és szép kiállítás svéd filmre, melynek főszereplője a világhírű svéd művész Gösta Ekman kreálja. E film még csak ma lesz látható. Szombaton és vasárnap pedig egy a nagyközönségre, valamint a sport körök figyelmére is méltó film bemutatás lesz a „*Titkoszias alldta*” címen, melynek főszereplője a híres orosz sampion Maró Ausonia jászta.

Szerkesztői üzenetek.

U. Gy. Fontos belső szerkesztőségi ügyben kérjük keressen fel bennünket a szerkesztőségi órák alatt. A megírt kéziratát várjuk.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 24. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (szálat) —57, osztrák korona: —17, az osztrák bélyezett bankjegye pedig —12 szantim.

TÖZSDE.

Budapest, november 24.
Valutapiac: Napoleon 3070. Font —, Láva —, Dollár 901, Francia bank 6550, Lengyel máta 25, Német 382, Lira 2875, Osztrák 147, Rubel 68, Lei 643, Svoból 952, Svájci frank —, Koronánár 1160, Frank-újak —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 1317.
Értékek: Magyar Hitel 2180, Osztrák Hitel 1325, Hitel 670, Jelszám 215, Leszámláló 742, Kereskedelmi Bank 7800, Magyar-Ország 221, Bocsolai 7100, Datsche 6850, Újpesti 7800, Rina 3400, Schlick 1230, Guttmann 4275, Nefici 21800, Danica 3375, Klotild 4400, Magyar Crtok 18300, Adria 9500, Atlantika 3250, Kézilyár —, Bonyák-Agúz 1120, Lipák 560, Póbus 830, Varnegyei Villamos —, Csizelláram 2925, Konkordia 2625, Déli Vasut 1440

Nyílt-tér.*)

Mosonszentjánosra történt hírtelen átköltözésem alkalmával minden jóismerősömmek, akikről magam elfoglatássalomnál fogva személyesen el nem bucsuzhattam, ezúton mondom szíveslyes bucsuüdvözlöletet.

Joannovits András és családja.

*) Az e rovatban közöltékrt sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

**Csonka Magyarország — nem ország
 Egész Magyarország : mennország!**

Öv Fabró József szül. **Leodófer** Franczaka egy a sajtó, mint gyermekét **Fabró Viktor** székely (most fogásában) **Irán** és férje **Östinger József**, unoka **Östinger Lilike**, valamint az összes rokonasz névben tulajaja, hogy feltétlenül szeretett férje, áldott jó ádes atya, íje és nagyja

Fabró József

Dr. v. ny. ny. fölöslegesnyesztó

folyó hó 23-án déltűző 3 órakor déltűző 73-ik, boldog búszámlánál 25-ik évében, a haladókét szentegnének által felvöltve és Urban csendesen alhanyt.

A meghalóított drága halottunkat 1921. évi november hó 23-án déltűző 3 órakor Csangary-ut 66. sz. gyászkerzél a r. kath. szentegyház megáldása után kísérik ugyanazon temetőben levő örök nyugó helyére.

Az engedélyt személtéselődést a boldogult lehalásvárt folyó hó 25-én déltűző fél 3 órakor fog a szentferenczy-udok plébánia templomában az Egék Urának bemutatni.

Nagykanizsa, 1921 november 24.

Áldás és béke porair!

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Levőalkalmasabb karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** elsőrangú női divathatásban szereshetők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen leesték árúkat. Megtűnatheto minden vételközszor nélkül. Fo-nt és Csangary-ut oarak

INGYEN

nem, de legolcsóbban
karácsonyi
 és ujévi
 szükségletét
Singer József és Társa
 Erzsébet-terti áruházában szerezheti be.

Apró hirdetések.

Hirdetések díjtalan 8 óráig vételekkel délutánba szerint!

Zeneértőt keresek, ki 2-3 gyermeknek hetenkint hegedűórákat adna. Cim a kiadóban.

Ülőkadát keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Ujfélgelárusítók és kézbesítők felvételenk Horváth hírbíróadjában.

Eladó egy használt, de jó állapotban levő szmoking ütöny egy magas és egy teljesen új szmoking mellénytel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vizsgázott gépész, ki hasonló minőségben már alkalmazva volt, állást keres, esetleg uradalomba is elmenne. Címe: Tóth József Letenye.

Eladó egy ház két holdas belsőséggel. Főépület áll 4 szoba, folyosó, konyha, éleškamra, ezenkívül az udvarban még két kisebb lakható ház mellékhelyiségekkel. Átköltözés folytán azonnal eladó. Uzielhelyiségnek is alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Keresek Chaiselogne-takarót és félhegedűt megvételre. Cim e lap kiadóhivatalában.

Lombfűrész-deszkát venne a főgimnázium cserkész-csapata. Ajánlatokat a fenti címre kérünk.

Eladó egy jó batárkocsi

könnyen leszerelhető üvegezett fedéllel. Nagykanizsa, Hunyady-utca 39. sz. alatt.

Vendéglőmegnyitás

Van szerencsém a n. é. közönség hecses tudomására hozni, hogy **Kiskanizsán a Vározdíj-utca 3/b. szám alatti Simon József-féle vendéglőt átvetttem** és ezt f. évi november hó 27-én vasárnap cigányzenével és dísznótával egybekötve

ünnepélyesen **megnyitom.**

Kitünő borok!
Izletes és olcsó ételek!

A n. érd. közönség számos látogatását és pártfogását kérve, vagyok tisztelőtel

Husz Józsefné vendéglős.

Hizott sertéseket

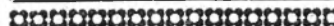
vásároljunk mindenkor napi árban
Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi Részvénytársaság
 Nagykanizsai fiókja Király-utca 34. sz.
 Telefon nappal: 216. Telefon éjjel: 260.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a **Zárda-utca 10. sz. alatt levő Tomasits és Társai**

cég Kellermann Miksa ur kilépésével megszünt és ezentúl **Király-utca 31. sz. alatt Tomasi és Kovács** név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét a minőségű portland cementraktárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kútgyűrűket, kút-kávákat, itató és szerelvényeket, hidakat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementszindelyeket. Elvállalunk e szakmánkba vágó mindenféle cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornázást sít. Készítünk cínos és tartós kivitelben sír- és emlékereszteket. Kérjük a nagyérdemű közönség szives támogatását

Tomasits és Kovács
 cementáru iparosok.

BIRTOK

minden nagyságban, **beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek** és mindenféle ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközöl
Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája
 Nagykanizsa, Eötvös-ter 29. szám.

Uránia mozgóképszínház

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.
Star-film! **Star-film!**
 Péntek, szombat és vasárnap november 25-én, 26-én, 27-én

A császár brigadéros
 Epizód a napoleoni időkbeli 7 felvonásban.
 A film az eddig megjelent legnagyobb Napoleón film. Meséjének történelmi háttérre Hessen város elfoglalása.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.
 Helyárak: Pályoly 17, szőllő 16, kérészek 14, fenn tartott támlásszék 12, lámlásszék 10, kérészek 6 korona.
 Köztisztviselők 80 százalék kedvezményben részesülnek

Borbevásárlási
 megbízásokat vállal, bor és terményáru szállít, ugyanint borsó, rozsa, zab, arpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkköny, burgonyát, diót, u. akat egy kicsiben, mint vagoncétéleken a legolcsóbb napi árakon
Brunics Ferenc Hahót.

Karácsonyra
 a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár **Miltényi cipő**
 készen zakárca, vagy megrendelésre kapható:
Miltényi Sándor és Fia
 cipőáruházban 76-oson, a város palotájában.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyos-ter, Szurvas szálloda épületében
 Telefon 74. **Telefon 74.**

A színház kellemesen járny van. Buffet! Kitünő zene!
 Csütörtökön és pénteken **Gösta Eckmann** világhírű svéd művész felléptével a

Csizmás kandur Két ifjú története
 Eltekép öt felvonásban.
 A titokzatos atléta és
 Jóni Olmet György világhírű regénye, a Sarah grófnő Francesca Bertinivel. Jóni
 Helyárak: Pályoly 17 korona, I. hely 15 korona, II. előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 11. hely 12 korona, III. hely 8 korona. II. napokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Pontos kezdés!**

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatali Pó-ut. 13. sz.

Interurbán-telefón 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

székhely: Kápolna

FELRLŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árak:

Égősz ábra 500 K. Félábra 200 K. Nyeged-

ábra 140 K. Egy hóra 80 K. Egyen szám ára 3 K

A politikai helyzet.

Budapest, november 25. A keresztény-párt ma délelőtti tanácskozást tartott, melyen résztvettek Bernolák, Haller, Huszár, Turi, Kutkafalvy stb. Az egybegyűlteknek Haller beszámolt a designált miniszterelnökkel folytatott tárgyalásokról, melynek alapján megvitatták a kereszténypárt helyzetét a készülő új alakításban. Információk szerint a felhasználó nagy része a miniszterelnök terve miatt aggyálynak adott kifejezést annyira, hogy az értekezletről távozók egyértelműleg meglehetősen pesszimistákusan nyilatkoztak a Bethlen-féle kibontakozásról. Kevés hajlandóságot mutatnak arra, hogy egységesen bevonuljanak az új pártba annak dacára, hogy Bethlen az ország sulyos helyzetére és a keresztény irányzat biztosítására való hivatkozással igyekezik a párt tagjait a maga számára megnyerni. A párttagok hangulatából meglehetősen világosan látszik, hogy a párt szervezetének önállóságát még abban az esetben sem adja fel, ha a párt a szétválás folyán esetleg feloszlan. Határozatot egyébként nem hoztak, de úgy látszik, hogy a kereszténypártban a holnap esti döntő értekezleten szakadás fog bekövetkezni. A párt intranzigens része a keresztény irányzat biztosítása érdekében csatlakozik Bethlenhez, míg az ortodox legitimitást ellenlékbe mennek. Huszár, Ernát és Haller az értekezlet után megjelentek a miniszterelnöknel. Ismertették vele a kereszténypárt ma délelőtti tanácskozásán kialakult hangulatot.

Délben Nagyatádival tárgyalt Bethlen. A kiszagdapárt u. n. Rubinek-frakciója kedvezően ítéli meg a miniszterelnök vállalkozását, bár ők sem tartják valószínűnek, hogy a nemzeti egység pártja megtudjon alakulni. Azt azonban lehetségesnek tartják, hogy a miniszterelnöknek akként lesz többsége, hogy a kiszagdapárt kibővíti, megváltoztatja jellegét és címét és akik az egységes pártba akarnek belépni, ide csatlakoznak.

Budapest, november 25. A kiszagdapártban mára kiderült, hogy Bethlen a párt elé terjesztendő kívánásaival tullepté azt a határt, amely területre a kiszagdapárt semmi esetre sem hajlandó Bethlent követni. Tegnap még úgy látszott, hogy Bethlen meg fog elégedni, azval, hogy a kiszagdapárt kibővíti programját, megváltoztatja nevét és ezzel módot nyújt a kereszténypárt 15—20 tagjának és a diszidenseknek arra, hogy a kiszagdapártéhoz csatlakozzanak. A kiszagdapárt nagy része, bár nem szívesen, hozzájárulását adta volna ehhez a megoldáshoz, feltéve, hogy Nagyatádi benn marad a kormányban. Bethlen azonban, aki az egységes-pártot új alapokon, mint teljesen új pártot akarja megalakítani — azt kívánja

a kiszagdáktól, hogy oszlóssák fel addigi pártjukat, oszlóssák fel vidéki szervezeteiket és testületileg lépjenek be az új pártba. Ennek az új pártnak Bethlen a „keresztény polgárok és kiszagdák nemzeti egységes pártja” nevet szánta. Ezenkívül nehézségek merültek fel azért is, mert Bethlen nem akarja Nagyatádit tárcához juttatni. Ez az oka annak, hogy Nagyatádi hívei ma már meglehetősen szembe helyezkedtek Bethlennel és lehetetlennek tartják, hogy Bethlennel az egységes pártot megtudják alakítani. Hallani sem akarnak arról, hogy vidéki szervezeteiket feloszlássák, ami tíz évi szívós munka eredménye. Legerősebben a szabadkirályválasztók tiltakoznak, akiknek egyik vezető tagja Bethlen terveire vonatkozólag azt mondta: „Székely támad, székely bánja.”

A Nagyatádi-csoport másik tagja azt mondta, ha Bethlen pártot akar magának alakítani, menjen ki a vidékre és alakítson ott pártot. Ha Bethlennek ilyen tervei vannak, akkor a holnap esti értekezleten kudarc fogja érni. A vidéki szervezetek megszűntetése azt jelentené, hogy öngyilkosságot követsünk el. Ha feloszlattuk a vidéki kiszagdapártokat, holnap ezek újból megalakulnak, szélesebb vezetők alatt.

A keresztény pártban nem találkoztunk rokonszenvvel Bethlennel az a terve, hogy az egységespártot a kiszagdapártból kiindulva alakítsa meg. A kereszténypártnak többsége nem hajlandó belépni a kiszagdapártba és nem hajlandó beleegyezni abba sem, hogy az új alakulás végleges platformja csak az 1920. évi I. t. c., hanem az 1921. évi 47-ik t. c. legyen. Véglegesen a kereszténypárt a holnap délután 5 órakor megtartandó értekezleten fog dönteni a párt állandóságáról. Annnyit azonban már meg lehet állapítani, hogy a párt zöme nem hajlandó olyan kormányt támogatni, amelynek Bethlen áll az élén.

Curzon lord a világbékéről és a revánspolitikáról.

Bécs, november 25. A Neue Freie Presse jelenti Londonból: Curzon lord ma délután beszédet tartott, melyben a következőket mondotta:

— A fegyverszünetet már három évvel ezelőtt megkötötték, de a béke még azóta sem állott helyre. Beleltek tíz esztendő is, míg a fegyverszünetből a normális viszonyok kialakulnak. A kormány reménykedve követi a washingtoni eseményeket, de a miniszter óva int a túlzott várakozásoktól. A világ hősennté kiállott akkor is, mikor az utolsó cár Hágában összehívta a leszerelési értekezletet. A világbékét a jövőben sem ezek az értekezletek fogják megvalósítani, hanem a népek akaratára.

Curzon lord ezután Franciaországhoz fordult intő szavával. A többi között ezt mondotta:

— Ha Franciaország folytatja elzárkózó egyéni politikáját, akkor kihívja Németországot, pedig nem lesz abban a helyzetben, hogy meg tudja védeni magát. Mert nagy szövetségünknek a csatornán túl nem hadseregében van a főereje, hanem abban a tényben, hogy a világ lelkiismerete és az egész világ egyesült erői, Amerikát is beleértve, nem engedik meg, hogy Európa szívében új erőre kapjon egy vezredelmés hatalom, mely kardját csörtetve minduntalan a világbéké megzavarását jelentené. Meg kell tiltani Németországot, hogy az európai népközlősségnek békés tagja legyen, de ez csak akkor lehetséges, ha a nagyhatalmak összetartanak a békeszerződés végrehajtásában és nem tőrnek semmiféle revánspolitikát.

Uj postai címzések.

Budapest, november 25. A portorosei tanácskozás egyik leglényegesebb része a posta és távírdai ügyekre vonatkozott. A postai címzés módjánál a helyiségnevek használata nagy vitára adott alkalmat. A románok azt követelték, hogy a postaigazgatóság figyelmeztesse a közönséget, hogy a címzésnél az új helyiségneveket használja, különben ki van téve annak, hogy a küldemény nem kézbesítetik. Ezt a követelést a magyar és osztrák megbízottak visszautasították. Végül elfogadták az osztrák közvétele javaslatát, mely szerint megállapítják, hogy egyes postaigazgatóságok területén új helyiségnevek léptek életbe. Ezeket a nemzetközi postairoda részben már közölte, részben még közölni fogja és arra az esetre, ha a kormány az új helyiségnévtár megjelenésétől számított hat hónapon túl nem alkalmazkodik az új nevekhez, nem felelnek az esetleges károkért.

Az albán csapatokat teljesen szétverték.

Belgrád, nov. 25. Az albán határról érkező jelentések szerint a tirinai albán kormány csapatait teljesen szétverte és visszavonulóban vannak. Sok fogoly és nagy mennyiségű hadianyag került a mirditák kezére, kiknek előírás Vudenszig, 20 kilométerrel Skutarról keletre, előnyomultak. Megerősítik azt a hírt, hogy a mirditák elfoglalták Oroca községet.

Brand kudarca.

Washington, nov. 25. A szárazföldi leszerelés kérdésében az ellentétek még nem szűntek meg. Brand, aki azt remélte, hogy bizalmi szavazattal gyanhatja el Washington, föltételeiben csatlóva utazik el. Ez az általános nézet a konferencia köreiben.

A nyugatmagyarországi kérdés.

Sopron, november 25. Az osztrákok ma reggel megkezdték Vas megye megszállását. Dél előtt 9 óra 30 perckor a következő községeket szállták meg: Gyánafalva, Radafalva, Dobrafalva, Szentelek, Pásztótóháza és Felsőőr. A parancsnokság Felsőőrt van.

A bécsi hivatalos távirada jelenti: Ma délelőtt a szövetség hadserge csapatai a melléjük adott csendőrséggel együtt megkezdtek az előnyomulást a népszavazási területtel délre eső egész területre birtokba vételt végezték. — A bécsi lapok különben a soproni népszavazás valószínű eredményével foglalkoznak. Már előre kifejtik, hogy a népszavazás nem lehet kedvező Ausztriának.

Bécs, november 25. A déli rész megszállására az osztrák csapatok a stájer határ mentén ma megkezdtek az előnyomulást. Arra számítanak, hogy december 4-ig befejezik a „honfoglalást”, mire december 11-én Sopron és környékén megtarthatják a népszavazást.

Bécs, november 25. A párizsi osztrák követlők ma távirat érkezett, melyben közli, hogy a nagyköveti konferenciának a nyugatmagyarországi kérdéssel kapcsolatos határozatait még a mai nap folyamán elküldti távirati uton Bécsbe. A döntés részleteit az osztrák követés nem ismeri, de a hangulat kedvező.

Elfogták a nyugatmagyarországi rablóbanda vezérét.

Sopron, november 25. Amióta az Ausztriának ítélt területet csapataink kiürítették, Patakfalva, Alsószendrűs és Rébakeresztúr vidékén a lakosságot egy fosztogató banda tartotta rettegésben. A banda vezérét, *Paril* József volt katonaszökevényit végül is sikerült elfogni és átadni a szentgotthárdi csendőrségnek. A nyomozást nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy nem lehet átmenni magyar területre az osztrákoknak ítélt területre. A kiürített területeken egyébként a rablások és fosztogatások hihetetlen módon elszaporodtak.

Németországban is.

Berlin, november 25. A birodalmi kormány ma feloszlatta a Rossbech, Hubertus, Aulock, Haydebrege és Oberland nevű monarchista szervezeteket. Aki ezenül részt vesz a feloszlott szervezetek valamelyikében, azt 5000 márkáig terjedhető bírsággal, valamint három havi várfogsággal, vagy fogházal sújtzák. A nemzetközi katonai ellenőrző bizottság ismételtén a legnyomtatékossabban követelte a szóbanforgó szervek feloszlását. Bizonyos, hogy az egyesületek, bár nagyobb részt gazdasági céljait voltak, katonaság voltak tagolva és a birodalom nagy részében voltak megszervezve.

Véget ért a bécsi tőzsdezátrájk.

Bécs, november 25. A tőzsdezátrájk a mai napon megszűnt. Az osztrák nemzetgyűlés a kora délelőtti órákban összeült, hogy még a tőzsde megnyitása előtt elintézzék a látogatási illeték felmérésére vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslatot a nemzetgyűlés elfogadta.

A portorosei konferencia megtörté az utódállamok gazdasági elzárkózottságát.

Portorose, november 25. Az utódállamok gazdasági konferenciáját az elért eredmények megfelelő ünneppályességgel berekesztették.

Az elért eredmény igazolja, hogy a gazdasági elzárkózottság megtörése szinte abszolút szükségesség, amelynek fölmerése és a gyakorlati életbe való átültetése nélkül még a legallobbabb és a legüdvösebbnek látszó politika is erőtlenné és hatástalanná válik. A szomszédos államokkal való barátságos és kölcsönös előzetkenységet tanúsító gazdasági meggyezés, valamint vasúti és az állítási, postai és táviradi szabatos megállapodások nélkül nem fejlődhetik ki élénk és közvetlen kereskedelmi forgalom, nélküli pedig nincsenek meg a közép- és különösen a győripar föllendülésének előfeltételei sem és így az államok gazdasági megerősödése és fölvirágzása sem következhetik be.

A konferencia eredményei közül különösen kiemelendő az a rendelkezés, amely szerint az annakidején hadviszáskmányának minősített vasúti kocsik a szabadforgalomnak átadandók és az egyes államok között megfelelő kulcs alapján szétosztatnak.

A postai ügyekben létrejött meggyezés néhány postai díjazásból tételnek lezártítását tartalmazza és ezeket a módokat, amelyek megkönnyítik az egyes államok közötti levél-, ajánlott levél-, postautalvány- és postacsomagforgalmat.

Panamázó szerb ezredes.

Bécs, nov. 25. Baigrádi jelentés szerint ott letartóztaták Vasic ezredesét, aki azt a megbízást, hogy Bécsben hadianyagot vásároljon, egymillióssal provizó megszerzésére használta fel.

Betiltottak egy német naplapot.

Berlin, november 25. A birodalmi kormány a Tágisöbe Rundschau nevű szélsőbaloldali naplapot a kancellár meg értesése miatt három napra betiltotta. A lap azt írta, hogy a kancellár az aniant végrehajtó közege.

Az osztrák kancellár Prágába megy.

Bécs, nov. 25. A Neue Wiener Tagblattnak jelentik Prágából, hogy *Hainisch* osztrák szövetségi kancellár legközelebb látogatást fog tenni a cseh fővárosban.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 25. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 57 $\frac{1}{2}$ osztrák korona; — 17, az osztrák bélyegzett bankjeggyé pedig — 12 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 25.
 Vártaaplan: Népszélon 3040, Font 3050, Lira, Dollár 880, Francs bank 0075, angol márká 26, Márka 336, Lira 3650, Osztrák 14 $\frac{1}{2}$, Rubel —, Lat —, Szokol —, Svájci frank —, Koronadár 1145, Frankdinar —, Holland forint —, Bécsi kilószék 12 $\frac{1}{2}$.
 Értékek: Magyar Hitel 9100, Osztrák Hitel 1320, Hadi Hitel 1000 —, Lisszaboni 770, Készletkellék bank 7800, Magyar-Olasz 325, Beceleti 7400, Dracchi —, Alluozs szén 13425, Székavári 4700, Salgótarjáni 7100, Urányi 7975, Rima 3100, Schick 1320, Guttman 4700, Naszi 22500, Danica 3325, Kellők 4400, Magyar Cukor 18400, Arica 0100, Alauka 8475, Kraljic —, Bosnyák-Agár 1100, Lipka 550, Póhós 350, Vas megyei Villamos 1375, Glacimalom 2850, Krakodia 2700, Dél Vas —.

Nagy sajtóper a győri ébredők és a győri polgármester között.

Az ÉME fényesen megnyerte a pert. — Hegedüs György dr. briliáns védőbeszède. — A győri polgármester a keresztény irányzat ellen dolgozott. — Hegedüs György dr. Hünneplése.

Az egész ország, keresztény közvélemény feszult érdeklődéssel várta annak a pernek sorát, melyet *Farkas Mátyas* győri polgármester indított a győri Ébredők Magyarok Egyesülete ellen. A véd az volt, hogy az ébredőknek azóta megszűnt egyik lábjá a polgármesterről azt írta, hogy a keresztény irányzat ellen dolgozott, keresztény gyűléseken soha részt nem vett, a lakáshivatal fel-tűnően előnyben részesíti a zsidókat, a polgármester a zsidó érdekeltségeket a keresztény vállalatokkal szemben támogatja, hogy az oláhok ottlétekor meghajta a győri szabóknak, hogy az oláhoknak olcsóbban dolgozzanak, hogy a zsidóktól, a városi közgyűlés tilalma ellenére „záros állást” fogadott el stb. A sajtó utján elküvetett rágalmazás lágyulására e hó 22-ike volt kiüzve. Az ébredők dr. *Hegedüs György* ügyvéd, nemzetgyűlési képviselő, az Ébredők Magyarok országos alelnöke védte, aki kéte a valódiság bizonyításának elrendelését a cikk minden állítására. A bíróság a kérelemnek nagy részben helyt adott. A főtárgyaláson az ébredők, akiknek 21 tagu választmánya volt véd alá helyezve, nagy erővel bizonyítottak minden egyes vádpontnál. A tárgyalás természetesen a sertésbizálzda ri. igazgatósági tagozata és részvényei körül folyt le, ahol a bíróság a bizonyítás tekintetében helyt adott a sertéti kérelemnek minden irányban. A bizonyítási eljárás befejezése után dr. *Urusszky ügyész* hatalmas védbeszédben az ébredők elítélését kért. Utána dr. *Hegedüs György* mondotta el több mint két óráig tartó védbeszédét, amelyben óriási felkészültséggel, jogi tudással és a keresztény harcos fanatizmusával védte az ébredőket, a keresztény irányzatot és emellett minden vádpontnál támadta a polgármestert. Beszède, amelyet a győri lapok majdnem szóról-szóra közölnek, teljes eredményt hozott az ébredőknek.

A perbeszéd befejezése után a bíróság itéletelhozatalra vonult vissza és alig háromnegyed óra múlva meghozta itéletét, amely szerint az ébredők az ellenük emelt vád és következményei alól felmentette.

A főtárgyalási tanácsban a győri tábla területén működő bíráknak egyik legképzettebbje, dr. *Schannen Lajos* táblabíró elnökölt. Az itélet indokolása az — amit még Magyarországon bírói itéletben nem mondhat ki — hogy a *sertéti polgármester a keresztény irányzat ellen dolgozott*, ami elítélendő dolog, ezenfelül az ébredők bizonyították, hogy a polgármester olyan igazgatósági tagozatot tartott meg titokban, amelyből a képviselőtestület eltiltotta.

Hegedüs György dr.-t a bíróságtól való távozásukor úgy az ébredők, valamint a ker.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kékcslilag áruháza”
 szuteron helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra pengynyelű maradványok, kabátok, ruhák, pongyolák.
 Telefonszám: 388.

szociáliták meleg óvációban részesítették, este pedig részére negy bankettet rendeztek.

Farkas Mátyás polgármester az ítélet kihirdetése után azonnal a fegyelmi lépések megindítását kérte maga ellen a főispánnál, aki azt el is rendelte.

HIREK.

— **Uj vállalkozás.** Nagykanizsán uj, negyeszetű részvénytársaság van alakulóban. Az uj vállalkozás címe: „*Unio*” Nagykanizsa és Vidéke Kereskedőinek *Arubeszterő és Értékesítő Részvénytársasága*. Az alapítóké hárommillió korona, amelyet 3000 darab ezer koronára névértékű részvényből fognak összehozni. A részvények átírásának végső terminusa: 1921. december 15. A vállalkozás célja: fűszer, gyarmatru és általában minden cikknek beszerzése, melyeknek elárulásával fűszerkereskedők és szatócsok foglalkoznak, továbbá ugyanezen cikkeknak viszontárúsok részére való eladása. Ez annyit jelent, mint a közép- és kiskereskedőknek a nagykereskedőtől való függetlenítése. Eddig a haszon jelentős része a nagykereskedelemtől maradt, míg így ez is részben a kisebb kereskedőknek jut, részben a közönségnél marad, mert a közvetlen beszerzés által a portéká is olcsóbb lesz. Az alapítási tervet az a legkomolyabb nevekkel találkoznak, mint: *Bogendier Frigyes* gyógyszerész, *Matán Odón* kereskedő, *Stampf Zsigmond* kereskedő, *Maschanski Márton* kereskedő, *Teutsch Gusztáv* kereskedő, *Gyenes Lajos* kereskedő, *Sipos Andor* kereskedő, *Dedovitz Béla* kereskedő, *Neu és Klein, Tóth és Schlesinger, Lackenbacher József* kereskedő, *Leitner Aladár* kereskedő, *Fischl Adolf* kereskedő, *Kluger Sándor* kereskedő, *Lusztig Odón* kereskedő. dr. *Miklós Sándor* ügyvéd. Ha ezen nevekhez hozzávesszük, hogy a vállalat élére *Sárkány József*, a városi közeletlenség üzem vezetője kerül, a siker teljesen biztosítottnak tekinthető s az Unio részvényei a legkitűnőbb jövedelmezőségű papírok sorába fognak tartozni. Valószínűnek tartjuk tehát, hogy a jegy részen nemcsak kereskedők, hanem mindezek részt vesznek, akik biztos és jövedelmező elhelyezésre váró tőkésük van. Az Unio tulajdonképpen a most likvidáló városi közeletlenség üzem utóda lesz, amelynek áruit, főszerelését s raktárhelyiségeit is átveszi. A részvényjegyzések nagy apparátussal folynak.

— **Törhetetlen magyar hűség a Mura vonalán.** A Nagykanizsán székelő magyar—jogorvóló határmegállapító bizottság javában folytatja operációs munkáját. A bizottság időnkint autókön kiszáll az egyes falvakba s a helyszínen tájékozódik a helyzetről. Arról értesülünk, hogy a bizottság munkája addig haladt előre, hogy Nagykanizsáról a Mura bal partját vizsgálják felül. Hirtelen az a kérdés adódik: mi okból jár a bizottság az innessé partot? Ezt a kérdést nem feszegetjük, egyedül azzal számolunk be olvasóink előtt, hogy a lakosság milyen törhetetlen hűségről tesz mindenütt hírt a magyar hazához. A bizottság legutóbb

Molnáriban járt, ahol egy javakorabeli férfi lépett a bizottság elé s keresetlen szavakkal magyar nyelven arra kérte a határmegállapító bizottságot, hogy elszakított testvércimket csatolják vissza a magyar impérium alá. Beszède végén megkérdezte némi naivitással, hogy tudnak-e az urak angolul? Hogyne — volt a válasz — hiszen a bizottságnak angol tagjai is vannak. Erre a jó magyar, ékes angol nyelven szólt meg s elmondja mindazt, amit az ímént magyarul mondott. A bizottság tagjaira észrevehető hatást gyakorolt a molnári polgár beszède s nyomban a felől érdeklődtek, hogy hol tenult angolul, amire az volt a válasz, hogy Amerikában.

— **Gyászrovat.** Egy munkás, tisztességben megőrzegedett polgártársunk távozott el az élők sorából. *Fabró József* nyug. d. v. főmunkosvezető, a vasutas társadalom buzgó munkása 73 éves korában f. hó 23 án meghalt. Ötvegy, két gyermeke, akik közül százados fia Viktor még most is orosfogatásban szenved — gyászolják elhunytját. Temetése tegnap délután 3 órakor nagy részvét mellett történt.

— **Mesterséges szénét csinálnak a németek.** A Münchenben most megnyitott „Ausstellung für Wasserkraft Energiewirtschaft”-nak szenenciója volt az az uj eljárás, melynek segítségével géperővel lehet kiszárítani és briketté sájolni a tőzeget. Ezzel az eljárással, melyet Mandruck-eljárásnak neveztek el, egyszerre hatalmas fellendülés elé jutott a tőzegepar s a német technika igazán büszke lehet erre a sikerére, mely lényegében szinte annyi, mintha mesterségesen tudnának szénét termelni, géperővel barnaszénét állítani elő a tőzegeből, amire maga a természet csak hosszú évezredek alatt képes. Gazdasági szempontból rendkívül nagy a találmány jelentősége, amennyiben a német-orosz tőzegetelepek két és fél millió hektár területet foglalnak el s ezen a területen 43 milliárd köbméter tőzege áll rendelkezésre, mely 80—85 százaléknyi viztartalmu mellett tízezer billió kilogrammalóriányi hőenergiát képvisel. A német tőzegekészlet tehát másfél milliárd jó közsénnek felel meg, ami annyit jelent, hogy száz éven keresztül minden évben két milliárd kilowattnyi energiát tudnak majd a németek hasznosítani a moctarokról.

— **A fokhagyma, mint gyógyszer.** A kellemetlen illatú fokhagyma valamikor az ókorban, de a középkorban is, mint becses gyógyszer volt ismeretes. Emlékeztetés, hogy a mult századbeli kolerajárványok idején is alkalmazták még. A nép még ma is használja gyomor- és szívbántalmak ellen előszeretettel. Néhány páriai orvos a multkoriban nagy előadást tartott a francia fókohagyma és gyakorlati tapasztalatok alapján a fokhagymát, mint elsőrangú vérkeringési szabályozót és bizonyos bőlejoagnak, mint gyógyszerre dicseré. Azóta egész franciaország fokhagymalázaiban van. Két francia orvosnaptól előírása szerint tinktura formájában naponta 30—50 cseppet kell meleg tejjel vegyítve bevenni. Ezt a gyenge gyomruk is megemészti. A francia orvosi tudomány a fokhagyma gyógyító hatását kén-tartalmának tulajdonítja és jeles orvosok véleménye alapján a fokhagyma nagyot lendít az izületi csusz gyógy módján is, mely ezidőig kénes tartalmu ásványviziken nyugodott.

(x) **Orvosi hír.** Dr. *Vajda* fogorvos szabadságáról hazatérkeve fogorvosi rendeléselt a Délzalai Takarékpénztár épületében újból megkezdte.

— **A rizs vámtarifáját nem emelték.** Tetemesen felemelték a behozatali vámtót” c. tegnapi cikkünkre lapunk egyik olvasója, egy nagykereskedő annak a megállapításának a hírüladását kéri, hogy az újabb vámemelés kiterjed a kávé és kakaoira is. Egyedül a rizsnél nem történt vámemelés.

— **Ma reggel nyílt meg** Budapestén a Hungária fürdő és kádfürdője. Mindenkinnek meglepetés lesz a hygienikusan átalakított izléses tiszta fürdő, melegség, jó buffet.

— **Imre Sándor dr. államtitkár Szombathelyen.** *Imre Sándor* dr. kultusz államtitkár a szombathelyi lapok híradása szerint ma délután a Kulturházban előadást tart. Az állomásos a városi hatóságok is megjelentek fogadására dr. *Ujváry Ede* h. polgármester és *Taupai Ferenc* dr. muzeumigazgató vezetésével.

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör zenekara** ma, szombaton este fél 8 órakor fuvóspróbát tart. Felkérem az összes fa- és rézfúvókát, hogy a közelgő dec. 10-iki hangversenyre való tekintettel a próbán pontosan és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. *Ketting.*

(x) **A „Titokzatos átletés”** a címe annak a nagyvásáros átletés drámának, amely ma szombaton a vasárnap kerül bemutatásra a Világ mozgóban s amelynek főszerepét a világhíres római átletés és Olaszország sampionja *Mario Aunonia* a gladiátorok fészereplője kárdja. E remek film, melynek minden egyes jelenete a trükkök és bravurok netovábbja s az olasz kinematográfia technológiát és magas művészetét dicseri. — Hétóránapi előadások ezentul pontosan 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

(x) **Aranyat, ezüstöt, brilliánsot a legmagasabb naplóra veszek KOPAR órák és ókszerész, Daak-tér 12.**

(x) **Krampusok** szép választékban *Fischel Fülöp* Fiai papíráruházásban kaphatók.

(x) **A császár brigádórosa** a címe annak a 7 felvonásos remek *Napoleon* filmnek, melyet az Uránia-mozgó ma bemutat. A rendezésben, kiállításban pazsr film történelmi háttere *Hessen* város elfoglalása, a nová 1806-ban a győztes francia hadsereg bevonul. *Hessen* város falai alatt játszódik le a megkapóan szép dráma, melynek hőse egy né őt származású erodes (a császár brigádórosa) aki belépett *Napoleon* világhódító hadseregébe s a nagy hadvezér szülővárosra ellen küldte harcba. A film szép-ségekben és kiállításban az eddig bemutatott és Nagykanizsán megcsodált *Napoleon*-filmeket jóval felülmulja. A moziátogató közönség igazán klasszikusan szép és hatalmas filmben gyönyörködhetik, melynek minden jelenete nagy szenzáció. Külön szenzációja a mai műsornak a *Trikk-Trakk* háboru című 2 felvonásos filmtrükk, mely eddig mindenütt bűmulatba ejtette a közönséget.

NAGY KARÁCSONYI ÖCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Barta Miksa

elsőrangú női divatházában szerezhetők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női és leányka ruhákot mélyan lezártított árban. Megtekinthető minden vételköznyser nélkül. Fő-ut. Csöngy-ut. sarok

— Tizenötmillió férj keresetik. A világháboruban annyi férfi esett el a betegegett meg, hogy csak más tizenöt millió férfi tudna minden leányi megmenteni a vénleányságtól, Európában 1914. óta tízmillióval több nő van, mint férfi, ezért ne csodálkozzunk, hogy sok helyen már az jött divatba, hogy a nők udvarolnak a férfiaknak.

— Az oláhok letartóztatták az erdélyi Magyar Szövetség összes vezető tagjait. Erdélyi tudósítónk jelentése nyomán hirt adtunk arról, hogy a Magyar Szövetséget, az erdélyi magyarság egyetlen politikai érdekképviseletét, állítólagos irredenta politikája miatt a Sigurantia felfoszlatta és elnökét Jásika Samu bárót pedig letartóztatta. A legújabb hírek szerint Janarescu államtitkár vezetésével tovább folyik a Magyar Szövetség ellen a nyomozás, amelynek során a vezetőség összes tagjait, köztük Halles Guztáv dr., Grandpiere Emil dr., Beldy Pál gróf, Albrecht Lajos, Ugron István v. b. t. t., Selesy János, Desbordes Emil alelnökökkel és Koos Károly főjegyzőt a lakásukon őrizetbe vették. A letartóztatottak a Sigurantia detektívjai és a román csendőrok őrizik. Haljjátok meg ti győzők nagyok a rab magyarkor fogvaalkogatását a legyőzöttek bűzkek Trianonra, ahol így blstosították három millió magyar „kiebbségi jogát.”

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen jó férjem, illetve édes atyáink elhunya és temetése alkalmával mélyszéges fájdalomunkban osztozkodni szívesek voltak, fogadják ezúton a legálásabb köszönetünket. Nagykanizsa, 1921. november 26.

Év. Fabró Józsefné szül. Loudortier Franciska és családja.

Egészséges, tiszta, jól főzni tudó szakácsnő

a katonakórház részére felvétetik. Bővebb felvilágosításra a kórház élmezőny hivatala szolgát.

Ujgéláruították és kézbesítők felvételnek Horváth hirlapárudájában.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár
Zsebnaptár
Tárcanaptár
Reklámnaptárak
Kis naptártömbök
Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében, Nagykanizsán

Borbevásárlási megbízásokat vállal,
bor és termésként szállít, ugyanígy hús, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, bököny, zabosbököny, burgonyát, diót, makót úgy kicelapban, mint vagoncistékben a legolcsóbb napi áron
Bruncsics Ferenc Hahót.

Nagy karácsonyi vásár

**olcsó árakkal
már megkezdődött**

Kisfaludi és Krausz

dlvatnagyrúházában az „Arany kakas”-hoz
Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Apró hirdetések.

Hirdetéseik díjátlanul 5 óráig vételnek fel újságunk szerkesztésében.

Ölökádát keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Eladó egy használt, de jó állapotban levő szmoking öltöny egy magas és egy teljesen új szmoking mellényvel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vizgázott gépész, ki hasonló minőségben már alkalmazva volt, állást keres, esetleg uradalomba is elmenne. Cime: Tóth József Letenye.

Vendéglőmegnyitás

Van szerencsém a n. 6. közönség becses tudomására hozni, hogy **Kiskanizsán a Varasdi utca 3/b. szám alatti Simon József-féle vendéglőt átvettém és ezt r. évi november hó 27 én vásáram** cigányzenével és disznótörrel egybekörve

ünnepélyesen
megnyitom.

Kitünő borok!
Iszletes és olcsó ételek!

A n. évi közönség számos látogatását és pártfogását kérve, vagyok tiszteltel!

Husz Józsefné vendéglős.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 óraor kezdésűk.

Star-film! **Star-film!**

Péntek, szombat és vasárnap
november 25-én, 26-án, 27-én

A császár brigádosa

Epizód a napoleoni időkből 7 felvonásban.

A film az eddig megjelent legnagyobb Napoleon-film. Meséjének történelmi háttérre Hessen város elfoglalása.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 óraor, vasár- és ünnepnapok 4, fél 6, 7 és 9 óraor.

Helyezések: Páholy 17, szűbe 16, kőrszék 14, feneltolt (Amiasszék 12, lámiasszék 10, kőrszék 6 koron.

Kisbátaszék 50 mántalék kedvességben vásárolnak

Zeneőrök keresek, ki 2-3 gyermeknek hetenkint hegedűórákat adna. Cim a kiadóban.

Hizott sertéseket

vásárolnak mindenkori napi árban

Magyar Élelmiszerészilítők és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Nagykanizsán Lókja Király-utca 34. sz.

Telefon nappal: 316. Telefon éjjel: 260.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Telefon 74. Telefon 74.

A hétköznap előadások ezentúl pontosan 6 és fél 9 óraor kezdődnek.
Szombaton és vasárnap Mario Ausonia Olaszország birkózó bajnoka fellépésével a

Titokzatos atléta

keleandrudráma 6 felvonásban

Jön! Ohnet György világhírű regénye, a Sarah grófnő Franciska Bertinivel. Jön!

Helyezések: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 óraor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 óraor. **Pontos kezdés!**

ZALAI KOZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Póst. ut. 13. sz.

Internumban-telefon 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

politikai, képviselő

FELELŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Hírlétszám Árak:

Egész évre 800 K. Félévre 500 K. Negyed-
évre 140 K. Egy hóra 80 K. Szegs. szám Ár 3 K

Bethlen István programja.

A kereszténypárt megbízottai a miniszterelnöknél. — A kereszténypárt nem interviuál Andrássy érdekében. — Az ötös bizottság kiküldése. — Bethlen programot adott a kisgazdapárt érkezteltén.

Budapest, november 26. A kereszténypárt megbízásból ma felkeresték a miniszterelnököt Bleyer, Kutkafalvy, Bartos, Somogyi, Csernyus, Legeza, Haller és Avarfi. A küldöttség egy óráig időzött a miniszterelnöknél. Elmondták mindazt, ami az új alakulással kapcsolatban a Tegnapi esti értekezleten elhangzott. Elsőnek bejelentették, hogy a kereszténypárt a maga teljes egészében nem hajlandó belépni egy pártba sem. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy ami a beolvadást illeti, neki sem az a terve, hogy egyik párt a másikba beolvadjon, hanem teljesen új pártot akar alakítani, nem a régi pártkeretekből, hanem egyenként. Az új pártba mindenki egyenként csatlakozhat.

Budapest, nov. 26. Hír szerint pénzügyminiszternek Kállay Tibor van kiszemelve, mivel a miniszterelnök ma hosszan értekezett.

Budapest, nov. 26. Szemrecsányi György az ellenélek parlamenti magatartásáról ma így nyilatkozott:

— Bármikép alakul is a helyzet, egyetemes párttal vagy anélkül, a Bethlen-kormányának nehéz lesz megbirkózni a szervezett ellenélekkel. Az ellenélek minden egyes tagjának ki van osztva a szerep abban a rendezés ostromban, melyet a kormány ellen fogunk indítani.

Budapest, november 26. A kereszténypárt ma délután 5 órakor előzetes megbízást tartott Haller előkléssel. Az értekezleten feltűnő kevesen vettek részt, melyen Haller István — tekintettel a határozat fontosságára, azt javasolta, hogy a döntést halasszák el. Fellegesenek tartja, hogy a párt álláspontját bővebb vita tárgyalja meg. Javaslója egy ötös bizottság kiküldését, mely a többi pártokkal tárgyalna. Milotay István jónak tartaná, ha az ötös bizottság a párt direktíváit adna. Ezt ítélt azért tartja szükségesnek, mert a párt előnye leartóztatásban van, amely a közvélemény előtt a legkülönbözőbb kommentárokkal ad alkalmat. A maga részéről azt szeretné legjobban, ha a párt teljes súlyával interviuolna előklé érdekében. Huzsár Károly bár végtelen ajánlatoknak tartja Andrássy esetét, de a párt, mely nem réztes a puccsban, sem annak előklézetében — nem exponálhatja magát a a bírói eljárásnak nem véghat elébe. A párt teljes részéről már történetik intervenciók a ezt helyesnek tartja, de a párt nem teheti, mert ez különböző kommentárokról adna alkalmat. Többek hasonló értelmű felszólalása után Haller az ülést félfggeztette.

A miniszterelnök 9 órakor érkezett a pártba a azonnal visszavonult a képviselőklé tanácskozáni. Ismertette programját, melyet már a kisgazdapártban is kifejtett. Utána Huzsár emelkedett szólásra. Beszédében kimelte, hogy a párt súlyos pillanat előtt áll a tudja, mily nehéz feladatok elé néz a férfi, aki az ország vezetésére ohivatott, mert nem cselekedhet mindig vágya szerint, hanem kénytelen a parancsoló szükségnek engedni.

A párt ma még nincs abban a helyzetben, hogy kimondja az utolsó szót, de meg van benne minden igyekezet arra, hogy segítségére legyen a miniszterelnöknek hazafias célja elérésében. Kéri a miniszterelnököt, tegye lehetővé az új kormányzópart megalakítását. Utána Haller szólott fel és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„A párt a designált miniszterelnök által kifejtett kormányzati és munkaprogramot elvben elfogadja és megadása teszi. Az egyetemes párt megalakítására vonatkozó törekvéseket azzal támogatja, hogy egy hat tagú bizottságot küldje ki, az ez-irányú tárgyalások lefolytatására. Ennek a bizottságnak tárgyalásaira vonatkozó direktívákat hétfőn délelőtt 10 órakor tartandó pártkonferencián adják meg.

Bethlen a felszólalásokra reflektálva kijelenti, hogy a határozatot tudomásul veszi. Ezután a párt a tanácskozáskora kiküldendő hat tagú bizottságot Haller István, Huzsár Károly, Ernst Sándor, Bleyer Jakabot, Oláh Danielt és Milotay Istvánt designálja. A hat tagú bizottság hétfőn kezd meg a tárgyalásokat a többi pártok vezetőkkel. A miniszterelnök az értekezletről 11 órakor távozott.

A kisgazdapártba valetivel 6 óra után érkezett meg a miniszterelnök: Mayer fél hét órakor nyitotta meg az értekezletet. Utána nyomban szólásra emelkedett Bethlen és a többek közt a következőket mondta:

— Megbiratnam azzal, hogy mint designált miniszterelnök veszem fel újból a tárgyalást a pártokkal. A megbízást azzal a meggyőződéssel fogadtam el, hogy csak egy olyan kormány tud megfelelni a rája várakozó feladatok megvalósításának, mely az egységess pártba támaszkodik. Véleményem szerint az egységesspárt megalakításának szükségessége annál nagyobb, minlun a kormányzópártok közt a szakadék a közel múlt események következtében még jobban kiműlyült és az ellenélek az egységess pártban belül jelentkezik. Mindezzel szemben azt látjuk, hogy az ellenélek tábora erősödött. Az ellenélek pádosorokban teljesen különböző világnézeti alapon állók legitimáltak és oktoberiátk tömörűnek és a liberális blokk zart sorban vonul fel a kormány ellen. Együtt látjuk ebben a tábóban a baloldali és a jobboldali forradalmárokat. Ezenkívül nem szabad figyelmen kívül hagyni a külpolitikai nehézségeket sem, melyek a kormányt ugyancsak arra kényserítik, hogy az egységess párt megalakítását sürgei.

— Három pontban foglalhatom össze kormányzati programomat. Az első pontba tartoznak: a kormányzás általános irányelvet. A másodikban azok a problémák, amely a királyi kérdéssel kapcsolatosak. A harmadik pontba pedig azok, amelyek a szorosabb értelemben a törvényhozásnak és a kormányzatnak időszerű feladatai.

A nemzeti, agrár és keresztény irány ez, amelyre programom helyezkedik. Demokratikus fejlődést kívánok követni, legyűrve a multak tapasztalatait, féltékenyen vigyázva arra, hogy osztály és felekezeti gyűlölet ne bont-

hassa meg a magyar nemzeti egyetseget. Minden törekvésem az lesz, hogy a kivételtes hatalom gyakorlásáról szóló törvényt fokozatosan megszüntessem. A kibékülts politikájdí kiadnom követni a munkássággal szemben.

A kormány az 1921. évi 47. t.c. alapján áll és úgy kívánja ennek következményeit levonni, hogy a kormány a kellő időben éljen a kezdeményezés jogával. A kormányzat sürge feladatai közé kívánom sorolni a választójogot, a törvényhatóság reformját, a főrendiház reformját és utána a megalakítandó új sajtótörvényt, mellyel kapcsolatban lesz a cenzúra előklése, a földreformot, melynek sürge végrehajtására különös súlyt helyezek. Ezenkívül fontosnak tartom a ház-helyek és haszonbérletek alakítására vonatkozó törvény megvalósítását, hogy az építkezés megindulhasson. Ezután következnek a munkásbiztosító törvények, az egyesületi jog új szabályozásán alapuló törvény revíziója, a hadiöszvegyek és árvák ügyének rendezése.

Ezek után kérte a kisgazdapárt támogatását.

A jövő hó elején lesz a népszavazás.

Sopron, november 26. Schöber osztrák kancellár a külügyi bizottság tegnapi ülésén foglalkozott a nyugatmagyarországi kérdéssel és beszéde során azt is bejelentette, hogy a nagykövetség tanácsa kivonhatja Sopronból a magyar csapatokat. Minderről hivatalos jelentés a magyar kormányhoz nem érkezett, azonban nem lehetetlen, hogy ezt a határozatot mégis meghozták, mert a nagykövetség tanácsa a népszavazás pártatlanságát minden gyanu ellen biztosítani akarja. Amikor a velencei egyezményben elismert Ostenburg-féle nemzetközi csendőrség feloszlott, a rend fenntartására a magyar kormány a nemzeti hadsereg két zászlóalját vezényelte Sopronba, mert a Toretta márkí által kiltatásba helyezett nemzetközi katonaság nem érkezett meg a népszavazási területre. Az osztrákoknak alakult némi kifogással a velencei egyezmény határozatát megváltoztatni, a magyar kormány azonban nem él ezzel szemben semmi kifogással, mert megvan gyűződve, hogy a népszavazás javunkra fog kitérni és főclünk az, hogy a népszavazás időpontját ne tolják ki.

Bécs, november 26. A páriai osztrák követ értesítette a külügyi miniszteriumot, hogy a nagyantant végtelosen elhatározta, hogy a magyar csapatokat a népszavazás területéről eltávolítja. A nagykövetség tanácsa három lej vastaltól előt a magyar csapatok helyettesítése tárgyában. A javaslat szerint a magyar csapatokat felváltja 500 osztrák katonaság vagy pedig anant tisztok küldenek ki és meléjük páriaias alapon osztrák és magyar csendőrköt osztanak be. A harmadik mód poigrádség szervezését cöltoza szintén páriaias alapon és anant tisztok vezetése alatt. Ausztriában biztosra veszik, hogy kedden már a külügyi bizottság elé terjesztik a velencei egyezményt, melynek ratifikálása szerdán kerül a nemzetgyűlés plénuma elé, hogy december 1-én az egyezmény okvetlenül ratifikálják. A népszavazás erre nyolc nap múlva 8-án vagy 10-án lesz. A nagykövetség tanácsának azt az osztrák barát határozatát az osztrák külügyi hivatal tudomása szerint a bécai angol követ formázta ki.

KALLAY
jogi szemináriuma
 Budapest VI. Andrássy-u. 8. és Szeged, Pallavicini-u. 3.
 Feltétlen sikeres és felelős előkészítés bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgára.
 Jegyzetbérlet! Rekaptuláció! Információ! Díjtalan!

— **Gyászrovat.** Ifj. Wilde Ferenc, a Nagykanizsai Takarékpénztár R. T. cégjegyző főtitkárjának holttestét tegnap Letenyéről beazlították és a r. kath. temető halottszobájában felvartavolták. Együttal megemlítjük, hogy a temetés az újabb értesítés szerint nem délután 4 órákor, hanem fél 4 órákor lesz a r. kath. temető halottszobájában.

— **Prónay — ezredes.** A Nemzeti Sajtóiroda közlése szerint a kormányzó Prónay Pál csendőr-tartalékszázalójú alezredes ezredessé lépett elő.

— **Új vállalkozás.** Nagykanizsán új, nagyszabású részvénytársaság van alakulóban. Az új vállalkozás címe: „*Unio Nagykanizsa és Vidéke Kereskedőinek Arabszerző és Értékesítő Részvénytársasága.*” Az alapítóke hárommillió korona, amelyet 3000 darab ezer korona névértékű részvényből fognak összehozni. A részvények aláírásának végső terminusa: 1921. december 15. A vállalkozás célja: fűszer, gyarmatárú és általában minden cikknek beszerzése, melyeknek elárulásával fűszerkereskedők és szőlőcsook foglalkoznak, továbbá ugyanekzen cikkeknél visztonársók részére való eladás. Ez annyit jelent, mint a közép- és kiskereskedőknek a nagykereskedőktől való függetlenítése. Eddig a haszon jelentős része a nagykereskedőknél maradt, míg így ez is részben a kisebb kereskedőknél jött, részben a közönségnél maradt, mert a közvetlen beszerzés által a portéka is olcsóbb lesz. Az alapítási tervet az a legkomolyabb nevekkel találkoztunk, mint: *Bogenrieder* Frigyes gyógyszerész, *Malán* Ödön kereskedő, *Stampf* Zsigmond kereskedő, *Maschanzker* Márton kereskedő, *Teutsch* Gusztáv kereskedő, *Gyenes* Lajos kereskedő, *Sipos* Andor kereskedő, *Dedovitz* Béla kereskedő, *Neu* és *Klein*, *Tóth* és *Schlesinger*, *Lackenbacher* József kereskedő, *Leitner* Aladár kereskedő, *Fischl* Adolf kereskedő, *Kluger* Sándor kereskedő, *Lusztig* Ödön kereskedő. dr. *Miklós* Sándor ügyvéd. Ha ezen nevekhez hozzávesszük, hogy a vállalat élére *Sárkány* József, a városi közéleti élet vezetője kerül, a siker teljesen biztosítottnak tekinthető s az Unio részvényei a legkitűnőbb jövedelmezőségű papírok sorába fognak tartozni. Valószínűnek tartjuk tehát, hogy a jegyzésben nemcsak kereskedők, hanem mindazok részt vesznek, akik biztos és jövedelmező elhelyezésre váró tőkésük van. Az Unio tulajdonképpen a most likvidáló városi közéleti élet ütem utóda lesz, amelynek áruit, fűszerelését s raktárhelyiségeit is átveszi. A részvényjegyzések nagy apparátussal folynak.

(x) **Orvosai hír.** Dr. *Kabdeb* Antal rendelését Fő ut 24 szám alatt megkezdte. Szakorvosi rendelése bő- és nobináltalmakban hétköznapokon délutól 9—12-ig.

— **Ahol még Kikanzsát is leplálták.** Lapunk nyomán az egész kis Magyarországi sajtójt bejárta a kikanzsai gazdaságokadomlóm hire a nem volna utolsó érdekességű szemlel táplálék közreadni azok a kommentárokat, amelyekkel vidéki leplársaink illatték a hegyen-völgyön lakodalhat. Ezuttal méretekben a ezem-izomban még Kikanzsát is felülmúló gazdaságokadomlóm irunk még olvasóinknak. A fejrémegyei Pátkán hármas lakodalmat ültek meg az elmúlt csütörtökön, történt pedig a nagy lakzi a Dobos Mihály gyszuram portáján, akinek egy napon két lány és egy fia tartotta az esküvőjét, névszerint: Julcsa, Marcsa és Miska. A három mátkapárról négy kisgazdacsald föl- és lemenő összes ágai kerültek szorosabb at yafiságba, nem lehet csudálni tehát, ha a sógorokból, komkából, nászokból, ipamuramokból, menyekből és egyéb rokonokból álló lakodalmas templomi menet több száz méterre nyúl ki. De kinyúlt azonfelül az ebéd is, körülbelül a harmadik éjszakába. Hanem az ebéd volt aztán! Két portán is ettek és ittak a vendégszépnek, mivelhogy egy háza ugye fértke volna be. Három teljes cigánybanda köszörlte a talpalávalót, a tánc előit és a közbese szűnetek alatt meztettek összesen három ökröt, három hízorsztót, csirkét, kacagát s megmáltat pedig annyit, hogy meg se lehetne számolni. Bort viszontag huaz akónál többet öntögtettek a nyelvek alá. De így van ez rendjén. Mert ma sok bánata van a magyaroknak, a magyar pedig bujában iszik, a borban viszont igazság van, minél fogva ha iszunk, annál hamarabb derül ki az igazságunk. Már pedig ez ma elsősorú nemzeti érdek is.

— **Orvosai hír.** Dr. *Vajda* fogorvos szabadságról hazakerkezve, fogorvosi rendelését a Dózsa ut Takarékpénztár épületében újból megkezdte.

(x) A *Berson* gummisarok olcsóbb a bórnel. Kíméli a cipőt, a test megerőltetését s járónál csökken a csúszás meggátolása s kényelmet és járónak bizonyos rugalmasságot s kényelmet meggátol. Ezek az előnyök a bímolatessan olcsó áruk egyvelebe vétele mellett kézzel foghatóvá teszik, hogy a *Berson* gummisarok iránt az érdekeltök általánosan növekszik és rövidesen mindenképpen, akár férfi, nő vagy gyermek, cipőjét *Berson* gummisarokkal fogja ellátni.

BERSON
GUMMISAROK
 minősége utolérhetetlen.

Anyarozsot
 és mindenféle gyógyórtés a legújabb napl éron általánosan ismert a Magyar Gyógyórtés R. T. Budapest, VIII. Baross-utca 13. Műtársat ajánlatot kérték: 399

— **A Keresztény Szociális Egyesület** vasárnap, december 4 én d. u. 4 órákor a Keresztény Otthonban nagygyűlést tart a központosító való csatlakozás előkészítése és a szakszervezetek megszervezése céljából, mely gyűlésre Budapestről *Szekely* János ny. Államtitkár központi elnök, *Madarász* József központi ügyvezető titkár és még mások fognak megérkezni s a szakszervezetek szükségességét és célját fogják ismertetni. Kértenek a keresztény szemlel és társadalmi munkások minél nagyobb számban megjelenni, *Elnökség.*

— **Propaganda kiállítás.** Az anyarozsot mozgalom minél intenzívebbé tételére a *Stefánia* Szövetés a Társadalomtudományi Múzeum népegészségügyi osztályának közreműködésével kiállítást rendez Nagykanizsán. A kiállítás december negyedikén kezdődik és pár napig fog tartani. A kiállítás célja, hogy az anyarozsot csecsemővédelem nemzeti és társadalmi jelentőségét a köztudatba minél inkább belevigyék és minél szélesebb rétegeket vonjanak be a mozgalomba. A kiállítás alkalmával szakemberek előadást fognak tartani, a propaganda legkiválóbb eszközeit állítják a nagy cél szolgálatába.

— **A szabad lyeenbarn** ma este 6 órákor Szakáll Gyula kegyesrendi főgimn. tanár a Zrínyiek koráról fog előadást tartani. Történelmünknek eseményekben egyik legizgalmasabb korát fogja Szakáll tanár ismertetni, kinek előadására felhívjuk olvasóink figyelmét. Belépődíj 5 korona.

— **Kislélek, kislányok,** kérjétek meg anyuskátokat és apukátokat, hogy vigyen el titeket ma délután fél négy órára az *Uránia* mozgóba, ahol a játékabak *Trikk-Trakk* háborút mutatják be. Az előadás pont fél négykor kezdődik.

— **A keresztény tisztviselőnk** egyesülete 27-én (vasárnap) délután 3 órákor sajtó otthonában (Nádor-utca 14) fontos értekezletet tart, amelyre kéri valamennyi tagnak feltétlen megjelenni.

— **A keresztény tisztviselőnk** ezuton mondanak hálás köszönetet az egyesület azon barátainak, akik a nov. 12—13-ii Irredenta estélyükön felülfizetett szívesek voltak.

— **Közvetnyilvánítás.** A pacsei jár. iparpestület által f. hóban rendezett tanoncmunka kiállítás alkalmából a tanonokok jutalmazására következő kegyes adományok folytnt be: Zalavármegye alispánjától 150 K, N. N. 50 K, Koczper Imre Nagypapornak 100 K, Konrád János, Bucsuentszilázó 40 K, Baros Gábor Pacsa 40 K, Jambriacs Miklós Szentpáterúr 900 K, Szalay Gyula Pacsa 50 K, Szentmihályi Dezső Pacsa 200 K, Dáni Balázs Budapest 100 K, Rassy Ferenc Felsőrajk 239 K, Iparosok Pacsa 300 K, Kerekes Ferenc Nagypapornak 10 K. A jár. iparpestület elnöksége a nemzetiell adományokérti hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Az URANIA hétfőn a Monte Christo befejezését, a „Holt kezelt” mutatja be.**

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör** zenekara hétfőn este 8 órákor próbát tart a szokott helyen. A tagok pontos és teljes számban való megjelenését kérem. *Kelting.*

(x) **Aranyat, ezüstöt, brilliánt** a legmagasabb napl éron veszek **KOPAR** órák és ékszerezés, **Deák** tér 12.

(x) **Krampuszok** szép választékban *Fischel* Fülöp Fiai papírárúházában kaphatók

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!
 Logikalmassabb Karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** elsőrangú női divathatékban szereshetők be. Az elfelehadott ledny miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen leszállított árban, Megtekinthető minden vételkényasszer nélkül. Fő-nét és Csongary-ntarok.

— A Keresztény Társas Tomethézi Egylet vezetősége híás: „Közönetét fejezi ki a Keresztény Szociális Egyesületeknek az egylet részére adományozott ezor korona segélydolgozóért, Elnökség.

— A Mova szombatira hirdetésként tudománys eloadását Pröhle Vilmos egyetem tanár megbetegedése miatt a jövő héti végre kellett halasztani. A hír hírtelenül és váratlanul jött. Pröhle előadása általában a Turánizmus egyre érdeklődés, hogy az egész kultúrának gyönyörűen összeállított műsorát arra az időre kellett halasztani, amikor Pröhle lejöhet. A tudományos előadás-sorozat programja két érdekes és értékes előadással bővült; a honvédelmi minisztérium engedélyt adott a helyőrség két tehetséges tisztjének, hogy a békeszerződés katonai rendelkezéseivel kapcsolatos kérdésekről szak-előadást tarthassanak.

(x) **A Világ mozgó még csak ma tartja műsorán a Titokzatos álléka című olasz filmtartakciót, melynek címszerét a híres olasz atléta Mario Ausonia kreálta. — Kedden és szerdán pedig nagy irodalmi művész estélyt tart a Világ mozgó, amennyiben Onof György világhírű regényét, a „Sarah Grófné“-t mutatja be filmen. A főszerepét Franceska Bertini, az olasz filmművészet csillaga játssa illusztris Partnerével. Jeyek már előjegy-zhetők. — E helyen hozza tudomására a n. e. közönségnek a Világ mozgó, hogy a kény-szerűség diktálta helyáremelése a mai napon lép életbe, természetesen a köztisztviselők tövébbre is elvezik a kedvezményt, sőt kiterjeszta, amennyiben nem csak a páholyra, mint eddig, hanem a zsalúé és lre is érvényesek a szelvények.**

(x) **Ma lépett életbe a mozika felemelt helyára.** E szerint az *Uránia* helyárai: Páholy 22, zsalúé 18, kórszék 18, fentartói táms 14, táms 18, zártszék 7 kor. A *Világ*-mozgó helyárai: Páholy 22, zsalúé 18, 1. hely 15. 11. hely 12, zártszék 7 kor.

(x) **Ösztánék és Shimmy.** Ma vasárnap ösztánék ügányzésével Rákos táncintézetében. A jövő héti kezdve esténként (hátfé, szerda, csütörtök és pénteken) „Shimmy“ a Buda-pestben már elterjedt és közkedvelt tánc alapos tanítása. Külön órák egész nap.

(x) **A császár brigádórosa** a címe annak a 7 felvonásos remek Napoleón filmnek, melyet az *Uránia*-mozgó ma bemutat. A rendezésben, kiállításban pazar film történeti háttere Hessen város elfoglalása, ahová 1806-ban a győztes francia hadsereg bevonul. Hessen város falai alatt játszódik le a megkapóan szép dráma, melynek hőse egy né: e származású eródes (a császár brigádórosa) aki belépett Napoleón világhódító hadseregébe s a nagy hadvezér szülővárosa ellen küldte harcba. A film szép-égekben és kiállításban az eddig bemutatott és Nagykanizsán megcsodált Napoleón-filmeket jóval felülmúlta. A mozilátogató közönség igazán klasszikusan szép és hatalmas filmben gyönyörködhetik, melynek minden jelenete nagy szenzáció. Külön szenzációja a mai műsorának a *Trikk-Trakk* háboru című 2 felvonásos filmrűk, mely eddig mindenütt bámulata ejtette a közönséget. — Ma az első előadás délután pont fél 4 órakor kezdődik.

SAMU JÓZSEF

réművés és szőlőfecskeendő készítő
Alapítási év: 1877.

Készít: Garancia mellett első-
rendű kivitelben különféle rend-
szorú pálinkatészó kazánokat,
kősponti, központi vagy tár-
sulati szeszfordókat, vöröszéz
mosódőket, szőlőfecske-
dőket, vízmelegítőket stb.
Mindennemű rézművek készítése.

Alapító: A. R. K.

Nagykanizsa, Deák F.-tér 12.

(A hirdetésmunkáért szorban)

Egy kommunista vezér leleplezése a balsevisták panamáiról.

Lopott gyémántok, elcsikkasztott pénzek. — Pogány József, Alpári és Rákosi volt népbiztosok aknamunkája.

A magyar vörös hadsereg egykori intenzánsa, Strelinger Dezső, aki a magyar proletárdiktatura összeomlása után Csehszlovákia menekült, a szlovenszko kommunista mozgalom egyik vezére lett és mint ilyen beválasztották a csehszlovák kommunistapárt központi intéző bizottságába. Strelinger egész mostanig jelentékeny szerepet játszott a mozgalom irányításában, de néhány hét előtt lemondott tisztségéről és a pártból kilépett. Kilépését terjedelmes memorandumban okolta meg. Ezek az emlékiratok hajm-részű részleteket és eddig teljesen ismeretlen intimitásokat tartalmaznak a kommunista mozgalomról.

A memorandumban Strelinger kijelenti, hogy legnagyobb részt erkölcsi okok kényserítették őt a párt elhagyására. — Szólon azonban maga az észretér vörös apostol.

— A munkásmozgalomnak — mondja — mindég büszkeségére szolgál, hogy a szervezetek vezető helyein erkölcsös, fedhetetlen jellemű és tiszta kezű emberek álltak. — A kommunista párt ezzel nem dicsekedhetik. Megállapítottam és újból ismétlem, hogy a hiszékeny és radikális jelszavak nagysága által elámitott tömeg tiszta és hogy a vezetőségben is akad néhány becsületlen, tisztességes és erkölcsös egyén. De a többi mind korumpálva van. Mondhatnám, hogy van itt a „hivatásos“ kommunisták bizonyos csoportja, akik egyeden semmitsem hisznek abból, amit az egyedetlen munkásságnak hirdetnek, hanem csupán azért kommunisták, mert bőségesen fizetik őket a titkos és ellenőrzés alá nem eső alapokból. A rendes szerkesztői, titkári stb. fizetések mellett.

Kun Béla busz millió aranyrubelje.

— Ilyen dolgokat láttam már Magyarországon is a proletár uralom alatt. — Kun Béla busz millió arany rubelt hozott haza Moszkvából a magyar proletárdiktatura előkészítésére, amely pénzzel szabadon gazdálkodott. Munkatársai 20.000—50.000 korona fizetést kaptak, míg a képestelt munkások havi fizetése 800, 1200 korona volt. Ezért volt kézal Kun Béla két hónap alatt az ő millióival és ezért kellett új összegetek kérnie az orosz szovjetkötársaság bécai képviselőjéltől. Kapott is újra pénzt. A proletár köztársaság levereése után a magyar kommunista párt vezetői Bécsbe szöttek, ahol nagyszerelem éltek. Ezzel szemben a magyar munkás emigránsok Bécsben rá voltak szorulva könyörödmányokra és sokat nélkülöztek, n boldogulki matadorok a reakció győzelmét a legelőkelőbb és legdrágább bécai és prágai éttermekben ünneplétek meg.

A csehszlovák kommunista mozgalom felett a felügyelettel Moszkvából két kiszolgált népbiztos: Rákosit és Alpárit bízták meg. Alpári dicsekedve mondotta nekem egy alkalommal:

„A reichenbergi párt megnalátása nyolc millió cseh-koronába került. Most azonban már nem adhatok nekik annyit, amennyit kérnek.“

Ki és mikor fog elszámolni ezzel a pénzzel? kérdeztem naivul.

Illegális pénzeket nem kell elszámolni

mondotta Alpári mester, az a fő, hogy megalkottuk a német pártot és a cseheket falt decompli elő állítottuk!

Akkor dolgozott a brünni ellenzék a szociáldemokrata párt szétrobantásán felbuzdulva Rákosi és Alpári által. Nem megy a munka, csak lassan és nehezen, haladunk előre, jelentették Brünnből Dolezal és Grimichova. Erre Brünnbe utazott Alpári és a helysetjelentés azonnal megváltozott, mert Dolezal és Grimichovot az illegális pénzek kezelésével bízták meg, akik a titkos alapot még ma is kezelik. Ez év januárban Rákosi megjelent a Branek szállóban tartott pártgyűlésen és a szlovenszko végrehajto bizottság titkárájától, Schiffeltől kérdezte: „Kell-e pénz? “ Ugyan azt kérdezte Rákosi Kladnában is a „Svoboda“ szerkesztőségében és a párttitkárságban is.

A kommunista internacionale májui kongresszusa előtt a cseh kommunista mozgalomban ellenzék szervezkedés indult meg, főleg Smeral óvatos politikája ellen. Ezt az ellenzék mozgalmat öttagú választmány vezette, amelynek vezérifája Handlir Jarosláv, a famunkások titkára. — Anyagilag Rákosi támogatta ezt a mozgalmat. Április 27-én lakomáson fektetett Rákosi Alpárral, amikor váratlanul megjelent Handlir is. Minden hosszabb bevezetés nélkül pénzt kért egy agitációs füzet kiadásának költségeire, amelyet majd ő maga fog megírni. Rákosi kérdezte, elég lesz-e 25.000 cseh korona? Semmi esetre sem, szükségem van legalább 30.000 koronára“, válaszolta Handlir. A pénzt azonnal megkapta, a füzet azonban máig sem jelent meg.

„Ez az ember örökké pénzt kér“, nevetek vendégeim Handlir távozása után, „de azért legalább megbizható“.

— Friedrich, a brünni kommunista megbizott Moszkvából tizenhat nagy brilliánt hozott magával. Kilenc közülük a decemberi események miatt lezárt kommunistáknak volt szánva, míg hét követ a bécai kommunistáknak kellett volna kapniok. A kommunista foglyoknak szánt kilenc követ Handlir vette át és talán máig is „elrejtette“ volna azokat, ha közben nem alakult volna meg a kommunista párt, amely a kövek átadását sürgette. Két drágakő azonban nyom nélkül eltűnt és senki sem jutott eszébe, hogy Handlirt felőrségre vonja. Amidőn a moszkvai kongresszuson Handlir minden várokozás ellenére Smeral védelmébe vette. Alpári megakarta magát boszulni és felhivta a cseh delegációt, hogy kutasson a 30.000 cseh korona sorsát után, amit Handlirnak az említett propaganda füzet költségeire fizettettek. De Handlir segítette magán. Kijelentette, hogy az összeget illegális célokra fordította és kijelentése teljesen elegendő volt, amennyiben az illegális költségekről nem kell elszámolni.

— Berlinben a kommunisták Lévi Pál vétét a pártfegyelen ellen. Nyilván elítélte a márciusi eseményeket. Rákosi elutasztott hozzá egy 126.000 márkáról szóló utalvánnyal és az „áruzó“ Lévi félrelőtt.

Alpári és Rákosi Prágában a legdrágább szállodákban laktak, naponta a Sramota étteremben étkeztek a Wenzelplatzon és csu-

pán elő osztályon utaztak. Sőt Rákosinak lakája is volt, ami nem tetszett Taussig kassa-i képviselőnek. Taussig ezt meg is mondta Rákosinak, Rákosi ma a III. Internacionale végrehajtó bizottságának elő titkára.

— Ez év május elején, a kongresszus előtt, Drezdában találkoztam Kun Bélával és Pogánnyal. Mindketten a legjobb drezdai hotelben laktak és meghívtak engem is, Handlirt, aki akkor még Smeral határozott ellenfele volt, hogy informáljuk őket a cseh kommunista mozgalom állapotáról. Kun Bélának a Handlirrel folytatott beszélgetéséből említésem méltó az alábbi néhány mondat:

Kun: Smeral védi a centralizátákat és úgy látják, hogy ő is közülük való. A kongresszuson feltétlenül meg kell bukni.

Handlir: Mi feltétlenül elbuktatjuk, de az illegális pártnak pénzre van szüksége, hogy dolgozhasson. Ha pénzünk volna, sok szép dolgot csinálhatnánk.

Kun: Mult héten kiutaltunk öt millió cseh koronát. Ezt a pénzt csakis illegális munkára szabad felhasználni.

Ezeket a hihetetlenül piszkos dolgokat meséli el memorandumában a volt vörös vezér és azután kijelenti, hogy lehetetlen számára többé a kommunistákkal együtt dolgozni.

Zsoldos tanítézet
 Budapest, VII., Dobány-u. 24. Telefon József 124-47.
 A legjobban készült elő magánvisgákra.
 Vidékieknek levelező oktatás speciális magánhasználatra írt tankönyvek alapján

Esnek a gabonárák,

A magyar buszárnak nem a termelő akarták. — A gabonapiac a tözsdé-spekulánsok kezében van. — A gazdasádalom helytelenül a szédületes árákat.

(Saját tudósítónktól.) Szinte hihetetlenül magas árat szabtak a gabona élelmis-láncoasai a kenyérmagvaknak az utóbbi időkben. A buza ára nem volt már messze a hárommeter koronától. Az emelkedés egyre tartott, a fegyaszatóközönség pedig nepről napra szorongva várta a fordulatot. Természetesen sokan a kizsákdát és átlótában a termelőt vádolták a magas buszárrért, holott az egész gabonapiac a tözsdé spekuláns láncosainak a kezében van, akik könnyötelen kapvisálással licitáltak egymásra odafele, amíg a szédületes árákig eljutottak.

A kizsákdaközönség mindössze annyit tett, hogy alkalmazkodott a spekulánsok által teremtetett viszonyokhoz, de nem helyezte a magas árákat és rettelgett azoknak eszelges következményeitől. Ezt bizonyítja, hogy jóleső érzéssel fogadta a buszárnak a napokban bekövetkezett esését.

Hízen, hogy a buza ára magasabb, mint a háború előtt volt, az természetes, mert a termelési költségek is természetesen megnövekedtek. A mezőgazdaságban nélkülözhetetlen iparimunkálátok díja legalább százszorosára, de néhol ötszázszorosára emelkedett. Szakértők szerint egy adóspatko, ami ezelőtt 1 korona volt, ma 100 koronába kerül. Egy körték, amit 1 korona 40 fillérért lehetett megvásárolni, ma sokkal gyengébb kivitelben 70 koronába kerül. A rekordot a bognármunka viszi. Egy pár kerékért (vasalás nélkül, tisztán bognárkézből) 5—6 ezer koronát kérnek, holott ezelőtt nyolc forint, azaz 16 korona volt az ára. Ez tehát körülbelül háromszázhuszszorosa drágulás, meg ugyanennyi idős alatt a buza ára csak a spekulánsok üzletkedése folytán, tehát a magas termelőköltségeket viselő kizsákdát akaratan kívül emelkedett százszorosára.

Apró hirdetések.

Hirdetéseik delatása 2 óráig vételekkel tel díjmentes marint

Eladó egy használt, de jó állapotban levő szmoking öltöny egy magas és egy teljesen új szmoking mellényvel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Újságeláruslók és kézbesítők felvételek Horváth hírlapredájában.

Zeneértőt keresek, id 2—3 gyermeknek hetenkint hegedűórákat adna. Cím a kiadóban.

Eladó egy ház két földas belsőséggel. Főépület áll 4 szoba, folyosó, konyha, élezkamr.; ezenkívül az udvarban még két kisebb lakható ház melléképülésekkel. Átköltözés folytán azonnal eladó. Üzletelhelyiségnek is alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nagykanizsán, a fő útvonal mentén, több épületből álló ház jó forgalmu vendéglővel malomért vagy földhivókért elcserélhető. Felvilágosítást dr. Hoch Oszkár ügyvéd irodájában nyerhető.

Varró és tanuló leányokat jó fizetésű felvezes Rátz Juliska női szabó Kazinczy u. 5.

Egy jó karban levő fődelez kocsi és egy három hónapos vizsla eladó. Garai izónét Aisófafos, u. p. Hahót.

Jobb családból való fiu vagy leány tanulónak azonnal felvételt a Deutsch József rövid-árkereskedésében.

Eladó asztal, divány, ágy, zsirosvédnök, mosó és sütőszekők és különböző háztartási dolgok. Cím a kiadóban.

Uránia mozgóképszínház Keszegy-alya 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órák között.

Star-film! Star-film!

Péntek, szombat és vasárnap november 25-én, 26-én, 27-én

A császár brigadéros

Epizód a napoleoni időkbeli 7 felvonásban.

A film az eddig megjelent legnagyobb Napoleon-film. Meséjének történeti háttere Hessen város elfoglalása.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órák, vasár- és ünnepnap fél 4, fél 6, 7 és 9 órák.

Helyek: Páholy 23, szálló 18, kőszék 16, fontartott iámázzék 14, iámázzék 12, kőszék 7 ketona. Kiosztásihelyek páholy 14, szálló 18, kőszék 10.

Hirdetmény.

A nagykanizsai „Frigyes főherceg” laktanyában létesítendő **borbély műhely** bérletére pályázat hirdettetik.

A pályázatnál elsősorban hadirokkant hivatásos borbélyok jönnek tekintetbe.

Feltételek a laktanya parancsnokságnál megtudhatók

Árverési hirdetmény.

Csorna nagyközségben a Fő-téren levő s az Eszterházy hercegi hitbizomány tulajdonát képező

KORONA

szálló és nagyvendéglő a hozzátartozó befásított kerthelyiséggel együtt alulírott tisztartóság hivatalos helyiségében **flyó évi december hó 12-én délelőtt** szóbeli árverés útján el fog adatni.

Az árverési feltételek alulírott hivatalnál betekintheők.

Herceg Eszterházy kerületi tisztartósága Csorna, Szent István-tér 5.

Részvényalírási felhívás!

Alulírottak, Nagykanizsai Autóforgalmi Részvénytársaság címmel, 4.000.000 koronára tervezett alapítókéval részvénytársaságot alapítunk, mely teherár szállítással, autóbuzs járatok létesítésével, autó javító műhely felállításával, autókalktrészek és felszerelési tárgyak árusításával stb. fog foglalkozni. A részvények névértéke darabonként K 500.—, alapítási költség K 25 —. Az alakuló közgyűlés december 10-én délelőtt 11 órák or a Dézlaal Takarékpénztár r. t. helyiségében log megtartatni. Részvények jegyezhető az eredeti alapítási tervezeten és részvényalírási felhíváson a Dézlaal Takarékpénztár r. t.-nál Nagykanizsa, a Zalamegyel Szövetkezeti Aruforgalmi r. t.-nál és a Letenyel Takarékpénztár r. t.-nál Letenye. A névérték 30%-a és az alapítási költség, tehát részvényenként K 175.— a jegyzéssel egyidejűleg befizetendő.

- Dézlaal Takarékpénztár R.-T. Nagykanizsa
- Lőwenstein Emil Pogányasszonyépítér
- Pósch Géza Nagykanizsa
- Zalavérmegeyi Szövetkezeti Aruforgalmi R.-T. Nagykanizsa
- Letenyel Takarékpénztár R.-T. Letenye
- Magyar Fiat-Művek R.-T. Budapest
- Schenker & Co. Budapest
- Bethlivan W. Sam. és Fiai Nagykanizsa

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Fő-ut 13. sz.

Telefon: 78.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŐS GYÖRGY

személyi hivatal

FELŐSSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árak:

*Éves áru 300 K. Féléves 200 K. Negyed évi 140 K. Egy hónap 80 K. Régebbi számok 3 K

Egységes front.

(hg.) A csendes szemlélő, aki a politika örvénylő hullámaint lesi, kettőt tud megállapítani. Az egyik az, hogy megint felgyullasztották közöttünk a széthúzás átkát *királykérdés és felekezeti viszály* címen, a másik pedig még ennél is tragikusabb és veszedelmesebb, hogy a mi hajbakapásunk alatt *a destruktív nyugodtan és kaján mollyal halad előre*. Inter duos litigantes tertius gaudet.

A magyarnak jó a szive, jó a füle, jó a karja s csak egy a rossz: a szeme. Nem ütődik meg azon, hogy a szörnyű bűnnel terhelt világ-átok, amely a gyengébbek kedvéért itt destruktiónak hívatik: újra kidugta Káin arcát és ahelyett, hogy mea culpát rebegne nagy áldozata, a magyar nép felé, nyelvét öltögeti és büszkélkedni kezd azzal, hogy mindazt, ami reánk szakadt ő tette. Tovább is megy, azokat, akik a kereszténység zászlója alá sorakoztak, gunyolni és marni kezdi.

Mi, akik megváltozni nem fogunk, ezzel a nyelv öltögetéssel nem törődünk, mert biztosak vagyunk abban, hogy *a győzelem a miénk lesz*. Biztosak vagyunk abban is, hogy *le fogunk számolni*. — példát adva minden más nemzet kebelében élő kereszténységnek. Ha egy kidől sorainkból, helyére lép más. *Nem a személyekről van szó.*

Mi erről az oldalról nézzük az egységes pártalakítás iránti kísérletet. Egységes frontnak *kell lenni, mindenáron*, ez az egységes front azonban nem annyit jelent, hogy egy számbelilag nagyobb pártja van a miniszterelnöknek, hanem jelentse azt, hogy ez egy egységes *keresztény* front mindenekelőtt.

Jövönk alapja a kereszténység kérdésber van. Ha a középosztályt akarom segíteni, az ut oda a kereszténység hegemoniáján visz keresztül, ha a köztisztviselők végtelenül szomorú helyzetére gondolok, ezt is csak a keresztény kérdés diadalával tudom megoldani, a munkázt nem fogja lábra állítani az iránny, amely tönkretette és ha földreformot akarok, oda is csak a keresztény irányzattal juthatok el, mert hiszen csak nem akarom kezdeni a végrehajtást az egyházi vagyonon, vagy ősi magyar családok, nagy érdemekkel szerzett vagyonán. Ha bérletet akarok, tán ott is csak az idegenek vagyonára gondolok először, nem önéreinkére. Természetesen nem önté jelent, hogy nem

nyulok hozzá az előbbiekhöz is, ha más nincs.

Ha azt akarja a magyar falu, hogy a kisbérletek kérdése meg legyen oldva és hogy ő s ne egy-két bevándorlott hizzon a nagy magyar televényekben, nincs más útja, mint az intranzigens keresztény irányzat, amely ebben az országban mindenkit boldogítani akar, csak azt nem, aki 67. óta nőtt a nyakunkra.

Kell tehát egységes keresztény front, ahol minden keresztény, szegény és gazdag, falusi és városi, tanult és munkás ember egyaránt megértik egymást. Mert meg kell érteni! Aki hazáját szereti, aki törődik a magyar jövővel, gyermekei sorsával, annak *tömörülni kell*.

Bethlen visszalép, ha nem sikerül megalakítani az egységes-pártot.

Budapest, november 28. A keresztény párt ma délelőtt Haller elnöklésével értekezletet tartott. A vita két óráig át folyt. A pártban pszichiztikusan itéltek meg a Bethlen féle pártalakításnak a tervét. Vannak olyanok, akik Huszárral és Ernsttel, kik Bethlen támogatják és az egységes párt megalakításán fáradoznak és vannak olyanok, kik kizártnak tartják az egységes párt megalakítását és azt hangsúlyozzák, hogy a maguk részéről semmi körülmények közt nem hajlandók a kisgazdapártba beolvadni.

Ma délelőtt a kisgazdapárt megbízásából Kovács J. István és Simonyi-Semadám Sándor felkeresték a miniszterelnököt, mivel teljes két óra hosszat tanácskoztak. Személyes kérdésekről a miniszterelnök mindéideig nem tárgyalt. Egy lépést tett csupán, nevezetesen azt, hogy Gaál Gasztonnak felajánlotta a földmivelségi tárcát, aki azonban a miniszterelnök ajánlatát nem fogadta el.

Budapest, november 28. Ma délután 1/5 órákor a kormányt támogató párok képviselői Bethlen elnöklésével értekezletet tartottak. Az első felazóló Mayer volt, aki ismertetette a kisgazdapárt 15 tagu bizottságának állásfoglalását. Kijelentette, hogy a kisgazdapárt nem hajlandó beolgozozni a párt felosztásába és nem hajlandó feloldozni a párt egységiséget. Ezzel szemben programjának és nevének kibővítésével kaput nyitna azok részére, akik Bethlen munkaprogramját magukévá teszik és az 1921. évi 47. t. c. alapjáná helyezkednek.

Bethlen nyomban válaszolt. Rámutatott arra, hogy nem ragaszkodik ahhoz, hogy a kisgazdapárt jellegét és programját feladja, annak kevésbé, mert az egységespárt programja teljesen fedi a kisgazdapárt programját. *Egyben kijelentette, hogy ha nem sikerül megalakítani az egységespártot, visszaadja megbízását a kormányának.*

Haller István felszólalásában kijelentte, hogy Mayer előterjesztésére nem nyújt módot arra, hogy a keresztény párt az új pártos csatlakozók, miután az azt jelentené, hogy a kereszténypártnak bele kell olvadnia a kis-

zardapártba. *Huszár feltétlenül szűkegesnek tartja az egységespárt létrehozását.* Majd Rubinek támogatta Huszár. Mészöly Zoltán után Rubinek egy határozati javaslatot terjesztett elő, mely azszereint így hangzik:

"A párt a designált miniszterelnök ur programját magáévá teszi és elfogadja. Felveszi a "Keresztény Kisgazda és Polgári Párt" nevet és hajlandó mindazokkal egyesülni, akik ezt a programot magukévá teszik".

Mészöly kéri annak a kérdésnek tisztázását, hogy akik Apponyi ismeretes deklarálását aláírták, nem vehetnek részt az új pártban.

Bethlen kijelenti, hogy ő az 1921. évi 47. t. c. alapján áll. Egyttal hangsúlyozza, hogy reméli, hogy a további tárgyalásokon csak azok vesznek részt, akiknek eltökélt szándékuk, hogy az új pártba lépnek.

Milólay erre felállott és ezeket mondta: — Akkor miránk semmi szükség. És nyomban eltávozott az értekezletről.

Beyer csatlakozott Milólay álláspontjához, azonban tovább is részt vett az értekezletben.

Ezután elhatározta, hogy a pártok kedden este értekezletet tartanak, amelyen dönteni fognak a Rubinek által előterjesztett határozati javaslat tárgyába.

A kisgazdapártban ma este értekezlet volt, amelyen Mayer előterjesztette a tárgyalások eredményét, valamint ismertetette a Rubinek-féle határozati javaslatot, melyet a pártközi értekezlet magáévá tett. Simonyi-Semadám Sándor előadta, hogy Bethlen és a 15 tagu bizottság közt bizonyos kérdésekben differenciált merültek fel. Bethlen a vagyon és jövedelmi adótra előzetes kíváns felvenni, amihéz a bizottság tagjai nem adták hozzájárulásukat. A miniszterelnök ezen kívül kijelentette, hogy es esetben, ha a nemzetgyűlés február 16-án, amikor mandátuma lejár, új választásokat nem alkot, akkor a Wekerle-féle választójog újabb létebe lép. A bizottság közölte a miniszterelnökkel, hogy ez az álláspont nem tartja helyessnek és ezért nem fogadhatja el.

Bethlen kijelentette, hogy hajlandó egy törvényjavaslatot benyújtani, amelyben a nemzetgyűlés felhatalmazza a kormányt egy új választójogi rendelet kibocsátására, természetesen meghatározott keretek közt.

A bizottság ezenkívül személyes garanciát is követel. Kívánják, hogy Nagyatádnak, a párt vezérének, szolgálatosan a kormány teljes elégtételt akoréi a meghurcoltatásokért, amelyekben az utóbbi időkben Nagyatádnak része volt. Közölték Nagyatáddal azt is, hogy a párt ragaszkodik ahhoz, hogy a belügyi társas a párt egy bizalmi emberével töltesse be. A miniszterelnök nem adott megnyugtató feleleteket ezekre a kívánásokra.

Rubinek itt is az egypártú ellenében szólalt fel. Javaslója az általa előterjesztett indítvány elfogadását. Felszólalását állandó közbeszólások zavarták, úgy, hogy stólí lehetett tartani, hogy ha határozat hozatalra kerül a sor, Rubinek határozati javaslatát lezavassák és az által a párt nyíltan szembe helyezkedik Bethlennel és az egypártú párt megalkodását megakadályozza. Bóttik felszólalásán arra kérte az értekezletet, hogy ne hozzon határozatot, hanem a döntést ígért tartsa fenn a holnap esti pártértekezletnek. Az értekezlet ezután úgy döntött, hogy a végleges határozatot holnapra halasztja.

A kereszténypártban ma este szintén értekezlet volt Haller elnöksévével, aki ismertette a Rubinek féle javaslatot és ismertette az új pártalkulások technikai kialakulását. A párt szintén a holnap nap folyamán fog döntő határozatot hozni.

A nyugatmagyarországi kérdés.

Sopron és környékének küldöttsége. Feltétlen ragaszkodik Magyarországhoz. Ujabb osztrák előnyomulások.

Budapest, november 28. Sopron és környékének ma délután ötventagú küldöttsége tisztelt Bethlen miniszterelnöknek, a magyar haza iránti hűségüknek és ragaszkodásuknak kifejezést adnak. Bethlen örömmel vette tudomásul a ragaszkodást a honi földhöz.

— Megvagyok győződve — mondotta — hogy az ottani lakosság minden tagja tekintet nélkül anyanyelvére a magyar haza hű fia.

A küldöttség tagjai éljenzéssel fogadták a miniszterelnök szavát.

Réma, november 28. Az Agento Italiano jelenti Párisból: A nagykövetség tanácsa folyta tanácskozásait a nyugatmagyarországi népszavazás idejére elrendelt intézkedésekről, melyek a népszavazás zavartalan lefolyását és a rend fenntartását biztosítják. A lap szerint a nagykövetség tanácsa nagyobb nemzetközi csendőrsztagnak Nyugatmagyarországba való küldését rendelte el.

Sopron, november 28. Az osztrákok vasárnap folyamán megszállták Rétfalva, Rendeke, Léka, Alsó- és Felsőlászló és Repekéthy községeket.

Csak a felbújtók ellen.

Budapest, november 28. A királypucssal kapcsolatban letartóztatott katonai személyek bünygyében a katonai hatóságok a büntető perrend idevonatkozó szakaszi szerint csak azok ellen folytatta le a bünygyéi eljárását, kik akár mint kezdeményezők, akár mint szervezők, akár mint felbújtók résztvettek a királypucssal és a budaiorsai csata előidézésében. Avon egyének ellen, akik alárendelt szerepben magasabbbrangú katonaiatizt parancsát követték vettek részt az eseményekben, ez eljárást a kormányzó útján kiadott amnestia rendelet értelmében megszüntették.

A kivételi panama ügye.

Budapest, november 28. A budapesti törvényszék vatanácsa Kiss István táblabíró elnökelete alatt ma foglalkozott Esküdt és társai bünygyében azon felfolyamodással, melyet az ügyészség adott be a vizsgálóbíró azon végzése ellen, mellyel elrendelte a letartóztatott terheltek szabadlábra helyezését. A vatanácsa a vizsgálóbíró végzésének megváltoztatásával úgy döntött, hogy valamennyi terhelte további fogvatartását rendelte el. Elrendelte azonban, hogy ha Bence József dr. 500,000 K, Kenedi György dr. 300,000 K és Brezina Gyula 100,000 K biztosíték letétebe helyez, ezen óvadék mellett szabadlábra helyezhetők. Mengele Lajos terhelte ügyére vonatkozólag nem döntötték.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 28. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) —57/1, osztrák korona: —16, az osztrák bélyezett bankjegye pedig —11 szantim.

A Balaton ismeretlen kincsei.

Hamszgyöngyöt gyártanak a balatoni halak pikkelyeiből. — Százmilliókat jövedelmez a halpikkely.

A Balatoni Halászati Társulat, amely törvény alapján a Balatonon folyó halászatot ellenőrzi, a napokban versenytárgyalási hirdetményt bocsátott ki.

Hogy milyen nagyarányú üzlet volt huszonöt éven keresztül a balatoni halászat kizárólagos joga, azt azzal illusztrálhatjuk legjobban, ha rámutatunk arra, hogy a békeévekben nem kevesebb, mint 17,000 métermázsza halat halásztak ki a Balatonból. A háborus évek után azonban megcsappant a halászat, mert például a múlt évben csak négyezer métermázsza hal került ki a Balatonból.

Ennek az oka az volt, hogy hiány van a megfelelő munkaerőben és ezenkívül a hazai költégyárak sem tudták elkészíteni a balatoni halászhathoz megfelelő hálókat, úgy hogy legutóbb Stettinből hoztak hálókat, amelyeknek egyedül a fuvarköltégye 131,000 korona volt. A balatoni halászat azonban így is jövedelmező vállalkozás, mert különösen a balatoni fogast nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is keresik.

A háborus évek előtt főleg Párisba szállították az elsőrendű fogast és közismert tény az, hogy a néhai Edward angol király amikor Marienbadban időzött, minden nap kapott balatoni fogast.

A balatoni halászat jogát törvény alapján a parti birtokokból alakult ugynevezett Balatoni Halászati Társulat bírja. Ezek a parti birtokok részben jogi személyek, részben pedig magánosok. Számszerint 39-en vannak. Közöttük foglalnak helyet a veszprémi káptalan, herceg Festetics Tassziló, herceg Eszterházy Pál, gróf Hunyady József néhány közbirtokosság, több község és néhány kisebb birtokos. Ezekből az érdekeltékek közül álló Balatoni Halászati Társulat, amely ezélt hús évvel adta bére az egész Balatoni halászati jogát a Balatoni Halászati R. T.-nak, amely

főleg a veszprémmegyei érdekelt birtokosokból alakult meg. A bérösszeg az akkori viszonyokhoz képest csakévely 120,000 K volt.

Huszmilliót keresett évente a társaság halpikkelyeken.

Egy külön fejezetet képez a balatoni halászat történetében a balatoni ugynevezett garda-hal pikkelyének az értékesítése. A balatoni halászati részvénytársaság a múlt évben ezekből a pikkelyekből nem kevesebb, mint huszmillió korona bevétele volt, két évvel ezélt ugyanennyi volt. A külföldiek, akik a pikkelyeket megvették, az összeget idegen valutában; fizették ki. A balatoni gardahal pikkelyének ilyen értékesítése összefüggésben van az igazgyöngyök hamisításával. Európában igen sok hamis gyöngy került igazgyöngy gyanánt forgalomba. Ezeket a gyöngyöket a japánok készítették és pedig olyformán, hogy gipszgyöngymintákat készítettek, amelyeket a gardahal ezüstös pikkelyével vontak be. A gardahal ezüstös pikkelyének az a tulajdonsága, hogy a gipszmassza teljesen beszívja és olyan nemes fényt kap tőle a gipszgyöngyök, hogy még szakértői szem sem tudja a legtöbbször megkülönböztetni az igazgyöngyötől.

HIREK.

Ami adventünk.

Buz szolozmák sírnak a keresztény világ templomaiban. Szent prófétaik álmok ryagognak eléik messzemúlt idők ködéből. Várja a világ, mint mindig várta és várni fogja azt a jobb jövendőt, mely után annyi imádság eped, annyi sóhaj száll... Készülnek a kegyes lelkek a Krisztus, a Felkent, a Messiasz fogadására.

A teremtet, a bünbe zuhant ember... az adventi hangulatban magára eszmél s nyomorából, bünéből felemeli tekintetét az égi trón felé és bünbánd lélekkelt fogadni készül a betlehemi gyermeket, aki megnyitja a Mennyet s az embert, e nagy hűllen tékozló fiut atyja ölébe vezet.

Ma magyar ünnepe az advent. Minden kincsünk, erőnk, bátorságunk egy remény, egy álom. Várunk... Várunk olyan törhetetlen hittel, mint az imádkozó anya tudja várni emelt fiát, várunk olyan édes, színes álmolattással, mint a menyasszony álmodik a maga boldogságáról, várunk úgy, olyan makacsul, mint a rab, aki tudja, hogy halad az idő s bármily lassan, de jön, jön az ő szabadsága.

Várjunk! De jej nekünk, ha ez a várás csak ölbetettkezű télenység mely mindig kívülről vár, midig másokra néz, másoktól igényli a teljezedést. Akarunk kell és dolgozunk kell. Véres körmömmel szakítani, tépni a szemszédőt, szétfeszíteni a koporsódeszkákat, hogy az elvesztett életet új lendülettel, új akarrattal, új mámoros örömmel tovább éljük...

Eszmélünk fel, mert örvénybe sodortattunk. Álljunk meg, mert lezuhantunk oda, ahol a halál vár, melyből nincs felmadadás... Térjünk meg! ljetten látom,

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kécsillag áruháza”
szuterén helyiségében, ahol a hullám árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű szalvétek, kabátok, ruhák, pongyolák.
Telefonszám: 388.

hogy laasan-lassan alább hanyatlak a mi tűzünk, a turáni tűz. Valami gyáva, nyugalmáhitás vett erőt a lelkeken s a kiuzorázott, kiszípolozott magyar kezdi jólérzeni magát börtönében.

Ott tud pedig a Felvidéken szuronyos zandárok között lépdél börtöne felé a keménylelkű, bátor szívű magyar. Székely földön oláh gallyok tépnek szét nemzeti-színű szalag alatt dobogó sziveket és szesz hóhér vet hurkot magyar költőleány hófehér nyakára, ki a börtön és halál küszöbéről lát egy képrázatos látományt. A felkelő nap biborsugarában kibukkanó, darutollas magyar katonát

Egymást rongy magyarok! Tudjátok, hogy várnak minket? Ez az amiről nem szabad megfeledkezni.

Térjünk meg!

— **Egyenlőre függőben marad a lakásügyi adminisztráció.** Nagykanizsán a lakásügyek intézése még ma sem jutott a végleges elintézés stádiumába. A népjóléti miniszterium nem fogadta el a város ajánlatát s a rendőrkapitányság elegendő adminisztráció hiányában nem képes magára vállalni az ügyek intézését. Tegnap délelőtt Krátky István dr. városi főjegyző telefonon érintkezésbe lépett az országos lakásügyek kormánybiztosságával, ahonnan azt a választ kapta *Borsos* országos kormánybiztostól, hogy egyenlőre, a kormány megalkalulásáig maradjon függőben a kérdés. Ertesüléstök szerint, amint megalkalul az új kormány *Ujváry Géza* képviselő és *Krátky István dr.* főjegyző, mint a város kiküldöttjei fel fogják keresni az új népjóléti minisztert s előterjesztik Nagykanizsa város kivánását.

— **Hol vannak a csonkavármegyék székhelyei?** Hivatásoknak és magánvármegyéknek gyakran szükségük van a csonkavármegyék közigazgatási hatóságaira. Mivel egyes megyék székhelye elvált ismeretes a hatóságok és a közönség között, a belügyminiszter most közölte a törvényhatóságokkal a megszállott vármegyék ideiglenes székhelyeit, amelyek a következők: Abaujvármegye: Szikszó. Bácsbodrogmegye: Baja. Aradmegye: Elek. Beregmegye: Torpa. Bihar megye: Berettyóújfalú. Homlengye: Nagymaros. Gömör- és Kishontmegye: Putnok. Komárommegye: Komárom-újváros. Szatmármegye: Mátyásfalva. Ungmegye: Záhony.

— **Köztisztviselők figyelmébe!** Mivel a november havi kedvezményes zsebkiosztását teljesen befejeztük; megkezdjük a többi kedvezményes áruk kiadását. Kedden és szerdán a nyugdíjasok, csütörtökön a város postai, pénteken városháza, szombaton rendőrség, állampénztár, foylalmérőkségek, pénzügyorség stb. kishivatalok. Hétfőn a tanácsok. *Magyar Köztisztv. Fogy. Szöv. üzemeltetősége.*

— **Az Irodalmi Kőr** énekkara ma este 6 órakor a Rozgonyi utcai iskola 8. számú termében (a bejárattól jobbra a második ajtó) próbát tart. A december első felében rendezendő hangversenyre való készülést miatt a tagok pontos megjelenését kérem. *Rácz.*

— **Gyászrovat.** Az igaz részvét impozáns megnyilatkozása mellett történt meg a korán elhalt ifj. *Wilde Ferenc,* a Nagykanizsai Takarékpénztár R.-T. cégevezető főtitkarszövetségének temetése vasárnap d. u. fél 4 órakor a r. kath. temető holtasházából. A végítzestességek megjelentek a Nagykanizsai Takarékpénztár R. T. igazgatóságának és felügyelő-bizottságának képviselői dr. *Fábán Zsigmond* alelnök vezetésével, a nevezett intézet tisztviselői, továbbá az összes pénzüntezetek tisztikara, a letenyéi takarékpénztár képviselői, valamint nagyszámú intelligens közönség. A szakadó havazás is, mintha az ég gyászát jelképezte volna és mély megindulást vált a jelenvolutakon erőt, mikor a díszes sarkophagot utolsó utjára kihozták. A beszentelt Törzsök *Ignác* szentferencendi atya végezte teljes segédlettel, a gyászéneket pedig *Rácz N. János* főköntör énekelte. A szertartás után a *Hild* család sirbolygához kísérték el a díszes koszorúkkal elborított koporsót, hol is a végső áldás után elhelyezték. — A Nagykanizsai Takarékpénztár R.-T.-nek újabb halottja van. *Csanády János,* az intézet régi ügyésze szolgálja vasárnap reggelre rövid szenvedés után 70 éves korában meghalt. A boldogult 27 éven keresztül volt a nagy intézet szolgálatában és szorgalma, megbízhatósága és hűségével általános elismerést vívott ki magának. Rövid ideje nyugalomba vonult, mert betegeskedni kezdett és hatalmas szervezetét mindinkább erőt vett. Nyugdíjazása óta csak házi teendőivel foglalatkodott és ezek végzése közben hirtelen rosszul lett és nem is tért többé magához. A megboldogulban *Csanády László* székesszékfehérvári egyházmegyei segédlelkész édes atyját gyászolja. Temetése ma délután 3 ór. kor lesz a róm. kath. temető holtasházából.

— **A népfőiskola megnyitó eladása** december elsőjén (csütörtökön) este 7 órakor lesz a polgári fiúiskola rajztermében. Az országos szabadoktatási tanács támogatásával rendezendő tanfolyamon mindenki ingyen tanulhatja meg a legszükségesebb ismereteket. A népfőiskolának az a céljuk, hogy a magyar földműves, iparos, kereskedő és munkásosztályt magasabb műveltséghez juttassák s ezáltal egy az egyes hallgatók, mint az egész magyar nemzet boldogulását elősegítsék. Az igazgatóság mindenkit szívesen lát az előadásokon, melyeknek látogatása teljesen díjtalan.

— **A gabona-árak és a gazdasági iparcikkek éremelkedése.** Vasárnapi számunkban cikket közöltünk egy előkelő gazdasági információk után, amelyben a gabona-árak kapcsolatosan rávilágítottunk arra, hogy a túlmagasra szerkített árakat tulajdonképpen nem a termelőik, hanem a spekulánsok, a tőzsde manipulánsok okozták. Közleményünkben arra is rámutattunk informátorunk benmondása alapján, hogy a gazdasági iparcikkek is, mintegy 300-szoros emelkedést mutatnak. Közleményünknek erre a részére az alábbi levelet kaptuk a legilletékesebb helyről: „Az iparosság védelmére az alábbi sorok felhasználását kérem becses lapjában:

A háboru előtti évben egy kiló lópatkó vas-kereskedésbeni ára 42 fillér volt és 500 drb. patkószeg 1 korona 80 fillér és ezzel szemben egy téli patkó ára volt 1:20—1:40. Ma egy kiló lópatkó ára a kereskedésben 54 kor., tehát a régi árak 130-szorosa, 500 drb. lópatkószeg 360 kor., tehát a régi árak két-százszorosa, egy kész téli patkó ezekkel szemben Nagykanizsán 70—80 korona, tehát ja régi áraknak nem egész 60 szorosra. Egy kerek famunkája — közönséges gazdasági kerekét értek — békeidőben vaslatlanul 16 koronába került, ma ezen keréknek az ára vaslatlanul 800 korona, tehát a békebeli árak ötveneszerese. Ezeket könnyűvel bizonyítani tudom. Ezekből nyilvánvaló az, hogy először a bogrnárunka nem visz rekordot, másodsor, hogy a hivalkozott cikkekben a drágulás nem háromszázhuszoros, hanem ötven-hatvanzoros és végül, hogy az iparosság éppugy meghozza az áldozatot a drágaság leküzdésére, mint akár a közhivatalnok vagy a munkásság, mert deára, hogy száz-ötvenszeres anyagból kénytelen dolgozni, mégis hatvanzoros áron állítja elő azt az árut, amelynél az anyag józása a főszerepet. Azon hibben, hogy becses lapjában felvilágosító soraim helyet kapnak, Szerkesztőmrnek vagyok kiváló tisztelettel Aláírás.” Készségesen adunk helyet a rektifikálósnak, tekintettel arra, hogy lapunk mindenkor az első helyen szolgálja a kisiparosok ügyét, akikre tényleg áll a levél írójának az a megjegyzés, hogy a nyersanyag beszerzésénél nagy áldozatokat kell hozniok, tekintettel arra, hogy nálunk nem mindig a nagy tőke, a nagyipar, a nagykereskedelem tartja kézben a kisiparosokat.

(x) **Gróf Monte Christo befejezését.** „Holt kezét” mutatja be az *Uránia-mozgó.* A szenzációsan érdekfeszítő világhírű regény befejező része a mozilátogató közönségnek valósággyal nyíleg csemege, melyet örömmel néz meg mindenki.

— **A Kőzalkalmazottak Beszerzési Csoprtjának közleménye.** Az 1921. évi apr.—aug. hónapjára jaro kedvezményes utazásra kiadott utalványt még néhány t g ma sem vátotta be. Miután a *Kondor* léte fatéppen a csoportnak fakészlete mar nincsen, utafára fnyelveztetjük az utalvány tulajdonosokat, hogy utalványaiknak legkésőbb 6. évi december hó 2-ig jelentkeznének átélőt 10—11 óra közt a csoport elsőnökségénél (törvényszéki palota, emelet, 3 sz. szoba), hol az utalványok pénzbén kifizetjük. Ezen időn túl a csoport senkinek sem fizethet többé, sem pedig a felek által beléjezett összegget nem térítheti vissza. *Az elsőnökség.*

(x) **Obnét György** világhírű regényét a „*Sarah gófény*” című mutatja be a Világmozgó ma kedden és szerdán. A címszerzet *Francesca Bertini* az olasz filmművészet reprezentánsa, miként elneveztek a „fekete filmcsodák” játssa a tőke megszekott grandiózitással. A regénye eme filmváltozat egyike az olasz kinematográfia nonpluss-ultránján s ez az, ami e filmnek oly nagy érkelesi sikert biztosít, ahnek bizonyított a közönség körében már is megnyilvánult a nagy érdeklődés, amennyiben a regneteg előgyezés történt a jegyekre. Előadások pontosan 6 és fél 9 órakor kezdődnek. *x

NAGY KARACSONYI ÖCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Rarta Miksa

elsórangú női divatházában szerezhetőek be. Az előrehaladott idény miatt a még réktaron lévő női és leányka kabátok mélyen teszállított árban. Megtekinthető minden vátétkétségnyel. Fo-ut és Csengery-ut sarok

ZALAI KOZLONY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóiroda: Pó ut 13. sz.
Interjútanács: 7b.
Megjelenik mindig kora reggel

— SZERKESZTŐ —
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
Szerkesztő, Kézíró!

FELÜLVISZERKESZTŐ
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Belföldi árák:
Égtes évre 500 K. Félévre 280 K. Nyugod-
évre 140 K. Egy hóra 50 K. Egyes szám ára 3 K

A királykérdés, a választójog sa drágaság a kereszténypárt előtt

A kereszténypárt egyoldalú propagandáról beszél a királykérdésben. — A királykérdés megoldását diplomáciai előkészítés fogja megelőzni. — Bethlen nem helyesli a Friedrich-féle választójogot. — A kereszténypárt esti értekezlete. — A kisgazdapárt Bethlen három pontját nem hajlandó elfogadni.

Budapest, november 29. A kereszténypárt ma délelőtti értekezletet tartott. Az értekezleten a pártnak csaknem valamennyi szármaltevő tagja jelen volt. Az értekezletet 1/2, 12 órakor **Haller** István nyitotta meg. Fel-tizenkettőkor érkezett meg **Bethlen** miniszter-elnök.

Haller azt a kérdést intézte a miniszter-elnökhöz, hogy mikép érti az 1921. t. c. t. m. ért. a párt nem lehet bele abba, hogy a királykérdésben csak egyoldalú propaganda legyen folytatható.

Bethlen kijelentette, hogy a maga részéről mindkét oldali való agitációt lehetetlennek fogja tenni, nem engedni meg, hogy akár pro, akár contra ebben a kérdésben agitáció történjék. A kormány dolga, hogy a királykérdés megoldását diplomáciai előkészítés után a végrehajtás stádiumába hozza, de addig, míg az előkészítés befejezése nincs, megakadályoz minden olyan törekvést, mely arra irányul, hogy jelöltet állítson. A készülő propaganda törvényjavaslat olyan törvényt, melyet *alkalmas* eszközzel meglehet még változtatni, de akinek az az álláspontja, hogy ezt a törvényt bármily eszközzel is meg kell változtatni és aki erre törekszik, az nem lehet az egységess-pártnak tagja, mert mek-bontaná az egységét.

Lingauer azt kérdi, hogy hol kezdődik az agitáció, illetve, hogy hol van erre néve a határ?

Bethlen kijelenti, hogy ennek a kérdésnek eldöntése a bíróság dolga. Konkrét esetben a bíróság fog határozni.

Milotay azt f. j. g. r. i., hogy ez a kérdés nem a legitimizmus kérdése, hanem a politikai állásfoglalásnak és vélemény nyilvánítás szabadságának a kérdése. Kérdi, hogy a sajtónak olyan állásfoglalása, amely arra törekszik, hogy ezt a törvényjavaslatot az ország érdekében meg kell változtatni, agitáció-e vagy sem?

Bethlen: Ez még nem agitáció és ezt a készülő törvényjavaslat nem is fogja eltiltani.

Haller felvilágosítást kér a miniszter-elnöktől arra nézve, hogy ha a nemzetgyűlés nem tudná az új választójog kérdését megoldani, minő választási jog alapján kívánja a kormány a választást elrendelni. Melyek azok a keretek, melyek közt a miniszter-elnök az új választói jogot koncepcióni akarja. A mai időben veszedelmes jogmegvonást és a választói jog megszüntetését alkalmazni, mert ha vannak is a Friedrich-rendelvény káros következményei, azok más módon is kiküszöbölhetők, mint a választói jog kereitene a megszüntetésével.

Bethlen kijelenti, hogy a Friedrich-rendelvény szerencsétlenségnek tartja, annak fenntartásához nem járulhat hozzá. Arany kör-terület akar találni a Friedrich-rendelvet és a Wekerle féle törvény kööti. A női választójogról úgy gondolja, hogy ezt a kérdést nyitva kellene hagyni.

Lingauer nem tartja célszerűnek a nők választójogához nyulni.

Huszár: Az általános egyenlő és titkos választójogon belül lehetségesnek tartja egyes megvonóró rendelkezások alkalmazását, plid. a korhatár felemelését.

Haller kérdi, miként tudja az új kormány a földbirtokreform és a házheylek rendezésének végrehajtását biztosítani?

Bethlen huzamortizációra alapított birtokelosztást fogja javasolni, melyhez az első területet az ingatlan vagyonválság gyorsított végrehajtása szolgálta. Külön rendelet fog gondoskodni a törvény végrehajtásánál az ezer holdon felüli ingatlan vagyonválságát illetőleg.

Haller: Van e kialakult terve a miniszter-elnöknek a nyomorgó intelligencia, továbbá a mezőgazdasági és ipari munkásság tarthatatlan helyzetének javítására.

Bethlen kijelenti, hogy minden eszközt felhasznál a drágaság letörésére, a rekvirálás kivételével. Visszaállítja a közlemezési minisztériumot. Erőteljes adóvégrehajtási politikát fog ütni, ezzel a piacot durvasítja és itt akarja a drágaság letörését szolgálni.

Erután **Haller** fél két órakor az értekezletet este 6 óráig felfüggeszti. Az esti értekezleten a miniszter-elnök nem lesz jelen.

Budapest, november 29. A kereszténypárt este értekezletet tartott, melyen 28-an vettek részt a párt tagjai közül. Végleges állásfoglalás még ezen az értekezleten nem történt, minthogy a megjelentek nagyobb része azon a nézetben volt, hogy először a kisgazdapárt döntését kell bevárni, minthogy a kisgazdapárt lesz — amennyiben egyáltalán megalakul — az új egységess párt többsége és így a minoritásnak nagyon fontos tudni azt, hogy milyen lépésre határoztak el megukat a kisgazdák. Döntést, ha nem is hozott a ma esti értekezlet, annyit meg lehet állapítani, hogy a felszólalók nagyobb része — akik valószínűleg a párt többségét is képviselték — a legnagyobb erővel igyeke-ken megvédeni a párt egységét, de főképpen megakadályozni azt, hogy a párt feladja kerelét és jellegét.

A kisgazdapárt ma este szintén értekezletet tartott **Mayer** János elnöklése mellett. Az értekezleten a miniszter-elnök is megjelent. **Mayer** előterjesztette a tizenötös bizottság álláspontját és előadta, hogy amint ő a párt álláspontját ismeri, abból a három pontból, amit a bizottság előterjesztett, csak kettőt hajlandó elfogadni és nem hajlandó elfogadni a harmadik pontot.

Mayer után **Bethlen** szólt fel. Kérte a pártot, hogy döntsenek ma teljes előterjesztéssel, elfogadják-e az általa előterjesztett programot. Azon esetben, ha az általa előterjesztett három pont közül csak kettőt fogadnak el, kijelenti, hogy kénytelen lesz a kormányznak más kibontakozási módokra előterjesztést tenni. Nehogy jelenlétével feleszelyezze az értekezletet, eltávozik az érte-

kezletől azzal a kérésével, hogy döntsenek legjobb belátásuk szerint és tegyék lehetővé a válság megoldását.

Utána **Nagyatádi** kijelenti, hogy beleegyezik a párt programjának és címének kibővítésébe és hajlandó, mint önálló párt a miniszter-elnöktől támogatni. A párt feloszlátásához azonban semmi körülmények közt sem járul hozzá. A polgári cím felvételére már régebben gondolt, mert az állal megkönnyíti az intelligencia csatlakozását. Kijelenti, hogy nem akart soha osztálypártot csinálni. Tizenegy évvel ezelőtt, amikor a pártot megalakította, gazdapártnak nevezte el, úgy, hogy nemcsak kisbirtokosok, hanem nagybirtokosok is csatlakozhattak. A párt összetétele azt mutatja, hogy a pártban társadalmi állásra való tekintet nélkül résztvevnek mindazok, akik a kisgazdákat öszintén támogatni akarják. Ha a király-puccs után gróf **Bethlen** István miniszter-elnök belepelt volna a kisgazdapártba, amelynek programjával egyébként képviselőnek választották — minden nehézség nélkül megalakíthatott volna az egységess-párt. Azonban feloszlatták ma az összes pártokat és ezekből újat csinálni — nagyszerű politikai koncepció, de azt hiszem, hogy a cél megvalósítására nem alkalmas. Ezennel bejelentem — mondotta — hogy a magam részéről az új kormány tagjaként sorában a saját elhatározásomból nem foglalkok helyet. Mi szivesen látjuk az intelligenciát pártunkban, azonban figyelmeztetek mindenkit, hogy ne gondolja senki azt, hogy én és elbarátaim vállalkozunk arra, hogy mint jó fiúk sorokba álljunk és szavazzunk. Beszéde végén újabb hangsúlyozta, hogy nem hajlandó sem a párt egységét, sem a programját feladni. **Ragasz-**kodik ahhoz, hogy a párt egységess maradjon.

Nagyatádi után **Rubinek** szólt fel. Kijelenti, hogy **Nagyatádnak** minden szavát fedi, azonban helyteleníti azokat a prozociókat, amelyek **Nagyatádi** megállapításából levont. Ajánlja, hogy a párt fogadja el a három pontból álló javaslatot, amelyet a tegnapi pártközi konferencia magává tett.

Tankovics János javasolja, hogy fogadja el a párt a harmadikat indítvány első két pontját, a harmadikat azonban utasítsa el.

Ezután heves vita volt. A három pont sorsáról lapunk zártjag tudósítást nem kapunk. Minden valószínűség szerint azonban **Bethlen** három pontját az értekezlet nem fogadta el.

Mit kívánnak az osztrákok?

Budapest, november 29. **Schober** kancellár exorzéjában utalt azokra a fáradságos tárgyalásokra és nehézségekre, melyeket le kellett küzdeni, míg sikerült a soprooni tábor-naköz bizottságot rávennie a népszavazás szabályainak a kiegszítésére. Nevezetesen arra, hogy a népszavazást megelőzőleg a magyar fegyveres erőnek, a csendőrségnek ki kell vonulni a kérdéses területekre. Ha arról még nincs is hivatalos jegyzékony a kormány kezében, a szövetséges kormány biztosra veszi, hogy az antant egy csapata a legközelebbi napokban meg fog jenni Sopronban. Vita indult meg a kancellár beszéde után, majd a külügyi bizottság egyhangyulag emelte feltehetőleg azt a javaslatot, mely bizonyos határozat felállítását mellett ratifikálni indítványozza a vélelmi egyezményt. A javaslat a többek közt azt is tartalmazza, hogy a

nemzeti tanács elvárja, hogy a népszavazás területének megjelölését az antant-hatalmak addig nem fogják befejezettek nyilvánítani, míg azt a magyar hadsereg rendezorkonati és irreguláris alakulatai ki nem ürítették és míg a szövetségese csapatok osztályait még nem szállított. A külügyi bizottság a javaslat előadójától dr. Mayr képviselőt rendelte ki.

Végleges választási eredmény a Terézvárosban.

Budapest, nov. 29. A főváros X. kerületében Benedek János dr. i. a demokrata párt jelöltjét választották meg. Tauffer Gábor dr. 2145, Benedek 8783 szavazatot kapott.

A disszidensek csatlakoznak.

Budapest, nov. 29. A disszidensek ma tartott értekezletükön elhatározták, hogy a pártközi konferencia javaslatát teljes egészében magukéva teszik, erről úgy Bethlen, mint a testvérpártot értesítik.

1-2 millió magyar él Erdélyben.

Temesvár, nov. 29. A bukaresti statisztikai hivatal közli Erdély és Bánát legújabb statisztikai adatait, mely szerint Erdélyben és Bánátban nemzetiségi szempontból a lakosság a következőképp oszlék meg: 5 millió 208 ezer 345 lélek közül 2.974.951 román, 1.179.389 magyar, 513.794 német, 170.943 zsidó és 170.463 egyéb nemzetiségű. A románok eszerint a statisztika szerint Erdély és Bánát őslakosságának 57 te, a magyarok 26,46, a németek 9,87 százalékát teszik ki.

Franciaország római nagykövete lemondott.

Páris, november 29. A Homme Libre jelentése szerint Berrera, Franciaország római nagykövete állásától való fölmentést kérte a legutóbbi olaszországi franciáellenes tüntetés miatt. A lap megemlíti, hogy Olaszország még azokért a tüntetéseket sem adott elégtételt, amelyek annakidején Velencében Fayolle tábornok ellen rendeztek.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 29. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) —70, osztrák korona: —17, az osztrák bélyegzett bankjegyek pedig —11 szantim.

TÖZSDE.

Budapest, november 29.
 Váltásnap: Németek 2850, Font 3100, Léva —, Dollár 781, Francia frank 5150, Lengyel márká 19 1/2, Mária 810, Lira 3100, Osztrák 12, Rubel 55, Lel 585, Szokol 350, Svajd frank 15200, Koronadólt 1055, Frankdók —, Holland forint —, Bécsi kifutás 10
 Részletek: Magyar Hitel 2113, Osztrák Hitel 1300, Hasi 650, Jelleg 320, Lakásérték 750, Kereskedelmi Bank 7650, Magyar-Olasz 323, Beocsi 6500, Dreisch —, Allainos arén 12900, Szászvári 4500, Salgótarjáni 6800, Urkányi 7250, Rima 3425, Schick 1225, Guimann 4875, Nasel 22100, Danica 3050, Klotild 4130, Magyar Csoho 17000, Adria 3100, Aletina 3100, Kihelysi —, Bonyházi-Agrár 1100, Lipicz 550, Póbusz 750, Vasmagvasi Vilamos —, Giszaléalom 2775, Konkordia 2625, Dál vasút 1500.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár
 Zsebnaptár
 Tárcanaptár
 Reklámnaptárak
 Kis naptártombók
 Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

Könyvkereskedésben, Nagykanizsán

Szédelgés a zsidó hitközség hamisított bizonyítványával.

A nagykanizsai zsidóhitközség feljelentése a rendőrségen. Kohn Emil és Grünwald Illés hamis okmányokkal és gyűjtővel pénzt csaltak ki a fővárosban és több vidéki városban. A kanizsai rendőrség letartóztatta őket.

(Saját tudósítástól) Kohn Emil és Grünwald Illés foglalkozásánálkülső egyének a könnyű megélhetéssel igen leleményes formáját választották. Fischer Sándor névre okmányt hamisítottak a zalaegerszegi hitközség hamisított pecsétjével és elnökének, Deutsch Hermannnak aláírásával, amelyben a hitközség igazolja, hogy Fischer Sándor most került ki a zalaegerszegi internálták táborából, öt gyermekét nyja, aki az internálás folytán megélhetésében a tönk szélére jutott egész családjával s ezért újabb egzisztenciájának biztosítására arra kéri hitrokonait, hogy neves adományával támogassák őt.

A bizonyítványt Budapestben Yostnál legéltették, Grünwald Illés megcánálhatta a zalaegerszegi zsidó hitközség hamis bélyegzőjét s Kohn Emil az okmányt alá hamisította Deutsch Hermann hitközségi elnök nevével.

A bizonyítványt így elkészült Mellettek hozzá gyűjtőket, amelynek homlokára ezt gépeelték: „Mély álzattal fordul ezuton öttágu szerencsésellen kereskedőcsalád hitrokonaihoz anyagi támogatásért”.

A gyűjtőív aláírását öt kerdték meg három koholt aláírással, 200—300 korona gyűjzéssel. Akcióidük meg is kezdtek Budapestben s nem sikertelenül, mert egész szépen megkeresték napi szükségletükét. Innen lerándultak Srékesfahérvárra, majd Móra-s tadvá azt, hogy Nagykanizsán is sok zsidó van”, tegnap ide is megkeresték.

Legelő utjuk a zsidó hitközséghez vitt. Fájdalmasan előterjesztették hányt-vevési sorukat Fábán hitközségi titkár előtt, aki igazolásra szólította fel őket. A két szédelgő elre felmutatta a hamisított bizonyítványt. Fábán titkár előtt gyanusnak tűnt fel az eset aazonal állítófelelőssel Zalaegerszegre a hitközséghez s információit kért az ügyben. Természetesen Egerszegben mit sem tudtak az esetről.

Kohn-nak nem tetszett már az ügy menete, mert amint a rendőrségen vallotta, azt tanácsolta Grünwaldnak: „Barátom itt lépünk meg, mert ez a dolog már tréffli”. Grünwald azonban biztos volt a sikerben s nem hallgatott elborzaja szavára. Ldközben Fábán titkár feljelentést tett a rendőrségen, ekkor azonban a két csaló már az állomás felé ballagtak.

A rendőrség a feljelentés alapján megkezdte a nyomozást s rövid időn belül elő is csipte a két szédelgőt a vasuton.

Kohn fájdalommal jegyzi meg a rendőrkapitányt:

— „Megmondtam én, hogy tréffli Kani zsn az ügy s azt tanácsoltam, hogy gyolgojunk el a legközelebbi állomásig, de Grünwald nem állt rá. Szép kis eset. Ulhetek megint 6—8 hónapot erre a kis viccre”.

— Eddig még ehol sem tüntek fel gyanusnak? Kérdezi a rendőrség embere.

— Ó, kérem mi azt olyan ügyesen csináltak, kinek jutott volna eszébe, hogy gyanakodjon? Hisz megdöbbszentük, amikor itt Kanizsán ilyen „ideges emberrel kerülünk össze”. A bélyegzői követelte fölünk.

— Hogy jutottak a bélyegzőhöz?

— Grünwald csináltatta Gienstocknál, 180 koronánba került ez is.

— Hogy állítottak be az egyes helyekre?

— Előadtuk, hogy „Fischer Sándor” most került ki a zalaegerszegi internáltak táborából s a kurzus internálttá árdrágitásért. Ugy anyagilag, mint lelkileg teljesen

tönkrement. Hogy új életet kezdjen ugy érheti el, ha igazi zsidó szeretele s pártfogására talál

— Mennyi pénzt csaltak így össze?

— Hát kérem azt nem lehet pontosan tudni. Megéltünk belőle.

— Hogy jutott eszébe, hogy a zalaegerszegi kombinációt használják fel?

— Az „Egyenlőség” szerkesztőségétől megtudtuk, hogy ki az ottani hitközségi elnök s nekünk csak erre volt szükségünk. Kohn nagyserűen a bizonyítványt alá hamisította a Deutsch Hermann nevével. (Deutsch Hermann Egerszegben ismeretlen).

A rendőrség még tegnap a kihallgatásukat folytatta s valószínűleg ma már átkisérít őket az ügyességre.

Kohn különben már krázen is van a jövő tervével:

— Kapunk egy pár hónapot, leüljük a kimegyek külföldre s leszek Jancsi Pista.

HIREK.

— Személyvonat csatlakozás Nagykanizsa és Pécs között. A déli vasuton a mai naptól kezdve Nagykanizsáról Barcson át Pécsre naponta két személyvonat kötelek. Egszidig: a Pécsről délelőtt 6 óra 15 perckor induló személyvonathoz 11 óra 27 perckor és a délután 14 óra 50 perckor induló személyvonatnak Barcson 22 óra 10 perckor van Nagykanizsa felé csatlakozása. A Nagykanizsáról induló személyvonatnak Barcson Pécs felé reggel 7 óra 17 perckor és délután 16 óra 45 perckor van csatlakozása Pécs felé.

— A határkizgizító bizottság Berzencén. A napokban Berzencére érkezett a magyar-jugoszláv határkizgizító bizottság, amely Cree angol ezredes vezette mellett több angol, francia, japán, magyar és szeb tisztből állott. A bizottság azért szállt ki Berzencére, hogy a helyszínen tekintse meg a jelenleg a Zdala-pataknál húzódo ország-határt. Berzence, Belávar, Vizvár és Somogyudvarhely községek lakosai küldöttségileg a bizottság elé mentek a kérték, hogy végleges határként a Zdala-patak helyett a legtermészetesebb határt, a Drávát jelöljék ki. Ugyancsak ezt kérték a Zdala és a Dráva között elterülő Gola és Zdala horvát községe is. E községek lakói azt is kérték a határmez-állapító bizottságtól, hogy a Berzencén át húzódo Dombó-csatornának legalós folyásánál is csatolják a területet Magyarországhoz, mert így a csatornát nem lehet kezelni s előfordulhat az az eset is, hogy a csatorna emiatt előnti az egész vidéket. A bizottság e kívánásokat j-gyűzkönyvbe vette és délután három órakor Kaproncza irányában eltávozott. A lakosság bizik abban, hogy a határt kizgizítják.

— Megindult Soprontól Bécsig a személyforgalom. A Délvasut főnöke az közölte: A mai nappal a Balaton „D” vonatok ismét Bécsig köteleknek. A személyforgalom is teljesen helyreállt már a tegnapi nappal, úgy, hogy közvetlen szerelvények indulnak s érkeznek egész Bécsig. Átállni nem kell.

— A házasság előtti orvosi vizsgálat kötelező Dániában mindkét nemre. A törvény, amelyre különben nálunk is szükség lenne, most lépett életbe.

NAGY KARACSONYI VÁSAR! Fürst József „Kökcsijlag” áruház
 szuterén holyságében, ahol a hullám-árak-t kerültek eladásra nagy mennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.
Telefonszám: 388.

— **Károly király zsebórája.** Egy zürichi éküzérszék kirakatában díszleg most Károly király zsebórája, amelynek a minap különösen sok bámulója akadt, mert az események még külön aktualitást adtak ennek az órának, amelyet egyébként évekkel ezelőtt — pontosan trónraléptépekor — rendelt meg Károly király, a Billian és Fia zürichi cégnél és bár az óra árának egyrészt már a megrendelésekor ki is fizette, mégsem vette át — a megváltozott viszonyok miatt. Kerek másfél órába telttett ennek az órának az elkészítése, egyébként igazl mesterműve a svájci óraiparnak. A szerkezet különlegessége miatt tartott ilyen sokáig az elkészítése. Nemesak úti az órák, sőt percek is, de azonfölül kronográf-készülékkel is el van látva, éppen úgy, mint magasságmérővel, harmóterrel, iránytűvel és ébresztő szerkezettel. Arról nem is szólva, hogy kettős cifferblatja van, még pedig világító rádium-számokkal.

— **Halálórák.** Sulyos csapás érte **Vidos József**, az Első Magyar Altalanos Biztosító Társaság tisztviselőjét. Édesatyja, **ids. Vidos József** 86 éves korában h. hó 28-án elhunyt. Temetése ma, november 30-án délután 4 órakor lesz a temető halottas házából. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Magyarország helyi öreg bírja aranylakodalmát Últo.** Kedves ünnepség záródott le a folyó hó 27-én Magyarországhelyi község templomában **Árok István** bocskai földműves tartomlása öreg párijával az aranylakodalmát. Ünnepi ruhába öltözött rokonok, meghatót gyermekek és csillogó szemű unokáinak a nagy serege állta körül az oltárt, ahol a két öreg büszkén szívvel adott hálát Istennek 50 év sok-sok kegyelméért. A helybeli plébános megható beszédben köszöntötte fel az öreg párt és életüket példaképpel állította az egybegyűltek elé. Egyszerű földműves az öreg **Árok István**, igazl típusa — sajnos ma már kivészőfélben lévő — talpig becsületes, értelmes, szívből vallásos magyar polgárnak. Éveken keresztül, mint bírószerette felaját a most őszhajú pátriárchája az egész vidéknek. A polgárok és urak egyaránt ismerik és becsülik öreg **Árok István**.

— **Szerenád a leányintézet ablaka alatt.** Az elmúlt héten érdekes tárgyalás volt a szarvasi járásbíróóságban a gyulai törvényték elnöki kiküldöttségének vezetése mellett. **Kiss Sándor** szarvasi ev. tanítóképzői igazgató aranyis feljelentést tett néhány kedélyes aranyifú ellen, akik az intézetben lakó tanítónőjelelt leányok ablaka alatt cigányzenészekkel több esetben éjjeli zenét adtak. E különös érdekességű tárgyaláson Szarvasi tekintélyesebb ügyvédek jelentek meg. A bizonyítás kiegészítése céljából újabb tárgyalást rendeltek el. Szarvason nagy meglepetéssel tárgyalják az intézet komolysága ellen intézett eme zenés inzultus.

— **Hírdelmény.** Közhírré teszem, hogy Nagykanizsa r. t. város területén elvesztésg miatt elrendelt elzárlatot megszüntettem. Nagykanizsa, 1921. évi november 28-án. **Polgármester.**

— **Kik pályáztak a ámvévétséghez.** A városnál megüresedett és ujonnan rendszeresített számvevői, alszámvevői, köznyami, adótszti, számszti, végrehajtói és irnoki állásokra a következők adták be pályázatukat: **Mátay Gyula** Állami végrehajtó pályázik az összes számvevőségi állásokra, **Dezso József** magázó: adótszti, irnok. **Tóth László** magánalkalmazott: irnok. **Merényi Pál** kismartoni helyettes számvevő: összes számvevőségi állásokra. **Hafner János** magázó: irnok. **Mikló Szigfried** városi díjnok: közgyám. **Culek László** városi irnok: számszti. **Novay Imre** községi jegyző: közgyám. **Boros László** városi díjnok: számszti, irnok. **Vörös Gábor** városi díjnok: számszti, adótszti, irnok. **Hardy Gyula** eddigi közgyám: közgyám. **Kengyel Gyula** városi díjnok: végrehajtó, irnok. **Osztály Márta** városi díjnok, aki a város szolgálatában már 12 éve van s aki államszámvevői vizsgájánál fogva a második alszámvevői állásra egyik legkomolyabb jelölt kell hogy legyen: alszámvevő. **Mátiz József** városi díjnok: számszti. **Kerecsényi József** városi díjnok: számszti, adótszti. **Kostein József** városi díjnok: irnok, végrehajtó. **Jászay Lajos** városi díjnok: irnok, végrehajtó. **Lehoczky Lajos** városi díjnok: végrehajtó. **Ludovics Károly** városi díjnok: adótszti. **Longyel István** városi díjnok: végrehajtó, irnok. **Mátay Ferenc** pénzügyi számszti: alszámvevő. **Strausz István** járási számvevő: számvevő. **Pataki Gyula** pénzügyi szemellenőr: alszámvevő. **Kotler Gusztáv** pénzügyi számszti: alszámvevő. **Pihál Géza** pénzügyi számszti: alszámvevő. — A választások a decemberi meggyűlés után, tchát még karácsony előtt fogják megtartani.

— **Sztrájkolnak a színészek Bécsben,** mert megtagadták fizetésük 45.000 K-tól felfelé való megállapítását.

— **Betiltott vásár.** A december 1-i pacsai országos vásárra a hasított körmű állatok felhajtása megtiltattott.

— **Felhívás.** Az alakulóban lévő Göz-fürdő és Vizgyógyintézet R. T. alapítói ezennel felhívják a t. részvényjegyzőket, hogy az általuk jayezt részvények értékének 30% át és a költségeket a Nagykanizsai Bankgyűléslet vagy a Délzalai Takarékpénztár R. T. pénztáránál l. évi december 10-ig okvetlenül befizetni sziveskedjenek.

(x) **Budapest és Vidéke** távbeszélő előfizetőinek névsora a postahivatal főnöki iródjában 50 koronáért kapható.

(x) **Alig láttunk** csodásabb alkotást filmen, mint a Világ-mozgóban tegnapi premierben bemutatott „Sarah Grófnő” című film-dráma volt, mely Ohnet György hísondri regényének és szripadi drámájának filmvátozata. E kép, mely Olaszország legszebb tájával van tele fotográfijával fogva és csodálatra méltó s külön megemlítést érdemel **Francoska Berini** és a bujasszépű **Olasz nő**, ki játékával elragadta a nézőt. Még csak ma lesz műsoron.

(x) **Elvesztett f. hó 28-án** a Zrínyi Miklós utca 10—12. számú a Cinteriumon át a Kíssórházig egy ezüst zsebköny vékony ezüst láncsal. Tükinettel, hogy egy szegény öregember tulajdona, a teljes munkadíjteljesen s magára van hagyatva, kéri a becsületess mutalait, hogy lapunk kiadónivalában leadni sziveskedjék.

— **A Délvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete** 1921. december 2-án fél 8 órai kezdettel a Kath. Kőr fehér termében (Budapest, IV. Molnáruca 11. szám) tagjai felségélyezésére, játékonycélu műsoros táncestélyt rendez.

— **A hadirokkantak hangversenye.** Az idei szezon első koncertjének keretei egyre bővülnek s a hadirokkantak december 3-án megtartandó hangversenye úgy társadalmi, mint művészi szempontból egyre nagyobb kultureseménynek ígérkezik. A szombati hangversenyeink eddigi gazdag és változatos programja ugyanis újabb műsorszámokkal bővült. **Jager Józsa, Sauermann Ferenc, Garombóczy Iván, Teasdale Ilona, Majtinszky István és Dénes Lili**, az Ipartestület dalárdája voltak eddig a hangverseny szereplői, most pedig két újabb számmal gazdagodott a műsor. **Ujfalussy Gyula** hírlapíró prólogot fog mondani és **V. Nagy Ilona** urasszony saját szerette magyar dalait fogja zongora kíséret mellett énekelni. A szereplők nagy része Nagykanizsa közönsége előtt már jól ismeri, egyedül **V. Nagy Ilona** urasszony ar, amit be kell mutatnunk. Ő nem nagykanizsai, csak rokoni látogatáson van itt. Erdélyoratóból való, művészeleke onnan merített ihletet s gazdag tehetege ott fakadt dalba. Jelenleg a budapesti konzervatórium növendéke, aki előtt negyszerű jövő áll. Szerelésének különös érdekesége, hogy a saját szerette melódiohoz saját költeményeit használta fel s énekét maga kíséri zongorán. Az újonnan bővült műsort egy pompás vizjáték fogja befejezni, melyet reggelig tartó tánc követ.

(x) **Napkelet fia** címen egy rendkívül érdekesűző tárgyú 5 felvonásos exotikus millió darabot mutat be ma az Uránia-mozgó. A darab meséi rendezése, a szerepek kitűnő játéka igazán különös sikerekre predesztinálják a remek filmet, melynek főszerepét egy japán színész játssza. A film meséje röviden az, hogy **Napkelet fia** megkösszítja atya halálát azon a falusi emberen, aki letöltte őt egy vadászati alkalmával. **Napkelet fia** megtalálja azt az embert, akinek egy olyan tő van, amelyet atyja hordott magánál és megöli. A rejtélyes írt, mely vagyont jelent a falusi ember családjá számára s a mel, et ő ellopott a maga számára, visszaszarnaztatja tulajdonosának, aztán vágezt önmagával, avval a tüvel, amelyet megtalált.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjzen, illetve anyukát temetésén jelenlétükkel fájjalunknak enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk halás köszönetet.

Özv. Kuzsner Józsefné és gyermekel

Jó házból való

14-16 éves fiú
jó fizetéssel felvétetik.

Központi Tejcarnok Részvénytársaság, Dél Vasút.

NAGY
Legalkalmasabb
karacsonyú ajándékok
érvő női és leányka kabátok mélyen leszállított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-utarak.

KARÁCSONYI OCCASIO!!

Barta Miksa

csorogony női divatházában szerethető be. Az előrehaladott időny miatt a még raktáron

TEKINTSE MEG

kirakatainkat és győződjék meg áraink erőseágáról. Amíg a készlet tart, **szerezze be** **GINGER JÓZSEF ÉS TÁRSA** karácsonyi és ujévi szükségletét **Erzsébet-téri divatáruházában.**

Apró hirdetések.

Hirdetések díjtalan 6 óráig vételnek fel állásuk szerint

Egy kakasnékül 20 cal. vadászgyevert, belga gyármány és 10 honapos vizsla cica. Cím a kiadóban. 651

Jobb családból való fiu vagy leány tanulónak azonnal felvétetik Deutsch József tövidaru kereskedésében.

Nagykanizsán, a fő utvánal mentén, több épületből álló ház jó forgalmu vendéglővel **malomért** vagy **földbirtokért** elcsoréíthető. Felvilágosítást dr. Hoch Oszkar ügyvéd irodájában nyerhető. 593

Eladó házak. A város különböző részein nagy kertes és kert nélküli házak eladók. A város belterületén egy nagyon jó forgalmu vendéglő az összes berendezéssel együtt eladó. Egy hónap alatt átvehető. Bővebbet Rakos Gyöngyél Magyar utca 45.

Zongorák! Keresztúros „Baumbach” világszt. kiállítási darab és egy rövid bécsi gyarmány zongora remek hanggal eladók! Zrínyi Miklós-u. 45. sz.

Viztontelárusítók figyelmébe!

Karácsonyi és ujévi levelezőlapok a legnagyobb választékban s a legolcsóbb napjában kaphatók: **FISCHEL FÜLÖP FIAI áruházában.**

15987/1921.

Csonka Magyarország nem ország, egész Magyarország menyország!

Hirdetmény

A városi tanács kedvező idő esetén minden hét **kedd és csütörtökjén 9 órai kezdettel** a Felső erdő Vajda nevű vágásában nyilvános árverést tart. Eladásra kerül döntött fa, bot és gömbfa, valamint haszon, faragó és müfa.

Nagykanizsán, 1921. évi november hó 10-én **Polgármester.**

Veszek

a legmagasabb napi áron **vadbőröket** és mindenféle

nyersterményt **Sattler Lajos** nyersterménykereskedő

Nagykanizsa, Fő-ut 15. sz. a volt Osztrák-Magyar Bank áttelencben.

Furmen Imre

uri és női orthopaed-cipész Nagykanizsa, Cseengeri-ut 1. sz. Alapítva 1905-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy csemmeltemen saját készítményű finom női-, férfi- és gyermek-cipőket tartok raktáron.

Elvállalok merék utin legmagasabb igénynek megfelelő **cipőket és csizmákat.**

Egy próbarendeléssel bírtki meggyőződhet munkám jóségéről és áram olcsóságáról.

Mindenemű javításokat a leggyorsabban készítek.

Nérem a L. közönség becses pártfogását.

16168/1921.

„Csonka Magyarország nem ország, egész Magyarország menyország!”

Pályázati hirdetmény.

Nagykanizsa r. t. városnál elhalálzás folytán megüresedett gyepmesteri állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon képestíssel bíró gyepmestereket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényüket hozzám f. évi **december hó 31-én** adják be. Nagykanizsa, 1921. november 25-én.

Polgármester.

Hizott sertéseket

számláronk mindenkor napi árban 3611

Magyar Élelmiszerezállító és Árukereskedelmi Részvénytársaság Nagykanizsai fiókja Király-utca 34. sz.

Telefon nappal: 218. Telefon éjjel: 280.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Szerda és csütörtök november 30-án és december 1-én

Napkelet fia

Exotikus történet 5 felvonásban.

A darab meséje a misztikus keleten játszódik le, melynek főszerepét egy japán színész játézza.

A mű or. music része „Pathé ismeretterjesztő.”

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepp nap fél 4, fél 8, 7 és 9 órakor.

Helysarak: Páholy 22, szülő 18, korszék 18, fenntartott támlásszék 14, támlásszék 12, korszék 7 korona. Könyvtárlétköznap pártoly 14, szülő 12, korszék 10.

Sertések eladása.

Folyó évi **december hó 4-én délelőtt 9 és fél órakor** árverésen

anyasertések és süldők

a József főherceg-uti laktanya udvarán elárvereztetnek.

355

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár **Miltényi cipő**

készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia cipőárházában Köntön, a város palotájában.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Telefon 74. Telefon 74.

A hétköznap előadások ezentúl pontosan 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Keddén és szerdán Franceska Bertini, az olasz fekete „filmsoda” felléptével

Olmet György világ- **Sarah grófnő** Dráma öt felvonásban hírű regénye

Csütörtökön és pénteken Olaf l'óns és Clara Weich felléptével a **Pucztító vesz** 5 felvonásos dráma

Helysarak: Páholy 22 K, szülő 18 K, I. hely 15 K, II. hely 12 korona, III. hely 7 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepp napok fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Péntek kezdés!**